။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အနုဒီပနီပာဌ

၁. စိတ္တသင်္ဂဟအနုဒီပနာ

အနန္တဉာဏံ နတွာန၊ လောကာလောကကရံ ဇိနံ။
ကရိဿာမိ ပရမတ္ထ-ဒီပနိယာ နုဒီပနိံ။

[တတ္ထ, လောကာလောကကရန္တိ ဒသသဟဿိလောကဓာတုယံ စတုသစ္စဓမ္မဒေသနာလောကကာရကံ။ ပရမတ္ထဒီပနီတိ ဧတ္ထ အတ္ထော ဒုဝိဓော ပဓာနတ္ထော စ ပရိယာယတ္ထော စ။ တတ္ထ ပဓာနတ္ထော ပရမတ္ထောနာမ, ပဓာနတ္ထောတိ စ ပဒတ္ထာနံ မုချတ္ထော ဥဇုကတ္ထော။ ပရိယာယတ္ထောပိ ကောစိ, ယုတ္တရူပေ အတ္ထော ပရမတ္ထော ယေဝ။ ပရမတ္ထံ ဒီပေတိ ပကာသေတီတိ ပရမတ္ထဒီပနီ]။ တံပရ မတ္ထဒီပနိံ ကရောန္တော အာစရိယော ပဌမံ တာဝ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပဏာမံ ကရောတိ "ဥဒယာယဿာ"တိအာဒိနာ။

တတ္ထ "ဥဒယာ"တိ ဥဒယတော ဥဂ္ဂမနတော။ "ယဿာ"တိ ယဿ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓမဟာသူရဿ။ "ကေသ္ၚသာ"တိ အဒုတီယဿ, အသဒိ သဿတ ။ "သဒ္ဓမ္မရံသိဇာလိနော"တိ ဧတ္ထ သဒ္ဓမ္မောတိ သတ္တုဿာ သနဓမ္မော ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ စ စတုရာသီတိသဟဿဓမ္မက္ခန္ဓသင်္ခါတော ဒေသနာသဒ္ဓမ္မော ကဏ္ဍ ခိပ္ပေတော။ သဒ္ဓမ္မသင်္ခါတံ ရံသိဇာလံ အဿ အတ္ထီတိ သဒ္ဓမ္မရံသိဇာလီ။ တဿ သဒ္ဓမ္မရံသိဇာလိနော။ "ပဗုဇ္ဈိံသူ"တိ ဝိကသိံသု, စတုသစ္စဉာဏဝိကာသံ တညာဏသမ္ပုလ္လံ ဟပုဏိံသု။ "ဇနမ္ဗုဇာ"တိ ဇနသင်္ခါတာ အမ္ဗုဇာ။ တတ္ထ ဇနာနာမ က္လဓေဗော ဓနေယ္ယသတ္တာ အဓိပ္ပေတာ, ယေ သဗ္ဗညုဒေသနံ သုတွ္ၚာ စတုသစ္စ ဓမ္မံ ဗုဇ္ဈိံသုန္တိ။ အမ္ဗုဇာတိ ပဒုမာ။ "ဇာတိက္ခေတ္တ္ၚတေ မဟာသရေတိ" ဇာတိက္ခေတ္တ သင်္ခါတေ ဇနမ္ဗုဇမဟာသရေ။ တတ္ထ ဇာတိက္ခေတ္တံ နာမ ဒသသဟဿ စက္ကဝါဠံ, ယံ ဧကံ ဗုဒ္ဓက္ခေတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယတ္ထ စ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ဗုဒ္ဓဘာဝတ္ထာယ ပဌမမဟာဘိနီဟာရကာလာဒီသု ကေပ္ပဟာရေနပထဝိကမ္ပနာဒီနိ ပဝတ္တန္တိ။ ယတ္ထ စ ဝသန္တာ ဒေဝဗ္ရဟ္မာနော ဗုဒ္ဓပရိသာ ဟောန္တိ။ ဇာတိက္ခ္ၚေတ္တေ မဟာသရေ ယဿ ကေဿ သဒ္ဓမ္မရံသိဇာလိနော မဟာသူရဿ ဥဒယာ တသ္မိံ ဇာတိက္ခေတ္တေ မဟာသရေ ဇနမ္ဗုဇာ ပဗုဇ္ဈိံသူတိ ယောဇနာ။

"တံ မဟာသူရ"န္တိ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓမဟာသူရိယမဏ္ဍလံ။ ဇနမ္ဗုဇ သန္တာနေသု ပဝတ္တံ မဟန္တံ မောဟတမံ နုဒတိ အပနေတိ, သဒ္ဓမ္မရံသိဇာလံ ဝိဿဇ္ဇန္တော အန္တရဓာပေတီတိ မဟာမောဟတမောနုဒော။ တံ "မဟာမောဟတမောနုဒံ"။

ဧဝံ ဗုဒ္ဓဿ ပဏာမံ ကတွ္ၚာ ဣဒါနိ ဓမ္မသင်္ဃာနံ ပဏာမံ ကရောန္တော "သဒ္ဓမ္မံ"တိအာဒိမာဟ။ ... ကတ္ဝာ အတ္တနာ က္လစ္ဆိတံ ပဏာမပယောဇနံ ပရိဏာမေန္တော "သဓ္ဓာတ"န္တိအာဒိမာဟ။ "သောမဟာသူရောမယ္ၚဟံ ဟဒယေ သဓ္ဓာတံ တမောခန္ဓံ ပနူဒတ"န္တိယောဇနာ။ တတ္ထ "သဓ္ဓာတ"န္တိ သုဋ္ဌုဇာတံ, အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ ဒဠှ္ၚံ ပဝတ္တန္တိ အတ္ထော။ "တမောခန္ဓ"န္တိ မဟာမောဟတမောခန္ဓံ။ သဗ္ဗကိလေသတမော ခန္ဓံ တ။ အန္တရာယကရာနိ ဥပဝိဋ္ဌကောပဃာတကကမ္မာနိပိ တမောခန္ဓေ သင်္ဂဟိတာနိ ဧဝ။ တထာ ရောကဒယော အန္ၚတရာယ ဓမ္မာပိ တမောဇာတိကာဝေတမောတမပရာယနောတိအာဒီသု။ "ပနူဒတ"န္တိ ပနူဒတု, အပနေတု, အန္တရဓာပေတု။

ဧဝံ သပ္ပယောဇနံ ပဏာမံ ကတွ္ၚာ ဣဒါနိ သနိဒါနံ ဂန္ထပ္ပဋိညံ ကရောန္တော "ဟေရာဏကေဟိ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ နိဒါနံ နာမ ဂန္ထပ္ပဋိညာယ အာသန္နကာရဏံ။ ကတဓံပနတန္တိ, သာရတ္ထာဘိမာနီနံ ယာစနဉ္စသင်္ဂဟဿဝိပုလတ္ထတာ စ။

တတ္ထ ဒ္ၚဝီဟိ ကထာဟိ သကာရဏံ ယာစနံ ဒဿေတိ။ ပုန ဒ္ၚဝီဟိ ကထာဟိ သဥပမံဝိပုလတ္ထတံဒဿေတိ။ "တဿ္မာ"တိအာဒိနာ ဂန္ထပ္ပကာရ ဂန္ထဂုဏေဟိ သဟဂန္ထပ္ပဋိညံ ဒဿေတိ။ တတ္ထ အာဒိကထာယံ "အဘိဓမ္မတ္ထ

သင်္ဂဟေ ဟေရာဏကေဟိ ဝိညူဟိ ဝဏ္ဏိတာ ဗဟူဝဏ္ဏနာ ဣဓလောကမှဟိဒိသ္သန္တိ”တိ ယောဇနာ။ “ဝဏ္ဏနာ”တိ ဟေရာဏဋီကာယော ဝုစ္စန္တိ။ ဝေဠုသတိ ကသ္မာ အဘိနဝံ ဝဏ္ဏနံ ယာစန္တီတိ။ “ယေ သာရတ္ထာဘိမာနိနော, တေ တာဟိ ဗဟူဟိ ဟေရာဏဝဏ္ဏနာဟိတုဋ္ဌိံ နဝိန္ဒန္တိ။ တသ္မာ တံ ယာစန္တိ”တိယောဇနာ။ တေန အပ္ပသာရတ္ထာ ဧဝ တာဟေရာဏဝဏ္ဏနာယောတိပိ ဒီပေတိယေဝ။ တတ္ထ “တုဋ္ဌိ”န္တိ သန္တုဋ္ဌိံ။ နဝိန္ဒန္တိနပဋိလဘန္တိ။ “ယေ”တိယေဇနာ။

သာရတ္ထမေဝ အဘိမာနေန္တိ, ဝိသေသေန နန္ဒန္တိသီလေနာတိ သာရတ္ထာဘိမာနိနော။ တေနဝိန္ဒန္တီတိပုရိမေန သမ္ဗန္ဓော။ ပုန “တေ”တိ တာဟိ တုဋ္ဌိံ အဝိန္ဒန္တာ တေဇနော။ “မ”န္တိ အတ္တာနံ နိဒ္ဒိသတိ။ “သင်္ဂမ္မာ”တိ သမာဂန္တွာ။ ယသ္မာ ပရမတ္ထသ္သဒီပနံ ယာစန္တိ, တသ္မာ ဣမိသ္သာဋီကာယ “ပရမတ္ထဒီပနီ”တိ နာမံပိ သိဒ္ဓံဟောတိ။ “မဟဏ္ဏဝေ”တိ မဟာသမုဒ္ဒေ။ “ရတနာနီ”တိ သုဝဏ္ဏရဇတာဒီနိ ရတနာနိ။ “ဥဒ္ဓရိတွာ”တိ ဥဒ္ဓံ အာဟရိတွာ။ “ယထိစ္ဆကံဝီ”တိယထိစ္ဆိတံပိ။ ယတ္တကံ ဣစ္ဆန္တိ, တတ္တကံဝီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဒဇ္ဇေယျုံ”တိ ဒဒေယျုံ။ ကာမံ ဒဒန္တူတိ အတ္ထော။ ယျောဒိဝစနာနံ အနုမတိ အတ္ထေပဝတ္တနတော။ “နဝတ္တဗ္ဗာဝဦနတာ”တိ မဟဏ္ဏဝေ ရတနာနံ ဦနတာဟာနိတာ နဝတ္တဗ္ဗာဝ။ ကသ္မာ, အပရိမာဏ ရတနာဓိဋ္ဌာနတ္တာ မဟာသမုဒ္ဒသ္သ။ ယတော သော သာဂရောတိ ဝုစ္စတိ, သာနံဓနရတနာနံ ဂေဟဂဗ္ဘသဒိသတ္တာသာဂရောတိ ဟိသ္သ အတ္ထော။

“တထေဝေတ္ထာ”တိ တေသ္မိံ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေတထေဝ။ “ဝိပုလတ္ထာ”တိ မဟန္တာ အတ္ထာ။ “ရတနူပမာ”တိ မဟဏ္ဏဝေ ရတနသဒိသာ။ “သတက္ခတ္တုံပိ”တိ အနေကသတဝါရံပိ။ “ဝဏ္ဏေယျုံ”တိ ကာမံဝဏ္ဏေန္တု။ “ပရိယာဒိန္နာ”တိ ပရိတော အနဝသေသတော အာဒိန္နာ ဂဟိတာ။ ပရိက္ခီဏာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “နဟေသ္သရေ”တိ နဟေသ္သန္တိ နဘဝိသ္သန္တိ။ “တသ္မာ”တိ ယသ္မာစ ယာစန္တိ, ယသ္မာစ ပရိယာဒိန္နာနဟေသ္သန္တိ, တသ္မာ။ “တာသုဝဏ္ဏနာသု”တိ တာသု ဟေရာဏဋီကာသု။ “ဝဏ္ဏန”န္တိ အဘိနဝဝဏ္ဏနံ, အဘိနဝဋီကံကရိသ္သန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ကီဒိသံဝဏ္ဏနံ ကရိသ္သတီတိ အာဟ “နာနာသာရတ္ထ သမ္ပုဏ္ဏာ”န္တိအာဒိ။ တတ္ထ “ဥတ္တာနပဒဝါကျဉ္စန”န္တိ ဥတ္တာနပဒဉ္စ ဥတ္တာနဝါကျဉ္စ။ “နာတိသင်္ခေပဝိတ္ထာရ”န္တိ နာတိသင်္ခေပံနာတိဝိတ္ထာရဉ္စ။ မန္ဒာ ဗုဒ္ဓိ ယေသံ တေ မန္ဒဗုဒ္ဓိနော။ “မန္ဒာ”တိ မုဒုကာ။ “ဗုဒ္ဓီ”တိ ဉာဏံ။ မန္ဒဗုဒ္ဓိနော သောတုဇနေ ပဗောဓေတိ ဝိကာသေတိ, ဉာဏ ဝိကာသံပာပေတီတိ မန္ဒဗုဒ္ဓိပ္ပဗောဓနော။ “ကရိသ္သ”န္တိ ကရိသ္သာမိ။ “တ”န္တိ တံဝဏ္ဏနံ။ “ပရမတ္ထေသုဟဋ္ဌဝတ္တိနောသုဏန္တု”တိ ယောဇနာ။ ပဇ္ဇုနောဘာတေဟဋ္ဌဝံ။ ပဇ္ဇုနောတိ ဗျတ္တသ္သပဏ္ဍိတသ္သ။ ဟဋ္ဌဝေန အတ္ထော ယေသံ တေ ဟဋ္ဌဝတ္တိနော။ ဣတိသဒ္ဒော ပရိသမာပနဇောတကော။ သော ဟိ ဂန္ထာရမ္ဘဝိဓာနသ္သ ဣဓပရိသမာပနံ ပရိနိဋ္ဌာနံ ဉာပေတုံ ဂန္ထာရမ္ဘဝါကျသ္သပရိယန္တေ ယောဇိတော။ အဝယဝ ဝါကျာနံ ပိယောဇီယတိယေဝ။ သေနယော သဗ္ဗတ္ထ။

ဂန္ထာရမ္ဘကထာဝဏ္ဏနာနိဋ္ဌိတာ။

၁. ဧဝံ ဂန္ထာရမ္ဘဝိဓာနံ ကတွာ ဣဒါနိ အာဒိကထာယ သမ္ဗန္ဓံ ဒဿေန္တော “အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟ”န္တိ အာဒိမာဟ။ သမ္ဗန္ဓန္တိ ကာရဏဖလသံယောဂံ။ တတ္ထ ကထာပဝတ္တနံ ကာရဏံ နာမ။ ပဉ္စပိဏ္ဍတ္ထ ဒဿနံ ဖလံ နာမ။ ကာရဏဖလသံယောဂေ သမ္ဗန္ဓောနာမ။ “သပ္ပယောဇနေ”တိ ဖလပ္ပယောဇနသဟိတေ။ ဂန္ထေန အဘိဓာတဗ္ဗော ကထေတဗ္ဗောတိ ဂန္ထာဘိဓေယျော။ နိပတသ္သ ကမ္မံ နိပစ္စံ။ နိပစ္စ ကိရိယာ, နိပစ္စာကာရော, နိပစ္စကာရသ္သကရဏန္တိ သမာသော။ “သာ”တိ ရတနတ္တယဝန္ဒနာ။ ဒဿိတာတိသမ္ဗန္ဓော။ “အဘိဟိတာ”တိ ကထိတာ။ ပကာသိတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ပဓာနတ္ထဘူတာ”တိ အဓိပ္ပေတတ္ထဘူတာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဒုဝိဓောဟိ အတ္ထောဝစနတ္ထော စ အဘိဓာနတ္ထောစ။ တတ္ထ ဂစ္ဆတီတိ ဂတော, ပုရိသောတိ ဝုတ္တေဂစ္ဆတိ ပဒေန ဝုတ္တော ယောကောစိ ဂစ္ဆန္တော ဝစနတ္ထောနာမ။ ပုရိသောတိ ပဒေနဒဿိတော ပဓာနတ္ထော အဓိပ္ပေတတ္ထော အဘိဓေယျတ္ထော နာမာတိ။ “အဘိဓမ္မတ္ထာ”တိ။

> တတ္ထ ဝုတ္တာဘိဓမ္မတ္ထာ၊ စတုဓာ ပရမတ္ထတော။
> စိတ္တံ စေတသိကံ ရူပံ၊ နိဗ္ဗာနမိတိ သဗ္ဗထာ။ တိ

ဧဝံ ဝုတ္တာ အဘိဓမ္မတ္ထာ။ ဧဝံ ဝုတ္တတ္တာယေဝစ တေစတ္တာရော အဘိဓမ္မတ္ထာ ဧဝ ဣဓပဓာနတ္ထာဘူ
တာတိ စ, - ပဓာနတ္ထာဧဝ ဣဓဂန္ထာဘိဓေယ္ယ ဘာဝေန အဓိပ္ပေတာတိ စဝိညာယတီတိ အဓိပ္ပာယော။

ကေစိပနဝဒေယျုံ, တေအဘိဓမ္မတ္ထာ သင်္ဂဟပ္ပကရဏံ ပတ္တာ ဝိသုံ သင်္ဂဟတ္ထာနာမဘဝေယျုံ, နအဘိဓမ္မ
တ္ထာ နာမ။ ဣဓ စ သင်္ဂဟတ္ထာ ဧဝ အဘိဓေယ္ယဘာဝေန အဓိပ္ပေတာတိ ဝုတ္တံ အဘိဓေယ္ယော အဘိဓမ္မတ္ထ
သင်္ဂဟပ္ပဒေနာတိ။ ဝုစ္စတေ။ တေအဘိဓမ္မတ္ထာ သင်္ဂဟပ္ပကရဏံ ပတ္တာပိ အဘိဓမ္မတ္ထာ ဧဝနာမ ဟောန္တိ, န ဝိ
သုံ သင်္ဂဟတ္ထာနာမ။ တတ္ထ ဝုတ္တာဘိဓမ္မတ္ထာတိဟိ ဝုတ္တံ, နတုဝုတ္တံ တတ္ထ ဝုတ္တာသင်္ဂဟတ္ထာတိ။ ဧဝ
ဉ္စသတိ သင်္ဂဟိတဘာဝမတ္တံ ဝိသိဋ္ဌံ ဟောတိ။ တဒေဝ ဣဓ အဘိဓေယ္ယော နာမ သိယာတိ ဝုတ္တံ “သင်္ဂဟိတဘာ
တေပိ အဘိဓေယ္ယော ယေတ”တိအာဒိ။ တတ္ထ “သင်္ဂဟိတဘာတေ”တိစိတ္တသင်္ဂဟော, စေတသိကသင်္ဂဟောတိ
အာဒိနာ သင်္ဂဟဏကိရိယာ။ သာ သင်္ဂဟိတေဟိ ဓမ္မေဟိ အညာ နဟောတိ။ တေသ္ဝေဝဓမ္မေသုသင်္ဂယှဟတီတိ ဝုတ္
တံ “သင်္ဂဟိတဘာတေပိ အဘိဓေယ္ယော ယေတ”တိ။ ကိဉ္စာပိတေဟိ အညာနဟောတိ, တေ သ္ဝေဝ သင်္ဂယှဟတိ။
သာပန ဂန္ထဿပဓာနတ္တော နဟောတိ။ ဣဓ စ ပဓာနတ္ထောဝ အဓိပ္ပေတောတိ ဝုတ္တံ “တံနသုန္ဒရ”န္တိ။ ကသ္မာ
နသုန္ဒရန္တိ အာဟ “နဟိသော”တိအာဒိံ။ တ္တေစဟိသဒ္ဒော ဣမဿ တက္ကဿဟေတုတက္ကဘာဝံ ဇောတေတိ။
ဃေနယောပရတ္ထပိ။ “ဣတောပဋ္ဌာယ စာ”တိအာဒိ ဂန္ထ ဂရုအေသဝိဝဇ္ဇနံ။ တတ္ထ “ဣမဿသင်္ဂဟဿာ”တိ
ဣမဿအဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟဿ။ “ဒုတိယာ”တိဒုတိယာဋီကာ။ “ဒွေဝပိ”တိ ဒွေဝပိဋီကာယော။ “ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေမဟာ
ဋီကာ”တိ အာစရိယဓမ္မပာလတ္ထေရေန ကတာပရမတ္ထမဉ္ဇူသာနာမဋီကာ။ သာ ဗုမ္မရဋ္ဌေ တိရိယပဗ္ဗတတသိနာ
ထေရေနကတံ စူဠဋီကံ ဥပာဒာယ မဟာဋီကာတိ ဟာကဋ္ဌာ။ တံသန္ဓာယေတံ ဝုတ္တံ။

ဂန္ထပ္ပကာရောစ ပကာရဝန္တေဟိ ဓမ္မေဟိ သဟောဝသိဇ္ဈတိ, ဝိနာ နသိဇ္ဈတီတိ အဓိပ္ပာယေန “သောအဘိဓမ္မ
တ္ထပဒေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ကာမဉ္စ သော တေဟိ သဟောဝသိဇ္ဈတိ, ဝိနာနသိဇ္ဈတိ။ အဘိဓမ္မတ္ထပဒံ ပန သင်္ဂဟဏ
ကိရိယာပကာရံန ဝဒတီတိ ဝုတ္တံ “တံ နသုန္ဒရ”န္တိ။ ဒုဝိဓံ နာမံ အန္ဝတ္ထနာမံ ရုဠှိနာမန္တိ။ တတ္ထ, အတ္ထာနုဂတံ နာ
မံ အန္ဝတ္ထနာမံ, ယထာ သုခိတဿဇနဿ သုခောတိနာမံ။ အတ္ထရဟိတံ အာရောပိတံ နာမံ ရုဠှိနာမံ, ယထာ ဒုက္ခိတ
ဿဇနဿ သုခောတိ နာမံ။ ဣဓ ပန အန္ဝတ္ထနာ မန္တိဒဿေတုံ “အတ္ထာနုဂတာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “အ
တ္ထာနုဂတာ”တိ သကတ္ထာနုဂတာ။ သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တာနုဂတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဂန္ထသမညာ”တိ ဂန္ထသမ္မု
တိ။ ဂန္ထဿနာမန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သင်္ဂဟဂန္ထောနာမ ဟဋ္ဌိယံတတ္ထ တတ္ထ ဝိပ္ပကိဏ္ဏေဓမ္မေ ဧကတ္ထ
သဘာဂရာသိကရဏဝသေန ပဝတ္တော ဂန္ထော။ တံ ဥဂ္ဂဏှဟန္တော အပ္ပကေန ဂန္ထေနဗဟုကေဓမ္မေသုခေနဇာနာ
တိ။ “တဒုဂ္ဂဟပရိပုစ္ဆာဒိဝသေနာ”တိ တဿဥဂ္ဂဟောစ ပရိပုစ္ဆာစာတိ ဒွဝန္ဒော။ အာဒိသဒ္ဒေန ဓာရဏာဒီနိ သင်္ဂဏှဟာ
တိ။ တတ္ထ ဟဋ္ဌဿတစုဂ္ဂတကရဏံ ဥဂ္ဂဟောနာမ။ ဥဂ္ဂဟိ တဿဟဋ္ဌဿ အတ္ထဂ္ဂဟဏံ ပရိပုစ္ဆာနာမ။ “အနာ
ယာသတော”တိ နိဒ္ဒုက္ခေန။ “လဒ္ဓဗ္ဗံဖလာနုဖလ”န္တိ သမ္ဗန္ဓော။ သရူပတော အဝုဇ္ဈနံ သရူပာဝဗောဓော။ အာဒိသ
ဒ္ဒေန လက္ခဏာဝဗောဓော ရသာဝ ဗောဓောတိအာဒိံ သင်္ဂဏှဟာတိ။ အနုပာဒာပရိနိဗ္ဗာနံ အန္တော ပရိယောသာနံ ယဿ
သာတိ အနုပာဒာပရိနိဗ္ဗာနန္တံ။ တတ္ထ “အနုပာဒာပရိနိဗ္ဗာန”န္တိ တဏှာဒိဋ္ဌိဟိ ခန္ဓေသု အနုပာဒာယပရိနိဗ္ဗာနံ။
အနုပာဒိသေသ ပရိနိဗ္ဗာနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဖလာနုဖလ”န္တိ ဖလဉ္စေဝ အနုဖလဉ္စ။ တတ္ထ “ဖလ”န္တိ မူလပ္
ဖလံ။ “အနုဖလ”န္တိ ပရမ္ပရပ္ဖလံ။ ပယောဇေတီတိ “ပယောဇနံ”။ ပယောဇေတီတိ နိယောဇေတိ။ ကိံ နိယောဇေတိ။ ဖလ
တ္ထိကံဇနံ။ ကတ္ထ နိယောဇေတိ။ ဖလနိဗ္ဗတ္တကေကမ္မေ။ ကိမတ္ထာယ နိယောဇေတိ။ တဿကမ္မဿ ကရဏတ္
ထာယာတိ။ ဖလာနုဘဝနတ္ထာယ တတ္ထတတ္ထ ဖလာနုဘဝနကိစ္စေသု ပယုဇ္ဇီယတီတိ ပယောဇနန္တိ ပိဝဒန္တိ။ “သာ
မတ္ထိယတော”တိ ဝစနသာမတ္ထိယတော။ ကိံ ဝစနသာမတ္ထိယန္တိ။ ကာရဏဝစနံ ဖလံပိဒီပေတိ။ ဖလဝစနံ ကာရဏံပိဒီ
ပေတိ။ ယထာတံ အသုကသ္မိံ ရဋ္ဌေ သမ္မာဒေဝေ ဝုဋ္ဌောတိ ဝုတ္တေ တံ ရဋ္ဌံသု ဘိက္ခန္တိ ဝိညာယတိ။ အသုကရဋ္ဌံ
သုဘိက္ခန္တိဝုတ္တေ တသ္မိံ ရဋ္ဌေ သမ္မာဒေဝေ ဝုဋ္ဌောတိ ဝိညာယတီတိ။ ပယောဇနံ ပန အဘိဓမ္မတ္ထ သဒ္ဒေန ဒသ္
သေတဗ္ဗံ နတ္ထိ, သင်္ဂဟဝစနသာမတ္ထိယေနေဝ သိဒ္ဓံ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယေန “သင်္ဂဟသဒ္ဒေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ သာမ
တ္ထိယဒဿနေ ပန သုဋ္ဌု ပရိပုဏ္ဏာဝစနံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဣတရထာ အနိဋ္ဌတ္ထပ္ပသင်္ဂေပိ သိယာတိ ဣမမ
တ္ထံ ဒဿေတုံ “တံ န သုန္ဒရ”န္တိ ဝတ္ဝတ “နဟိ”တိအာဒိနာ ဟေတုတက္ကေန တဒတ္ထံ သာဓေတိ။

၂. ဧဝံ သပ္ပယောဇနေ ပဉ္စပိဏ္ဍတ္ထေတိ ဧတ္ထ ပဉ္စပိဏ္ဍတ္ထေ ဒဿေတွတ ဣဒါနိ တေသံပဉ္စန္နံ ပိဏ္ဍတ္
ထာနံ ဝိသုံဝိသုံ ပဉ္စပ္ပယောဇနာနိ ဒဿေန္တော “တတ္ထာ”တိအာဒိမာဟ။ “တတ္ထာ”တိ တေသုပဉ္စသု ပိဏ္ဍတ္ထေ

သုံ။ နသင္ဌာတဗ္ဗန္တိ အသင္ဌေယ်ံ။ သင္ဌာတုံအသက္ကုဏေယ်န္တိ အတ္ထော။ နပမေတဗ္ဗန္တိ အပ္ပမေယ္ယံ။ ပမေတုံ အသက္ကုဏေယ်န္တိ အတ္ထော။ ဇဝံ ကိစ္စပစ္စယာနံ ကတ္တစိ သက္ကတ္ထ ဒီပနံ ဟောတိ။ သကဝစနံ ဟဋ္ဌိ ဝစနေန သာဓေတုံ "ယထာဟာ"တိ ပုစ္ဆိတ္တဝတ ဟဋ္ဌိကထံ အာဟရိ။ တတ္ထ "ယထာဟာ"တိ ကထံ အာဟ ဣစ္စေဝတ္ထော။ အနန္တရေ ဝုတ္တာသ္သ အတ္ထသ္သ သာဓကံ ဝစနံ ကထံ ဟဋ္ဌိယံ အာဟ, ကထံ အဋ္ဌကထာယံ အာဟ, ကထံ ဋီကာယံ အာဟာတိ ဇဝံ ယထာရပ်ံ အတ္ထော ဝေဒိတဗ္ဗော။ "တေတာဒိသေနိဗ္ဗုတေ အကုတောဘယေ ပူဇယတော"တိ ယောဇနာ။ တတ္ထ "တေ"တိ ဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓ သာဝကေ။ "တာဒိသေ"တိ တထာ ရူပေသိ လက္ခဏ္ဍာဒိဂုဏာ သမ္ပန္နေ။ "နိဗ္ဗုတေ"တိ ကိလေသ နိဗ္ဗာနေန နိဗ္ဗုတေ။ နတ္ထိ ကုတောစိ ဟေတုတော ဘယံ ယေသံ တေ အကုတော ဘယာ။ အနာကမိ ခီဏာသဝာ။ "ဘယ"န္တိ စိတ္တုတ္ရာသဘယံ။ "ပူဇယတော"တိ ပူဇေန္တသ္သ။ "တံ ပယောဇန"န္တိတသ္သာရတနတ္တယ ဝန္ဒနာယ ပယောဇနံ။ "သင်္ဂဟကာရာ"တိ ဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရာဒယော ပစ္ဆိမ အဋ္ဌကထာကာရာ ဝုစ္စန္တိ။ တေဟိ ဟေ ရာဏဋ္ဌကထာသု တတ္ထ တတ္ထ ဝိပ္ပကိဏ္ဏေပကိဏ္ဏကဝိနိစ္ဆယေယုတ္တဋ္ဌာနေသု သင်္ဂဟေတွတ အဘိနဝ အဋ္ဌကထာယော ကရောန္တိ။ တသ္မာ သဗ္ဗာအဘိနဝအဋ္ဌကထာယော သင်္ဂဟာ နာမ ဟောန္တိ။ တေ စ အာစရိယာ သင်္ဂဟကာရာ နာမ။ တေန ဝုတ္တံ "သင်္ဂဟကာရာတိ ဗုဒ္ဓဃောသ။ ပေ.။ ဝုစ္စန္တီ"တိ။ တေ အန္တရာယ နီတရဏမေဝ ဣစ္ဆန္တီတိ ကထံ ဝိညာယတီတိ စေ။ တေသံ ဝစနေန ဝိညာယတီတိ ဒဿေတုံ သင်္ဂဟကာရ ကထံ အာဟရိ။ "ရတနတ္တယေကတဿ ဇတေဿနိပစ္စကာရဿ အာနုဘာဝေန အန္တရာယေ အသေသတော သောသေတွတတိ ယောဇနာ။ "ဟီ"တိ ဉာပကဟေတု ဇောတကော။ "ဝုတ္တ"န္တိ အဋ္ဌသာလိနိယံ ဝုတ္တံ။

၃. "ကထဥ္စဟောတီ"တိ သမ္ဗန္ဓော။ ဣတိ အယံ ပုစ္ဆာ။ "ဝုစ္စတေ"တိ ဝိသဇ္ဇနာ ကထီယတေ။ "ဟီ"တိဝိတ္ထာရ ဇောတကော။ "ဝန္ဒနာ ကိရိယာဘိနိပ္ဖာဒကော ပုညပ္ပဝာဟော"တိ သမ္ဗန္ဓော။ "အနေက။ ပေ.။ တရေ"တိ အစ္စန္တ သံယောဂတ္ထေ ဥပယောဂ ဝစနံ။ "ပုညာဘိသန္ဒော"တိ ပုညာဘိသောတော, ပုညပ္ပဝာဟောတိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ "သော စ ပုညာတိသယော ဟောတိ"တိ သမ္ဗန္ဓော။ ကသ္မာ သော ပုညာ တိသယော ဟောတီတိ။ ခေတ္တ သမ္ပတ္တိယာ စ အဇ္ဈာသယ သမ္ပတ္တိယာ စ ဟောတီတိ ဒဿေတုံ "အနုတ္တရေသု"တိအာဒိမာဟ။ သံဝဍ္ဎိတ္တာတိ သံဝဍ္ဎိတော။ ပုညာဘိသန္ဒော။ သံဝဍ္ဎိတဿဘာဝေ သံဝဍ္ဎိတတ္တံ။ သုဂန္ဓေဟိဝိယ သုပရိသုဒ္ဓံဝတ္ထံ ပရိဘာဝီယိတ္တာတိ ပရိဘာဝိတော။ ပုညာဘိသန္ဒောယေဝ။ ပရိဘာဝိတဿ ဘာဝေ ပရိဘာဝိတတ္တံ။ ဥဘယတ္ထာပိ ဟေတု အတ္ထေ နိဿက္ကဝစနံ။ "မဟာဇုတိကော"တိ မဟာတေဇော။ "မဟပ္ဖလော"တိ မူလပ္ဖလေန မဟပ္ဖလော။ "မဟာနိသံသော"တိ အာနိသံသပ္ဖလေန မဟာနိသံသော။ အာနိသံသပ္ဖလန္တိ စ ပရမ္ပရာ ဖလံ ဝုစ္စတိ။ အညံ ပုညံ အတိက္ကမန္တော သယတိ ပဝတ္တတီတိ အတိသယော။ ပုညဥ္စ တံ အတိသယောစာတိ ပုညာတိသယော။ အတိသယပုညံ, အဓိက ပုညန္တိ အတ္ထော။ "သော အနုဗလံ ဒေတိ, ဩကာသလာဘံ ကရောတီ"တိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထဥ္စ အနုဗလံ ဒေတိ, ကထဥ္စ ဩကာသလာဘံ ကရောတီတိ အာဟ "သယံ ပယောဂ သမ္ပတ္တိဘာဝေဌိတတ"တိအာဒိ။ တတ္ထ ပယောဂသမ္ပတ္တိနာမ အတီတ ပုညကမ္မာနံ ဖလဝတရံ ဥပတ္ထမ္ဘကကမ္မံ ဟောတိ။ "ဖဟိဒ္ဓာ"တိ ဖဟိဒ္ဓသန္တာနတော။ "ဝိပတ္တိပစ္စယေ သမ္ပတ္တိပစ္စယေ"တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ, ဝိပတ္တိပစ္စယာနာမ-ရာဇတောတ စောရတောတ-တိအာဒိနာ အာဂတာ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိပစ္စယာ။ သမ္ပတ္တိပစ္စယာနာမ ကာယစိတ္တာနံ သပ္ပာယ ပစ္စယာ။ စတ္တာရော ပစ္စယာ စ ဥပဋ္ဌာကကုလာနိ စ အာ ရက္ခ ဒေဝတာဒယော စ သုခုပ္ပတ္တိ ပစ္စယာ။ တေဟိ ပစ္စယေဟိ ဟမောဇ္ဇ ဗဟု လဿ ထေရဿ သန္တာနေ ရတ္တိဒိဝံ ပီတိပဿဒ္ဓိသုခသမာဓိနံ ပဝတ္တိယာ အဇ္ဈတ္တဘူတာ ဥတုစိတ္တာဟာရာ စ အတိ ပဏီတာ ဟောန္တိ။ တေဟိ သမုဋ္ဌိတာ သရီရဋ္ဌကဓာတုယော စ အတိပဏီတာ ဧဝ ဟုတွာ ဥပဗ္ရူဟန္တိ။ တတ္ထ သရီရဋ္ဌကဓာတုယော နာမ ပထဝိ အာဒယော တတပိတ္တသေမှာဒယောစ။ "အနုဗလံဒေတီ"တိအဘိနဝံထာမဗလံ ပဝတ္တေတိ။ "ပုညန္တရဿာ"တိ ပဝတ္တိဝိပာက ဇနကဿ ဗဟုဝိဓဿ ပုည ကမ္မဿ။ "အထာ"တိ တသ္မိံ ကာလေတိ အတ္ထော။ "ဖလဝဖလဝန္တိယော ဟုတွတ"တိ ပကတိ ဖလတော အတိဖလဝန္တိယော ဟုတွတ။ "တသ္မိံ ထေရဿ သန္တာနေ"တိ သမ္ဗန္ဓော။ "ဣဋ္ဌပ္ဖလဃနပူရိတေ"တိ ဣဋ္ဌပ္ဖလဘူတာနံ ရူပသန္တတီနံ ဃနေန ပူရိတေ။ "ဩကာသော နာမ နတ္ထီ"တိ ပတိဋ္ဌာနောကာသော နာမ နတ္ထိ။ "ဣတီ"တိ တသ္မာ။ "ဒူရတော အပနီတာနေဝ ဟောန္တိ"တိ သမ္ဗန္ဓော။ ဣဋ္ဌပ္ဖလသန္တာနံ ဝိဗာဓေန္တိ နီတရေန္တီတိ ဣဋ္ဌပ္ဖလသန္တာနဝိဗာဓကာနိ ဥပပီဠကူပဃာတကကမ္မာနိ။ အနိဋ္ဌပ္ဖလ သန္တာန ဇနကာနိ, အကုသလ ဇနက ကမ္မာနိ, အပုည ကမ္မာနီတိ တာနိတိဝိဓာနိ အကုသလကမ္မာနိ ဒူရတော အပနီတာနေဝ ဟောန္တိ, တေသံ ဝိပာကဿ အနောကာသကရဏေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ "နဟီ"တိအာဒိ။ "တတော"တိ တသ္မာ အပုည ကမ္မာနံ ဒူရတော အပနီတတ္တာ။ အဘိတဒေတဗ္ဗာနံ မာတာပိတု သမဏဗ္ရာဟ္မဏာဒီနံ အဘိတဒနကမ္မေဂရုံကရဏံ အဘိတဒန သီလံ နာမ။ တံ အ

ဿ အတ္ထီတိ အဘိတဒနသီလီ။ ဂုဏဝုဒ္ဓဝယဝုဒ္ဓေ အပစေတိ အတ္တာနံ နီစဝုတ္တိ ကရဏေန ပူဇေတိသီလေနာတိ ဝု
ဒ္ဓပစာယိ။ ဥဘယတ္ထာပိသမ္ပဒာန ဝစနံ။ ဝေန္တိအာဒိနိ ဂမန ဝစနံ။ နိဂမန္တိ စ နိဋ္ဌင်္ဂမနံ။ တသ္မာတိအာဒိ လဒ္ဓဂုဏ
ဝစနံ။ လဒ္ဓဂုဏောတိ စ တံတံပသင်္ဂ ဝိသောဓနံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ လဒ္ဓေါဝိသုဒ္ဓေါ အတ္ထော ဝုစ္စတိ။ တထာ ဝစန
သာမတ္ထိယေန လဒ္ဓေါ အတ္ထန္တရောပိ အယမိဓ အဓိပ္ပေတော။ “နကေဝလဉ္စ ထေရဿေဝ အနန္တရာယေန ပရိယ
မာပနတ္ထံ ဟောတီ”တိ ယောဇနာ။ “သောတူနဉ္စုဂ္ဂဟဏ ကိစ္စ သမ္ပဇ္ဇနတ္ထ”န္တိသမ္ဗန္ဓော။ သုဏန္တီတိ သောတာ
ရော။ တေသံ။ “ဂဏှန္တာန”န္တိ ဥဂ္ဂဏှန္တာနံ။ “ဝန္ဒနာသိဒ္ဓိယာ”တိရ တနတ္တယဝန္ဒနာ ပုညဿသိဒ္ဓိတော။
ဇဝနဝိနိစ္ဆယေ ယသ္မာ အန္တရာယ နီတရဏံနာမ ဒိဋ္ဌဓမ္မေ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ ဖလံ ဟောတိ။ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မော စ ပဌမ ဇဝနဿ
ဝိပါကက္ခေတ္တံ။ တသ္မာ ဥပတ္ထမ္ဘန ကိစ္စံ ပတွာပိ ပဌမ ဇဝန စေတနာ ဧဝ ဣဓပရိယတ္တာတိ အဓိပ္ပာယေန
“ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယဘူတာ”တိ ဝုတ္တံ။ သာ ပန ပဌမ ဇဝန စေတနာ ဥပတ္ထမ္ဘန ကိစ္စံ ပတွာပိ သဗ္ဗဒုဗ္ဗလာ ဧဝသိယာ။
ကသ္မာ, အလဒ္ဓာသေဝနတ္တာ။ သေသ စေတနာယော ဧဝ ဗလဝတိယော သိယုံ။ ကသ္မာ, လဒ္ဓာ သေဝနတ္တာတိ ဒဋ္ဌ
ဗ္ဗံ။ “သတ္တဇဝနပက္ခေ အဓိပ္ပေတတ္တာ ဥပလဒ္ဓဗ္ဗတ္တာ တံ နသုန္ဒရ”န္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဣတီ”တိ တက္ကပရိယ
မာပနံ။ “ယထာ အပ္ပမတ္တကံ ဟောတိ။ ဧဝမေဝံ အပ္ပမတ္တကံ ဟောတီ”တိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “တထာဟီ”တိ တတော ဧတိ
အတ္ထော။ ပဋ္ဌာနေပိ=ကဗဠီကာရောအာဟာရော ဣမဿကာယဿ အာဟာရ ပစ္စယေနပစ္စယော=တိဝိဘတ္တော။
ဣတရထာ ‘ကဗဠီကာရော အာဟာရော အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ အာဟာရပစ္စယေန ပစ္စယော’တိ ဝိဘတ္တော သိ
ယာတိ။ “အဓုနာတ”တိ ဣမဿ ဘဝေ ဧဝ။ ဧဝံ ဝန္ဒနာယပယောဇနံ ဒီပေတွာ ဣဒါနိ သေသာနံ ပိဏ္ဍတ္ထာနံ ပယောဇနံ
ဒီပေတုံ “ယသ္မာပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ, “အာဒိတောဝိဒိတေသတီ”တိအာဒိမှိ-ဘာသိဿံ အဘိဓမ္မတ္ထ သ
င်္ဂဟ-န္တိ ပဒံ သုတွာ ဝိညာတေသတိ, “ဥဿာဟောဇာယတိ”။ ဣမံ ဥဂ္ဂဟေတွာ သုဒုလ္လဘေ အဘိဓမ္မတ္ထေ စ
အနာယာသေန ဇာနိဿာမ, တမ္ဘူလကဿ စ အနုဟာအ ပရိနိဗ္ဗာနန္တဿ ပယောဇနဿဘာဂိနော ဘဝိဿာမာတိ
စိတ္တုပ္ပာဒ သမ္ဘဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။

ပိဏ္ဍတ္ထာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄. ပဒတ္ထေ။ “ဗုဇ္ဈီ”တိ အညာသိ။ “ဧတ္ထာ”တိ ဧတသ္မိံ ပဒေ။ စ သဒ္ဒော တက္ကာရမ္ဘ ဇောတကော။ တက္
ကာ ရမ္ဘောတိ စ မူလတက္ကေ ယံ ယံ ဝတ္တဗ္ဗံ အဝုတ္တံ, တဿ တဿ ကထနတ္ထာယ အနုတက္ကဿ အာရမ္
ဘော။ ဗုဇ္ဈနကိရိယာဝုစ္စတိဉာဏံ။ ကထံပနအဝိပရီတတ္ထေ ပဝတ္တော သမ္မာသဒ္ဒော အသေသ ဉေယျပနံ ဒီပေတီတိ
ပုစ္ဆာယ ပုရိမတ္ထမေ ဝ္ယတိရေကတော စ အနွယတော စ ပုန ဝိတ္ထာရေန္တော “တထာဟီ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ,
“တထာဟီ”တိ တဿ ဝစနဿ အယံ ဝိတ္ထာရောတိ ဇောတေတိ။ “အဝိပရီတ”န္တိ ကိရိယာဝိသေသန ပဒမေတံ။
“အတ္တနော ဝိသယေ တေ”တိ အတ္တနော ဉာဏဝိသယေ ဧဝ တေသံ ဝိသယောစာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ယသ္မာ ကောပိ ဓမ္မော
ကာလဒေသသန္တာနာဒိဘေဒေန အနန္တ ဘေဒေါ ဟောတိ။ တသ္မာ ပဒေသဉာဏိကာ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါဒယော ကေဓမ္မံပိ သဗ္ဗာ
ကာရတော ဇာနိတုံ န သက္ကောန္တိ။ တေနာဟ “တေဟီ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “သဗ္ဗာကာရတော”တိ သဘာဝတော, ဟေ
တုတော, ပစ္စယတော, ဖလတော, နိဿန္ဒတော, ကာလတော, ဒေသတောတိအာဒိနာ အာကာရေန။ “ယတ္ထာ”တိ ယသ္မိံ
အဝိသယေဓမ္မေ။ “တေ ဝိပရီတံ ဗုဇ္ဈေယျုံ, သော အဝိသယော နာမဓမ္မောနတ္ထီ”တိယောဇနာ။ တံ ဝိတ္ထာရေန္တော
“တေဟီ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ, “တိယဒ္ဓဂတေ”တိ တီသုကာလေသု ဂတေ ပဝတ္တေ။ “အဒ္ဓာမုတ္တကေ”တိ ကာလတ္
တယဝိမုတ္တကေ။ “ဟတ္ထမဏိကေဝိယာ”တိ ဟတ္ထ တလေ ဌပိတမဏိရတနာနိဝိယ။ “သဗ္ဗေ ဓမ္မာ”တိအာဒိ ဟဒ္ဒိ
သာဓကံ။ တတ္ထ, “အာဟတ”န္တိ အဘိမုခံ ပတနံ။ အာဘာဓန္တိပိ ဟဒ္ဒော, ဩတ္တရိတွာ ဥပဋ္ဌာနန္တိ အတ္ထော။
“သဗ္ဗညုမဟာဘဝင်္ဂ”န္တိ သဗ္ဗေသံသဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ ပစ္ဆိမဘဝေ ပဋိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ ပဝတ္တံ အဋ္ဌသု မဟာဝိပါကေသု
ပဌမမဟာဝိပါကံ ဘဝင်္ဂ စိတ္တံ။ “တတ္ထာ”တိ တသ္မိံ မဟာဘဝင်္ဂေ။ “နိစ္စကာလံ ဥပဋ္ဌဟန္တီ”တိ သဗ္ဗကာလံ ဥပဋ္
ဌာနာကာရ ပတ္တာ ဟုတွာ တိဋ္ဌန္တိ။ ကသ္မာ, ကဿစိ အာဝရဏဿ အဘာဝတော။ ဣဒံပိဟိ ကေ ဥပဋ္ဌာနံ နာမာတိ။
“အာဝဇ္ဇနာယာ”တိ မနောဒွါရာဝဇ္ဇန စိတ္တေန။ ဓမ္မာ မဟန္တာ။ ဘဝင်္ဂံ ပရိတ္တကံ။ တသ္မာ ပရိတ္တကံ ဘဝင်္ဂံ
ဧကက္ခဏေ မဟန္တာနံ ဓမ္မာနံ နပ္ပဟောတီတိ စောဒကဿ အဓိပ္ပာယော။ “နစောဒေတဗ္ဗမေတ”န္တိ ဧတံ ဌာနံ န
စောဒေတဗ္ဗံ။ “ပရမုက္ကံသပတ္တာန”န္တိ ဧတ္ထ “ဥက္ကံသော”တိ အစ္စုဂ္ဂမော အစ္စုတ္တရော။ ပရမော ဥက္ကံသော
ပရမုက္ကံသောတိဝိဂ္ဂဟော။

ဇဝံ သမ္မာသဒ္ဒသ္သ အတ္ထံ ဝိစာရေတ္ဝာတ ဣဒာနိ သံသဒ္ဒသ္သ အတ္ထံ ဝိစာရေန္တော ''သံသဒ္ဒောပနာ''တိအာဒိ မာဟ။ တတ္ထ, ''ဥပသဂ္ဂေ''တိ ဥပသဂ္ဂပဒံ။ ''ပဋိဝေဓဓမ္မေသူ''တိ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒာဒီနံ ပဋိဝိဇ္ဈနညာဏေသု။ နတ္ထိ အာစရိယော ဧတသ္သာတိ အနာစရိယော။ သမာသန္တေ ကကာရေန သဟ အနာစရိယကော။ အနာစရိယကသ္သ ဘာဝေ အနာစရိယကတာ။ တံ အနာစရိယကတံ။ တတိယာ ရုပ္ပသမာပတ္တိ နာမ အာကိဉ္စညာယတနဇ္ဈာနံ။ တံ ဘဂဝတ အာဠာရသ္သ သန္တိကေ ဥဂ္ဂဏှိတ္ဝာတိ။ စတုတ္ထာရုပ္ပသမာပတ္တိ နာမ နေဝသညာ နာသညာယတနဇ္ဈာနံ။ တံ ဥဒကသ္သသန္တိကေ ဥဂ္ဂဏှိတ္ဝာတိတိ ဝုတ္တံ ''အာဠာရုဒကမူလိကာ''တိ။ ''အနလင်္ကရိတ္ဝာ''တိ အာဝဇ္ဇနသမာပဇ္ဇနာဒိဝသေန အနလင်္ကရိတ္ဝာ။ အနာသေဝိတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''ဆဠ္ဌိတတ္တာ''တိ ဧတာသမာပတ္တိယောနာလံ ဇောဓာယ, အထ ခေါ ယာဝဒေဝ တတိယ စတုတ္ထာရုပ္ပဘဝပ္ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တန္တီတိ ဇဝံ အာဒီနဝံ ဒိသ္ဝာ ဆဍ္ဍိတတ္တာ။ ''ဗုဇ္ဈနကိရိယာယာ''တိ ပဋိဝေဓဉာဏသ္သ။ ''ကုတော ပဋိဝေဓဓမ္မာ''တိ တာ ကုတော ပဋိဝေဓဓမ္မာ ဟောန္တိ၊ ပဋိဝေဓဓမ္မာ ဧဝ စ ဗုဒ္ဓဘာတဃပဒဋ္ဌာနာဟောန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။

ဟဋ္ဌိယံ။ ''ပုဗ္ဗေ အနနုသ္သုတေသုဓမ္မေသူ''တိ ဣမသ္မိံ ဘဝေ ဣတော ပုဗ္ဗေ ကသ္သစိသန္တိကေ အနနုသ္သုတေ သုစတုသ္သစ္စ ဓမ္မေသု။ ''အဘိသမ္ဗုဇ္ဈီ''တိပဒေ အဘိသမ္ဗောဓိသင်္ခာတံ အရဟတ္တမဂ္ဂညာဏံ ဝုတ္တံ။ တဒေဝ ဉာဏံ သဗ္ဗညုတညာဏသ္သ ပဒဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ တပ္ပစ္စယာ တဒနန္တရာ ဧဝသဗ္ဗညုတညာဏံ ဟတ္ဝုဗ္ဘဝတီတိ ဝုတ္တံ ''တတ္ထ စ သဗ္ဗညုတံ ဟပုဏာတီ''တိ။ ''တဒနန္တရာ''တိ စ အရဟတ္တ မဂ္ဂဝီထိယာစ စတုန္နံ ပစ္စဝေက္ခန တရာနဉ္စ အနန္တရေ ကာလေတိ အတ္ထော။ ''နိမိတ္တတ္ထေ''တိ နိမိတ္တ ဟေတ္ဝတ္ထေ။ ''ဘုမ္မ''န္တိ အဌကထာသုအာဂတံ သတ္တမီဝိဘတ္တိယာနာမံ။ တာသု ဟိ ပစ္စတ္တဝစနံ, ဥပယောဂဝစနံ, ကရဏ ဝစနံ, သမ္ပဒာန ဝစနံ, နိသ္သက္ကဝစနံ, သာမိဝစနံ, သုမ္မဝစနန္တိ ဇဝံ အနုက္ကမေန သတ္တန္နံ ဝိဘတ္တီနံ နာမာနိ အာဂတာနီတိ။

''ဒသဗလညာဏေသူ''တိ ဌာနာဌာန ကောသလ္လညာဏာဒီသု ဒသ ဉာဏဗလေသု။ ''ဝသိဘာဝ''န္တိ ဧတ္ထ အတ္တနော ဝသံ ဝတ္တေတုံ သမတ္ထတာ သင်္ခာတော သတ္တိ ဝိသေသော ဝသောနာမ။ ဝသော ဧတသ္သ အတ္ထီတိ ဝသီ-ဝသိဂဏေဟိတိအာဒီသုဝိယ။ ဝသိနော ဘာဝေ ဝသိဘာဝေါ။ တံ ဝသိဘာဝန္တိ အတ္ထော။ ဧတေနာဟ ''ဝသိဘာဝ''န္တိ ဣဿရဘာဝန္တိ။ ကတ္ထစိ ပန ''ဝသီ''တိ ဣတ္ထိလိင်္ဂပဒံပိ ဒိသ္သတိ=တတ္ရိမာ ပဉ္စဝသိယော အာဝဇ္ဇနဝသီသမာပဇ္ဇန ဝသီ=တိအာဒီသု။

သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဒ။

၅. အတုလပဒေ ။ အနေကေဟိဂုဏပဒေဟိ ပဝတ္တိတာဝန္ဒနာ ''အနေကဂုဏပဒဝိသယာနာမ''။ ''ဣတိကိံဒုတိယေ နာ''တိ ဣတိ တသ္မာ ဒုတိယေန အတုလပဒေန ကိံ ပယောဇနံ အတ္ထီတိ အတ္ထော။ ''နန သမတ္ထာ''တိ နသမတ္ထာ န ဟောတီတိ ယောဇနာ။ သမတ္ထာ ဧဝတိ အဓိပ္ပာယော။ ''မတ္တကာရိနော''တိ ပမာဏကာရိနော။ ''ထေရော စ ဧတသံ အညတရော'', တသ္မာ မတ္တံ န ကရောတိ, ဒုတိယံ အတုလ ပဒံ အာဟရီတိ အဓိပ္ပာယော။ ''အပိစာ''တိ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထီတိ အတ္ထော။ ''နကေဝလံ ဝန္ဒနာယ အန္တရာယနီတရဏမေဝ ဣဇ္ဈိ တဗ္ဗံ ဟောတီ''တိ ယောဇနာ။ ''ဝန္ဒနာယာ''တိ ဝန္ဒနာဟေတု။ သောပိ ပညာဟဋ္ဌတဒိ အတ္ထော။ ''ဂန္ထဟရိသုဒ္ဓိယာ''တိ ဂန္ထအေသာနာမ ပဒအေသ တဂ္ဂ အေသ အတ္ထအေသာဒယော အတ္ထိ။ တေဟိ အေသေဟိ ဣမသ္သ ဂန္ထသ္သ ဟရိသုဒ္ဓိယာ။ ကထံ ပန ဝန္ဒနာယ ပညာဟဋ္ဌတဒိ အတ္ထောသမ္ဘဝတီတိ ဝုတ္တံ ''အနုသ္သတိဌာနေသူ''တိအာဒိ။ အနုသ္သတိဌာနာနိ နာမ ဗုဒ္ဓ ဓမ္မ သင်္ဃ သီလာဒီနိ။ စိတ္တသမာဓာနံ အာဝဟတီတိ စိတ္တသမာဓာနာဝဟော။ ''တိက္ခသူရာဟုတ္ဝာတဝဟတီ''တိ ဂမ္ဘီရေသု အတ္ထ ဗ္ဗဉ္ဇန ပဒေသု အမန္ဒာ ဝိသဒ္ဒာ ဟုတ္ဝာတ ဝဟတိ။ ''တဒတ္ထာယပီ''တိ ပညာဟဋ္ဌတဒိ အတ္ထာယပိ။ ဂုဏနာမပ အာနံ ဂုဏတ္ထောနာမဝိဂ္ဂဟ တဂ္ဂေသု ဟာကဋ္ဌော, သိဒ္ဓပဒေသု အပာကဋ္ဌော။ တသ္မာ တာနိ ဝိဂ္ဂဟတ္ထံ အဇာနန္တာနံ သန္တိကေ နာမ မတ္တာနိ သမ္ပဇ္ဇန္တီတိ ဝုတ္တံ ''ယထာဝုတ္တ ဝစနတ္ထယောဂေပိ။ပေ.။ ပဝတ္တတ္တာ''တိ။ ''သဘာဝနိရုတ္တိံ ဇာနန္တာန''န္တိ မာဂဓ ဘာသံ ဇာနန္တာနံ။ မာဂဓဘာသာသာဟိ မူလဘာသာတိ စ အရိယဘာသာတိ စ မာဂဓဘာသာတိ စ ဟဋ္ဌိဘာသာတိ စ ဓမ္မနိရုတ္တီတိ စ သဘာဝနိရုတ္တီတိ စ ဝုစ္စတိ။ ''ဘာဝတ္ထသုည''န္တိ ဧတ္ထ ဂုဏနာမာနံ ဂုဏတ္ထော ဘာဝတ္ထော နာမ။ သော ဧဝသကတ္ထောတိ စ ဝစနတ္ထောတိ စ ဝိဂ္ဂဟတ္ထောတိ စ ဝုစ္စတိ။ ကိရိယနာမာဒီသုပိ ဧသေဝနယော။ ''သတ္တူ''တိ သတ္တုနော။ ''သမညာမတ္တ''န္တိ နာမသညာမတ္တံ ဘဝိတုံ နာရဟတိ။ တထာဟိ အနာထပိဏ္ဍိကောသေဋ္ဌိ ရာဇဂဟံ အနုပတ္တော ဗုဒ္ဓေါ လောကေ ဥပ္ပန္နောတိ သုတ္ဝာတ ဥဒာနံ ဥဒာနေသိ=ယော

သောပိ ခော သောဒုလ္လဘော လောကသ္မိံ ယဒိဒံ ဗုဒ္ဓော=တိ။ တသ္မာ ဗုဒ္ဓောတိ နာမံပိ လောကေ မဟန္တံ သုဒုလ္လဘံဂု
ဏပဒံ ဟောတိ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ နာမေဝတ္တဗ္ဗမေဝနတ္ထီတိ။ “သဘာဝနိရုတ္တိံ အဇာနန္တာနံ ပန ပဒသဟဿံ ဝုစ္စမာနံ
ပိ”တိ တိဋ္ဌတု ဧကံ အတုလပဒံ, ပဒသဟဿံပိ ဝုစ္စမာနံ သတ္တုသမညာမတ္တမေဝ သမ္ပဇ္ဇတိ။ တာဒိသာဟိ ဇနာ ဣဒံ
လောကေ မဟန္တံ ဂုဏပဒန္တိပိ နဇာနန္တိ။ ဘာဝတ္ထံ ကိံဇာနိဿန္တိ။

“အတုလော”တိ အညေန သော အသဒိသောတိ တ, အညော တတေန သဒိသောတဿနတ္ထီတိတ, - ဒွိဓာပိအတ္
ထောလဗ္ဘတိ။ သာဓကေကထာယံ “ပဋိပုဂ္ဂလော”တိ ယုဂဂ္ဂါဟီပုဂ္ဂလော။ ကိဉ္စာပိ မက္ခလိ ပူရဏာဒယော ဝိသုံဝိသုံ -
အဟံ သဗ္ဗညူ သဗ္ဗဒဿာဝီ - တိစ, အဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓော-တိစ ပဋိဇာနန္တာ ယုဂဂ္ဂါဟိနော ဟုတွာ ဝိစရန္တိ။ ဓမ္မတော
ပန သိနေရု ပဗ္ဗတ ရာဇဿ သန္တိကေ သက္ခရ ကထလာနိဝိယသမ္ပဇ္ဇန္တီတိ။ “အနစ္ဆရိယ”န္တိ နတာဝ အစ္ဆရိ
တဗ္ဗံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ “ဗုဒ္ဓဘူတဿာ”တိ ဗုဒ္ဓဘာဝံ ဘူတဿပတ္တဿ။ “ယံ ဗုဒ္ဓ ဘူတဿ အတုလတ္တံ,
ဧတံ အနစ္ဆရိယ”န္တိ ယောဇနာ။ ယဒိ ဧတံ အနစ္ဆရိယံ ဟောတိ, ကတမံ ပန တာဝ အစ္ဆရိယံ ဘဝတီတိ အာဟ “သ
မ္ပတိဇာတဿာ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “သမ္ပတိဇာတဿာ”တိ အဇ္ဇေဝဇာတဿပိ အဿ ဘဂဝတော။ ကထံ အတု
လတာ ပညာယတီတိ အာဟ “တအဟီ”တိအာဒိံ။ “ကေဂ္ဂဏာနီ”တိ ကေတလာနိ။ တအဟိ ဗောဓိသတ္တဿပုညာနုဘာ
ဝေန အတိမဟန္တော ဩဘာသော ဟုတ္ဘဝတိ။ =ဥဋ္ဌာရော ဩဘာသော ဟုတုရဟောသိ အတိက္ကမ္မဒေဝတနံ ဒေဝတနု
ဘာဝ=န္တိဟိ ဝုတ္တံ။ တေန ဩဘာသေန ဖရိတာ သဗ္ဗေ ပထဝိ ပဗ္ဗတာဒယော ဇာတိဖလိကက္ခန္ဓာဝိယ သုပ္ပသန္နာ
ဟောန္တိ။ ဒသသဟဿ စက္ကတဋ္ဌာနိ ကေတလံ ဟုတွာ ပညာယန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “အနေကာနိ စက္ကတဋ္ဌသဟဿ္
သာနိ ကေဂ္ဂဏာနိ အဟေသု”န္တိ။ “ပရမာယ ပူဇာယာတိ ထုတိမဂ္ဂလဝစနပူဇာယ။ “လောကဿာ”တိ သဗ္ဗ
သတ္တလောကတော။ ဧဝံ အစ္ဆမ္ဘိ တစံ နိစ္ဆာရေသိ ဓမ္မတာယ သဉ္ဆောဒိတတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ တတ္ထ “အစ္ဆမ္
ဘိတစ”န္တိ ဝိသာရဒတစံ။ အာသဘိံ တစန္တိပိ ဟဇ္ဇော။ ဥတ္တမတစန္တိ အတ္ထော။ “နိစ္ဆာရေသီ”တိ ဥဒာဟရတိ။ ဣ
ဒမ္ပိ အနစ္ဆရိယံ, အညံ ပိတတော အစ္ဆရိယတရံ အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ “ယအာပနာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ ဟာရမိတာ ဂု
ဏေဟိ တေန သဒိသော ကောစိနတ္ထေဝ ထပေတွာ အညေ စ မဟာဗောဓိ သတ္တေတိ အဓိပ္ပာယော ။ “အဿာ”တိ
တေန သဒိသဿ။ “နတ္ထိဘာဝေ ဒီပေတဗ္ဗော”တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဒီပေတဗ္ဗော”တိ ဗုဒ္ဓဝံသဟဋ္ဌတော အာဟရိတွာ ဒီ
ပေတဗ္ဗော။ “ကုတောသာဝကဗောဓိသတ္တာနံ သတသဟဿံ သက္ခိဿတီ”တိ ယောဇနာ။ ဟာရမိယော ပကာရေနုဝိစိ
နန္တိ ဧတေနာတိ ဟာရမိပဝိစယော။ ညာဏံ။ တံပနညာဏံ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ ဧဝ ဥပ္ပန္နံ နဟောတိ။ ပစ္စေကဗောဓိသတ္တ
သာဝကဗောဓိသတ္တာနံပိ ဥပ္ပန္နမေဝ။ တဒေဝ စ သဗ္ဗေသံပိ ဗောဓိသတ္တာနံ နိယတဗ္ဗာကရဏပ္ပဋိလာဘေ ပဓာန
ကာရဏန္တိ ဒဿေတုံ “သာဝကဗောဓိသတ္တာပိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဗောဓိဝုစ္စတိဝိမောက္ခညာဏံ။ အရိယမဂ္
ဂဿေတံ နာမံ။ ဗောဓိမ္ဟိသဇ္ဇန္တိ လဂ္ဂန္တီတိ ဗောဓိသတ္တာ။ “လဂ္ဂန္တီ”တိ တပ္ပဋိလာဘတ္ထာယ နိယတ စိတ္
တာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ ဗောဓိ အတ္ထာယ ပဋိပန္နာ သတ္တာ ဗောဓိသတ္တာတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ဗုဒ္ဓ သုညေပိလောကေ
ကမ္မဿကတာညာဏေ ဌတွာ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော မောက္ခဓမ္မပရိယေသိနော သတ္တာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “သမ္ဘာရ ဓမ္
မေ”တိ ဒသဝိဓေ ဟာရမိ ဓမ္မေ။ ဝဋ္ဋံ အနုသရန္တိ အနုဂစ္ဆန္တီတိ ဝဋ္ဋာနုသာရိနော။ ပထဝိယံ ပံသုစုဏ္ဏာနိ ဝိယ
ပကတိယာ ဝပုထုဘူတာဇနာတိ ပုထုဇ္ဇနာ။ မဟန္တာပုထုဇ္ဇနာတိ မဟာပုထုဇ္ဇနာ။ ဝဋ္ဋာနုသာရိနော စ တေ မဟာပုထုဇ္ဇ
နာစာတိ သမာသော။ တေသံ ဘာတေတိ ဝိဂ္ဂဟော။ အယံ ဘာတေယေဝ တေသံ ဘူမီတိ စ ဝုစ္စတိ။ အတ္ထတော ပန မော
က္ခဓမ္မနိရပေက္ခတာ ဧဝ။ အစ္ဆန္ဒိကတာတိပိ ဝုစ္စတိ။ “ဩက္ကန္တာ”တိ ပဝိဋ္ဌာ။ တယောနိယတာ, ဗောဓိသတ္တနိယ
တော စ စူဠသောတာပန္နနိယတော စ အရိယ သောတာပန္နနိယတော စ။ တတ္ထ ဗောဓိသတ္တနိယတော ဗောဓိသမ္ဘာရဗလေန
သိဒ္ဓော။ စူဠသောတာပန္န နိယတော ပစ္စယာကာရာနုဗောဓညာဏဗလေန။ အရိယသောတာပန္န နိယတော သောတာပတ္တိ မ
ဂ္ဂညာဏ ဗလေန။ တေသု ဗောဓိသတ္တနိယတော ဣဓ အဓိပ္ပေတောတိ ဝုတ္တံ “ဧကေန ပရိယာယေနာ”တိအာဒိ။ ဝတ္တ
ဗ္ဗမေဝနတ္ထိတေသံ ဒွိန္နံ ဗောဓိသတ္တာနံ ဟာရမိ ပဝိစယညာဏ သမ္ပတ္တိယာ ဝိနာ နိယတဗ္ဗာကရဏ လာဘာ သဏ္ဌာယ
ဧဝ အဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။

ပဒသိဒ္ဓိဝိစာရေယံ ဝုတ္တံ ဝိဘာဝနိယံ=တုလာယသမိတောတုလော။ တုလ္လော ဧဝ တုလောယကာရ လောပဝသေ
နာ=တိ။ တံသန္ဓာယ “ယ ကာရဿတဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ယဉ္စဝုတ္တံ တတ္ထေဝ=အထတာသမိတတ္တေ အကာရ
ပစ္စယဝသေန တုလာယသမိတောတုလော=တိ။ တံ သန္ဓာယ “အကာရဿတဝသေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “တုလာ
ယာ”တိ လောကေ ဓာရဏတုလာသဒိသာယ ပညာယာတိ အတ္ထော။ “သမိတော”တိ သမံ ကတော။ နဟိ တုလသဒ္ဒော
ဘဝိတုံ နယုတ္တော။ ယုတ္တော ဧတေတိ အဓိပ္ပာယော။ ကထံ ဝိညာယတီတိ အာဟ “တုလယိတု”န္တိအာဒိံ။ တတ္ထဟိ

“တုလယိတုံ အသက္ကုဏေယျော”တိဝစနေန တဿကမ္မသာဓနတ္တံဒဿေတိ။ “ကမ္မသာဓနေနေတ”တိ ပုဗ္ဗေ-တု
လယိတဗ္ဗော အညေန သဟ ပမိတဗ္ဗောတိ တုလောတိ ဧဝံ ဣဓဝုတ္တေန ကမ္မ သာဓနေ ဝစနတ္တေနေဝ။ “တဒတ္ထသိဒ္ဓိ
တော”တိ တဿ ဝိဘာဝနိယံ ဝုတ္တဿ ဒုဝိဓဿ အတ္ထဿ သိဒ္ဓိတော။ “တတော”တိ တုလသဒ္ဒတော။ စိန္တာ
ယ ကိံ ပယောဇနံ အတ္ထိ။ နတ္ထိယေဝါတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝဒတိ သီလေနာတိ ဝတ္တာ။ ဝါဒီ ပုဂ္ဂလော။ ဝတ္တုနော ဣစ္
ဆာဝတ္တိစ္ဆာ။ ဝတ္တုံ ဣစ္ဆာဝတ္တိစ္ဆာတိပိဝဒန္တိ။ ဝတ္တိစ္ဆံ အနုဂတော သမ္မုတိ သင်္ကေတဝေဟာရ သိဒ္ဓ
တ္တာတိ သမာသော။ “ဧတေ”န္တိ ဧတံ ဒုဝိဓာသိဒ္ဓဝစနံ။ “စေ”တိ စေဝဒေယျ။ “နာ”တိ နယုတ္တံ။ “ယထာသုတ”န္တိ
တုလ ဣတိ သုတံ။ “ယုတ္တ”န္တိ ယထာသုတ နိယာမေနေဝ ယုတ္တံ ဝဇ္ဇေတုံ။ “အဿုတဿာ”တိ ဓာရဏတုလာ
ပရိယာယဿ ဣတ္ထိလိင်္ဂတုလာသဒ္ဒဿ။ တတောယေဝယကာရ ယုတ္တဿတုလျသဒ္ဒဿ စ အဿုတသ္
သ။ ဣတ္ထိလိင်္ဂေသတိ, တတောပိ ဧကော အကာရောတိ ကတွာ သမီတတ္တေ ဒုတီယော တဒ္ဓိတ အကာရောပိ အသ္
သုတောယေဝနာမဟောတိ။ “ပရိကပ္ပနာယာ”တိ ပရိကပ္ပေတွာ ကထနာယ။ ပယောဇနာဘာဝတော န ယုတ္တန္တိသမ္
ဗန္ဓော။ အတုလပဒံ။

၆. ဧဝံ ဒုဝိန္နံ ပဒါနံ ပဒတ္ထ သံဝဏ္ဏနံ ကတွာ ဣဒါနိ တေသံယေဝ အတ္ထုဒ္ဓါရသံဝဏ္ဏနံ ကရောန္တော “ဣမေဟိ
ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “သမ္ပဒါ”တိ သမ္ပတ္တိယော။ “ဗောဓိသမ္ဘာရသမ္ဘရဏံ နာမ” သမတိံ သပါရမီနံ ပရိပူရဏံ။
“မဟာဝဇိရညာဏ”န္တိ ဘဂဝတော အာသဝက္ခယညာဏမ္ပိ ဝုစ္စတိ။ တဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဗုဒ္ဓဘာဝတ္ထာယ အနုပဒဓမ္မဝိ
ပဿနာဝသေန ဆတ္တိံသ ကောဋိ သတသဟဿ သင်္ခါနံ ဒေဝသိကံ ဝဠဉ္ဇနကပ္ပဖလသမာပတ္တီနံ ပုဗ္ဗဘာဂ ဝိပသ္
သနာညာဏမ္ပိ မဟာဝဇိရညာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ သဗ္ဗမ္ပေတံ မဟာဋီကာယံ ဝုတ္တံ။ “မဟာဗောဓိယာ”တိ သဗ္ဗညု ဗုဒ္ဓါနံ
အဘိသမ္ဗောဓိ သင်္ခါတဿ အဂ္ဂမဂ္ဂညာဏဿ။ ပဟိယျန္တိ ပဟာတဗ္ဗာ ဓမ္မာ ဧတေနာတိ ပဟာနံ။ ပဇဟန္တိ
ပဟာတဗ္ဗေဓမ္မေဧတေနာတိတ ပဟာနန္တိ ကတွာ တံ အဂ္ဂမဂ္ဂညာဏမ္ပိတံ ဝိပဿနာညာဏမ္ပိ ပဟာနန္တိ ဝုစ္စတီ
တိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန “ပဟာနသမ္ပဒါယံ ဝါ သာ သင်္ဂဟိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စသီလာနိ။ ပါဏာတိပါတဿ ပဟာနံ
သီလံ, ဝေရမဏီသီလံ, စေတသိကံသီလံ, သံဝရောသီလံ, အဝီတိက္ကမောသီလန္တိအာဒီသုဝိယ ဧတ္ထာပိ ပဟာနသီလံ
နာမ ယထာ ဝုတ္တေန အတ္ထေန ဝေရမဏီသီလမေဝါတိ ယုဇ္ဇတိ။ ပဟာနံ နာမ ကောစိဓမ္မော နဟောတီတိ အဓိပ္ပာယေ
ပန သတိပဟာန သီသေန ပဟာနသာဓကံ တဒေဝညာဏဒွယံ ဥပစာရေန ပဟာနန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဣတရထာ ပဟာနသမ္ပ
ဒါ နာမ အသာရာ အဖလာတိ အာပဇ္ဇေယျာတိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓ ဗုဒ္ဓသာဝကာ ကိလေသေ ပဇဟန္တာပိ ဝါသနာယ သဟ အပ္ပ
ဇဟန္တော စိတ္တ သန္တာနေ မောဟဝါသနာယ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ သဗ္ဗညု ဘာဝံ နဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ ယထာတေသံ ကိလေ
သပ္ပဟာနံ ပဟာနသမ္ပဒါ နာမ နဟောတိ။ နတထာသဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနန္တိ အာဟ “သဟဝါသနာယာ”တိအာဒိံ။ ဝိဘာဝနိယံ
ညာဏသမ္ပဒါ ပဌမံ ဝုတ္တာ။ တတော ပဟာန သမ္ပဒါ။ ဋီကာယံ ပန ပဟာနသမ္ပဒါ ပဌမံ ဝုတ္တာ။ တတော အဓိဂမ သ
မ္ပဒါနာမ ဝုတ္တာ။ တတော ညာဏသမ္ပဒါ။ ပဟာနသမ္ပဒါယဉ္စ အဂ္ဂမဂ္ဂညာဏံ ဒဿိတံ။ အဓိဂမ သမ္ပဒါတိ စ
သဗ္ဗညုတညာဏပ္ပဋိလာဘော ဝုတ္တော။ ညာဏသမ္ပဒါယမ္ပန တေဟိ ဒွီဟိ ညာဏေဟိ အဝသေသာနိဒသဗလညာဏာဒီနိ
သဗ္ဗညာဏာနိဒဿိတာနိ။ ဣဓပိ ဋီကာနယမေဝ သမ္ဘာဝေန္တော “ပဟာနသမ္ပဒါယေဝပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “သဗ္ဗညုတ
ညာဏပ္ပဒဋ္ဌာန”န္တိ သဗ္ဗညုတညာဏဿပဒဋ္ဌာနံ, အာသန္န ကာရဏံ။ “န ဟိ မဂ္ဂညာဏတော အညာ ပဟာနသမ္ပ
ဒါနာမ အတ္ထိ”။ ပရမတ္ထတော နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣဒဉ္စ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ=ပဟာနန္တိ ကောစိ ဓမ္မောနာမ နတ္ထိ
အညတြ ဝုတ္တပ္ပကာရာနံ ပါဏာတိပါတာဒီနံ အနုပ္ပါဒမတ္တတော=တိ အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ။ ပဟာယကဓမ္မသမာဒါ
နေန ပန ပဟာတဗ္ဗ ဓမ္မာနံ အနုပ္ပါဒေါ နာမ ဧကောပဏီတ ဓမ္မောဟောတိ။ ဧကံ သန္တိ ပဒံ ဟောတိ။ တထာဟိ ဝုတ္တံ
ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ=ဥပ္ပါဒေါ ဘယံ , အနုပ္ပါဒေါ ခေမန္တိ သန္တိပဒေ ဉာဏံ။ ပဝတ္တိ ဘယံ, အပ္ပဝတ္တိ ခေမန္တိ သန္
တိပဒေဉာဏ=န္တိ။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ ပနတဒင်္ဂအနုပ္ပါဒေါ နာမ။ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနံ ဝိက္ခမ္ဘန အနုပ္ပါဒေါ နာမ။ သမု
စ္ဆေဒပ္ပဟာနံ သမုစ္ဆေဒ အနုပ္ပါဒေါ နာမာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဣဓ ပန အနုပ္ပါဒ သမ္ပာပကံ ဝိပဿနာ ညာဏဉ္စ မဂ္ဂ
ညာဏဉ္စ ဥပစာရေန ပဟာနန္တိ အဓိပ္ပေတံ။ ကသ္မာ, ဥပရိညာဏ သမ္ပဒါဒီနံ ပစ္စယတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “သမ္ပဒါသင်္
ကရော”တိ သမ္ပဒါသမ္ဘေဒေါ, သမ္ပဒါသမ္မိဿော။ “ဉာယာဂတ”န္တိ ယုတ္တိတော အာဂတံ။ “သီလာဒိဂုဏေဟီ”တိ
သီလ သမာဓိ ပညာ ဝိမုတ္တိ ဝိမုတ္တိညာဏဒဿန ဂုဏေဟိ။ “ဣဒ္ဓိဓမ္မေဟီ”တိ ဣဒ္ဓိဝိဓာဘိညာဒီဟိ ဣဒ္ဓိဂုဏေဟိ။
“လက္ခဏာနုဗျဉ္ဇနပ္ပဋိမဏ္ဍိတဿာ”တိ ဒွတ္တိံသ မဟာပုရိသလက္ခဏေဟိ စ အသီတိ ခုဒ္ဒကလက္ခဏေဟိ စ ပ
ဋိမဏ္ဍိတဿ။ “အာသယော”တိ စိတ္တ သန္တာနေ အဓိသယိတော ဣစ္ဆာဝိသေသော။ “အဇ္ဈာသယဿာ”တိ
အလောဘဇ္ဈာသယာဒိကဿအဇ္ဈာသယဿ။ “ဥဠာရတာ”တိ ပဏီတတာ။ “ဟိတဇ္ဈာသယတာ”တိဟိတကာမတာ။

အပရိဟာက ဂတိန္ဒြိယာနံ သတ္တာနံ ဣန္ဒြိယပရိဟာကကာလာဂမနဉ္စ ဧတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “အဘိညာတာန”န္တိ အတိ
ဟာကဉ္ဇာနံ။ “ဒွေဝပဟာနသမ္ပဒာ”တိ ဒွေဝပဟာန သမ္ပဒာ ဉာဏသမ္ပဒာ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဒေ။ “သာမံ သစ္စာနိ အဘိသမ္ဗုဇ္ဈ
ိ”တိ ဧတ္ထ အဘိသမ္ဗောဓိသင်္ခါတံ အဂ္ဂမဂ္ဂညာဏံ ဂဟိတံ။ တဉ္စ ပဟာနကိစ္စပ္ပဓာနံ ဟောတိ။ “တတ္ထ စ သဗ္ဗ
ညုတံ ပတ္တော”တိ ဧတ္ထ သဗ္ဗညုတညာဏံ။ “ဗလေသု စ ဝသီဘာဝ”န္တိ ဧတ္ထ ဒသဗလညာဏာနိ ဂဟိတာနိ။ တေန ဝု
တ္တံ “ဒွေဝ။ပေ။ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓပဒေနဝိဘာဝိတာ”တိ။

သမ္ပဒာနိဋ္ဌိတာ။

၇. သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမပဒေ။ ယထာ=သသင်္ဃံလောကနာယကံ နမဿိဿံ=တိ ဧတ္ထသဟသဒ္ဒဿ သမတ
ယတ္ထတ္တာ အဟံလောကနာယကဉ္စ သင်္ဃဉ္စ နမဿိဿန္တိ ဧဝံ သမတယတ္ထော ဝိညာယတိ။ တထာ ဣဓပိ
သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဉ္စသဒ္ဓမ္မဉ္စ ဂဏုတ္တမဉ္စ အဘိတဒိယာမီတိ ဧဝံ ကိရိယာသမတယတ္ထော သဟသဒ္ဒေန ဒီပိတောတိ ဒ
ဿေတုံ “ဒူရတောပဟံ။ပေ။ ဝေမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “ဣဒ”န္တိ သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမပဒံ။ ဧတ္ထ စ“သမတ
ယော”တိ ဒွိန္နံ တိဏ္ဏံ ဗဟူနံ တ အတ္ထာနံ ကေသ္မိံ ဒဗ္ဗေတ ဂုဏေတကိရိယာယတသမံ အဝေစ္စ အယနံပဝတ္တနံ
သမတယော။ ပစ္စာနုတာပ ပစ္စာနုမောဒနာဒိဋ္ဌာနေသု=အဟံ ပုဗ္ဗေအနံ နဒဒိဿံ, သီလံ နရက္ခိဿံ။ - အနေကဇာတိ သံ
သာရံ သန္ဓာဝိဿံ=န္တိအာဒိနာ အတီတေပိကာလေ အနာဂတဝစနံ ပယုဇ္ဇတီတိ အာဟ “နမဿိဿ”န္တိ နမဿိ
တိ။ “ဂုဏီဘူတာန”န္တိ သမာသပဒေ ဝိသေသနဘူတာနံ, အပ္ပဓာနဘူတာနန္တိ အတ္ထော။ အဗ္ဘူတ တဗ္ဘာဝေစာယံ ဤ
ကာရော။ ယထာ, ကာကော သေတီ ဘဝတိ, ဗကော ကဏှီဘဝတီတိ။ ဧတ္ထ စ “သေတီ ဘဝတီ”တိ အသေတပုဗ္ဗော
သေတောဘဝတိ။ “ကဏှီဘဝတီ”တိ အကဏှပုဗ္ဗော ကဏှောဟာဘဝတီတိ အတ္ထော။ တထာ ဣဓပိ။ ဗုဒ္ဓံ ဓမ္မဉ္စ
သင်္ဃဉ္စဝန္ဒိတွတ-တိအာဒီသု ဝိသုံဝိသုံ ပဓာနတ္တာ အဂုဏဘူတာပိ ဓမ္မသင်္ဃာ ဣဓသမာသပဒေ အညပဒတ္ထဿဂု
ဏဘူတာဟောန္တိ။ အယံ အဗ္ဘူတတဗ္ဘာဝတ္ထော နာမ။ “အဘိတဒိတဘာဝေ”တိ ဝုတ္တော တပစ္စယဿ ဗဟုလံ
အတီတကာလဝိသယတ္တာ ပုဗ္ဗေဂန္ထာရမ္ဘကာလေ ဓမ္မ သင်္ဃာနံပိ ထေရဿ ဝန္ဒနာသိဒ္ဓိ ဒဿိတာ ဟောတိ။ “အ
ဘိတဒေတဗ္ဗ ဘာဝေ”တိ ဝုတ္တေပန တဗ္ဗပစ္စယဿကာလသာမညဝိသယတ္တာန တထာ ဒဿိတာ ဟောတိ။ အနံ
ဒါတဗ္ဗံ, သီလံ ရက္ခိတဗ္ဗန္တိအာဒီသု ဝိယ ဓမ္မသင်္ဃာနာမသဗ္ဗကာလံပိ အဘိတဒေတဗ္ဗာတိ။ ဧဝံ ဓမ္မသင်္ဃာနံ သဗ္ဗကာ
လံပိ အဘိတဒနာရဟဂုဏော ဧဝ ဒဿိတောတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ “တတ္ထာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ, “အဘိတ
ဒန”န္တိ ဣဒံ ကိရိယာသမတယဒဿနတော ဝုတ္တံ။ ကာလဝိသေသံ ပန နဒီပေတိယေဝ။ “အတ္တနော နိဒဿနေနာ”တိ
သပုတ္တအရော အာဂတောတိ အတ္တနာ နီဟရိတွတ ဒဿိတေန ပယောဂေန။ သောဟိ ပယောဂေ ကိရိယာ သမတယသ့
သေဝ။ နဂုဏသမတယဿာတိ။ ဧတ္ထ စ ထေရဿ ဝန္ဒနာဝစနေ ထေရော ဣမေဟိ ယေဝပဒေဟိ ရတနတ္တယံတီဟိဒွ
တရေ ဟိဝန္ဒတီတိ ဂဟေတွတ “အဘိတဒိယာ”တိ ဧတ္ထ အဘိတဒိယာမီတိ စ အတ္ထံ နီဟရန္တိ။ အပ္ပဓာန ကိရိယာပဒေ
ပန တဒတ္ထ နီဟရဏံ အသမ္ဘာဝေန္တော “အပိစာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “အပိစာ”တိ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထီတိ အ
တ္ထဇောတနေ အယံ နိပါတသမုဒယော။ “ဂန္ထပ္ပဋိညာယာ”တိ ဂန္ထပ္ပဋိညာဝစနေန။ “သဟဃဋ္ဋေတွတ”တိ ဧက
တော သမ္ဗန္ဓိတွတ။

ဝစနတ္ထေ ။ သဓနော ပုရိသော, ဓနတပုရိသော-တိ အာဒယော သမာသတဒ္ဓိတသဒ္ဒာ ယေဘုယျေန အတိဿယ
တ္ထ ဒီပကာ ဟောန္တိ။ နဟိ အပ္ပကေန ဓနေန တထာ တေဟာရန္တိ။ တသ္မာ ဣဓာပိ တထာ ရူပံ အတိဿယတ္ထံ ဒသ္
သေတုံ “အတ္တနာနိမ္မိတေန။ပေ။ သရဏဘူတေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ, “အတ္တနာနိမ္မိတေနာ”တိ အတ္တနာ ဥပ္ပာဒိတေန။
“နဟိ”တိအာဒိနာ တဒတ္ထမေဝ ဗျတိရေကတော ဝိဝရတိ။ တတ္ထ, “ပရနိမ္မိတေနာ”တိ ဗုဒ္ဓနိမ္မိတေနာတိ အဓိပ္ပာ
ယော။ “တထာ ထောမန”န္တိ သသဒ္ဓမ္မ ဂဏုတ္တမန္တိ ထောမနံ။ “ဣဒံပိ”တိ ဒုတီယတ္ထ သမ္ပိဏ္ဍနေ အယံပိကာ
ရော။ နကေဝလံ ပုရိမပဒဒွယမေဝ သတ္ထု အသာဓာရဏဂုဏပဒံ ဟောတိ။ အထ ခော ဣဒံပိ ပဒံ သတ္ထု ပစ္စေကဗုဒ္ဓာဒီ
ဟိ အသာဓာရဏ ပဒမေဝဟောတီတိ ယောဇနာ။

ဓမ္မဝစနတ္ထေ။ “ဓာရေတီ”တိ ဝဟတိ။ ကထာယံ “ရက္ခတီ”တိ အပာယာဒိဒုက္ခတောရက္ခတိ။ “ယေသ”န္တိ
ကိလေသာနံ။ “ဣမသ္မိံ အတ္ထေ”တိ ကိလေသသမုစ္ဆိန္ဒနသင်္ခါတေ ဓာရဏတ္ထေ။ “နိဗ္ဗာနဉ္စနိပ္ပရိယာယတော ဓ
မ္မော နာမာ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ, နနု နိဿရဏပ္ပဟာနမေဝ နိဗ္ဗာနဿ ကိစ္စံ, ဣဒဉ္စ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနန္တိ စော
ဒနံ ပရိဟရန္တော “အရိယမဂ္ဂဟီ”တိအာဒိမာဟ။ “နိဗ္ဗာနေန သဟေဝ ဟုတွတ”တိ အာရမ္မဏာဓိပတိဘူတံ အာရမ္မ

ဏူ ပနိဿယဘူတတ္ထ နိဗ္ဗာနံ အတ္တနော ပတိဋ္ဌံ ကတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ အပိစ, သမုစ္ဆေဒေတိ စ နိဿရဏန္တိ စ အတ္ထတော သမာနဂတိကံ ဟောတိ။ တသ္မာ နိဿရဏံပိ မုဉ္စဓာရဏာ မေတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ နိဿရဏမေဝတ ပဓာနဓာရဏန္တိ ပိယုဇ္ဇတိယေဝ။ "ဓာရဏူပဟယောယေဝဟောတိ"။ နမုဉ္စဓာရဏံ။ ကသ္မာ, သမုစ္ဆေဒ ကိစ္စာဘာဝတော။ "ဧတေပဉ္စ ပရိယာယဓမ္မာယေဝ"။ ကသ္မာ, နိဗ္ဗာနသ္သဝိယမဂ္ဂနံ သမုစ္ဆေဒ ကိစ္စေ အသဟာယတ္တာတိ။ ဧတ္ထ စ "သာမညပ္ဖလာနိ"တိ သမဏဿ ဘာဝေါ သာမညံ။ အရိယမဂ္ဂဿေတံ နာမံ။ သာမညဿဖလံ သာမညပ္ဖလံ။ ဒုတိယဝိကပ္ပေ အကိစ္စ ပစ္စယဘူတာပိ ကေစိကိတကပစ္စယာ ကမ္မတ္ထေဂတာ ကိစ္စပစ္စယာနံပိ အတ္ထံ ဒီပေတိ။ ယထာ, ဒိဋ္ဌံ, သုတံ, မုတံ, ဝိညာတန္တိ ဝုတ္တံ "ဓာရဏာရဟော"တိ။ "ယထာ ဝုတ္တာ ဓမ္မာ ယေတ"တိ ပဉ္စမုဉ္စဓမ္မာ, ပဉ္စပရိယာယဓမ္မာယေဝ။ "ကေစိ"တိ စတ္တာရော မဂ္ဂါ။ ပုန "ကေစီ"တိ နိဗ္ဗာနမေဝ။ ဗဟုဝစန သောတေပတိတတ္တာ ဧတ္ထ ဗဟုဝစနံ ရုဠှံ။ ပုန "ကေစီ"တိ စတ္တာရော သာမညပ္ဖလ ဓမ္မာ။ "ကေစီ"တိ ပရိယတ္တိ ဓမ္မော။ ဧတ္ထာပိ ဗဟုဝစနံ သောတပတိတမေဝ။ "ဓာရေန္တေ"န္တိ ဓာရေန္တံ ပုဂ္ဂလံ။ တတိယ ဝိကပ္ပေ "အပတမာနံ ဝဟန္တီ"တိ အပတမာနံ ကတ္ဝာ ဝဟန္တိ။ စတုတ္ထ ဝိကပ္ပေ "ဧတ္ထာ"တိ ဧတသ္မိံ ဓမ္မေ။ ဓမ္မောဝဒိပံ ဧတေသန္တိ ဓမ္မဒီပာ။ ဓမ္မောဝ ပဋိသရဏံ ဧတေသန္တိ ဓမ္မပ္ပဋိသရဏာ။ ဓမ္မဒီပာ ဘိက္ခဝေ ဘဝထ ဓမ္မပ္ပဋိသရဏာ, အနညပ္ပဋိသရဏာ တိဟိ ဝုတ္တံ။ လဒ္ဓာ ပတိဋ္ဌာ ဧတေသန္တိ လဒ္ဓပ္ပတိဋ္ဌာ။ ယုဇ္ဇတိယေဝ။ ဓမ္မဒီပဟဥ္စာနုလောမတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဓမ္မဝိစာရဏာယံ, စောဒကောပဋိပတ္တိ ဓမ္မံ ဒသဝိဓ ဓမ္မတော အညံမညမာနော "ကသ္မာ"တိအာဒိနာ စောဒေတိ။ သော ပန ပဋိပတ္တိ ဓမ္မော တတော အညောန ဟောတိ, တတ္ထေဝ အန္တောဂဓောတိ ဒဿေန္တော "သောပနာ"တိအာဒိမာဟ။ "မဂ္ဂဿ ပုဗ္ဗဘာဂပ္ပဋိပဒာ ဟောတီ"တိ ယထာ အမ္ဗရုက္ခော အမ္ဗပုပ္ဖအမ္ဗဖလဿ ပတိဋ္ဌာ ဘာဝေန ပုဗ္ဗဘာဂ နိဿယော ဟောတိ။ ကသ္မာ, ဣတောယေဝတဿ ပုပ္ဖဖလဿ ဇာတတ္တာ ဧတ္ထေဝသံ ဝမိတတ္တာ စ။ တထာ ပဋိပတ္တိ ဓမ္မောပိ အရိယမဂ္ဂဖလဿပတိဋ္ဌာဘာဝေန ပုဗ္ဗဘာဂူပနိဿယပ္ပဋိပဒာဟောတိ။ ကသ္မာ, ဣတောယေဝ တဿဇာတတ္တာ ဧတ္ထေဝသံ ဝမိတတ္တာ စ။ ဝုတ္တဉ္စေဟတံ မဟာဝဂ္ဂ သံယုတ္တေ။ သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ ယေကေစိ မေဗီဇဂါမဘူတဂါမာဝုမ္ဖိ ဝိရုဠှိ ဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တိ။ သဗ္ဗေတေ ပထဝိံ နိဿာယ ပထဝိံ ပတိဋ္ဌာယ။ ဧဝမေဝ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဘိက္ခုသီလံ နိဿာယ သီလေပတိဋ္ဌာယ အရိယံ အဋ္ဌင်္ဂိကံ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္တော ဝုမ္ဖိ ဝိရုဠှိံ ဝေပုလ္လံ ဟာပုဏာတိ ဓမ္မေသူတိ။ "ပုဗ္ဗစေတနာဝိယအနေ"တိ ယထာ တိဝိဓံ ပုညံ, အနုမယံ ပုညံ သီလမယံ ပုညံ ဘာဝနာမယံ ပုညန္တိ ဝုတ္တေ အနုဝတ္တု ပရိယေသနတော ပဋ္ဌာယ အန္နံ အာရဗ္ဘပဝတ္တာ သဗ္ဗာ ပုဗ္ဗဘာဂ စေတနာ အနုဝစနေ သင်္ဂဟိတာ အနုန္တော်ဝ သင်္ဂဟံဂတာ။ ဧဝံ သော ပဋိပတ္တိ ဓမ္မော အရိယ မဂ္ဂဝစနေ ဝေသင်္ဂဟိတော, အရိယမဂ္ဂေ တော်ဝဝ သင်္ဂဟံ ဂတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဣမသ္မိံ ဓမ္မသံသန္ဒနေ အပရမ္ပိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဝဒန္တော "အပိစာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ "ယဒဂ္ဂေနာ"တိ ယေန ကာရဏကောဋ္ဌာသေန ဓာရဏူပဟယောတိအာဒိနာ ကာရဏဘာဂေနာတိ အတ္ထော။ ဝဋ္ဋနံ အရဟ တီတိ ဝဋ္ဋနေယျော။ တသ္မိံ ဝဋ္ဋနေယျေ။ "ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကော"တိ ဧတ္ထ တိဝိဓော ကလျာဏကော ဝိနယကလျာဏကော သုတ္တန္တကလျာဏကော အဘိဓမ္မကလျာဏကောတိ။ တတ္ထ ဝိနယေ ပညတ္တာယ ကလျာဏပ္ပဋိပတ္တိယာ သမန္နာဂတော ဘိက္ခု ဝိနယကလျာဏကော နာမ။ သော ဣဓ ဘိက္ခု ပာတိမောက္ခ သံဝရသံဝုတော ဝိဟရတိ အာစာရ ဂေါစရ သမ္ပန္နော, အဏုမတ္တေသု ဝဇ္ဇေသု ဘယဒဿာဝီ သမာဒာယ သိက္ခတိ သိက္ခာပဒေသူတိ ဧတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဝိနယေ ပညတ္တာကလျာဏပ္ပဋိပတ္တိဒုဝိဓာ, အာဒိ ဗြဟ္မစရိယကသီလံ အဘိသမာစာရိကသီလန္တိ။ တတ္ထ, ဥဘတောဝိဘင်္ဂပရိယာပန္နံ သီလံ အာဒိဗြဟ္မစရိယကံ နာမ။ ခန္ဓကပရိယာပန္နံ သီလံ အဘိသမာစာရိကံ နာမ။

သုတ္တန္တေသု ဝုတ္တာယ ကလျာဏပ္ပဋိပတ္တိယာ သမန္နာဂတော ဂဟဋ္ဌော ဝါ ပဗ္ဗဇိတော ဝါ သုတ္တန္တ ကလျာဏကော နာမ။ သော စတူဟိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မေဟိ သမန္နာဂတော အရိယသာဝကော သဗ္ဗံ ဒုဂ္ဂတိဘယံ သမတိက္ကန္တော ဟောတိ။ ကတမေဟိ စတူဟိ။ ဣဓ ဘိက္ခဝေ အရိယသာဝကော ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ။ပေ.။ သတ္ထာဒေဝမနုဿာနံ, ဗုဒ္ဓေါ, ဘဂဝါတိ။ ဓမ္မေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မော။ပေ.။ ပစ္စတ္တံ ဝေဒိတဗ္ဗော ဝိညူဟီတိ။ သင်္ဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော ဟောတိ သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသင်္ဃော။ပေ.။ အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာတိ။ အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတော ဟောတီတိ ဧတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒော နာမ အရဟံ, သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ, တိအာဒိကာနံ ဂုဏပဒာနံ အတ္ထ ဇာနနညာဏေန ယုတ္တော ပသာဒော။ အရိယေဟိကာမိယန္တိ ကန္တီယန္တီတိ အရိယကန္တာနိ။ သုပရိသုဒ္ဓဿ အာဇီဝဋ္ဌမကသီလဿေတံ နာမံ။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ

သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ။ ကတမာနိ စတ္တာရိ။ သပ္ပုရိသသံသေဝေ, သဒ္ဓမ္မဿဝနံ, ယောနိသော မနသိကာရော, ဓမ္မာနု ဓမ္မပ္ပဋိပတ္တီတိအာဒီနိ ဗဟူနိ သုတ္တန္တာနိ ဣဓ ဝတ္တဗ္ဗာနိ။

အဘိဓမ္မေ တ သုတ္တန္တေသု တ ဝုတ္တာယ ကလျာဏပ္ပဋိပတ္တိယာ သမန္နာဂတောဂဟဋ္ဌော တ ပဗ္ဗဇိတော တ အဘိဓမ္မကလျာဏကော နာမ။ သော ဣဓ သုတတ အရိယသာဝကော အရိယာနံ ဒဿာဝီ အရိယ ဓမ္မဿ ကောဝိဒေါ အရိယဓမ္မေသု ဝိနီတော။ သော ရူပံ အတ္တတော န သမနုပဿတီတိ ဧတ္ထ ဝေဒိတဗ္ဗော။ တတ္ထ, ‘‘သုတတ’’တိ ဧတ္ထ ခန္ဓာ, ယတန, ဓာတု, ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒ, သတိပဋ္ဌာနာ, ဒီသု ဥဂ္ဂဟ ပရိပုစ္ဆာ ဝိနိစ္ဆယညာဏ သမန္နာဂတော ဂဟဋ္ဌော တ ပဗ္ဗဇိတော တ သုတ တ နာမာတိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တော။ သော ဧဝ ပုထုဇ္ဇန ကလျာဏကောတိ စ ဝုစ္စတိ။

ဒုဝေ ပုထုဇ္ဇနာ ဝုတ္တာ၊ ဗုဒ္ဓေနာဒိစ္စဗန္ဓုနာ။
အန္ဓော ပုထုဇ္ဇနော ဧကော၊ ကလျာဏေကော ပုထုဇ္ဇနော။ တိ

စ ဝုတ္တံ။ အင်္ဂုတ္တရေ ပန စတုက္ကနိပါတေ ကတမော ပုဂ္ဂလော အပ္ပဿုတော သုတေန ဥပပန္နော ဟောတိ။ ဣဓေကစ္စော ဓမ္မံ သုဏာတိ ကောယပိ ဓာတုပ္ပဒိကာယ ကထာယ အတ္ထ မညာယ ဓမ္မ မညာယ ဓမ္မာ နု ဓမ္မပ္ပဋိပန္နော ဟောတိ။ အယံ အပ္ပဿုတောသုတေန ဥပပန္နောတိ ဝုတ္တံ။ သုတတတိ စ သုတေန ဥပပန္နောတိ စ အတ္ထတော ဧကန္တိ။ ပုထုဇ္ဇန ကလျာဏကော သဒ္ဓေ သေက္ခေသုသင်္ဂဟိတော။ ဝုတ္တံဟေတံ ပရိတရေ ဧ သိက္ခန္တီတိ။ ပုထုဇ္ဇန ကလျာဏကေန သဒ္ဓိံ သတ္တ အရိယပုဂ္ဂလာ သိက္ခန္တိ။ အရဟာ ခီဏာသဝေ သိက္ခိတသိက္ခောတိ။ ဒက္ခိဏာ ဝိဘင်္ဂသုတ္တ အဋ္ဌကထာယံ ပန။ တိ သရဏ သရဏံ ဂတော ဥပါသကောပိ သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နေ သင်္ဂဟိတောတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ, သောတာပတ္တိဖလသစ္ဆိကိရိယာယ ပဋိပန္နောနာမ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌော အရိယပုဂ္ဂလော။ ‘‘သောပိသင်္ဂဟိတော’’တိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ဧတ္တာဝတာ ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတီ’’တိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘သင်္ဃေ အသင်္ဂဟိတော’’တိ သင်္ဃံသရဏံ ဂစ္ဆာမီတိ စ, သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝကသင်္ဃောတိ စ, ဧဝရူပေသု ဌာနေသု အာဂတေ သင်္ဃ ဝစနေ အသင်္ဂဟိတော။ ‘‘န ဟိတံ သရဏံ ဂစ္ဆန္တဿသရဏဂမနံ သမ္ပဇ္ဇတီ’’တိ ဣဒံ သင်္ဃံသရဏံ ဂစ္ဆာမီတိ ဧတ္ထ သင်္ဃ ဝစနေတဿပုဂ္ဂလဿ အသင်္ဂဟိတ ဘာဝသာဓနတ္ထံ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ ‘‘တံ ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတီ’’တိ။ သစေ ပန သဗ္ဗံ ဘဂဝတော သာဝကသင်္ဃံ အနုဒ္ဒိဿတမေဝ ပုဂ္ဂလံ သင်္ဃံသရဏံ ဂစ္ဆေယျ အာယသ္မန္တံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီတိ။ သရဏ ဂမနံ န သမ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ အထ သဗ္ဗံ ဘဂဝတော သာဝကသင်္ဃံ ဥဒ္ဒိဿ တဿ သန္တိကေ သရဏံ ဂစ္ဆေယျ သင်္ဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမီတိ။ သမ္ပဇ္ဇတိယေဝ ။ ဣဒဉ္စ ဒဟရကာလေ သဗ္ဗပ္ပထမံ သရဏဂမနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဣဒဉှိ သရဏ ဂမနံ နာမ သကိံ ဂဟေတွာတ ရတနတ္တယေ သဒ္ဓံ အဇဟန္တဿ ယာဝဇီဝံပိ န ဘိဇ္ဇတိ။ ပုနပ္ပုနံ ဂဟဏ ကိစ္စံ နတ္ထိ။ ပုနပ္ပုနံ ဂဏှန္တေပိ ဒေါသောနတ္ထိ။ ပုနပ္ပုနံ ပုညံ ဝဍ္ဎုပတိ။ သဗ္ဗပ္ပထမံ ဂဟဏကာလေ စ အဿေန ဒိန္နတ္တာ လဒ္ဓံ နဟောတိ။ အတ္တနောဝစိ ဘေဒေန လဒ္ဓံ ဟောတိ။ တသ္မာ အညဿ သန္တိကေ အဂ္ဂဟေတွာတ သယမေဝ ဝစီဘေဒံ ဂဏှန္တဿ ဂဟဋ္ဌဿ သရဏ ဂမနံ သမ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ တထာ သဗ္ဗာနိ ဂဟဋ္ဌသီလာနိတိ။ သာမဏေရ သရဏ ဂမနမ္ပန ဘိက္ခုနာဒိန္နမေဝ လဗ္ဘတိ။ တဉ္စ ခေါ ဥဘိန္နံ ပိဋ္ဌာနကရဏ သမ္ပတ္တိယာ သတိ ဧတတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ‘‘တေ’’တိ တုမှာကံ။ ယောဓမ္မော စ ဒေသိတော ယောဝိနယောစပညတ္တော။ ‘‘မမစ္စယေနာ’’တိ မမာတိက္ကမေန။ မယိ ပရိနိဗ္ဗုတေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သတ္ထာ ဘဝိဿတီတိ ဟဋ္ဌသေသော။ ‘‘သံဝဏ္ဏိတော’’တိ သုဋ္ဌုတရံဝဏ္ဏိတော ထောမိတော။ ‘‘ကလျာဏပ္ပဋိပတ္တိယံ ဌိတောပီ’’တိ တီသုကလျာဏပ္ပဋိပတ္တီသု အညတရပ္ပဋိပတ္တိယံ ဌိတောပိ။ ‘‘အဋ္ဌိတောပီ’’တိ သဗ္ဗပ္ပဋိပတ္တိဗာဟိရော ဒုဿီလောဟပဓမ္မောတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝိသေသတော ပန ဝိနယပ္ပဋိပတ္တိ ဧဝ ဣဓ ပရိယတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ‘‘သော’’တိ သောဒုဿီလော ဟပဓမ္မော။ အတ္တနောပိ သရဏံ နဟောတိ။ အဝဿံ အပာယကမီယေဝ သော ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ‘‘ကုတော သရဏံ ဘဝိဿတီ’’တိ ယောဇနာ။ ‘‘အနေကေသု သုတ္တသဟဿေသူ’’တိ ဝိနယေပိ ဗဟူနိ ဂရုဟသုတ္တပဒအာနိ ဒိဿန္တိ သုတ္တန္တေသုပိ။ ဝိသေသတော ပန အင်္ဂုတ္တရေ ဒုကနိပါတာဒီသု။

သဒ္ဓမ္မဝစနတ္ထော။ ကိလေသေသသမေန္တိ ဝူပသမေန္တီတိ သန္တောတိ ဝစနတ္ထံ သန္ဓာယ ‘‘သမိတကိလေသာနံ’’န္တိ ဝုတ္တံ။ သန္တ သဒ္ဒော ပန ပသတ္ထေစ, ပူဇိတေစ, သပ္ပုရိသေစ, ပဏ္ဍိတေစ, ဒိဿတီတိ ဣမံ အဘိဓာနတ္ထံ သန္ဓာယ ‘‘ပသတ္ထာန’’န္တိအာဒိဝုတ္တံ။ ‘‘သစ္စောတ ဓမ္မော သဒ္ဓမ္မော’’တိ ယောဇနာ။ ဧတေန သဘာဝတော အ

တ္ထိသံဝိဇ္ဇတီတိ သန္တောတိ ဒဿေတိ။ ''သော''တိ အညတိတ္ထိယ ဓမ္မော။ ''ဓာရေန္တဿာ''တိ သဝနုဂ္ဂဟဓာရဏ ပ္ပဋိပဇ္ဇနာဒိဝသေန ဓာရေန္တဿ။ အဟိတာယေဝ သမ္ပဇ္ဇတိ, ယေဘုယျေန ဒုဂ္ဂတိ ဝိပာကတ္တာတိ အဓိပ္ပာ ယော။ ''အယံ ပနာ''တိ သတ္ထု သဒ္ဓမ္မော ပန။ ''တထာ ဓာရေန္တဿာ''တိ အယံ မေ ဟိတာတိ ဓာရေန္တဿ ဟိ တာယေဝသမ္ပဇ္ဇတိ, သုဂတိ နိဗ္ဗာန သမ္ပာပကတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။

''သမာနဒိဋ္ဌိသီလာန''န္တိ သမာနဒိဋ္ဌိကာနံ သမာနသီလာနဉ္စ။ တေန သမာနဒိဋ္ဌိသီလာ ဇနာ ဂဏီယန္တိ ဧတ္ထာ တိ ဂဏော။ သံဟနီယန္တိ ကေတောကရီယန္တိ ဧတ္ထာတိ သင်္ဃောတိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ သဟ ကေတော ဓမ္မံ စရန္တီတိ သဟဓမ္မိကာ။ ကေသံ သတ္ထုနော ဓမ္မ ဝိနယေ ပဗ္ဗဇိတာ။ တေသံ သဟဓမ္မိကာနံ။ ဘဂဝတော သာဝကသင် ဃော ဥတ္တမဂဏော နာမ။ ယေ ကေစိ လောကေ သင်္ဃာတ ဂဏာတ။ တထာဂတဿ သာဝကသင်္ဃော တေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတီတိ ဟိ ဝုတ္တံ။ သောယေဝ ဣမ ဂဏုတ္တမောတိ ဝုစ္စတိ ဝိသေသန ပရ နိပာတ ဝသေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဥတ္တမ သဒ္ဒဿ ဂုဏနာမတ္တာ ''ဂုဏမှဟိယေဝ ပဝတ္တတီ''တိ ဝုတ္တံ။ ''တေနာ''တိ ဥတ္တမ သဒ္ဒေန။ ''ဂဏောတိ သင်္ဃော ယေဝ ဝုစ္စတိ'' သင်္ဃသဒ္ဒဿပိ သမူဟဒွေ နိရူဠှတ္တာ, ''သော ဝိနယကမ္မေသု ပသိဒ္ဓော''တိ ပဉ္စသင်္ဃာ စတုဝ ဂ္ဂသင်္ဃော, ပဉ္စဝဂ္ဂသင်္ဃော, ဒသဝဂ္ဂသင်္ဃော, ဝီသတိဝဂ္ဂသင်္ဃော, အတိရေကဝီသတိဝဂ္ဂသင်္ဃော, စတုဝဂ္ဂက ရဏီယံ ကမ္မံ, ပဉ္စဝဂ္ဂကရဏီယံ ကမ္မန္တိအာဒိနာ ပသိဒ္ဓော ဟာကဋ္ဌော။ ဒက္ခိဏာ ဝုစ္စတိ ကမ္မဉ္စ ကမ္မဖလဉ္စ သဒ္ဒ ဟိတွာ အာယတိံ ဝိပာကပ္ပလပ္ပဋိ လာဘတ္ထာယ ဒိန္နံ အနကမ္မံ ဒက္ခန္တိ ဝဍ္ဎန္တိ သတ္တာ တောယာတိ ကတွာ။ တံဒက္ခိဏံ ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ အရဟတီတိ ဒက္ခိဏေယျော။ ''အရဟတီ''တိ စ အနုတ္တရ ပုညက္ခေတ္တ ဝိသေသတ္တာအ ယကေန ဣစ္ဆိတ ပတ္ထိတဿ အာယတိံ ဖလဿ သုဋ္ဌုသမ္ပာဒနဝသေန အယကဿ စ အဝိရာဓနတော အသင် ယေယျာပ္ပမေယျဝမို အာဝဟနတော စ ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ အရဟတိ။ ဝေရူပံဟိအနံ နာမ ဥဋ္ဌာရအနံ ဟောတိ။ တံ ယေသု ဒုဿီလေသုဒိယျတိ။ တေသံ ခေတ္တ ဒုဋ္ဌတ္တာ အယကေန ဣစ္ဆိတပတ္ထိတံ ဖလံ န သမ္ပာဒေတိ။ နိပ္ဖလံ တ ဟော တိ။ အပ္ပဖလံ တ။ ဝံသတိ, တေ အယကဉ္စ ဝိရာဓေန္တိ နာမ။ ပုညပ္ဖလာနိ စ ဝိနာသေန္တိ နာမ။ သယဉ္စ တံအနံ ပဋိဂ္ ဂဟဏတော တ ပရိဘောဂတော တ သဒ္ဓာဒေယျံ ဝိနိပါတနတော တ ဒုဂ္ဂတိ ဘာဂိနော ဟောန္တိ။ တသ္မာတေ ဝေရူပံ အနံ ပဋိဂ္ဂဏှိတုံ နာရဟန္တီတိ။ ''ဥပသမ္ပဒာကမ္မံ သမ္မုတိ နာမာ''တိ ဧကေန ပရိယာယေန သမ္မုတိ ကမ္မံ နာမ။ တ ဉဟိ ကာမံတေရ သသုသမ္မုတိ ကမ္မေသုနာဂတံ။ ဉတ္တိ စတုတ္ထ ကမ္မတစာ သင်္ခါတာယ ပန သင်္ဃသမ္မုတိယာ သိဒ္ဓ တ္တာ တေန ပရိယာယေန သမ္မုတိ ကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ။ ''ဥပသမ္ပန္နဘူမိံ ပတွာ''တိ ဥပသမ္ပန္နဘူမိ သင်္ခါတံ ဥပရိ ဌာနန္တရံ ပတွာ။ တထာ ဟိ ဝုတ္တံ ဝိနယေ ဘိက္ခု ဝိဘင်္ဂေ။ ဉတ္တိ စတုတ္ထေန ကမ္မေန အကုပ္ပေန ဌာနာရဟေနာ တိ။ တတ္ထ, ''ဌာနာရဟေနာ''တိ ဥပသမ္ပန္န ဘူမိသင်္ခါတံ ဌာနန္တရံ ဟပေတုံ အရဟေနာတိ အတ္ထော။ ''ဥပသမ္ပန္န ဘူမိ''တိ စ ဥပသမ္ပန္န သီလံ ဝုစ္စတိ။ ''ဝိနယကမ္မေသု ပသိဒ္ဓော''တိ။ သုဏာတုမေဘန္တေ သင်္ဃော တိအာဒီသု ဟာက ဋ္ဌော။ အပိစ ''သမ္မုတိ သင်္ဃော''တိ, ဒေဝသင်္ဃာသမာဂတာတိအာဒီသု ဝိယ ဗဟူနံ သမူဟနဋ္ဌေန လောကသမ္မုတိယာ သိဒ္ဓေါသင်္ဃော သမ္မုတိ သင်္ဃောတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ''အရိယပုဂ္ဂလသမူဟော''တိ ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကော ဘိက္ခု ပုဗ္ ဗေ ဝုတ္တနယေန သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌေ သင်္ဂဟိတောတိ, တေန သဟ အဋ္ဌဝိဓော အရိယ ပုဂ္ဂလသမူဟော။ ''သမ္ မုတိ သင်္ဃေ အန္တောဂဓောယေဝ''တိ ဧတေန ဒက္ခိဏေယျသင်္ဃော နာမ ဝိသုံ နဝတ္တဗ္ဗော။ တသ္မိဉ္စ နဝတ္တဗ္ ဗေ သတိ, သမ္မုတိ သင်္ဃောတိပိ ဝတ္တဗ္ဗ ကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဘဂဝတော သာဝကသင်္ဃော တွေဝ ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတီတိ ဒ ဿေတိ။ သစ္စမေတံ။ ဣမ ပန သင်္ဃဝစနေန အာဂတဋ္ဌာနဿ ဒုဝိဓတ္တာ သင်္ဃဿ ဒုဝိဓတာ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ သမ္မုတိ သင်္ဃဿ အာဂတဋ္ဌာနံ ဝိနယကမ္မေသူတိ ဝုတ္တမေဝ။ ဣတအနိ အရိယသင်္ဃဿ အာဂတဋ္ဌာနံ ဒဿေန္ တော ''တထာပိ''တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ သရဏ ဂမန။ပေ.။ အနုဿတိဋ္ဌာနေသု ဥပသမ္ပန္နဘူတော ဘိက္ခုသင်္ဃော ဝ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဒက္ခိဏာဝိသုဒ္ဓိဋ္ဌာနေ ပန ပုဂ္ဂလိကအနေသု စတူဟိ သောတာပတ္တိယင်္ဂေဟိ သမန္နာဂတော ဥပာသ ကောပိ သာမဏေရောပိ ယုဇ္ဇတိ။ သင်္ဃိက အနေသု ပန ဘိက္ခုသင်္ဃောဝ။ ''တထာ တထာ သံဝဏ္ဏေတဗ္ဗော''တိ အာဟု နေယျော, ပါဟုနေယျော, ဒက္ခိဏေယျော, အဉ္ဇလီကရဏီယော, အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ လောကဿာ, တိ အာဒိနာသုဋ္ဌု ထောမေတွာ။ သော ဒက္ခိဏေယျ သင်္ဃော။ ''ပုထုဇ္ဇန သင်္ဃော''တိ ဣဒံ အရိယ သင်္ဃေန ဝိနာကေ ဝလံ ပုထုဇ္ဇနသင်္ဃံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ စ သင်္ဃ ဝစနေန သင်္ဃ ပရိယာပန္နော ဧကောပိ ဘိက္ခု ဂဟေတဗ္ဗော။ သော သစေ ပုထုဇ္ဇနော ဟောတိ, အနုတ္တရံ ပုညက္ခေတ္တံ နဟောတိ။ ယဒိ အရိယ ပုဂ္ဂလော ဟောတိ, အနုတ္တရံ ပု ညက္ခေတ္တံ ဟောတိ။

ဒက္ခိဏာဝိဘင်္ဂသုတ္တေ   သင်္ဃိကအနေ ဘဝိဿန္တိ ခော ပနာနန္ဒ ကေတ္ရဘုနော ကာသာဝကဏ္ဌာ ဒုဿီလာ ပာပဓမ္မာ။ တေသံပိ သင်္ဃံ ဥဒ္ဒိဿ အနံ ဒဿန္တိ။ တဒာပဟနန္ဒ သင်္ဃဂတံ ဒက္ခိဏံ အသင်္ချေယံ့ အပ္ပမေယ့ယန္တိ ဝဒာမီတိ ဝုတ္တတ္တာ သင်္ဃိကဒါနံ ပတ္တံ ကောစိ ဘိက္ခု ဒက္ခိဏေယ္ယ သင်္ဃေ အသင်္ဂဟိတောတိ နတ္ထီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။

ခေတ္တံ ဒူသေန္တီတိ ခေတ္တဒုဋ္ဌာနိ။ တိဏာနိ။ ခေတ္တဒုဋ္ဌာ ကိလေသာ။ ဝုတ္တဥ္ဟိဓမ္မပဒေ။

တိဏဒောသာနိ ခေတ္တာနိ၊ ရာဂဒောသာ အယံပဇာ။
တသ္မာဟိ ဝီတရာဂေသု၊ ဒိန္နံ ဟောတိ မဟပ္ဖလံ။

တိဏဒောသာနိ ခေတ္တာနိ၊ ဒောသဒောသာ အယံပဇာ။
တသ္မာဟိ ဝီတဒောသေသု၊ ဒိန္နံ ဟောတိ မဟပ္ဖလံ။
တိဏဒောသာနိ ခေတ္တာနိ၊ မောဟဒောသာ အယံပဇာ။
တသ္မာဟိ ဝီတမောဟေသု၊ ဒိန္နံ ဟောတိ မဟပ္ဖလန္တိ။

ဣခ ပန သာတိဿယတော ခေတ္တဒုဋ္ဌေ ကိလေသေ ဒဿေတုံ "သက္ကာယဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနုသယာန"န္တိ ဝုတ္တံ။ "သဗ္ဗာတ"တိ သန္တဿ ဝိဇ္ဇမာနဿဘာဝေ သဗ္ဗာတေတိဝိဂ္ဂဟော။ "အဿာ"တိ ပုထုဇ္ဇန သင်္ဃဿ။ "သဒ္ဓမ္မပဒေ ဝုတ္တနယေနာ"တိ အပိစယဒဂ္ဂေနာတိ ဝုတ္တနယေန။

သသဒ္ဓမ္မဂဏုတ္တမပဒတ္ထာနုဒီပနီ နိဋ္ဌိတာ။

၈. "အဘိတဒိယာ"တိ သုခီဟောဟိသပ္ပုရိသာတိ ဧဝံ အဘိဝဒပေတ္တာ။ အဘိတဒနဥ္စ နာမ ဝန္ဒနာမေတတိ ဝုတ္တံ "ဝန္ဒိတ္တာ"တိ။ ဝန္ဒေန္တောဟိ ဝန္ဒနေယ္ယေ ဝုဒ္ဓေ တထာ ဝဒာပေတိ နာမ။ တထာ ဝဒနဥ္စ ဝန္ဒနေယ္ယာနံဝုဒ္ဓာနံ ဝတ္တံ။ "ပစ္စုပဋ္ဌာပေတ္တာ"တိ ပဋ္ဌိမုခံ ဥပဋ္ဌာပေတ္တာ။ "တိဝိဓာ"တိ ဒွတရ ဘေဒေန တိဝိဓာ။ "ဝန္ဒနေယ္ယာန"န္တိ ဗုဒ္ဓာဒီနံ။ "နိပဇ္ဇန္တော"တိ နိပတန္တော။ "အဝန္ဒိယေသူ"တိ ဘိက္ခုုဟိ အဝန္ဒိတဗ္ဗေ သုနဝကတရာဒီသု။ "ဂုဏာပအနီ"တိ ဂုဏာဒီပကာနိ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါတိအာဒိပအနိ။ ဧတ္တစကာယေနဝန္ဒတီတိအာဒိ ဥပစာရ ဝစနံ ဟောတိ။ ယထာ စက္ခုနာ ရူပံ ပဿတီတိ။ တထာဟိ ဝုတ္တံ အဋ္ဌကထာသု စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာတိ ကရဏဝသေန စက္ခုတိ လဒ္ဓဝေဟာရေန ရူပဒဿန သမတ္ထေန စက္ခု ဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာ။ ပောရာဏာ ပနာဟု စက္ခု ရူပံ န ပဿတိ, အစိတ္တတ္တာ။ စိတ္တံ န ပဿတိ, အစက္ခုတ္တာ။ ဒွတရာရမ္မဏ သင်္ဃဋ္ဋေ ပန သတိ စက္ခု ပသာဒဝတ္ထု ကေနစိတ္တေန ပဿတိ။ ဤဒိသီ ပနေသာ ကထာ ဓနုနာ ဝိဇ္ဈတီတိအာဒီသု ဝိယ သသမ္ဘာရ ကထာနာမ ဟောတိ။ တသ္မာ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာတိ စက္ခု ဝိညာဏေန ရူပံ ဒိသွာတိ အယမေဝေတ္ထ အတ္ထောတိ။ ဧတ္ထဟိ "ကာယေနာ"တိ ကာယ ဝိညတ္တိသင်္ခါတံ ဒွတရ ရူပံ ကရဏံ ဟောတိ။ တသ္မာ စက္ခုနာတိ ဝစနေ ဥပစာရ ဝစနေ သတိ ကာယေနာတိ ဝစနံပိ ဥပစာရ ဝစနန္တိ ဝိညာယတိ။ တထာ စက္ခုနာတိ ပဒေ စက္ခုဝိညာဏေနာတိ အတ္ထေ သတိ ကာယေနာတိ ပဒေပိ ကာယကမ္မေနာတိ အတ္ထော ဝိညာယတိ။ တစာယ ဝန္ဒတိ, မနသာဝန္ဒတီ,တိ ပဒေသုပိ ဧသနယော။ ဧဝဥ္စ သတိ, ကာယ ကမ္မေနဝန္ဒာမိ, ဝစီကမ္မေန ဝန္ဒာမိ, မနော ကမ္မေန ဝန္ဒာမိ, တီဟိ ကမ္မေဟိ ဝန္ဒာမီတိ ဣဒမေဝ မုချဝစနန္တိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ သဇ္ဇမိဒံ ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလဋ္ဌာနေ အဋ္ဌကထာသု အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ။ စက္ခုနာတိ ဣဒံ ပန မုချ ကရဏ ဝစနမေဝ သမ္ဘဝတိ။ ကသ္မာ, စက္ခုဿ ဒဿနသင်္ခါတဿ စက္ခုဝိညာဏဿ ဝတ္ထု ပုရေဇာတိန္ဒြိယပစ္စယဝိသေသတ္တာ။ သောတေန သဒ္ဒံသုတွာတိအာဒီသုပိ ဧသနယော။

ကာယေနဝန္ဒတိ, တစာယဝန္ဒတီ,တိ ဧတ္ထ တံကာယဝစီဝိညတ္တိ ရူပ ဒွဝယံ ကိဉ္စာပိ သဟဇာတ စေတနာ ကမ္မေန ဇာတံ ဟောတိ။ န တံ စေတနာကမ္မံ ဝိညတ္တိ ဒွဝယေနဇာတံ။ ဧဝံ သန္တေပိ တံ ရူပ ဒွဝယံ တဿာစေတနာယ ကာယဝန္ဒနာကမ္မ, ဝစီဝန္ဒနာကမ္မ သိဒ္ဓိယာ ဥပနိဿယ ပစ္စယဝိသေသော ဟောတိ။ ယထာတံ မာတိတော ဇာတော ပုတ္တော ဝုဒ္ဓိပတ္တော တံ တံ ကမ္မေသု မာတုယာ ဗလ ဝူပနိဿယော ဟောတိ။ ဧဝဥ္စ ကတွာ တံ ရူပဒွဝယံ အဘိဓမ္မေ ဒွတရရူပန္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ 'ကာယေန, တစာယာ,တိ ဣဒံပိ မုချ ကရဏ ဝစနမေတတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ကာယေနာတိ ပန ကာယကမ္မေနာတိ အတ္ထေ သတိ, တဿကမ္မဿ ဝန္ဒနာကိရိယာယ သဟ အဘေဒေ အာပဇ္ဇတီတိ စေ။ နာပဇ္ဇတိ။ ကသ္မာ

စေတနာဟံ ဘိက္ခဝေ ကမ္မံ ဝဒါမိ, စေတယိတွာ ကမ္မံ ကရောတိ ‘ကာယေန, တစာယ, မနသာတိ ဣမသ္မိံ သုတ္တေ ယထာဟိ “စေတယိတွာ”တိ ပုရိမစေတနာဟိ စေတ ယိတွာ ။ “ကမ္မံ ကရောတီ”တိ ပစ္ဆိမံ သန္နိဋ္ဌာပန စေတနာ ကမ္မံ ကရောတီတိ အတ္ထော။ တထာ ဣဓပိ ပုရိမပစ္ဆိမစေတနာ သမ္ဘာဝတောတိ။ တ္ထေ ဟိ “ကာယကမ္မေနာ”တိ ပုရိမ စေတနာ ကမ္မံ ဂယှဟတိ။ “ဝန္ဒတီ”တိ ပစ္ဆိမ သန္နိဋ္ဌာပနစေတနာကမ္မန္တိ။

၉. “ရစယန္တော”တိ ဝိဒဟန္တော။ “ရစယိဿတီ”တိ အပစ္စက္ခေ အတီတေ အနာဂတဝစနံ။ “ဟေတ္ထကာရုဋ္ဌဟ”န္တိ ဟေတ္ထက ပတ္တေသုလိခနဝသေန အာရုဋ္ဌဟံ။

၁၀. အဘိဓမ္မတ္ထပဒေ။ “အဘိဓမ္မေ”တိ အဘိဓမ္မပ္ပကရဏေ။ “တ္ထေ, တေနာ”တိ ဝစနေဟိ သင်္ဂဟသဒ္ဒဿ ကေသေသဝိဓာနံပိ ဝိညာယတိ။ “အညံဟဋ္ဌဒဝယံ ဝုစ္စတိ”။ ကသ္မာတံ ဟဋ္ဌဒဝယံ အဘိဓမ္မော နာမာတိ ဝုတ္တံ “တစ္ဆာ”တိအာဒိ။ “ယထာပဝတ္တော”တိ အတ္တနော ပစ္စယာနုရူပံ ပဝတ္တော။ “ပရမတ္ထဓမ္မေ တေ”တိ ဒွေဝ မေ ဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာ, တယောမေဘိက္ခဝေ ပုဂ္ဂလာတိအာဒိနာ ပညတ္တိံတေဟာရေန ပဝတ္တာပိ ဒေသနာ ပရမတ္ထ ဓမ္မေဟိ ဝိနာ နပဝတ္တတိ။ ပရမတ္ထ ဓမ္မာနံ နာနတ္တဝသေနေဝ ပုဂ္ဂလာနံ နာနတ္တသမ္ဘဝတော။ တသ္မာ ပရမတ္ထဓမ္မေဧဝ ဒီပေတိ။ န အာဏာဝိဓာနံ ဒီပေတိ။ “ဒွိဝိသုဓမ္မေသူ”တိ နိဒ္ဓာရဏေ ဘုမ္မဝစနံ။ “ယောက္ကတရတော”တိ နိဒ္ဓာရဏီယံ။ “ယော”တိ ယော ဓမ္မော။ “ဣတရတော”တိ ဣတရ ဓမ္မတော သုတ္တန္တ ဓမ္မတော။ “ဝေဋ္ဌ ကတွာ”တိ ဣမိနာကာရဏေနာတိ အတ္ထော။ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ဒေသေတဗ္ဗပ္ပကာရာနံ အနဝသေသဝိဘတ္တိဝသေန အတိရေကတာ, သုဒ္ဓ ဓမ္မာဓိဋ္ဌာန ဒေသနာ ပဝတ္တိဝသေန ဝိသေသတာ ယောဇေတဗ္ဗာ။ “ယတော”တိ ယသ္မာ အနဝသေသဝိဘတ္တိတော, အတိဝိတ္ထာရဒေသနာဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကသ္မာ ဒေဝေသု ဧဝ ဒေသေန္တီတိ အာဟ “န ဟိ မနုဿာ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “န ဟိ မနုဿာ ပဋိဂ္ဂဟေတုံ သက္ကောန္တီ”တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ပဝတ္တနယောဂ္ဂယ”န္တိ ပဝတ္တနတ္ထာယ ပဟောန္တံ။ “ကထာမဂ္ဂ”န္တိ ဒေသနာကထာပဗန္ဓံ။ “ကေမာတိကာန ဗန္ဓာ”တိ ကုသလာ ဓမ္မာ အကုသလာ ဓမ္မာတိအာဒိကံ ကေံ အဘိဓမ္မ မာတိကံ အနုဂတာ။ “တဿာ”တိ အဘိဓမ္မဿ။ အတိရေက ဝိသေသတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “တတ္ထာ”တိ တိဿံ အဋ္ဌသာလိနိယံ။ အာဒိမှိယေဝတတ္ထ ကေနဋ္ဌေန အဘိဓမ္မော, ဓမ္မာတိရေက ဓမ္မဝိသေသဋ္ဌေ နာ-တိ ဝတွာ တဒတ္ထံ ဝိတ္ထာရေန္တော သုတ္တဉှိ ပတွာ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဧကဒေသေ နေဝ ဝိဘတ္တာ, နနိပ္ပဒေသေန။ အဘိဓမ္မံ ပတွာ ပန နိပ္ပဒေသတောဝ ဝိဘတ္တာ-တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “ဓမ္မနာမိကာန”န္တိအာဒိံ။ “ဓမ္မော ပနာ”တိ ဟဋ္ဌဒဝယမာဟ။“ဧဝံ သန္တေပီ”တိ အဋ္ဌသာလိနိယံ ဧဝံ ဝိစာရိတေပိသတိ။ “သဗ္ဗဇေဋ္ဌ ကော”တိ တိဏ္ဏံ ပိဋကာနံ မဇ္ဈေသဗ္ဗဇေဋ္ဌကော။ ကသ္မာ သဗ္ဗဇေဋ္ဌကော သိယာတိ အာဟ “ဝိနယံ ဝိဝဏ္ဏေန္တေသု သဟီ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “ဝိဝဏ္ဏေန္တေဿ”တိ ဂရုဟန္တေသု။ စရတိ ပဝတ္တတီတိ စရိုံ။ လောကသ္မိံ ကေနစိ သမဏေန ဝါ ဗြာဟ္မဏေန ဝါ ဒေဝေန ဝါ မာရေန ဝါ ဗြဟ္မုနာ ဝါ ပဋိနိဝတ္တိတုံ အသက္ကုဏေယျံ အာဏာဝိဓာနံ အာဏာစက္ကံ နာမ။ တထာ အသက္ကုဏေယျံ ဒေသနာ ဝိဓာနံ ဓမ္မစက္ကံ နာမ။ တတ္ထ, ယော ပန ဘိက္ခု မေထုနံ ဓမ္မံ ပဋိသေဝတိ, ပါရာဇိကော ဟောတိ အသံဝါသော-တိအာဒိနာ နယေန ပဝတ္တံ အာဏာဝိဓာနံ အာဏာစက္ကံ နာမ။ စတ္တာရိမာနိ ဘိက္ခဝေ အရိယသစ္စာနိ-တိအာဒိကံ ဒေသနာဝိဓာနံ ဓမ္မစက္ကံ နာမ။ တဒုဘယံပိ ကောစိ ဘိန္ဒိတုံ ပါရာဇိကံ ဝါ ဘိက္ခုံ အပါရာဇိကံ ကာတုံ စတုဿစ္စံ ဝါ ဓမ္မံ အသစ္စံ ကာတုံ နသက္ကောတိ။ အထ ခေါ ကရောန္တောယေဝ ဒေဝဒတွာ တောဝိယ အာပါယိကော ဟောတိ။ ပါရာဇိကောစ ဘိက္ခု အတ္တာနံ သုဒ္ဓံ အကရောန္တော အပါယကမီယေဝ ဟောတိ။ ဧဝံ သဗ္ဗေသု ဝိနယ သိက္ခာပဒေသု။ ဧဝံ ကေနစိ ပဋိနိဝတ္တိတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ တဒုဘယံပိ အပ္ပဋိဝတ္တိယံ စက္ကံ နာမ ဟောတိ။ “ဝိနယော နာမ သာသနဿ မူလ”န္တိ ဝိနယေ ဌိတေ ဘိက္ခုသင်္ဃော ပညာယတိ။ ဘိက္ခု သင်္ဃေ ပညာယန္တေ တိဝိဓောပိသဒ္ဓမ္မောပညာယတိ, တိဝိဓံပိ သတ္ထုသာသနံ တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံ ဝိနယော တိဝိဓဿသာသနဿ မူလံ ဟောတီတိ။ ကထဉ္စပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မေ ပညာယန္တေ တိဝိဓံပိ သာသနံ တိဋ္ဌတီတိ။ ဝုစ္စတေ။ တတ္ထ သာသနံ တိဋ္ဌတီတိ ကိတ္တကံကာလံ တိဋ္ဌတီတိ။ ပဉ္စဝဿသဟဿာနိ တိဋ္ဌတီတိ ဟေရာဏဋ္ဌကထာသုကထယိံသု။ မိစ္ဆာ တဒိနော ပနဝဒန္တိ ဝိနယေ စူဠဝဂ္ဂေဘိက္ခုနိက္ခန္ဓကေ သစေ အာနန္ဒ မမသာသနေမာတုကမော ပဗ္ဗဇ္ဇံ နလဘေယျ။ ဝဿသဟဿံ သဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌေယျ။ ဣဒါနိ မာတုကမဿ ပဗ္ဗဇ္ဇာ အနုညာတာ ကေတမိယာ ပုနပ္ပုနံ အာယာစနံ ဥပာဒါယ။ ပဉ္စေဝဒါနိ အာနန္ဒ ဝဿသတာနိ သဒ္ဓမ္မောဌဿတီတိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ဗုဒ္ဓသာသနံ ပဉ္စဝဿသတာနိ ဧဝ တိဋ္ဌတိ။ တတောပရံ ကေဒိဝသံပိ န တိဋ္ဌတိ။ ဣဒါနိ သာသနပ္ပဋိ ရူပကမတ္တံ ဟောတီတိ။ တံ တေသံ မိစ္ဆာ ဝစနမတ္တံ။ “ပဉ္စေဝဝဿသတာနီ”တိ ဣဒံ ပန သန္နိဋ္ဌာန ဝစနံ နဟောတိ။ မာတုကမာနံ အာဒီနဝ ဒီပနမတ္တဝစနံ။ သော စ အာဒီနဝေ အဋ္ဌဂရုဓမ္မေ သဏ္ဌပေတွာ သတ္ထာရာ ဧဝ ပဋိဗာဟိတော။ ပုန “ဝဿသဟဿ”န္တိ ဣဒမေဝသန္နိဋ္ဌ

ဌာန ဝစနံ ဇာတန္တိ။ တ္တေပိကေစိဝဒန္တိ ဝဿသဟဿမေဝ သာသနံ တိဋ္ဌတိ, တတော ပရံ ကေဒိဝသ မတ္တံပိ န
တိဋ္ဌတိ, အန္တရဓာယတိ။ တအာ သီမာယောပိ အသီမာ ဟောန္တိ။ ပဗ္ဗာဇိတာသု ဥပသမ္ပာဒိတာပိ အနုပသမ္ပန္နာ ဟောန္
တိ။ ဣအာနိ သာသနပ္ပဋိရူပကမတ္တံ ဟောတီတိ။ ဣဒံပိ တေသံ အတ္တဥ္စကာရဏဥ္စ အဒိသွာ အဇာနိတွာ ဝုတ္တတ္
တာ မိစ္ဆာ ဝစနမတ္တံ ဟောတိ။ အယံ ပနေတ္ထ အတ္ထော။ “ဝဿသဟဿံ သဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌေယျာ”တိ ဝဿသ
ဟဿမေဝ သဒ္ဓမ္မော အပရိဟာယမာနော တိဋ္ဌေယျ။ တတော ပရံ ပန န တိဋ္ဌေယျ, အနုက္ကမေန ပရိဟာယမာ
နော ဂစ္ဆေယျာတိ။ ကထံ ပန အပရိဟာယမာနော တိဋ္ဌတိ, ကထဥ္စ ပရိဟာယမာနော ဂစ္ဆတီတိ။ ဝုစ္စတေ။ ပဥ္စသင်
ယာ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ယေသု သင်္ဃေ သုသဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌတိ။ ကတမေ ပဥ္စ။ ခီဏာသဝသင်္ဃော, အနာဂါမိသင်္ဃော, သက
အာဂါမိသင်္ဃော, သောတာပန္နသင်္ဃော, ပုထုဇ္ဇနကလျာဏကသင်္ဃော,တိ။ တတ္ထ, ဝဿသဟဿဗ္ဘန္တရေ သ
ဗ္ဗေပဥ္စသင်္ဃာ ပညာယန္တိ။ ဧဝံ ဝဿသဟဿံ သဒ္ဓမ္မော အပရိဟာယမာနော တိဋ္ဌတိ။ တတော ပရံ ခီဏာသဝသင်
ယော န ပညာယတိ။ သေသာနိ စတ္တာရိဝဿသဟဿာနိ အနုက္ကမေန သေသာနံ စတုန္နံ သင်္ဃာနံ ခေတ္တာနိ
ဇာတာနိ။ ဧဝံ တတော ပရံ ပရိဟာယမာနော ဂစ္ဆတီတိ အယမေတ္ထ အတ္ထော။ ကာရဏံ ဝုစ္စတေ။ “သဒ္ဓမ္မော တိဋ္
ဌေယျာ”တိ ဧတ္ထ တိဝိဓော သဒ္ဓမ္မော ‘ပရိယတ္တိသဒ္ဓမ္မော, ပဋိပတ္တိသဒ္ဓမ္မော, ပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မော,တိ။
သော ဧဝ တိဝိဓံ သာသနန္တိ စ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ, ပရိယတ္တိ သဒ္ဓမ္မော နာမ သာဋ္ဌကထာနိတီဏိပိဋကာနိ။ သောစ တေ
ရဟိ ပရိပုဏ္ဏော တိဋ္ဌတိ။ ကထံ ပရိယတ္တိ သာသနံ ပဋိရူပကမတ္တံ ဘဝေယျ။ ဘိက္ခူ စ ပရိယတ္တိကမ္မိကာ
အနေက သတသဟဿမတ္တာ ပညာယန္တိ။ ကထဥ္စိဒံ သာသနံ တတော ပရံ ကေဒိဝသံပိ န တိဋ္ဌေယျ။ တေ စ ဘိက္
ခူ သီလပ္ပဋိပတ္တိယံ ဌိတာ အနေက သတသဟဿမတ္တာ ဧတရဟိ သန္ဒိဿန္တိ။ ကထဥ္စ ပဋိပတ္တိ သာသနံ တ
တော ပရံ န တိဋ္ဌေယျ။ ပရိယတ္တိယာစ ပဋိပတ္တိယာစ တိဋ္ဌမာနာယပဋိဝေဓသဒ္ဓမ္မောပိ န တိဋ္ဌတီတိ န ဝတ္တဗ္
ဗော။ ယထာဟိ-ဧကော ဓနသေဋ္ဌိ နာမ အတ္ထိ။ သော ပုတ္တဓီတု ပရမ္ပရာနံ အတ္ထာယ မဟန္တာရတနနိဓယော ဘူမိ
ယံ ဗဟူသုဝဏ္ဏာနေသု နိဒဟိတွာ ဌပိတာ ဟောန္တိ။ ဟေတ္ထကေသု စ တေသံ ပဝတ္တိံ ပရိပုဏ္ဏံ လိခိတွာ ဌပေတိ။ တ
တ္ထ နိမိသု စ ဟေတ္ထကေသု စ အက္ခရေသု စ ဓရန္တေသု တေနိဓယော နဿန္တိ အန္တရဓာယန္တီတိ န ဝတ္တဗ္
ဗာယေဝ။ ဧဝမိဒံ သာသနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တတ္ထဟိ နိဓိနံနိဓာနဘူမိသဒိသံ တေပိဋကံ ဗုဒ္ဓဝစနံ, ဓနရတနသဒိသာနိ ဓမ္မရတနာနိ။
ယထာ စ သေဋ္ဌိဝံသေဇာတော ဗလသမ္ပန္နော ပုရိသော ဟေတ္ထကံ ပဿိတွာ သုဋ္ဌု ခဏန္တော တာနိရတနာနိ လဘိ
ဿတိယေဝ။ ဧဝမိဓပိ ဗလသမ္ပန္နော ဘိက္ခု ဒေသနာဓမ္မံ သုတွာ သုဋ္ဌု ပဋိပဇ္ဇန္တော တာနိဓမ္မရတနာနိ လဘိဿ
သတိယေဝ။ လဘမာနေ စ သတိ, ကထံ တာနိဓမ္မရတနာနိ အန္တရဟိတာနိ။ သီမာနဥ္စ ပဝတ္တိတနိဝတ္တိ တ အာဏာစက္
ကသ္သေဝ ဝိသယော ဟောတိ။ န ဓမ္မစက္ကဿ။ ယဥ္စ ဝုတ္တံ-ပဥ္စေဝဝဿသတာနိသဒ္ဓမ္မော ဌဿတီတိ စ, - ဝ
ဿသဟဿံ သဒ္ဓမ္မော တိဋ္ဌေယျာတိ စ။ ဣဒဥ္စ ဝစနံ ဓမ္မစက္ကမေဝ ဟောတိ, န အာဏာစက္ကံ။ ဗဒ္ဓသီမာယော
စ နိဝတ္တမာနာ ဒွီဟိ ကာရဏေဟိ နိဝတ္တန္တိ အန္တရဓာယန္တိ။ အာဏာစက္ကဘူတာယ ကမ္မဝါစာယ သမူဟနနေန
တ, သာသနဿ တ အန္တရဓာနေန။ တတ္ထ ဝဿသဟဿပရိယန္တေ ကမ္မဝါစာယ သမူဟနနဥ္စ နတ္ထိ။ သာသနန္
တရဓာနဥ္စ နာမ အနာဂတေ ဓာတုပရိနိဗ္ဗာနေန ပရိစ္ဆိန္နံ ဟောတိ။ ဓာတုပရိနိဗ္ဗာနေဟိ ဇာတေ သဗ္ဗံ အာဏာစက္ကံ ဝိ
ဂတံ ဟောတိ, အန္တရဓာယတိ။ ဓမ္မစက္ကံ ပန ဒေဝလောကေသု ယာတနာဂတဗုဒ္ဓကာလာပိ ပဝတ္တိဿတိယေဝ အာဋ္ဌဝ
ကပုစ္ဆာကထာယော ဝိယ။ အပိစယော တေ အာနန္ဒ မယာ ဓမ္မော စ ဝိနယော စ ဒေသိတော ပညတ္တော။ သော တေ မမ
စ္စယေန သတ္ထာ-တိ ဝုတ္တံ။ သောစတိ ပိဋကဘူတော ဓမ္မဝိနယော သတ္ထာ ဧတရဟိ တိဝိဓံပိ သာသနံ လောကဿ ဒီ
ပေန္တော ပကာသေန္တော တိဋ္ဌတိ။ ယတောဗုဒ္ဓဘာသိကာနံ ဒေဝမနုဿာနံ နာနာ ဗာဟိရကေဟိ ဇနေဟိ အသာဓာရ
ဏော မဟန္တော ဉာဏာလောကော ဧတရဟိ ဝိဇ္ဇောတမာနော ပဝတ္တတိ။ တေဟိ သဗ္ဗညုတညာဏေန ဒေသိတာနိ ဧတရ
ဟိဓရမာနာနိ စတုရာသီတိ ဓမ္မက္ခန္ဓ သဟဿာနိ သုတွာ အနမတဂ္ဂေသံသာရေ အနန္တာသု လောကဓာတူသု သဗ္ဗံ
လောကတ္တယပ္ပဝတ္တိဥ္စ, သဗ္ဗံဓမ္မပ္ပဝတ္တိဥ္စ, သဗ္ဗညုတညာဏာနုဂတိကေန သုတမယညာဏေန ဇာနန္တိ။ အာ
ယတိဥ္စ သဂ္ဂတ္ထာယ စ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနတ္ထာယ စ နာနာပုညကိရိယဝတ္ထူနိ အာရဘန္တိ, ပဗ္ဗဇန္တိ။ ပရိယတ္တိံ ပ
ရိယာပုဏန္တိ။ ပဋိပတ္တိံ ပူရေန္တိ။ ဘာဝနံဘာဝေန္တိ။ ဣဒံ သဗ္ဗံ သာသနပ္ပဋိရူပကမတ္တံန ဟောတိ။ ကေန္တ သာသနံ
ဟောတိ။ ကသ္မာ, ယထာ ဓမ္မံ ယထာ ဝိနယံ ပဋိပဇ္ဇနတော။ ဣမာယ စ ပဋိပတ္တိယာ အာယတိံ သဂ္ဂမဂ္ဂဖလ နိဗ္ဗာန
ပ္ပဋိလာဘာယ သံဝတ္တနိကတ္တာတိ။ တ္တောဝတာ သဗ္ဗံ မိစ္ဆာတဒိနံ မိစ္ဆာဝစနံ ဝိဓမိတံဝိဒ္ဓံသိတံ ဟောတီတိ။

ပဏာမကထာဝဏ္ဏနာ။

၁၁. ဒုတိယကထာဝဏ္ဏနာယံ။ ''အာဒိကထာယာ''တိ ပဌမကထာတဂ္ဂေန။ ''တံ တံ ပယောဇနသဟိတေ''တိ တေန တေနပယောဇနေန သဟိတေ။ ''ပဉ္စ အတ္ထေ''တိ ပဉ္စပိဏ္ဍတ္ထေ။ ''တေအဘိဓမ္မတ္ထေ''တိ အဘိဓမ္မတ္ထပဒေ ဒီပိတေ တေအဘိဓမ္မတ္ထေ။ ''တတ္ထာ''တိ တိသ္သံ ဒုတိယကထာယံ။ ''နတု ဝုတ္တ''န္တိ နပနပကရဏံပိ ပုဗ္ဗေဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဘိဓမ္မတ္ထာ ကုတောပုဗ္ဗေဝုတ္တာ ဟောန္တီတိ ယောဇနာ။ ဧဝံတီသု အတ္ထဝိကပ္ပေသု ပဌမသ္မ ကာလဝိရောဓံ ဒဿေတုံ တ က္ကအနိ ဒုတိယ တတိယာနံ သဒ္ဒတောဝိရောဓံ ဝတ္တုံ ''နစာ''တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ''အာဒိမှိ ယေတ''တိ ဧတေန ယအာကအစိ ပစ္စာမသနံ အပ္ပဓာနန္တိ ဒဿေတိ။ ''အပ္ပဓာနပအနိ''တိ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟန္တိ က္ကမသ္မိံ ဧကေသ္မိံ သမာသပဒေ ပုရိမာနိ ဝိသေသန ပအနိ။ တတ္ထ သဗ္ဗထာပိ ဝုတ္တာတိ ယောဇိတေ သတိ, တသ္မိံ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပ္ပကရဏေ တသ္မိံ အဘိဓမ္မတ္ထ ပဒေတ သဗ္ဗထာ မယာ ဝုတ္တာတိ အတ္ထော ဟောတိ။ သော န ယုဇ္ဇတိ။ တသ္မိံ အဘိဓမ္မေ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ သဗ္ဗထာ ဝုတ္တာတိ အတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ အပ္ပဓာနပဒံ ပစ္စာမသတီတိ အဒေသောပန အာပဇ္ဇတေဝ။ တေနာဟ ''ဧဝဉှိသတိ''တိအာဒိ။ တတ္ထ, ''ဧဝဉှိသတီ''တိ အဋ္ဌသာလိနိယံ ဝိယ က္ကဓ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပဒံ ပစ္စာမသန္တေ သတိ။ ဟိသဒ္ဒော ဖလ တက္ကဇောတကော။ လဒ္ဓဂုဏဇောတကောတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ''ပဋိက္ခိတ္တာ ဟောတိ'' တသ္မိံ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟပဒေ မယာ သဗ္ဗထာ ဝုတ္တာတိ အတ္ထသ္သ သမ္ဘဝတော။ န ကေဝလံ သော ဧဝ အဒေသော အာပဇ္ဇတိ။ အပရောပိအဒေသော အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ ''သာဟိ''တိအာဒိမာဟ။ ဓာတုကထာယံ ဝုတ္တေနသင်္ဂဟာသင်္ဂဟာဒိပ္ပကာရေနာတိယောဇနာ။

၁၂. ပရမတ္ထပဒဝဏ္ဏနာယံ။ ဝိသေသနပဒံ နာမ ကတ္ထစိ ဘူတကထနတ္ထာယတ ပယုဇ္ဇတိ ကဏ္ဍဟာကာကော, သေတောဗကော,တိ။ ကတ္ထစိ အညနိဝတ္တနတ္ထာယ တ ပယုဇ္ဇတိ နီလောပဠော, နီလံပုပ္ဖံ, န္တိ။ က္ကဓ ပန အည နိဝတ္တနတ္ထာယာတိ ဒဿေတုံ ''ဒုဝိဓာနိဟိသစ္စာနီ''တိအာဒိမာဟ။ ပညာပီယတီတိပညတ္တိ။ ပညာပနဉ္စ နာမ သမင်္ဂနံ ဇ နာနံ တေဟာရေန စ သမ္ပဋိစ္ဆနေန စာတိ ဒ္ဝီဟိ အင်္ဂေဟိ သိဇ္ဈတီတိ အာဟ ''တေစမဟာဇနာ''တိအာဒိ။ ''တသ္မာ တေ သမ္မုတိ သစ္စန္တိ ဝုစ္စန္တီ''တိ သမ္ဗန္ဓော။ ''သမ္မတတ္တာ''တိ တေဟာရိတတ္တာစေဝ သမ္ပဋိစ္ဆိတတ္တာ စ။ ''ဝစီသစ္စဝိရတိသစ္စာန''န္တိ ဧတ္ထ ဝစီသစ္စံ နာမ မုသာတဒရဟိတံ သစ္စဝစနံ။ ဝိရတိသစ္စံ နာမ သမ္မာတစာဝိရတိ။ သာဟိ မုသာတအာဒီဟိ ဝစီဒုစ္စရိတေဟိ ဝိရမဏာမတ္တေန ဝစီသစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။ ''ဝတ္ထုဘူတတ္တာ''တိ အဓိဋ္ဌာနဘူတတ္တာ။ သမ္မုတိသစ္စန္တိ ဝုစ္စန္တိ, သမ္မတတ္တာ သမ္မုတိ စ, သာ သစ္စာနံ ဝတ္ထုဘူတတ္တာ သစ္စဉ္စာတိ ကတ္တာ။ သမ္မုတိယာ သိဒ္ဓံ သစ္စံ သမ္မုတိသစ္စန္တိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ''သမ္မာပဋိပဇ္ဇန္တော''တိ ဟဏော နဟန္တဗ္ဗော, သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာ ဟောန္တုတိအာဒိနာ သမ္မာပဋိပဇ္ဇန္တော။ ''သဗ္ဗလောကိယသမ္ပတ္တိယော''တိ အနဝဇ္ဇသီလာဒီနံ ပုညကိရိယဝတ္ထူနံ ဖလဝိပါကဘူတာ သဗ္ဗလောကိယသမ္ပတ္တိယော။ သဗ္ဗေ ''ဗောဓိသမ္ဘာရဓမ္မေ''တိ အနဟရမိသီလဟရမိအာဒိကေဟရမိဓမ္မေ။ ''အာရာဓေန္တီ''တိ သမ္ပာဒေန္တိ။ ''မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇန္တော''တိ ဒုစ္စရိတ ဒုရာဇီဝမိစ္ဆာဇီဝာဒီနံ ဝသေန မိစ္ဆာပဋိပဇ္ဇန္တော။ ''ဧဝံ မဟန္တံ သမ္မုတိ သစ္စ''န္တိ ဧတေန အဟံ ပရမတ္ထ သစ္စမေဝဂဏှဟာမီတိ သမ္မုတိ သစ္စံ နဘိန္ဒိတဗ္ဗံ။ ဘိန္ဒန္တော ဟိ သဗ္ဗသမ္ပတ္တီဟိ ပရိဗာဟိရော အဿာတိ ဒဿေတိ။ ကထဉ္စ တံ ဘိန္ဒတီတိ။ သတ္တော နာမ နတ္ထိ။ သတ္တသ္သ ဘဝတောသင်္ကန္တိ နာမ နတ္ထိ။ ဘဝနိဗ္ဗတ္တကံ ကုသလာကုသလကမ္မံ နာမ နတ္ထီတိ ဂဏှဟန္တော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယံ တိဋ္ဌတိ။ သဗ္ဗသမ္ပတ္တီဟိ ပရိဗာဟိရော ဟောတိ။ အဟာယ ပူရဏော ဘဝတီတိ။ ''ဝိဇ္ဇမာနန္တေဝဝ ဂဏှဟာပေတီ''တိ သညာ စိတ္တဒိဋ္ဌိ ဝိပလ္လာသာနံ ဝတ္ထုဘာဝေန ဂဏှဟာပေတိ။ တေနာဟ ''သက္ကာယဒိဋ္ဌိ''တိအာဒိ။ ''ဧဝံ ဝိပရီတဉှိ သမ္မုတိသစ္စ''န္တိ ဧတေနသမ္မုတိ သစ္စမေဝဒဠှံ ဂဟေတွာ ပရမတ္ထ သစ္စံ နဘိန္ဒိတဗ္ဗံ။ ဘိန္ဒန္တောဟိ တာဟိ ဒိဋ္ဌီဟိ နမုစ္စတိ။ ကထဉ္စ တံ ဘိန္ဒတိ။ ခန္ဓေ တ ခန္ဓမုတ္တကေတ အတ္တဇီဝေ ဂဟေတွာ တေစ အတ္တဇီဝါ ပရမ မရဏာ ဥဒ္ဓံဇီဝန္တီတိ ဂဏှဟန္တော ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယံ တိဋ္ဌတိ။ တေ စ အတ္တဇီဝါ ဘဝတဘဝေသုသဿတာ ဟုတွာ ဘဝ တောဘဝံ သံသရန္တိ သန္ဓာဝန္တီတိ ဂဏှဟန္တောသဿတဒိဋ္ဌိယံ တိဋ္ဌတိ။ ''နဝိသံဝာဒေန္တီ''တိ ဝိပရီတံ နာဟာဒေန္တိ။ ''တံ ပနာ''တိ သဘာဝသစ္စံ ပန။ အနုဘဝနဘောဒမတ္တံ ဥပာဒါယဝ ဝေဒနာ သုခါတိ ဝုတ္တာ။ သဗ္ဗာကာရတော သုခဘူတတ္တာ ဝေဒနာ သုခါတိ ဝုတ္တာ နဟောတိ။ ''သဗ္ဗာပိဝေဒနာ ဒုက္ခာ တေ''တိ ပဓာနတ္တော။ တတ္ထ အနုဘဝ နဘောဓော တိဝိဓော။ သာတတော တ အနုဘဝနံ, အဿာတတော တ, မဇ္ဈတ္တတော တ။ ''ဒုက္ခာ တေ''တိ ဘယဋ္ဌေန ဒုက္ခာ ဧဝ။ ဘယဋ္ဌေနာတိ စ သံသာရ ဘယဒဿီဟိဘာယိတဗ္ဗဋ္ဌေန။ သုခော ဝိပါကော ယေသံ တေ သုခဝိပါကာ။ တေဘူမကကုသလာ။ ''ကုသလသမ္မတာ''တိ ဧတေန သဘာဝသစ္စေပိ ဧတေတေဟာရာ လောကသမ္မုတိ နိဿိတာတိ ဒီပေတိ။ ''သာသဝတာ''တိ အာသဝေဟိ သဟိတဘာဝေ။ ''သံကိလေသိ ကတာ''တိ သံကိလေသ ဓမ္မေဟိ သံယုတ္တဘာ ဝေ။ ဩဃေဟိ စ ယောဂေဟိ စ ဥပာဒါနေဟိ စ ပတ္တဗ္ဗဘာဝေ ''ဩဃနိယယောဂနိယ ဥပာဒါနိယတာ''။ အဓိကာ အ

တ္တာ အဇ္ဈတ္တာ။ ဗဟိဒ္ဓါရုက္ခေရူပဓမ္မာရုက္ခသ္သ အတ္တာနာမ သာရင္ဘေ။ သာခာယံ ရူပဓမ္မာ သာခါယ အတ္တာနာမ သာရင္ဘေ။ သတ္တသန္တာနပရိယာပန္နာ ပန ရူပာရူပဓမ္မာ တဏှာပဟာပရိဂ္ဂဟ ဒဠှဟင္ဘေန တတော ဗဟိဒ္ဓါ အတ္တတော အဓိကာ အတ္တာတိ အတ္တေန အဇ္ဈတ္တာတိ လောကသမ္မုတိ ဟောတိ။ တေနာဟ ''အဇ္ဈတ္တတိကဋ္ဌာ''တိအာဒိံ။ ဒုက္ခနိရောဓ မဂ္ဂဘာဝေ စ, ဣတိ ဣဒံ စတုက္ကံ အရိယသစ္စံ နာမာတိ ယောဇနာ။ ''ဣဒမေတ''တိ ဣဒံ စတုက္ကမေဝ။ ''အစလမာန''န္တိ ဧတေန အရိယသဒ္ဒသ္သ အတ္ထံ ဒီပေတိ။ တေဟုမက ဓမ္မာနံ သုခတာ နာမ စလာ ဟောတိ။ ကသ္မာ, အနိစ္စ ဓမ္မတ္တာ။ တေ ဓမ္မေသုခာတိ ဂဟေတ္ဝာ အတ္တနော အဇ္ဈတ္တင္ဂံ ကရောန္တာ အစိရေနေဝ ဒုက္ခံ ဟာပုဏန္တိ။ တေ ဓမ္မေ ဒုက္ခာတိ ဥတွာ တေဟိဝိမုတ္တာ ပုန ဒုက္ခံ ဟာပုဏန္တီတိ နတ္ထိ။ သေနယော သေသအရိယသစ္စေသု ။ ''တေသူ''တိအာဒိမှဟိ ဒုဝိဓာနိပိ သစ္စာနီတိ ဝုတ္တေသု ဒွီသု သစ္စေသု။ ''တေန ဝုတ္တ''န္တိအာဒိ လဒ္ဓဂုဏာဝစနံ။ ''ယော ဝိနာ အညာပဒေသေနာ''တိ ဧတ္ထ အညာပဒေသော နာမ အဥ္ဇဓမ္မ သမောဓာနံ နိဿာယ ဃဋ္ဌသဏ္ဌာနံ ပညာယတိ, ပဋ္ဌ သဏ္ဌာနံ ပညာယတိ, တံ သဏ္ဌာနံ အတ္တနော သဘာဝေန ဝိနာ အညာပဒေသေန သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ ယာပနစိန္တန ကိရိယာ နာမ အတ္ထိ။ ယံ စိတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ သာ အညာပဒေသေန သိဒ္ဓါ န ဟောတိ။ အတ္တနော သဘာဝေနေဝသိဒ္ဓါ။ သေန ယော ဖုသနကိရိယာ, ဝေဒယိတကိရိယာ, ဒီသူတိ။ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ ''ယောဝိနာ အညာပဒေသေနာ''တိအာဒိမာဟ။ ''စိတ္တေနပရိကပ္ပေတွာ''တိ မနောဝိညာဏ စိတ္တေန အဝိဇ္ဇမာနံ သဏ္ဌာနံ ဝိဇ္ဇမာနံ ကတွာ။ ''သဝိဂ္ဂဟံ ကတွာ''တိ သရီရံ ကတွာ။ ဝတ္ထု ဒဗ္ဗသဟိတံ ကတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''စိတ္တမယောစိတ္တနိမ္မိတော''တိ သုပိနန္တေ ဒိဋ္ဌရူပာနိ ဝိယ စိတ္တေနပကတော စိတ္တေန နိမ္မိတော။ ကသ္မာ သဘာဝသိဒ္ဓေါ ပရမတ္ထော နာမာတိ အာဟ ''သော ဟီ''တိအာဒိံ။ ''သန္တိ''တိ ဧတေန အသဏ္ဌာတု ဝသေန အတ္ထောတိ သိဒ္ဓံ ဝုတ္တံ။ သဒ္ဒာဗုဒ္ဓိဟိ အရဏီယတော ဥပဂန္တဗ္ဗတော အတ္ထောတိပိဝဒန္တိ။ ''ဣတရတော''တိ ပရိကပ္ပသိဒ္ဓတော။ ''ပရမော''တိ အဓိကော။ တေနာဟ ''ဥက္ကံသဂတော''တိ။ ဧတေန ပရမသဒ္ဒသ္သ အဓိကတ္ထံ ဝဒတိ။ ဣအာနိ တသ္သ ဥတ္တမတ္ထံ ဒဿေတုံ ''အပိစာ''တိအာဒိဝုတ္တံ။ တတ္ထ, ဣမသ္မိံ ဗုဒ္ဓသာသနေ ပဥ္စသာသန ကိစ္စာနိ မဟန္တာနိ အဘိညေယ္ယာနံ ဓမ္မာနံ အဘိဇာနနံ။ ပရိညေယ္ယာနံ ပရိဇာနနံ။ ပဟာတဗ္ဗာနံ ပဟာနံ။ သစ္ဆိ ကာတဗ္ဗာနံ သစ္ဆိကရဏံ။ ဘာဝေတဗ္ဗာနံ ဘာဝနာတိ။ တတ္ထ သဗ္ဗေပိ ပရမတ္ထ ဓမ္မာ အဘိညေယ္ယာ နာမ။ ဒုက္ခ သစ္စဓမ္မာ ပရိညေယ္ယာ နာမ။ သမုဒယ သစ္စဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗာ နာမ။ သာမညဖလာနိ စ နိဗ္ဗာနဥ္စ သစ္ဆိကာတဗ္ဗာ နာမ။ မဂ္ဂသစ္စဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗာ နာမ။ တေသု ဓမ္မေသု တေသံ ကိစ္စာနံ သိဒ္ဓိယာ ဣမသ္မိံ သာသနေ သာသနကိစ္စံ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ နိဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆတိ။ တေ စ ဓမ္မာ ဧဝ ရူပာနံ သာသန ကိစ္စာနံ အဝိရာဓေတ္တာ အဝိသံဝါဒကတ္တာ ဥတ္တမဋ္ဌေန ပရမတ္ထာ နာမ ဟောန္တီတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ ''အပိစာ''တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ''ယေ''တိယောဇနာ။ ''အယ''န္တိ အယံ ဓမ္မော။ ''တဿာ''တိ တဿအဘိညေယ္ယဿ, တဿပရိညေယ္ယဿ, တဿပဟာတဗ္ဗဿ, တဿသစ္ဆိကာ တဗ္ဗဿ တဿဘာဝေတဗ္ဗဿာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ပရမတ္ထဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

''တံ နသုန္ဒရ''န္တိ ဗျဥ္ဇနတော နသုန္ဒရံ။ နကေဝလံ ဗျဥ္ဇနတောယေဝ နသုန္ဒရံ, အတ္ထတောပိ နသုန္ဒရမေဝ။ စတုသစ္စ ဓမ္မာဟိ ပစ္စေကဗုဒ္ဓညာဏဿပိ ဂောစရာ ဟောန္တိ။ ပဥ္စညေယ္ယ ဓမ္မာ ပန သဗ္ဗညုတညာဏဿေဝ။ တတ္ထ စတုသစ္စ ဓမ္မာ နာမ ပရမတ္ထ ဓမ္မာ ဧဝ။ ပဥ္စညေယ္ယဓမ္မာ ပန သဗ္ဗ ပညတ္တိယာ သဟ သဗ္ဗပရမတ္ထ ဓမ္မာ။ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓါနံ စတုသစ္စာဘိ သမ္ဗောဓော ဓမ္မ ပညတ္တိယာ သဟ သိဇ္ဈတိ။ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ စတုသစ္စ သမ္ဗောဓော ဓမ္မပည တ္တိယာ သဟ နသိဇ္ဈတိ။ တသ္မာ တေ သယံ ပဋိဝိဒ္ဓံ စတုသစ္စ ဓမ္မံ နာမ ပညတ္တိံ နီဟရိတွာ ပရေသံ ဒေသေတုံ န သက္ကောန္တိ။ တေသံ စတုသစ္စသမ္ဗောဓော မူဂဿ သုပိနဒဿနံ ဝိယ ဟောတီတိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ပ ညတ္တိယာ သဟ ပဥ္စ ညေယ္ယ ဓမ္မာ ဧဝ သဗ္ဗညုတညာဏဿ ဂောစရာတိ သက္ကာဝတ္တုန္တိ။

ပရမတ္ထပဒဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၃. စိတ္တဝစနတ္ထေ။ နဟိ သာ အာရမ္မဏေနဝိနာ လဗ္ဘတိ။ စိန္တေတီတိ ဝုတ္တေ ကိံ စိန္တေတိ, အာရမ္မဏံ စိန္တေတီတိ ဧဝံ အာရမ္မဏဘူတေန ကမ္မပဒေန ဝိနာ အသမ္ဘဝတော။ တသ္မာ ဣမ စိန္တနာတိ ဒဠှဗ္ဗာ, တသ္မာ အသ သ နာမံ သိဒ္ဓန္တိ ဒဠှဗ္ဗန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ သုတမယညာဏံ, စိန္တာမယညာဏ, န္တိ ဧတ္ထ အာရမ္မဏဿ ဘူတသ ဘာဝ စိန္တာပိ အတ္ထိ, သာပညာတေတိ တံ နိဝတ္တေတုံ ''အာရမ္မဏ။ပေ။ ဏာပလဒ္ဓိယေတ''တိ ဝုတ္တံ။ စိတ္တံ, မနော, မာနသံ, ဝိညာဏ, န္တိ သဗ္ဗံ စိတ္တဿ နာမံ။ အာရမ္မဏ ပစ္စယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ ဟောတိ။ န အညပစ္စယပ္ပဋိဗဒ္ဓံ။ န စ အညပစ္စယေန လဒ္ဓံ နာမံ။ ဧဝရူပဿ အာရမ္မဏ ဝိဇာနန သင်္ခာတဿ အတ္ထန္တရဿဗောဓကံ နဟောတီတိ ဒ

ဒဿေတုံ “သန္တေသု စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “တေနာ”တိ ဣဒံ ကတ္တုနော ကိရိယာသာဓနေ အတိသယူပကာရကံ
ကရဏ သာဓနံ ဝဒတီတိ ဒဿေတုံ “တဉ္ဟီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “စိန္တနမတ္တ”န္တိ တေ ဓမ္မသမ္ဗန္ဓော ဝိသေသနိဝတ္တိ
အတ္တောတိ, တေန နိဝတ္တိတံ အတ္ထံ ဒဿေတိ “သဗ္ဗေပိဟီ”တိအာဒိနာ။ “ဝိဂ္ဂဟော တ”တိ သရီရံ တ။ ပစ္စယေ
န အာယတ္တာ ပစ္စယာယတ္တာ။ “အာယတ္တာ”တိ သမ္ဗန္ဓာ။ ဝတ္တနံ ဝုတ္တိ။ ဥပ္ပဇ္ဇနံ တ ဌိတိ တ။ ပစ္စယာယတ္တာ
ဝုတ္တိ ဧတေသန္တိ “ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိနော”။ “ထာမေနာ”တိအာဒိ အညမညဝေဝစနာနိ။ “ဧကံ ဘာဝသာဓနမေဝ
ပဓာနတော လဗ္ဘတီ”တိ ဣဒံ ဓမ္မာနံ တံ တံ ကိရိယာ မတ္တဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ကိရိယာမတ္တဘူတာပိ ပန တေ ဓမ္မာ
သယံ နာနာပစ္စယာ ဝတ္တာယံ ဌိတာ တ ဟောန္တိ နာနာပစ္စယုပ္ပန္နာဝတ္တာယံ ဌိတာ တ။ တသ္မာ ပရမတ္ထ ပဒေသုပိ
ယထာရဟံ တဒညသာဓနာနံ ပဋိလာဘော အတရိတော ဟောတိ။ ဣတရထာ ဟေတု ပစ္စယော, အာရမ္မဏ ပစ္စယော,
သဟဇာတပစ္စယော, နိဿယပစ္စယောတိအာဒီသု ကထံ ဘာဝသာဓနံ ယုတ္တံ သိယာတိ။ “ပဓာနတော”တိ မုချ
တော။ “အဘေဒဿ စိန္တနဿဘေဒကရဏ”န္တိ ဣဒံ စိန္တေတီတိ စိတ္တန္တိကတံ ကတ္တုသာဓနံ သန္ဓာယ ဝုတ္
တံ။ “သိလာပုတ္တကဿာ”တိ ဘေသဇ္ဇမူလာနံ ပိသနသိလာဟေတကဿ။ တဿ သရီရံ နာမ ဝိသုံ အင်္ဂံ နတ္ထိ။ အ
ဘိန္နံပိ ဘိန္နံ ကတွာ ဝုစ္စတိ “သိလာပုတ္တကသရီရ”န္တိ။ ဣဒံ အဘေဒဿဘေဒကရဏံ နာမ အဘူတရူပံ ဟောတိ။
ပယောဇနေ သတိ ဝတ္တဗ္ဗံ, အသတိ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အာဟ “တထာကရဏဉ္စာ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “ပရပရိကပ္ပိတသ္
သာ”တိ ပရေဟိ အညတိတ္ထိ စရိယေဟိ ပရိစိန္တိတဿ။ “သတိဟိ။ပေ.။ ကပ္ပနာယာ”တိ သစေ အတ္တာ အတ္ထိ,
အတ္တာ စိန္တေတိ, တသ္မာ အတ္တာ စိတ္တေနာမာတိအာဒိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ န ဝတ္တဗ္ဗံ စိန္တေတီတိ စိတ္တန္တိ, စိတ္တ
ဿ ကိရိယာမတ္တတ္တာ။ န ပန အတ္တာဒိကော ကတ္တာ နာမ အတ္ထိ။ တသ္မာ ကိရိယာ မတ္တမေဝ ကတ္တာရံ ကတွာ “စိ
န္တေတီတိ စိတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ တေန ဝိညာယတိလောကေ အတ္တာဒိကောကတ္တာ နာမ နတ္ထီတိ။ ဣဒံ အဘေဒဿ
ဘေဒ ပရိကပ္ပနာယ ပယောဇနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “အတ္တပ္ပဓာနော”တိ ကိရိယာသာဓနေ ဗဟူနံကာရကာနံ မဇ္ဈေ
သယံပဓာနော သယံဇေဋ္ဌကော ဟုတွာ။ “တံကတ္တုဘာဝ”န္တိ လောကေသိဒ္ဓံ ကတ္တုဘာဝံ။ “ပုန ကရဏဘာဝ”န္တိ
ပုန လောကေ သိဒ္ဓံ ကရဏဘာဝံ။ ဧဝံ စိတ္တဿ ဝစနတ္ထံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ တဿ အဘိဓာနတ္ထံ ဒဿေန္
တော “အပိစေတ္ထာ”တိအာဒိမာဟ။ ယထယိဒံ ယေ ဣမေ တိရစ္ဆာနဂတာ ဟဏာ စိတ္တာဝိစိတ္တာ။ ဧဝံ စိတ္တံ ဝိစိတ္
တံ ယံ အညံ အတ္ထိ, တံ အညံ ဧကနိကာယံပိ နသမနုပဿာမိ-တိ ယောဇနာ။ “နိကာယ”န္တိ သတ္တဇာတိသမူ ဟံ ။“နိသ္
သက္ကေ ကရဏဝစန”န္တိ ဝိဘတ္တာဟာအနတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ ဧတေန တတော စရဏတော စိတ္တတောတိ အတ္ထံ
ဝဒတိ။ ကထာယံ။ “တံ တံ သဘာဝေ”တိ ဝိဇာနနဖုသနာဒိကော သဘာဝေ, အဂ္ဂိဿဥဏှေဟာဝိယ။ “ကိစ္စသမ္ပတ္တိယော
ရသော”တိ တေန တေန ဓမ္မေန ကရဏကိစ္စဉ္စ, တံ ကိစ္စံ ကတွာ လဒ္ဓော သမ္ပတ္တိဂုဏော စ။ အဂ္ဂိဿ ဝတ္ထုမှိ ပ
ရိပါစနကိစ္စံ ဝိယ, ဩဘာသနဂုဏောဝိယ စ။ “ဂယှာကာရော”တိ ဉာဏေန ဂဟေတဗ္ဗော တဿ တဿ ဓမ္မဿ
ဓဇဘူတော အာကာရော။ သမ္ပတ္တိ ရသောယေဝ ဝုစ္စတိ။ “ဖလံတပိ”တိ ကာရိယပ္ဖလံ တပိ, အဂ္ဂိဿ ဓူမောဝိယ။ “အာ
သန္နကာရဏ”န္တိ အတ္တနော အနန္တရေ ဖလနိဗ္ဗတ္တကံ ကာရဏံ, အဂ္ဂိဿ အဂ္ဂိကာရက ပုရိသော ဝိယ။ “အလ”န္တိ
သမတ္ထာ။ “ဝိဗုဒ္ဓိနော”တိ ဝိသေသဗုဒ္ဓိ သမ္ပန္နဿ ပဏ္ဍိတဿ။ “ပုဗ္ဗင်္ဂမရသ”န္တိ အာရမ္မဏဂ္ဂဟဏေ ပဓာန
ရသ ကိစ္စံ။ “သန္ဓာန ပစ္စုပဋ္ဌာန”န္တိ နိရန္တရပ္ပဝတ္တာကာရပစ္စုပဋ္ဌာနံ။ “နာမ ရူပပဒဋ္ဌာန”န္တိ ဖဿာဒိနာမဉ္
စ ဝတ္ထု ရူပဉ္စစိတ္တဿပဒဋ္ဌာနံ။

စိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၄. “စေတသိ ဘဝ”န္တိ စိတ္တသ္မိံ ဟုတွာဘူတံ။ “ဧတေန သိဒ္ဓါ ဟောန္တီ”တိ သမ္ဗန္ဓော။ “သာ ဧဝ ဖဿာဒီ
နံ ဇာတိ။ ယာစိတ္တဿဇရာ, သာ ဧဝ ဖဿာဒီနံဇရာ”တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “ကေဝဏ္ဏုပနိ ဗန္ဓာနီ”တိ ကေန
ဝဏ္ဏဒဏ္ဍကေန ဥပနိဗန္ဓာနိ။ “ကေဇာတိယာဒိ ဥပနိဗန္ဓာ”တိ ကေဇာတိကထာ ဒိဝသေန ဥပနိဗန္ဓာ။ “စေ”တိ စေဝဒေ
ယျ။ “နာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကထာယံ။ “ဓမ္မာ”တိ နာမက္ခန္ဓ ဓမ္မာ။ “မနသာ တေ”တိ ကတ္တုဘူတေန မနေန ဧဝ။
“ပကတာ”တိ ပဝတ္တိတာ။ “နိမ္မိတာ”တိ နိပ္ဖာဒိတာ။ “စိတ္တကိရိယာ ဘူတာ တေ”တိ အာရမ္မဏံ ဝိဇာနန္တံ စိတ္တံ ဖု
သနာကာရံ ဇနေတွာတဝ ဝိဇာနာတိ။ သော ဖုသနာကာရော ဖဿောတိ ဝုစ္စတိ။ အဝသေသာ ပန သဗ္ဗေပိ စေတသိကဓမ္
မာ ဖဿံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဖဿော ဟေတု ဖဿော ပစ္စယော ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ဥပာဒာယ။ သညာက္ခန္ဓဿ္
သ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ ဥပာဒာယာတိ ဟိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေပိ စိတ္တမူလကတ္တာ စိတ္တနိဿိတတ္တာ စ တေပိဓမ္
မာ စိတ္တကိရိ ယာဘူတာ ဧဝ ဟောန္တီတိ။ “ဧတေနာ”တိ ဧတေနကထာပဒေန။ ဝိဘာဝနိယံ ပန ကောလမ္ဗဏတာ မတ္
တေန ဝိဘာဝေတိ။ ပရိပုဏ္ဏာနိ စေ တသိကင်္ဂါနိ ဥပရိ ထေရေန သယမေဝ ဝက္ခမာနတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣစ ပန

ပဒတ္ထဝိဘာဝနဋ္ဌာနုတ္တာ ပရိပုဏ္ဏောဟိ အင်္ဂေဟိ ဝိဘာဝေတုံ ဝင္ဂုတီတိ အာဟ “တံ နသုန္ဒရ”န္တိ။ “ဝတ္ထုမ္ပဟီ”တိ ပဋ္ဌကောဋ္ဌကာဒိမ္ဟိ။ “နာနာစိတ္တကမ္မာနီ”တိ ဟတ္ထိ အဿရူပာဒီနိ။ ဝိဇာနနမတ္တံ စိတ္တံ, ကုသလန္တိ တ အကုသလန္တိ တ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။ နာနာစေတသိကေ ဟိ ယုတ္တတ္တာ ဧဝ တထာ ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဝုတ္တံဟေတံ ဘဂဝတာ။ ပဘဿရမိဒံ ဘိက္ခဝေ စိတ္တံ။ တဉ္စ ခော အာဂန္တုကေဟိ ဥပက္ကိလေသေဟိ ဥပက္ကိလိဋ္ဌန္တိ။ တေနာဟ “ဥဒကံ ဝိယစိတ္တ”န္တိအာဒိံ။

စေတသိကဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅. ရူပတီတိ ပဒံ ကတ္တရိတဟေတုကမ္မနိတသိဒ္ဓံ။ ရုပ္ပနဋ္ဌဝိကာရာပတ္တိ တေတိ ဒဿေတုံ “သီတုဏှာဒီဟီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “ဝိသမပ္ပဝတ္တိဝသေနာ”တိ ဓာတူနံ ဝိသမပ္ပဝတ္တိဝသေန။ ဓာတုက္ခောဘဝသေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ, “ကေနရုပ္ပတီ”တိ ဧတ္ထ “ကေနာ”တိ ဟေတု အတ္ထေတ ဟေတု ကတ္တရိတ ကရဏဝစနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာ သီတေနာတိအာဒီသုပိ။ ဠုံသမကသာ နာမ သူစိမုခာ ခုဒ္ဒကမက္ခိကာစေဝ မဟန္တ မက္ခိကာ စ။ တတာ နာမ ပုရတ္ထိမတတာဒယော။ အာတပေ နာမ သူရိယာတပေ။ သရိံသပနာမ အဟိ ဝိစ္ဆိက သတပဒိကာဒယော။ တေသံ သမ္ဖဿေဟိပိ ရုပ္ပတိ။ မရဏံ တ ဂစ္ဆတိ, မရဏ မတ္တံ တ ဒုက္ခံ။ “ယေ ဓမ္မာ”တိ ဒ္တတဒသဝိဓာ သပ္ပဋိဃရူပဓမ္မာ။ “အညေသ”န္တိ သောဠသန္နံ အပ္ပဋိဃရူပာနဉ္စ အရူပဓမ္မာနဉ္စ။ “တေသူ”တိ နိဒ္ဓာရဏေဘုမ္မံ။ ဣအနိ ဟဋ္ဌိယာ သဒ္ဒိံ မုခ္ခယရူပနံ သံသန္ဒေန္တော “သမာဂမေ စာ”တိအာဒိမာဟ။ သမာဂမော စ နာမ အညမညာဘိဃဋ္ဋနံ ဝုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ အာဟာတာဂမနဉ္စ အာရမ္မဏကရဏဉ္စ ဌပေတ္တတတိ ယောဇနာ။ “မဟာဘူတာနမေဝ တ”တိ အာဟေဓာတု ဝဇ္ဇိတာနံ တိဏ္ဏံ မဟာဘူတာနမေဝ တ။ “ဝိကာရံ အာပဇ္ဇတီ”တိ ဝတ္တတ တမေဝတ္ထံ ဝိဝရန္တော “ယသ္မိံ ခဏေ”တိ အာဒိမာဟ။ “သယံပိ ဝိကာရပတ္တာ ဟောန္တီ”တိ တေမဟာဘူတာသယံပိ ပကတိံ ဝိဇဟိတ္တတ ဩမတ္တာဓိမတ္တဘာဝံ ဟာပုဏန္တီတိ အတ္ထော။ “ဩမတ္တာဓိမတ္တရူပသန္တတီနဉ္စာ”တိ ပရမ္ပရတော ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ရူပသန္တတိယော သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဟဋ္ဌိနယေန ဝိပတ္တိဝသေန ရုပ္ပနံ ဝတ္တတ ဣအနိ ဝိပတ္တိ တ ဟောတု, သမ္ပတ္တိ တ။ ပုရိမပစ္ဆိ မသန္တတီနံ ဝိသဒိသပ္ပဝတ္တိဘူတော ဝိကာရောပိ ဧကေန ပရိယာယေန ရုပ္ပနံနာမာတိ ကတ္တတော ပုန တံ ရုပ္ပနံ ဒဿေန္တော “အပိစေတ္ထာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဃဋ္ဋနဝသေန ရုပ္ပန ဓမ္မာန မေတ”တိ အာဟာတာဂမနာဒိဝသေန ရုပ္ပနဓမ္မေဟိဝိနာ အဘိဃဋ္ဋနဝသေနရုပ္ပန သဘာတနံ ရူပဓမ္မာနမေဝ သိဒ္ဓန္တိ ပုစ္ဆာ။ “သဝိဂ္ဂဟာ ဟောန္တီ”တိ ဒဗ္ဗ သဏ္ဌာနာကာရသဟိတာ ဟောန္တိ။ ကသ္မာ, ဩဠာရိကသဘာဝတ္တာ။ ဗဟူနဉ္စရူပကလာပာနံ ဧကက္ခဏေ ကောဇဒ္ဓဘာဝေနပဝတ္တတ္တာ။ အရူပဓမ္မာဟိ သဏှသုခုမသဘာတ စ ဟောန္တိ။ သစေ အနေကသတသဟဿာနိပိ ဧကတော ပဝတ္တေယျုံ။ ဒဗ္ဗ သဏ္ဌာနဘာဝံ နဂမိဿန္တိယေဝ။ ဧကသ္မိဉ္စ သတ္တသန္တာနေ ဧကက္ခဏေ ဧကေ ကလာပေဝ ပဝတ္တတိ။ ကသ္မာ, အနန္တရ ပစ္စယူပနိဗန္ဓေန ပဝတ္တတ္တာ။ တသ္မာတေ သဝိဂ္ဂဟာန ဟောန္တိ။ ရူပဓမ္မာ ပန ဩဠာရိက သဘာတ စ ဟောန္တိ။ ဗဟူနံ သန္နိစယေသတိ ဒဗ္ဗသဏ္ဌာနတ္တာယ သံဝတ္တန္တိ။ ဧကက္ခဏေ စ ဗဟုကလာပာပိ ကောဇဒ္ဓာဟုတ္တတ ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ တေသဝိဂ္ဂဟာဟောန္တီတိ။

“သီတာဒိဂ္ဂဟဏသာမတ္ထိယေနာ”တိ သီတေနပိ ရုပ္ပတိ, ဥဏှေဟနပိ ရုပ္ပတီတိအာဒိနာ လောကဿ ပစ္စက္ခတော ဟာကဋ္ဌဿ သီတာဒိဝစနဿသာမတ္ထိယေန။ တဉ္ဟိ ဝစနံ လောကဿ အဟာကဋ္ဌံ အရူပဓမ္မာနံ ရုပ္ပနံ ဣဓနောခိပေပ္ပတန္တိ ဒီပေတီတိ အဓိပ္ပာယော။ “တေဟာရော နာမာ”တိ နာမသညာ နာမာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “လောကောပစာရေနာ”တိ ဗဟုဇနဿ ဥပစာရေန တေဟာရေန ကထနေန။ “ဟာကဋ္ဌ နိမိတ္တဝသေနေတ”တိ ဟာကဋ္ဌဿ သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိ နိမိတ္တဿ ဝသေနေဝ။ “သီတာဒိဂ္ဂဟဏေန ဝိနာပီ”တိ ပိသဒ္ဒေန သီတာဒိဂ္ဂဟဏသာမတ္ထိယေနပီတိ ဒီပေတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဟဋ္ဌိသာခက်ံ နာမ န သက္ကာသဗ္ဗတ္ထ လဒ္ဓုံ။ ဟာကဋ္ဌနိမိတ္တ ဝစနမေဝ သဗ္ဗတ္ထ သာဓာရဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “တပ္ပသင်္ဂနိဝတ္တီ”တိ တဿ အရူပဓမ္မာနံ ရူပတာပသင်္ဂဿ နိဝတ္တိ။ “ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနာဝသပ္ပဝတ္တာ”တိ ဧတ္ထ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနာနာမဣဒ္ဓိယာနာနပ္ပကာရမာပနံ။ “ရူပတာ သိဒ္ဓီ”တိ ရူပန္တိ နာမ သညာသိဒ္ဓိ။ “ဣဒံ ပနာ”တိ ဣဒံ ရူပံ ပန။ “အနုဂ္ဂဟာနံ သီတာဒီနံ ဝသေနာ”တိ ကိဉ္စာပိဟဋ္ဌိယံ သီတာဒိဝစနံ ဥပဃာတကာနံ သီတာဒီနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တေစ ဗြဟ္မလောကေ နတ္ထိ။ အနုဂ္ဂဟကာ ဧဝ အတ္ထိ။ တေသံဝသေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဟဋ္ဌိယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနီ”တိ သဉ္ဇာနာတီတိ ခော ဘိက္ခဝေ တသ္မာ သညာတိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ သဉ္ဇာနာတိ။ နီလံပိ သဉ္ဇာနာတိ, ပီတမ္ပိ သဉ္ဇာနာတီ-တိ အာဒိနာ စ, ဝိဇာနာတီတိ ခော ဘိက္ခဝေ တသ္မာ ဝိညာဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ ကိဉ္စ ဝိဇာနာတိ။ မဓုရံပိ ဝိဇာနာတိ, အမ္ဗိလံပိ ဝိဇာနာတီ-တိအာဒိနာ စ-ဟဋ္ဌိယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌာနိ။

၁၆. နိဗ္ဗာနပဒေ။ “ခန္ဓာတ”တိ ဘဝန္တရေ အပာယာဒီသု ဘဝိသ္သမာနာ ခန္ဓာတ။ န ဟိ အတီတ ဓမ္မာ, နိဗ္ဗာယန္
တိ နာမ, သတ္တေ ပီဠေတွာ နိရုဒ္ဓတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ပစ္စုပ္ပန္နာ စ ဓမ္မာ တေရဟိ ပီဠေန္တိ, အဝသ္သံ ဥပ္ပဇ္ဇ
မာနာ အနာဂတဓမ္မာ စ အနာဂတေ ပီဠေသ္သန္တိ, ကထံ တေ နိဗ္ဗာယန္တိ နာမာတိ အာဟ “ပစ္စုပ္ပန္နေသု။ပေ.။ ဝတ္တ
ဗ္ဗမေဝ နတ္ထီ”တိ။ “ဝိသယေဘုမ္မ”န္တိ ဝိသယာဓာရေဘုမ္မံ။ ဝိသယာဓာရော နာမမနုသ္သာဘူမိယံ ဂစ္ဆန္တီတိအာဒီ
သု ဝိယ မုဠှာဓာရော နဟောတိ။ တေန ပန ဝိနာ အညတ္ထ တံ ကိရိယံ ကာတုံ နသက္ကောတိ။ တသ္မာ အာဓာရဘာဝေန
ပရိကပ္ပိတော အာဓာရောတိ ဒသ္သေတုံ “ယထာအာကာသေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ယထာ သကုဏာနံ ပက္ခန ကိရိယာ နာမ
အာကာသေန ဝိနာ အညတ္ထ နသိဇ္ဈတိ။ တထာ ဝဋ္ဋဒုက္ခဓမ္မာနံ နိဗ္ဗုတိ ကိရိယာပိ နိဗ္ဗာနေန ဝိနာ အညတ္ထ နသိဇ္ဈ
တီတိ ဒသ္သေတုံ “ယေဟိတေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “ယေ”တိ ယေတိဝိဝဋ္ဋဒုက္ခသန္တာပဓမ္မာ။ ဟိသဒ္ဒေါနိပါတော။
တေသဒ္ဒေါ ဝစနာလင္ကာရော။ “တဗ္ဗိနိမုတ္တ”န္တိ နိဗ္ဗာနဝိနိမုတ္တံ။ နိဗ္ဗုတိဌာနံ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ နိဗ္ဗာနံ တေသံ နိဗ္
ဗုတိ ကိရိယာယ ဝိသယာ ဓာရောဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ယထာ အယံ ပဒီပေါ နိဗ္ဗာယတိ။ တထာဓီရာ နိဗ္ဗန္တီတိ
ယောဇနာ။ “တံ တံ ကိလေသာနံ တ”တိ တေ သံတေသံကိလေသာနံ တ။ “ခန္ဓာနံ တ”တိ အနာဂတဘာဝေသု ခန္ဓာနံ တ။ “ပုန
အပ္ပဋိသန္ဓိကဘာဝ”န္တိ သန္တာနသ္သ ပုန ပဋိသန္ဓာနာဘာဝံ ဟာပုဏန္တိ အရိယာ ဇနာ။ ယထာ မဂ္ဂေ ကရဏဝစနံ ဒိသ္
သတိ အဒ္ဓာ ဣမာယပဋိပတ္တိယာ ဇရာမရဏမှာ ပရိမုစ္စိသ္သာမီတိအာဒီသု။ န တထာ နိဗ္ဗာနေတိ အာဟ “မဂ္ဂေဝိ
ယာ”တိအာဒိံ။ နိဗ္ဗာနေပနဘုမ္မဝစနမေဝ ဒိသ္သတိ ယတ္ထနာမဉ္စရူပဉ္စ။ အသေသံ ဥပရုဇ္ဈတီတိအာဒီသု။ တသ္မာ နိဗ္
ဗာနေ ကရဏ ဝစနံ န ဒိသ္သတိ, ကရဏ လက္ခဏသ္သေဝ အဘာဝတောတိ ဒသ္သေတုံ “န စ နိဗ္ဗာန”န္တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
ကရဏ လက္ခဏံ နာမကတ္တုနော သဟကာရီ ပစ္စယဘာဝေါ။ နနု အနုပာဒိသေသာယ နိဗ္ဗာနဓာတုယာ နိဗ္ဗာယန္တီတိ ဒိ
သ္သတီတိ။ သစ္စံ, တတ္ထ ပန ဝိသေသနေ ကရဏ ဝစနံ။ န ကရဏကာရကေ။ တဉ္ဟိ သဥပါဒိသေသနိဗ္ဗာနဓာတုယာနိဝ
တ္တနတ္ထံ ဝုတ္တန္တိ။

နိဗ္ဗာနပဒဝဏ္ဏနာ။

ဒုတိယကထာဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၈. ကာမာဝစရပဒေ။ “ကာမီယတီ”တိ ကန္တီယတိ။ နိမိတ္တသ္သာဒဝတ္ထု မဇ္ဈိမဉ္စကထာယံ အာဂတံ။ “တေကာမိ
ယန္တိ”တိ တေ အဝိစိနိရယာဒယော ကန္တီယန္တိ။ “တတ္ထ ဥပ္ပန္နာနမ္ပိ”တိ အဝိစိနိရယာဒီသု ဥပ္ပန္နာနံပိ သတ္တာ
နံ။ “ဘဝနိကန္တိ နာမ ဟောတီ”တိ ဘဝသင္ခါတံ အတ္တနော ခန္ဓံ ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသောမေ အတ္တာတိ ဂဏ္
ဟန္တိ တဏ္ဟာ ဘဝနိကန္တိ နာမ။ သာ နေရယိကသတ္တာနံပိ အတ္ထိယေဝ။ “ကာမေ အဝစရတီ”တိ ကာမေပရိယာပန္
နံ ဟောတိ။ ကာမေ အန္တောဂဓံ ဟောတိ။ ရူပာရူပဘူမီသု ဥပ္ပန္နံပိ ရူပာရူပသင္ခံ နဂစ္ဆတိ။ ကာမသင္ခမေဝ ဂစ္ဆ
တိ။ ကာမဂဏနမေဝဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ “တီသုဘဝေသု ဥပ္ပန္နာနိပိ”တိ ကာမရူပာရူပသတ္တသန္တာနေသု ဥပ္ပန္နာနိပိ န
တတ္ရပရိယာပန္နာနေဝ ဟောန္တိ။ တတ္ရ အပရိယာပန္နာနေဝ ဟောန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ကာမာဝစရတာပတ္တိဒော
သော”တိ ကာမာဝစရ ဓမ္မာတိ ဝတ္တဗ္ဗတာ ပတ္တိဒောသော။ “ရူပါဝစရတာဒိမုတ္တိဒောသော”တိ ကမေ ရူပါဝစရ ဓ
မ္မာ န ဟောန္တိ, အရူပါဝစရ ဓမ္မာ န ဟောန္တိ, လောကုတ္တရ ဓမ္မာ န ဟောန္တီတိ ဧဝံ ဝတ္တဗ္ဗတာပတ္တိ ဒော
သောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေနယော “ရူပါရူပါဝစရတာပတ္တိ ဒောသော ကာမာဝစရတာမုတ္တိ ဒောသော” တိပဒေသု ။
အဝစရသဒ္ဒသ္သ ဥပ္ပန္နတ္ထေ ဂဟိတေပိ ဧတေဒောသာ နာပဇ္ဇန္တိ။ ကသ္မာ, လောကေ ယေဘုယ္ယနယတဗ္ဗဟုလန
ယာနံပိ သမ္ဘာတတိ ကမမတ္ထံ ဝဒန္တော “နနုယေဘုယ္ယ ဝုတ္တိဝသေနပီ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “ကေသဉ္စီ”တိ
ကေသဉ္စိ ပုဂ္ဂလာနံ တ ဓမ္မာနံ တ။ ယထာမိဂလုဒ္ဒကော ကမေ စရန္တောပိ ဝနေ စရဏဗဟုလတ္တာ ဝနစရကောတိ နာ
မံ လဘတိ။ ရာဇဟတ္ထီ အညတ္ထ စရန္တောပိ သင္ဂါမေ စရဏဗဟုလတ္တာ သင္ဂါမာဝစရောတိ နာမံ လဘတိ။ အယံ
ယေဘုယ္ယနယော နာမ။ ယသ္မိံ ဝနေ အမ္ဗရုက္ခာပိ အတ္ထိ, အညရုက္ခာပိ အတ္ထိ။ အမ္ဗရုက္ခဗဟုလတ္တာ ပန တံ ဝနံ
အမ္ဗဝနန္တိ နာမံ လဘတိ။ ဧဝံ သိမ္ဗလိဝနာဒီသု။ အယံ တဗ္ဗဟုလနယော။ ကမေ ပန ဘူမိယော တဗ္ဗဟုလနယေန ကာမရူ
ဟာရူပ နာမံ လဘန္တိ, ဓမ္မာ ယေဘုယ္ယနယေန ကာမာဝစရာဒိ နာမံ လဘန္တီတိ။ ဧဝံ ဂဟိတေ သတိ, တေ ဒောသာ နာ ပဇ္
ဇန္တီတိ ကမမတ္ထံ ဒသ္သေတုံ “တသ္မာ ကမေပိ။ပေ.။ ဒောသော”တိအာဟ။ “နာ”တိ န ကောစိဒောသော နတ္ထိ။ အတ္
ထိ ဧတေတိ အဓိပ္ပာယော။ “တသ္မာသ္သာ”တိ ဧတ္ထ “အသ္သာ”တိ အဝစရသဒ္ဒသ္သ။ “တထာ အတ္ထံ အဂ္ဂဟေတ္

တ''တိ ဥပ္ပဇ္ဇနတ္ထံ အင်္ဂဟေတုတ။ ''ပရိက္ကဟိနိယာ ကာမတဏှာယ ကတော''တိ တထာ ပရိက္ကဟိနိယာ ကာမတ
ဏှာယ ကေစရဝိသယတ္တာတာယတဏှာယ ကတောနာမ ဟောတိ။ တေေန ကာမေတီတိ ကာမော, ကာမတဏှာ။
အဝစရတိ ဧတ္ထာတိ အဝစရံ။ ကာမဿ အဝစရန္တိ ကာမာဝစရံ။ ကာမ တဏှာယ ကေစရဝိသယတ္တာ ကာမာဝစရန္
တိ အယမေတ္ထာပိ သိဒ္ဓေါတိ။

ရူပေအဝစရတီတိ ရူပာဝစရံ။ ''ရူပေ''တိ သောဠသဝိဓေယရူပဘူမိယာ။ ''အဝစရတီ''တိ တတ္ထ ပရိယာပန္နဘာဝေန
ပဝတ္တတိ။ အရူပေ အဝစရတီတိ အရူပာဝစရံ။ ''အရူပေ''တိ စတုဗ္ဗိဓေယ အရူပဘူမိယာ။ ''အဝစရတီ''တိ တတ္ထ ပရိ
ယာပန္နဘာဝေန ပဝတ္တတီတိ ဣမမတ္ထံ ဝဒတိ ''ရူပာရူပာဝစရေသုပိ အယံနယော နေတဗ္ဗော''တိ။ ရူပေ ဘဝေ ရူပံ။
ရူပတဏှာ။ အရူပေ ဘဝေ အရူပံ, အရူပတဏှာ။ ရူပဿ အဝစရံ ရူပာဝစရံ။ အရူပဿ အဝစရံ အရူပာဝစရန္တိ ဣ
မမတ္ထံ ဒီပေတိ ''တေသု ပနာ''တိအာဒိနာ။ ''အတ္ရာ''တိ ဣမသ္မိံ ဌာနေ။ ယဒိပိ လောဘော, ရာဂေ, ကာမော, တဏှ
ဟာ, တိသဗ္ဗမေပ္ပတံ လောဘဿဝေဝစနံ ဟောတိ။ ရူပရာဂေ အရူပရာဂေတိ ပန ဝိသုံ ဝိဘတ္တတ္တာ ဣဓ ကာမသဒ္
ဒေန တံ ဒသ္သောလောဘော ဂယှတိ။ ''သဗ္ဗောပိ လောဘော''တိ ဧတေနသဿတုစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိသဟဂတောပိ သင်္ဂဟိ
တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

၁၉. ''ရူပာရူပသဒ္ဒာ တာသု ဘူမီသု နိရုဠှာ''တိ အနိမိတ္တာ ဟုတွတ နိရုဠှာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣအနိ သနိမိတ္
တံ နယံ ဝဒတိ ''အပိစာ''တိအာဒိနာ။ ''နိဿယောပစာရော''တိ ဌာနူပစာရော, ယထာ သဗ္ဗောကမော အာဂတောတိ။ ''နိ
ဿိတော ပစာရော''တိ ဌာန္ယူပစာရော။ ယထာ ဓဇာ အာဂစ္ဆန္တီတိ။ ''ယံ တေသ္မိံ အန္တရေ''တိ ယေ တေသ္မိံ အန္
တရေ ခန္ဓဓာတု အာယတနာ။ ယံ ရူပံ, ယာ ဝေဒနာ, ယာသညာ, ယေ သင်္ခါရာ, ယံဝိညာဏန္တိ ယောဇနာ။ ''သုဝိသဒ''န္
တိ ယေဘုယ္ယာဒိ နယေဟိ အနာကုလတ္တာသုဝိသုဒ္ဓံ။ ''ကိံ ဝိက္ခေပေနာ''တိ စိတ္တဝိက္ခေပေန ကိံ ပယောဇနန္တိ အ
တ္ထော။

၂၀. ''လုဇ္ဇနပ္ပလုဇ္ဇနဋ္ဌေနာ''တိ ဘိဇ္ဇနပ္ပဘိဇ္ဇနဋ္ဌေန။ ''ယတ္ထာ''တိ ယသ္မိံ တေဘူမကေ ဓမ္မသမူဟေ။ ''နိ
ဝိသတီ''တိ နိစ္စံ ဝိသတိ, ဥပဂစ္ဆတိ။ ''တဿာ''တိ မိစ္ဆာဂ္ဂဟဿ။ ''တေသ''န္တိ လောကုတ္တရ ဓမ္မာနံ။
''ယေသ''န္တိ လောကိယ ဓမ္မာနံ။ ''လုဇ္ဇန''န္တိ ခဏိကဘင်္ဂေန ဘိဇ္ဇနံ။ ''ပလုဇ္ဇန''န္တိ သဏ္ဌာနဘေဒေန သန္တ
တိစ္ဆေဒေန နာနပ္ပကာရတော ဘိဇ္ဇနံ။ နိဗ္ဗာနံ ပန ဣဓ န လဗ္ဘတိ စိတ္တသင်္ဂဟာဓိကာရတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။
သော စ အပရိယာပန္နဘာဝေ, ဝိသုံ ကောစတုတ္ထိ အဝတ္ထာ ဘူမိနာမာတိ ယောဇနာ။

စတုဗ္ဘူမိဝိဘာဂဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၁. ''ဟီန''န္တိ သဒ္ဓာသတိအာဒီဟိ သောဘဏဓမ္မေဟိ အယုတ္တတ္တာဟီနံ။ ''သဗ္ဗဟီန''န္တိ လောဘာဒီဟိ ဟာပ
ဓမ္မေဟိ ယုတ္တတ္တာ သဗ္ဗ စိတ္တေဟိ ဟီနတရံ။ ''တဒတ္ထော''တိ ဥပရိမာနံ စိတ္တာနံ သောဘဏသညာကရဏသုခ
တ္ထော။ ''အာဒိတော''တိအာဒိမှဟိ။ ''ဝီထိစိတ္တဝသေနာတိ ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသောမေ အတ္တာတိ ဧဝံ ပဝတ္
တဿ ဘဝနိကန္တိ ဇဝနဝီထိစိတ္တဿ ဝသေန။ ဧဝဥ္စသတိ, ကိံ ကာရဏာံ လောဘမူလစိတ္တဿပထမံ ဝစနေတိ
အာဟ ''အကုသလေသု ပနာ''တိအာဒိံ ။''ဒွိဟိဝဋ္ဋမူလေဟီ''တိ လောဘမောဟသင်္ခါတေဟိ ဒွိဟိ ဝဋ္ဋမူလေဟိ။

၂၂. ''သိနိဒ္ဓစိတ္တ''န္တိ သာတဝေဒနာယုတ္တတ္တာလူခစိတ္တံ န ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ သုမနဿဘာဝေ
တိ ဝုတ္တေ ကာယိကသုခဝေဒနာယပိ ပသင်္ဂေ သိယာတိ ဝုတ္တံ ''မာနသိက။ပေ.။ နာမ''န္တိ။ ''သုမနာဘိဓာနဿ
သာ''တိ သုမနနာမဿ။ ''ပဝတ္တိနိမိတ္တ''န္တိ ပဝတ္တိယာ အာသန္န ကာရဏံ။ ကထံ ပန ဘာဝေ ပဝတ္တိနိမိတ္တံ နာမဟော
တီတိ အာဟ ''ဘဝန္တိ။ပေ.။ ကတွတ''တိ။ နိမိတ္တေ ဘုမ္မံ။ တထာဟိ ဘာဝေ နာမ သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။
ဣအနိ နိမိတ္တ လက္ခဏံ ဒဿေန္တော ''ယထာဟီ''တိအာဒိမာဟ။ ''တတ္ထာ''တိ တသ္မိံ ပယောဂေ။ ''ဒန္တ နိမိတ္
တ''န္တိ ဒန္တကာရဏာ။ ''တံ ဝေဒနာ နိမိတ္တ''န္တိ တံ ဝေဒနာကာရဏာ။ တ္တေ သိယာ, ''တေသ္မိန္တိ နိမိတ္တေ ဘုမ္
မ''န္တိ ဝုတ္တံ, နိမိတ္တဥ္စနာမ အကာရကံ အသာခနံ, တံ ကထံ သာခနေဝိဂ္ဂဟေ ယုဇ္ဇတီတိ။ အဓိကရဏ သာခနာနုရူ
ပတ္တာ သဒ္ဒပ္ပဝတ္တိနိမိတ္တဿာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာတိ စ တေသ္မာတိ စ ဟေတု အတ္တေ ဥဘာယဝစနန္တိ ဝဒန္တိ။
အာသန္နဟေတု နာမသာခနရူပေ ဘဝတီတိ တေသံ အဓိပ္ပာယော။ သုဌု ကရောတိ, ပကတိပစ္စယေန အနိပ္ဖန္နံ ကမ္မံ

အတ္တနော ဗလေန နိပ္ဖာဒေတီတိ သင်္ခါရော။ “ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရော”တိ ပုဗ္ဗဘာဂေ အဘိသင်္ခါရော။ ပယောဇေတိ နိယော
ဇေတီတိ ပယောဂေါ။ ဥပေတိ ဖလသင်္ခါတော အတ္ထော ဧတေနာတိ ဥပါယော။ “အာဏတ္တိယာ ဝါ”တိ ပေသနာယ ဝါ။
“အဇ္ဈေသနေန ဝါ”တိ အာယာစနေန ဝါ။ “တဇ္ဇေတွာ ဝါ”တိ ဘယံ ဒသ္သေတွာ ဝါ။ “တံ တံ ဥပါယံ ပရေ အာစိက္
ခ”န္တိ။ ကထံ အာစိက္ခန္တီတိ အာဟ “အကရဏေ”တိအာဒိ။ “တသ္မိံ တသ္မိံ ကမ္မေ ပယောဇေတီတိကတွာ ဣဓ သင်
ခါရော နာမာ”တိ ယောဇနာ။ “ပစ္စယ ဂဏော”တိ ပကတိပစ္စယဂဏော။ “တေနာ”တိ သင်္ခါရေန။ “သာဓာရဏော”တိ ကု
သလာကုသလာဗျာကတာနံ သာဓာရဏော။ “ဒုဝိဓေန သင်္ခါရေနာ”တိ ပယောဂေန ဝါ ဥပါယေန ဝါ။ “ယော ပန တေန
သဟိတော”တိအာဒိနာ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တမေဝတ္ထံ ပကာရန္တရေန ပကာသေတုံ “သော ပန ယဒါ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
“ဣတိ”တိအာဒိ လဒ္ဓဂုဏ ဝစနံ။ “ပစ္စယဂဏသ္သေဝ နာမ”န္တိ ပစ္စယဂဏသ္သေဝ ဝိသေသ နာမန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥ
ပ္ပန္နတ္တေ ဣကပစ္စယောတိ ကထံ ဝိညာယတီတိ အာဟ “ယသ္မိံ သမယေ”တိအာဒိ။ “ဟဋ္ဌိယ”န္တိ ဓမ္မသင်္ဂဏိပါဠိ
ယံ။ “အသလ္လက္ခေတွာ”တိ အစိန္တေတွာ ဣစ္စေဝတ္ထော။ သဗ္ဗမေတံ နယုဇ္ဇတီယေဝ။ ကသ္မာ, ပါဠိအဋ္ဌကထာ
ဟိ အသံသန္ဒနတ္တာ, အတ္ထယုတ္တိဗ္ဗုဋ္ဌနယုတ္တီနဉ္စ အဝိသဒတ္တာတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဝါ”တိ စိတ္တံ။ “ဧ
တေနာ”တိ ပုဗ္ဗပ္ပယောဂေန။ “ယထာဝုတ္တနယေနာ”တိ တိက္ခဘာဝသင်္ခါတမဏ္ဍနဝိသေသေန။ “သော ပနာ”တိ ပု
ဗ္ဗပ္ပယောဂေါ ပန။ “ဣတိ”တိ တသ္မာ။ “တံ နိဗ္ဗတ္တိတော”တိ တေန ပုဗ္ဗပ္ပယောဂေန နိဗ္ဗတ္တိတော။ “ဝိရဇ္ဈိတွာ
ဝါ”တိ အယုတ္တပက္ခေ ပတိတွာ။ ဧတေနပဋိက္ခိတ္တာ ဟောတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထာယံ။ “စိတ္တသမ္ဘဝီ”တိ စိတ္
တသ္မိံ သမ္ဘူတော။ ဝိသေသော သင်္ခါရော နာမာတိ ယောဇနာ။ သလောမကော, သပက္ခကောတ္ယာဒီသုဝိယာတိ ဝုတ္တံ။
သာသဝ ဓမ္မာ, သာရမ္မဏာ ဓမ္မာတ္ယာဒီသုဝိယာတိ ပန ဝုတ္တေ ယုတ္တတရံ။ “ပါဠိအဋ္ဌကထာ သိဒ္ဓ”န္တိ ပါဠိ
အဋ္ဌကထာတော သိဒ္ဓံ။ အပိစယတ္ထဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂါဒီသု အသင်္ခါရံ စိတ္တံ, သသင်္ခါရံ စိတ္တန္တိ အာဂတံ။ တတ္ထ
အယံ ပဋိမနယော ယုတ္တော။ ဥပါယသမုဋ္ဌိတဿ အနေကသတသမ္ဘဝတော “ဣဒဉ္စ နယဒဿနမေဝါ”တိ ဝုတ္
တံ။ “ဥဒါသိနဘာဝေနာ”တိ မဇ္ဈတ္တဘာဝေန။ “ယတော”တိ ယသ္မာ။ ဝိကာရပတ္တော ဟောတိ။ တတော အဓိမတ္တပ
သ္သနံ ဝိညာယတီတိ ယောဇနာ။

၂၃. ဣဒါနိ သဟဂတဝစန သမ္ပယုတ္တဝစနာနိ ဝိစာရေန္တော “တတ္ထာ”တိအာဒိမာရဘိ။ “န ပန တေ ဘေဒဝန္
တာ ဟောန္တိ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ နနု တေပိစက္ခု သမ္ဖဿော, သောတသမ္ဖဿော, တိအာဒိနာ စ, ကာမဝိတက္
ကော, ဗျာပါဒဝိတက္ကော, တိအာဒိနာ စ, ဒုက္ခေ အညာဏံ, ဒုက္ခသမုဒယေ အညာဏံ, န္တိအာဒိနာစ ဘေဒဝန္တာ ဟော
န္တီတိ။ သစ္စံ။ တေ ပန ဘေဒာ ဣမံ စိတ္တံ ဘိန္နံ န ကရောန္တိ။ တသ္မာ တေ ဘေဒဝန္တာန ဟောန္တီတိ ဝုတ္တာ။ န စ
တေသံ အယံ ဝိကပ္ပော အတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဣမသ္မိံ စိတ္တေ”တိ လောဘမူလစိတ္တေ။ “ကတ္ထစိ”တိ ကိသ္မိဉ္
စိ စိတ္တေ။ ယေဝါပနာတိ ဝုတ္တေ သုဓမ္မေသု အာဂတာနိယေဝါပနကာနိ။ “အညေဟိ”တိ ဒောသမူလမောဟမူလေဟိ။ န
နုတာနိပိ ဣဓ ဂဟေတဗ္ဗာနီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “နာ”တိ န ဂဟေတဗ္ဗာနိ။ ကသ္မာတိ အာဟ “တေသုဟိ”တိအာဒိံ ။ တေပိ
ဣဓ နဂဟေတဗ္ဗာ သိယုံ။ န ပန န ဂဟေတဗ္ဗာ။ ကသ္မာ, ဝေဒနာယ စ သယံ ဘေဒဝန္တတ္တာ, ဒိဋ္ဌိသင်္ခါရာနဉ္စ ဝိက
ပ္ပသဗ္ဘာဝတောတိ အဓိပ္ပါယော။

၂၄. “သောမနဿသဟဂတ”န္တိ သောမနဿုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏံ။ သောမနဿုပ္ပတ္တိယာ ကာရဏေ ဝု
တ္တေ တံ သဟဂတ စိတ္တုပ္ပတ္တိယာပိကာရဏံ သိဒ္ဓံ ဟောတီတိ ကတွာ တမေဝ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ
“သောမနဿပဋိသန္ဓိကောဟိ”တိအာဒိ။ ဟီနေန ဝါ။ပေ.။ အာရမ္မဏေန သမာယောဂေ, တေန သမာယုတ္တဿာပိ
စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနန္တိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တထာ ဗျသနမုတ္တိယံပိ။ ဥပေက္ခာကာရဏေ “ဗျသနမုတ္တိ”တိ ဣဓံ
ဒောမနဿပ္ပသင်္ဂပရိဟာရဝစနံ။ အဇ္ဈာသယောဝုစ္စတိ အဇ္ဈာဝုတ္တံ ဂေဟံ။ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတော အဇ္ဈာသယောယဿ
သောတိ ဒိဋ္ဌဇ္ဈာသယော။ တဿ ဘာဝေ ဒိဋ္ဌဇ္ဈာသယတာ။ “အယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇန”န္တိ အနုပါယတော အာဘုဇ
နံ, မနသိကရဏံ။ “စိန္တာ ပသုတဝသေနာ”တိ ဂမ္ဘီရေသု ဓမ္မေသု စိန္တာပသဝနဝသေန, ဝီမံသာ ဝမုနဝသေန။ “ဒိဋ္ဌိ
ကာရဏမေဝါ”တိ ဒိဋ္ဌံ ကာရဏပ္ပဋိရူပကမေဝ။ တေနာဟ “သာရတောသစ္စတော ဥမ္မုဇ္ဇန”န္တိ။ “တဗ္ဗိပရီတေ
နာ”တိ တတော ဝိပရီတေန။ အဒိဋ္ဌဇ္ဈာသယတာ, ဒိဋ္ဌိဝိပန္နပုဂ္ဂလပရိဝဇ္ဇနတာ, သဒ္ဓမ္မသဝနတာ, သမ္မာဝိတက္ကဗဟု
လတာ, ယောနိသော ဥမ္မုဇ္ဇနဉ္စ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယောဂကာရဏန္တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

“ဣမေသံ ပန စိတ္တာနံ ဥပ္ပတ္တိဝိဓာနံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေဂဟေတဗ္ဗ”န္တိ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေခန္ဓ နိဒ္ဒေသတော ဂဟေတ
ဗ္ဗံ။ ဝုတ္တဉ္ဟိတတ္ထ။ ယဒါ ဟိနတ္ထိကာမေသု အာဒီနဝေတိအာဒိနာနယေန မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိံ ပုရေက္ခိတွာ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော ကာ

မေတ ပရိဘုဉ္ဇတိ, ဒိဋ္ဌမင်္ဂလာဒီနိ တ သာရတောပစ္စေတိ သဘာဝ တိက္ခေန အနုဿာဟိတေနစိတ္တေန။ တအာ ပထမံ အကုသလ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ယအာ မန္ဒေန သမုဿာဟိတေန စိတ္တေန, တအာဒုတိယံ။ ယအာ မိစ္ဆာ ဒိဋ္ဌိ အပုရေက္ခိတွာ တ ကေဝလံ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော မေထုနံ တ သေဝတိ, ပရ သမ္ပတ္တိံ တ အဘိဇ္ဈာယတိ, ပရဘဏ္ဍံ တ ဟရတိ သဘာဝတိက္ခေနေဝ အနုဿာဟိတေန စိတ္တေန။ တအာ တတိယံ။ ယအာ မန္ဒေန သမုဿာဟိတေနစိတ္တေန, တအာ စတုတ္ထံ။ ယအာ ပန ကာမာနံ တ အသမ္ပတ္တိံ အာဂမ္မ အညေသံ တ သောမနဿဟေတူနံ အဘာဝေန စတူသုပိ ဝိကပ္ပေသု သောမနဿရဟိတာဟောန္တိ , တအသေသာနိ စတ္တာရိ ဥပေက္ခာသဟဂတာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ။

လောဘမူလစိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၅. အောသမူလစိတ္တေ။ ‘‘ဝိရူပ’’န္တိ ဒုဋ္ဌံ, လုဒ္ဒံ။ ဒုမ္မနဿ ဘာဝေတတိ ဝုတ္တေ ကာယိကဒုက္ခဝေဒနာယပိ ပသင်္ဂေ သိယာတိ ဝုတ္တံ ‘‘မာနသိက။ပေ။ နာမ’’န္တိ။ ပဋိဃဟညတိ ဗာဓတိ။ ‘‘သန္တတ္တေ’’တိ သန္တာပိတေ။

၂၆. ‘‘ဘေဒကရော’’တိ အညမညဝိသေသကရော။ ‘‘ဘေဒကရာန ဟောန္တီ’’တိ ဣမဿ စိတ္တဿ အညမညဝိသေသကရာန ဟောန္တိ။ အောမနဿဂ္ဂဟဏံ ပသင်္ဂနိဝတ္တနတ္ထံ ဂဟိတန္တိ ယောဇနာ။ ပသင်္ဂေါတိ စနာနပ္ပကာရတော သဇ္ဇနံ လဂ္ဂနံ။ ကထံ ပသင်္ဂေါတိ အာဟ ‘‘ယအာဟိ’’တိအာဒိံ။ ‘‘တုဋ္ဌိ ပဝေဒေန္တီ’’တိ တုဋ္ဌာမယံ ဣမေသံ မရဏေနာတိအာဒိ စိက္ခုန္တိ။ ဧဝံ သဟဂတပ္ပသင်္ဂံ နိဝတ္တေတွာ သမ္ပယုတ္တပ္ပသင်္ဂံ နိဝတ္တေတုံ ‘‘ပဋိဃဂ္ဂဟဏံပိ’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တိရစ္ဆာနဂတဟဏဝဓေ အပုညံ နာမ နတ္ထိ။ အာဒိကပ္ပတော ပဋ္ဌာယ မနုဿာနံ ယထာကာမ ပရိဘောဂတ္တာယ လောကိဿရိယေနထာဝရဋ္ဌာယိနာ နိမ္မိတတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ‘‘ဝိဿဋ္ဌာ’’တိ အနာသင်္ကာ။ ‘‘အညေတ’’တိ အညေ တ ဇနေ။ ဝိမတိ ဧဝ ဝေမတိကံ။ ဝေမတိကံ ဇာတံ ယေသံ တေ ဝေမတိကဇာတာ။ ပုရိမစိတ္တသဒ္ဒသလောဘသဟဂတဘာဝေ ဣမာနိအဋ္ဌပိ လောဘသဟဂတစိတ္တာနိနာမာတိ ဣမိနာ စူဠနိဂမနေ နေဝ သိဒ္ဓေဝိယာတိ ယောဇနာ။ စူဠနိဂမနေန ပဋိဃသမ္ပယုတ္တ ဘာဝေသိဒ္ဓေ အောမနဿသဟဂတဘာဝေပိ တေနသိဒ္ဓေ ယေတတိ ကတွာ ‘‘တေသံ ဂဟဏံ’’တိ ဝုတ္တံ။ ‘‘တေသ’’န္တိ အောနဿပဋိဃာနံ။ ဣမသ္မိံ စိတ္တေ ဣဿာမစ္ဆရိယကုက္ကုစ္စာနိ စထိနမိဒ္ဓါနိ စ အနိယတယောဂီနိ စ ဟောန္တိ ယေတပနကာနိ စ။ တေနာဟ ‘‘ပုရိမစိတ္တေ’’တိအာဒိံ။ အောမနဿံ ဣမသ္မိံ စိတ္တေ အတ္ထိ, အညစိတ္တေသု နတ္ထိ, တသ္မာ အသာဓာရဏ ဓမ္မော နာမ။ အနညသာဓာရဏ ဓမ္မောတိပိ ဝုစ္စတိ။ ‘‘ယထာတံ’’တိ တံ နိဒဿနံ တဒုဘယဟရဏံ ယထာ ကတမန္တိ အတ္ထော။ ‘‘ဥပလက္ခေတီ’’တိ သညာပေတိ။ အာတပံတာယတိရက္ခတီတိ အာတပတ္တံ။ သေတစ္ဆတ္တံ။ လဒ္ဓံ အာတပတ္တံ ယေနာတိ လဒ္ဓာတပတ္တော။ ရာဇကုမာရော။ သော အာတပတ္တံ လဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တေ သဗ္ဗံ ရာဇသမ္ပတ္တိံ လဒ္ဓေါတိ ဝိညာယတိ။ တသ္မာ ဣဒံ ဥပလက္ခဏဝစနံ ဇာတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ‘‘ဥဘိန္န’’န္တိ ဒွိန္နံ အောမနဿ ပဋိဃာနံ။ ပုဗ္ဗေ အောမနဿသဟဂတန္တိ ဝတွာ နိဂမနေ ပဋိဃသမ္ပယုတ္တစိတ္တာနီတိ ဝုတ္တတ္တာ ‘‘ဣမဿ။ပေ။ သိဒ္ဓိတော’’တိ ဝုတ္တံ။

၂၇. ‘‘အနိဋ္ဌလောကဓမ္မေဟီ’’တိ အလာဘော စ, အယသောစ, နိန္ဒာစ, ဒုက္ခဉ္စာတိ စတူဟိ အနိဋ္ဌလောကဓမ္မေဟိ။ ‘‘တံ ကုတေတ္ထ လဗ္ဘာ’’တိ အပံ အလာဘာဒီဟိ မာသမာဂစ္ဆီတိ ပတ္ထေန္တဿပိ ကုတောမေတ္ထေလောကေတံ ပတ္တနာ ပူရဏံ သဗ္ဗကာလံ လဗ္ဘာတိ အတ္ထော။ ‘‘လဗ္ဘာ’’တိ စ ကမ္မတ္တဒီပကံ ဟဋ္ဌိပဒိကပဒံ။ ဣမေသံ ဥပ္ပတ္တိဝိဓာနံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ သင်္ခေပတော ဝုတ္တံ တဿ ဟဏာတိ ဟတာဒီသု တိက္ခမန္ဒပ္ပဝတ္တိကာလေ ပဝတ္တိဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

အောသမူလစိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂၈. မောဟမူလစိတ္တေ။ ‘‘မူလန္တရဝိရဟေနာ’’တိ အညမူလဝိရဟေန။ သံသပ္ပတီတိ သံသပ္ပမာနာ။ ဧဝံ နု ခော, အညထာနု ခေါတိ ဧဝံ ဒုဝိဓာ ဧရယတိ ကမ္ပတီတိ အတ္ထော။ ဝိက္ခိပတီတိ ဝိက္ခိပမာနံ။ ‘‘နိယမနတ္ထ’’န္တိ ဣဒံ ဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တံ နာမာတိ နိယမနတ္ထံ။ ဣဒဉှိ ပဋိဃသမ္ပယုတ္တံ ဝိယ နိဂမနေန သိဒ္ဓံ န ဟောတိ။ ‘‘ဣဓ လဒ္ဓောကာသံ ဟုတွာ’’တိ မူလန္တရ ဝိရဟတ္တာ ဧဝ ဣဓလဒ္ဓောကာသံ ဟုတွာ။ ပကတိ သဘာဝဘူတံ, ဣတိ တသ္မာ နတ္ထီတိ ယောဇနာ။ ‘‘အနောသက္ကမာန’’န္တိ ပစ္ဆတော အနိဝတ္တမာနံ။ ‘‘အသံသီဒမာန’’န္တိ ဟေဋ္ဌတော အပတမာနံ။ ဥဘယေန အဗ္ဗောစ္ဆိန္နန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ‘‘အတိသမ္မူဠှတာယာ’’တိ မူလန္တရ ဝိရဟေန မောဟေန အတိသမ္

မုဋ္ဌဟတာယ။ “အတိစ္ဆူလတာယာ”တိ သံသပ္ပမာနဝိက္ခိပမာနေဟိဝိစိကိစ္ဆုဒ္ဓစ္စေဟိ အတိစ္ဆူလတာယ။ “သဗ္ဗတ္ထပိ”တိ သဗ္ဗေသုပိ အာရမ္မဏေသု။ အဋ္ဌကထာယံ သင္ခါရ ဘေဒေန အဝိဇ္ဇာယ ဒုဝိဓဘာဝေါဝ ဝုတ္တော။ ကထံ ဝုတ္တော။ အဝိဇ္ဇာ အပ္ပဋိပတ္တိ မိစ္ဆာ ပဋိပတ္တိတော ဒုဝိဓာ တထာ သသင္ခာ ရာသင္ခာရတောတိ ဝုတ္တော။ “တိဝိဓဘာဝေါတ”တိ ဣမသ္မိံ စိတ္တေသင္ခါရဝိမုတ္တာယ အဝိဇ္ဇာယ သဒ္ဓိံ တိဝိဓဘာဝေါ။ ဣမေသံ ဒွိန္နံ စိတ္တာနံ ဥပ္ပတ္တိဝိဓာနံ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေသင္ခေပတောဝဝုတ္တံ တသ္သအသန္နိဋ္ဌာနဝိက္ခေပကာလေပဝတ္တိ ဝေဒိတဗ္ဗာတိ။

၂၉. “သဗ္ဗထာပိ”တိ နိပါတသမုဒါယော တ ဟောတု အညမညဝေဝစနော တ, ဝိသုံ နိပါတောတတိ ဧဝံ သဗ္ဗပ္ပကာရတောပိ။ အကုသလပဒေ အကာရော ဝိရုဒ္ဓတ္ထော။ ယထာ အမိတ္တော, အသုရော, တိဒသ္သေတုံ “အကုသလာနီ”တိ အာဒိမာဟ။ “ပဋိဝိရုဒ္ဓဘာဝေါ”တိ မောဟာဒီဟိ အကုသလေဟိ ဝိရုဒ္ဓဘာဝေါ။ ဘာဝနံနာရဟန္တီတိ “အဘာဝနာရဟာ”။ ကထံ ပန ဘာဝနံနာရဟန္တီတိ အာဟ “ပုနပ္ပုန”န္တိအာဒိံ။ “နိယာမံ ဩက္ကမန္တာပိ”တိ ပဉ္စာနန္တရိယ ကမ္မဘာဝေန နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိဘာဝေန စ နိယာမံ ဩက္ကမန္တာပိ။ အပါယံ ဘဇန္တီတိ အပါယဘာဂိနော။ ကမ္မကာရကာ။ တေသံ ဘာဝေါ။ တာယ။ “ဝဋ္ဋသောတနိယတေ”တိ သံသာရဝဋ္ဋ သောတသ္မိံ နိယတော။ “ထိရတရပတ္တာ”တိ သမာဓိဝသေန ထိရတရဘာဝံ ပတ္တာ။ ဣဒါနိ တမေဝတ္ထံ ပကာရန္တရေန ဝိဘာဝေတုံ “အပိစာ”တိအာဒိမာဟ။ “သိယု”န္တိ ပဒံ ဓာတုပစ္စယေဟိ သိဒ္ဓံ နိပ္ဖန္နပဒံ နာမ နဟောတိ။ ကသ္မာ, ဣဓ ပရိကပ္ပတ္ထသ္သ အသမ္ဘဝတော။ နိပါတပဒံ ဟောတိ။ ကသ္မာ, အနေကတ္ထတာ သမ္ဘဝတော။ ဣဓ ပန ဘဝန္တိ သဒ္ဒေန သမာနတ္ထော။ တေနာဟ “နိပါတပဒံ ဣဓ ဒဋ္ဌဗ္ဗ”န္တိ။

အကုသလဝဏ္ဏနာ။

၃၀. အဟေတုကစိတ္တော။ “သဗ္ဗနိဟီန”န္တိ သဗ္ဗစိတ္တေဟိ ဟီနံ။ ပုန “သဗ္ဗနိဟီန”န္တိ သဗ္ဗာဟေတုကေဟိ ဟီနံ။ “တ”န္တိ အကုသလ ဝိပါကံ။

၃၁. သုတ္တပါဠိယံ, “ကဋ္ဌ”န္တိ သုက္ခဒါရုံ။ “သကလိက”န္တိ ဆိန္ဒိတဖာလိတံ ကဋ္ဌက္ခဏ္ဍကံ။ “ထုသ”န္တိ ဝီဟိသုက္ကံ။ “သင္ကာရ”န္တိ ကစဝရံ။ စက္ခုဉ္စ ရူပေ စ ပဋိစ္စ ယံဝိညာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တံ စက္ခုဝိညာဏန္တေဝ ဝုစ္စတီတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ “ရူပေ”တိ ရူပါရမ္မဏာန ။ “သဒ္ဒေ”တိအာဒီသုပိ ဧသေဝနယော။ တတ္ထ စ ဝိညာဏာနိ ကေဝတ္ထု နိသ္သိတာနိ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဝတ္ထု ဒွါရေသု ကေဝစနံ ဝုတ္တံ။ အာရမ္မဏာနိ ပန ကေဝိညာဏေနာပိ ဗဟူနိ ဂဟိတာနိ။ တသ္မာ အာရမ္မဏေသု ဗဟုဝစနံ။ “ဒုက္ခယတီ”တိ ဒုက္ခံ ကရောတိ။ နာမဓာတု ပဒမေတံ။ ယထာ အတ္တာနံ သုခေတိ ဝီဏေတီတိ သဒ္ဒဝိဒူ။ ဓာတုပါဌေသု ပန သုခဒုက္ခတက္ကိရိယာယံတိ ဝုတ္တံ။ တက္ကိရိယာတိ စ သုခကိရိယာ ဒုက္ခ ကိရိယာတိ အတ္ထော။ သာတကိရိယာ အသ္သာတကိရိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ စ သဒ္ဒော ဩကာသတ္ထောတိ ကတ္ဝာ “ဒုက္ကရံ ဩကာသဒါန”န္တိ ဝုတ္တံ။

၃၂. “စက္ခုသ္သ အသမ္ဘိန္နတာ”တိ စက္ခုပသာဒရူပသ္သ အဘိန္နတာ။ တသ္မိံ ဥပဟိ ဘိန္နေသတိ အန္ဓသ္သ စက္ခုသ္သ ရူပါနိ နုပဋ္ဌဟန္တီတိ။ “သောတသ္သအသမ္ဘိန္နတာ”တိအာဒီသုပိ ဧသေဝနယော။ “အာလောကသန္နိသ္သယပ္ပဋိလာဘော”တိ စက္ခု စ အာလောကေသတိ ကိစ္စကာရီ ဟောတိ။ အသတိ နဟောတိ။ တထာ ရူပဉ္စ။ တသ္မာ အာလောကော တေသံ ဝိသယဝိသယီဘာဝူပဂမနေ သန္နိသ္သယော ဟောတိ။ တသ္သ အာလောကသန္နိသ္သယသ္သ ပဋိလာဘော။ ဧသေဝ နယော အာကာသသန္နိသ္သယာဒီသု။ ဣမေသံ အင္ဂါနံ ယုတ္တိ ဒီပနာ ဥပရိရူပသင္ဂဟေ အာဂမိသ္သတိ။ “အဋ္ဌကထာယ”န္တိ အဋ္ဌသာလိနိယံ။ တတ္ထ “တသ္မိံ ပန အာပါထံ အာဂစ္ဆန္တေပိ အာလောကသန္နိသ္သယေ အသတိ စက္ခုဝိညာဏံ နုပ္ပဇ္ဇတီ”တိ ဝစနံ အသမ္ဘာဝေန္တော “တံ ဝိနာ အာလောကေနာ”တိအာဒိမာဟ။ “အဘာဝဒသ္သန ပရ”န္တိ အဘာဝဒသ္သနပ္ပဓာနံ။

၃၃. ဝိပါကဝစနတ္ထော။ ဝိပစ္စတီတိ ဝိပါကံ။ ဝိပစ္စတီတိ စ ဝိပက္ကဘာဝံ အာပဇ္ဇတိ။ ပုဗ္ဗေ ကတကမ္မံ ဣဒါနိ နိဗ္ဗတ္တိံ ပါပုဏာတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒါနိ တဒတ္ထံ ပါကဋံ ကရောန္တော “အယဉ္စ အတ္ထော”တိအာဒိမာဟ။ အဋ္ဌကထာယံ အာယူဟန သမင္ဂိတာပိ အာဂတာ။ ဣဓ ပနသာ စေတနာ သမင္ဂိတာယ သင္ဂဟိတာတိ ကတ္ဝာ “စေတသ္သော သမင္ဂိတာ”တိ ဝုတ္တံ။ သမင္ဂိတာတိ စ သမ္ပုန္နတာ။ “တံ တံ ကမ္မာယူဟန ကာလေ”တိ ပါဏာတိပါတာဒိကသ္

သ တဗ္ဗိရမဏ္ဏာဒိကဿ စ တဿ တဿ ဒုစ္စရိတသုစရိတကမ္မဿ အာယူဟနကာလေ။ သမုစ္စိနနကာလေတိ အတ္ထော။ “သဗ္ဗသော အဘာဝံ ပတ္တတန နိရုဇ္ဈတိ”တိ ယထာ အဗ္ယာကတ ဓမ္မာနိရုဇ္ဈမာနာ သဗ္ဗသော အဘာဝံ ပတ္တတ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ တထာ နနိရုဇ္ဈန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ “သဗ္ဗာကာရ ပရိပူရ”န္တိ ဟဏ္ဏာတိပာတံ ကရောန္တဿ ကမ္မာနုရူပာဗဟူကာယ ဝစီမနော ဝိကာရာ သန္ဒိဿန္တိ၊ သေနယော အဒိန္နာအနာဒိသု။ ဝေရူပေဟိ သဗ္ဗေဟိ အာကာရ ဝိကာရေဟိ ပရိပူရံ။ “နိဒဟိတ္တတ တ”တိ သဏ္ဌပေတ္တတ ဝေ။ “ယံသန္ဓာယာ”တိ ယံကိရိယာဝိသေသနိဓာနံ သန္ဓာယ။

ကထာယံ။ “သဇ္ဈု”တိ ဣမသ္မိံ ဒိဝသေ။ “ခီရံ ဝမုစ္စတီ”တိ ယထာ ခီရံ နာမ ဣမသ္မိံ ဒိဝသေ မုစ္စတိ။ ပကတိံ ဇဟတိ။ ဝိပရိဏာမံ ဂစ္ဆတိ။ န တထာ ဟာပံ ကတံ ကမ္မန္တိ ယောဇနာ။ ကထံ ပန ဟောတီတိ အာဟ “ဒဟန္တံ ဗာလမန္ဒေဝတီ”တိ။ “ဘသ္မာဆန္နောဝဟာဝကော”တိ ဆာရိကာ ဆန္နောဝိယ အဂ္ဂိ။ “သော ပနာ”တိ ကိရိယာ ဝိသေသော ပန။ “ဝိသုံဧကော ပရမတ္ထ ဓမ္မောတိပိ သင္ချံ န ဂစ္ဆတီ”တိ ဝိသုံ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မ ဘာဝေန သင္ချံ န ဂစ္ဆတီတိ အဓိပ္ပာယော။ သော ဟိ ကမ္မပစ္စယဓမ္မတ္တာ ပရမတ္ထ ဓမ္မော န ဟောတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗော။ တေနာဟ “အနုသယဓာတုယော ဝိယာ”တိ။ “သော”တိ ကိရိယာဝိသေသော။ “တ”န္တိ ကမ္မံ တ, ကမ္မနိမိတ္တံ တ, ဂတိနိမိတ္တံ တ။ “တအ ဩကာသံ လဘတီ”တိ ဝိပစ္စနတ္ထာယ ဩကာသံ လဘတိ။ ဩကာသံ လဘိတ္တတ ပစ္စုပဋ္ဌာတီတိ အဓိပ္ပာယော။ “တတ္ထာ”တိ တာသု စ တူသုသမင်္ဂိတာသု။ “ဣတီ”တိ လဒ္ဓဂုဏဏဝစနံ။ “ဝေဠ ကတ္တတ”တိအာဒိ ပုန လဒ္ဓဂုဏဏဝစနံ။ “ဟဋ္ဌိယ”န္တိ ဓမ္မသင်္ဂဏိ ဟဋ္ဌိယံ။ “ကမ္မသန္တာနတော”တိ အရူပသန္တာနံ ဧဝ ဝုစ္စတိ။ “ယေ ပနာ”တိ ဂန္ထကာရာ ပန။ “တေသ”န္တိ ဂန္ထကာရာနံ။ အာပဇ္ဇတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ တေသံ တဒေတိ တ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ယဥ္စုပမံ ဒဿေန္တီတိ ယောဇနာ။ “တတ္တထာ”တိ တသ္မိံ ဝစနေ။ န စ န လဘန္တီတိ ယောဇနာ။ “တအ”တိ တသ္မိံ ပရိဏတကာလေ။ “နာဠ”န္တိ ပုပ္ဖဖလာနံ ဒဏ္ဍကံ။

၃၄. “သမ္ဘတေ”တိ ပသင်္ဂကာရဏံ။ အဘိဝိသေသေန စရဏံ ပဝတ္တနံ အဘိစာရော။ ဝိသေသ ဝုတ္တိ။ န အဘိစာရော ဗျဘိစာရော။ သာမညဝုတ္တိ။ ပက္ခန္တရေန သာဓာရဏတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပက္ခန္တရေန သာဓာရဏတာ နာမပက္ခန္တရဿ နာနပ္ပကာရတော သဇ္ဇနမေဝ လဂ္ဂနမေတတိ ဝုတ္တံ ဗျဘိစာရဿာတိ ပသင်္ဂဿ ဣစ္စေဝတ္ထောတိ။ တ္ထေစာတိအာဒိနာ သမ္ဘဝဗျဘိစာရာနံ အဘာဝမေဝ ဝဒတိ။ အကုသလဟေတူဟိ စ သဟေတုကတာ သမ္ဘတေ နတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တေသ”န္တိ အကုသလဝိပါကာနံ။ “အဗျဘိစာရောယေတ”တိ ဗျဘိစာရရဟိတော ယေဝ။

၃၅. “ပဋ္ဌဒတရေ ဥပ္ပန္န”န္တိ ပဋ္ဌဒတရဝိကာရံ ပဋိစ္စ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “တဥပ္ပဟိ”တိအာဒိံ။ ဧ သနယော မနောဒ္ဒတရာဝဇ္ဇနေပိ။

ယဒိ ဟိ အယမတ္ထောသိယာ, ဝေဠသတိ, အယမတ္ထော အာပဇ္ဇတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တေသ”န္တိ ဝီထိစိတ္တာနံ။ ဥပ္ပာဒသဒ္ဒေနိယတပုလ္လိင်္ဂေတိ ကတ္တတ “ဋ္ဌိကာသု ပန။ပေ.။ နိဒ္ဒိဋ္ဌ” သိယာတိ ဝုတ္တံ။ “ဝုတ္တနယေနာ”တိ သမ္ပယုတ္တဟေတုဝိရဟတောတိ ဝုတ္တနယေန။ ဝိပစ္စန ကိစ္စံ နာမ ဝိပါကာနံ ကိစ္စံ။ ဝိပါကုပ္ပာဒနကိစ္စံ နာမ ကုသလာကုသလာနံ ကိစ္စံ။ “တံ တံ ကိရိယာမတ္တဘူတာနိ”တိ အာဝဇ္ဇန ကိရိယာ ဟသနကိရိယာမတ္တဘူတာနိ။ ပဋိသန္ဓိဘဝင်္ဂစုတိစိတ္တာနိ နာမ ကေဝလံ ကမ္မဝေဂုက္ခိတ္တဘာဝေနသန္တာနေပတိတမတ္တတ္တာ ဒုဗ္ဗလ ကိစ္စာနိ ဟောန္တိ။ ပဋ္ဌ ဝိညာဏာနိ စ အသာရာနံ အဗလာနံ ပသာဒဝတ္ထူနံ နိဿာယ ဥပ္ပန္နတ္တာ ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုကာနိ ဟောန္တိ။ သမ္ပဋိစ္ဆနာဒီနိ စ ပဋ္ဌဝိညာဏာနုဗန္ဓ မတ္တတ္တာ ဒုဗ္ဗလ ကိစ္စဋ္ဌာနာနိ ဟောန္တိ။ တသ္မာ တာနိ သဗ္ဗာနိ အတ္တနော ဥဿာဟေနဝိနာ ကေဝလံ ဝိပစ္စနမတ္တေန ပဝတ္တန္တိ။ “ဝိပါကသန္တာနတော”တိ ပဋ္ဌဒတရာဝဇ္ဇနဥ္စ မနောဒ္ဒတရာဝဇ္ဇနဥ္စ ဘဝင်္ဂဝိပါကသန္တာနတော လဒ္ဓပစ္စယံ ဟောတိ။ တေဋ္ဌဗ္ဗနံ ပဋ္ဌဝိညာဏာဒိ ဝိပါကသန္တာနတော လဒ္ဓပစ္စယံ။ “ဣတရာနိ ပနာ”တိ ဟသိတုပ္ပာဒစိတ္တ မဟာကိရိယစိတ္တာဒီနိ။ “နိရနုသယသန္တာနေ”တိ အနုသယရဟိတေ ခီဏာသဝသန္တာနေ။ “ဥဿာဟရဟိတာနိ တေ”တိ ယထာ ရုက္ခာနံ တတပုပ္ဖာနိ နာမ အတ္ထိ။ တာနိ ဖလုပ္ပာဒကသိနေဟရဟိတတ္တာ ဖလာနိ န ဥပ္ပာဒေန္တိ။ တထာ တာနိ စ ဝိပါကုပ္ပာဒကတဏှာသိနေဟရဟိတတ္တာ ဥဿာဟဗျာပာရ ရဟိတာနိ ဝေ။

၃၆. ဝေဒနာဝိစာရဏာယံ။ “ပိစုပိဏ္ဍကာနံ ဝိယာ”တိ ဒ္ဒဝိန္နံ ကပ္ပာသပိစုပိဏ္ဍကာနံ အညမညသင်္ဃဋ္ဋနံ ဝိယ ဥပါအရူပါနဋ္ဌ အညမညသင်္ဃဋ္ဋနံ ဒုဗ္ဗလမေတတိ ယောဇနာ။ “တေသံ အာရမ္မဏဘူတာန”န္တိ တိဏ္ဏံ မဟာဘူတာနံ။

“ကာယနိဿယဘူတေသူ”တိ ကာယနိဿယမဟာဘူတေသု ။“တေဟီ”တိ ပဉ္စဝိညာဏေဟိ။ “ပုရိမစိတ္တေနာ”တိ သမ္ပဋိစ္ဆနစိတ္တတော။ “တ”န္တိ အကုသလဝိပါကသန္တီရဏံ။ ပဋိဃေန ဝိနာ နပ္ပဝတ္တတိ။ ကသ္မာ နပ္ပဝတ္တတီတိ အာဟ “ဧကန္တာကုသလဘူတေနာ”တိအာဒိ။ “အဗျာကတေသု အသမ္ဘဝတော”တိ အဗျာကတ စိတ္တေသု ယုဇ္ဇိတုံ အသမ္ဘဝတော။ ကမ္မာနုဘာဝတော စ မုဉ္စိတွာ ယထာပုရိမံ ဝိပါကသန္တာနံ ကမ္မာနုဘာဝေန ပဝတ္တံ ဟောတိ။ တထာ အပ္ပဝတ္တိတွာတိ အဓိပ္ပာယော။ “ကေနစီ”တိ ကေနစိ စိတ္တေန။ “ဝိသဒိသစိတ္တသန္တာန ပရာဝဋ္ဋနဝသေနာ”တိ ပုရိမေနဝိပါက စိတ္တ သန္တာနေန ဝိသဒိသံ ကုသလာဒိ ဇဝန စိတ္တသန္တာနံ ပရတော အာဝဋ္ဋာ ပန ဝသေန။ တထာ ဟိဒံ စိတ္တဒွယံ ဟဋ္ဌိယံ အာဝဋ္ဋနာ, အနွတဝဋ္ဋနာ, အာဘောဂေ, သမန္နာဟာရောတိ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ “သဗ္ဗတ္ထာပီ”တိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေပိ အနိဋ္ဌာရမ္မဏေပိ။ “အတ္တနော ပစ္ဆာ ပဝတ္တဿ စိတ္တဿ ဝသေနာ”တိ အတ္တနော ပစ္ဆာ ပဝတ္တံ စိတ္တံ ပဋိစ္စ န ဝတ္တဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပာယော။ “အတ္တနော ပစ္စယေဟိ ဧဝ သော သက္ကာ ဝတ္တု”န္တိ အတ္တနော ပစ္စယေသု ဗလဝန္တေသု သတိ, ဗလဝါ ဟောတိ။ ဒုဗ္ဗလေသု သတိ, ဒုဗ္ဗလော ဟောတီတိ သက္ကာဝတ္တုန္တိ အဓိပ္ပာယော။ “ဝိသဒိသ စိတ္တသန္တာန”န္တိ တေဘူမကကိရိယစိတ္တသန္တာနံ။

၃၇. သင္ခါရ ဝိစာရဏာယံ “ဝိပါကုဒ္ဓါရေ”တိ အဋ္ဌသာလိနိယံ ဝိပါကုဒ္ဓါရ ကထာယံ။ “ဥဘယကမ္မေနပီ”တိ သသင္ခါရိက ကမ္မေနပိ, အသင္ခါရိက ကမ္မေနပိ။ “ထေရေနာ”တိ မဟာဒတ္တတ္ထေရေန။ “တဒုဘယဘာဝါဘာဝတော”တိ သသင္ခါရိက အသင္ခါရိကဘာဝါနံ အဘာဝတော။ “တာနိပိ ဟိ အပရိယုတ္တကိစ္စာနိယေဝ”တိ ဒွေ အာဝဇ္ဇနဇန ဒွယံ ဇဝနာနံ ပုရေစာရိက ကိစ္စတ္တာ အပရိယုတ္တကိစ္စံ ဟောတု။ ဟသိတုပ္ပါဒစိတ္တံ ပန ဇဝနကိစ္စတ္တာ ကထံ အပရိယုတ္တကိစ္စံ ဘဝေယျာတိ။ တမ္ပိ သဗ္ဗညုတညာဏာဒီနံ အနုစာရိကမတ္တတ္တာ အပရိယုတ္တကိစ္စံ နာမ ဟောတီတိ။ “အဋ္ဌမဟာဝိပါကေသု ဝိယ ဝတ္တဗ္ဗော”တိ မဟာဝိပါကာနံ သသင္ခါရိကာ သင္ခါရိကဘာဝေ ပုရိမဘဝေ မရဏာသန္နကာလေ အာရမ္မဏာနံ ပယောဂေန သဟ ဝါ ဝိနာ ဝါ ဥပဋ္ဌာနံ ပဋိစ္စ ဝုတ္တော, တထာ ဝတ္တဗ္ဗောတိ အဓိပ္ပာယော။

၃၈. “ဒုဗ္ဗလ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တေသူ”တိ ပဋိသန္ဓိ ဘဝင်္ဂ စုတိကိစ္စာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ “ဒုဗ္ဗလဝတ္ထု ကိစ္စဋ္ဌာနေသူ”တိ စက္ခာဒိဝတ္ထုကေသု အာဝဇ္ဇနာဒိ ဒုဗ္ဗလကိစ္စ ဒုဗ္ဗလဋ္ဌာနိကေသု။ “တတ္ထာ”တိအာဒိနာ တဒတ္ထံ ဝိဝရတိ။ တတ္ထ “ဝိက္ခေပယုတ္တ”န္တိ ဝိက္ခေပကိစ္စေန ဥဒ္ဓစ္စေန ယုတ္တံ ဟုတွာ။ “ကပ္ပဋ္ဌိတိကံ” နာမ သင္ဃဘေဒကမ္မံ။ ဆသု ဝတ္ထု ရူပေသု ဟဒယဝတ္ထုမေဝ သုဝဏ္ဏရဇတံ ဝိယ သာရဝတ္ထု ဟောတိ။ ဣတရာနိ ဖလိကာနိဝိယ ပသာဒမတ္တတ္တာ အသာရာနိ ဟောန္တီတိ ဝုတ္တံ “စက္ခာဒီသု ဒုဗ္ဗလဝတ္ထူသူ”တိ။ ဒဿနာဒီနိ စ ကိစ္စာနိ ဇဝန ကိစ္စဿ ပုရေစရတွာ ခုဒ္ဒကိစ္စာနိ ဟောန္တိ။ တေနာဟ “ဒဿနာဒီသူ”တိအာဒိ။

၃၉. ဣဓ ဒီပနိယံ ဣစ္စေဝန္တိ ပဒံ အဋ္ဌာရသာတိပဒဿဝိသေသနန္တိ ကတွာ “သဗ္ဗထာပီတိ ပဒဿ။ပေ။ ဝေဒိတဗ္ဗော”တိ ဝုတ္တံ။ ဝိဘာဝနိယံ ပန တံ သဗ္ဗထာပီတိ ပဒဿ ဝိသေသနန္တိ ကတွာ “သဗ္ဗထာ ပီတိကုသလာကုသလဝိပါကကိရိယာဘေဒေနာ”တိ ဝုတ္တံ။

အဟေတုကစိတ္တဝဏ္ဏနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၀. သောဘဏစိတ္တေသု။ အဝုတ္တာပိ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ ယထာ အဋ္ဌစိတ္တာနိ လောကုတ္တရာနီတိ စ ဝုတ္တေ အဝုတ္တေပိသိဒ္ဓန္တိ သေသစိတ္တာနိ လောကိယာနီတိ စ သဥတ္တရာနီတိ စာတိ အဓိပ္ပာယော။ “အတ္တသမင်္ဂိနော”တိ အတ္တနာ ဟပကမ္မေန သမန္နာဂတေ။ “အနိစ္ဆန္တေ ယေဝ”တိ သစေပိ အဝိစိနိမိတ္တဿာဒဝတ္ထု ဝိယ ကေစိ ဣစ္ဆန္တု။ အဇာနန္တာနံ ပန ဣစ္ဆာ အပ္ပမာဏန္တိ အဓိပ္ပာယော။ “သောဘဂ္ဂ ပတ္တိယာ”တိ ဒွေ သုဘဂဿ ဘာဝေ သောဘဂ္ဂန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ သုဘဂဿာတိ စ သုသိရိကဿ။

၄၁. “ယာထာဝတော”တိ ယထာ သဘာဝတော။ ဒွေ သိယာ ဇာနာတီတိ ဉာဏန္တိ ဝုတ္တံ, ကိံ သဗ္ဗံ ဉာဏံ ယာထာဝတော ဇာနာတီတိ။ ကိဉ္စေတ္ထ။ ယဒိ သဗ္ဗံ ဉာဏံ ယာထာဝတော ဇာနာတိ။ ဧဝံ သတိ, ဉာဏေန စိန္တေန္တာနံ အဇာနနံ နာမ နတ္ထိ, ဝိရဇ္ဈနံ နာမ နတ္ထီတိ အာပဇ္ဇတိ။ အထ သဗ္ဗံ ဉာဏံ ယာထာဝတော န ဇာနာတိ, ကတ္ထစိ ဇာနာတိ, ကတ္ထစိ န ဇာနာတိ။ ဧဝဉ္စ သတိ, ယတ္ထ ဇာနာတိ, တတ္ထေဝ တံ ဉာဏံ ဟောတိ။ ယတ္ထ န ဇာနာတိ, တတ္ထ တံ ဉာဏမေ

ဝ န ဟောတီတိ အာပဇ္ဇတီတိ။ ဝုစ္စတေ ။ ဉာဏေန စိန္တေသ္သာမီတိ စိန္တေန္တာနံပိ ယတ္ထ ယတ္ထ ယာထာဝတော ဇာနနံ န ဟောတိ, တတ္ထ တတ္ထ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တံ ဟောတိ။ ဉာဏုပ္ပဋ္ဌိ ရူပကာ စ ဓမ္မာ အတ္တိ စိတ္တဋ္ဌ ဝိတက္ကော စ, ဝိစာရော စ, ဒိဋ္ဌိ စ။ ဧတေဟိ စိန္တေန္တာပိ အဟံ ဉာဏေန စိန္တေမီတိ မညန္တိ။ ''ဒေယ္ယ ဓမ္မပဋိဂ္ဂါဟက သမ္ပတ္တိ''တိ ဒေယ္ယဓမ္မ ဝတ္ထု သမ္ပတ္တိ, ပဋိဂ္ဂါဟက ပုဂ္ဂလ သမ္ပတ္တိ။ ''အဇ္ဈာပဇ္ဇလောကူပပတ္တိတာ''တိ ဧတ္ထ အဇ္ဈာပဇ္ဇလောကော နာမ ကာယိကဒုက္ခ စေတသိက ဒုက္ခ ရဟိတော ဉပရိဒေဝလောကော တ ဗြဟ္မလောကော တ။ ဉပပဇ္ဇနံ ဉပပတ္တိ။ ပဋိသန္ဓိဝသေန ဉပဂမနန္တိ အတ္ထော။ အဇ္ဈာပဇ္ဇလောကံ ဉပပတ္တိ ယဿ သော အဇ္ဈာပဇ္ဇ လောကူပပတ္တိ။ တဿ ဘာဝေတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''ကိလေသ ဒူရတာ''တိ သမာပတ္တိ ဗလေန တ, အညတရပ္ပဋိပတ္တိယာ တ, ဝိက္ခမ္ဘိတ ကိလေသတာ တ, အရိယမဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္န ကိလေသတာ တ။

တေသံ ဉပ္ပတ္တိ ဝိဓာနံ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေ ခန္ဓနိဒ္ဒေသေ ဇဝံ ဝုတ္တံ။ ယဒာဟိ ဒေယ္ယဓမ္မ ပဋိဂ္ဂါဟကာဒိ သမ္ပတ္တိံ အညံ တ သောမနဿဟေတုံ အာဂမ္မ ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော အတ္ထိဒိန္နန္တိအာဒိနယပ္ပဝတ္တံ သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရေက္ခိတွတ အသံသီဒန္တော အနုဿာဟိတောပရေဟိ အနာဒီနိ ပုညာနိ ကရောတိ, တဒာဿ သောမနဿသဟဂတံ ဉာဏ သမ္ပယု တ္တံ စိတ္တံ အသင်္ခာရံ ဟောတိ။ ယဒာ ပန ဝုတ္တနယေန ဟဋ္ဌတုဋ္ဌော သမ္မာဒိဋ္ဌိံ ပုရေက္ခိတွတ အမုတ္တ စာ ဂတာဒိဝ သေန သံသီဒမာနော တ ပရေဟိ တ ဉဿာဟိတော ကရောတိ, တဒာဿ တဒေဝ စိတ္တံ သသင်္ခာရံ ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ ဉ္ဟိ အတ္ထေ သင်္ခါရောတိ ဧတံ အတ္တနော တ ပရေသံ တ ဝသေန ပဝတ္တဿ ပုဗ္ဗပ္ပယောဂဿာဓိဝစနံ။ ယဒာ ပန ဉာတိ ဇနဿ ပဋိပတ္တိ ဒဿနေန ဇာတပရိစယာဗာလအရကာ ဘိက္ခူ ဒိသွတ သောမနဿ ဇာတာသဟသာ ကိဉ္စိ ဒေဝ ဟတ္ထဂတံ ဒဒန္တိ တ ဝန္ဒန္တိ တ, တဒာ တတိယံ စိတ္တံ ဉပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒာ ပန ဒေထဝန္ဒထာတိ ဉာတိဟိ ဉဿာ ဟိတာ ဇဝံ ပဋိပဇ္ဇန္တိ, တဒာ စတုတ္ထံ စိတ္တံ ဉပ္ပဇ္ဇတိ။ ယဒာ ပန ဒေယ္ယဓမ္မ ပဋိဂ္ဂါဟကာဒီနံ အသမ္ပတ္တိံ အ ညေသံ တ သောမနဿဟေတူနံ အဘာဝံ အာဂမ္မ စတူသုပိ ဝိကပ္ပေသု သောမနဿရဟိတာ ဟောန္တိ၊ တဒာ သေသာနိ စတ္တာရိ ဉပေက္ခာသဟဂတာနိ ဉပ္ပဇ္ဇန္တီတိ။

၄၂. အဋ္ဌပီတိ ဧတ္ထ ပိသဒ္ဒေန ကြာမာနိ စိတ္တာနိ န ကေဝလံ အဋ္ဌေဝ ဟောန္တိ ။ အထ ခေါ တတော ဗဟူနိပိ ဗဟု တရာနိပိ ဟောန္တီတိ ကြာမံ သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထံ ဒီပေတီတိ ဒဿေတုံ ''တေနာ''တိအာဒိဝုတ္တံ။ ဒသသု ပုညကိရိယာဝတ္ထူ သု ဒိဋ္ဌုဇု ကမ္မံ နာမ ဉာဏ ကိစ္စံ။ တံ ကထံ ဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တေဟိ ကရောန္တီတိ။ ဝုစ္စတေ။ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တ တ စိတ္တေဟိ ဒိဋ္ဌိံ ဉဇုံကရောန္တာ တေသံ အန္တရန္တရာ ဉာဏသောတေ ပတိတဝသေန ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တ စိတ္တေဟိ ပိ ကရောန္တိယေဝ။ သဗ္ဗေသတ္တာ ကမ္မဿကာတိအာဒိနာ, ဗုဒ္ဓေါ သောဘဂဝတ, သွတက္ခာတော သော ဓမ္မော, သုပ္ပ ပဋိပန္နော သော သင်္ဃော, တိအာဒိနာ စာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေနာဟ ''ကြာမာနိ အဋ္ဌ စိတ္တာနီ''တိအာဒိံ။ တတ္ထ ဒသပုညကိ ရိယဝတ္ထူနိ နာမ 'အနံ, သီလံ, ဘာဝနာ, အပစာယနံ, ဝေယ္ယာဝစ္စံ, ပတ္တိအနံ, ပတ္တာနုမောဒနံ, ဓမ္မဿဝနာ, ဓမ္မ ဒေသနာ, ဒိဋ္ဌုဇု ကမ္မံ,။ တေဟိ ဂုဏိတာနိ ဝဓိတာနိ။ တာနိ စ အဋ္ဌဆသု အာရမ္မဏေသု ဉပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တီဏိ စ ကမ္မာနိ ကရောန္တာ တေ ဟောဝ အဋ္ဌဟိ ကရောန္တိ။ တာနိယေဝ စ သဗ္ဗာနိ အတ္ထိ ဟီနာနိ, အတ္ထိ မဇ္ဈိမာနိ, အတ္ထိ ပဏီ တာနိ။ တသ္မာ ပုန အနုက္ကမေန အာရမ္မဏာဒီဟိ ဝဓုနံ ကရောတိ။ တတ္ထ ''တာနိ ဌပေတဗ္ဗာနိ''တိ သမ္ဗန္ဓော။ ''သု ဒ္ဓိကာနီ''တိ အဓိပတီဟိ အမိဿိတာနိ။ ''ဣတိ ကတွတ''တိ ဣတိ မနသိ ကရိတွတ။ တထာ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာနိ ဒွေဝ သဟဿာနိ သတံ သဋ္ဌိ စ ဟောန္တီတိ ယောဇနာ။ ''ဝီမံသာဝဇ္ဇိတေဟီ''တိ ဝီမံသာဓိပတိ ဝဇ္ဇိတေဟိ။ ''တထာဂုဏိ တာနီ''တိ သဗ္ဗာနိ ပုညကိရိယာဒီဟိ သမံ ဂုဏိတာနိ။ ''ကောသလ္လေနာ''တိ ကောသလ္လသင်္ခါတေန။ ''နာနာဝဇ္ဇန ဝီထိယ''န္တိ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တ ဝီထိဟိ ဝိသုံ ဘူတာယ အာဝဇ္ဇနာယ ယုတ္တ ဝီထိယံ။ ''တေနေတ''တိ ဝီမံသာဓိပတိဘူ တေန တေနေဝ ဉပနိဿယညာဏေန။ ဇဝံ သန္တေပိ န သက္ကာဘဝိတုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။

၄၃. ဝစနတ္ထေ ''ရုဇ္ဇနဋ္ဌေနာ''တိ တုဒနဋ္ဌေန။ ''အဟိတဋ္ဌေနာ''တိ ဟိတဝိရုဒ္ဓဋ္ဌေန။ ''အနိပုဏဋ္ဌေနာ''တိ အသဏှဟာ သုခုမဋ္ဌေန။ ''အနိဋ္ဌဝိပါကဋ္ဌေနာ''တိ အနိဋ္ဌံ ဝိပါကံ ဧတေသန္တိ အနိဋ္ဌ ဝိပါကာနိ။ တေသံ ဘာဝေ အ နိဋ္ဌ ဝိပါကဋ္ဌော။ တေန အနိဋ္ဌ ဝိပါကဋ္ဌေန။ ''တပ္ပဋိ ပက္ခတ္တာ''တိ ရာကာဒီဟိ ပဋိပက္ခတ္တာ။ ဇဝံ ပရိယာယတ္ထ သင် ခါတံ အဘိဓာနတ္ထံ ဒဿေတွတ ကြာအနိ အဋ္ဌကထာသု အာဂတံ ဝစနတ္ထံ ဒဿေတိ ကုစ္ဆိတေတိအာဒိနာ။ တတ္ထ ''ကုစ္ဆိတေ''တိ ဇေဂုစ္ဆိတဗ္ဗေ, နိန္ဒိ တဗ္ဗေ တ။ စာလေန္တိ တဒင်္ဂပ္ပဟာနဝသေန, ကမ္ပေန္တိ ဝိက္ခမ္ဘနပ္ပဟာနဝ သေန, ဝိဒ္ဓံသေန္တိ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနဝသေန။ ''တနုကရဏဋ္ဌေနာ''တိ သလ္လိခနဋ္ဌေန။ ''အန္တကရဏဋ္ဌေနာ''တိ ပရိယောသာနကရဏဋ္ဌေန။ ''အပိ စာ''တိအာဒိ ဒီပနီနယဒဿနံ။ ''ကောသလ္လ သမ္ဘူတဋ္ဌေနာ''တိ မဟာအဋ္ဌကထာန

ယော။ တတ္ထ, ကုသလဿ ပဏ္ဍိတဿ ဘာဝေါ ကောသလ္လံ။ ဉာဏံ။ တေန သမ္ပယုတ္တံ သဉ္စေတနံ ကောသလ္လ သမ္ဘူတံ တိဝိဂ္ဂဟော။

၄၄. “ဗလဝကမ္မေနာ”တိ တိဟေတုက ကုက္ကုဋ္ဌ ကမ္မေန။ “ဒုဗ္ဗလ ကမ္မေနာ”တိ တိဟေတုကောမကေန တ ဒွိဟေတုက ကုသလ ကမ္မေန တ။ “ကေဟိစိ အာစရိယေဟီ”တိ မောရတပိ တဿိ မဟာဒတ္တတ္ထေရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ “သင်္ဂဟကာရေနာ”တိ ဘဒ္ဒန္တ ဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရေန။ “သန္နိဟိတ ပစ္စယဝသေနာ”တိ အာသန္နေ သဏ္ဌိတပစ္စယ ဝသေန။ ပစ္စုပ္ပန္န ပစ္စယဝသေနေတတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဥပဋ္ဌိတာနိ ကမ္မာဒီနိ အာရမ္မဏာနိ။ ပဝတ္တာနိ မဟာဝိပာကာနိ။ “အဝိပာက သဘာဝတော”တိ အဝိပစ္စနသဘာဝတော။ အဝိပာကုပ္ပာဒနသဘာဝတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “အဋ္ဌကထာယ”န္တိ ဓမ္မသင်္ဂဏိဋ္ဌကထာယံ။ “ဋီကာ”တိ မဟာဝိပာကစိတ္တေ။ “တထာ အပ္ပဝတ္တိယာ စာ”တိ အနာဒိဝသေန အပ္ပဝတ္တိတော စ။

၄၅. မဟာကိရိယစိတ္တေ။ “ဥပရိ”တိ ဝီထိသင်္ဂဟေ တဒါရမ္မဏ နိယမေ။ “သယမေဝ”တိ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရေနေဝ။ “ဝက္ခတီ”တိ ဝုစ္စိဿတိ။ “ယထာရဟ”န္တိ ခီဏာသဝသန္တာနေ ဥပ္ပန္နာနံ မဟာကိရိယာနံ အရဟာနုရူပံ။ ဘူတကထန ဝိသေသနံ တေန နိဝတ္တေတဗ္ဗဿ အတ္တဿ အဘာဝတတိ အဓိပ္ပာယော။ “တံ”တိ သဟေတုကဂ္ဂဟဏံ။ “ဗျဝစ္ဆေဒကဝိသေသန”န္တိ အဟေတုက ဝိပာကကိရိယ စိတ္တာနဉ္စ သဗ္ဗာတတပ္ပသင်္ဂဿ အဝစ္ဆေဒကံ ဝိသေသနံ။ “ယထာ သက္ခရ ကထလိကံပိ မစ္ဆဂုမ္ဗံပိ တိဋ္ဌန္တံပိ စရန္တံပိ ပဿတီ”တိ ဝစနေ သက္ခရ ကထလိကံ တိဋ္ဌန္တံ, မစ္ဆဂုမ္ဗံ တိဋ္ဌန္တံပိ စရန္တံပိ ပဿတီတိ ဧဝံ ယထာ လာဘ ယောဇနာ ဟောတိ။ တထာ ဣဓ ပီတိ။

၄၆. “ယဒိဒ”န္တိ ယာ အယံ ဒီပန သမတ္ထတာ, “ဣဒံ သာမတ္ထိယ”န္တိ ယောဇနာ။ အယံ သမတ္ထ ဘာဝေါတိ အတ္ထော။ ဘေဒဝစနေ စောဒနာယာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ရစနာကထာယံ။ “တောနီ”တိ သောဘဏ ကာမာဝစရ စိတ္တာနိ။ “ပုည ပာပ ကိရိယာဘေဒာ”တိ ပုည ပာပ ကိရိယဘေဒေန။

၄၇. ကတမေ ဓမ္မာ ကာမာဝစရာ။ ဟေဋ္ဌတော အဝီစိနိရယံ ပရိယန္တံ ကရိတွာ ဥပရိတော ပရနိမ္မိတ ဝသဝတ္တိဒေဝေ အန္တော ကရိတွာတိ ဧဝံ ဟဋ္ဌိယံ နိဒ္ဒိဋ္ဌတ္တာ ဣဓကာမသဒ္ဒေန သဟောကာသာကာမဘူမိ ဝုစ္စတီတိ အာဟ “ကာမေ ကာမဘူမိယ”န္တိ။ ပရိယာပန္နာတိ ဟဋ္ဌသေသော။ “ကိရိယာ စာ”တိ ဧတ္ထ စ သဒ္ဒော ပန သဒ္ဒတ္ထော။ ဣတိ သဒ္ဒော ဣစ္စေဝံ သဒ္ဒတ္ထော။ တေေန ပဋိသိဒ္ဓာတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဋီကာ”တိ ဣမသ္မိံ စိတ္တသင်္ဂဟေ။ “တသ္သာ”တိ သဗ္ဗထာသဒ္ဒဿ။ ဘာဝေ နာမ ဣန္ဒြိယ ဗဒ္ဓသန္တာနဂတော ဓမ္မ သမူဟော ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန ကာမာဝစရာ ဓမ္မာတိ ပဒေ ကာမသဒ္ဒော။ သော စ ပထဝီ ပဗ္ဗတာဒီဟိ သဒ္ဓိံ သဗ္ဗံ ကာမဘူမိံ ဝဒတီတိ ဝုတ္တံ “ဘူမိပရိယာယော စာ”တိ အာဒိ။ “ဣန္ဒြိယာနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဓမ္မ သမူဟော”တိ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဓမ္မ သမူဟော သတ္တသန္တာနာဂတော, အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဓမ္မ သမူဟော ပထဝီ ပဗ္ဗတာဒိ ဂတော။ တတ္ထ ဇီဝိတိန္ဒြိယေန အနာဗဒ္ဓော အနာယတ္တော အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓောတိ။

ဣတိကာမစိတ္တသင်္ဂဟဒီပနိယာအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၄၈. ရူပာဝစရစိတ္တေ။ “သမုဒိတေနာ”တိ ပဉ္စင်္ဂ သမုဒိတေန။ ပဉ္စန္နံ အင်္ဂာနံ ဧကတော သာမဂ္ဂိဘူတေနာတိ အတ္ထော။ ပဉ္စန္နဉ္စဟိ ဧကတော သာမဂ္ဂိယံ သတိယေဝ အပ္ပနာ ဟောတိ, နော အသတိ။ သာမဂ္ဂိယန္တိ စ သုဋ္ဌု ဗလဝ တာယ သမင်္ဂဘာဝေတိ အတ္ထော။ “ပဋိပဇ္ဇိတဗ္ဗတ္တာ”တိ ပတ္တဗ္ဗတ္တာ။ ဈာနံ ဒုဝိဓံ အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနဉ္စ လက္ခဏူ ပနိဇ္ဈာနဉ္စာတိ အာဟ “ကသိဏာဒိကဿာ”တိအာဒိံ။ ဣဓ ပန အာရမ္မဏူပနိဇ္ဈာနံ အဓိပ္ပေတံ။ ဥပနိဇ္ဈာနန္တိ စ ကသိဏ နိမိတ္တာဒိကံ အာရမ္မဏံ စေတသာ ဥပဂန္တွာ နိဇ္ဈာနံ ဩလောကနံ။ ဈာနသဒ္ဒဿ ဈာပနတ္ထောပိ သမ္ဘဝတီတိ ဝုတ္တံ “ပစ္စနီက ဓမ္မာနဉ္စ ဈာပနတော”တိ။ အင်္ဂနာ ဝိယ ကဋ္ဌာနံ ကိလေသာနံ ဒယှနတောတိ အတ္ထော။ ကေဂ္ဂတာ ဧဝ သာတိဿယ ယုတ္တာ အပ္ပနာပတ္တကာလေတိ အဓိပ္ပာယော။ ပုဗ္ဗဘာဂေ ပန ပထမဇ္ဈာနေ ဝိတက္ကဿ ဗလဝဘာဝေ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော။ “သာဟီ”တိအာဒိနာ တဒတ္ထံ ဝိဝရတိ။ သာဟိ ဧကဂ္ဂတာတိ စ ဝုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဧကော အတ္တာသဘာဝေါ အဿာတိ ဧကတ္တံ။ ဧကတ္တံ အာရမ္မဏမဿာတိ ဧကတ္တာ ရမ္မဏာ။ ဧကဂ္ဂတာ။ တဿ ဘာဝေါတိ ဝိဂ္ဂဟော။

အဂ္ဂသဒ္ဒော ကောဋ္ဌိ အတ္ထော။ ကောဋ္ဌာသဋ္ဌောတ။ “တထာ ပဝတ္တနေ”တိ စိတ္တဿ ကေဂ္ဂဘာဝေန
ပဝတ္တိယံ။ “အာဓိပ္ပစ္စဂုဏယောဂေနာ”တိ အဓိပတိဘာဝဂုဏယောဂေန။ ဣန္ဒြိယပစ္စယတာဂုဏယောဂေနာတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ သာယေဝ ဧကဂ္ဂတာ ဧကဂ္ဂတာ, သမာဓိ,တိ စ ဝုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “သမာဓိ”တိ ပဒဿ-သံ-အာဓိ-တိ-တ,
သမအာဓိတိ-တ, ဒွိဓာ ပဒစ္ဆေဒေါ။ တတ္ထ သံဥပသဂ္ဂေါ သမ္မာသဒ္ဒတ္ထော။ သမသဒ္ဒော ပန ဓမ္မေန သမေန ရဇ္ဇံ
ကာရေတီတိအာဒီသု ဝိယ နာမိကသဒ္ဒောတိ ဒွိဓာ ဝိကပ္ပံ ဒဿေန္တော “သာယေဝ စိတ္တ”န္တိအာဒိမာဟ။ သာယေဝ
စိတ္တံ-သမ္မာ စ အာဓိယတီတိ သမာဓိ, သာယေဝ စိတ္တံ-သမဉ္စ အာဓိယတီတိ သမာဓီတိ ဒွိဓာ ဝိကပ္ပော။ တတ္ထ
သမ္မာ စာတိ သုဋ္ဌုရေန။ အာဓိယတီတိ အာဒဟတိ။ အာဒဟနဉ္စ ဌပနမေဝါတိ ဝုတ္တံ “ဌပေတိ”တိ။ သမဉ္စာတိ အဝိသမဉ္
စ။ “တတ္ထေတ”တိ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ ဝေ။ “လီနုဒ္ဓစ္စာဘာဝတ ဟာဒနေနာ”တိ လီနဿ စ ဥဒ္ဓစ္စဿ စ အဘာ
ဝေ လီနုဒ္ဓစ္စာဘာဝေ။ တဿ အာဟဒနံ အာပဇ္ဇာပနန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ ဝိဝိဓေန စိတ္တဿ သံဟရဏံ ဝိသာဟာရော။
န ဝိသာဟာရော အဝိသာဟာရော။ သာယေဝ စ နိဒ္ဒိဋ္ဌာ။ ဣတိ ဧဝံ ဣမေသု ဒွီသု အတ္ထေသု ဧကဂ္ဂတာ ဧဝ သာတိဿ
ယယုတ္တာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ ပန သတိ, ဧကဂ္ဂတာ ဧဝ ဈာနန္တိ ဝတ္တဗ္ဗာ, န ဝိတက္ကာဒယောတိ စောဒနံ ပရိဟရ
န္တော “ဝိတက္ကာဒယောပနာ”တိအာဒိမာဟ။ အပိသဒ္ဒော သမ္ပိဏ္ဍနတ္ထော။ ပနသဒ္ဒော ပက္ခန္တရတ္ထော။ တသ္
သာ ဧကဂ္ဂတာယ။ “သာ တိဿယ”န္တိ အတိဿယေန သဟ။ “ဩသက္ကိတု”န္တိ သံသီဒိတုံ။ “နံ”တိ စိတ္တံ။ “သံ
သပ္ပိတု”န္တိ ဧဝံ နု ခေါ အညထာနု ခေါတိ ဒွိဓာ စဉ္စလိတုံ။ “ဥက္ကဏ္ဌိတု”န္တိ အညာဘိမုခီ ဘဝိတုံ။ အာရမိတုန္တိ
ဝုတ္တံ ဟောတိ။ လဒ္ဓံ သာတံ ယေနာတိ လဒ္ဓဿာတံ။ “သာတံ”တိ သာရတ္တံ။ “ဥပဗြူဟိတံ”တိ ဘုသံဝဍ္ဎိတံ။ “သန္
တ သဘာဝတ္တာ”တိ ဥပသန္တ သဘာဝတ္တာ။ “တထာ အနုဂ္ဂဟိတာ”တိ အာရမ္မဏာဘိမုခကရဏာဒိဝသေန အနုဂ္ဂ
ဟိတာ ။ သမာဓိဿ ကာမစ္ဆန္ဒနီဝရဏပ္ပဋိပက္ခတ္တာ “သယံ။ပေ။ နီတရေတ္တတ”တိ ဝုတ္တံ။ “နိစ္စလံဌတ္တတ”တိ အပ္ပနာ
ကိစ္စမာဟ။

ဧဝံ ဥပနိဇ္ဈာနတ္ထံ ဒဿေတ္တတ ဈာပနတ္ထံ ဒဿေန္တော “တေသု စာ”တိအာဒိမာဟ။ “တပ္ပစ္စနီကာ”တိ
တေသံ ဈာနင်္ဂ ဓမ္မာနံ ပစ္စနီကာ ပဋိပက္ခာ။ “မနသ္မိံ ပိ”တိ မနောဒ္ဒွါရေပိ။ ပဂေဝ ကာယဝစီဒ္ဒွါရေသူတိ ဧဝံ သမ္ဗာဝန
တ္ထော စေတ္ထ ပိသဒ္ဒော။ အပိသဒ္ဒောပိ ယုဇ္ဇတိ။ “ဈာပိတာ နာမ ဟောန္တိ”တိ ဈာနင်္ဂ ဓမ္မဂ္ဂိဟိ ဒဍ္ဎာနာမ ဟော
န္တိ။ “ဧဝံ သန္တေပိ တေသံ သမုဒာယေ ဧဝ ဈာန တေဟာရော သိဒ္ဓော”တိ ယောဇနာ။ “ဓမ္မ သာမဂ္ဂိပဓာန”န္တိ ဈာနဓမ္မ
ဌာနေ ဈာနင်္ဂ ဓမ္မာနံ မဂ္ဂဋ္ဌာနေ မဂ္ဂင်္ဂ ဓမ္မာနံ ဗောဓိဋ္ဌာနေ ဗောဇ္ဈင်္ဂ ဓမ္မာနံ သမဂ္ဂဘာဝပ္ပဓာနံ။

ဧဝံ သင်္ဂဟကာရာနံ မတိယာ ဈာနံ ဝတွာ ဣဒါနိ အပရေသာနံ မတိယာ တံ ဒဿေတုံ “အပရေ”တိအာဒိမာဟ။
အပရေ ပန ဝဒန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ တတ္ထ “ယထာ သကံကိစ္စာနီ”တိ သဿ ဣဒံ သကံ။ သဿာတိ အတ္တနော။ ဣဒန္
တိ သန္တကံ။ ယာနိယာနိ အတ္တနော သန္တကာနီတိ အတ္ထော။ “ဣတိ”တိ တသ္မာ။ “ပဋ္ဌာနေ ဈာနပစ္စယံ ပတွာ။ပေ။
သာခေန္တိယေဝ”။ ဝုတ္တဉ္ဟိ တတ္ထ။ ဈာနပစ္စယောတိ ဈာနင်္ဂါနိဈာနသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ
ရူပာနံ ဈာနပစ္စယေန ပစ္စယော။ မဂ္ဂပစ္စယောတိ မဂ္ဂင်္ဂါနိ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တကာနံ ဓမ္မာနံ တံ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပာနံ
မဂ္ဂပစ္စယေန ပစ္စယောတိ။ “ပဉ္စသမုဒိတာဒိနီ”တိ ပဉ္စသမူဟ ဒသသမူဟာနိ။ “ပဌမဇ္ဈာနာဒိဘာဝဝဿေဝစာ”တိ ပဌ
မဇ္ဈာနာဒိ နာမလာဘဿေဝစာတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဈာနဘာဝဿာ”တိ ဈာနနာမလာဘဿ။ “တထာဝိဓကိစ္စဝိသေ
သာဘာတ”တိ တထာဝိဓာနံ အာရမ္မဏာဘိနိရောပနာဒီနံ ကိစ္စ ဝိသေသာနံ အဘာဝတော။

၄၉. “တ္တေ သိယာ”တိ တေသ္မိံ ဌာနေ ပုစ္ဆာသိယာ။ “အင်္ဂ ဘေဒေါ”တိ ပဌမဇ္ဈာနေ ပဉ္စ အင်္ဂါနိ, ဒုတိယဇ္ဈာ
နေ စတ္တာရိ အင်္ဂါနီ တိအာဒိကော အင်္ဂဘေဒေါ။ “ပုဂ္ဂလဇ္ဈာသယေနာ”တိ ပုဂ္ဂလဿ ဣစ္ဆာဝိသေသေန။ ဣတိ
အယံ ဝိသဇ္ဇနာ။ “သော”တိ သော ပုဂ္ဂလော။ “ဟိ”တိ ဝိတ္ထာရ ဇောတကော။ ဝိတက္ကော သဟာယော ယဿာတိ ဝိ
တက္ကသဟာယော။ “ဝိတက္ကေ နိဗ္ဗိန္ဒတိ”တိ ဩဠာရိကောဝတာယံ ဝိတက္ကော, နီဝရဏာနံ အာသန္နေ ဌိတောတိ ဧဝံ ဝိ
တက္ကေ အာဒီနဝံ ဒိသွာ နိဗ္ဗိန္ဒတိ။ တဿ အဇ္ဈာသယောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဝိတက္ကံ ဝိရာဇေတိ ဝိဂမေတိ အတိက္
ကမာပေတီတိ ဝိတက္ကဝိရာဂေါ။ ဝိတက္ကဝိရာဂေ စ သော ဘာဝနာ စာတိ သမာသော။ “ဥတ္တရုတ္တရဇ္ဈာနာဓိဂမနေ”တိ
ဥတ္တရိ ဥတ္တရိဈာနပ္ပဋိလာဘေ။ အဇ္ဈာသယ ဗလေန ဟာဒကဇ္ဈာနသဒိသံ န ဟောတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ စေတောပဏိဓိ
ဣဇ္ဈတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဝိသုဒ္ဓတ္တာ”တိ သီလဝိသုဒ္ဓတ္တာ။

၅၀. သင်္ခါရ ဘေဒဝိစာရဏာယံ။ “သင်္ခါရ ဘေဒေ န ဝုတ္တော”တိ ပထမဇ္ဈာန ကုသလ စိတ္တံ အသင်္ခါရိက
မေကံ, သသင်္ခါရိကမေကန္တိအာဒိနာ န ဝုတ္တောတိ အဓိပ္ပာယော။ “သော”တိ သင်္ခါရ ဘေဒော။ “သိဒ္ဓတ္တာ”တိ
သင်္ခါရ ဘေဒဿ သိဒ္ဓတ္တာ။ ကထံ သိဒ္ဓေါတိ အာဟ “တထာဟိ”တိအာဒိ။ သုခါ ပဋိပဒါ ယေသံ တာနိ သုခပ္ပဋိပ
ဒါနိ။ တေသံ ဘာဝေါတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “ယော”တိ ယောဂီပုဂ္ဂလော။ “အာဒိတော”တိအာဒိမှိ။ “ဝိက္ခမ္ဘေန္တော”တိ ဝိ
မောစေန္တော ဝိယောဂံ ကရောန္တော။ ဒုက္ခေန ဝိက္ခမ္ဘေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ကာမာဒီနဝဒဿနာဒိနာ”တိ အဂ္ဂ
ရကာသူ ပမာကာမာဗဟုဒုက္ခာဗဟုပါယာသာ, အာဒီနဝေါ ဧတ္ထဘိယျောတိအာဒိနာ ကာမေသုအာဒီနဝံ ဒိသွာ။ အာဒိ
သဒ္ဒေန ဝိတက္ကာဒီသု အာဒီနဝဒဿနံ သင်္ဂယှတိ။ “တေနေဝါ”တိ ကာမာဒီနဝဒဿနာဒိနာ ဧဝ။ ဧတ္ထ အဘိညာ
ဘေဒေန သင်္ခါရ ဘေဒော န ဝတ္တဗ္ဗော, ပဋိပဒါ ဘေဒေနေဝ ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဒဿေတုံ “ခိပ္ပာဘိညဇ္ဈာနာနံပိ”တိ
အာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ, အဘိဇာနနံ အဘိညာ။ ခိပ္ပာသီဃာ အဘိညာ ယေသံ တာနိ ခိပ္ပာဘိညာနိ။ ဒန္ဓာ အသီဃာ အဘိ
ညာ ယေသံ တာနိ ဒန္ဓာဘိညာနိ။ ဈာနာနိ။ “ယဒိ ဧဝ”န္တိ ဧဝံ ပဋိပဒါ ဘေဒေန သင်္ခါရ ဘေဒော ယဒိ သိယာတိ အတ္
ထော။ “ဝဍ္ဎနကာလေ”တိ သမာပတ္တိ သမာပဇ္ဇနကာလေ။ ပဋိဗန္ဓကာ နာမ အန္တရာယိကာ။ “သန္နိဟိတာသန္နိဟိ
တဝသေနာ”တိ အာသန္နေ သဏ္ဌိတာသဏ္ဌိတဝသေန။ သုဒ္ဓံ ဝိပဿနာယာနံ ယေသံ တေ သုဒ္ဓဝိပဿနာယာနိကာ။
“သုဒ္ဓံ”တိ သမထဇ္ဈာနေန အသမ္မိဿံ။ “သတ္ထေန ဟနိတွတ”တိ ပရေ န သတ္ထေန ဟနနတော ဆိန္ဒနတော။
“သဟသာ”တိ သီဃတရေန။ “မရန္တာနံ ဥပ္ပန္နံ”တိ မရဏာသန္နကာလေ ဥပ္ပန္နံတိ အဓိပ္ပာယော။ အနာဂါမိနော ဟိ
သုဒ္ဓ ဝိပဿနာယာနိကာပိ သမာနာ သမာဓိသ္မိံ ပရိပူရကာရိနော နာမ ဟောန္တိ။ ကစ္ဆန္တေ သုသတိ ကိဉ္စိ နိမိတ္တံ
အာရဗ္ဘမနသိကာရ မတ္တေနပိ ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တေနာဟ “တံပိ မဂ္ဂသိဒ္ဓဂတိက”န္တိ။ “ရူပီဗြဟ္မလောကေ”တိ
ဣဒံ အဋ္ဌန္နံ သမာပတ္တီနံပိ တတ္ထ ဟာကတိကဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ အရူပီ ဗြဟ္မလောကေ ပန ဧကာ ဧဝ သမာပ
တ္တိ ဟာကတိကာသမ္ဘဝတိ။ ဥပပတ္တိသိဒ္ဓဇ္ဈာနာနံ ဘဝန္တရေ သန္နိဟိတ ပစ္စယဘေဒေန သင်္ခါရ ဘေဒော ဝုတ္
တော, သော ကထံ ပစ္စေတဗ္ဗောတိ အာဟ “ကေသိဉ္စိ ဘဝေပိ။ပေ။ ယုတ္တာနိ ဟောန္တီ”တိ။ ကေသိဉ္စိ ဘဝေသဗ္ဗပ္ပ
ထမံ လဒ္ဓကာလေ သင်္ခါရ ဘေဒဿ အာသန္နတ္တာ ဝဍ္ဎနကာလေပိ သော ဧဝ သင်္ခါရ ဘေဒော သိယာတိ အာသင်္
ကာသမ္ဘဝတော ဣဒံ ဝုတ္တံ။ တေန ဘဝန္တရေ ဥပပတ္တိ သိဒ္ဓဇ္ဈာနာနံ သန္နိဟိတ ပစ္စယဘေဒေန သင်္ခါရဘေဒေ ဝ
တ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထီတိ ဒဿေတိ။ ဣဒါနိ တာနိ မဂ္ဂ သိဒ္ဓဇ္ဈာန ဥပပတ္တိ သိဒ္ဓဇ္ဈာနာနိ သန္နိဟိတပစ္စယံ အနပေ
က္ခိတွာ မဂ္ဂက္ခဏ ဥပပတ္တိက္ခဏေသု သိဒ္ဓကာလေ ဈာနုပ္ပတ္တိ ပဋိပဒါယ ဧဝ သဗ္ဗသော အဘာဝံ ဂဟေတွာ
အပရံ ဝိကပ္ပံ ဒဿေတုံ “ဈာနုပ္ပတ္တိ ပဋိပဒါ ရဟိတတ္တာ တ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ မဟဂ္ဂတဈာနာနံ အဋ္ဌကထာဝ
သေန သိဒ္ဓံ သင်္ခါရ ဘေဒံ ဝတွာ ဣဒါနိ ဟဋ္ဌဝသေနာပိ သော သိဒ္ဓေါ ယေတတိ ဒဿေတုံ “အပိစာ”တိအာဒိ အာရဒ္
ဓံ။ ဒုက္ခပ္ပဋိပဒါပုဗ္ဗကာနံ ဒွိန္နံ ဒန္ဓာဘိညခိပ္ပာဘိညသမာဓီနံ။ “ဧတ္တာဝတာ”တိ ဧတံ ပရိမာဏံ အဿာတိ ဧတ္တာ
ဝံ။ ဧတ္တာဝန္တေန။ ဧတ္ထ သိယာ, ကသ္မာ ဣဓ သင်္ခါရဘေဒော န ဝုတ္တောတိအာဒိနာ ဝစနက္ကမေန သိဒ္ဓေါ ဟော
တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဧဝံ သုဝိညေယျံ။

၅၁. ဝိဘာဝနိပါဌေ။ ပရိကမ္မံ နာမ ပထဝီ, ပထဝီ, အာပေါ, အာပေါ-တိအာဒိကံ, ရူပံ အနိစ္စံ, ရူပံ ဒုက္ခံ, ရူပံ အနတ္
တာ-တိအာဒိကဉ္စ ဘာဝနာပရိကမ္မံ အဓိကာရော နာမ ပုဗ္ဗဘဝေကတဘာဝနာကမ္မံ။ ပုဗ္ဗဘဝေဈာနမဂ္ဂဖလာနိပတ္ထေတွ
တ ကတံ ဒါနသီလာဒိ ပုညကမ္မဉ္စ။ “ဣဒံ တာဝနယုဇ္ဇတီ”တိ ဧတ္ထ တာဝသဒ္ဒေါ ဝတ္တဗ္ဗန္တရာပေက္ခနေ နိပါ
တော။ တေန အပရံပိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထီတိ ဒီပေတိ။ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရော ဒုဝိဓော ပကတိ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရော, ပယောဂပုဗ္
ဗာဘိသင်္ခါရောတိ။ တတ္ထ ပရိကမ္မ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရော ပကတိ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရော နာမ, အယံ ပကတိ ပစ္စယဂဏော
ဧဝ။ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တော ပုဗ္ဗပ္ပယောဂေ ပယောဂပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရော နာမ ။ သော ဧဝ ဣဓာဓိပ္ပေတောတိ ဒဿေတုံ
“နဟိ”တိအာဒိမာဟ။ “အန္တမသော”တိ အန္တိမ ပရိစ္ဆေဒေန။ “အာလောပဘိက္ခာ” နာမ ဧကော လောပဘိက္ခာ။ သော ပ
ရိကမ္မသင်္ခါတပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရော။ ဈာနာနိ စ သဗ္ဗာနိ ဥပ္ပန္နာနိ နာမ နတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဣတိ”တိ တသ္မာ။
“သော”တိ ဘာဝနာဘိသင်္ခါရော။ “တေသံ”တိ သဗ္ဗေသံပိ ဈာနာနံ။ န ဟိ လောကိယဇ္ဈာနာနိ နာမ။ပေ။ အတ္ထိ, ဣမေ
သံ သတ္တာနံ သဗ္ဗကပ္ပေသုပိ ကပ္ပဝိနာသကာလေ ဈာနာနိ ဘာဝေတွာ ဗြဟ္မလောက ပရာယနတာ သဗ္ဗာတတိ အဓိ
ပ္ပာယော။ “ပုဗ္ဗေ သမထကမ္မေသု ကတာဓိကာရဿာ”တိ အာသန္နဘဝေကတာဓိကာရံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဒူရဘဝေ
ပန သမထကမ္မေသု အကတာဓိကာရော နာမ ကောစိ နတ္ထီတိ။ “ဧဝမေတ”တိ ဧဝံ ဧဝ။ ဝိပါကဇ္ဈာနေသု သင်္ခါရ ဘေ
ဒဿ ပုဗ္ဗ ကမ္မဝသေန ဝတ္တဗ္ဗတ္တာ “ကုသလ ကိရိယဇ္ဈာနေသူ”တိ ဝုတ္တံ။ “အထတတိအာဒိကော ပစ္ဆိမ ဝိကပ္ပော
နာမ” အထတ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇမာနဿ နကဒါစိ အသင်္ခါရိကဘာဝေ သမ္ဘဝတီတိ အသင်္ခါရိကန္တိ

စ, ဗ္ဗဘိစာရာဘာဝတော သသင္ခါရိကန္တိ စ န ဝုတ္တန္တိ အယံ ဝိကပ္ပော။ တတ္ထ အသင္ခါရိကန္တိ စ န ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဗ္ဗဘိစာရာ ဘာဝတော”တိ အသင္ခါရိကဘာဝေန ပသင္ဂါဘာဝတော။ သသင္ခါရိကန္တိ စ န ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဝုစ္စေယျ။ နိရတ္ထ ကမေဝတံဘဝေယျ။ ကသ္မာ, သမ္ဘဝ ဗ္ဗဘိစာရာနံ အဘာဝတော။ သမ္ဘဝေ ဗ္ဗဘိစာရေ စ။ ဝိသေသနံ သာတ္ထကံ သိယာတိ ဟိ ဝုတ္တံ။ န စ နိရတ္ထကဝစနံ ပဏ္ဍိတာ ဝဒန္တိ။ ကသ္မာ, အပဏ္ဍိတလက္ခဏတ္တာ။ သတိ ပန သမ္ဘဝေ စ ဗ္ဗဘိစာရေ စ, တထာ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ကသ္မာ, သာတ္ထကတ္တာ။ သာတ္ထကမေဝ ပဏ္ဍိတာ ဝဒန္တိ။ ကသ္မာ, ပဏ္ဍိတ လက္ခဏတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။

၅၂. ပဋိပအ အဘိညာဝဝတ္တာနေ။ “နိမိတ္တုပ္ပာဒတော”တိ ပဋိဘာဂနိမိတ္တုဿ ဥပ္ပာဒတော။ သုခာပန ပဋိပအ, ပဉ္စာဒန္ခိ တ ခိပ္ပံ တ ဥပ္ပန္နံ ဈာနံ သုခပ္ပဋိပဒံ နာမ ကရောတီတိ ယောဇနာ။ “ပုဗ္ဗဘာဝေ”တိ အာသန္နေ ပုဗ္ဗဘာဝေ။ အန္တရာယိကမ္မော နာမ ‘ကိလေသန္တရာယိကော စ, ကမ္မန္တရာယိကော စ, ဝိပာကန္တရာယိကော စ, ပညတ္တိ ဝီတိက္ကမန္တရာယိကော စ, အရိယူပတာဒန္တရာယိကော စ။ တတ္ထ တိဿော နိယတမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယောကိလေသန္တရာယိကော နာမ။ ပဉ္စာနန္တရိယ ကမ္မာနိ ကမ္မန္တရာယိကော နာမ။ အဟေတုက ဒွိဟေတုကပ္ပဋိသန္ဓိဝိပာကာ ဝိပာကန္တရာယိကော နာမ။ ဘိက္ခု ဘာဝေဋ္ဌိတာနံ ဝိနယ ပညတ္တိ ဝီတိက္ကမိတ္ဝာ အကတပ္ပဋိကမ္မော ဝီတိက္ကမော ပညတ္တိဝီတိက္ကမန္တရာယိကော နာမ။ ပဋိကမ္မေပနကတေ အန္တရာယိကော န ဟောတိ။ အရိယပုဂ္ဂလာနံ ဇာတိအာဒီဟိ ဥပဝဒိတ္ဝာ အက္ခောသိတ္ဝာ အကတပ္ပဋိကမ္မံ အက္ခောသနံ အရိယူပတာဒန္တရာယိကော နာမ။ ဣဓပိ ပဋိကမ္မေ ကတေ အန္တရာယိကော န ဟောတိ။ သေသေသု တီသု ပဋိကမ္မံ နာမ နတ္ထိ။ ဣမေ ဓမ္မာ ဣမသ္မိံ ဘဝေ ဈာနမဂ္ဂါနံ အန္တရာယံ ကရောန္တီတိ အန္တရာယိကာ နာမ။ တေဟိ ဝိမုတ္တော အန္တရာယိက ဓမ္မ ဝိမုတ္တော နာမ။ “ကလျာဏပ္ပဋိပတ္တိယံ ဌိတော”တိ သီလဝိသုဒ္ဓိ အာဒိကာယ ကလျာဏပ္ပဋိပတ္တိယံ ပရိပူရဏ ဝသေန ဌိတော။ “ဆိန္နပလိဗောဓော”တိ အာဝါသပလိဗောဓာဒီနိ ဒသဝိဓာနိ ပလိဗောဓကမ္မာနိ ဆိန္ဒိတ္ဝာ ဌိတော။ “ပဟိတတ္တော”တိ, ယန္တံ ပုရိသထာမေန ပုရိသပရက္ကမေန ပတ္တဗ္ဗံ, န တံ အပတ္ဝာ ဝီရိယဿ သဏ္ဌာနံ ဘဝိဿတီတိ ဧဝံ ပဝတ္တေန သမ္မပ္ပဓာန ဝီရိယေန သမန္နာဂတော။ သော ဟိ ပဟိတော ပေသိတော အနပေက္ခိတော အတ္တဘာဝေ အနေနာတိ ပဟိတတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။ “နသမ္ပဇ္ဇတီတိ နတ္ထိ”။ သစေ ပဉ္စပဓာနိယင်္ဂသမန္နာဂတော ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ပဉ္စပဓာနိယင်္ဂါနိ နာမ သဒ္ဓာသမ္ပန္နတာ, အသာဌေယျံ, အာရောဂျံ, အလီနဝီရိယတာ, ပညဝန္တတာ,တိ။

၅၂. ဝိပာကဈာနေ။ “မုဒုဘူတံ”တိ ဘာဝနာ ဗလပရိတ္တတ္တာမန္ဒဘူတံ။ မန္ဒဘူတတ္တာ စ ဒုဗ္ဗလံ။ “နာနာ ကိစ္စ စဋ္ဌာနေသု စာ”တိ ဒဿနသဝနာဒီသု။ “ဟီနေသုပိ အတ္တဘာဝေသု”တိ အဟေတုက ဒွိဟေတုကပုဂ္ဂလေသုပိ။ “အသဒိသံပီ”တိ တိဟေတုကုက္ကဋ္ဌံပိ ကမ္မံ အဟေတုကဝိပာကံပိ ဇနေတီတိအာဒိနာ အသဒိသံပိ ဝိပာကံ ဇနေတိ။ “ဘဝင်္ဂဋ္ဌာနေသု ယေဝ”တိ ဧတ္ထ ဘဝင် သဒ္ဒေန ပဋိသန္ဓိဋ္ဌာန စုတိဋ္ဌာနာနိပိ သင်္ဂယှန္တိ။ “ကုသလသဒိသမေဝ”တိ ပဌမဈာနကုသလံ ပဌမဈာန ဝိပါကမေဝ ဇနေတိ, ဒုတိယဈာန ကုသလံ ဒုတိယဈာန ဝိပါကမေဝ ဇနေတီတိအာဒိနာ ကုသလ သဒိသမေဝ ဝိပာကံ ဇနေတိ။ “ကုသလမေဝ။ပေ။ ကိရိယဈာနံ နာမ ဟောတိ” အဘေဒူ ပစာရေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဘေဒမ္ပိ အဘေဒံ ကတ္ဝာ ဥပစာရော တေဟာရော အဘေဒူ ပစာရော။

၅၄. သင်္ဂဟကထာ ဝဏ္ဏနာယံ။ ဈာနာနံ ဘေဒော ဈာနဘေဒော။ အတ္ထတော ပန ဈာနေဟိ သမ္ပယောဂဘေဒော ဈာနဘေဒောတိ ဝုတ္တော ဟောတီတိ အာဟ “ဈာနေဟိ သမ္ပယောဂဘေဒေနာ”တိ။ ပဌမဈာနိကံ စိတ္တန္တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “တမေဝ”တိ ရူပာဝစရ မာနသမေဝ။ ဝိဘာဝနိယံ ပန ဥပရိသင်္ဂဟကထာယံ ဈာနင်္ဂ ယောဂဘေဒေန, က တ္ဝာဝကေကန္တု ပဉ္စဓာတိ ဝစနံ ဒိသ္ဝာ ဣဓ ဈာန ဘေဒေနာတိ ဈာနင်္ဂေဟိ သမ္ပယောဂဘေဒေနာတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ သန္တေပိ ဣဓ ဈာနဘေဒဿ ဝိသုံ အဓိပ္ပေတတ္တာ “အညေဟိ ဈာနဘေဒော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

ရူပာဝစရစိတ္တဒီပနိယာအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅၅. အရူပစိတ္တဒီပနိယံ။ “ဘုသော”တိ အတိရေကတရံ။ “သရူပတော”တိ ပရမတ္ထ သဘာဝတော။ နတ္ထိ ဇန္တာ ဧတ္ထာတိ အဇန္တော။ အဇန္တော အာကာသောတိ အဇန္တာကာသော။ “ပရိစ္ဆိန္နာကာသော”တိ ဒွတ္တရစ္ဆိဒ္ဒတတာဟန စ္ဆိဒ္ဒာဒိ ကော အာကာသော, ယတ္ထ အာကာသ ကသိဏ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဂဏှာတိ။ ကသိဏ နိမိတ္တံ ဥဂ္ဃာဋေတွာ လဒ္ဓော အာကာသော ကသိဏုဂ္ဃာဋိမာကာသော, ကသိဏံ ဥဂ္ဃာဋေန နိဗ္ဗတ္တော ကသိဏုဂ္ဃာဋိမောတိ ကတ္ဝာ။ ရူပကလာ

ဟာနံ ပရိစ္ဆေဒမတ္တဘူတော အာကာသော ရူပပရိစ္ဆေဒအာကာသော။ “အနန္တဘာဝေန ဖရီယတီ”တိ စတုရင်္ဂုလမတ္တောပိ
သော အနန္တ နာမံ ကတွာ ဘာဝနာမနသိကာရေန ဖရီယတိ။ “ဒေဝတာနံ အဓိဋ္ဌာနဝတ္ထု”တိ မဟိဒ္ဓိကာနံ ကမနဂရ ဒေဝတာနံ
ဗလိပ္ပဋိဂ္ဂဟဏဋ္ဌာနံ ဝုစ္စတိ, ယတ္ထ မနုဿာ သမယေ ကုလ ဒေဝတာနံ ဗလိံ အဘိဟရန္တိ။ “ဗလိံ”တိ ပူဇနီယ ဝတ္ထု
ဝုစ္စတိ။ “တသ္မိံ”တိ ကသိဏုဂ္ဃာဋိမာကာသေ။ “တဒေတ”တိ တံ အာရမ္မဏမေဝ။ ကုသလဇ္ဈာနံ သမာပန္နဿတ,
ဝိပာကဇ္ဈာနေန ဥပပန္နဿတ, ကိရိယဇ္ဈာနေန ဒိဋ္ဌဓမ္မ သုခ ဝိဟာရိဿတ, တိယောဇေတဗ္ဗံ။ အနန္တန္တိ ဝုစ္စတိ,
ယထာပထဝီကသိဏေ ပဝတ္တနတော ဈာနံ ပထဝီကသိဏန္တိ ဝုစ္စတီတိ။ “ကေဒေသေ”တိ ဥပ္ပာဒေတ ဌိတိယံ တ ဘင်္ဂ
ဂေတ။ အန္တရဟိတတ္တာ အနန္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ “အနန္တ သညိတေ”တိ အနန္တ နာမကေ။ “အနန္တန္တိ ဘာဝနာယ ပဝတ္
တတ္တာ”တိ ဣဒံ ပဌမာ ရုပ္ပဝိညာဏံ အနန္တန္တိ ဧဝံ ပုဗ္ဗဘာဂ ဘာဝနာယ ပဝတ္တတ္တာ။ “အတ္တနော ဖရဏာကာရ ဝ
သေနာ”တိ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနံ အနပေက္ခိတွာတိ အဓိပ္ပာယော။ “နိရုတ္တိ နယေနာ”တိ သကတ္ထေ ယပစ္စယံ ကတွာ
နကာရဿလောပေန။ “ဟဋ္ဌိယာ နသမေတီ”တိ ဝိဘင်္ဂ ဟဋ္ဌိယာနသမေတိ။ “အနန္တံ ဖရတီ”တိ အနန္တံ အနန္တန္တိ ဖ
ရတိ။ “ပဌမာ ရုပ္ပဝိညာဏာဘာဝေ”တိ တဿ အဘာဝ ပညတ္တိမတ္တံ။ “နေဝတ္ထီ”တိ နတ္ထိ။ “အဿာ”တိ စတု
တ္ထာ ရုပ္ပဇ္ဈာနဿ။ အထတတိအာဒီသု “ပဋုသညာ ကိစ္စဿာ”တိ ဗျတ္တသညာ ကိစ္စဿ။ “သင်္ခါရာဝသေ
သ သုခုမဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ”တိ ဣမဿ အတ္ထံ ဝိဘာဝေန္တော “ဧတ္ထစာ”တိအာဒိမာဟ။ “မုဒ္ဓဘူတံ”တိ မ
တ္ထကပတ္တံ။ “ဒေသနာသီသမတ္တံ”တိ ရာဇာ အာဂစ္ဆတီတိအာဒီသု ဝိယ ပဓာန ကထာမတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
“တဿေတ”တိ ပဌမာ ရုပ္ပဝိညာဏဿေဝ။ ကုသလဘူတံ ပဌမာ ရုပ္ပဝိညာဏံ ပုထုဇ္ဇနာနဉ္စ သေက္ခာနဉ္စ
ကုသလဘူတဿ ဒုတိယာရုပ္ပဝိညာဏဿ အာရမ္မဏံ ဟောတိ။ အရဟာ ပန တိဝိဓော။ တတ္ထ, ဧကောပဌမာ ရုပ္ပေ
ဌတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ပဌမာရုပ္ပံ အသမာပဇ္ဇိတွာဝ ဒုတိယာ ရုပ္ပံ ဥပ္ပာဒေတိ။ တဿ ကုသလဘူတံ ပဌမာ ရု
ပ္ပံ ကိရိယဘူတဿ ဒုတိယာ ရုပ္ပဿ အာရမ္မဏံ။ ဧကောပဌမာ ရုပ္ပေဌတွာ အရဟတ္တံ ပတွာ ပုန တမေဝ ပဌ
မာ ရုပ္ပံ သမာပဇ္ဇိတွာ ဒုတိယာ ရုပ္ပံ ဥပ္ပာဒေတိ။ ဧကော ဒုတိယာ ရုပ္ပေဌတွာ အရဟတ္တံ ဂစ္ဆတိ။ တေသံ ဒွိန္နံ
ကိရိယဘူတံ ပဌမာ ရုပ္ပဝိညာဏံ ကိရိယဘူတဿေဝ ဒုတိယာရုပ္ပဿ အာရမ္မဏံ။ တေနာဟ “ဝိညာဏံ နာမာ”တိ
အာဒိံ။

အရူပစိတ္တာနုဒီပနာ။

၅၇. လောကုတ္တရစိတ္တေ။ “ဇလပ္ပတဟော”တိ ဥဒကဓာရာသင်္ဃာဋ္ဌော။ “ပဘဝတော”တိအာဒိပဝတ္တိဋ္ဌာန
တော။ “ယထာဟာ”တိ ကထံ ဟဋ္ဌိယံ အာဟ။ “သေယျထိဒ”န္တိ သော ကတမော။ “အယံ ပီ”တိ အယံ အရိယမဂ္ဂေ
ပိ။ ဧကစိတ္တက္ခဏိကော အရိယမဂ္ဂေ, ကထံ ယာဝ အနုပာဒိသေသ နိဗ္ဗာနဓာတုယာသဝတိ သန္ဒတီတိ အာဟ “အာနု
ဘာဝပ္ဖရဏဝသေနာ”တိ။ ဟဋ္ဌိယံ ဂင်္ဂါဒီနိ ပဉ္စန္နံ မဟာနဒီနံ နာမာနိ။ “သမုဒ္ဒ နိန္နာ”တိ မဟာသမုဒ္ဒာဘိမုခံ နိန္နာ နမိ
တာ။ “ပောဏာ”တိ အနုပတိတာ။ “ပဗ္ဘာရာ”တိ အဓောတပတိတာ။ “ကိလေသာနံ”တိ အနုပဂမနေ ကမ္မပဒံ။ ဟဋ္ဌိယံ “ဃ
ဋ္ဌော”တိ ဥဒက ပုဏ္ဏဃဋ္ဌော။ “နိကုဇ္ဇော”တိ အဓောမုခံ ဌပိတော။ “နောပစ္စာဝ မတီ”တိ ပုန နောဂိလတိ။ “န ပုနေ
တီ”တိ န ပုန ဧတိ နုပဂစ္ဆတိ အရိယသာဝကော။ “န ပစ္စေတီ”တိ န ပဋိ ဧတိ။ တဒတ္ထံ ဝဒတိ “န ပစ္စာဂစ္ဆတီ”တိ။
ဧဝံ တံ အနိဝတ္တဂမနံ ဟဋ္ဌိသာခကေဟိ ဒီပေတွာ ဣဒါနိ ယုတ္တိသာခကေဟိ ပကာသေတုံ “ယထာ စာ”တိအာဒိမာဟ။
“ယတော”တိ ယံ ကာရဏာ။ “တေ”တိ ပုထုဇ္ဇနာ။ “ဒုဿီလာ”တိ နိဿီလာ။ “ဥမ္မတ္တကာ”တိ ပိတ္တုမ္မတ္တကာ။ “ခိ
တ္တ စိတ္တာ”တိ ဆဋ္ဋိတပကတိ စိတ္တာယက္ခုမ္မတ္တကာ။ “ဒုပ္ပညာ”တိ နိပ္ပညာ။ “ဧဠမူက”တိ ဒုပ္ပညတာယ ဧဝ ပ
ဂ္ဃရိတလာလ မုခ မူက။ “တသ္မိံ မဂ္ဂေ တေ”တိ အဋ္ဌင်္ဂိကေ အရိယမဂ္ဂေ ဧဝ။ သော ပန မဂ္ဂေ ပဌမ မဂ္ဂေ, ဒုတိ
ယ မဂ္ဂေ, တတိယ မဂ္ဂေ, စတုတ္ထ မဂ္ဂေ,တိ စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ။ “အာဒိတော ပဇ္ဇနံ”တိ စတူသု မဂ္ဂေသု အာဒိမှ
ဟိ ပဌမ မဂ္ဂသောတဿ ပဇ္ဇနံ ဂမနံ။ ပဋိလာဘောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “သောတာပတ္တိယာ”တိ သောတဿ အာပ
ဇ္ဇနေန။ “အဓိဂမ္မမာနော”တိ ပဋိလဗ္ဘမာနော။ သဗ္ဗေ ဗောဓိပက္ခိယ ဓမ္မာ အနိဝတ္တ ဂတိယာ ပဝတ္တမာနာ သော
တောတိ ဝုစ္စန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ သမ္ဗောဓိ ဝုစ္စတိ စတူသု မဂ္ဂေသု ဉာဏံ။ ဥပရိသမ္ဗောဓိ ဧဝ ပရာယနံ ယေသံ တေ ဥပ
ရိသမ္ဗောဓိ ပရာယနာ။ ပရာယနန္တိ စ ပဋိသရဏံ။ ကထံ သောတာပတ္တိ ဝစနံ မဂ္ဂေန သမာနာဓိကရဏံ ဟောတီတိ ဝုတ္
တံ “ပဌမ မဂ္ဂ သင်္ခါတာယ သောတာပတ္တိယာ”တိအာဒိ။ “မဂ္ဂေတီ”တိ ဂဝေသတိ။ မာရေန္တ ဂမနောနိရုတ္တိန
ယေန မဂ္ဂေတိ သိဇ္ဈတီတိ ဝုတ္တံ “ကိလေသေ မာရေန္တော ဂစ္ဆတီတိ မဂ္ဂေ”တိ။

၅၈. သကအာကမိ မဂ္ဂေ။ ‘‘သကိံ အာဂစ္ဆတီ’’တိ က္ကတောဂန္တွာ ပုန ဣမံ အာဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ ‘‘သိ လေနာ’’တိ ပကတိသဘာဝေန။ ကာမလောကံ အာဂစ္ဆန္တိ တေဟီတိ ကာမလောကာဂမနာ။ ကိလေသာ။ တေသံ သဗ္ဗ ဘာဝေန ဝိဇ္ဇမာနဘာဝေန။ ဟဋ္ဌိယံ ‘‘ကေစ္စသ္သ ပုဂ္ဂလသ္သာ’’တိ ကတ္တု အတ္ထေသာမိဝစနံ။ ကေစ္စေန ပုဂ္ဂလေန အပ္ပဟီနာ နီတိ သမ္ဗန္ဓော ။ ‘‘သဟဗ္ဗတံ’’တိ သဟာယဘာဝံ။ ‘‘အာကမိဟောတီ’’တိ ဝတ္တတ တမေဝတ္ထံ ဝဒတိ ‘‘အာဂ န္တွာ က္ကတ္ထတ္တာ’’န္တိ။ အာဂစ္ဆတိ သီလေနာတိ အာဂန္တွာ။ က္ကတ္ထံ ဘာတေ က္ကတ္ထတ္တံ။ ဣမံ ကာမတ္တဘာဝံ အာဂန္တွာ, တသ္မာ အာကမိ နာမ ဟောတီတိ ယောဇနာ။ ‘‘အယဥ္စ အတ္ထော’’တိ ပဋိသန္ဓိဝသေန သကိံ ဣမံ လောကံ အာဂစ္ဆတီတိအာဒိကော အတ္ထော။ ‘‘ကိလေသ ဂတိဝသေနာ’’တိ ကာမလောကာ ဂမန ကိလေသ ဂတိဝသေန။ မဂ္ဂသ ဟာယေန ဈာနေန ဝိက္ခမ္ဘိတာ ကိလေသာ မဂ္ဂေန သမုစ္ဆိန္န ဂတိကာ ဟောန္တိ။ အယံ မဂ္ဂသဟာယောဈာနာနုဘာ တေ နာမ။ တေနာဟ ‘‘န ဟိ’’တိအာဒိံ။ ‘‘ဒေဝလောကတော’’တိ တွေ ဗြဟ္မလောကောပိ သင်္ဂဟိတော။ ပစ္ဆိမသ္မိံ ပန အတ္ထေ သတီတိ ယောဇနာ။ အာဂမနသီလော အာဂန္တွာ။ န အာဂန္တွာ အနာဂန္တွာ။ ‘‘တေနာ’’တိ အနာဂမနေန။ ‘‘နာနတ္တာ သမ္ဘဝတော’’တိ ဒွီသု က္ကတ္ထတ္တသဒ္ဒေသု ကေသ္မိံ ဣမံ ကာမာဝစရ လောကန္တိ ကေသ္မိံ ဣမံ မနုသ္သ လောကန္တိ ဧဝံ နာနတ္တာနံ အသမ္ဘဝတော။ ဟဋ္ဌိယံ ‘‘သဗ္ဗာ ဗဇ္ဈော’’တိ စေတောဒုက္ခ သင်္ခါတေန စေတသိက ရောက ဗာဓေန သဟိတော။ တေနာဟ ‘‘တေဟိ ပဋိဃာနုသယသ္သာ’’တိအာဒိံ။ တတ္ထ ‘‘တေ’’တိ ပုထုဇ္ဇန သောတာပန္န သကအာကမိနော။ သဗ္ဗာ ဗဇ္ဈာနာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ပစ္ဆိမသ္သ တက္ကသ္သာ’’တိ အာဂန္တွာ က္ကတ္ထတ္တံ သောတာပန္န သကအာကမိနော တေန ဒဋ္ဌဗ္ဗာတိ တက္ကသ္သ။ ‘‘ဒွီသု သကအာကမိသူ’’တိ အာဂန္တွာ က္ကတ္ထတ္တန္တိ ဝုတ္တတ္တာ တေန အတ္ထေန သကအာကမိနာမကေသု ဒွီသု သောတာပန္န သကအာကမိသု။ ‘‘ပုရိမသ္သာ’’တိ သော တာပန္နသ္သ။ ‘‘အနည သာဓာရဏော နေတ’’တိ ဒုတိယ ဖလဋ္ဌာဒီဟိ အသာမညေနေဝ။ ဗြဟ္မလောကေဋ္ဌိတာနံ သောတာ ပန္နာနံ သတ္တက္ခတ္တု ပရမ တာဒိဘာတေ နတ္ထိ ဝိယ ဒုတိယ ဖလဋ္ဌာနံ သကအာကမိ ဘာတေပိ နတ္ထိ။ တေနာဟ ‘‘ပထမ ဒုတိယ ဖလဋ္ဌာပိ’’တိအာဒိံ။ ‘‘တသ္မာ’’တိအာဒိ လဒ္ဒဂုဏာဝစနံ။ ‘‘က္ကတိ ကတ္တတ’’တိ ဣမိနာ ကာရဏေန။ ‘‘ဟေဋ္ဌု ပရူပ ပတ္တိဝသေနာ’’တိ ဥပရိတော အာဂန္တွာ ဟေဋ္ဌုပပတ္တိ စ, ဟေဋ္ဌတော အာဂန္တွာ ဥပရူပပတ္တိ စာတိ ဧဝံ ဟေဋ္ဌု ပရူပပတ္တိဝသေန။ ‘‘ဧဝဥ္စ ကတ္တတ’’တိအာဒိ ဒုတိယ လဒ္ဒ ဂုဏာဝစနံ။ ‘‘ပဥ္စန္နံ ဣမံ နိဋ္ဌာ’’တိ ပဥ္စန္နံ ပုဂ္ဂလာနံ ဣမံ ကာမလောကေ နိဋ္ဌာ အနုပာဒိသေသ နိဗ္ဗာနပတ္တိတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ‘‘သော ပနာ’’တိ သကအာကမိ ပုဂ္ဂလော ပန။ ယေသံ ပန အဋ္ဌကထာ စရိယာနံ အတ္ထော, တေသံ အတ္ထေသော သကအာကမိ ပုဂ္ဂလော ပဥ္စဝိဓော ဝုတ္တော, န ဆဋ္ဌော ပုဂ္ဂလောတိ ယောဇနာ။ ယေသံ ပန ဣမံ လောကန္တိ အတ္ထော, တေသံ အတ္ထေ ဆဋ္ဌောပိ လဗ္ဘတီတိ ဒဿေ တုံ ‘‘မဟာပရိနိဗ္ဗာန။ပေ.။ အာဂတော ယေတ’’တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ‘‘သကိံ အာဂမနဋ္ဌေန အာဂတော ယေတ’’တိ သကိံ အာဂမနဋ္ဌေန သကအာကမိသု အာဂတောယေဝ။ သဗ္ဗညု ဗုဒ္ဓာပိ ပထမ ဖလဋ္ဌ ဘူတာ သတ္တက္ခတ္တု ပရမတာယံ သဏ္ဌိတာ ဝိယာတိ ယောဇနာ။ တွေ စ ‘‘သတ္တက္ခတ္တုပရမတာယံ’’တိ သတ္တက္ခတ္တု ပရမဘာဝေ။ က္ကဒဥ္စ နိဒသ္သန ဝစနမတ္တံ။ သဗ္ဗညု ဗုဒ္ဓာပိ ဒုတိယ ဖလဋ္ဌဘူတာ သကိံ အာဂမနပ္ပကတိယံ သဏ္ဌိတာယေဝ ဟောန္တိ။ ကသ္မာ, တသ္မိံ ခဏေ တံ သဘာတနတိ ဝတ္တနတောတိ အဓိပ္ပာယော။ သဗ္ဗောပိ သော ဆဗ္ဗိဓော ပုဂ္ဂလော ဣမ။ပေ.။ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ဧ တေန ယံ ဝုတ္တံ ဝိဘာဝနိယံ ပဥ္စသု သကအာကမိသု ပဥ္စမကောဝ က္ကဓာဓိပ္ပေတောတိ။ တံ ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတိ။ ကသ္မာ, ပဥ္စမကော ဧဝ ဣမံ သကအာကမိပဒေ အဓိပ္ပေတေသတိ က္ကတရေ စတ္တာရော ကတ္ထ အဓိပ္ပေတာ သိယုန္တိ ဝတ္တဗ္ဗ တ္တာ။ ဇနကဘူတော သမာနော။ ‘‘ဉာယာဂတာ တေ’’တိ ယုတ္တိတော ပရမ္ပရာဂတာ ဧဝ။ တေနာဟ ‘‘ယထာ’’တိအာဒိံ။ ‘‘အဝိရုဒ္ဓော’’တိ ဉာယေန အဝိရုဒ္ဓော။

၅၉. သြရမ္ဘာကေ နာမ ဟေဋ္ဌာဘာကေ ကာမလောကော။ သြရမ္ဘာကယ သံဝတ္တန္တီတိ သြရမ္ဘာဂိယာနိ ကာမရာဂ ဗျာပာဒ သံယောဇနာဒီနိ။ ‘‘သော’’တိ အနာကာမိ ပုဂ္ဂလော။

၆၀. မဟာပ္ဖလံ ကရောန္တိ သီလေနာတိ မဟာပ္ဖလ ကာရိနော။ တေသံ ဘာတေ ‘‘မဟာပ္ဖလ ကာရိတာ’’။ သီလာဒိ ဂု ဏော။ ‘‘အရဟတီ’’တိ ပဋိဂ္ဂဟိတုံ အရဟတိ။ ‘‘အရဟတော’’တိ အရဟန္တသ္သ။ ‘‘နိဗ္ဗစနံ’’တိ နိရုတ္တိ။ ဝိဂ္ဂဟ တက္က ယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သုဒ္ဓိကသုညတာယ တထာ န ဝစိတ္တာနိ, သုညတပ္ပဋိပဒါယ တထာ န ဝစိတ္တာနီတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တတ္ထ ‘‘သုဒ္ဓိက သုညတာယာ’’တိ သုဒ္ဓိကသုညတတရေ။ ‘‘သုညတပ္ပဋိပဒါယာ’’တိ သုညတပ္ပဋိပ ဒါတရေ။ ‘‘သစ္စ သတိပဋ္ဌာန ဝိဘင်္ဂေသု ပနာ’’တိ သစ္စ ဝိဘင်္ဂ သတိပဋ္ဌာန ဝိဘင်္ဂေသု ပန, သဗ္ဗံ စိတ္တ ဝဓနံ ဟ ဋ္ဌိ အဋ္ဌကထာသု ဒေသနာတရေ ဝိစာရေတ္တတ ဝေဒိတဗ္ဗံ။

၆၁. ဖလစိတ္တေ ။ သောတာပတ္တိယာ အဓိဂတံ ဖလံ သောတာပတ္တိ ဖလံ။ တတ္ထ “အဓိဂတံ”တိ ပဋိလဒ္ဓံ။ အဋ္ဌ
ဌင်္ဂိက ဖလံ သန္ဓာယ “တေန သမ္ပယုတ္တ”န္တိ ဝုတ္တံ။ “နိရုတ္တိ”တိ ဝိဂ္ဂဟော။

၆၂. တနုဘူတေပိ ကာတုံ န သက္ကောတိ, ကုတော သမုစ္ဆိန္ဒိတုံ။ “တာနိ”တိ ကုန္ဒြိယာနိ။ “ပဉ္ဇ နိ”တိတိက္ခာနိ။
“သော”တိ စတုတ္ထ မဂ္ဂေ။ “တာ စာ”တိ ရူပရာဂ, အရူပရာဂ, မာန, ဥဒ္ဓစ္စ, အဝိဇ္ဇာဒယော စ။ “အညေ စာ”တိ တေဟိ ဒသ
ဟိ သံယောဇနေဟိ အညေ အဟိရိကာနောတ္တပ္ပာဒိကေ, သဗ္ဗေပိ ပာပ ဓမ္မေ စ။

၆၃. ကိရိယ စိတ္တ ဝိစာရဏာယံ။ န ဂဟိတံ ဣတိ အယံ ပုစ္ဆာ။ အဘာဝ ဣတိ အယံ ဝိသဇ္ဇနာတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္
ဗံ။ “အဿာ”တိ ကိရိယာနုတ္တရဿ။ “နိရနုသယသန္တာနေပိ”တိ အနုသယ ရဟိတေ အရဟန္တ သန္တာနေပိ။
“ဣတိ”တိ တက္က ပရိသမာပနမတ္တံ။ “ဝုစ္စတေ”တိ ဝိသဇ္ဇနာ ကထိယတေ။ ပုန အနုပ္ပဇ္ဇနံ အနုပ္ပာဒော။ အနုပ္ပာ
ဒော ဓမ္မော သဘာဝေ ယေသံ တေ အနုပ္ပာဒ ဓမ္မာ။ တေသံ ဘာဝေတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ဝိပာကဋ္ဌ ဇနေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။
ကထံ ဇနေတီတိ အာဟ “ကုသလ။ပေ။ ကတ္တ”တိ။ တတ္ထ, “ကတ္တ”တိ သာဓေတ္တ။ သစေပိ ကရေယျာတိ
ယောဇနာ။ “ကောစိ”တိ အဗ္ဗတ္တော ကောစိ အရိယသာဝကော။ တအ ဖလ စိတ္တမေဝ ပဝတ္တေယျာတိ သမ္ဗန္
ဓော။ “ပဋိဗာဟိတုံ အသက္ကုဏေယျော”တိ အပ္ပဋိဗာဟိယော အာနုဘာတေ အဿာတိ သမာသော။

၆၄. “အာဒိ အန္တ ပဒေသေ့ဝ တ”တိအာဒိမ္ဟိ ဒ္ဒတဒသာ ကုသလာနီတိ စ, အန္တေ ကိရိယ စိတ္တာနိ ဝိသတီတိ စ ပ
ဒေသု။ ရူပေ ပရိယာ ပန္နာနိ စိတ္တာနိ။ အရူပေ ပရိယာ ပန္နာနိ စိတ္တာနိ။ “ပထမာယ ဘူမိယာ ပတ္တိယာ”တိ ပထမဘူမိံ
ပာပုဏိတုံ။ “သာမည ဖလံ အဓိပ္ပေတန္တိ ဝုတ္တံ” အဋ္ဌသာလိနိယံ။ အတ္ထတော ပန ဓမ္မ ဝိသေသောတိ သမ္ဗန္ဓော။ မ
ဂ္ဂ ဖလ နိဗ္ဗာန သင်္ခာတော ဓမ္မ ဝိသေသော လောကုတ္တရဘူမိ နာမာတိ ယောဇနာ။ အဝတ္ထာ ဘူမိ ဧဝ နိပ္ပရိယာယဘူ
မိ။ ကသ္မာ, အဝတ္ထာ ဝန္တာနံ ဓမ္မာနံ သရူပတော လဒ္ဓတ္တာ။ ဣတရာ ဩကာသဘူမိ နိပ္ပရိယာယ ဘူမိ န ဟောတိ။
ကသ္မာ, ပညတ္တိယာ မိဿကတ္တာ။ “ဓမ္မာနံ တံ တံ အဝတ္ထာ ဝိသေသဝသေနေဝ သိဒ္ဓ”တိ ဧတေန အဝတ္ထာ ဘူမိ
ဧဝ ပဓာန ဘူမီတိ ဒဿေတိ။ ကာမတဏှာယ ဝိသယဘူတော ဩဠာရိကာကာရော ကာမာဝစရတာ နာမ။ ဘဝတဏှာ
ယ ဝိသယဘူတော မဇ္ဈိမာကာရော ရူပာရူပာဝစရတာ နာမ။ တာသံ တဏှာနံ အဝိသယဘူတော သဏှ သုခုမာကာရော
လောကုတ္တရတာ နာမ။ ဟီနာနံ အကုသလ ကမ္မာနံ ဝသေန ဟီနာ အပာယဘူမိယော။ ပဏီတာနံ ကုသလ ကမ္မာနံ ဝသေန
ပဏီတာ သုဂတိ ဘူမိယော။ တတ္ထ စ နာနာ အကုသလ ကမ္မာနံ တ နာနာ ကုသလ ကမ္မာနံ တ ဩဠာရိက သုခုမတာ ဝ
သေန နာနာ ဒုဂ္ဂတိ ဘူမိယော နာနာ သုဂတိ ဘူမိယော စ သိဒ္ဓါ ဟောန္တီတိ ကမ္မမတ္ထံ ဒဿေတုံ “အပိ စာ”တိအာဒိ
မာဟ။

၆၅. ကထာယ ပုဗ္ဗဒ္ဓံ နာမ-ဣတ္ထ မေကူန နဝုတိ, ပ္ပဘေဒံ ပန မာနသန္တိ ဟာဒဒ္ဒဝယံ။ အပရဒ္ဓံ နာမ ကေဝိသသ
တံတထ, ဝိဘဇန္တိ ဝိစက္ခဏာတိ ဟာဒဒ္ဒဝယံ။ တံ ဣမိနာ န သမေတိ။ ကထံ န သမေတိ။ ဣမိနာ ဝစနေန သကလမ္ပိ ကထံ
ဧကူန နဝုတိပ္ပဘေဒံ မာနသံ ကေဝိသ သတံ ကတ္တ ဝိဘဇန္တိ-တိ ဧဝံ ကေတက္ကံ ကတ္တ ယောဇနံ ဉာပေတိ။ “ပထမ
ဈာန သဒိသဋ္ဌေနာ”တိ လောကိယ ပထမဈာန သဒိသဋ္ဌေန။ ယံ စတုရင်္ဂိကံ, တံ သယမေဝ ဒုတိယဈာနန္တိ သိဒ္ဓံ။
ယံ တိယင်္ဂိကံ, တံ သယမေဝ တတိယဈာနန္တိ သိဒ္ဓံ။ ယံ ဒုဝင်္ဂိကံ, တံ သယမေဝ စတုတ္ထဈာနန္တိ သိဒ္ဓံ။ ယံ ပုန ဒု
ဝင်္ဂိကံ, တံ သယမေဝ ပဉ္စမဈာနန္တိ သိဒ္ဓံ။ “ဧဝံ ဝုတ္တ”န္တိ ဝိဘာဝနိယံ ဈာနင်္ဂဝသေန ပထမဈာန သဒိသတ္တာ ပ
ထမဈာနဉ္စာတိ ဧဝံ ဝုတ္တံ။ ဝိတက္ကာဒိ အင်္ဂဟတုဘာဝေန ပဉ္စဓာ ဝိဘဇန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ န ဣတရာနိ လောကိယဇ္
ဈာနာနိ သာတိသ္သယတော ဈာနာနိ နာမ သိယုံ။ ကသ္မာတိ အာဟ “တာနိ ဟိ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “တာနိ”တိ လောကိယဇ္
ဈာနာနိ။ “ဥပေစ္စာ”တိ ဥပဂန္တွာ။ “ဈာပေန္တိ”တိ ဒဟန္တိ။ ပကတိယာ ဧဝ သိဒ္ဓော ဟောတိ, န ဟာဒကဈာနာဒိဝ
သေန သိဒ္ဓော။ “ကိစ္စ”န္တိ ပဉ္စင်္ဂိက ဘာဝတ္ထာယ ကတ္တဗ္ဗ ကိစ္စံ။ “တေန ပစ္စယ ဝိသေသေနာ”တိ ဟာဒကဈာနာ
ဒိနာ ပစ္စယ ဝိသေသေန။ “တသ္မိံ”တိ ပစ္စယ ဝိသေသေ။ ယထာလောကိယဈာနေသု ဥပစာရဘူတာ ဘာဝနာ ကာစိ ဝိတက္က
ဝိရာဂ ဘာဝနာ နာမ ဟောတိ။ပေ။ ကာစိ ရူပ ဝိရာဂ ဘာဝနာ နာမ။ အသညိ ကမိနံ ပန သညာ ဝိရာဂ ဘာဝနာ နာမ ဟောတိ။
ဧဝမေဝန္တိ ယောဇနာ။ “သာ”တိ ဥပစာရ ဘာဝနာ ။“ဥပေက္ခာ သဟဂတံ တ”တိ ဧတ္ထ တ သဒ္ဒေန ရူပသမတိက္ကမံ
တ သညာ သမတိက္ကမံ တတိ အဝုတ္တံ ဝိကပ္ပေတိ။ အာဒိကမ္မိကကာလေ ဧဝံ ဟောတု, ဝသိဘူတကာလေ ပန ကထန္
တိ အာဟ “ဈာနေသု”တိအာဒိံ။ နာနာသတ္တိယုတ္တာ ဟောတီတိ ဝတ္တ နာနာသတ္တိယော ဒဿေတိ “ကာစိ”တိအာဒိနာ။

ယာ ဥပစာရ ဘာဝနာ။ ‘‘ဝိတက္ကံ ဝိရာဇေတုံ’’တိ ဝိတက္ကံ ဝိဂမေတုံ။ အတ္တနော ဈာနံ အဝိတက္ကံ ကာတုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ ‘‘အတိက္ကာမေတုံ’’တိ။ သာ ဥပစာရ ဘာဝနာ။ သေသာသုပိ ဥပစာရ ဘာဝနာသု။

၆၆. (က) ‘‘သာ ဝိပဿနာ’’တိ ဝုဋ္ဌာနကမိနိ ဝိပဿနာ။ ‘‘ဝိပဿနာ ဟာကတိကာ တေ’’တိကာစိ ဝိရာဂ ဘာဝနာ နာမ န ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ‘‘နိယာမေတုံ’’တိ အဝိတက္ကမေဝ ဟောတူတိ ဝဒမာနာ ဝိယ ဝဝတ္ထပေတုံ။ ‘‘အဓိပ္ပာယော’’တိ ဟာဒကတဒိတ္ထေရသ္သ အဓိပ္ပာယော။ ‘‘သမ္မသိီယတီ’’တိ ဣဒံ ဈာနံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန, ဒုက္ခံ ဘယဋ္ဌေန, အနတ္တာ အသာရကဋ္ဌေနာတိ သမ္မသိီယတိ သမနုပဿိီယတိ။ တံ အဋ္ဌကထာယ န သမေတိ။ ဝုတ္တဉှိ တတ္ထ။ ယတော ယတော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယ ယေ ယေ သမာပတ္တိ ဓမ္မေ သမ္မသိတ္ဝာ မဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိတော ဟောတိ။ တံ တံ သမာပတ္တိ သဒိသောဝ ဟောတိ။ သမ္မသိတသမာပတ္တိ သဒိသောတိ အတ္ထောတိ။ တ္ထေ ဟိ ‘‘ယတော ယတော သမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာယာ’’တိ ဧတေန ဟာဒကဈာနံ ကထိတံ ဟောတိ။ ‘‘ဟာဒကဈာနေ သတိီ’’တိ ဧတေန အယံ တအောပိ ဟာဒကဈာနေန ဝိနာ နသိဇ္ဈတီတိ ဒဿေတိ။ ‘‘ဝိပဿနာပိ။ပေ။ ပတ္တာ ဟောတိီ’’တိ ဧတေန ဣမသ္မိံ တဒေပိ ဝိပဿနာ နိယာမော ဣစ္ဆိတဗ္ဗောတိ ဒဿေတိ။ တေနာဟ ‘‘ယထာလောကိယဈာနေသူ’’တိအာဒိံ။ ကာမစ္ဆန္ဒတ္ထ။ပေ။ အဝိရောဓော ဝုတ္တော ဝိယ ဒိဿတိ။ ကထံ။ ပဉ္စမဈာနတော ဝုဋ္ဌာယ ဟိ ပထမဈာနာဒိနိ သမ္မသတော ဥပ္ပန္နမဂ္ဂေ ပထမတ္ထေရတဒေန ပဉ္စမဈာနိကော, ဒုတိယ တဒေန ပထမာဒိဈာနိကော အာပဇ္ဇတိီတိ ဒွေဝပိ တအာ ဝိရုဇ္ဈန္တိ။ တတိယ တဒေန ပနေတ္ထ ယံ ဣစ္ဆတိ, တံ ဈာနိကော ဟောတီတိ တေ စ တအာ န ဝိရုဇ္ဈန္တိ, အဇ္ဈာသယော စ သာတ္ထကော ဟောတီတိ ဧဝံ အဝိရုဒ္ဓော ဝုတ္တော ဟောတိီ။ တ္ထေ ပန ယံ ဣစ္ဆတိ, တံ ဈာနိကော ဟောတိ။ ဣစ္ဆာယ ပန အသတိ, ဝိရောဓောယေဝ။ တေနာဟ ‘‘ဣမေ ပန တအာ။ ။ပေ။ ။ ဝိရောဓော ပရိဟရိတုံ’’တိ။ ဟာဋ္ဌိယံ ‘‘အဇ္ဈတ္တံ သုညတံ မနသိ ကရောတိီ’’တိ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေတံ တံ ဈာနဉ္စ ဈာနသဟဂတဉ္စ ခန္ဓ ပဉ္စကံ နိစ္စ သုခ အတ္တ ဇီဝတော သုညတံ မနသိ ကရောတိ။ ‘‘န ပက္ခန္ဒတိီ’’တိ န ပဝိသတိ။ ‘‘သန္တိသာဒေတဗ္ဗံ’’တိ သန္တိသိန္နံ ကာတဗ္ဗံ။ ‘‘ဧကောဒိကာတဗ္ဗံ’’တိ ဧကမုခံ ကာတဗ္ဗံ။ ‘‘သမာဒဟာတဗ္ဗံ’’တိ သုဋ္ဌု ဌပေတဗ္ဗံ။ ‘‘နိဿာယာ’’တိ ဟာဒကံ ကတ္ဝာတိ အဓိပ္ပာယော။

၆၇. (က) တဒဝိစာရဏာယံ။ ဥပစာရ ဘာဝနာ ဧဝ ဥပရိဈာနေ ဈာနင်္ဂ နိယာမေတီတိ ဝုတ္တံ။ ဟေဋ္ဌာ ပန အဇ္ဈာသယော ဧဝ ဥပရိဈာနေ ဈာနင်္ဂ နိယာမေတီတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ‘‘အဇ္ဈာသယော တေ’’တိ ဧဝ သဒ္ဒေန ဟာဒကဈာနံ နိဝတ္တေတိ။ ‘‘ဣမ ဥပစာရ ဘာဝနာ တေ’’တိ ဧဝ သဒ္ဒေန အဇ္ဈာသယံ နိဝတ္တေတိ။ ဧတေသု ဟိ ဒ္ဝီသု သဟ ဘာဝီသု ဥပစာရ ဘာဝနာ ဧဝ ပဓာနံ ဟောတိ။ အဇ္ဈာသယော ပန တဿ နာနာ သတ္တိယောဂံ သာဓေတိ။ ‘‘အဇ္ဈာသယ သာမညံ သဏ္ဌာတီ’’တိ မဂ္ဂေ ယံ လဒ္ဒဗ္ဗံ ဟောတိ, တံ လဗ္ဘတု, မယ္ဟံ ဝိသေသော နတ္ထီတိ ဧဝံ အဇ္ဈာသယ သာမညံ သဏ္ဌာတိ။ ‘‘တသ္မိံ’’န္တိ အဇ္ဈာသယ ဝိသေသေ။ ‘‘သော’’တိ အဇ္ဈာသယ ဝိသေသော။ ကသ္မာ ယုတ္တန္တိ အာဟ ‘‘ဣစ္ဆိ တိစ္ဆိတ။ပေ။ နိဗ္ဗတ္တနံ’’တိ။ ‘‘သဗ္ဗဈာနေသု စိဏ္ဏဝသိဘူတာနံ’’တိ ဣဒံ သမာပဇ္ဇနန္တိ စ နိဗ္ဗတ္တနန္တိ စ ပဒ ဒ္ဝယေ သမ္ဗန္ဓ ဝစနံ။ ‘‘ဝိပဿနာ ဝိသေသတ္ထာယ တေ’’တိ ဝုဋ္ဌာန ကမိနိ ဝိပဿနာ ဝိသေသတ္ထာယ ဧဝ။ ယသ္မာ ပန အဋ္ဌသု သမာပတ္တီသု ဧကေကာယ သမာပတ္တိယာ ဝုဋ္ဌာယ ဝုဋ္ဌိတ သမာပတ္တိ ဓမ္မ သမ္မသနံ အာဂတံ, န ပန အညဈာန သမ္မသနံ။ တသ္မာ ဟာဒကဈာနမေဝ ပမာဏန္တိ ယောဇနာ။ ဟာဋ္ဌိပဒေသု ‘‘ဂဟပတီ’’တိ အာလပန ဝစနံ။ ‘‘ဝိဝိစ္စေဝ’’တိ ဝိဝိစ္စိတ္ဝာ ဧဝ။ ဝိဝိတ္တော ဝိဂတော ဟုတ္ဝာ ဧဝ။ ‘‘ဥပသမ္ပဇ္ဇာ’’တိ သုဋ္ဌု သမ္ပာပုဏိတ္ဝာ။ ‘‘ဣတိ ပဋိသဉ္စိက္ခတီ’’တိ ဧဝံ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ‘‘အဘိသင်္ခတယိတ’’န္တိ သုသံ သမ္ပိဏ္ဍိတံ, သံဝိဒဟိတံ။ ‘‘တတ္ထ ဌိတော’’တိ တသ္မိံ ပထမဈာနေ အပရိဟီနော ဟုတ္ဝာ ဌိတော။ ‘‘မေတ္တာစေတော ဝိမုတ္တိီ’’တိ မေတ္တာဈာနသင်္ခါတာ စေတော ဝိမုတ္တိ, အညတ္ထ အလဂ္ဂနဝသေန စိတ္တဿ ပဝတ္တိ။ တထာ ကရုဏာ စေတောဝိမုတ္တိ။ မုဒိတာ စေတောဝိမုတ္တိ။ ‘‘ဝိဝေကဇ’’န္တိ ကာယဝိဝေက စိတ္တဝိဝေကာနံ ဝသေန ဇာတံ။ ‘‘ပီတိ သုခံ’’တိ ပီတိယာ စ သုခေန စ သမ္ပန္နံ။ အထဝါ, ဝိဝေကေ ဟိ ဇာတာနိ ပီတိ သုခါနိ အဿာတိ ဝိဝေကဇံ ပီတိ သုခံ။ မဇ္ဈေ နိဂ္ဂဟိတာဂမော။ ရူပမေဝ ရူပဂတံ, ဝေဒနာ ဧဝ ဝေဒနာဂတန္တိအာဒိနာ သမာသော။ ဂတသဒ္ဒော စ ပဒပူရဏမတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ ‘‘တေနေဝ ဓမ္မ ရာဂေန တာယဓမ္မနန္ဒိယာ’’တိ ဝိပဿနာနိ ကန္တိမာဟ။ သဟတ္ထေ စ ကရဏ ဝစနံ။ ဩပပာတိကော ဟောတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ’’တိ ဗြဟ္မလောကေ အဝဿံ ပရိနိဗ္ဗာယ န ဓမ္မော။ တေနာဟ ‘‘အနာဝတ္တိ ဓမ္မော တသ္မာ လောကာ’’တိ။ ‘‘ဟာဒကဈာနမေဝ ပမာဏ’’န္တိ ဟာဒကဈာနမေဝ မဂ္ဂေဈာနင်္ဂ နိယာမေဿတိ, န သမ္မသိတဈာနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ ‘‘ဟာဒကံ အကတ္ဝာ’’တိ အာသန္နေ အသမာပဇ္ဇိတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ‘‘ယံ ယံ ဈာနံ ဣစ္ဆန္တိ’’တိ မဂ္ဂေ ဣစ္ဆန္တိ။

၆၆. (ခ) “တထာ ဝိဓော”တိ တထာ ပကာရော။ အာသန္နေ ဝုဋ္ဌိတဿေဝ ဈာနဿ။ “စိတ္တသန္တာနံ ဝိသေသေတုံ”တိ သစေ ပါဒကဇ္ဈာနံ ပထမဇ္ဈာနံ ဟောတိ, တတော ပရံ ပဝတ္တံ စိတ္တသန္တာနံ ဝိတက္ကေ နိန္နံ ဟောတိ, ဝိတက္ကေ ပက္ခန္ဒတိ။ အထ ပါဒကဇ္ဈာနံ ဒုတိယဇ္ဈာနံ ဟောတိ။ တတော ပရံ ပဝတ္တံ စိတ္တသန္တာနံ ဝိစာရေ နိန္နံ ဟောတိ, ဝိစာရေ ပက္ခန္ဒတီတိအာဒိနာ နယေန စိတ္တသန္တာနံ ဝိသေသေတုံ။ “ယံ တတ္ထ ဝုတ္တံ” တိယံ ဝိဘာဝနိယံ ဝုတ္တံ။

ဝေဒနာ ဝိစာရဏာယံ။ “န သိဒ္ဓေါ”တိ သိဒ္ဓေါ န ဟောတိ။ “အညထာ”တိ အညေန ပကာရေန။ ဂဟိတေ သတီတိ ယောဇနာ။ ပါဒကဇ္ဈာနာဒီနံ ဝသေန သိဒ္ဓေါတိ ဂဟိတေ သတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ယာယ ကာယ စိ ဝေဒနာယ ယုတ္တာ ဟုတွာ”တိ သောမနဿ ဝေဒနာယ ဝါ ယုတ္တာ ဟုတွာ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာယ ဝါ ယုတ္တာ ဟုတွာ။ “တေဟိ နိယမိတာယ ဧကေကာယ မဂ္ဂ ဝေဒနာယာ”တိ ပါဒကဇ္ဈာနာဒီဟိ နိယမိတာယ မဂ္ဂေ သောမနဿ ဝေဒနာယ ဧဝ ဝါ သဒ္ဓိံ ဃဋီယေယျ မဂ္ဂေ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာယ ဧဝ ဝါတိ အတ္ထော။ ဝေဒနာ နာမ ဧကံ ဈာနင်္ဂံ ဟောတိ။ တသ္မာ မဂ္ဂေဈာနင်္ဂ နိယမေ သိဒ္ဓေ မဂ္ဂေ ဝေဒနာ နိယမောပိ သိဒ္ဓေါ။ တာနိ ပန ပါဒကဇ္ဈာနာဒီနိ မဇ္ဈေ ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနိ ဝိပဿနာယံ န ကိဉ္စိ နိယာမေန္တိ။ ဧဝဉ္စ သတိ, ပါဒကဇ္ဈာနာဒီဟိ နိယမိတာယ မဂ္ဂေ ဧကေကာယ ဝေဒနာယ သဒ္ဓိံ ဒွေဝ ဒွေဝ ဝိပဿနာ ဝေဒနာယော ဃဋီယေယျုံ။ မဂ္ဂေ သောမနဿ ဝေဒနာယ ဝါ သဒ္ဓိံ ဒွေဝ ဝိပဿနာ ဝေဒနာယော ဃဋီယေယျုံ။ မဂ္ဂေ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာယ ဝါ သဒ္ဓိံ ဒွေဝ ဝိပဿနာ ဝေဒနာယော ဃဋီယေယျုန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝဉ္စသတိ ဧကဝီထိယံ ဇဝနာနိ ဘိန္နဝေဒနာနိ သိယုံ။ တဉ္စ န ယုဇ္ဇတိ။ တသ္မာ မဂ္ဂေ ဝေဒနာ နိယမော ပါဒကဇ္ဈာနာဒိ နိယမေန သိဒ္ဓေါ န ဟောတိ, ဝိပဿနာ နိယမေနေဝ သိဒ္ဓေါတိ အဓိပ္ပာယော။ တာနိ ပန ပါဒကဇ္ဈာနာဒီနိ မဇ္ဈေ ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနိ ဝိပဿနာယံ န ကိဉ္စိ န နိယာမေန္တိ။ ဝေဒနံ နိယာမေန္တိ ယေဝါတိ ဒဿေတုံ “တံပိ န ယုဇ္ဇတီ”တိ ဝတွာ “ပါဒကဇ္ဈာနာဒီနံ ဝသေနေဝါ”တိအာဒိမာဟ။ “ဆ နေက္ခမ္မဿိတာ ဥပေက္ခာ”တိ ဧကာဝ စတုတ္ထဇ္ဈာနုပေက္ခာ ဆသု အာရမ္မဏေသု သောမနဿာနိ ပဇဟိတွာ ပဝတ္တတ္တာ ဆ နေက္ခမ္မဿိတာ ဥပေက္ခာ နာမ ဟောတိ။ “ဆ နေက္ခမ္မဿိတာနိ သောမနဿာနီ”တိ ဧကံ ဝါ ပထမဇ္ဈာန သောမနဿံ ဆသု အာရမ္မဏေသု ဆ ဂေဟဿိတာနိ ပဇဟိတွာ ပဝတ္တတ္တာ ဆ နေက္ခမ္မဿိတာနိ သောမနဿာနိ နာမ ဟောန္တိ။ အဋ္ဌကထာယဉ္စ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ပထမာဒီနိ စတ္တာရိ ဈာနာနီ”တိ စတုက္ကနယေ စတ္တာရိ သောမနဿ ဈာနာနိ ပါဒကာနိ ကတွာ။ “သုဒ္ဓသင်္ခါရေ စ ပါဒကေ ကတွာ”တိ အာရမ္မဏ ဘာဝေန ပါဒကေ ကတွာတိ အဓိပ္ပာယော။ အယဉ္စ ပါဒကဇ္ဈာနာဒီနံ ဝသေန ဝုဋ္ဌာန ဂါမိနိ ဝိပဿနာယဉ္စ မဂ္ဂေ စ ဝေဒနာ ပရိဏာမော အဋ္ဌသာလိနိယံပိ ဝိတ္ထာရတော ဝုတ္တော။ “အမာနုသီ ရတိ ဟောတီ”တိ မနုဿာနံ ဂေဟဿိတရတိံ အတိက္ကမ္မ ဌိတတ္တာ အမာနုသီ နာမ ရတိ ဟောတိ။ “သမ္မဓမ္မံ ဝိပဿတော”တိ သမ္မာ အနိစ္စ လက္ခဏာ ဓမ္မံ ပဿန္တဿ ဘိက္ခုနောတိ သမ္ဗန္ဓော။

၆၇. (ခ) “ဈာနင်္ဂယောဂဘေဒေနာ”တိ ဝုတ္တံ, ဈာနယောဂဘေဒေ ပန အဓိပ္ပေတော။ “ပဉ္စ ဝိဓဇ္ဈာနေ ကောဋ္ဌာသေ”တိ ပဉ္စက နယဝသေန ဝုတ္တံ။ ဣဓ စိတ္တ ဘေဒဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ ဈာနဘေဒေတိ စ ဈာနန္တိ စ ဝုတ္တေပိ စိတ္တမေဝ အဓိပ္ပေတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

ကထာယောဇနာသု။ “အပရာပိ ယောဇနာ ဝုတ္တာ”တိ အထဝါ ရူပါဝစရံ စိတ္တံ အနုတ္တရဉ္စ ပထမာဒိဇ္ဈာန ဘေဒေန ယထာ ဂယှတိ, တထာ အာရုပ္ပဉ္စာပိ ပဉ္စမဇ္ဈာနေ ဂယှတီတိ ဧဝံ အပရာပိ ယောဇနာ ဝုတ္တာ။ “ပဋ္ဌိတတ္တာ”တိ ဥစ္စာရိတတ္တာ။ အန္တိမကထာ ဝဏ္ဏနာယံ။ “ယထာ”တိ ယေန ပကာရေန။ “တံ သင်္ဂဟံ”တိ ဧကာ ဝိသသတသင်္ဂဟံ ။ ဗုဇ္ဈန္တီတိ ဗုဓာ။ “အာဟာ”တိ စ “အာဟု”တိ စ ဝတ္တမာနကာလေပိ ဣစ္ဆန္တိ သဒ္ဒဝိဒူတိ ဝုတ္တံ “ကထေန္တိ တ”တိ။ ဣဒဉ္စ ဝစနံ ပုဗ္ဗေ “ဣတ္ထမေကူန နဝုတိ။ပေ။ ဝိဘဇန္တိ ဝိစက္ခဏာ”တိ ကထာယ နိဂမနန္တိ ဉာပနတ္ထံ “ဝိဘဇန္တိ ဝိစက္ခဏာ”တိ ဝုတ္တံ ဟောတီ”တိ ဝုတ္တံ။

ဣတိပရမတ္ထဒီပနိယာနာမဋီကာယအနုဒီပနိယံ

စိတ္တသင်္ဂဟဿအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၂. စေတသိကသင်္ဂဟအနုဒီပနာ

၆၈. ဧဝံ စိတ္တ သင်္ဂဟဿ ဒီပနိံ ကတွာ စေတသိက သင်္ဂဟဿ ဒီပနိံ ကရောန္တော ပထမံ ပုဗ္ဗာပရာနု သန္ဓိ
ဉ္စ အာဒိကထာယ ပယောဇန သမ္ဗန္ဓဉ္စ ဒဿေတုံ "ဧဝံ"တိအာဒိ မာရဒ္ဓေါ။ တတ္ထ "အနုပတ္တ"န္တိအာဒိမှိ စိ
တ္တံ စေတသိကံ ရူပံ, နိဗ္ဗာနမိတိသဗ္ဗထာတိ ဧဝံ အနုက္ကမော ဝုတ္တော။ တေန အနုက္ကမေန အနုပတ္တံ။ ဟေတု
ဝိသေသနဉ္စေတံ။ ယသ္မာ စိတ္တသင်္ဂဟာနန္တရံ စေတသိက သင်္ဂဟော အနုပတ္တော, တသ္မာ ဣဒါနိ တံ သင်္ဂဟံ
ကရောတီတိ ဒီပေတိ။ စတ္တာရိ သမ္ပယောဂ လက္ခဏာနိ 'ဧကုပ္ပါဒတာ, ဧက နိရောဓတာ, ဧကာ ရမ္မဏတာ, ဧက ဝတ္ထု
ကတာ,တိ။ "စေတသိ ယုတ္တာ"တိ စိတ္တသ္မိံ နိယုတ္တာ။ စိတ္တံ နိဿာယ အတ္တနော အတ္တနော ကိစ္စေသု ဥဿုက္က
ကံ အာပန္နာတိ အတ္ထော။ "စေတသာ တယုတ္တာ"တိ စိတ္တေန တ သမ္ပယုတ္တာ။ စိတ္တေန သဟ ဧကီဘာဝံ ဂတာ
တိ အတ္ထော။ "သရူပဒဿန"န္တိ သင်္ချာသရူပဒဿနံ။ သိဒ္ဓပဒံ နာမ ပကတိ ပစ္စယေဟိ နိပ္ဖန္န ပဒံ။ "ပုဗ္ဗန္တ
တော"တိ ဧကေဿသင်္ခတ ဓမ္မဿ ပထမ ဘာဂတော။ ဥဒ္ဓံ ပဇ္ဇနံ နာမ ကတမန္တိ အာဟ "သရူပတော ပါတုဘဝ
န"န္တိ။ ဓာတု ပါဒ္ဓေသု-ဇနိပါတုဘာဝေ-တိ ဝုတ္တတ္တာ အာဟ "ဇာတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတီ"တိ။ "သရူပ ဝိနာသော"တိ
သရူပတော ပါတုဘဝန္တဿ ဘာဝဿ ဝိနာသော အန္တရဓာနံ။ "ဧဝံ ပရတ္ထ ပီ"တိ ပရသ္မိံ ဧကာလမ္ဗဏဝတ္ထုကာဒိ
ပဒေပိ။ "ဧက စိတ္တဿပိ ဗဟုဒေတ"တိ စက္ခု ဝိညာဏံ ရူပံ ပဿန္တံ ဧကမေဝ ရူပံ ပဿတီတိ နတ္ထိ။ အနေကာနိ ဝေ
ရူပါနိ ဧကတော ကတွာ ပဿတိ။ သောတဝိညာဏာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ ဝေဠု ကတွာ ဟဋ္ဌိယံ။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူ
ပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခု ဝိညာဏံ။ သောတဉ္စ ပဋိစ္စ သဒ္ဒေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ သောတဝိညာဏန္တိအာဒိနာ ဝတ္ထုဒွါရေသု
ဧကဝစနံ ဝတွာ အာရမ္မဏေသု ဗဟုဝစနံ ကတန္တိ။ "ဧကတ္တံ ဥပနေတွာ"တိ စက္ခု ဝိညာဏေ ဗဟူနိပိ ရူပါရမ္မဏာနိ
ရူပတာ သမညေန ဧကီဘာဝံ ကတွာ ဧကံ အာရမ္မဏန္တေဝ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ သဒ္ဒါရမ္မဏာဒီသုပိ ဧသေဝ
နယော။ တံ န သုန္ဒရံ။ ကသ္မာ။ အတ္ထ ဝိသေသဿ အဝိညာပနတော။ ကောပနာယံ အတ္ထ ဝိသေသောတိ ။ ယာစိတ္
တဿ ဇာတိ, သာယေဝ ဖဿာဒီနန္တိအာဒိကော အတ္ထော။ တေနာဟ "အထ ခေါ"တိအာဒိံ။ အဓိပ္ပေတာ ဧကုပ္ပါဒ
တာ။ ဧသ နယော ဧက နိရောဓတာဒီသု။ "မူလဋ္ဋီကာယ"န္တိ ရူပကဏ္ဍမူလဋ္ဋီကာယံ။ "သဟေတ"တိ ဧကတော ဧဝ။ "ဥပ္ပါ
အာဒိပ္ပဝတ္တိတော"တိ ဥပ္ပါဒဿ စ ဇီရဏဿ စ နိရောဓဿ စ ပဝတ္တိတော။ "ဥပ္ပါဒါဒယော"တိ ဥပ္ပါဒ ဇီရဏ နိ
ရောဓာ။ ဇာတိဇရာမရဏာနီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "စေတသိကာမတာ"တိ စေတသိကာ ဣတိ ဝိညာတာ။ "ဘာဝပ္ပဓာနံ"တိ
ဧကုပ္ပါဒ ဘာဝေ ဧကုပ္ပါဒေတိ ဝုတ္တော။ တထာ ဧက နိရောဓာဒီသု။ ယထာ ဣဒံပိ သင်္ဃေရတနံ ပဏီတ-န္တိအာဒိ
သု အယံ ရတန ဘာဝေ ပဏီတောတိ ဟေတ္ထ အတ္ထော။ "ယေ"တိ ယေ ဓမ္မာ။ "သဟဇာတ ပစ္စယုပ္ပန္န ရူပါနိ
ပီ"တိ သဟဇာတပစ္စယတော ဥပ္ပန္နာနိ ရူပါနိပိ။ စေတသိကာနိ နာမ သိယုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ "တအာ ယတ္တ ဝုတ္တိ
တာယာ"တိ စိတ္တာယတ္တဝုတ္တိတာယ။ "စေတောယုတ္တာနီ"တိ ဟေတု ဝိသေသနံ။ တဒေဝ ဟေတုမန္တ ဝိသေသန
န္တိ စ ဟေတု အန္တော နီတဝိသေသနန္တိ စ ဟေတု အန္တော ဂဓဝိသေသနန္တိ စ ဝဒန္တိ။ "တေသ"န္တိ စိတ္တဿ
သဟဇာတပစ္စယုပ္ပန္နရူပါနံ။ "နာနုဘောန္တီ"တိ နပါပုဏန္တိ။ "န ဟိ သက္ကာ ဇာနိတုံ"တိ ဧတေန ဘူတကထန
ဝိသေသနာနိ တောနီတိ ဒီပေတိ။ ဘူတကထနံပိ သမာနံ ဝတ္တိစ္ဆာဝသေန ဗျဝစ္ဆေဒကံပိ သမ္ဘဝတိ။ "ဝယောပညာ
ယတီ"တိ ဝိနာသော ပကာသတိ။ "ဌိတာယာ"တိ တိဋ္ဌ မာနာယ ဝေဒနာယ။ အညော ပကာရော အညထာ။ အညထာ ဘာ
တေ အညထတ္တံ။ ဇရာဝသေန ပရိဏာမောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယော ပထဝီဓာတုယာ ဥပ္ပါဒော, ယာ ဌိတိ, ယာ အဘိနိဗ္
ဗတ္တိ, ယော ပါတုဘာဝေါ။ ဧသော ဒုက္ခဿ ဥပ္ပါဒော, ဧသော ရောဂါနံ ဌိတိ, ဧသော ဇရာမရဏဿ ပါတုဘာဝေါတိ
ယောဇနာ။ "ဣတရထာ"တိ ဣတော အညထာ ဂဟိတေ သတီတိ အတ္ထော။ ဧကသ္မိံ ရူပါရူပကလာပေ နာနာ ဓမ္မာနံ ဝ
သေန ဗဟူသု ဥပ္ပါဒေသု စ နိရောဓေသု စ ဂဟိတေသူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ဝိကာရရူပါနံ"တိ ဝိညတ္တိ ဒွယ လဟုတာ
ဒိတ္တယာနံ။ သဗ္ဗာနိပိ ဥပါဒါရူပါနိ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ဥပါဒါယ ပဝတ္တတ္တာ မဟာဘူတ ဂဏနာယ စတ္တာရိ စ
တ္တာရိ သိယုံတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပါယေန "သဗ္ဗေသမ္ပိ တ"တိအာဒိဝုတ္တံ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ တ စက္ခာဒီနံ ဥပါဒါရူပါနံ ဧ
ကေကသ္မိံ ကလာပေ ဗဟုဘာတေ ဝတ္တဗ္ဗော သိယာတိ ယောဇနာ။ ကသ္မာ ဗဟုဘာတေ ဝတ္တဗ္ဗောတိ အာဟ "စတု
န္နံ မဟာဘူတာန"န္တိအာဒိံ။

ယဒိ ဧဝံ, ဧကသ္မိံ စိတ္တုပ္ပါဒေ လဟုတာဒီနိပိ ဧကေကာနိ ဝေ သိယုံ, အထ ကိမတ္ထံ ဒွေ ဒွေ ကတွာ ဝုတ္တာ
နီတိ အာဟ "ကာယလဟုတာ စိတ္တ လဟုတာဒယောပနာ"တိအာဒိံ။ "ဣမမတ္ထံ အသလ္လက္ခေတွာ"တိ ဤဒိသံ ဝိနိ
စ္ဆယတ္ထံ အစိန္တေတွာတိ အဓိပ္ပါယော။ ဝိဘာဝနိပါဌေ "စိတ္တာနုပရိဝတ္တိနော"တိ ဧတေန စိတ္တေန ဥပ္ပဇ္ဇိ

တွာ တေနေဝ စိတ္တေန သဟနိရုဇ္ဈနဝသေန စိတ္တံ အနုပရိဝတ္တိဿ။ “ပသင်္ဂ”တိ စေတသိကတာ ပသင်္ဂေါ။ “ပုရေတရမုပ္ပဇ္ဇိတွာ”တိ ပုရေတရံ ဧကေန စိတ္တေန သဟ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာတိ အဓိပ္ပာယော။ “စိတ္တဿဘင်္ဂက္ခဏေ”တိ အညဿ သတ္တရသမ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ။ တထာ ရူပဓမ္မာနံ ပသင်္ဂေါ န သက္ကာ နီဝါရေတုံ တိ ယောဇနာ။ “ပသင်္ဂေါ”တိ စေတသိကတာ ပသင်္ဂေါ။ “အလမတိ ပပဉ္စေနာ”တိ အဘိဓမ္မေ ဝေဒနာတ္တိကေဋ္ဌိကာသု ဝိယ အတိ ဝိတ္ထာရေန နိရတ္ထကံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ “နိရတ္ထကံ”တိ ဝိဘာဝနိယံ ပပဉ္စော နိရတ္ထကော ဧဝါတိ အဓိပ္ပာယော။

၆၉. ဖဿဝစနတ္ထေ။ “ဖုသတီ”တိ အာရမ္မဏံ အာဟနတိ, သင်္ဃဋ္ဋေတိ။ တဉ္စ သင်္ဃဋ္ဋနံ နအေသပဋိဃဿ ဝိယ အာရမ္မဏဿ ဝိဗာဓနံ ဟောတိ, အထ ခော ဘမရဿ ပဒုမ ပုပ္ဖေသု ပုပ္ဖရ သင်္ဂဟဏံ ဝိယ ဝိဇာနန မတ္တေ အဋ္ဌတွာ အာရမ္မဏ ရသဟတုဘာဝတ္တံ ယထာရမ္မဏံ သံဟနန မေဝါတိ ဒဿေတုံ “ဖုသနဋ္ဌေတ္တာ”တိအာဒိမာဟ။ “အာဟစ္စာ”တိ အာဟနိတွာ သမ္ပာပုဏိတွာ။ “ဥပဟစ္စာ”တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ အယမတ္ထော ကထံ ဟာကဍ္ဎောတိ အာဟ “ယတော”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “ယတော”တိ ယံ ကာရဏာ။ “တဒနုဘဝန္တိ”တိ တံ အာရမ္မဏ ရသံ အနုဘဝန္တိ, ဝေဒနာ ဟတုဘဝတိ, ဝေဒနာ ဟတုဘာဝံ ဒိသွာ အာရမ္မဏပ္ပဒေသနံ ဉာဏေ ဟာကဋ္ဌံ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ သ္တယံ ဖုသန လက္ခဏော, သင်္ဃဋ္ဋနရသော, သန္နိပါတပစ္စုပဋ္ဌာနော, အာပါတာ ဂတဝိသယ ပဒဋ္ဌာနော။ တတ္ထ သန္နိပါတော နာမ တိဏ္ဏံ တိဏ္ဏံ ဒွါရာ ရမ္မဏ ဝိညာဏာနံ သင်္ဂတိ သမာဂမော သမောဓာနံ။ တထာဟိ ဝုတ္တံ။ စက္ခုဉ္စ ပဋိစ္စ ရူပေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ စက္ခု ဝိညာဏံ, တိဏ္ဏံ သင်္ဂတိ ဖဿော တိအာဒိ။ “သင်္ဃဋ္ဋနရသော”တိ အာရမ္မဏေ သမ္မဒေဝ ဃဋ္ဋန ကိစ္စော။ သင်္ဃဋ္ဋန ကိစ္စတ္တာ ဧဝ တိဏ္ဏံ သန္နိပါတော ဟုတွာ ဓမ္မ စိန္တာဉာဏဿ ပဋိမုခံ ဥပဋ္ဌာတိ ပကာသတီတိ။ “သန္နိပါတ ပစ္စုပဋ္ဌာနော”။ ပစ္စုပဋ္ဌာနန္တိ တ ဉာဏံ ဝုစ္စတိ ခဇောရထဿ ဉာဏန္တိ ဧတ္ထ ဝိယ။ သန္နိပါတာကာရော ပစ္စုပဋ္ဌာနံ ယဿာတိ သန္နိပါတပစ္စုပဋ္ဌာနော။ ဝေဒနာပစ္စု ပဋ္ဌာနော ဝါ။ ဓူမော ဝိယ အဂ္ဂိဿ။ ဝေဒနာဖလံ ပစ္စုပဋ္ဌာနံ ယဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ အဋ္ဌသာလိနိယံ ပန ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဖဿော ပထမံ ဝုတ္တော တိပုစ္ဆိတွာ မဟာအဋ္ဌကထာ တအေတာဝ ဒဿိတော။ စိတ္တဿ ပထမာဘိနိပါတတ္တာ။ အာရမ္မဏသ္မိဉ္ဟိ စိတ္တဿ ပထမာဘိနိပါတော ဟုတွာ ဖဿော အာရမ္မဏံ ဖုသမာနော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ ပထမံ ဝုတ္တော။ ဖဿေန ဖုသိတွာ ဝေဒနာယ ဝေဒယတိ။ သညာယ သဉ္ဇာနာတိ။ စေတနာယ စေတတိ။ တေန ဝုတ္တံ ဖုဋ္ဌော ဘိက္ခဝေ ဝေဒေတိ, ဖုဋ္ဌော သဉ္ဇာနာတိ, ဖုဋ္ဌော စေတေတီတိ။ အပိ စ အယံ ဖဿော နာမ ယထာပါသာဒံ ပတွာ ထမ္ဘော နာမ သေသဒဗ္ဗ သမ္ဘာရာနံ ဗလဝပစ္စယော။ ဧဝမေဝ သဟဇာတ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မာနံ ဗလဝ ပစ္စယော ဟောတိ။ တသ္မာ ပထမံ ဝုတ္တောတိ။ သင်္ဂဟကာရေန ပန က္ကဒံ ပန အကာရဏံ, ဧကက္ခဏသ္မိဉ္ဟိ ဥပ္ပန္န ဓမ္မာနံ အယံ ပထမံ ဥပ္ပန္နော အယံ ပစ္ဆာတိ က္ကဒံ ဝတ္တုံ န လဗ္ဘာ။ ဗလဝပစ္စယဘာဝေပိ ဖဿဿကာရဏံ န ဒိဿတီတိ ဧဝံ တံ တဒံ ပဋိက္ခိပေတွာ က္ကဒံ ဝုတ္တံ ဒေသနာ တရေနေဝ ဖဿော ပထမံ ဝုတ္တောတိ။ တတ္ထ “ဒေသနာတရေ နေဝါ”တိ ဒေသနက္ကမေနေဝ, တတော အညံ ကာရဏံ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ တေသု ပန ဒွီသု တဒေသု မဟာအဋ္ဌကထာ တအေဝ ယုတ္တော။ ယဉ္ဟိ တတ္ထ ဝုတ္တံ စိတ္တဿ ပထမာဘိနိပါတော ဟုတွာတိ။ တတ္ထ ပထမာဘိနိပါတောတိ က္ကဒံ ကိစ္စပ္ပဓာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ န ပနညေဟိ စေတသိကေဟိ ဝိနာ ဝိသုံ ပထမံ ဥပ္ပန္နတ္တာ။ ယထာ တံ ယေ ကေစိ ဘိက္ခဝေ ဓမ္မာ အကုသလာ အကုသလဘာဂိယာ အကုသလပက္ခိကာ။ သဗ္ဗေ တေ မနောပုဗ္ဗင်္ဂမာ, မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပထမံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ က္ကမသ္မိံ သုတ္တေ ကိစ္စပ္ပဓာနတ္တာ မနော တေသံ ဓမ္မာနံ ပထမံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ။ န ပန သဗ္ဗ စေတသိကေဟိ ဝိနာ ဝိသုံ ပထမံ ဥပ္ပန္နတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဗလဝပစ္စယ ဘာဝေပိ ဖဿဿကာရဏံ ဒိဿတိယေဝ။ ဖဿောဟေတု ဖဿော ပစ္စယော ဝေဒနာက္ခန္ဓဿ ပညာ ပနာယ။ ဖဿော ဟေတု ဖဿော ပစ္စယော သညာက္ခန္ဓဿ ပညာ နာယ ။ ဖဿော ဟေတု ဖဿော ပစ္စယော သင်္ခါရက္ခန္ဓဿ ပညာပနာယာတိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ သဗ္ဗေသံ စေတသိကာနံ ဓမ္မာနံ ဖဿပ္ပဓာနတ္တာ ဧဝ ဖဿ ဗလဝပစ္စယတ္တာ ဧဝ စ ဖဿော ပထမံ ဝုတ္တောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဧတ္ထ စ စိတ္တံ အာရမ္မဏ ဝိဇာနနဋ္ဌေန ဖဿာဒီနံ သဗ္ဗစေတသိက ဓမ္မာနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမံ ဟောတိ, ပဓာနံ, ဇေဋ္ဌကံ။ ဖဿော ပန အာရမ္မဏ သင်္ဃဋ္ဋနဋ္ဌေန သဗ္ဗေသံ စေတသိက ဓမ္မာနံ ပုဗ္ဗင်္ဂမော ဟောတိ, ပဓာနော, ဇေဋ္ဌကောတိ အယံ ဒွိန္နံ ဝိသေသောတိ။ ဧတ္ထ စောဒကော ဖုသနံ နာမ သပ္ပဋိဃရူပာနံ ဧဝ ကိစ္စန္တိ မညမာနော “နနု စာ”တိအာဒိနာ စောဒေတိ။ “နနုစာ”တိ စောဒေဓိတိ ဒီပေတိ။ “အပ္ပဋိဃသဘာဝ”တိ ဟေတုဝိသေသနံ။ “ကိဉ္စိ”တိ ကိဉ္စိ ဝတ္ထုံ။ အယံ ပန ဖဿော။ “စိတ္တဿ ဝိကာရာ ပတ္တိ”တိ စလန ကမ္ပန ထမ္ဘန ဧဇဂ္ဂဘာယ တာသ ဆမ္ဘိတ တ္တာ ဒိဝသေန ဝိကာရာ ပဇ္ဇနံ။ “ဝေဒနာ ဝိသေသုပ္ပတ္တိ”တိ သုခဝေဒနီယံ ဖဿံ ပဋိစ္စ သုခဝေဒနာ, ဒုက္ခဝေဒနီယံ ဖ

ဿံ ပဋိစ္စ ဒုက္ခ ဝေဒနာတိအာဒိနာ နယေန ဖဿ ဝိသေသာနုရူပံ ဝေဒနာ ဝိသေသုပ္ပတ္တိံ သာဓေတိ။ ဧတ္ထ စ ဖုသနံ နာမ ဒုဝိဓံ ရူပပ္ဖုသနံ, နာမပ္ဖုသနန္တိ။ တတ္ထ ရူပပ္ဖုသနံ နာမ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ ဓာတူနံ ကိစ္စံ။ နာမပ္ဖုသနံ ဒုဝိဓံ ဖဿပ္ဖုသနံ, ဉာဏပ္ဖုသနန္တိ။ တတ္ထ ဉာဏပ္ဖုသနံ နာမ ဉာဏပ္ပဋိဝေဓော။ အပိ စ ဈာနမဂ္ဂ ဖလ နိဗ္ဗာနာနံ ပဋိလာဘောပိ ဖုသနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဖုသန္တိ ဓီရာ နိဗ္ဗာနံ။ ယောဂက္ခေမံ အနုတ္တရံ။ ဖုသာမိ နေက္ခမ္မံ သုခံ။ အပုထုဇ္ဇန သေဝိတန္တိ-အာဒီသု။ ဣဒံ ဥပမာ မတ္တံ သိယာ, ကဿစိ မန္ဒ ပညဿာတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဣဒ”န္တိ ခေဠုပ္ပာဒ ဝစနံ။ ဝိညုဿ ပန အတိပာကဋ္ဌ ဖဿ နိဒဿနေန အပ္ပာကဋ္ဌ ဖဿ ဝိဘာဝနံ ယုတ္တမေဝ။ တေနာဟ “အတိပာကဋ္ဌာယ ပနာ”တိအာဒိံ။

၇၀. ဝေဒနာဝစနတ္ထေ။ “တံသမင်္ဂိပုဂ္ဂလာနံ တ”တိ ဝေဒနာ သမင်္ဂိပုဂ္ဂလာနံ တ။ “သာတံ တ”တိ သာဓုရသံ တ။ “အဿာတံ တ”တိ အသာဓုရသံ တ။ “ကိံ ဝေဒယတီ”တိ ကတမံ ဝေဒယတိ။ “သုခမ္ပိ ဝေဒယတီ”တိ သုခမ္ပိ ဝေဒနံ ဝေဒယတိ။ အထဝါ “ကိဥ္စ ဝေဒယတီ”တိ ကထဥ္စ ဝေဒယတိ။ “သုခမ္ပိ ဝေဒယတီ”တိ သုခံ ဟုတွာပိ ဝေဒယတိ။ သုခ ဘာဝေန ဝေဒယတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ သေသပဒေသုပိ။ “ကိစ္စန္တရဗျာဝဋ္ဌာ”တိ အညကိစ္စဗျာဝဋ္ဌာ။ အဓိပတိ ဘာဝေ အာဓိပစ္စံ။ ဣန္ဒြိယ ကိစ္စံ။ “ဝေဠ ကတွာ”တိ လဒ္ဓဂုဏဝစနံ။ ရာဇာရဟ ဘောဇနံ ရာဇဂ္ဂဘောဇနံ။ “သူဒသဒိသတာ”တိ ရညောဘတ္တကာရသဒိသတာ။ တတ္ထ သူဒော ရညောဘတ္တံ ပစန္တော ရသဇာနနတ္ထံ ထောကံ ဂဟေတွာ ဇိဝှဂ္ဂေ ဌပေတွာ ရသံ ဝီမံသတိ။ ယထိစ္ဆိတံ ပန ဘုဥ္ဇိတုံ အနိဿရော။ ရာဇာ ဧဝ ယထိစ္ဆိတံ ဘုဥ္ဇိတုံ ဣဿရော။ ရာဇာ ဝိယ ဝေဒနာ။ သူဒော ဝိယ သေသစေတသိက ဓမ္မာ။

၇၁. သညာဝစနတ္ထေ။ “သဥ္ဇာနာတီ”တိ သုဋ္ဌု ဇာနာတိ။ သုဋ္ဌုဇာနနဥ္စ နာမ န ဝိညာဏဿ ဝိယ ဝိဝိဓဇာနနံ ဟောတိ။ န စ ပညာယ ဝိယ ယထာဘူတဇာနနံ ဟောတိ။ အထ ခေါ ဘူတံ ဝါ ဟောတု, အဘူတံ ဝါ။ ယံ ယံ ဆ ဟိ ဝိညာဏေဟိ ဝိဇာနာတိ, ပညာယ ဝါ ပဇာနာတိ။ တဿ တဿ ပစ္ဆာ အပ္ပမုဿနကရဏံ မေဝါတိ ဝုတ္တံ “ပုနဇာနနတ္ထံ သညာဏံ ကရောတီ”တိ။ တတ္ထ “သညာဏ”န္တိ နိမိတ္တ ကရဏံ။ ဘဝန္တရံ ပတွာပိ အပ္ပမုဋ္ဌဘာဝံ သာဓေတိ ဩပပါတိက ပုဂ္ဂလာနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တေဟိ ပုရိမံ အတ္တနော ဘဝံ ဇာနန္တိ။ ဂဗ္ဘသေယျကာပိ ကေစိ ပုရိမံ ဘဝံ ဇာနန္တိ, ယေ ဇာတိဿရ ပုဂ္ဂလာတိ ဝုစ္စန္တိ။ တတ္ထ “အပ္ပမုဋ္ဌဘာဝ”န္တိ အနဋ္ဌဘာဝံ။ မိစ္ဆာဘိနိဝေသ သညာ နာမ အနိစ္စေ နိစ္စန္တိအာဒိပ္ပဝတ္တာ သညာ။ “ဗောဓေတု”န္တိ ဗုဇ္ဈာပေတုံ။ “အာရုတစ္ဆကသဒိသာတိ စ ဝုတ္တာ”တိ အာရုတစ္ဆကော နာမ ကဋ္ဌဝမုက္ခီ။ သော ကဋ္ဌက္ခန္ဓေသု နိမိတ္တကာရီ ဟောတိ။ သုတစ္ဆိတဆိန္ဒိတေသု ကဋ္ဌေသု နိမိတ္တတာနိ ကတွာ ဌပေတိ။ ပစ္ဆာ တာနိ ဩလောကေတွာ ကဋ္ဌာနိ ကမ္မေ ဥပနေတိ။ “ဟတ္ထိ ဒဿက အန္ဓသဒိသာ”တိ ဧတ္ထ ဧကော ကိရ ရာဇာ ကေဠိပ္ပသုတော ဟောတိ။ သော ဇစ္စန္ဓာနံ ဌာနေ ဧကံ ဟတ္ထိံ အာနေတွာ ဌပေတွာ ဇစ္စန္ဓေ အာဟ ဇာနာထ ဘော တုမှေ ဟတ္ထိန္တိ။ တေ ဟတ္ထိံ ဇာနိဿာမာတိ ပရာမသိတွာ အတ္တနော ပရာမသိတံ တံ တံ အင်္ဂမေဝ ဟတ္ထီတိ အဘိနိဝိသန္တိ။ ဒဋ္ဌဟံ သလ္လက္ခေန္တိ။ ပုန ရာဇာ တေ ပုစ္ဆိ ကီဒိသော ဘော ဟတ္ထီတိ။ တေ ရညော ဟတ္ထိသဏ္ဌာနံ အာစိက္ခန္တာ ဝိဝါဒံ အာပဇ္ဇန္တိ။ အာစိက္ခနမေဝ ရညော ဟတ္ထိဒဿနန္တိ ကတွာ တေ ဟတ္ထိဒဿက အန္ဓာတိ ဝုစ္စန္တိ။ “ဥပဋ္ဌိတဝိသယဂ္ဂဟဏော”တိ ရတ္တိယံ အန္ဓကာရေ ရုက္ခဂုမ္ဗံ ပဿန္တဿ သ သပ္ပသဏ္ဌာနံ ဥပဋ္ဌာတိ။ သော ဥပဋ္ဌိတံ သဏ္ဌာနမတ္တံ သပ္ပောတိ ဂဏှာတိ။ ဧဝံ ဥပဋ္ဌိတဝိသယဂ္ဂဟဏံ ဟောတိ။ မိဂပောတကာနဥ္စ အရညေ ခေတ္တမဇ္ဈေ ပုရိသသဏ္ဌာနံ တိဏ ရူပံ ပဿန္တာနံ ပုရိသသဏ္ဌာ နံ ဥပဋ္ဌာတိ။ တေ ဥပဋ္ဌိတံ သဏ္ဌာနမတ္တံ ပုရိသောတိ ဂဏှိတွာ သော အမှေ ပဟရေယျာတိ ပလာယန္တိ။ ဝုတ္တာ အဋ္ဌသာလိနိယံ။

၇၂. စေတနာဝစနတ္ထေ။ စေတေတီတိ စေတနာ။ စေတနဥ္စေတ္ထ အဘိသန္ဓာနံ တ ဝုစ္စတိ ပကပ္ပနံ တ အာယူဟနံ တတိ ဧဝံ တိဓာ အတ္ထဝိကပ္ပံ ဒဿေတုံ “သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “အဘိသန္ဒဟတီ”တိ အဘိမုခံ သန္ဒဟတိ, သံယောဂံ ကရောတိ။ တေနာဟ “ပုနပ္ပုနံ ဃဋ္ဋေတီ”တိ။ “ဃဋ္ဋေတီ”တိ သမ္ဗန္ဓတိ။ “ပကပ္ပေတိ တတေ”တိ အထဝါ တေ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေ ပကာရတော ကပ္ပေတိ, သဇ္ဇေတိ။ တေနာဟ “သံဝိဒဟတီ”တိ။ “သံဝိဒဟတီ”တိ တွံ ဖုသနကိစ္စံ ကရောဟိ, တွံ ဝေဒယိတ ကိစ္စံ ကရောဟိ, တွံ သဥ္ဇာနနကိစ္စံ ကရောဟီတိအာဒိနာ ဝဒမာနာ ဝိယ သံဝိဒဟတိ။ “အာယူဟတိတတေ”တိ အထဝါ တေသမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေ ဘုသော ဗျူဟယတိ, ရာသိံ ကရောတိ။ တေနာဟ “အာရမ္မဏေ သမ္ပိဏ္ဍေတီ”တိ။ “သမောသရဏ္ဍေ”တိ ဧကတော ဩသရဏ္ဍေ။ သင်္ဂမဏ္ဍေ။ “သာ”တိ စေတနာ။ “တာယာ”တိ စေတနာယ။ “တသ္မိံ”တိ ရူပာဒိကေ တ အာရမ္မဏေ။ ပုညာပုည ကိစ္စေသု။ ပဝတ္တမာနာယ

သတိယာ။ ဖေဌ္ဌသိဿော နာမ ဗဟူသု သိဿေသု ဖေဌ္ဌဘူတော သိဿော။ တသ္မိံ သဗ္ဗောယန္တေ သေသာ သဗ္ဗေ
ဗေ သဗ္ဗောယန္တိယေဝ။ တေန သော ဥဘယကိစ္စ သာဓကော ဟောတိ။ ဧဝံ မဟာဝမုကီပိ။

၇၃. ကေဂ္ဂတာဝစနတ္ထေ။ ကေတ္တာရမ္မဏံ နာမ ကောရမ္မဏာဿပိ ဗဟူသု သဘာဝေသု ကေသဘာဝသဥ္ဓာတံ
အာရမ္မဏံ။ "တသ္မိံ" စိတ္တသ္မိံ။ "နိတတေ"တိ တတရဟိတေ ပဒေသေ။ "ဒီပစ္စိနံ"တိ ဒီပဇာလာနံ။

၇၄. ဇီဝိတိန္ဒြိယဝစနတ္ထေ။ "ဣဿရဘာဝတေ ဝုစ္စတိ" ဘာဝပ္ပဓာန နယေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ "အဘိဘဝိတ္
တ"တိ ဇီဝန ကိစ္စေ အတ္တနော ဝသံ ဝတ္တာပေတ္တတတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ စိတ္တ သန္တာနံ ဇီဝန္တိ ဟုတ္တတတိ သမ္ဗန္ဓော။

၇၅. မနသိကာရဝစနတ္ထေ။ သမာသမဗ္ဗေ သကာရာဂမော။ ကရဓာတုယောဂေ ဤကာရာဂမော စ ဒဋ္ဌဗ္ဗော။ အလု
တ္တ သတ္တမီ ပဒန္တိ ကေစိ။ ဧဝံ သတိ ဤဒိဃတ္တံ နသိဇ္ဈတိ။ "အသုညံ"တိ အရိတ္တံ။ "ပဋိပဟဒေတိ"တိ ပဋိပဇ္ဇနံ
ကိစ္စသာဓနံ ကာရာပေတိ။ အတ္ထတော နိယောဇေတိ နာမာတိ အာဟ "ယောဇေတိ"တိ။ "ဣဒမေဝ ဒ္ဝယံ"တိ အာဝဇ္ဇန
ဒ္ဝယံ။ "တံ"တိ တံ ဒ္ဝယံ။ ဥပတ္ထမ္ဘိတံ ဟုတ္တတ အာရမ္မဏေ နိန္နံ ကရောတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ "ယောနိသော"တိ ဥပာ
ယေန ဟိတသုခ မဂ္ဂေန။ "အယောနိသော"တိ အနုပာယေန အဟိတ အသုခ မဂ္ဂေန။ "သမုအာစိဏ္ဏာနိန္နနိယာမိတာဒိ
ဟီ"တိ ဧတ္ထ သမုအာစိဏ္ဏံ နာမ အာစိဏ္ဏာ ကမ္မဝသေန သုဋ္ဌု ပုနပ္ပုနံ အာစရိတံ။ နိန္နံ နာမ ဣဒံ နာမ ပဿာမိ, ဣဒံ နာမ
ကရိဿာမီတိ ပုဗ္ဗေ ဧဝ အဇ္ဈာသယေန နိန္နံ။ နိယာမိတံ နာမ ဣဒံ နာမ ကတ္တဗ္ဗံ, ဣဒံ နာမ န ကတ္တဗ္ဗံ, ကတ္တဗ္
ဗံ ကရောမိ, အကတ္တဗ္ဗံ နကရောမီတိ ဧဝံ နိယာမိတံ။ "အသတိ ကာရဏာ ဝိသေသေ"တိ ဘဝင္ဂ စိတ္တံ ဝီထိစိတ္တုပ္ပ
တ္တိယာ အသတိ, ဝီထိစိတ္တာနိ စ ကာယစိတ္တာနံ အကလ္လာဒိကေတ အဓိမတ္တဿ အာရမ္မဏန္တရဿ ဥပဋ္ဌာ
နေတ အသတိ။ "သာဓာရဏာ"တိ ဧတ္ထ သံသဒ္ဒေ ဗိန္ဒု လောပေ, ဒီဃတ္တဉ္စာတိ အာဟ "သမံ ဓာရေန္တီတိ သာဓာရ
ဏာ"တိ။

၇၆. ဝိတက္ကဝစနတ္ထေ။ "တထာ တထာ သင္ကပ္ပေတ္တတ"တိ ကာမသင္ကပ္ပာဒီနံ နေက္ခမ္မသင္ကပ္ပာဒီနဉ္စ
ဝသေန တေန တေန ပကာရေန သုဋ္ဌု စိန္တေတ္တတ။ "တံ"တိ အာရမ္မဏံ။ "တေ"တိ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေ။ "အဝိတက္ကမ္
ပိ စိတ္တံ"တိ ပဉ္စဝိညာဏ စိတ္တဉ္စ ဒုတိယာ ဒိဇ္ဈာန စိတ္တဉ္စ။ "အပိစာ"တိ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထီတိ အတ္ထော။
"ဒုတိယဇ္ဈာနာဒီနိ စာ"တိ ဒုတိယဇ္ဈာန စိတ္တာဒီနိ စ။ "ဥပစာရ ဘာဝနာ ဝသေနာ"တိ သမုအာစိဏ္ဏ ဝသိဘူတာယ
ဥပစာရ ဘာဝနာယ ဝသေန။ "ကိံ တ တောယယုတ္တိယာ"တိ သဝိတက္က စိတ္တသန္တာနေတိအာဒိကာယ ယုတ္တိယာ ကိံ ပယော
ဇနံ အတ္ထီတိ အတ္ထော။ ကိဉ္စိ ပယောဇနံ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ အာရမ္မဏံ အာရောပတိယေဝ အာရမ္မဏေန အ
ဝိနာဘာဝဝုတ္တိကတ္တာ။ "တံ"တိ စိတ္တံ။ နိယာမကော နာမ နာဝံ ဣစ္ဆိတ ဒိသာဒေသနိယောဇကော။ "အကုသလံ ပတ္
တ"တိ ဝုတ္တံ။ ကုသလံ ပတ္တတ ပန ကထံတိ။ ကုသလံ ပတ္တတပိ ပတိရူပဒေသာတသာဒိဝသေန သမုအာ စိဏ္ဏာ နိန္နာဒိဝ
သေန စ လဒ္ဓ ပစ္စယေ သတိ စိတ္တမ္ပိ သဒ္ဓာသတိ အာဒယောပိ အာရမ္မဏာ ရူပာနေ ထာမဂတာ ဧဝ။ အလဒ္ဓ ပစ္စယေ
ပန သတိ အကုသလ ဘာဝေ ဌတ္တတ ထာမဂတံ ဟောတိ။ "မနသိကာရ ဝီရိယ သတီနံ"တိ ဘာဝနာ ဗလပတ္တာ နန္တိ အဓိပ္
ပာယော ။ ဧဝံ ပန သတိ, ဝိတက္ကဿ ကြကာသော နတ္ထီတိ။ အတ္ထိ။ သင္ကပ္ပန ကိစ္စ ဝိသေသတ္တာ။ တဉ္စဟိ ကိစ္စံ
အညေသံ အသာဓာရဏံ, ဝိတက္ကဿေဝ ကိစ္စန္တိ ဒဿေန္တော "ဝိတက္ကောပနာ"တိအာဒိမာဟ။ "သာရမ္မဏာ သ
ဘာဝတ"တိ ဟေတု ဝိသေသနမေတံ။ "တထာ ဝုတ္တော"တိ ဝိတက္ကောတိ ဝုတ္တော။

၇၇. ဝိစာရဝစနတ္ထေ။ "ဝိစရတိ"တိ ကေမေကသ္မိံ ဧဝ အာရမ္မဏေ ဝိဝိဓေန စရတိ, ပဝတ္တတိ။ သဘာဝတကာရော
နာမ နီလပီတာဒိကော အဂမ္ဘီရော အာရမ္မဏာ သဘာဝတေ စ အာရမ္မဏဿ နာနာ ပဝတ္တာကာရော စ။ "အနုမဇ္ဇနဝ
သေနာ"တိ ပုနပ္ပုနံ မဇ္ဇနဝသေန သောဓနဝသေန။ ဝိတက္ကော ဩဠာရိကော စ ဟောတီတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ "ဩ
ဠာရိကော"တိ ဝိစာရတော ဩဠာရိကော။ ဧဝံ သေသပဒေသု။ "ဃဏ္ဍာဘိဃာတော ဝိယာ"တိ ဃဏ္ဍာဘိဃာတေန ပဌမု
ပ္ပန္နသဒ္ဒော ဝိယာတိ ဝဒန္တိ။ တထာဟိ ဝိစာရော ဃဏ္ဍာဿ အနုရဝေ ဝိယ ဝုတ္တောတိ။ ဒဏ္ဍကေန ဃဏ္ဍာဿ
အဘိဃာတ ကိရိယာ တ ဃဏ္ဍာဘိဃာတော။ တထာဟိ အာရမ္မဏေ စေတသော ပဌမာဘိ နိပာတော ဝိတက္ကောတိ စ,
အာဟနန ပရိယာဟနန ရသောတိ စ ဝုတ္တံ။ "ဃဏ္ဍာနုရဝေ ဝိယာ"တိ ဃဏ္ဍာဿ အနုရဝသဒ္ဒော ဝိယ။

၇၈. အဓိမောက္ခဝစနတ္ထော။ ''သံသပ္ပနံ''တိ အနဝတ္ထာနံ။ ''ပက္ခတော မုစ္စနဝသေနာ''တိ ဧဝံ နု ခေါတိ ဧကော ပက္ခော, နောနု ခေါတိ ဒုတိယော ပက္ခော။ တာဒိသမှာ ပက္ခတော မုစ္စနဝသေန။

၇၉. ဝီရိယဝစနတ္ထော။ ''ဝီရဿာ''တိ ဝိဿဋ္ဌဿ။ သော စ ကာယဝစီမနော ကမ္မေသု ပစ္စု ပဋ္ဌိတေသု သီတုဏှာဟာဒိ ဒုက္ခ ဘယတော အလီန ဝုတ္တိဝသေန ပဝတ္တောတိ အာဟ ''ကမ္မသူရဿာ''တိ။ ဧတေန အနောတ္တပ္ပိ နိဝတ္တေတိ။ အနောတ္တပ္ပီဟိ ဟာပသူရော, အယံ ကမ္မ သူရောတိ။ ''မဟန္တံ ပိကမ္မ''န္တိ ကုသီတဿ မဟန္တန္တိ မညိတံ ကမ္မံ။ ဧဝံ သေသေသု။ ''အပ္ပကတော ဂဏှာဟာတီ''တိ အပ္ပကဘာဝေန ဂဏှာဟာတိ။ အပ္ပကမေဝိဒန္တိ မညတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''အတ္တ ကိလမထံ''တိ ကာယစိတ္တကေ္ခဒံ။ ''တံ''တိ ဝီရိယံ။ ''တထာပဝတ္တိယာ''တိ ကမ္မသူရဘာဝေန ပဝတ္တိယာ။ ''ဟေတုစေ တ''တိ ဧတေန ဘာဝသဒ္ဒဿ အတ္ထံ ဝဒတိ။ ''ကာယစိတ္တ ကိရိယာဘူတံ''တိ ဧတေန ကမ္မသဒ္ဒဿ အတ္ထံ။ ''ဝိဓိနာ''တိ တဿ ပဝတ္တိယာ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရ ဝိဓာနေန။ တမေဝ ဝိဓာနံ ကမ္မေသု နေတဗ္ဗတ္တာ နယောတိ စ, ဥပေတဗ္ဗတ္တာ ဥပာယောတိ စ ဝုစ္စတီတိ အာဟ ''နယေန ဥပာယေနာ''တိ။ တမေဝ ဝိဓာနံ ဒဿေတိ ''ဝီရိယဝတော''တိအာဒိနာ။ ''ဤရန္တိ''တိ ဧရယန္တိ။ ''ကိစ္စ သမ္ပတ္တိယာ''တိ အာရမ္ဘဏ ဝိဇာနနဖုသနာဒိ ကိစ္စ သမ္ပတ္တိ အတ္ထာယ။ ဗျာဝဋ္ဌာနိ ကာယစိတ္တာနိ ယေသန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''ဗျာဝဋ္ဌာနီ''တိ ဥဿာဟိတာနိ။ ''ထူဏူပတ္ထမ္ဘန သဒိသံ''တိ ဇိဏ္ဏဿ ဂေဟဿ အပတနတ္ထာယ သာရတ္ထမ္ဘေန ဥပတ္ထမ္ဘနသဒိသံ။ ဥပတ္ထမ္ဘကတ္ထမ္ဘသဒိသန္တိပိ ဝဒန္တိ။ ''သဗ္ဗ သမ္ပတ္တီနံ မူလံ''တိ သဗ္ဗာသံ လောကိယ သမ္ပတ္တီနံ လောကုတ္တရ သမ္ပတ္တီ နဉ္စ မူလံ။ ကသ္မာ, ပုညကမ္မ သမ္ပတ္တိယာ စ ဟရမိ ပုညသမ္ပတ္တိယာ စ ပတိဋ္ဌာနတ္တာ။ သတိဟိ ပုညကမ္မသမ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗာ လောကိယ သမ္ပတ္တိ သိဇ္ဈတိ။ သတိ စ ဟရမိ ပုည သမ္ပတ္တိယာ သဗ္ဗာလောကုတ္တရ သမ္ပတ္တိ သိဇ္ဈတီတိ။ ဧတေန ဟီန ဝီရိယော နာမ သဗ္ဗ သမ္ပတ္တိတော ပရိဗာဟိယောတိ ဒီပေတိ။

၈၀. ပီတိဝစနတ္ထော။ ''ပိနယတီ''တိ ပိနေတိ, ပိနံ ကရောတီတိ အာဟ ''တပ္ပေတီ''တိ။ တောသေတီတိ အတ္ထော။ ''တုဋ္ဌိ''တိ တုသိတံ, ပဟဋ္ဌံ။ ''သုဟိတံ''တိ သုဓာတံ, သုပုဏ္ဏံ, ဝဍ္ဎိတံ။ အနေကတ္ထတ္တာ ဓာတူနံ ''ဝဍ္ဎေတီ''တိ ဝုတ္တံ။ ''ပိနန္တိ''တိ တပ္ပန္တိ, ဇောတန္တိ, ဝိရောစန္တိ, ဒိတ တပ္ပတိအာဒိဓာတွောတိအာဒီသု ဝိယ။ ခုဒ္ဒိကာ ပီတိ နာမ လောမဟံသ န မတ္တကာရိကာ ပီတိ။ ခဏိကာ ပီတိ နာမ ခဏေ ခဏေ ဝိဇ္ဇုပ္ပာဒသဒိသာ ပီတိ။ ဩက္ကန္တိကာ ပီတိ နာမ သရီရံ ဩက္ကမိတွာ ဩက္ကမိတွာဘိဇ္ဇနတိ ပီတိ။ ဥဗ္ဗေဂပီတိ နာမ ကာယံ ဥဒဂ္ဂံ ကတွာ အာကာသေ ဥလ္လင်္ဃာပေန္တီ ပီတိ။ ဖရဏာ ပီတိ နာမ ကပ္ပာသဝတ္တိယံ ဖရဏကတေလံ ဝိယ သကလကာယံ ဖရဏဝသေန ပဝတ္တာ ပီတိ။

၈၁. ဆန္ဒဝစနတ္ထော။ ''အဘိသန္ဓိ''တိ အဘိလာသော, အဘိကင်္ခနံ။ ''ကတ္တုသဒ္ဒော''တိ ကရဓာတု ဝသေန ဝုတ္တံ။ ''သဗ္ဗကိရိယာ ပဒါနီ''တိ သဗ္ဗာနိ တုမိစ္စတ္ထ ကိရိယာ ပဒါနိ။ ''အတ္ထိကော''တိ အသိဒ္ဓေ ဟုတွာ သာဓေတုံ ဣစ္ဆိတော အတ္ထော အဿာတိ အတ္ထိကော။ ဣစ္ဆန္တောတိပိ ဝဒန္တိ။ ''အာရာဓေတုကာမတာ ဝသေနာ''တိ သာဓေတု ကာမတာဝသေန, သမ္ပာဒေတု ကာမတာ ဝသေန။ ဥသုံ သရံ အ သန္တိ ခိပန္တီတိ ဣဿာသာ။ ဣကာရဿ ဥကာရော။ ဓနုဂ္ဂဟာ။ ''ယသေန တ''တိ ပရိတရေန တ, ကိတ္တိ သဒ္ဒေန တ။ ''သရေ''တိ ကဏ္ဍေ။ ဝိဘာဝနိဟဋ္ဌေ နာနာတဒ သောနေတ္တံ အယဉ္စာတိအာဒိဝုတ္တံ။ ''ယဒဂ္ဂေနာ''တိ ယေန ကာရဏ ကောဋ္ဌာသေန။ သင်္ဂဟိတာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗ ယုတ္တကေနာ''တိ ဝိဿဇ္ဇိတဗ္ဗ ယောဂ္ဂေန။ ''တေန အတ္ထိကော ယေတ''တိ ပဒုဒ္ဓါရော။ ''သော န ယုဇ္ဇတီ''တိ သော အတ္ထော န ယုဇ္ဇတိ။ ''ခိပိတ ဥသူနံ''တိ ပုဗ္ဗဘာဂေ ခိပိတ ဥသူနံ။ ''အတ္ထတော ပနာ''တိ အဓိပ္ပာယတ္ထတော ပန။ ''ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ ဝိယာ''တိ လောကေ ကိဉ္စိ ဣစ္ဆန္တဿ ဇနဿ ဟတ္ထပ္ပသာရဏံ ဝိယာတိ အဓိပ္ပာယော။ ''ထာမပတ္တော''တိ အဓိပတိ ဘာဝံ ပတ္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ ''တထာဟေသာ''တိအာဒိ။ ''တဏှာယ ဟတ္တေ ဌိတာ''တိ ဥပစာရ ဝစနမေတံ။ တဏှာယ ပရိဂ္ဂဟိတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နသက္ခိဿန္တိယေဝ, နော နသက္ခိဿန္တိ။ တသ္မာ ဝေဒိတဗ္ဗမေတံ ဆန္ဒောယေဝ တဏှာယ ဗလဝတရောတိ။ ကသ္မာ ဗလဝတရောတိ။ အာဒီနတနိသံသ ဒဿနညာဏေန ယုတ္တတ္တာတိ။

၈၂. ''ပကိရန္တိ''တိ ပတ္ထရန္တိ။ ''သမာနာ''တိ သာဝဇ္ဇေဟိ ယုတ္တာ သာဝဇ္ဇာ, အနဝဇ္ဇေဟိ ယုတ္တာ အနဝဇ္ဇာတိ ဧဝံ သဒိသာ, သာဓာရဏာ။

အညသမာနရာသိမှတိအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈၃. အကုသလရာသိမ္ဟိ။ ‘‘မုယှတီ’’တိ ဉာတဗ္ဗသ္မိံပိ အညာဏ ဝသေန သမ္မုယှတိ, စိတ္တံ တသ္မိံ အန္ဓဘာဝေ ဟောတိ။ စတုရင်္ဂတမော နာမ ‘ကာဠပက္ခ စာတုဒ္ဒသီ ဒိဝသော, အဍ္ဎရတ္တံ သမယော, တိဗ္ဗဝနသဏ္ဍော, ဗဟလမေဃစ္ဆန္နော,တိ အယံ စတုရင်္ဂတမော။ သော စက္ခုသ္မိံ အန္ဓဘာဝံ ကရောတိ။ ဧဝံ တသ္မိံ တမသ္မိံ စက္ခုသ္မိံ အန္ဓဘာဝကရဏံ ဝိယ။ ဉာဏဂတိကော ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗော အဋ္ဌကထာ နယေန။ တမေဝ အဋ္ဌကထာ နယံ ဒဿေတုံ ‘‘တထာ ဟေသာ’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အဘိဓမ္မဋီကာယံ ပန မိစ္ဆာ ဉာဏန္တိ မိစ္ဆာ ဝိတက္ကော အဓိပ္ပေတော။ သော ဟိ မိစ္ဆာ သင်္ကပ္ပော ဟုတွာ နာနပ္ပကာရ စိန္တာ ပဝတ္တိ ဝသေန ဉာဏဂတိကော ဟောတိ။ မောဟော ပန စိတ္တဿ အန္ဓိ ဘူတော , နာနာစိန္တန ကိစ္စ ရဟိတော, ကထံ ဉာဏဂတိကော ဘဝေယျာတိ တဿ အဓိပ္ပာယော။ ‘‘ဟပ ကိရိယာ သူ’’တိ ဒုစ္စရိတ ကမ္မေသု။ ‘‘ဥပဟယ စိန္တာဝသေနာ’’တိ ကတကမ္မဿ သိဒ္ဓတ္တာယ သတ္တာဝုဓာဒိဝိဓာနေသု နာနာဥပဟယ စိန္တာဝသေန။ အပ္ပဋိ ပဇ္ဇနံ အပ္ပဋိ ပတ္တိ။ ဉာဏ ဂတိံ အဂမနန္တိ အတ္ထော။ တေနာဟ ‘‘အညာဏမေဝ ဝုစ္စတီ’’တိ။ ‘‘ဉာဏဂတိကာ’’တိ ဉာဏပ္ပဝတ္တိယာ သမာနပ္ပဝတ္တိကာ။ လောဘော ဉာဏ ဂတိကော မာယာသာဌေယျ ကမ္မေသု ဝိစိတ္တပ္ပဝတ္တိကတ္တာ။ ဝိစာရော ဉာဏ ဂတိကော။ တထာဟိ သော ဈာနင်္ဂေသု ဝိစိကိစ္ဆာယ ပဋိပက္ခောတိ ဝုတ္တော။ စိတ္တဿ ဉာဏ ဂတိ ကတာ ဝိစိတ္တတ္တတာစကေန စိတ္တသဒ္ဒေန သိဒ္ဓါ။ တေ စ ဓမ္မာ သဗ္ဗ သတ္တေသု ဉာဏ ဂတိကာ န ဟောန္တိ။ ဉာဏူပနိဿယံ လဘိတွာ ဧဝ ဟောန္တီတိ ဒဿေတုံ ‘‘တေဟိ’’တိအာဒိမာဟ။ တေ သာဓေန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ပကတိယာ ဝိညုဇာတိကာ နာမ တိဟေတုကပ္ပဋိ သန္ဓိကာ။ အညပ္ပဋိ သန္ဓိကာပိ ဗောဓိသတ္တ ဘူမိယံ ဌိတာ တ ပညာပသုတ ဘာဝတော အာဂတာ တ။ သုတပရိယတ္တိ သမ္ပန္နာ နာမ ဒွိဟေတုကပ္ပဋိ သန္ဓိကာပိ ဣမသ္မိံ ဘဝေ ဗဟုဿုတ သမ္ပန္နာ စ ပရိယတ္တိ ကမ္မ သမ္ပန္နာ စ။

၈၄. အဟိရိကဝစနတ္ထေ။ ‘‘န ဟိရီယတီ’’တိ နာမ ဓာတု ပဒမေတံ။ ဟရာယတိ လဇ္ဇတီတိ ဟိရီ။ ဟရေ လဇ္ဇာယံတိ ဓာတု။ န ဟိရီ အဟိရီတိ ဝစနတ္ထော။ ‘‘ရုစိံ ဥပ္ပာဒေတွာ’’တိ ကမသူ ကရဿ ဂူထရာသိ ဒဿနေ ဝိယ စိတ္တရောစန စိတ္တ ခမနံ ဥပ္ပာဒေတွာ။ အတ္တာနံ ဟပကမ္မ လိမ္ပတော စိတ္တဿ အလီနတာ အဇိဂုစ္ဆနံ နာမ။ အတ္တာနံ အ သပ္ပုရိသ ဘာဝပတ္တိတော စိတ္တဿ အလီနတာ အလဇ္ဇာ နာမ။

၈၅. အနောတ္တပ္ပဝစနတ္ထေ။ ‘‘န ဘာယတီ’’တိ ဟပကမ္မံ ဘာယတော န ဥပဋ္ဌာတိ။ ‘‘န ဥတ္တသတီ’’တိ ဟပကမ္မ ဟေတု န ကမ္ပတိ။ ‘‘တာသူ’’တိ ဟပကိရိယာသု။ ‘‘အသာရဇ္ဇမာနံ ကတွာ’’တိ သူရံ ဝိသ္သဋ္ဌံ ကတွာ။ အသာရဇ္ဇံ နာမ သူရဘာဝေါ။ အနုတ္တာသော နာမ ဟပကမ္မ ဟေတု စိတ္တဿ အကမ္ပနံ။ ကထာယံ။ အဇိဂုစ္ဆနသီလော ပုဂ္ဂလော အဇေဂုစ္ဆီ။ ‘‘ဟပ’’တိ ဟပကမ္မတော။ ‘‘သူကရော’’တိ ကမသူကရော။ သော ဂူထတော အဇေဂုစ္ဆီ။ အဟိရိကော ဟပတော အဇေဂုစ္ဆီတိ ယောဇနာ။ အဘာယနသီလော အဘီရူ။ ‘‘သလဘော’’တိ ပဋင်္ဂေါ။ ‘‘ဟဝကာ’’တိ ဒီပဇာလမှာ။ သလဘော ဟဝကမှာ အဘီရူ ဝိယ အနောတ္တပ္ပီ ဟပတော အဘီရူတိ ယောဇနာ။

၈၆. ဥဒ္ဓစ္စဝစနတ္ထေ။ ‘‘ဥဒ္ဓရတီ’’တိ ဥက္ခိပတိ။ အာရမ္မဏသ္မိံ န သန္တိ သီဒတိ။ ဝိက္ခိပတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ‘‘ဝဋ္ဋေတွာ’’တိ အာဝဋ္ဋေတွာ။ ‘‘ဝိသ္သဋ္ဌဂေဏ္ဍုကော ဝိယာ’’တိ ဝိသ္သဋ္ဌိတော သာရဂေဏ္ဍုကော ဝိယ။ ‘‘ဓဇပဋာကာ ဝိယာ’’တိ တတောရိတာ ဓဇပဋာကာ ဝိယ။

၈၇. လောဘဝစနတ္ထေ။ ‘‘လုဗ္ဘတီ’’တိ ဂိဇ္ဈတိ, အဘိကင်္ခတိ။ အဘိသဇ္ဇနံ အဘိလဂ္ဂနံ။ မက္ကဋံ အာလိမ္ပတိ ဗန္ဓတိ ဧတေနာတိ မက္ကဋာ လေပေါ။ ‘‘တတ္တ ကပာလေ’’တိ အဂ္ဂိနာသန္တတ္တေ ဃဋ ကပာလေ။ တေလဿ ဝတ္တံ ထမ္ဘိ အဌ္ဌနံ အဘိလဂ္ဂနံ တေလဌ္ဌနံ။ ရဇ္ဇနံ ပဋိသဇ္ဇနံ ရာဂေါ။ တေလဌ္ဌန ဘူတော ရာဂေါ တေလဌ္ဌန ရာဂေါ။ န ကိလေသရာဂေါ။ ရတ္တံ ဒိဝံ ပဝတ္တနဋ္ဌေန တဏှာ ဧဝ နဒီသောတသဒိသတ္တာ တဏှာ နဒီ။ ‘‘သတ္တာနံ’’တိ ပုထုဇ္ဇန သတ္တာနံ။ ‘‘သုက္ခကဋ္ဌသာခါပလာသတိဏကသဋ္ဌာနီ’’တိ သုက္ခ ကဋ္ဌကသဋ္ဌာနိ, သုက္ခ သာခါ ကသဋ္ဌာနီတိ အာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ကသဋ္ဌ သဒ္ဒေန အသာရဘာဝံ ဒီပေတိ။ ‘‘နဒီ ဝိယာ’’တိ ပဗ္ဗတေယျာ နဒီ ဝိယ။

၈၈. ဒိဋ္ဌိဝစနတ္ထေ။ ‘‘ဒဿနံ’’တိ ပရိကပ္ပနာ သိဒ္ဓေသု မိစ္ဆာ သဘာဝေသု ဝိပရီတ ဒဿနံ။ တေနာဟ ‘‘ဓမ္မာနံ’’တိအာဒိံ။ တတ္ထ ‘‘ဓမ္မာနံ’’တိ ရူပာရူပ ဓမ္မာနံ, အနိစ္စတာဒိ ဓမ္မာနဉ္စ။ ‘‘ယာထာဝ သဘာဝေသူ’’တိ ဘူတသဘာဝေ သု။ ဘူတသဘာဝတော ဟိ ယထာ ဓမ္မံ အဝတိ ရက္ခတီတိ အတ္ထေန ယာထာဝတော’တိ ဝုစ္စတိ။ အတ္တာနံ ပဏ္ဍိတံ မညန္တီ

တိ ပဏ္ဍိတ မာနိနော။ ပဋိဝေဓညာဏံ နာမ အရိယ မဂ္ဂညာဏံ။ ပရမံ ဝဇ္ဇန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ လောကေ မဟာသာဝဇ္ဇဋ္ဌေန တံ
သဒိသဿ အညဿ ဝဇ္ဇဿ အဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။

၈၉. မာနဝစနတ္ထေ။ “မညတီ”တိ ဘူတသဘာဝံ အတိက္ကမ္မ အဓိကံ ကတွာ အဟမသ္မီတိအာဒိနာ တေန တေန
အဘူတာကာရေန မညတိ။ တေနာဟ “အဟံ လောကေ”တိအာဒိ။ တတ္ထ “ကဋ္ဌကထိင္ဂရော ဝိယာ”တိ သုက္ခအရုက္ခ
န္ဓော ဝိယ။ သော ပန ဥပတ္ထမ္ဘိတော မညတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “အတ္တာနံ အစ္စုဂ္ဂတံ မညတီ”တိ ပုဂ္ဂလံ မာနေန အ
ဘိန္န ကတွာ ဝုတ္တံ။ “ဥန္နတိ လက္ခဏော”တိ ဥန္နမန သဘာဝေါ။

၉၀. အောသဝစနတ္ထေ ။ စဏ္ဍေန ကာယဝစီ မနောကမ္မေန သမန္နာဂတော စဏ္ဍိကော။ စဏ္ဍိကဿ ဘာဝေါ စ
ဏ္ဍိက္ကံ။ “ပဟတာသီဝိသော ဝိယာ”တိ ဒဏ္ဍေန ပဟတော အာသီဝိသော ဝိယ။ “ဝိသပ္ပနဋ္ဌေနာ”တိ သကလကာယေ
ဝိဝိဓေန သပ္ပနဋ္ဌေန, ဖရဏဋ္ဌေန။ ဣဒဥ္စ တံ သမုဋ္ဌာန ရူပာနံ ဖရဏ ဝသေန ဝုတ္တံ။ “အသနိပာတော ဝိယာ”တိ သုက္
ခ သနိပတနံ ဝိယ။ “အာဝဂ္ဂိဝိယာ”တိ အရညဂ္ဂိ ဝိယ။ “သပတ္တော ဝိယာ”တိ ဒုဋ္ဌဝေရီ ဝိယ။ “ဝိသသံသဋ္ဌပူတိမုတ္
တံ ဝိယာ”တိ ယထာ မုတ္တံ နာမ ပကတိယာ ဧဝ ဒုဂ္ဂန္ဓတ္တာ ပဋိကူလတ္တာ ဒူရေ ဆဍ္ဍနီယန္တိ အဟိတမေဝ ဟော
တိ။ ပုန ပူတိဘာဝေ သတိ, ဒူရတရေ ဆဍ္ဍေတဗ္ဗံ။ ဝိသသံသဋ္ဌေပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝနတ္ထိ။ သဗ္ဗသော အဟိတရာသိ ဟော
တိ။ ဧဝံ အောသောပိ တံ သမင်္ဂိနော တသ္မိံ ခဏေ ပရေသံ အမနာပိယတံ အာဟဒေတိ။ အတ္တဟိတ ပရဟိတ ဝိနာသဥ္စ ကာ
ရေတိ, ပရမ္မရဏာ အပာယဥ္စ ဟာပေတီတိ သဗ္ဗသော အဟိတရာသိ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဝိသသံသဋ္ဌပူတိ မုတ္တံ
ဝိယ ဒဋ္ဌဗ္ဗော”တိ။

၉၁. ဣဿာဝစနတ္ထေ။ ဒုဝိဓာ ဣဿာလဒ္ဓသမ္ပတ္တိ ဝိသယာ စလဘိတဗ္ဗ သမ္ပတ္တိ ဝိသယာ စ။ တတ္ထ လဒ္ဓ
သမ္ပတ္တိ ဝိသယံ တာဝဒဿေတိ “ပရေသံ ပကတိယာ”တိအာဒိနာ။ လဒ္ဓ သမ္ပတ္တိဂ္ဂဟဏေန အတီတ သမ္ပတ္တိပိ သင်္ဂ
ဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဣဿာပကတိကာဟိ ကေစိ အသုကော နာမ ပုဗ္ဗေ ဧဝံ သမ္ပတ္တိကော အဟောသီတိ တ, အဟံ ပုဗ္ဗေ
ဧဝံ သမ္ပတ္တိကော အဟောသိန္တိ တ သုတွာ နသဟန္တိယေဝ။ တံ ဝစနံ သောတုံပိ န ဣစ္ဆန္တိ။ အသုကောတိအာဒိနာ
လဘိတဗ္ဗသမ္ပတ္တိ ဝိသယံ ဒဿေတိ။

၉၂. မစ္ဆရိယဝစနတ္ထေ။ “မမ ဧတေ”တိ မမပကဏ္ဍေ ဧတတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဂုဏဇာတံ”တတိ အတ္တနိဝိဇ္ဇမာနံ သိပ္ပ
ဝိဇ္ဇာဒိ သမ္ပတ္တိ ဂုဏဇာတံ တ။ “ဝတ္ထု တ”တိ ခနဓညာဒိဝတ္ထု တ။ “အဝိပ္ပာရိကတာဝသေနာ”တိ အညေန တံ သိပ္ပဝိဇ္ဇာဒိကံ
တ ခနဓညာဒိကံ တ မယှံ ဒေဟီတိ ဝုတ္တေ ပရဟိတတ္တာယ အတဗ္ဗ ယုတ္တကံ ဒဿာမီတိ ဧဝံ စိတ္တေသတိ, ပရ
ဟိတပ္ဖရဏာဝသေန တံ စိတ္တံ ဝိပ္ဖာရိကံ နာမ ဟောတိ။ ဒေဟီတိ ဝစနမ္ပိ သောတုံ အနိစ္ဆန္တော ပရဟိတတ္တာယ
အဝိပ္ဖာရိက စိတ္တော နာမ ဟောတိ။ ဧဝံ အဝိပ္ဖာရိကတာဝသေန စရတိ ပဝတ္တတီတိ မစ္ဆရဥ္စ ကာရဿ ဆ ကာရံ
ကတွာ။ တထာ ပဝတ္တံ စိတ္တံ။ ပုဂ္ဂလော ပန မစ္ဆရီတိ ဝုစ္စတိ။ “တံ”တိ လဒ္ဓသမ္ပတ္တိံ။ “ပရေဟိ သာဓာရဏံ ဒိ
သွာ”တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သာဓာရဏန္တိ စ ဒွိသန္တကံ တတိ သန္တကံ တ ဘဝိဿမာနံ, ပရေဟိ တ ပရိဘုဥ္ဇိ
ယမာနံ။ “နိဂ္ဂုဟနလက္ခဏံ”တိ ရက္ခာဝရဏဂုတ္တီဟိသင်္ဂောပန သဘာဝံ။ အတ္တနာ လဒ္ဓ သမ္ပတ္တိ နာမ ဣဿာယ အ
ဝိသယော။ လဘိတဗ္ဗသမ္ပတ္တိ ပန ဥဘယ သာဓာရဏံ။ တသ္မာ တတ္ထ ဥဘိန္နံ ဝိသေသော ဝတ္တဗ္ဗောတိ တံ ဒဿေ
တုံ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိမာဟ။ “ယဿ လာဘံ န ဣစ္ဆတီ”တိ အတ္တနာ လဘတု ဝါ မာဝါ, ကေဝလံ ပရ သမ္ပတ္တိံ အ
သဟန္တော ယဿ ပရဿ လာဘံ န ဣစ္ဆတိ။ “စိတ္တ ဝိဃာတော”တိ စိတ္တ ဝိဟညနံ။ “အတ္တနာ လဒ္ဓုံ ဣစ္ဆ
တီ”တိ ပရော သမ္ပဇ္ဇတု ဝါ မာဝါ, ယတ္ထ ပရလာဘေသတိ, အတ္တနာ န လဘိဿတိ, တတ္ထ အတ္တနာဝ လဒ္ဓုံ ဣစ္ဆ
တိ။ ယတ္ထ အတ္တနာ စ လဘတိ, ပရော စ လဘတိ, တတ္ထ ဝိဃာတော နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ “အလဗ္ဘမာနကံ စိန္
တေတွာ”တိ အတ္တနာ အလဘိဿမာနံ သလ္လက္ခေတွာ။

၉၃. ကုက္ကုစ္စဝစနတ္ထေ။ “ကိရိယာ ကတံ”တိ ကတ သဒ္ဒဿဘာဝ သာဓနမာဟ။ ဧဝံ ဝစနတ္ထံ ဒဿေတွာ အ
ဘိဓေယျတ္ထံ ဒဿေန္တော “အတ္ထတော ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “အနုသောစန ဝသေနာ”တိ ပစ္ဆာ ပုနပ္ပုနံ စိတ္တ
သန္တာပဝသေန။ သော ကုကတန္တိ ဝုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ကုသလ ဓမ္မေသူ”တိ ပုည ကိရိယဝတ္ထု ဓမ္မေသု စိတ္တ ပရိ
ယာအနာယ ဧဝ သံဝတ္တတိ။ ကုက္ကုစ္စ သမင်္ဂီ ပုဂ္ဂလော ပုညကမ္မံ ကရောန္တောပိ စိတ္တ သုခံ န လဘတိ။ ဗဟုဇန မဇ္
ဈေ ဝသိတွာ နာနာကိစ္စာနိ ကရောန္တော နာနာ တိရစ္ဆာန ကထံ ကထေန္တော စိတ္တ သုခံ လဘတိ။ တအာ တဿ ပု

ညကမ္မ ကရဏတ္တာယ စိတ္တံ ပရိယာဒီယတိ, ပရိက္ခိယ္ယတိ။ စိတ္တဝသံ ဂစ္ဆန္တော ဝိစရတိ။ ဧဝံ စိတ္တ ပရိယာဒာ
နာယ ဧဝ သံဝတ္တတိ။ “အဋ္ဌကထာယံ”တိ အဋ္ဌသာလိနိယံ။ “ကတာ ကတဿ သာဝဇ္ဇာနဝဇ္ဇဿာ”တိ ပုဗ္ဗေ က
တဿ သာဝဇ္ဇကမ္မဿ, အကတဿ အနဝဇ္ဇ ကမ္မဿ။ ကမ္မတ္ထေသာမိဝစနံ။ “အဘိမုခဂမနံ”တိ အာရမ္မ
ဏ ကရဏဝသေန စိတ္တဿ အဘိမုခပ္ပဝတ္တနံ။ ဧတေန ပဋိမုခံ သရဏံ စိန္တနံ ပဋိသာရောတိ ဒဿေတိ။ “အကတံ
န ကရောတီ”တိ အကတံ ကာတုံ န သက္ကောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဧဝံ ကတံ န ကရောတီတိ ဧတ္ထပိ။ “ဝိရူပေ”တိ ဝိဘ
စ္ဆော အသောဘဏော။ “ကုစ္ဆိတော”တိ ဂရဟိတဗ္ဗော။ နနု ပုဗ္ဗေ စိတ္တုပ္ပာဒော ကုစ္ဆိတောတိ ဝုတ္တော။ အဋ္ဌကထာ
ယံ ပန ဝိပ္ပဋိသာရော ကုစ္ဆိတောတိ ဝုတ္တော။ ဥဘယမေတံ န သမေတီတိ။ နော န သမေတိ, အညထာနု ပပတ္တိတောတိ
ဒဿေတုံ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိမာဟ။ “ယေန စ ကာရဏေနာ”တိ ကတာကတံ ပဋိစ္စ နိရတ္ထက စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ကာရ
ဏေန။ သော စိတ္တုပ္ပာဒော ကုကတပဒေ ဂဟေတုံ ယုတ္တော, နဝိဘာဝနိယံ ဝိယ ကတာကတ ဒုစ္စရိတ သုစရိတန္တိ
အဓိပ္ပာယော။ နနု ဝိဘာဝနိယမ္ပိ သော စိတ္တုပ္ပာဒော ဥပစာရ နယေန ဂဟိတောတိ စေ။ ယုတ္တိ ဝသေန စ အဋ္ဌကထာဂ
မေန စ မုခ္ယတော သိဒ္ဓေ သတိ, ကိံ ဥပစာရ နယေန။ တေနာဟ “ဝိဘာဝနိယံ ပနာ”တိအာဒိံ။ ကုကတဿဘာဝေ ကုက္
ကုစ္စံ, အကာရဿ ဥကာရံ ကတွာတိ အယံ အဋ္ဌကထာနယော။ ဣဒါနိ သဒ္ဒသတ္ထနယေန အပရံ ဝစနတ္ထဉ္စ အဓိပ္
ပါယတ္ထဉ္စ ဒဿေတုံ “အပိ စာ”တိအာဒိ အာရဒ္ဓံ။ တတ္ထ “ဓာတုပါဌေသူ”တိ အက္ခရဓာတုပ္ပကာသနေသု နိရုတ္
တိ ပါဌေသု။ ပဌန္တိယေဝ, နော န ပဌန္တိ။ တေ စ အတ္ထာ စေတသော ဝိပ္ပဋိသာရော မနော ဝိလေခောတိ ဧဝံ ပါဠိယံ ဝု
တ္တေဟိ ကုက္ကုစ္စပရိယာယေဟိ သမေန္တိယေဝ။ တသ္မာ အယံ အပရောနယော ဣဓ အဝဿံ ဝတ္တဗ္ဗော ယေဝါတိ ဒီ
ပေတိ။ ဝိပ္ပဋိ သာရိပုဂ္ဂလော စ တံ တံ ပုညကမ္မံ ကရောန္တောပိ ဝိပ္ပဋိ သာရဂ္ဂိနာ ဒယှမာန စိတ္တော ပုညကမ္မေ စိ
တ္တပ္ပသာဒံ နလဘတိ။ စိတ္တ သုခံ န ဝိန္ဒတိ။ ကိံ ဣမိနာ ကမ္မေနာတိ တံ ပဟာယ ယတ္ထ စိတ္တ သုခံ ဝိန္ဒတိ, တတ္
ထ ဝိစရတိ။ ဧဝံ ဝိပ္ပဋိသာရော ပုညကမ္မတော သင်္ကောစနံ နာမ ဟောတီတိ။ ကိလေသသလ္လိခနံ နာမ သန္တုဋ္ဌိ သလ္
လေခပ္ပဋိပတ္တိယံ ဌိတဿ တဒင်္ဂပ္ပဟာနာဒိဝသေန တံ တံ ကိလေသပ္ပဟာနံ ဝုစ္စတိ။ “အနုတ္တာနနာကာရေနာ”တိ
ပုနပ္ပုနံ ဝိလပနာကာရေန။ သင်္ကောစတီတိ ဝတွာ တဿ ဥဘယံ အတ္ထံ ဒဿေန္တော “ကုသလကမ္မ သမာဒါ
နေ”တိအာဒိမာဟ။ နမိတုမ္ပိ န ဒေတိ။ ကုတော သမာဒါတုံ ဝါ ဝဍ္ဎေတုံ ဝါ ဒဿတီတိ အဓိပ္ပာယော။ “တနုကရဏေ
နာ”တိ ဒုဗ္ဗလကရဏေန။ ဝိသေသနတ္ထေကရဏ ဝစနံ။ “သော”တိ ဓမ္မသမူဟော။ တံ ပန ကုက္ကုစ္စံ။ ကေစိ ပန ကုက္ကုစ္
စံ ပစ္စုပ္ပန္န သုစရိတ ဒုစ္စရိတာ ရမ္မဏမ္ပိ အနာဂတ သုစရိတ ဒုစ္စရိတာ ရမ္မဏမ္ပိ ကပ္ပေန္တိ။ တံ ပဋိက္ခိပန္တော
“တေနာ”တိအာဒိမာဟ ။ မဟာနိဒ္ဒေသပါဠေ ဒွီဟာကာရေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ကုက္ကုစ္စံ စေတသော ဝိပ္ပဋိသာရော မနောဝိ
လေခောတိ ပါဌော။ “ကတတ္တာ စာ”တိ အကတ္တဗ္ဗဿ ကတတ္တာ စ။ “အကတတ္တာ စာ”တိ ကတ္တဗ္ဗဿ
အကတတ္တာ စ။ ကေစိ ပန အယံ ဝိပ္ပဋိသာရော နာမ ကဒါစိ ကဿစိ ကေနစိ ကာရဏေန ပုဗ္ဗေကတ သုစရိတမ္ပိ
အကတ ဒုစ္စရိတမ္ပိ အာရဗ္ဘ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဥမ္မတ္တကသဒိသဉှိ ပုထုဇ္ဇန စိတ္တန္တိ ဝဒန္တိ။ တံ ပဋိက္ခိပန္တော “ဧ
တေနာ”တိအာဒိမာဟ။ သော ပန ကေသဉ္စိ တဒေ ဝိပ္ပဋိသာရော နာမ ဒေါမနဿံ ဟောတိ, န ကုက္ကုစ္စန္တိ အဓိပ္ပါ
ယော။ သောစ ခေါ ဒွိဓာ ဘာတော။ အပာယဘယေန တဇ္ဇီယန္တိ တာသီယန္တီတိ အပာယဘယ တဇ္ဇိတာ။ “န အညေ
သံ”တိ သုစရိတ ဒုစ္စရိတံ အဇာနန္တာနံ အမနသိကရောန္တာနဉ္စ န ဟောတိ။ ကထံ ဝိညာယတီတိ စေ။ သုစရိတဒုစ္စရိတ
နာမေန အနုသောစနာကာရဿ ဒဿိတတ္တာတိ ဝုတ္တံ “အကတံ မေ”တိအာဒိ။ ယာထာဝမာနော နာမ သေယ္ယဿ
သေယ္ယော ဟမသ္မီတိ သဒိသဿ သဒိသောဟမသ္မီတိ ဟီနဿ ဟီနောဟမသ္မီတိအာဒိနာ ပဝတ္တော ဘူတမာနော။
ယဉ္စကုက္ကုစ္စံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “အကတွာ”တိ တံ ကလ္ယာဏ ကမ္မံ အကတွာ။ “ကတွာ”တိ တံ ပါပ
ကမ္မံ ကတွာ။ ဣဒံ ပန ပုဗ္ဗေကတာ ကတကာလေ ဧဝ အယာထာဝံ ဟောတိ။ အနုသောစန ကာလေပန ယာထာဝမေဝ။
“ဟတ္ထ ကုက္ကုစ္စံ”တိ ဧတ္ထ သင်္ကောစနတ္ထော န လဗ္ဘတိ။ ကုစ္ဆိတ ကိရိယတ္ထော ဧဝ လဗ္ဘတိ။ ဟတ္ထလော
လတာဟိ ဟတ္ထ ကုက္ကုစ္စန္တိ ဝုစ္စတိ။ ပါဒလောလတာ စ ပါဒကုက္ကုစ္စံ။ တေနာဟ “အသံယတ ကုက္ကုစ္စံ နာ
မာ”တိ။ ယံ ပန ကုက္ကုစ္စံ။ “တံ”တိ တံ ဝတ္ထုံ။ ကုက္ကုစ္စံ ကရောန္တီတိ ကုက္ကုစ္စာယန္တာ။ နာမဓာတု ပဒဉှေတံ။
ကပ္ပတိ နု ခေါ, န နု ခေါ ကပ္ပတီတိ ဧဝံ ဝိနယ သံသယံ ဥပ္ပါဒေန္တာတိ အတ္ထော။ “ကုက္ကုစ္စပ္ပကတတာယာ”တိ
ကုက္ကုစ္စေန အပကတတာယ အဘိဘူတတာယ။ “အတ္တနော အဝိသယေ”တိ အာဏာစက္ကဋ္ဌာနေ။ အာဏာစက္က သာမိ
နော ဗုဒ္ဓဿဝိသယတ္တာ အတ္တနော သာဝက ဘူတဿ အဝိသယေတိ အတ္ထော။ ယေ ပန ကရောန္တိယေဝ ကုက္ကုစ္
စာယန္တာ ပီတိ အဓိပ္ပါယော။ “အာပတ္တိံ”တိ ဒုက္ကဋာပတ္တိံ။

၉၄-၉၅. ထိနမိဒ္ဓဝစနတ္ထေသု။ “စိတ္တံ မန္ဒမန္ဒံ ကတ္ဝာ”တိ စိန္တနကိစ္စေ အတိမန္ဒံ ပရိဒုဗ္ဗလံ ကတ္ဝာ။ စိတ္တံ ဂိလာနံ မိလာတံ ကတ္ဝာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “အဇ္ဈောတ္ထရတိ”တိ အဘိဘဝတိ။ အာရမ္မဏာ ဝိဇာနနေ တ ဇဝနကိစ္စေ တ ပရိဟီနထာမဗလံ ကရောတိ။ “ထိယတိ”တိ ပဒံ ဟဋ္ဌိဝသေန သိဒ္ဓန္တိ အာဟ “ထိနံ ထိယနာ”တိအာဒိ။ “အကမ္မညဘူတေ ကတ္ဝာ”တိ ကာယကမ္မာဒီသု အကမ္မက္ခမေ ပရိဒုဗ္ဗလေ ကတ္ဝာ။ [မုဂ္ဂရေန ဟေထေတ္ဝာ ဝိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ]။ “တေ”တိ စိတ္တ စေတသိကေ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေ။ “ဩလီယာပေတ္ဝာ”တိ အဝလီနေ အဝသီဒန္တေ ကတ္ဝာ။ တေနာဟ “ဉာရိယာ ပထံ ပီ”တိအာဒိ။ ထိနံ စိတ္တံ အဘိဘဝတိ, ဝိဇာနန ကိစ္စသ္သ ဂေလညတ္တာ ထိနသ္သ။ မိဒ္ဓံ စေတသိကေ အဘိဘဝတိ, ဖုသနာဒိ ကိစ္စသ္သ ဂေလညတ္တာ မိဒ္ဓသ္သာတိ အဓိပ္ပာယော။

၉၆. ဝိစိကိစ္ဆာဝစနတ္ထေ။ “စိကိစ္ဆနံ”တိ ရောကပနယ နတ္ထေ ကိတဓာတုဝသေန သိဒ္ဓံ သဒ္ဒတ ကိရိယာ ပဒန္တိ အာဟ “ဉာဏပ္ပဋိကာရောတိ အတ္ထော”တိ။ “ပဋိကာရော”တိ စ ရောဂသ္သ ပဋိပက္ခ ကမ္မံ။ “တောယာ”တိ နိသ္သက္ကဝစနံ။ ဝိစိနန္တော ဓမ္မံ ဝိစိနန္တိတိ ဝိစိနော။ ဓမ္မ ဝီမံသကာ။ ကိစ္ဆတိ ကိလမတိ တောယာတိ ကိစ္ဆာ။ ဝိစိနံ ကိစ္ဆာတိ ဝိစိကိစ္ဆာတိ ဣမမတ္ထံ ဒသ္သေန္တော “သဘာဝံ”တိအာဒိမာဟ။ “ဝိစိကိစ္ဆတိ”တိ သဒ္ဒတဓာတုပဒံ။ တဥ္စ ကင္ခာယံ ဝတ္တတီတိ ဒသ္သေတုံ “ဝိစိကိစ္ဆတိ တ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဒွိဓာ ဧဇယတိ ကမ္ပတီတိ ဒွေဝဠှကံ။ တထာ ပဝတ္တံ စိတ္တံ။ ဒွေဝဠှကသ္သ ဘာဝေတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “ဗုဒ္ဓာဒီသု အဋ္ဌသု”တိ ဗုဒ္ဓေ ကင္ခတိ, ဓမ္မေ ကင္ခတိ, သင်္ဃေ ကင္ခတိ, သိက္ခာယ ကင္ခတိ, ပုဗ္ဗန္တေ ကင္ခတိ, အပရန္တေ ကင္ခတိ, ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တေ ကင္ခတိ, ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု ကင္ခတီတိ ဧဝံ ဝုတ္တေသု အဋ္ဌသု သဒ္ဒေယျ ဝတ္ထူသု။ တတ္ထ “ဗုဒ္ဓေ ကင္ခတိ”တိ ဣတိပိ သော ဘဂဝါ အရဟံတိအာဒိနာ ဝုတ္တေသု ဗုဒ္ဓဂုဏေသု အသဒ္ဒဟန္တော ဗုဒ္ဓေ ကင္ခတိ နာမ။ သွာက္ခာတော ဘဂဝတာ ဓမ္မောတိအာဒိနာ ဝုတ္တေသု ဓမ္မ ဂုဏေသု အသဒ္ဒဟန္တော ဓမ္မေ ကင္ခတိ နာမ။ သုပ္ပဋိပန္နော ဘဂဝတော သာဝက သင်္ဃောတိအာဒိနာ ဝုတ္တေသု သင်္ဃဂုဏေသု အသဒ္ဒဟန္တော သင်္ဃေ ကင္ခတိ နာမ။ တိသ္သန္နံ သိက္ခာနံ ဝဋ္ဋ ဒုက္ခတော နိယျာနဘာဝေသု အသဒ္ဒဟန္တော သိက္ခာယ ကင္ခတိ နာမ။ အတ္တနော အတီတ ဘဝသ္သ အတ္ထိ နတ္ထိဘာဝေ ကင္ခန္တော ပုဗ္ဗန္တေ ကင္ခတိ နာမ။ အတ္တနော ပရမ္မရဏာ အနာဂတ ဘဝသ္သ အတ္ထိ နတ္ထိဘာဝေ ကင္ခန္တော အပရန္တေ ကင္ခတိ နာမ။ တဒုဘယသ္သ အတ္ထိ နတ္ထိ ဘာဝေ ကင္ခန္တော ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တေ ကင္ခတိ နာမ။ ဣမသ္မိံ ဘဝေ အတ္တနော ခန္ဓာနံ ပဋိစ္စ သမုပ္ပာဒေ စ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နဘာဝေ စ ကင္ခန္တော ဣဒပ္ပစ္စယတာ ပဋိစ္စ သမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု ကင္ခတိ နာမ။ “ဝိမတိ ဝသေနာ”တိ ဝေမတိကဘာဝေန။ ပဝတ္တမာနာ ဝိစိကိစ္ဆာ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဋိရူပကာ နာမ သဗ္ဗ ဓမ္မေသု အပ္ပဋိဟတဗုဒ္ဓိနံ သဗ္ဗညု ဗုဒ္ဓာနံ ဧဝ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ “အသဗ္ဗညူနံ”တိအာဒိ။

အကုသလရာသိမ္ဟိအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉၇. သဒ္ဓာဝစနတ္ထေ။ “သန္နိသိန္န”တိ အစလိတံ။ “သုဋ္ဌု”တိ အနုသ္သတ္တံ အစလန္တဥ္စ ကတ္ဝာ။ “ဓာရေတီ”တိ ဧဝမေဝ ဟောတီတိ သလ္လက္ခဏဝသေန ဓာရေတိ။ တထာ ဌပေတီတိ။ သဒ္ဒဟန္တိ တ သဒ္ဓာ သမ္ပန္နာ သတ္တာ။ သဒ္ဓာတုံ အရဟန္တိတိ သဒ္ဒေယျာနိ။ အကာလုသ္သံ ဝုစ္စတိ အနာဝိလံ စိတ္တံ။ အကာလုသ္သံ ဧဝ အကာလုသ္သိယံ။ တသ္သ ဘာဝေတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “ဩကပ္ပနာ”တိ အဟောသာစ အဟောသုဋ္ဌုတိ အဓိမုစ္စနဝသေန စိန္တနာ။ “မိစ္ဆာဓိမောက္ခော ယေဝ”တိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တော အဓိမောက္ခောယေဝ။ “ဝိတ္တေ အသတိ”တိ ဓနေ အသတိ။ ဓနဉ္ဟိ ဝိတ္တန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယံ ယံ ဣစ္ဆတိ, တံ တံ ဝိန္ဒန္တိ ဧတေနာတိ ကတ္ဝာ။ “တေသံ”တိ မနုသ္သာနံ။

၉၈. သတိဝစနတ္ထေ။ “သရတိ”တိ အနုသ္သရတိ။ “ကတာနိ”တိ ပုဗ္ဗေကတာနိ။ “ကတ္တဗ္ဗာနိ”တိ ဣဒာနိ တ ပစ္ဆာ တ ကတ္တဗ္ဗာနိ။ ကလျာဏ ကမ္မံ နာမပကတိယာ စိတ္တသ္သ ရတိဋ္ဌာနံ န ဟောတိ။ ဟာပ ကမ္မမေဝ စိတ္တသ္သ ရတိဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ တသ္မာ ကလျာဏ ကမ္မေ ဧဝ အပ္ပမဇ္ဇိတုံ ဝိသုံ သတိနာမ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ။ ဟာပကမ္မေ ပန ဝိသုံ သတိယာ ကိစ္စံ နတ္ထိ။ သဗ္ဗေပိ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ အပမတ္တ ရူပာ ဟောန္တိ။ တေနာဟ “ဣတရာပနာ”တိအာဒိ။ “သတိယေဝ န ဟောတီ”တိ ဝိသုံ သတိ နာမကော ဧကော စေတသိကောယေဝ န ဟောတိ။ ကတမာ ပန သာ ဟောတီတိ အာဟ “ကတသ္သာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ ကတသ္သ အပ္ပမဇ္ဇနံ နာမ ကေသဥ္စိ အနုမောဒနဝသေန ကေသဥ္စိ အနုသောစနဝသေန အပ္ပမဇ္ဇနံ။ ကတ္တဗ္ဗသ္သ အပ္ပမဇ္ဇနံ နာမ နိစ္စကာလမ္ပိ ကာတုံ အဘိမုခတာ။ “ကတသ္သာ”တိ တ ဘုမ္မတ္ထေ သာမိဝစနံ။ တထာ သေသေသု ဒွီသု ပဒေသု။ သဗ္ဗေသု ရာဇကမ္မေသု နိယုတ္တော သဗ္ဗကမ္မိကော။ “နိယုတ္တော”တိ အပ္ပမတ္တော ဟုတ္ဝာ ဗျာဝဋကာယ စိတ္တော။ သဗ္ဗေသု ဌာနေသု ဣစ္ဆိတဗ္ဗာတိ သဗ္ဗတ္ထိကာ။ သာ

ဟိ ဆသု ဒ္ဒတရေသု စိတ္တဿ အာရက္ခ ကိစ္စာ ဟောတိ ဣန္ဒြိယ သံဝရဏာ ဓမ္မတ္တာ။ တသ္မာ ဆသု ဒ္ဒတရေသု ဣ ဋ္ဌာရမ္မဏေ လောဘမူလစိတ္တဿ အနုပ္ပဇ္ဇနတ္ထာယ သာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ, အနိဋ္ဌာ ရမ္မဏေ ဒောသမူလ စိတ္တဿ, မဇ္ဈတ္တာရမ္မဏေ မောဟမူလ စိတ္တဿာတိ။ အပိ စ, ဇောဇ္ဈင် ဘာဝနာ ဌာနေသု ဣဒံ သုတ္တ ပဒံ ဝုတ္တံ။ တ သ္မာ ဘာဝနာ စိတ္တဿ လီနဋ္ဌာနေပိ သာ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာ လီနပက္ခေတော စိတ္တဿ နီတရဏတ္ထာယာတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗာ။

၉၉-၁၀၀. ဟိရိဩတ္တပ္ပဝဏ္ဏနတ္ထေသု။ "ကာယဒုစ္စရိတာဒီဟိ လဇ္ဇတီ"တိ တာနိကာတုံ လဇ္ဇတိ။ တာနိ ဟီနကမ္မာနိ လာမကကမ္မာနီတိ ဟီဠေတ္ဝာ တတော အတ္တာနံ ရက္ခိတုံ ဣစ္ဆတိ။ တေနာဟ "ဇိဂုစ္ဆတီ"တိ။ "ဥက္ကဏ္ဌတီ"တိ ဝိရဇ္ဇတိ, ဝိယောဂံ ဣစ္ဆတိ။ "တေဟိ ယေဟ"တိ ကာယ ဒုစ္စရိတာဒီဟိယေဝ။ "ဥဗ္ဗိဇ္ဇတီ"တိ ဥတ္တသတိ, ဘယ တော ဥပဋ္ဌာတိ။ ကထာသု။ "အလဇ္ဇိယေသူ"တိ အလဇ္ဇိတဗ္ဗေသု ကဿာဏ ကမ္မေသု။ "လဇ္ဇရေ"တိ လဇ္ဇန္တိ။ "အဘယေ"တိ အဘာယိတဗ္ဗေ ကဿာဏကမ္မေ။ ယသ္မာ ပန သပ္ပုရိသာ အတ္တာနံ ပရိဟရန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ "ဟိရိယာ အတ္တနိ ဂါရဝံ ဥပ္ပာဒေတွာ"တိ အတ္တနော ဇာတိဂုဏာဒိကံ တ သီလ ဂုဏာဒိကံ တ ဂရုံ ကတွာ မာဒိသဿ ဧဝ ရူပံ ပာပကမ္မံ အယုတ္တံ ကာတုံ။ ယဒိ ကရေယျံ, ပစ္ဆာ အတ္တာနံ အသုဒ္ဓံ ဥတွာ ဒုက္ခိဒုမ္မနော ဘဝေယျန္တိ ဧဝံ ဟိရိယာ အတ္တနိ ဂါရဝံ ဥပ္ပာဒေတွာ။ "ဩတ္တပ္ပေန ပရေသု ဂါရဝံ ဥပ္ပာဒေတွာ"တိ ပရာနုတဒ္ဒဘယံ ဘာယိတွာတိ အဓိပ္ပာယော။ တတ္ထ ပရာနုတဒ္ဒဘယံ နာမ ပရေသံ သာဓု ဇနာနံ ဂရဟာ ဘယံ။ အညမ္ပိ အပာယဘယံ သံသာရ ဝဋ္ဋဘ ယဉ္စ တတ္ထ သင်္ဂယှတိယေဝ။ လောကံပာလေန္တီတိ လောကပါလာ။ "လောကံ"တိ သတ္တလောကံ။ "ပါလေန္တီ"တိ အပါယ ဘယတော ရက္ခန္တိ။

၁၀၁. အလောဘဝဏ္ဏနတ္ထေ။ အကာရော ဝိရုဒ္ဓတ္ထောတိအာဟ "လောဘပ္ပဋိပက္ခော"တိ။ လောဘဿ ပဋိဝိရုဒ္ဓ ဓောတိ အတ္ထော။ ပဋိဝိရုဒ္ဓတာ စ ပဟာယက ပဟာတဗ္ဗ ဘာဝေန ဝေဒိတဗ္ဗာတိ ဒဿေတုံ "သောဟိ"တိအာဒိမာဟ ။ တတ္ထ သော နေက္ခမ္မဓာတုဝသေန ဟုတွာ ပဝတ္တတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ "ဟိတ သညိတေသူ"တိ ဣဒံ မေ အတ္ထာယ ဟိတာယ သုခာယာတိ ဧဝံ သညိတေသု။ "လဂ္ဂနဝသေနာ"တိ အမုဉ္စိတုကာမတာဝသေန။ တေသွေဝဝ ပဝတ္တတီတိ သ မ္ဗန္ဓော။ "ဘဝဘောဂ သမ္ပတ္တိယော ဂူထရာသိ ဝိယ ဟီဠေတွာ"တိ ဣဒံ ဇောဓိသတ္တာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "ဟီဠေတွာ"တိ ဂရဟိတွာ။ နိက္ခမန္တိ ဧတေနာတိ နေက္ခမ္မော။ သော ဧဝ ဓာတူတိ နေက္ခမ္မဓာတု။

၁၀၂. အယံ နယော ဒောသပ္ပဋိပက္ခော, မောဟပ္ပဋိပက္ခောတိအာဒီသုပိ နေတဗ္ဗော။

၁၀၃. တတြ မဇ္ဈတ္တတာယံ။ "လီနုဒ္ဓစ္စာနံ"တိ စိတ္တဿ လီနတာ ဧကော ဝိသမပက္ခော။ ဥဒ္ဓစ္စတာ ဒုတိ ယော ဝိသမပက္ခော။ လီနံ စိတ္တံ ကောသဇ္ဇေ ဝိသမပက္ခေ ပတတိ။ ဥဒ္ဓဋံ စိတ္တံ ဥဒ္ဓစ္စေ ဝိသမပက္ခေ ပတတိ။ တဒု ဘယမ္ပိ အကုသလ ပက္ခိကံ ဟောတိ။ တထာ စိတ္တဿ အတိ လူခတာ ဧကော ဝိသမ ပက္ခော။ အတိပဟဋ္ဌတာ ဧ ကောတိအာဒိနာ သဗ္ဗံ ဇောဇ္ဈင်္ဂဝိဓာနံ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ တတြ မဇ္ဈတ္တတာ ပန သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေ ဥဘောသု အန္တ တေသု ဟတေတုံ အဒတွာ သယံ မဇ္ဈိမပ္ပဋိပဒာယံ ဒဠှံ တိဋ္ဌတိ။

၁၀၄. ပဿဒ္ဓာဒီသု။ "တတ္ထ တံ ဝိန္ဒန္တိ"တိ တေသု ပုည ကမ္မေသု တံ စိတ္တ သုခံ ပဋိလဘန္တိ။

၁၀၅. လဟုတာ ဒွဝယေ။ "တတ္တဟသာဏေ"တိ သန္တတ္တေ ဟသာဏပိဋ္ဌေ။ "တတ္ထာ"တိ ပုညကမ္မေသု။

၁၀၆-၁၁၀. မုဒုတာ ဒွဝယာဒီသု သဗ္ဗံ သုဝိညေယျံ။

၁၁၁. ဝိရတိတ္တယေ။ "ကထာ, စေတနာ, ဝိရတိ, ဝသေနာ"တိ 'ကထာသမ္မာတစာ, စေတနာ သမ္မာတစာ, ဝိရတိ သမ္မာတစာ, ဝသေန။ တံ ကထာတစံ သမုဋ္ဌာပေတီတိ တံ သမုဋ္ဌာပိကာ။ ယာ ပန ဟာပ ဝိရမဏာကာရေန စိတ္တဿ ပဝ တ္တိတိ ယောဇနာ။ "သမာဒိယန္တဿ တ"တိ မုသာတအာ ဝိရမာမီတိအာဒိနာ ဝစီဘေဒံ ကတွာ သမာဒိယန္တဿ တ။ "အဓိဋ္ဌဟန္တဿ တ"တိ ဝစီဘေဒံ အကတွာ စိတ္တေနေဝ တထာ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ တ။ ဣမေဟိ ဒွီဟိ ပဒေဟိ သမာအန ဝိရတိပ္ပဝတ္တိံ ဝဒတိ ။ "အဝီတိက္ကမန္တဿ တ"တိ ဧတေန သမ္ပတ္တ ဝိရတိပ္ပဝတ္တိံ ဝဒတိ။ "ဧ တာယာ"တိ သမ္မာတစာ ဝိရတိယာ။ သာ ပန ကတ္တုနာ စ ကိရိယာယ စ သဟဘာဝိနီ ဟုတွာ သမာအန ကိရိယံ သုဋ္ဌုတ

ရံ သာဓေတိ။ တသ္မာ သာ ကရုဏာ သာဓနံ နာမ ဟောတိ။ တေနာဟ “ကရုဏာတွေတကရုဏာ ဝစန”န္တိ။ ဗဟူသုဇဝနဝါရေသု ပဝတ္တမာနေသု ပုရိမ ပုရိမ ဇဝနဝါရပရိယာပန္နာ သမ္မာဝါစာ ပစ္ဆိမ ပစ္ဆိမ ဇဝနဝါရသမုဋ္ဌိတာယ သမာဒာန ကိရိယာယ ပစ္စယော ဟောတိ။ သာ ပန တာယ ကိရိယာယ အသဟာဘာဝိတ္တာ ကရုဏာလက္ခဏံ န သမ္ပဇ္ဇတိ။ ဟေတု လက္ခဏေ တိဋ္ဌတိ။ တေနာဟ “ဟေတု အတ္ထေတ ကရုဏာဝစန”န္တိ။ ဣဒဉ္စ အတ္ထတော လဗ္ဘမာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ သမ္မာဝါစာတိ ပဒံ ပန ကိတသာဓနေ ပဒတ္တာကရုဏာတ္တေ ဧဝေသိဒ္ဓံ။ န ဟိ အကာရက ဘူတော ဟေတု အတ္ထော သာဓနံ နာမ သမ္ဘဝတိ။ “သမာဒာန ဝစနာနီ”တိ သမ္မာဝါစာ သမုဋ္ဌိတာနိ သမာဒာန ဝစနာနိ။ “တတော”တိ တတောပရံ။ “တေသံ”တိ တေ သံဝဒမာနာနံ။ ဣဒဉ္စ သဗ္ဗံ သမ္မာဝါစာတိ ဝစနေ ဝစီဘေဒတစံ ပဓာနံ ကတွာ ဝုတ္တံ။ သမ္ပတ္တဝိရတိ သမုစ္ဆေဒ ဝိရတိဘူတာယ ပန သမ္မာဝါစာယ ဝစီဘေဒေန ကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဝိရတိ ကိစ္စ မေဝပဓာနန္တိ ဒဿေတုံ “အပိစာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ပဝတ္တမာနာ”တိ ပဝတ္တမာနတ္တာ။ ဝိသေသန ဟေတု ပဒမေတံ။

၁၁၂-၁၁၃. သမ္မာကမ္မန္တေပိ သမ္မာအာဇီဝေပိ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။

၁၁၄. “သမ္ပတ္တံ ဝတ္ထုံ”တိ ဟဏာတိ ဟတာဒိကမ္မဿ ဝတ္ထုံ။ သာပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာယေဝ။ ကသ္မာ, အတ္တနော ပစ္စက္ခေ သမ္ပတ္တ ဝသေနဝတ္တုဿရေမာနတ္တာ။ “သမာဒိယန္တဿ တ ဥပ္ပန္နာ”တိ ဟဏာတိ ဟတာပဋိဝိရမာမီတိအာဒိနာ သမာဒိယန္တဿယာ သမာဒာနက္ခဏေ ဥပ္ပန္နာ ဝိရတိ။ “သာ ပန ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာ ဟောတီ”တိ ဧတ္ထ ကထံ ပစ္စုပ္ပန္နာ ရမ္မဏာ ဟောတီတိ။ ဟဏာတိ ဟတာပဋိဝိရမာမီတိ ဝဒန္တဿ စိတ္တံ အနုက္ကမေန ဟဏာသဒ္ဒာဒီနံ အတ္ထံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ပဝတ္တတိ။ တတ္ထ “ဟဏော”တိ ဝေဟာရတော သတ္တော။ ပရမတ္ထတော ဇီဝိတိန္ဒြိယံ။ သော စ သတ္တော တဉ္စဇီဝိတိန္ဒြိယံ လောကေ သဗ္ဗကာလမ္ပိ သံဝိဇ္ဇတိယေဝ။ ဧဝရူပံ ဇီဝိတိန္ဒြိယံ သာမညံ သန္ဓာယ ပစ္စုပ္ပန္နာရမ္မဏာတိ ဝုတ္တံ။ အဒိန္နာဒါနာ ပဋိဝိရမာမီတိအာဒီသုပိ ဧသေဝ နယော။ “အနာဂတာရမ္မဏာတ”တိ ဧတ္ထ ကေဒိဝသံ နိယမေတွာ သမာဒိယန္တဿ တသ္မိံ ဒိဝသေ ဧရမာန သတ္တာပိ အတ္ထိ။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿမာနသတ္တာပိ အတ္ထိ။ တဒုဘယမ္ပိ ဟဏာဝစနေ သင်္ဂဟိတမေဝ။ ဟဏုပေတံ ကတွာ သမာဒိယန္တဿ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ အပိ စ အနာဂတကာလိကမ္ပိ သမာဒာနံ အတ္ထိယေဝ။ အဟံ အသုကဒိဝသတော ပဋ္ဌာယ ယာဝဇီဝမ္ပိ ဟဏာတိဟတာ ဝိရမာမီတိအာဒိ။ ဧဝံ သမာဒာန ဝိရတိ အနာဂတာ ရမ္မဏာပိ ဟောတီတိ။ “ပစ္စယသမုစ္ဆေဒဝသေနာ”တိ တံ တံ ကိလေသာနုသယ သင်္ခာတဿ ပစ္စယဿ သမုစ္ဆေဒဝသေန။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

၁၁၅-၁၁၆. အပ္ပမညာဒွယေ။ အပိစာတိအာဒီသု။ “ကလိသမ္ဘဝေဘဝေ”တိ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိပစ္စယဘူတေ သံသာရဘဝေ။ “ဟပေကလိ ပရာဇယေ”တိ ကလိသဒ္ဒော ဟပေ စ ပရာဇယေ စ ဝတ္တတီတိ အတ္ထော။ သတ္တေဟိ ကလီယတိ အဝန္တိ ရက္ခန္တိ ဧတာယာတိ ကရုဏာ။ သတ္တေဟီတိ စ ရက္ခဏတ္ထယောဂေ ဣစ္ဆိတသ္မိံ အတ္ထေ အပာဒာန ဝစနံ။ ယထာ-ကာကေ ရက္ခန္တိ တဏ္ဍုလာ-တိ။ သတ္တေတ ကလိတော အဝန္တိ ရက္ခန္တိ ဧတာယာတိ ကရုဏာ။ ကလိတောတိ စ ရက္ခဏတ္ထ ယောဂေ အနိစ္ဆိတသ္မိမ္ပိ အပာဒာနဝစနံ။ ယထာ-ပာပါစိတ္တံ နိဝါရယေတိ။ ဧဝံ သတ္တေ ပဝတ္တာပိ အပ္ပမညာ ဧဝ နာမ ဟောန္တိ။ ယထာ တံ သဗ္ဗညုတညာဏံ ဧကသ္မိံ အာရမ္မဏေ ပဝတ္တမ္ပိ သဗ္ဗညုတညာဏမေဝ ဟောတီတိ။

၁၁၇. ပညိန္ဒြိယေ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။

သောဘဏရာသိမ္ဟိအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၁၈. ဧတံ ပရိမာဏံ အဿာတိ ဧတ္တာဝံ။ “ဧတ္တာဝတာ”တိ ဧတ္တာဝန္တေန-ဖဿော, ဝေဒနာ, သညာ,တိ အာဒိဝစနက္ကမေန။ “စိတ္တုပ္ပာဒေသူ”တိ ဧတ္ထ-ကတမေ ဓမ္မာ ဒဿနေန ပဟာတဗ္ဗာ။ စတ္တာရော ဒိဋ္ဌိဂတသမ္ပယုတ္တ စိတ္တုပ္ပာဒာ-တိအာဒီသု စိတ္တစေတသိက သမူဟော စိတ္တုပ္ပာဒောတိ ဝုစ္စတိ။ ဣဓ ပန စိတ္တာနိ ဧဝ စိတ္တုပ္ပာဒာတိ ဝုစ္စန္တီတိ အာဟ “စိတ္တုပ္ပာဒေသူတိ စိတ္တေသု ဣစ္စေဝ အတ္ထော”တိ။ “သဗ္ဗဒုဗ္ဗလတ္တာ”တိ သဗ္ဗစိတ္တေဟိ ဒုဗ္ဗလတရတ္တာ။ “ဘာဝနာ ဗလေနာ”တိ ဝိတက္က ဝိရာဂသတ္တိ ယုတ္တေန ဥပစာရ ဘာဝနာ ဗလေန, ဝုဋ္ဌာန ကမိနိ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ ဗလေန စ။ “ဗလနာယကတ္တာ”တိ ဗလ ဓမ္မာနံ နာယကတ္တာ, ဇေဋ္ဌကတ္တာ။

၁၁၉. အကုသလ စေတသိကေသု။ “ပစ္ဆိမံ”တိ သဗ္ဗေသုပိ ဒွါဒသာ ကုသလ စိတ္တေသူတိ ဝစနံ။ “ပုရိမဿာ”တိ သဗ္ဗာ ကုသလ သာဓာရဏာ နာမာတိ ဝစနဿ။ “သမတ္တန ဝစနံ”တိ-ကသ္မာ သဗ္ဗာကုသလ သာဓာရဏာ နာမာတိ။ ယသ္မာ သဗ္ဗေသုပိ။ လ။ စိတ္တေသု လဗ္ဘန္တိ, တသ္မာ သဗ္ဗာ ကုသလ သာဓာရဏာ နာမာ-တိ ဧဝံ သာဓနေ ဝစနံ။ ယသ္မာ ပန ဣမေဟိ စတူဟိ ဝိနာနုပ္ပဇ္ဇန္တိ, တသ္မာ တေ သဗ္ဗေသု တေသု လဗ္ဘန္တီတိ ယောဇနာ။ ကသ္မာ ဝိနာ နုပ္ပဇ္ဇန္တီတိ အာဟ “န ဟိတာနိ”တိအာဒိံ။ “တေဟီ”တိ ပါပေဟိ။ သဗ္ဗ ပါပ ဓမ္မတောတိ အတ္ထော။ “တထာ တထာ အာမသိတ္ဝာ”တိ ဒိဋ္ဌိ ခန္ဓေသု နိစ္စော ဓုဝေ သဿတောတိအာဒိနာ အာမသတိ။ မာနော အဟန္တိ တ သေယျော သဒိသောတိအာဒိနာ တ အာမသတိ။ ဧဝံ တထာ တထာ အာမသိတ္ဝာ။ “တေသူ”တိ ဒိဋ္ဌိမာနေသု။ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မံ။ ဒိဋ္ဌိ ပရာမသန္တီ ပဝတ္တတီတိ ယောဇနာ။ “တံ ဂဟိတာကာရ”န္တိ တံ အဟန္တိ ဂဟိတံ နိမိတ္တာကာရံ။ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဂတိ ယေသံ တေ ဒိဋ္ဌိ ဂတိကာ။ အဝိက္ခမ္ဘိတ သက္ကာယ ဒိဋ္ဌိကာ။ “အဟန္တိ ဂဏှန္တီ”တိ မာနေန ဂဏှန္တိ။ “န ဟိ မာနဿ ဝိယာ”တိ ယထာ မာနဿ အတ္တသမ္ပဂ္ဂဟဏေ ဗျာပါရော အတ္ထိ, န တထာ ဒိဋ္ဌိယာ အတ္တသမ္ပဂ္ဂဟဏေ ဗျာပါရော အတ္ထီတိ ယောဇနာ။ ဧတ္ထ စ အတ္တသမ္ပဂ္ဂဟဏံ နာမ ပရေဟိ သဒ္ဓိံ အတ္တာနံ သေယျာဒိဝသေန သုဋ္ဌုပဂ္ဂဟဏံ။ “န စ ဒိဋ္ဌိယာ ဝိယာ”တိ ယထာ ဒိဋ္ဌိယာ ဓမ္မာနံ အယာထာဝပက္ခပရိကပ္ပနေ ဗျာပါရော အတ္ထီတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ အယာထာဝပက္ခော နာမ အတ္တာ သဿတော ဥစ္ဆိန္နောတိအာဒိ။ မစ္ဆရိယံ အတ္တသမ္ပတ္တီသု လဂ္ဂနလောဘသမုဋ္ဌိတတ္တာ လောဘသမ္ပယုတ္တမေဝ သိယာတိ စောဒနံ ပရိဟရန္တော “မစ္ဆရိယံ ပနာ”တိ အာဒိမာဟ။ တတ္ထ “တာသံ”တိ အတ္တသမ္ပတ္တီနံ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

၁၂၀. သောဘဏစေတသိကေသု။ “တီသု ခန္ဓေသု”တိ သီလက္ခန္ဓ သမာဓိက္ခန္ဓ ပညာက္ခန္ဓေသု စ။ “သမ္မာဒိဋ္ဌိ ပစ္ဆိမကော”တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပစ္ဆတော အနုဗန္ဓကောတိ အတ္ထော။ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ ပရိတ ရမတ္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “တသ္မိံ အသတိ ပီ”တိ ဒုတိယဇ္ဈာနိက မဂ္ဂါဒီသု တသ္မိံ သမ္မာသင်္ကပ္ပေ အသန္တေပိ။ “သီလသမာဓိက္ခန္ဓ ဓမ္မေသု ပနာ”တိ ‘သမ္မာဝါစာ, သမ္မာကမ္မန္တော, သမ္မာအာဇီဝေါ,တိ ဣမေ တယော ဓမ္မာ သီလက္ခန္ဓ ဓမ္မာ နာမ။ သမ္မာ ဝါယာမော, သမ္မာသတိ, သမ္မာသမာဓိ,တိ ဣမေ တယော ဓမ္မာ သမာဓိက္ခန္ဓာ နာမ။ ဣမေသု သီလက္ခန္ဓ သမာဓိက္ခန္ဓေသု။ “ကောစိ ကေဿ ကိစ္စံ န သာဓေတီ”တိ တေသု သမ္မာဝါစာ သမ္မာကမ္မန္တဿ ကိစ္စံ န သာဓေတိ။ သမ္မာအာဇီဝဿ ကိစ္စံ န သာဓေတိ။ သမ္မာကမ္မန္တော စ သမ္မာဝါစာယ ကိစ္စံ န သာဓေတီတိအာဒိနာ သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “သီလေသု ပရိပူရကာရိတာ ဝသေနာ”တိ သီလပ္ပဋိပက္ခ ဓမ္မာနံ သမုစ္ဆိန္ဒကာရိတာ ဝသေနာတိ အဓိပ္ပါယော။ မုသာဝါဒ ဝိရတိ မုသာဝါဒမေဝ ပဇဟိတုံ သက္ကောတိ။ န ဣတရာနိ ပိသုဏဝါစာဒီနီတိ ယောဇနာ။ ဧတ္ထ သိယာ။ မုသာဝါဒဝိရတိ နာမ ကုသလ ဓမ္မော ဟောတိ။ ကုသလ ဓမ္မော စ နာမ သဗ္ဗဿ အကုသလ ဓမ္မဿ ပဋိပက္ခော။ ကေသ္မိမ္ပိ ကုသလ ဓမ္မေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ တသ္မိံ သန္တာနေ သဗ္ဗာနိ အကုသလာနိ ပဇဟိတုံ သက္ကောန္တီတိ ဝတ္တဗ္ဗာနိ။ အထ စ ပန မုသာဝါဒ ဝိရတိ မုသာဝါဒမေဝ ပဇဟိတုံ သက္ကောတိ, န ဣတရာနီတိ ဝုတ္တံ။ ကထမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။ ဝုစ္စတေ။ ပဇဟိတုံ သက္ကောတီတိ ဣဒံ ပဉ္စသု ပဟာနေသု တဒင်္ဂပ္ပဟာန ဝစနံ။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနန္တိ စ တေန တေန ကုသလင်္ဂေန တဿ တဿ အကုသလင်္ဂဿ ပဟာနံ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ နာမ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ, ဣဓ သပ္ပုရိသော ပါဏာတိပါတာ ပဋိဝိရမာမီတိအာဒိနာ ဝိသုံ ဝိသုံ သိက္ခာပဒာနိ သမာဒိယိတ္ဝာ ပါဏာတိ ပါတဝိရတိ သင်္ခါတေန ကုသလင်္ဂေန ပါဏာတိပါတ သင်္ခါတံ အကုသလင်္ဂံ ပဇဟတိ။ အဒိန္နာဒါန ဝိရတိ သင်္ခါတေန ကုသလင်္ဂေန အဒိန္နာဒါန သင်္ခါတံ အကုသလင်္ဂံ ပဇဟတီတိအာဒိနာ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗံ။ ကေသ္မိမ္ပိ ကုသလ ဓမ္မေ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေ တသ္မိံ သန္တာနေ သဗ္ဗာနိ အကုသလာနိ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ဧတ္ထ ပန အနောကာသတ္တာ ဧဝ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, န ပဟာနတ္တာ။ န ဟိ တသ္မိံ သန္တာနေ တသ္မိံ ခဏေ တာနိ အကုသလာနိ ဧဝ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အထခေါ သဗ္ဗာနိ အညာနိ ကုသလ စိတ္တာနိ စ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သဗ္ဗာနိ အဗျာကတ စိတ္တာနိ စ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တာနိ အနောကာသ သတ္တာ ဧဝ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ န ပဟာနတ္တာ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တဒင်္ဂပ္ပဟာနာဒိ ဝသေန ပန ပဟာနံ သန္ဓာယ ဣဓ ပဇဟိတုံ သက္ကောတိ-န သက္ကောတီတိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္တာဝတာ တဒင်္ဂပ္ပဟာနံ နာမ သုပါကဋံ ဟောတိ။ မုသာဝါဒ ဝိရတိ မုသာဝါဒမေဝ ပဇဟိတုံ သက္ကောတိ။ န ဣတရာနီတိ ဣဒဉ္စ သုဋ္ဌု ဥပပန္နံ ဟောတီတိ။ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒီသု ကာယင်္ဂစောပနတ္ထာယ တစင်္ဂစောပနတ္ထာယ စ ပဝတ္တာနိ ကာယဝစီဓော ပန ဘာဂိယာနိ နာမ။ ကာမာဝစရ ကုသလေသွေဝ ဝိရတိယော သန္ဒိဿန္တိ။ “ကာမာဝစရ ကုသလေသု ပီ”တိ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မဝစနံ။ ကာမဘူမိယံ ဥပ္ပန္နေသု ဧဝ ကာမာဝစရ ကုသလေသု သန္ဒိဿန္တိ။ တိဝိဓ ကုဟနဝတ္ထူနိ စ ဝိရမိတဗ္ဗဝတ္ထုဋ္ဌာနေဌိတာနိ။ ဧတ္ထ စ ကုဟနံ နာမ ဝိမှာပနံ လာဘသက္ကာရ သိလောကတ္ထာယ မနုဿာနံ နာနာမာယာသာဌေယျေ ကမ္မာနိ ကတ္ဝာ အစ္ဆရိယဗ္ဘုတ ဘာဝကရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တံ ပန တိဝိဓံ ‘ပစ္စယ

ပဋိသေဝနကုဟနဉ္စ, သာမန္တဇပ္ပနကုဟနဉ္စ, ဣရိယာပထသဏ္ဌာပနကုဟနဉ္စ။ တတ္ထ မဟိစ္ဆောယေဝ သမာနော အပ္ပိစ္ဆတာကာရံ ဒဿေတွာ အာဒိတော အာဂတာ ဂတေ စတုပစ္စယေ ပဋိက္ခိပိတွာ ပစ္ဆာ ဗဟုံ ဗဟုံ အာဂတေ ပစ္စယေ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ။ ဣဒံ ပစ္စယပဋိသေဝန ကုဟနံ နာမ။ ဟာပိစ္ဆောယေဝ သမာနော အယံ ဈာနလာဘီတိ တ အဘိညာလာဘီတိ တ အရဟာတိ တ ဇနော မံ သမ္ဘာဝေတူတိ သမ္ဘာဝနံ ဣစ္ဆန္တော အတ္တာနံ ဥတ္တရိ မနုဿ ဓမ္မာနံ သန္တိကေ တေ တ အတ္တနော သန္တိကေ ကတွာ ဝဒ္ဎေတိ။ ဣဒံ သာမန္တဇပ္ပန ကုဟနံ နာမ။ ဟာပိစ္ဆောယေဝ သမာနော အယံ သန္တဝုတ္တိ သမာဟိတော အာရဒ္ဓဝီရိယောတိ ဇနော မံ သမ္ဘာဝေတူတိ သမ္ဘာဝနံ ဣစ္ဆန္တော ဣရိယာ ပထ နိဿိတံ နာနာဝဋ္ဋနံ ကရောတိ။ ဣဒံ ဣရိယာ ပထ သဏ္ဌာပန ကုဟနံ နာမ။ "သိက္ခာပဒဿ ဝတ္ထုနိ"တိ သုရာ ဟန ဝိကာလ ဘောဇနေ နစ္စဂီတတာဒိတ ဒဿန သဝနာဒီနိ။ သုရာမေရယဟနာ ဝိရမာမီတိ သမာဒိယန္တဿ သုရာမေရယဟန စေတနာ ဝိရမိတဗ္ဗ ဝတ္ထု နာမ။ ဝိကာလ ဘောဇနာ ဝိရမာမီတိ သမာဒိယန္တဿ ဝိကာလေ ယာဝကာလိက ဝတ္ထုဿ ပ ရိဘုဉ္ဇန စေတနာ ဝိရမိတဗ္ဗ ဝတ္ထု နာမ။ သေသေသုပိ ဧသေဝ နယော။ လောကုတ္တရ စိတ္တေသု။ 'သဗ္ဗထာပီ,တိ စ 'နိယ တာ'တိ စ 'ဧကတော တ'တိ စ တီဏိ ဝိသေသနာနိ။ လောကိယေသု ပန 'ကအာစိ'တိ စ 'ဝိသုံ ဝိသုံ'တိ စ ဒွေ ဒွေ ဝိသေသနာနိ။ တတ္ထ လောကုတ္တရေသု 'သဗ္ဗထာပိ'တိ ဣဒံ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာန ဒဿနံ လောကိယေသုပိ တဗ္ဗိပရိတံ တဒင်္ဂပ္ပဟာန ဒဿနံ အဓိပ္ပေတန္တိ ကတွာ "ဧကေက ဒုစ္စရိတပ္ပဟာနဝသေနေ တ"တိ ဝုတ္တံ။

၁၂၁. အပ္ပမညာသု။ "ဝိဘင်္ဂေ"တိ အပ္ပမညာ ဝိဘင်္ဂေ။ "ကာရုညပ္ပကတိကဿာ"တိ ကာရုညသဘာဝဿ။ "အ နိဿုကိနော"တိ ဣဿာဓမ္မရဟိတဿ။ ထာမဂတာ ကရုဏာ အေသ သမုဋ္ဌိတံ ဝိဟိံသံ ပဇဟတိ။ ထာမဂတာ မုဒိတာ အေသသမုဋ္ဌိတံ အရတိံ ပဇဟတီတိ ဝုတ္တံ "ဝိဟိံသာ အရတီနံ နိဿရဏ ဘူတာ"တိ။ ဧတ္ထ စ အရတိ နာမ သုညာက ရေသု စ ဘာဝနာ ကမ္မေသု စ နိဗ္ဗိဒါ။ အေသ နိဿရဏေ သတိ အေမနဿနိဿရဏမ္ပိ သိဒ္ဓမေဝ။ နိဿရဏဉ္စ နာမ ပဋိပက္ခ ဓမ္မ သဏ္ဌာနေန ဟောတိ။ တသ္မာ ပုဗ္ဗဘာဂေပိ အပ္ပမညာသု နိစ္စံ သောမနဿ သဏ္ဌာနံ ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယေန "အေမနဿပ္ပဋိပက္ခဉ္စာ"တိအာဒိမာဟ။ "အဋ္ဌကထာယပိ သဟ ဝိရုဒ္ဓေ"တိ အဋ္ဌသာလိနိယံ ဥပေက္ခာ သဟဂတ ကာမာဝစရ ကုသလ စိတ္တေသု ကရုဏာ မုဒိတာ ပရိကမ္မကာလေပိ ဟိ ဣမေသံ ဥပ္ပတ္တိ မဟာ အဋ္ဌကထာယံ အနုညာတာ တေ-တိ ဝုတ္တံ။ တာယ အဋ္ဌကထာယပိ သဟ ဝိရုဒ္ဓေ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။ "ပဋိ ကူလာ ရမ္မဏေသု ပန။ပေ.။ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထီ"တိ ပဋိကူလာ ရမ္မဏာနိ နာမ သောမနဿေန ဒူရေ ဟောန္တိ, တထာ ဒုက္ခိတ သတ္တာ စ, တသ္မာ တအာ ရမ္မဏာနိ အသုဘ ဘာဝနာ စိတ္တာနိ စ ကရုဏာ ဘာဝနာ စိတ္တာနိ စ အာဒိ တော ဥပေက္ခာ သဟဂတာ နေတတိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ "သာဟိဝေဒနုပေက္ခာ နာမာ"တိ ကာမာဝစရ ဝေဒနုပေက္ခာ ဝု တ္တာ။ ဝိဘာဝနိပာဌေ, "အညဝိဟိတဿ ပိ"တိ အညံ အာရမ္မဏံ မနသိကရောန္တဿပိ။ သဇ္ဈာယနံ သမ္ပဇ္ဇတိ, သ မ္မသနံ သမ္ပဇ္ဇတီတိ ဟဍ္ဍသေသော။ ဣတိ တသ္မာ။ ဧတ္ထ သိယာ "တံ ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတီ"တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ န နု တမ္ပိ ဥပေက္ခာ သဟဂတ စိတ္တေသု ကရုဏာ မုဒိတာနံ သမ္ဘဝံ သာဓေတိ ယေတတိ။ သစ္စံ သာဓေတိယေဝ။ တေန ပန ပရိစယ ဝသေန တေသု တာသံ သမ္ဘဝံ ဒီပေတိ။ ဣဓ ပန "ဧတ္ထ စာ"တိအာဒိနာ "ပဋိကူလာ ရမ္မဏေသူ"တိအာဒိ နာ စ ပရိစယေန ဝိနာ ပကတိယာ တာသံ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာယ ဧဝ သဟ ပဝတ္တိ ဗဟုလတာ ဝုတ္တာတိ။ "ယောဂကမ္မ ဗ လေနာ"တိ ယုဉ္ဇန ဝီရိယ ကမ္မ ဗလေန။

၁၂၂. စေတော ယုတ္တာနံ စိတ္တ စေတသိကာနံ။ "ဧတ္ထ စာ"တိအာဒီသု။ ဟေဋ္ဌာ စ ဝုတ္တော 'ကအာစိ သန္ဒိဿ သန္တိ ဝိသုံ ဝိသုံ, ကအာစိ နာနာ ဟုတွာ ဇာယန္တီ'တိ။ ဥပရိ စ ဝက္ခတိ 'အပ္ပမညာ ဝိရတိယော ပနေတ္ထ ပဉ္စပိ ပစ္စေက မေဝ ယောဇေတဗ္ဗာ'တိ။ ဣဿာဒီနဉ္စ နာနာ ကအာစိ ယောဂေ ဥပရိ 'ဣဿာမစ္ဆေရ ကုက္ကုစ္စာနိ ပနေတ္ထ ပစ္စေကမေဝ ယောဇေတဗ္ဗာနီ'တိ ဝက္ခတိ။ မာနထိန မိဒ္ဓာနံ ပန နာနာ ကအာစိ ယောဂေ ဣဓ ဝတ္တဗ္ဗော။ "ကအာစီ"တိ ဝ တွာ တဒတ္ထံ ဝိဝရတိ "တေသံ"တိအာဒိနာ။ "တေသံ"တိ ဒိဋ္ဌိ ဝိပ္ပယုတ္တာနံ။ "နိဒ္ဒာဘိဘူတ ဝသေနာ"တိ နိဒ္ဒဿန ဝစနမေတံ။ တေန ကောသဇ္ဇာဒီနမ္ပိ ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ "အကမ္မညတာယာ"တိ အကမ္မညဘာဝေန။ တေဟိ ဣဿာ မစ္ဆရိယ ကုက္ကုစ္စေဟိ။ တေန စ မာနေန။ ကိစ္စ ဝိရောဓေ တ အာရမ္မဏ ဝိရောဓေ တ နာနာဘာတော။ အဝိရောဓေ သဟ ဘာတော။

၁၂၃. "ယောဂဋ္ဌာနပရိဒ္ဒိဿန ဝသေနာ"တိ သဗ္ဗစိတ္တ သာဓာရဏာ တာဝ သဗ္ဗေသုပိ ဧကူနနဝုတိစိတ္တုပ္ပာဒေ သု, ဝိတက္ကော ပဉ္စပညာ သစိတ္တေသူတိအာဒိနာ ယုတ္တဋ္ဌာန ဘူတာနံ စိတ္တာနံ ဂဏနသင်္ဂဟပရိစ္ဆေဒဝသေန။ "ယု တ္တ ဓမ္မရာသိ ပရိဒ္ဒိဿန ဝသေနာ"တိ အနုတ္တရေ ဆတ္တိံသ, မဟဂ္ဂတေ ပဉ္စတိံသာတိအာဒိနာ ယုတ္တ ဓမ္မရာသီနံ

ဂဏန သင္တာ ပရိစ္ဆေဒ ဝသေန။ သေသံ သုဝိညေယျံ။ ''ဟဋ္ဌိယံ''တိ ဓမ္မသင်္ဂဏိ ဟဋ္ဌိယံ။ ''တေသံ နယာနံ''တိ စတုက္က ပဉ္စက နယာနံ။

၁၂၄. ''ကာယဝစီ ဝိသောဓနေ ကိစ္စာ''တိ ကာယဒုတရဝစီဒုတရ သောဓနေ ကိစ္စာ။

၁၂၅. လောကုတ္တရ ဝိရတီနံ လောကုတ္တရ ဝိပာကေသုပိ ဥပ္ပဇ္ဇနတော ''ဣဒ္ဓဥ။ပေ.။ ဒဋ္ဌဗ္ဗ''န္တိ။ တာသံ အပ္ပမညာနံ။ တေသု မဟာဝိပာကေသု။ သတ္တပညတ္တာဒီနိ အာရမ္မဏာနိ ယဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''တေနာ''တိ ကုသလေန။ ''ဝိကပ္ပ ရဟိတတ္တာ''တိ ဝိဝိဓာကာရ စိန္တန ရဟိတတ္တာ။ အပ္ပနာပတ္တ ကမ္မ ဝိသေသေဟိ နိဗ္ဗတ္တာ အပ္ပနာပတ္တကမ္မ ဝိသေသ နိဗ္ဗတ္တာ။ ပညတ္တိ ဝိသေသာနိ နာမ ပထဝီကသိဏ နိမိတ္တာဒီနိ။ ''အပိ စာ''တိအာဒီသု။ န ပညတ္တိ ဓမ္မေဟိ အတ္ထိ။ ဧဝဥ္စ သတိ, ကာမဝိပာကာနိ ကာမတဏှာယ အာရမ္မဏဘူတာ ပညတ္တိယောပိ အာလမ္ဗေယျုန္တိ။ ''သင်္ဂဟနယဘေဒကာရဏာ''တိ ပဌမ မဇ္ဈိမနိက စိတ္တေသု ဆတ္တိံသ။ ဒုတိယဇ္ဈာနိက စိတ္တေသု ပဉ္စတိံသာတိ အာဒိနာ သင်္ဂဟနယဘေဒဿ ကာရဏာ။

၁၂၆. ''တ္တေ စာ''တိအာဒီသု။ ''ပဉ္စသု အသင်္ခါရိကေသူ''တိ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မဝစနံ။ တထာ ပဉ္စသု သသင်္ခါရိကေသူတိ။ သေသမေတ္တ သုဝိညေယျံ။

၁၂၈. ''ဘူမိ ဇာတိ သမ္ပယောဂါဒိဘေဒေနာ''တိ ဖဿောတာဝ စတုဗ္ဗိဓော ဟောတိ ကာမာဝစရော, ရူပာဝစရော, အရူပာဝစရော စာတိ။ အယံ ဘူမိဘေဒော။

ဒွတဒသာကုသလာ ဖဿာ၊ ကုသလာ ဧကဝီသတိ။
ဆတ္တိံသေဝ ဝိပာကာ စ၊ ဝီသတိ ကြိယာ မတာ။

ဣတိ အယံ ဇာတိဘေဒော။ သောမနဿ သဟဂတော, ဒိဋ္ဌိဂတ သမ္ပယုတ္တော, အသင်္ခါရိကော စ, သသင်္ခါရိကော စာတိအာဒိနာ သမ္ပယောဂါဒိဘေဒော ဝတ္တဗ္ဗော။ ''စိတ္တေန သမံ ဘေဒ''န္တိ အတ္တနာ တ သမ္ပယုတ္တေန စိတ္တဘေဒေန သမံ ဘေဒံ။ ဧကူနန ဝုတိယာ စိတ္တေသု တ။ တ္တေ စ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတသိကံ ဧကသ္မိံ စိတ္တေ ယုတ္တန္တိ ဧကမေဝ ဟောတိ။ ဒောသော, ကုက္ကုစ္စ, မစ္ဆရိယံ, ကုက္ကုစ္စန္တိ ဣမေ စတ္တာရော ဒွိသု စိတ္တေသု ယုတ္တာတိ ဝိသုံ ဝိသုံ ဒွေဝ ဒွေဝ ဟောန္တိ။ တထာ ဒိဋ္ဌိမာနာ ပစ္စေကံ စတ္တာရော။ ထိနမိဒ္ဓံ ပစ္စေကံ ပဉ္စာတိအာဒိနာ သဗ္ဗံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ။

စေတသိကသင်္ဂဟဒီပနိယာအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၃. ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟအနုဒီပနာ

၁၂၉. ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟေ ။ ဥဘိန္နံ စိတ္တ စေတသိကာနံ။ ''တေပညာသာ''တိ တေပညာသဝိဓာ။ ''ဘာဝေ''တိ ဝိဇ္ဇမာနကိရိယာ။ ယော လက္ခဏာ ရသာဒီသု လက္ခဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ ''ဓမ္မာနံ''တိအာဒိ။ ပဝတ္တော့တိ ဟဋ္ဌ သေသ ပဒံ။ တေန 'ဝေဒနာ ဘေဒနေ စိတ္တစေတသိကာနံ သင်္ဂဟော'တိအာဒီသုပိ ဝေဒနာ ဘေဒနေ ပဝတ္တော စိတ္တစေတသိကာနံ သင်္ဂဟောတိအာဒိနာ သမ္ဗန္ဓံ ဒဿေတိ။ ''ဝစနတ္ထော ဒဿိတော''တိ, ကထံ ဒဿိတောတိ အာဟ ''ဝေဒနာ ဘေဒနေ စိတ္တစေတသိကာနံ သင်္ဂဟော''တိအာဒိ။ ''တေသံ အနိ ယထာရဟံ''တိ ဧတ္ထ ''တေသံ''တိ စိတ္တစေတသိကာနံ, သင်္ဂဟော နာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။ တေန အယံ သင်္ဂဟော စိတ္တ စေတသိကာနံ ဧဝ သင်္ဂဟောတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဝေဒနာ ဟေတုတော။ လ။ လမ္ဗဏဝတ္ထုတော သင်္ဂဟော နာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။ တေန ဥပရိ ဝေဒနာ သင် ဂဟောတိအာဒီသု ဝေဒနာတော သင်္ဂဟော ဝေဒနာ သင်္ဂဟော။ လ။ ဝတ္ထုတော သင်္ဂဟော ဝတ္ထု သင်္ဂဟောတိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ, ဝေဒနာတောတိအာဒီသု စ ဝေဒနာ ဘေဒတောတိအာဒိ အတ္ထတော သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဇဝံ ဆန္နံ ပကိဏ္ဏကသင်္ဂ ဟာနံ ဝစနတ္ထော ဒဿိတော။ တေနာဟ ''ဝေဒနာ ဘေဒနော''တိအာဒိ။ အာဒိနာ ဒဿိတောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''သင်္ဂ ဟော နာမ နိယ္ယတေ''တိ ဝုတ္တတ္တာ ''နီတော နာမ အတ္ထိ''တိ ဝုတ္တံ။ ''နိယ္ယတေ''တိ စ ပဝတ္တီယတေတိ အတ္ ထော။ နနု တေသံ ''သင်္ဂဟော နာမ နိယ္ယတေ''တိ ဝုတ္တတ္တာ ဒွီဟိ စိတ္တ စေတသိကေဟိ ဧဝ အယံ သင်္ဂဟော နေတဗ္ဗောတိ။ န။ စိတ္တေန နီတေ စေတသိကေဟိ ဝိသုံ နေတဗ္ဗ ကိစ္စဿ အဘာဝတောတိ ဒဿေတုံ ''စိတ္တေ ပန သိဒ္ဓေ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။

၁၃၀. ဝေဒနာ သင်္ဂဟေ။ ဝေဒနာ ဘေဒံ နိဿာယ ကမဿ သင်္ဂဟဿ ပဝတ္တတ္တာ ''နိဿာယ ဓမ္မ ပရိဂ္ဂ ဟတ္ထ''န္တိ ဝုတ္တံ။ ''သံယုတ္တကေ''တိ ဝေဒနာ သံယုတ္တကေ။ ''အာရမ္မဏံ အနုဘောန္တိ''တိ အာရမ္မဏ ရသံ အနုဘောန္တိ။ ''တေ''တိ တေဇနော။ ''တံ''တိ တံ အာရမ္မဏံ။ ''သာတတော''တိ သုခာကာရတော။ ''အဿာတတော''တိ ဒုက္ခာ ကာရတော ။ တတော အညောပကာရော နတ္ထိ, တသ္မာ ဝေဒနာ အနုဘဝန လက္ခဏေန တိဝိဓာ ဧဝ ဟောတီတိ ယောဇနာ။ ''ဒွေဝ''တိ ဒွေဝ ဝေဒနာယော။ ဥပေက္ခံ သုခေ သင်္ဂဟေတွတ သုခဒုက္ခဝသေန တ ဒွေဝ ဝေဒနာ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။ ''သန္တသ္မိံ ဧသာ ပဏီတေ သုခေ''တိ ဈာနသမ္ပယုတ္တံ အဒုက္ခမ သုခံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ပဉ္စ ဘေဒာဒီသု ဝိ တ္ထာရော ဝေဒနာ သံယုတ္တေ ဂဟေတဗ္ဗော။ ဝေဒယိတန္တိ စ ဝေဒနာတိ စ အတ္ထတော ဧကံ။ ''သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခသ္ မိံ''တိ သဗ္ဗံ တံ ဝေဒယိတံ ဒုက္ခသ္မိံ ဧဝ ပဝိဋ္ဌံ ဟောတိ။ သင်္ခါရ ဒုက္ခတံ အာနန္ဒ မယာ သန္ဓာယ ဘာသိတံ သင်္ခါရ ဝိ ပရိဏာမတဉ္စ, ယံ ကိဉ္စိ ဝေဒယိတံ, သဗ္ဗံ တံ ဒုက္ခသ္မိံတိ ဟဋ္ဌိ။ ''ဣန္ဒြိယဘေဒဝသေနာ''တိ သောမနဿ သဟဂ တံ, ဥပေက္ခာသဟဂတံ, ဒေါမနဿ သဟဂတံ, သုခသဟဂတံ, ဒုက္ခ သဟဂတန္တိ ဇဝံ ဣန္ဒြိယ ဘေဒဝသေန။ ''ယေသု ဓမ္မေသူ''တိ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေသု။ ''တေသံ''တိ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မာနံ။ တတ္ထ သုခသမ္ပယုတ္တာ ဓမ္မာ ကာယိက သုခ သမ္ပယုတ္တ စေတသိက သုခ သမ္ပယုတ္တ ဝသေန ဒုဝိဓာ။ ဇဝံ ဣဿရဋ္ဌာနဘူတာနံ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မာနံ ဒုဝိဓ တ္တာ အနုဘဝန ဘေဒေ တီသု ဝေဒနာသု ဧကံ သုခ ဝေဒနံ ဒွိဓာ ဘိန္ဒိတွတ သုခိန္ဒြိယံ သောမနဿိန္ဒြိယန္တိ ဝုတ္ တံ။ ဒုက္ခသမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေသုပိ ဧသေဝနယော။ ''အပိ စာ''တိ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထီတိ အတ္ထော။ ''တေပီ''တိ ဥပေက္ခာ သမ္ပယုတ္တာပိ ဓမ္မာ။ စက္ခာဒိ ပသာဒကာယာ နာမ စက္ခု သောတ ဃာန ဇိဝှာ ပသာဒကာယာ။ တေသု နိဿ် သိတာ နာမ စက္ခု ဝိညာဏ စိတ္တုပ္ပာဒယော။ ''သဘာတ''တိ သန္တဘာဝတော သံဝိဇ္ဇမာန ဘာဝတော ဒုဝိဓာ ဟောန္ တီတိ ယောဇနာ။ ''ဧေ ရသတ္တာ''တိ မဇ္ဈတ္တဘာဝေန ဧကရသတ္တာ။ ''ဣတရာနီ''တိ သောမနဿ ဒေါမနဿ ဥ ပေက္ခိန္ဒြိယာနိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယ္ယံ။

၁၃၁. ဟေတုသင်္ဂဟေ။ ''သုပ္ပတိဋ္ဌိတဘာဝသာဓနံ''တိ သုဋ္ဌု ပတိဋ္ဌဟန္တိတိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတာ။ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ဘာဝသာဓနံ ဟေတု ကိစ္စံ နာမာတိ ယောဇနာ။ ''ဣမေပိ ဓမ္မာ''တိ ဣမေပိ ဆ ဟေတု ဓမ္မာ။ ''တတ္ထာ''တိ တေသု အာ ရမ္မဏေသု, သာဓေန္တိ။ တသ္မာ သုပ္ပတိဋ္ဌိတ ဘာဝသာဓနံ ဟေတုကိစ္စံ နာမာတိ ဝုတ္တံ။ ''အပရေ ပနာ''တိ ပဋ္ဌာနဋ္ဌ ဌ ကထာယံ အာဂတော ရေဝတတ္ထေရ တဒအေ။ ''ဓမ္မာနံ ကုသလာဒိ ဘာဝသာဓနံ''တိ သဟဇာတဓမ္မာနံ ကုသလဘာဝ သာဓနံ အကုသလဘာဝသာဓနံ အဗျာကတဘာဝသာဓနံ။ ''ဇဝံ သန္တေ''တိအာဒိ တံ တဒံ ပဋိက္ခိပန္တာနံ ပဋိက္ခေပဝစ နံ။ ''ယေသ''န္တိ မောဟမူလ စိတ္တ ဒွဝယေ မောဟော စ အဟေတုက စိတ္တုပ္ပာဒ ရူပ နိဗ္ဗာနာနိ စ။ ''န သမ္ဘဝေယ္ ယာ''တိ သဟဇာတ ဟေတုနော အဘာဝ တဿ မောဟဿ အကုသလ ဘာဝေ, ဣတရေ သဉ္စ အဗျာကတ ဘာ

တေ န သမ္ပဇ္ဇေယျ။ ဣဒံ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဟေတု နာမ သဟဇာတ ဓမ္မာနံ ကုသလာဒိဘာဝံ သာဓေတီတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ
သတိ, သော မောဟော သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မာနံ အကုသလ ဘာဝံ သာဓေယျ။ အတ္တနော ပန အကုသလ ဘာဝံ သာဓေန္
တော သဟဇာတော အညော ဟေတု နတ္ထိ။ တသ္မာ တဿ အကုသလဘာဝေ န သမ္ပဇ္ဇေယျ။ တထာ အဟေတုက စိ
တ္တုပ္ပာဒ ရူပ နိဗ္ဗာနာနဉ္စ အဗျာကတဘာဝံ သာဓေန္တော ကောစိ သဟဇာတော ဟေတု နာမ နတ္ထီတိ တေသမ္ပိ အ
ဗျာကတ ဘာဝေ န သမ္ပဇ္ဇေယျ။ န စ န သမ္ပဇ္ဇတိ။ တသ္မာ သော ထေရဝါဒေါ န ယုတ္တောတိ။ ဧတ္ထ သိယာ။
သောစ မောဟော အတ္တနော ဓမ္မတာယ အကုသလော ဟောတိ။ တာနိ စ အဟေတုက စိတ္တုပ္ပာဒရူပ နိဗ္ဗာနာနိ အတ္တနော
ဓမ္မတာယ အဗျာကတာနိ ဟောန္တီတိ။ ဧဝံ သန္တေ, ယထာ တေ ဓမ္မာ။ တထာ အညေပိ ဓမ္မာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဧဝ
ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတာ ဘဝိဿန္တိ။ န စေတ္ထ ကာရဏံ အတ္ထိ, ယေနကာရဏေန တေ ဧဝ ဓမ္မာ အတ္တနော
ဓမ္မတာယ အကုသလာ ဗျာကတာ ဟောန္တိ။ အညေ ပန ဓမ္မာ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ကုသလာ ကုသလာ ဗျာကတာ န
ဟောန္တိ, ဟေတူဟိ ဧဝ ဟောန္တီတိ။ တသ္မာ တေသံ သဗ္ဗေသမ္ပိ ကုသလာဒိ ဘာဝတ္တာယ ဟေတူဟိ ပယောဇနံ
နတ္ထိ။ တသ္မာ သော ထေရဝါဒေါ န ယုတ္တော ယေဝါတိ။ န ကေဝလဉ္စ တသ္မိံ ထေရဝါဒေ ဧကော ဒေါသော အတ္
ထိ။ အထ ခော အညောပိ ဒေါသော အတ္ထီတိ ဒဿေတုံ “ယာနိ စာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထာယံ အဓိပ္ပာယော။ သစေ ဓ
မ္မာနံ ကုသလာဒိ ဘာဝေ သဟဇာတ ဟေတုပ္ပဋိဗဒ္ဓော သိယာ။ ဧဝံ သတိ, ဟေတု ပစ္စယေ ကုသလ ဟေတုတော လဒ္ဓ
ပစ္စယာနိ ရူပါနိ ကုသလာနိ ဘဝေယျုံ။ အကုသလ ဟေတုတော လဒ္ဓ ပစ္စယာနိ ရူပါနိ အကုသလာနိ ဘဝေယျုံ ။ န စ ဘ
ဝန္တိ။ တသ္မာ သော ဝါဒေါ အယုတ္တော ယေဝါတိ။ ဣဒါနိ ပုန တံ ထေရဝါဒံ ပဂ္ဂဟေတုံ “ယထာပနာ”တိအာဒိမာဟ။
“ဓမ္မေသူ”တိ စတုဿစ္စ ဓမ္မေသု။ မုယှနကိရိယာ နာမ အန္ဓကာရ ကိရိယာ။ ဓမ္မစ္ဆန္ဒော နာမ ဒါနံ ဒါတုကာမော,
သီလံ ပူရေတုကာမော, ဘာဝနံ ဘာဝေတုကာမော ဣစ္စာဒိနာ ပဝတ္တော ဆန္ဒော။ “အက္ခန္တီ”တိ အက္ခမနံ, အရောစနံ,
အမနာပော။ ပါပ ဓမ္မ ပါပါ ရမ္မဏ ဝိရောဓော နာမ ကာမရာဂဋ္ဌာနီယေဟိ သတ္တဝိဓ မေထုန ဓမ္မာဒီဟိ ပါပ ဓမ္မေဟိ
စေဝ ပဉ္စကာမဂုဏာ ရမ္မဏေ ဟိ စ စိတ္တဿ ဝိရောဓော, ဇေဂုစ္ဆော ပဋိကူလော။ မုယှနကိရိယာ ပန ကေန္တ
အကုသလ ဇာတိကာ ဧဝ ဟောတိ။ ဧတ္တာဝတာ မောဟမူလ စိတ္တ ဒွယေ မောဟော အတ္တနော ဓမ္မတာယ အကုသလော
ဟောတီတိ ဣမမတ္ထံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ “ဧဝံ သန္တေ”တိအာဒိကံ တတ္ထ ဒေါသာရောပနံ ဝိဓမတိ။ ဣဒါနိ အဟေတုက
စိတ္တုပ္ပာဒ ရူပ နိဗ္ဗာနာနိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ အဗျာကတာနိ ဟောန္တီတိ ဣမမတ္ထံ ပတိဋ္ဌာပေတုံ “ယောစ ဓမ္
မော”တိအာဒိမာဟ။ “ဧတ္တကမေတ”တိ အညံ ဒုက္ကရ ကာရဏံ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ “အဟေတုက စိတ္တာနံ”တိ
အဟေတုက စိတ္တုပ္ပာဒါနံ။ အတ္တနော ဓမ္မတာယ ဧဝ သိဒ္ဓော။ ဧတ္တာဝတာ-အဟေတုက။ လ။ နိဗ္ဗာနာနိ အတ္တနော
ဓမ္မတာယ အဗျာကတာနိ ဟောန္တိ-တိ ဣမမတ္ထံ ပတိဋ္ဌာပေတိ။ “ဧဝံ သန္တေ”တိအာဒိ တတ္ထ ဒေါသာရောပနံ
အပနေတိ။ ဣဒါနိ သဗ္ဗောပိ မောဟော အတ္တနော ဓမ္မတာယ အကုသလ ဘာဝေဌတ္တ အညေသံ ဣစ္ဆာ နာမ အတ္ထိ,
အက္ခန္တိ နာမ အတ္ထီတိ ဧဝံ ဝုတ္တာနံ ဣစ္ဆာ အက္ခန္တိ ဓမ္မာနမ္ပိ အကုသလ ဘာဝံ သာဓေတီတိ ဒဿေတုံ “တ
တ္ထ မောဟော”တိအာဒိမာဟ။ “မုယှန နိဿန္ဒာနိ တေ”တိ မုယှနကိရိယာယ နိဿန္ဒဖလာနိ ဧဝ။ န ကေဝလံ
သော လောဘာဒီနံ အကုသလဘာဝံ သာဓေတိ, အထ ခော အလောဘာဒီနမ္ပိ ကုသလဘာဝံ သော ဧဝ သာဓေတီတိ ဒဿေ
တုံ “အလောဘာဒီနဉ္စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “အဝိဇ္ဇာနုသယေန သဟေဝ သိဒ္ဓော”တိ တာနိ သတ္တသန္တာနေ အဝိဇ္ဇာနုသယေ
အပ္ပဟီနေ ကုသလာနိ ဟောန္တိ။ ပဟီနေ ကိရိယာနိ ဟောန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣဒါနိ လောဘ ဒေါသာနံ အလောဘာဒီန
ဉ္စ ဟေတု ကိစ္စံ ဒဿေတုံ “တာနိ ပန လောဘာဒီနီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ရဇ္ဇန ဒုဿနာနံ နိဿန္ဒာနိ ရဇ္ဇနာဒိနိဿန္
ဒါနိ။ “ဒိဋ္ဌိ မာနာဒီနီ”တိ ဒိဋ္ဌိ မာန ဣဿာ မစ္ဆရိယာဒီနိ။ အရဇ္ဇန အဒုဿန အမုယှနာနံ နိဿန္ဒာနိ အရဇ္ဇနာဒိ
နိဿန္ဒာနိ။ “သဒ္ဓာဒီနီ”တိ သဒ္ဓာ သတိ ဟိရိ ဩတ္တပ္ပာဒီနိ။ “ဟေတုမုခေနပီ”တိ အဟေတုက စိတ္တုပ္ပာဒ ရူပ နိဗ္
ဗာနာနံ အဗျာကတဘာဝေ အတ္တနော ဓမ္မတာယ သိဒ္ဓေတိ ဝုတ္တော။ သဟေတုက ဝိပါက ကိရိယာနံ အဗျာကတ
ဘာဝေ ပန အတ္တနော ဓမ္မတာယ သိဒ္ဓေတိပိ သဟဇာတ ဟေတူနံ ဟေတု ကိစ္စေန သိဒ္ဓေတိပိ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတီတိ အဓိ
ပ္ပာယော။ ဝိဘာဝ နိပါဌေ။ “မဂ္ဂိတဗ္ဗော”တိ ဂဝေသိတဗ္ဗော။ အထ တေသံ ကုသလာဒိ ဘာဝေ သေသသမ္ပယုတ္တ
ဟေတုပ္ပဋိဗဒ္ဓော သိယာတိ ယောဇနာ။ “အပ္ပဋိဗဒ္ဓော”တိ ဟေတုနာ အပ္ပဋိဗဒ္ဓော။ “ကုသလာဒိဘာဝေါ”တိ ကု
သလာဒိဘာဝေါ သိယာ။ “သော”တိ ကုသလာဒိဘာဝေါ။ “အဟေတုကာနံ”တိ အဟေတုက စိတ္တုပ္ပာဒ ရူပ နိဗ္ဗာနာနံ။
ဣဒါနိ ‘ယာနိ စ လဒ္ဓဟေတု ပစ္စယာနီ’တိအာဒိ ဝစနံ ပဋိက္ခိပန္တော “ယထာစာ”တိအာဒိမာဟ။ “ရူပါရူပ ဓမ္မေသူ”တိ
နိဒ္ဓာရဏေ ဘုမ္မ ဝစနံ။ “အရူပ ဓမ္မေသု တေ”တိ နိဒ္ဓာရဏီယံ။ န ရူပ ဓမ္မေသု ဖရန္တိ။ ဧဝံ သတိ, ကသ္မာ တေ ရူပ ဓ
မ္မာ ဈာနပစ္စယုပ္ပန္နေသု ဝုတ္တာတိ အာဟ “တေ ပနာ”တိအာဒိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။ “တံ ပန တေသံ”တိ
တေသံ ဟံသာဒီနံ တံ ဝဏ္ဏဝိသေသံ။ “ယောနိယော”တိ မာတာပိတု ဇာတိယော။ “အဗျာကတာနံ ပနာတိ သဗ္ဗံ”တိ အဗ္

ယာကတာနံ ပန အဗျာကတဘာဝေ နိရုန္ဓသေယ သန္တာနပ္ပဋိဗဒ္ဓော, ကမ္မပ္ပဋိဗဒ္ဓော, အဝိပါကဘာဝပ္ပဋိဗဒ္ဓော စာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဣဒံ သဗ္ဗံ။ “ဝုတ္တ ပက္ခေပတတိ ယေဝါ”တိ တသ္မိံ ပက္ခေ အန္တောဂဓမေဝါတိ အဓိပ္ပါယော။

၁၃၂. ကိစ္စသင်္ဂဟော။ တသ္မိံ ပရိက္ခီဏေတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ကမ္မဿာ”တိ ကမ္မန္တရဿ။ စုတဿ သတ္တဿ အဘိနိဗ္ဗတ္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဘဝန္တရာဒိပ္ပဋိသန္ဓာန ဝသေနာ”တိ ဘဝန္တရဿ အာဒိကောဋိယာ ပဋိသန္ဓာန ဝသေန။ ဘဝသန္တာနဿ ပဝတ္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထံ ပဝတ္တီတိ အာဟ “ယာဝ တံ ကမ္မံ”တိအာဒိ။ “အဝိစ္ဆေဒပ္ပဝတ္တိ ပစ္စယင်္ဂဘာဝေနာ”တိ အဝိစ္ဆေဒပ္ပဝတ္တိယာ ပဓာန ပစ္စယ သင်္ခါတေန အင်္ဂဘာဝေန။ ဧတေန ဘဝင်္ဂပဒေ အင်္ဂသဒ္ဒဿ အတ္ထံ ဝဒတိ ။ တေနာဟ “တဿဟိ”တိအာဒိ။ “တဿာ”တိ ဘဝင်္ဂဿ။ အာဝဇ္ဇနံ အာဝဋ္ဋနန္တိ ဧကော ဝစနတ္ထော။ တံ ဝါ အာဝဋ္ဋေတီတိ ဧကော။ “တံ”တိ စိတ္တ သန္တာနံ။ အာဝဋ္ဋတိ ဝါ တံ ဧတ္ထာတိ ဧကော။ အာဝဋ္ဋတိ ဝါ တံ ဧတေနာတိ ဧကော။ “တံ”တိ စိတ္တ သန္တာနံ။ အာဝဋ္ဋေတိ ဝါတိ ဧကော။ “ဝေါဋ္ဌဗ္ဗနံ”တိ ဝိ-အဝ-ဌပ နံတိ ပဒစ္ဆေဒော။ ဝိဘာဝနိ ဝိစာရဏာယံ။ “ဧကာဝဇ္ဇန ပရိကမ္မ စိတ္တတော”တိ မဂ္ဂေန ဝါ အဘိညာယ ဝါ ဧကံ သမာနံ အာဝဇ္ဇနံ အဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ တဿံ ဝီထိယံ ‘အာဝဇ္ဇနံ, ပရိကမ္မံ, ဥပစာရော, အနုလောမံ, ဂေါတြဘူ,တိ ဧတ္ထ ပရိကမ္မ ဇဝနစိတ္တံ ဣဓ ပရိကမ္မ စိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။ “တာနိ”တိ မဂ္ဂ ဘိညာဇဝနာနိ။ “တတ္ထာ”တိ တသ္မိံ ဝိဘာဝနိ ပါဌေ။ “ဒီဃံ အဒ္ဓာနံ”တိ သကလရတ္တိယံ ဝါ သကလ ဒိဝသံ ဝါ နိဒ္ဒေါက္ကမန ဝသေန ဒီဃံ ကာလံ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။ “ပဋိသန္ဓိယာဌာနံ”တိ ပဋိသန္ဓိကိစ္စဿ ဌာနံ။ ကာလောဟိ နာမ ဝိသုံ စိတ္တဿ အာရမ္မဏ ဘူတော ဧကော ပညတ္တိ ဓမ္မောတိ ဧတေန ကာလော နာမ သဘာဝတော အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ ကထံ ကိစ္စာနံ ပဝတ္တိဋ္ဌာနံ နာမ သက္ကာ ဘဝိတုန္တိ ဣမံ အာသင်္ကံ ဝိသောဓေတိ။ “ဣတရထာ”တိ တထာ အဂ္ဂဟေတွာ အညထာ ကိစ္စဋ္ဌာနာနံ အဘေဒေ ဂဟိတေ သတီတိ အတ္ထော။ “သယံ သောမနဿ ယုတ္တံပိ”တိ ကဒါစိ သယံ သောမနဿ ယုတ္တံပိ။ “တံ”တိ သောမနဿ သန္တီရဏံ။ “လဒ္ဓပစ္စယ ဘာဝေနာ”တိ လဒ္ဓအနန္တရ ပစ္စယဘာဝေန။ “အာသေဝန ဘာဝ ရဟိတံ ပီ”တိ အာသေဝန ဂုဏ ရဟိတမ္ပိ။ တဉှိ အာသေဝန ပစ္စယေ ပစ္စယောပိ န ဟောတိ, ပစ္စယုပ္ပန္နမ္ပိ န ဟောတီတိ။ “ပရိကမ္မ ဘာဝနာ ဗလေန စ ပဝတ္တတ္တာ”တိ ဣဒံ ဖလသမာပတ္တိ ဝီထိယံ ဖလဇဝနေသု ပါကဋံ။ သေသမေတ္ထသု ဗောဓမေဝ။

၁၃၃. ဒွါရသင်္ဂဟော။ “အာဒါသပဋ္ဋမယော”တိ အာဒါသပဋ္ဋေန ပကတော။ “ဒွေ ဧတေ”တိ ဒွေ ဧဝ ဒွါရာနိ။ “ဒွါရ သဒိသတ္တာ”တိ နဂရ ဒွါရ သဒိသတ္တာ။ “ကမ္မဝိသေသ မဟာဘူတ ဝိသေသ သိဒ္ဓေနာ”တိ ဧတ္ထ ကမ္မဝိသေသေန စ မဟာဘူတ ဝိသေသေန စ သိဒ္ဓေါတိ ဝိဂ္ဂဟော။ အာဝဇ္ဇနာဒီနိ စ ဝီထိ စိတ္တာနိ ဂဏှန္တိ။ “ယမှိ”တိ ယသ္မိံ စက္ခုမှိ။ တဒေဝ စက္ခု စက္ခုဒွါရံ နာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တေသံ ဒွိန္နံ”တိ ရူပ နိမိတ္တာနဉ္စ အာဝဇ္ဇနာဒိ ဝီထိ စိတ္တာနဉ္စ။ “ဝိသယ ဝိသယီ ဘာဝူပဂမနဿာ”တိ ဧတ္ထ ရူပ နိမိတ္တာနံ ဝိသယဘာဝဿ ဥပဂမနံ နာမ စက္ခု မဏ္ဍေ အာဟတာဂမနံ ဝုစ္စတိ။ အာဝဇ္ဇနာဒီနံ ဝိသယီ ဘာဝဿ ဥပဂမနံ နာမ တေသံ နိမိတ္တာနံ အာရမ္မဏ ကရဏံ ဝုစ္စတိ။ “မုခပ္ပထဘူတတ္တာ”တိ မုခမဂ္ဂဘူတတ္တာ။ ဧဝံ ဒွါရ သဒ္ဒဿ ကရဏ သာဓနေယုတ္တိံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ အဓိကရဏ သာဓနေ ယုတ္တိံ ဒဿေတိ “အထဝါ”တိအာဒိနာ။ “ရူပာနံ”တိ ရူပ နိမိတ္တာနံ။ “စက္ခုမေဝ စက္ခု ဒွါရ”န္တိ ဧတေန စက္ခုမေဝ ဒွါရံ စက္ခု ဒွါရန္တိ အဝဓာရဏ သမာသံ ဒဿေတိ။ “ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝါ”တိ ဟေဋ္ဌာ စိတ္တသင်္ဂဟေ မနောဒွါရာဝဇ္ဇနပဒေ ဝုတ္တမေဝ။ သဗ္ဗံ ဧကူန နဝုတိဝိဓံ စိတ္တံ မနောဒွါရမေဝ နာမ ဟောတိ။ တထာဟိ ဝုတ္တံ အဋ္ဌသာလိနိယံ အယံ နာမမနော မနောဒွါရံ နာမ န ဟောတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗောတိ။ “ဥပပတ္တိ ဒွါရမေဝါ”တိ ဥပပတ္တိဘာဝ ပရိယာပန္နံ ကမ္မဇဒွါရမေဝ။ “ဣဓ စာ”တိ ဣမသ္မိံ သင်္ဂဟဂန္ထေ စ။ ယဉ္စ သာဓကေ ဝစနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “တတ္ထာ”တိ ဝိဘာဝနိယံ။ “တတ္ထေဝ တံ ယုတ္တံ”တိ တသ္မိံ ဟဒယပ္ပဒေသေ ဧဝ တံ သာဓကေ ဝစနံ ယုတ္တံ။ ဣတရေ ဒွေ ပစ္စယာတိ သမ္ဗန္ဓော။ “မနဉ္စာတိ ဧတ္ထာ”တိ မနဉ္စ ပဋိစ္စ ဓမ္မေ စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ မနောဝိညာဏံတိ ဝါကျေ မနဉ္စာတိပဒေ။ တတ္ထ ပန ဇဝန မနောဝိညာဏဿ ဥပ္ပတ္တိယာ စတူသု ပစ္စယေသု မနဉ္စာတိ ဧတ္ထ ဒွါရဘူတံ ဘဝင်္ဂ မနော စ အာဝဇ္ဇန မနော စာတိ ဒွေ ပစ္စယာ လဗ္ဘန္တိ။ ဓမ္မေ စာတိ ပဒေ ဓမ္မာရမ္မဏ သင်္ခါတော ဧကော ပစ္စယော လဗ္ဘတိ။ စ သဒ္ဒေန မနောဝိညာဏ သမ္ပယုတ္တက္ခန္ဓာ ဂယှန္တိ။ ဧဝံ စတ္တာရော ပစ္စယာ ဟောန္တိ။ “ဧတ္ထ စာ”တိ ဣမသ္မိံ အဋ္ဌကထာ ဝစနေ။ “သန္နိဟိတ ပစ္စယာနံ ဧဝ တတ္ထ အဓိပ္ပေတတ္တာ”တိ ပဋိစ္စ သဒ္ဒသာမတ္ထိယေန အာသန္နေ ဓရမာနပစ္စယာနံ ဧဝ တသ္မိံ ပါဠိဝါကျေ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ “ဒွါရဘာဝါရဟဿာ”တိ ဝိသယ ဝိသယီနံ ဝုတ္တ နယေန ပဝတ္တိ မုခဘာဝါရဟဿ။ ဧတေန အာရမ္မဏာနိ အာဟတံ အာဂစ္ဆန္တု ဝါ, မာ ဝါ, ဝီထိ စိတ္တာနိ ပဝတ္တန္တု ဝါ, မာ ဝါ, အပ္ပမာဏံ။ ပဘဿရပ္ပသန္နဘာဝေန ဒွါရဘာဝါ ရဟတာ ဧဝ ပမာဏန္တိ ဒီပေတိ။ “နိဋ္ဌမေ

တ္တ ဂန္တုံ”တိ သန္နိဋ္ဌာနံ ဧတ္တ ဂန္တုံ။ ဒွါရဝိကာရ မူလကာနိ တာဒိသာနိ ကိစ္စာနိ ယေသံ တာနိ တံ ကိစ္စဝန္တာနိ။ “ကမ္မဝသေန သိဇ္ဈန္တိ”တိ သတ္တသန္တာနေ ပဝတ္တန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ တံ ကိစ္စဝန္တာနိ စိတ္တာနိ။ ဝိဘာဝနိ ဟဋ္ဌေ “မနောဒွါရ သင်္ခါတ ဘဝင်္ဂတော”တိ မနောဒွါရ သင်္ခါတ ဘဝင်္ဂ ဘာဝတော စ။ “အာရမ္မဏန္တရဂ္ဂဟဏဝသေန အပ္ပဝတ္တိတော”တိ ပဋိသန္ဓိ စိတ္တေန ယထာ ဂဟိတံ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာဒိကံ အာရမ္မဏံ မုခီဘူတ ပဝတ္တိကာလေ ဆသု ဒွါရေသု အာပာတာဂတဿ အာရမ္မဏန္တရဿ ဂဟဏ ဝသေန အပ္ပဝတ္တိတော စ။ ဟေဋ္ဌာပိ ပဉ္စဒွါရာ ဝဇ္ဇန စက္ခု ဝိညာဏ သမ္ပဋိစ္ဆန သန္တီရဏ ဝေါဋ္ဌဗ္ဗန ကာမာဝစရဇဝန တဒါ ရမ္မဏ ဝသေနာတိအာဒိနာ ကိစ္စသီသေနေဝ။ လ။ ဝုတ္တော။ ဧတ္ထဟိ အာဝဇ္ဇန သမ္ပဋိစ္ဆနာဒီနိ ကိစ္စ ဝိသေသာနံ နာမာနိ ဟောန္တိ။ “စေ”တိ စေ ဝဒေယျ။ “နာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ “တထာ အဿုတတ္တာ”တိ ဧကူန ဝီသတိ ဒွါရ ဝိမုတ္တာနီတိ စ, ဆ ဒွါရိကာနိ စေဝ ဒွါရ ဝိမုတ္တာနီတိ စ, မဟဂ္ဂတ ဝိပါကာနိ ဒွါရ ဝိမုတ္တာနေ တတိ စ, သုတံ။ န ပန ဒွါရိက ဝိမုတ္တာနီတိ သုတံ။

၁၃၄. အာရမ္မဏ သင်္ဂဟော။ “ဒုဗ္ဗလ ပုရိသေနာ”တိ ဂေလညာဘိဘူတတ္တာ တ ဇရာဘိဘူတတ္တာ တ ဒဏ္ဍေန တ ရဇ္ဇုကေန တ ဝိနာ ဥဋ္ဌာတုမ္ပိ ပတိဋ္ဌာတုမ္ပိ အပရာပရံ ဂန္တုမ္ပိ အသက္ကောန္တေန ဒုဗ္ဗလ ပုရိသေန ဒဏ္ဍကံ တ ရဇ္ဇုကံ တ အာလမ္ဗိယတိ။ အာလမ္ဗိတွာ ဥဋ္ဌာတိ။ ပတိဋ္ဌာတိ။ အပရာပရံ ဂစ္ဆတိ။ ဧဝမေဝ။ အမုခီ မာနေဟိ ဟုတွာ တတိ ဟဋ္ဌသေသော။ “အာဂန္တွာ”တိ အာရမ္မဏ ကရဏ ဝသေန တတော တတော အာဂန္တွာ။ “ဝိသုံ သိဒ္ဓါနိ”တိ အာလမ္ဗိယတီတိ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ သတိ, အာလမ္ဗဏန္တိ သိဇ္ဈတိ။ အာရမ္မဏန္တိ န သိဇ္ဈတိ။ တာနိ ဧတ္ထ အာဂန္တွာ ရမန္တီတိ ဧတသ္မိံ အတ္ထေ သတိ, အာရမ္မဏန္တိ သိဇ္ဈတိ။ အာလမ္ဗဏန္တိ န သိဇ္ဈတိ။ ဧဝဉ္စ သတိ ဧကံ ပဒံ ဒွိဝိဟိတကျေဟိ ဒဿနံ န သုန္ဒရန္တိ။ “အညာနိ အာရမ္မဏာနိ”တိ ရူပါရမ္မဏတော အညာနိ သဒ္ဒါရမ္မဏာဒီနိ။ “အာဂစ္ဆတိ”တိ အာဝိဘာဝံ ဂစ္ဆတိ, ဥပ္ပါဒပ္ပဝတ္တိ ဝသေန ပစ္စက္ခဘာဝံ ဟာပုဏာတိ။ “အာဂစ္ဆိတ္ထာ”တိ အာဝိဘာဝံ ဂစ္ဆိတ္ထ, ဥပ္ပါဒပ္ပဝတ္တိ ဝသေန ပစ္စက္ခဘာဝံ ဟာပုဏိတ္ထ။ “အနာဂတံ”တိ ဧတ္ထ န ကာရော အဝတ္ထာ ဝသေန ပဋိသေဓော။ ယော ဓမ္မော ပစ္စယ သာမဂ္ဂိယံ သတိ အာဂမန ဇာတိကော ဥပ္ပဇ္ဇန သီလော။ သော ဧဝ ကွာအနိ အာဂစ္ဆတိ, ကွာအနိ အာဂစ္ဆိတ္ထ, ကွာအနိ အာဂမန ဇာတိယံ ဌိတော, နာဂစ္ဆတိ နာဂစ္ဆိတ္ထာတိ ကွာမိနာ အတ္ထေန သော အနာဂတော နာမ။ နိဗ္ဗာန ပညတ္တိယော ပန အာဂမန ဇာတိကာ န ဟောန္တိ။ တသ္မာ အာဂမနပ္ပသင်္ဂါဘာဝတော အနာဂတာတိ န ဝုစ္စန္တီတိ။ တေနာဟ “ဥပ္ပါဒ ဇာတိကာ”တိအာဒိံ။ “တံ ဝိစာရေတဗ္ဗံ”တိ ဝုတ္တတ ဝိစာရဏာကာရံ ဒဿေတိ “သဗ္ဗေပိဟိ”တိအာဒိနာ။ တေ ယဒိ ဝတ္တဗ္ဗ ပက္ခေ တိဋ္ဌန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဥပ္ပါဒ ဇာတိကာနညေဝ သင်္ခတ ဓမ္မာနံ။ တာသံ နိဗ္ဗာန ပညတ္တီနံ။ “န တထာ ကွာမေသံ”တိ ကွာမေသံ ဒွါရ ဝိမုတ္တာနံ အာရမ္မဏံ ပန တထာ န ဟောတီတိ ယောဇနာ။ “တတ္ထာ”တိ တသ္မိံ ဘဝ ဝိသေသေ။ ဝိဘာဝနိပါဌေ “အာဝဇ္ဇနဿဝိယာ”တိ အာဝဇ္ဇနဿ အာရမ္မဏံ ဝိယ။ အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟုတွာ။ “ဧကေဝဇ္ဇန ဝီထိယံ အဂ္ဂဟိတ ဘာဝေ ကွာစ န ပမာဏ”န္တိ ဆ ဒွါရဂ္ဂဟိတန္တိ ကွာစ အပ္ပမာဏံ။ ဘဝန္တရေ ဂဟိတဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ “ကာလဝိမုတ္တ သာမညံ”တတိ ယံ ကိဉ္စိကာလ ဝိမုတ္တံ တ န ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ အာဂမသိဒ္ဓိ တေဟာရော နာမ “ကမ္မန္တိ တ, ကမ္မနိမိတ္တန္တိ တ, ဂတိ နိမိတ္တန္တိ တ, ပသိဒ္ဓေ တေဟာရော ဝုစ္စတိ။ အဇာတ သတ္တုရာဇာ သင်္ကိစ္စဇာတကေပိ ပိတရံ မာရေတိ။ တသ္မာ “ဒွိသုဘဝေသူ”တိ ဝုတွာ တံ။ “ဆ ဟိ ဒွါရေဟိ”တိ ကရဏ ဘူတေဟိ ဆဟိ စက္ခာဒိ ဒွါရေဟိ။ “မရဏာသန္န ဇဝနေဟိ”တိ ကတ္တု ဘူတေဟိ မရဏာသန္နေ ပဝတ္တေဟိ ဆ ဒွါရိက ဇဝနေဟိ။ “အနေကံ သဘာဝံ”တိ အနေကန္တ ဘာဝံ။ ယဉှိ အာရမ္မဏန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ကေနစိ ဒွါရေန အဂ္ဂဟိတမေဝ ဟောတိ”တိ ဧတ္ထ အသညီ ဘဝတော စုတာနံ သတ္တာနံ ကာမပဋိသန္ဓိယာ ကမ္မာဒိ အာရမ္မဏံ ဘဝန္တရေ ကေနစိ ဒွါရေန အဂ္ဂဟိတန္တိ ယုတ္တံ။ ကသ္မာ, တသ္မိံ ဘဝေ ကဿစိ ဒွါရဿ သေဝ အဘာဝတော။ အရူပဘဝတော စုတာနံ ပန ကာမပဋိသန္ဓိယာ ဂတိ နိမိတ္တ သမ္မတံ အာရမ္မဏံ ကထံ ဘဝန္တရေ ကေနစိ ဒွါရေန အဂ္ဂဟိတံ ဘဝေယျ, မနောဒွါရဂ္ဂဟိတမေဝ ဘဝေယျာတိ ကွာမံ စောဒနံ ဝိသောဓေတုံ “ဧတ္ထ စ ယသ္မာ ပဋ္ဌာနေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတော စုတာနံ သတ္တာနံ ယာ ကာမပဋိသန္ဓိ, တဿာကာမပဋိ သန္ဓိယာ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ ဂတိနိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ ဧတိဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ကာမပဋိသန္ဓိ။ ပရေသံ ပယောဂ ဗလေနာပိ ကမ္မာဒီနံ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ ဟောတီတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “သုဉ္ဉ အာသေဝိတာနံ”တိ စိရကာလံ သင်္ဃ ဝတ္တ စေတိယဝတ္တ ကရဏာဒိဝသေန တံ တံ ဘာဝနာ ကမ္မဝသေန စ သုဉ္ဉ အာသေဝိတာနံ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာနံ။ “ဟောတိ ယေဝ”တိ ကမ္မာဒီနံ ဥပဋ္ဌာနံ နာမ ဟောတိယေဝ။ “အာဂန္တွာ”တိ ကွာမံ မနုဿ လောကံ အာဂန္တွာ ဂဏှွာဟန္တိယေဝ။ တအာပိ နိရယပါလေဟိ ဒဿိတံ တံ တံ ဂတိ နိမိတ္တံ အာရမ္မဏံ ကတွာ စဝန္တိ။ “တံ”တိ ရေဝတိံ နာမ ကွာတ္တိံ။ နနု နိရယပါလာ နာမ တာဝတိံသာ ဘဝနံ ဂန္တုံ န သက္ကုဏေယျုန္တိ။ နော နသက္ကုဏေယျုံ။ ကသ္မာ, မဟိဒ္ဓိက ယက္ခ ဇာတိကတ္တာတိ

ဒဿေတုံ ''တေဟိ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ''ဝေဿဝဏော ဒူတာ''တိ ဝေဿဝဏမဟာရာဇဿ ဒူတာ။ ''ဥပစာရဇ္ဈာနေဌတ္တာ''တိ အပ္ပနာဈာနံ အပတ္တတာယ ဥပစာရဘာဝနာဘူတေ ကာမာဝစရဇ္ဈာနေဌတ္တာ။ ''တာနေဝ နိမိတ္တာနီ''တိ ပထဝိကသိဏာ နိမိတ္တာဒီနိ ပဋိဘာဂ နိမိတ္တာနိ။ ''ကာမပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္မဏံ''တိ တေဟိ နိမိတ္တာရမ္မဏေဟိ အညံ ဥပစာရ ဘာဝနာ ကမ္မံ တ ယံ ကိဉ္စိ အနုရူပံ ဂတိ နိမိတ္တံ တ။ ''တာနေဝ နိမိတ္တာနိ ဂဟေတွာတ''တိ ဝစနေန တာနိ နိမိတ္တာနိ မရဏာသန္န ဇဝနေဟိ ဂဟိတာနီတိ ဒဿေတိ။ တာနိ စ ပညတ္တိ ဓမ္မတ္တာ ကာမပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္မဏံ န ဟောန္တိ တိ။ ''ပစ္စုပ္ပန္နဂတိ နိမိတ္တေ သိဒ္ဓေ သိဒ္ဓမေတ''တိ တသ္မိံ ဘဝေ ဂတဿ တတ္ထ ယာဝဇီဝမ္ပိ အနု ဘဝိတဗ္ဗံ အာရမ္မဏံ နာမ တသ္မိံ ခဏေ ဓရမာနံ ပစ္စုပ္ပန္နမ္ပိ အတ္ထိ။ တတော ဝမုမာနံ အနာဂတမ္ပိ အတ္ထိ။ တတ္ထ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဥပဋ္ဌဟန္တေ ပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္မဏံ သမ္ပဇ္ဇတိ။ အနာဂတံ ပန အနုပဋ္ဌဟန္တမ္ပိ ပစ္စုပ္ပန္နေ အန္တောဂဓသေဒိ သံ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝိဘာဝနိ ဟဋ္ဌေန စ ပစ္စုပ္ပန္န ဂတိနိမိတ္တံ ဝိယ အာဟတမာဂတံ, ကသ္မာ, ပစ္စုပ္ပန္န ဂတိ နိမိတ္တေနေဝ ကိစ္စ သိဒ္ဓိတော-တိ အဓိပ္ပာယော။ သေသမေတ္ထ သုဗောဓံ။ ''တာနိပိ''တိအာဒီသု။ ကေစိ ဝဒန္တိ။ အနေဇောသန္တိ မာရဇ္ဇ။ ယံ ကာလမကရီမုနီတိ ဝုတ္တတ္တာ သဗ္ဗညု ဗုဒ္ဓာဒီနံ ပရိနိဗ္ဗာန စုတိ စိတ္တံ သန္တိ လက္ခဏံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကရောတီတိ။ တံ သဗ္ဗထာပိ ကာမာဝစရာ လမ္ဗဏာ နေတတိ ဣမိနာ အပနေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ ''တာ နိပိ သဗ္ဗညု ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပန္နာနိ ပီ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ''လောကုတ္တရ ဓမ္မာ''တိအာဒီသု။ ''တာနီ''တိ ဒွိတဒသာ ကုသလ စိတ္တာနိ အဋ္ဌဉာဏ ဝိပ္ပယုတ္တ ကုသလ ကိရိယ ဇဝနာနိ စ။ အဇ္ဈာန လာဘိနော ပုထုဇ္ဇနာ မဟဂ္ဂတဇ္ဈာနာ နိပိ အာလမ္ဗိတုံ န သက္ကောန္တီတိ ဝုတ္တံ ''ပညတ္တိယာ သဟ ကာမာဝစရာ ရမ္မဏာနီ''တိ။ ''တာနေ တ''တိ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တ ကာမ ကုသလာနိ ဧဝ။ ဈာနလာဘီနံ တာနေဝ ဉာဏ သမ္ပယုတ္တကာမ ကုသလာနိ။ ဟေဋ္ဌိမ ဖလဋ္ဌာနံ တာနေဝ အတ္တနာ အဓိဂတ မဂ္ဂဖလ နိဗ္ဗာနာ ရမ္မဏာနိ။ ''ဈာနာနိ ပတ္တေန္တိ''တိ အာယတိံ ဈာနလာဘိနော ဘဝေယျာမာတိ ပတ္ထနံ ကရောန္တိ။ ''တေသံ ပီ''တိ တေသံ ပုထုဇ္ဇနာနမ္ပိ။ ''တေ''တိ တေ လောကုတ္တရ ဓမ္မာ။ ''အနုဘောန္တိ''တိ သမ္မာပုဏန္တိ။ ''နဝနိဟတေ''တိ အင်္ဂုတ္တရ နိကာယေ နဝနိဟတေ။ သေသံ သဗ္ဗံ သုဝိညေယျမေဝ။

၁၃၅. ဝတ္ထုသင်္ဂဟေ။ ''ဝတ္ထူ''တိ နိဿယ ဝိသေသော ဝုစ္စတိ။ တာနိ နိဿယ ဝတ္ထူနိ ယေသံ တာနိ တဗ္ဗတ္ထုကာနိ။ ''တေသဉ္စ သတ္တော န ယုဇ္ဇတိ''တိ တေသံ တဒေ စ သတ္တော န ယုဇ္ဇတိ။ န ဟိ အလုတ္တ စ ကာရံ ဒွန္ဒ ပဒံ နာမ အတ္ထီတိ။ ''ပုဗ္ဗပဒေသု အာနေတဗ္ဗော''တိ စက္ခု ဝတ္ထု စ သောတဝတ္ထု စာတိအာဒိနာ အာနေတဗ္ဗော။ သမာသ ပဒံ န ယုဇ္ဇတိ။ န ဟိ သမာသ ပဒတော ဧ ဒေသံ အညတ္ထ အာနေတုံ ယုဇ္ဇတီတိ။ အဝိဘတ္တိက နိဒ္ဒေသော နာမ စက္ခု, သောတံ, ဃာနံ, ဇိဝှာ, ကာယော, ဟဒယံ, ဝတ္ထု စာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ ပုဗ္ဗပဒေသု အဝိဘတ္တိက နိဒ္ဒေသော။ ဧဝဉ္စသတိ ဝတ္ထု သဒ္ဒော စ သဒ္ဒော စ ပုဗ္ဗပဒေသု အာနေတုံ လဗ္ဘန္တီတိ။ ကာမတဏှာဟာယ အဓိနေန အာယတ္တေန ကာမာဝစရ ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တာ ကာမတဏှာဟာဓိန ကမ္မ နိဗ္ဗတ္တာ။ ''ရူပာဒီနံ ပရိဘောဂေ''တိ ရူပာဒီနံ ပဉ္စကာမဂုဏာနံ ပရိဘောဂေ။ ''ပရိတ္တကမ္မံ ပီ''တိ သဗ္ဗံ ကာမာဝစရ ကမ္မမ္ပိ။ ''ပူရယမာနံ''တိ ပရိပူရေန္တံ။ စက္ခု ဒဿနာနုတ္တရိယံ နာမ။ သောတံ သဝနာနုတ္တရိယံ နာမ။ သဗ္ဗေသံ ဒဿန ကိစ္စာနံ မဇ္ဈေ ဗုဒ္ဓ ဒဿနာ ဒိဝသေန အနုတ္တရံ ဒဿနံ ဇနေတီတိ ဒဿနာနုတ္တရိယံ။ ဧဝံ သဝနာနုတ္တရိယေပိ စတုသစ္စ ဓမ္မဿဝနာ ဒိဝသေနာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ''အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓ သန္တာ နေသု ပီ''တိ အဇ္ဈတ္တ သန္တာနေပိ ဗဟိဒ္ဓ သန္တာနေပိ။ ''သုဒ္ဓေ''တိ ကေနစိ အာလောကေန စ အန္ဓကာရေန စ ဝိရဟိတေ။ အာလောကော ဟိ ဧကော ရူပ ဝိသေသော။ တထာ အန္ဓကာရော စ။ တေ စ တတ္ထ နတ္ထိ။ ''ဣမသ္မိံ သင်္ဂဟေ''တိ ဝတ္ထု သင်္ဂဟေ။ ဝိသိဋ္ဌံ ဇာနနံ ဝိဇာနနံ။ တဉ္စ ဝိဇာနနံ တီသု မနောဓာတူသု နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ ''ဝိဇာနန ကိစ္စာဘာဝ တော''တိ။ အာဝဇ္ဇန ကိစ္စံ ကိမေတန္တိ, မနသိကာရ မတ္တံ ဟောတိ။ သမ္ပဋိစ္ဆန ကိစ္စဉ္စ ပဉ္စဝိညာဏေဟိ ယထာ ဂ ဟိတာနေဝ ပဉ္စာရမ္မဏာနိ သမ္ပဋိစ္ဆန မတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ ''ဝိသေသဇာနန ကိစ္စာနိ န ဟောန္တိ''တိ။ ဒဿနံ, သဝနံ, ဃာယနံ, သာယနံ, ဖုသနံ, န္တိ ဣမာနိ ကိစ္စာနိ ထောကံ ဝိသေသ ဇာနန ကိစ္စာနိ ဟောန္တီတိ ဝုတ္တံ ''ပစ္စက္ခ တော ဒဿနာ ဒိဝသေနာ''တိအာဒိံ။ ထောကံ ဝိသေသ ဇာနန ကိစ္စာနိ ဟောန္တိ။ တသ္မာ တာနိ ပဉ္စဝိညာဏာနီတိ ဝုတ္တာနိ။ အဝသေသာ ပန သန္တီရဏာဒယော မနောဝိညာဏဓာတုယော နာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။ နနု မနနဋ္ဌေန မနော စ တံ ဝိ ဇာနနဋ္ဌေန ဝိညာဏဉ္စာတိ ဝုတ္တေပိ ပဉ္စဝိညာဏေဟိ ဝိသေသော နတ္ထီတိ အာဟ ''အတိသယ ဝိသေသ ဇာနန ဓာတု ယောတိ အတ္ထော''တိ။ ဧဝံ သန္တေပိ သော အတ္ထော သဒ္ဒယုတ္တိယာ သိဒ္ဓေါ န ဟောတိ။ ယဒိစ္ဆာ ဝသေန ဝုတ္တော ဟောတီတိ အာဟ ''ပရိယာယ ပဒာနံ''တိအာဒိံ။ ဧတေန သော အတ္ထော သဒ္ဒယုတ္တိယာ ဧဝ သိဒ္ဓေါ။ န ယဒိစ္ဆာဝသေန ဝုတ္တောတိ ဒဿေတိ။ ''ဝိသေသန သမာသေ''တိ မနော စ တံ ဝိညာဏဉ္စာတိ မနောဝိညာဏန္တိ ဧဝရူပေ ကမ္မဓာရယ သမာသေ။ ''ပဒဋ္ဌာနံ''တိ ဧတ္ထ ပဒန္တိ စ ဌာနန္တိ စ ကာရဏဿ ဝစနာနိ, တသ္မာ ပရိယာယ သဒ္ဒါ နာမ။ ပဒဉ္စ တံ

ဌာနဋ္ဌာတိ ဝုတ္တေ အတိသ္သယ ကာရဏန္တိ အတ္ထော ဝိညာယတိ။ တထာ ဒုက္ခ ဒုက္ခံ, ရူပ ရူပံ, ရာဇ ရာဇာ, ဒေဝဒေ ဝေတတိအာဒီနိ။ ''ကတ္တစိ ဒိသ္သတိ ယုဇ္ဇတိ စာ''တိ န ဟိ ကတ္ထစိ ဒိသ္သတိ စ။ သစေပိ ကတ္ထစိ ဒိသ္သေယ္ယ, န ဟိ ယုဇ္ဇတိ စာတိ အတ္ထော။ ''မနသော ဝိညာဏံ''တိ ဧတ္ထ ပဋိသန္ဓိ စိတ္တတော ပဌာယ ယာဝစုတိ စိတ္တာ အန္တ ရေ သဗ္ဗံ စိတ္တ သန္တာနံ သတ္တ ဝိညာဏ ဓာတူနံ ဝသေန ဝိဘာဂံ ကတွာ အတ္ထော ဝတ္တဗ္ဗော။ ပဥ္စဒွာရာ ဝဇ္ဇနဥ္စ သမ္ပဋိစ္ဆန ဒွယဥ္စ မနောဓာတု မတ္တတ္တာ မနော နာမ။ ပဥ္စဝိညာဏာနိ ဝိညာဏ မတ္တာနိ နာမ။ အဝသေသာနိ သဗ္ ဗာနိ ဝိညာဏာနိ မနသ္သ ဝိညာဏန္တိ အတ္ထေန မနောဝိညာဏာနိ နာမ။ တတ္ထ ''မနသ္သ ဝိညာဏံ''တိ အနန္တရ ပစ္စယ ဘူတဿ တ မနသ္သ ပစ္စယုပ္ပန္န ဘူတံ ဝိညာဏံ။ ဧတ္ထ သမ္ပဋိစ္ဆန ဒွဝယံ ပစ္စယမနော နာမ။ သန္တီရဏတော ပဋ္ ဌာယ ယာဝ ဒွတရန္တရေ ပဥ္စဒွာရာ ဝဇ္ဇနံ နာဂစ္ဆတိ, တာဝ အန္တရေ သဗ္ဗံ မနောဝိညာဏ သန္တာနံ ပစ္စယုပ္ပန္န ဝိ ညာဏံ နာမ။ ပုန ''မနသ္သ ဝိညာဏ''န္တိ ပစ္စယုပ္ပန္န ဘူတဿ မနသ္သ ပစ္စယ ဘူတံ ဝိညာဏံ။ ဧတ္ထ ပဥ္စဒွာရာ ဝ ဇ္ဇနံ ပစ္စယုပ္ပန္န မနော နာမ။ တတော ပုရေ သဗ္ဗံ မနောဝိညာဏ သန္တာနံ ပစ္စယ မနော နာမ။ သေသံ သုဝိညေယ္ယံ။ အဝ သေသာပနာတိအာဒီသု။ ''မနောဝိညာဏဓာတု ဘာဝံ သမ္မာဝေတိ''တိ အဝသေသာ ပန ဓမ္မာ မနောဝိညာဏဓာတု စ နာမ ဟောန္တိ, ဟဒယ ဝတ္ထုဥ္စ နိသ္သာယယေဝ ဝတ္တန္တီတိ ဧဝံ တေသံ ဓမ္မာနံ မနောဝိညာဏဓာတု ဘာဝဥ္စ သမ္မာဝေတိ, ဝဏ္ဏေတိ။ သုဋ္ဌု ပကာသေတီတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ ပနာတိအာဒီသု။ ''ဟဋ္ဌိယံ''တိ ဂန္ထိပ္ပ သံယုတ္တ ဟဋ္ဌိယံ။ ဒုတိ ယဇ္ဈာနေ ဧဝ အပရိသေသ နိရောဓ ဝစနံ ဝိရုဒ္ဓံ သိယာ။ ကထံ, သစေ ပဋိဃော အနိဝရဏာ ဝတ္တော နာမ နတ္ထိ။ ပထမဇ္ ဈာနတော ပုဗ္ဗေ ဧဝ သော နိရုဒ္ဓော သိယာ။ အထ ဒုတိယဇ္ဈာနုပစာရေပိ သော ဥပ္ပဇ္ဇေယ္ယ, ပထမဇ္ဈာနမ္ပိ ပရိဟီနံ သိယာ။ တသ္မိံ ပရိဟီနေ သတိ, ဒုတိယဇ္ဈာနမ္ပိ နုပ္ပဇ္ဇေယ္ယ။ ဧဝံ ဝိရုဒ္ဓံ သိယာ။ ''ပုရိမ ကာရဏမေတ''တိ အနိဝရဏာ ဝတ္တသ္သ ပဋိဃသ္သ အဘာဝတောတိ ကာရဏံ ဧဝ။ ပရတောဃောသော နာမ သာဝကာနံ သမ္မာဒိဋ္ဌုပ္ပဋ္ဌိလာဘာယ ပဓာန ပစ္စယော ဟောတိ။ သော စ အရူပဘဝေ နတ္ထိ။ ဓမ္မာဘိသမယော နာမ စတုသစ္စ ဓမ္မပ္ပဋိဝေဓော, ဗုဒ္ဓာ စ ပစ္စေ က သမ္ဗုဒ္ဓာ စ သယမ္ဘုနော ပရတော ဃောသေန ဝိနာ ဓမ္မံ ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။ တေ စ တတ္ထ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ''ရူပဝိရာဂ ဘာဝနာယာ''တိ ရူပဝိရာဂ ဘာဝနာ ဗလေန။ တေသံ ရူပာဝစရ စိတ္တာနံ။ ''သမတိက္ကန္တတ္တာ''တိ တေသု နိကန္တိပ္ပ ဟာနဝသေန သုဋ္ဌု အတိက္ကန္တတ္တာ။ သေသံ သဗ္ဗံ သုဝိညေယ္ယံ။

ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟဒီပနိယာအနုဒီပနာနိဋ္ဌိတာ။

၄. ဝီထိသင်္ဂဟအနုဒီပနာ

၁၃၆. ဝီထိသင်္ဂဟေ ။ ''တေသည္ေ တ''တိ စိတ္တ စေတသိကာနံ ဧဝ။ ''ဝုတ္တပ္ပကာရေနာ''တိ 'တတ္ထ စိတ္တံ တာဝ စတုဗ္ဗိခံ ဟောတိ ကာမာဝစရံ ရူပာဝစရံ, တိအာဒိနာ ဣစ္စေဝံ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။ ''ပုဗ္ဗာ ပရနိယာမိတံ''တိ တ ဒ္ဒ၀ တ္တိံသ သုခ ပုညမှာတိအာဒိနာ နယေန ပုဗ္ဗာ ပရနိယာမိတံ။ ''အာရဗ္ဗကထာယာ''တိ။

ဝီထိ စိတ္တာ၀သေနေဝံ၊ ပဝတ္တိယံ မုဒီရိတော။
ပဝတ္တိ သင်္ဂဟော နာမ၊ သန္ဓိယံ အနိ ဝုစ္စတီ။တိ

ဧဝံ ပဝတ္တိကာလေ ပဝတ္တိ သင်္ဂဟော, ပဋိသန္ဓိကာလေ ပဝတ္တိ သင်္ဂဟောတိ သိဒ္ဓော ဟောတိ။ ကေစိ တဒေ ''ပဋိသန္ဓိ ပဝတ္တိယံ''တိ နိဒ္ဒေရဏေ ဂဟိတေ ဒွိသု ပဋိသန္ဓိ သင်္ဂဟ ပဝတ္တိ သင်္ဂဟေသု ဣအနိ ပဝတ္တိ သင်္ဂဟံ ပဝက္ခာမိ, ပစ္ဆာ ပဋိသန္ဓိ သင်္ဂဟံ ပဝက္ခာမီတိ အတ္ထော ဟောတိ။ တတ္ထ ''ပဋိသန္ဓိ သင်္ဂဟော''တိ ပဋိသန္ဓိကာလေ သင်္ဂဟော။ ''ပဝတ္တိ သင်္ဂဟော''တိ ပဝတ္တိကာလေ သင်္ဂဟော။ သော စ ဥပရိကထာယ န သမေတီတိ ဒဿေတုံ ''ဧဝံ သတီ''တိအာဒိ မာဟ။ ''တာနိ တီဏိ ဆက္ကာနိ နိက္ခိတ္တာနီ''တိ ဆက္ကမတ္တာနိ နိက္ခိတ္တာနိ, န သကလံ။ ဝတ္ထု ဒွါရာ လမ္ဗဏ သ င်္ဂဟောတိ အဓိပ္ပာယော။ ''သာ ပနာ''တိ သာဝိသယပ္ပဝတ္တိ ပန။ ''ကာစိ သီဃတမာ''တိ ကာစိ အတိရေကတရံ သီဃာ။ ''ဒန္ဓာ''တိ သဏိကာ, စိရာယိကာ။ ''အနုပပန္နာ''တိ အသမ္ပန္နာ။ အသမ္ပန္န ဒေသော အာဂစ္ဆတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''ဓာတုဘေဒံ''တိ သတ္တ ဝိညာဏ ဓာတူနံ ဝိဘာဂံ။ ''ဓာတုနာနတ္တံ''တိ ဓာရဏ ကိစ္စနာနတ္တံ။ ဣတိ တသ္မာ မနောဓာတု ဝိ သုံ ဝုတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''မနနံ''တိ ဝိဇာနနဘာဝံ အပတ္တံ။ အာဝဇ္ဇနမတ္တ သမ္ပဋိစ္ဆနမတ္တ သင်္ခါတံ ဇာနနမတ္တံ။ ''ယံ ကိဉ္စိ မနနံ''တိ အန္တမသော အာဝဇ္ဇနမတ္တ သမ္ပဋိစ္ဆနမတ္တံ ပီတိ အဓိပ္ပာယော။ ''သုဒ္ဓေ ပန မနောဝိညာဏပ္ ပဗန္ဓေ''တိ မနောဒွါရ ဝိကာရံ ပဋိစ္စ ပဝတ္တော မနောဝိညာဏပ္ပဗန္ဓော။ န ဘဝင်္ဂ မနောဝိညာဏပ္ပဗန္ဓော။ သော ဟိ ဝီထိမုတ္တတ္တာ ဣဓ အပ္ပသင်္ဂေါတိ ။ မနောဒွါရေ ပန ဒွိဓာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဗုဒ္ဓဿ ဘဂဝတော ပထမာဘိနီဟာ ရကာလော နာမ သုမေဓတာပသကာလေ ဗုဒ္ဓ ဘာဝတ္ထာယ ကာယ စိတ္တာနံ အဘိနီဟာရကာလော။ အာဒိသဒ္ဒေန ပစ္ဆိမ ဘဝေ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏာဒီ သင်္ဂဏှာတိ။ ''ဇာတိ ဖလိကက္ခန္ဓာ ဝိယ သမ္ဘဇ္ဇိ''တိ တေန သြဘာသေန အဇ္ဈောတ္ထဋတ္တ တာ ဇာတိဖလိကက္ခန္ဓ သဒိသာ ဟောန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ ''ဥပပတ္တိ ဒေဝ ဗ္ရဟ္မာနံ ပနာ''တိ ဥပပတ္တိပ္ပဋိသန္ဓိ ကာနံ သြပပာတိက ဒေဝ ဗ္ရဟ္မာနံ ပန။ ''ပသာဒ နိဿယ ဘူတာနံ''တိ စက္ခာဒီနံ ပသာဒ ဝတ္ထူနံ နိဿယ မဟာဘူ တာနံ။

''ယာနိ ပနာ''တိအာဒီသု။ ဒွ၀တ္တိ စိတ္တက္ခဏာနိ အတိက္ကမ္မ အာပာတံ အာဂစ္ဆန္တီတိ ယောဇနာ။ ဧဝံ ပရတ္ထ ပိ။ ဝိဘူတသ္သာတိ စ အဝိဘူတသ္သာတိ စ ဣဒံ အာဒိမှိ မနောဒွါရေ ပန ဝိဘူတသ္သာတိ စ အဝိဘူတသ္သာတိ စ ပအာ နံ ဥဒ္ဓရဏံ။ ''ရူပာ ရူပာနံ''တိ ရူပ ဓမ္မာနဉ္စ အရူပ ဓမ္မာနဉ္စ။ ''တာတ''တိ ဝီထိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ ဒဿနတော ပထမတ ရံ တေတိ အတ္ထော။ ''အဒ္ဓာန ပရိစ္ဆေဒံ''တိ ခဏကာလ ပရိစ္ဆေဒံ။ ဝိဘာဝနိဟဋ္ဌေ ''အတိမဟန္တာ ဒိဝသေန ဝိသယ ဝဝတ္ထာနံ ဟောတီ''တိ ဝစနေန အာဒိမှိ 'ဆဝတ္ထူနိ, ဆ ဒွါရာနိ, ဆ အာရမ္မဏာနိ, ဆ ဝိညာဏာနိ, ဆ ဝီထိယော, ဆ ဓာဝိသယပ္ပဝတ္တိ,တိ ဧဝံ ဝုတ္တေသု ဆသု ဆက္ကေသု ဆဓာဝိသယပ္ပဝတ္တီတိ ပဒမတ္တံ သင်္ဂဏှာတိ။ တံ အနုပ ပန္နံ ဟောတိ။ တေနာဟ ''ဧဝဉှိ သတီ''တိအာဒိ။ ''ဝိသယ ဝဝတ္ထာနတ္တ မေတ''တိ အတိမဟန္တာဒိ ဝိသယ ဝဝတ္ ထာနတ္တမေဝ ဝုတ္တန္တိ န စ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ရူပာ ရူပ ဓမ္မာနံ အဒ္ဓာန ပရိစ္ဆေဒေ နာမ အဘိဓမ္မေ သဗ္ဗတ္တ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော။ တသ္မာ တဿ ဒဿနတ္ထမ္ပိ တံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ''သဘာဝပ္ပဋိလာဘော''တိ စိန္တန ဖုသနာဒီ နံ ဟုတုဘာဝေ ဝုစ္စတိ။ ''အနိဝတ္တီ''တိ အနန္တရဓာနံ ဝုစ္စတိ။ ''ပရိဟာယိတ္တ''တိ ဇရာ ကိစ္စံ အာဟ။ ''အစ္ဆရာသင်္ ဃာဋ္ဌက္ခဏဿာ''တိ အင်္ဂုလိနံ သင်္ဃဋ္ဋနက္ခဏဿ။ အာစရိယာနန္ဒတ္ထေရော နာမ အဘိဓမ္မ ဋီကာကာရော ဝုစ္ စတိ။ ''အဿာ ဝိဇ္ဇုယာဝ္ဂိတိ နာမ ဝိသုံ န ပညာယတီ''တိ ဝိဇ္ဇုပ္ပဘံ ပဿန္တာနံ န ပညာယတိ။ တထာ စိတ္တမ္ပိ ဝဓုနာ နန္တရမေဝ ဘိဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ။ တေနာဟ ''တံ ပီ''တိအာဒိံ။ ဥဒယဘာဝေ နာမ ဝဓုနဘာဝေ, ဝယဘာဝေ နာမ အန္တရဓာနဘာဝေ။ ''ဝေဠု ကတ္ဝတ''တိ လဒ္ဒဂုဏ ဝစနံ။ ''ဇေ၀ံစိတ္တံ ဒိဝသံ တိဋ္ဌတီ''တိ ပုစ္ဆာ ဝစနံ။ ''အာမန္တာ''တိ ပဋိ ညာ ဝစနံ။ ''ဝယက္ခဏော''တိ ပုစ္ဆာ။ ''န ဟေဝံ ဝတ္တဗ္ဗေ''တိ ပဋိက္ခေပော။ ပစ္စတ္တ ဝစနဿ ဧကာရတ္တံ။ ဧဝံ နဝ တ္တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ ''မဟာထေရေနာ''တိ မောဂ္ဂလိ ပုတ္တတိဿ မဟာထေရေန။ နနု သုတ္တန္တေသု ဝုတ္တန္

တိ သမ္ဗန္ဓော။ “နာ”တိ န ဥပလဗ္ဘတိ။ “ကမဿ ဝုတ္တတ္တာ”တိ ကမဿ ဝစနဿ ဝုတ္တတ္တာ။ သင်္ခတ လ
က္ခဏံ ဝိသယော ယေသံ တာနိ သင်္ခတ ဝိသယ လက္ခဏာနိ။ သင်္ခတ ဓမ္မမေဝ အာဟစ္စ တိဋ္ဌတိ။ အယံ အဘိဓမ္မေ
ဓမ္မတာတိ အဓိပ္ပာယော။ “သင်္ဂဟ ကာရေနာ”တိ အာစရိယ ဗုဒ္ဓဃောသတ္ထေရံ ဝဒတိ။ “အတ္ထိက္ခဏံ”တိ ခဏဒွယ
မေဝ ဝုစ္စတိ။ ကတိ ဝတွာ တမတ္ထံ သာဓေန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထာယံ။ “တဿေတ”တိ တဿာ ဌိတိယာ ဧဝ
ဘေဒေါ။ သဗ္ဗဒါ သဗ္ဗပါဏိနံ မရဏံ နာမ ဝုစ္စတီတိ ယောဇနာ။ “တမတ္ထံ”တိ တာနိ အတ္ထိက္ခဏံ ဥပါဒါယ လဗ္ဘ
န္တီတိ အတ္ထံ။ “အထတ”တိ ဧကော ထေရဝါဒေါ။ “သန္တတိ ဝသေန ဌာနံ”တိ ဌိတာယ အညထတ္တံ ပညာယတီတိ ဧ
တ္ထ ဌိတဘာဝသင်္ခါတံ ဌာနံ သန္တတိ ဌိတိဝသေန ဝေဒိတဗ္ဗန္တိ ဝဒန္တိ။ “ကမသ္မိံ ပန သုတ္တေ”တိ ဝေဒနာယ ဥပ္ပ
ါဒေါ ပညာယတိ, ဝယော ပညာယတိ, ဌိတာယ အညထတ္တံ ပညာယတီတိ ကဒံ သုတ္တံ ဝဒတိ။ “အပ္ပဋိဗာဟေတွာ”တိ
အနိရာကရိတွာ။ ယာဝ မုနဿ နိဝတ္တိ နာမ အတ္ထိ။ ဥဒယ ပရိယန္တ မတ္တဘူတာ သာ ဧဝ နိဝတ္တိ။ “ဒွိဝိဟိ ခန္ဓေ
ဟီ”တိ ရူပ ဇရာ ရူပက္ခန္ဓေန သင်္ဂဟိတာ။ အရူပ ဇရာ သင်္ခါရက္ခန္ဓေနာတိ ဧဝံ ဒွိဝိဟိ ခန္ဓေဟိ။ ယဉ္စ တတ္ထ ဝုတွာ
တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ရူပဿ ဥပ္ပါဒေါ ဒွိဇာတိန္ဒြိယွတ္တ ဒေသိတော။ ကထံ, ဥပစယော သန္တတီ တိယောဇနာ။ “ဝိဘာ
က ရဟဿာ”တိ ဥပ္ပါဒေါ ဥပ္ပဇ္ဇ နဋ္ဌေန ဧကော သမာနော ရူပါနံ ဝမုန သမယေ ဥပ္ပါဒေါ။ ဥပရိ ဝမုနဋ္ဌေန ဥပ
စယောတိ ဝုတ္တော။ အဝမိုတွာ ဌိတ သမယေ ဥပ္ပါဒေါ ယထာ ဌိတ နီဟာရေန စိရကာလံ ပဝတ္တိ အတ္ထေန သန္တတီ
တိ ဝုတ္တော။ ဧဝံ ဝိဘာက ရဟဿံ။ “ယထာနုလောမ သာသနံ”တိ ဝိနေတဗ္ဗ ပုဂ္ဂလာနံ အဇ္ဈာသယာနုလောမ သာသ
နံ။

“အရူပ”န္တိအာဒီသု။ “အရူပံ”တိ သဗ္ဗသော ရူပသညာန ရဟိတတ္တာ စိတ္တ စေတသိကံ နာမံ ဝုစ္စတိ။ “အရူပိ
သဘာဝတ္တာ”တိ အရူပ ဓမ္မ သဘာဝတ္တာ ကစ္စေဝတ္တော။ တတ္ထ အရူပ ဓမ္မ သဘာဝေ နာမ ရူပ ဓမ္မတော သတဂု
ဏေနတသဟဿဂုဏေနတသဏှဟသုခုမသဘာဝေ ။ ဝိဘာဝ နိဟာဌေ။ “ကပါက ဂဟေတဗ္ဗ ဘာဝဿ တံ တံ ခဏဝ
သေန နိပ္ဖန္နတော”တိ ဧတ္ထ ပဉ္စဒွါရ ဝီထိသု ဝီထိ စိတ္တာနဉ္စ အာရမ္မဏာနဉ္စ ဝိသယီ ဝိသယဘာဝေ ကပါက
ဂဟေတဗ္ဗ ဘာဝေ နာမ။ “တံ တံ ခဏဝသေန နိပ္ဖန္နတော”တိ ဝီထိ စိတ္တာနိ စ ဧကသ္မိံ အာရမ္မဏေပိ အာဝဇ္ဇနာ
ဒီဟိ နာနာ ကိစ္စေဟိ ဂဏှဟန္တာ ဧဝ ဂဟဏ ကိစ္စံ သမ္ပာဒေန္တိ။ နာနာ ကိစ္စာနိ စ နာနာ စိတ္တာနံ ဝသေန သမ္ပဇ္ဇန္
တိ။ အာရမ္မဏာနိ စ ပုရေဇာတာနိ ဟုတွာ ယာဝ တာနိ ကိစ္စာနိ သမ္ပဇ္ဇန္တိ, တာဝ ပစ္စုပ္ပန္နဘာဝေန ဓရမာနာနိ ဧဝ ဂ
ဟဏံ သမ္ပာဒေန္တိ။ ဧဝံ သတိ, ကပါကာနံ ဝီထိ စိတ္တာနဉ္စ ခဏတ္တယာယုကတ္တာ ဧဝ ကပါက ကိစ္စံ နိပ္ဖဇ္ဇတိ, သိဇ္
ဈတိ။ ဂဟေတဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏာနဉ္စ သတ္တရသ စိတ္တက္ခဏာယုကတ္တာ ဧဝ ဂဟေတဗ္ဗ ကိစ္စံ နိပ္ဖဇ္ဇတိ, သိဇ္ဈတိ။
ဧဝံ တံ တံ ခဏ ဝသေန နိပ္ဖန္နတော။ ဝိညတ္တိ ဒွယံ ဧက စိတ္တက္ခဏိကံ။ ကသ္မာ, စိတ္တာနု ပရိဝတ္တိ ဓမ္မတ္
တာ။ “ဥပ္ပါဒမတ္တာ”တိ နိပ္ဖန္န ရူပါနံ ဥပ္ပါဒမတ္တာ။ “ဘင်္ဂမတ္တာ”တိ တေသမေဝ ဘင်္ဂမတ္တာ။ “ရူပ ဓမ္မာ
နံ”တိ နိပ္ဖန္န ရူပ ဓမ္မာနံ။ “ဥပ္ပါဒနိရောဓ ဝိဓာနဿာ”တိ ဥပ္ပါဒ နိရောဓ ဝိဓာနဘူတဿ မဟာအဋ္ဌကထာတဒွ
ဿ ပဋိသိဒ္ဓတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တံ”တိ တံ မဟာအဋ္ဌကထာ ဝစနံ။ “တသ္မိံ တဒေ”တိ တသ္မိံ မဟာအဋ္ဌကထာတ
ဒေ။ “တတ္ထ အာဂတာ”တိ တသ္မိံ တဒေ အာဂတာ။ ယံ ပန ဝိဘာဝနိယံ ကာရဏံ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “တံ ဋီကာန
ယံ”တိ တံ သောဠသ စိတ္တက္ခဏာယုက ဒီပကံ မူလဋီကာနယံ။ တဒတ္ထံ သာဓေန္တေန ဝိဘာဝနိ ဋီကာစရိယေန ဝုတ္တ
န္တိ သမ္ဗန္ဓော။ သင်္ဂဟကာရဿ အဋ္ဌကထာ စရိယဿ။ “ဥပစရိယတီ”တိ ဥပစာရ ဝသေန တေဟရိယတိ။ ဝိဘာဝနိ
ဟာဌေ။ “တောနိ”တိ အာရမ္မဏာနိ။ “တံ”တိ တံ ဧက စိတ္တက္ခဏံ။ “တေ စာ”တိ ရူပ ဓမ္မာ စ။ “ပရိပုဏ္ဏာ ပစ္စယူပ
လဒ္ဓါ”တိ ပရိပုဏ္ဏံ ပစ္စယံ ဥပလဒ္ဓါ။ “သော”တိ ဋီကာကာရော။ “ကတရာနိ”တိ ဂန္ဓရသ ဖောဋ္ဌဗ္ဗာနိ။ “ကေစရဘာ
ဝံ”တိ ပဉ္စဒွါရိက စိတ္တာနံ ကေစရဘာဝံ။ “ပုရိမာနိ ဒွေဝ”တိ ရူပသဒ္ဒါ ရမ္မဏာနိ။ “နိမိတ္တ ဝသေန ဃဋ္ဋေန္တီ”တိ
အာဒါသံ ပဿန္တဿ မုခသဒိသံ မုခနိမိတ္တံ မုခပ္ပဋိဗိမ္ဗံ အာဒါသေ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဧဝံ ရူပါရမ္မဏံ စက္ခုပ္ပသာဒေ သဒ္ဒ
အာရမ္မဏဉ္စ သောတပ္ပသာဒေ တံ သဒိသ နိမိတ္တ ဝသေန ဃဋ္ဋေန္တိ ။ နဝတ္ထု ဝသေန ဃဋ္ဋေန္တိ။ သယံ ဂန္တွာ န ဃ
ဋ္ဋေန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ အသမ္ပတ္တာနညေဝ အာရမ္မဏာနံ။ “နိမိတ္တု ပဋ္ဌာန ဝသေနာ”တိ နိမိတ္တဿ ဥပဋ္ဌာနဝ
သေန။ “နိမိတ္တ အပ္ပနာဝသေနာ”တိ နိမိတ္တဿ ပဝေသန ဝသေန။ မနောဒွါရေ ပန အသမ္ပတ္တာနိယေဝ ဟုတွာတိ
ဟဋ္ဌသေသော။ “အာဟတာ ဂမနဉ္စေတ္ထ”တိအာဒီသု။ “လဉ္ဆကာနံ”တိ လဉ္ဆနကာရာနံ။ “လဉ္ဆနက္ခန္ဓံ”တိ အ
ယောမယံ လဉ္ဆနက္ခန္ဓံ။ သော စ လဉ္ဆနက္ခန္ဓော တာလပဏ္ဏေ အာဟတေတွာ အက္ခရံ ဥပဋ္ဌာပေတိ။ တတ္ထ
“အာဟတေတွာ”တိ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ။ “စက္ခာဒိပ္ပထေ”တိ စက္ခာဒီနံ ဝိသယက္ခေတ္တေ။ န ကေဝလံ အတ္တနော
ဒွါရေသု ဧဝ အာဟတ မာဂစ္ဆန္တိ။ အထ ခော မနောဒွါရေပိ အာဟတ မာဂစ္ဆန္တိ။ န ကေဝလံ ဘဝင်္ဂ မနောဒွါရေ

ဧဝ အာဟတ မာဂစ္ဆန္တီတိ ယောဇနာ။ “တေသု ပနာ”တိ တေသု အာရမ္မဏေသု ပန။ တာနိ အာရမ္မဏာနိ ယေသံ တာနိ
တဒါ ရမ္မဏာနိ။ န ကေကုလ္ခဏေ ပဋ္ဌသု အာရမ္မဏေသု ဝိထိ စိတ္တာနိ ပဝတ္တန္တိ, ကေကေသ္မိံ အာရမ္မဏေ တေတိ ဝု
တ္တတ္တာ န ဒွိသု, န တီသု, န စတူသူတိပိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဗဟုစိတ္တက္ခဏာတီတာနိ ပဋ္ဌာရမ္မဏာနိ ဗဟုစိတ္တက္ခဏာ
တီတေ ပဋ္ဌဒွတရေတိ ယောဇနာ။ ပဋ္ဌဒွတရေတိ စ ပဋ္ဌဒွတရေသူတိ အတ္ထော။ “ဇဝံ သတီ”တိ တေသံ ပသာဒါနံ အာဝ
ဇ္ဇနေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပတ္တိယာ သတိ။ “အာဒိလက္ခဏံ”တိ ပဋ္ဌာရမ္မဏာနံ ပဋ္ဌဒွတရေသု အာဟတာ ဂမန သင်္ခါတံ ဝိသ
ယပ္ပဝတ္တိယာ အာဒိလက္ခဏံ။ စလနဋ္ဌ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ယထာ ဂဟိတံ”တိ ပဋ္ဌိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ ဂဟိတပ္ပ
ပကာရံ။ ဝိဘာဝနိဟဋ္ဌေ “ယောဂ္ဃ ဒေသာဝဋ္ဌာန ဝသေနာ”တိ အာဟတံ အာဂန္တံ ယုတ္တဋ္ဌာနေ အဝေစ္စဋ္ဌာန ဝသေ
န။ ယုဇ္ဇနဋ္ဌ, မန္ထနဋ္ဌ, ခေဘကရဏဋ္ဌ, ဃဋ္ဋနန္တိ စ အာဟတာ ဂမနန္တိ စ ဝုစ္စတီတိ ယောဇနာ။ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တ
တောယေဝ အာဟတာ ဂမနဋ္ဌေတ္တာတိအာဒိနာ။ “နာနာ ဌာနိယေသူ”တိ နာနာ ဌာနေသု ဌိတေသု။ “ကော ဓမ္မနိယာမော
နာမာ”တိ ယထာ ဗောဓိသတ္တော မာတုကုစ္ဆိမှိ ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှန္တော ဓမ္မနိယာမ ဝသေန သကလေ ဇာတိက္ခေတ္တေ
ပထဝိကမ္ပနံ အဟောသိ။ တထာ ကုမ္မပိ ပဋ္ဌဒွတရေသု ကေကေသ္မိံ ဒွတရေ အာရမ္မဏေ ဃဋ္ဋေန္တေ ဓမ္မနိယာမ ဝသေ
န ဘဝင် စလနံ ဟောတိ။ အယံ ဓမ္မနိယာမော နာမ။ “သဟေတ”တိ ကေတောယေဝ။ ကထံ ဟဒယ ဝတ္ထု နိဿိတဿ
ဘဝင်္ဂဿ စလနံ သိယာတိ ယောဇနာ။ တ္တေ စ ပဋ္ဌဝိညာဏဿ စလနံ သိယာတိ ကုဒံ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ, တဒါ ပဋ္ဌ
ဝိညာဏဿ အဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ယဒါ စ တံ ဝိဇ္ဇတိ, တဒါ တံ န စလတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ သဗ္ဗမ္ပိ ဟိ ဝိထိစိတ္တံ နာမ စ
လတိ ယေဝတိ။ သန္တတိ နာမ ပုဗ္ဗာ ပရပ္ပဗန္ဓော။ သဏ္ဌာနံ နာမ သဟပ္ပဝတ္တာနံ ကေတော ဌိတိ။ ကုမ္မ သဏ္ဌာနံ
အဓိပ္ပေတံ။ ပဋ္ဌနိဿယ မဟာဘူတေဟိ သဒ္ဓိံ ဟဒယ ဝတ္ထု နိဿယဘူတာနံ ကေ သဏ္ဌာန ဘာဝေန ကောဗဒ္ဓတ္တာ
တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ “သဏ္ဌာန ဝသေနာတိ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ”တိ။ “တာဒိသဿ အနုက္ကမ စလနဿာ”တိ ဝိ
ဘာဝနိယံ ဘေရိသက္ခရောပမာယ သဒ္ဓိံ ရူပာဒိနာ ပသာဒေ ဃဋ္ဋိတေ တန္နိဿ ယေသု မဟာဘူတေသု စလိတေသု အနု
က္ကမေန တံ သမ္ဗန္ဓာနံ သေသရူပာနမ္ပိ စလနေန ဟဒယ ဝတ္ထုမှိ စလိတေ တန္နိဿိတဿ ဘဝင်္ဂဿ စလနာ
ကာရေန ပဝတ္တိတောတီတိ ဇဝံ ဝုတ္တဿ အနုက္ကမ စလနဿ။ “ဘဝင်္ဂုပ္ပတဟံ”တိ ဘဝင် သန္တတိံ။ “ကုရုမာ
နံ”တိ ကရောန္တံ။ သလ္လက္ခေန္တံ”တိ ကုဒမေတတိ သန္နိဋ္ဌာပေန္တံ။ “ယောနိ သောမနသိကာရာဒိဝသေနာ”တိ
ယောနိ သောမနသိကာရော ကုသလ ဇဝနုပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယော။ အယောနိ သောမနသိကာရော အကုသလ ဇဝနုပ္ပတ္တိ
ယာ ပစ္စယော။ နိရနုသယ သန္တာနတာ ကြိယဇဝနုပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယော။ တေသု စ သောမနဿ ဇဝနာဒီနံ ဥပ္ပတ္တိ ပ
စ္စယောပိ ဟေဋ္ဌာ စိတ္တ သင်္ဂဟေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။

“ဘဝင်္ဂဟတော”တိအာဒီသု။ “အာဝဇ္ဇနတော ပဋ္ဌာယ ဥဋ္ဌိတံ”တိ ကမ္မ ဝိပာကသန္တာနတော စ တဒါရမ္မဏတော
စ မုဋ္ဌိတ္ဝာတ ဝိသုံ ကြိယာမယ ဗျာပါရေန အာရမ္မဏန္တရံ ဂဟေတွာတ ဥဋ္ဌိတံ သမုဋ္ဌိတံ။ ဘဝင် စလနမ္ပိ ဥဋ္ဌာနဿ
သ အာဒိ ဟောတိ။ တသ္မာ တမ္ပိ ဥဋ္ဌိတေ စိတ္တ သန္တာနေ သင်္ဂဏှန္တော ပထမ ဘဝင် စလနတောယေဝ တတိ ဝု
တ္တံ။ “ကုမသ္မိံ ဌာနေ”တိ ဝိထိ စိတ္တာနံ အနုက္ကမေန အတ္တနော ကိစ္စေဟိ အာရမ္မဏပ္ပဝတ္တိဋ္ဌာနေ။ “ဒေတရိ
ကောပမာ”တိ ဗဓိရဒေတရိကောပမာ။ “ကမိလ္လောပမာ”တိ ကမအာရကောပမာ။ “အမ္ဗောပမာ”တိ အမ္ဗပ္ဖလောပမာ။
အညာပိ ဥပမာ အတ္ထိ။ မက္ကဋ္ဌသုတ္တောပမာ, ဥဋ္ဌုယန္တောပမာ, ဇစ္စန္ဓောပမာ။ တာသဗ္ဗာပိ အဋ္ဌသာလိနိယံ ဝိဟ
ကုဒ္ဒါရ ကထာတော ဂဟေတဗ္ဗာ။ “ယတ္ထဟိ”တိအာဒီသု။ “ကထံ ဆ ဆက္က ယောဇနာ ဟောတိ”တိ။ စက္ခု ဝတ္ထု ဝစ
နဋ္ဌ, စက္ခုဒွတရ ဝစနဋ္ဌ, ရူပ ရမ္မဏ ဝစနဋ္ဌ, စက္ခု ဝိညာဏ ဝစနဋ္ဌ, စက္ခုဒွတရ ဝိထိ စက္ခု ဝိညာဏ ဝိထိ ဝစနဋ္ဌ,
အတိမဟန္တာ ရမ္မဏ ဝစနဋ္ဌာ,တိ တောနိ ဆဝစနာနိ။ တေဟိ ဆဆက္ကေဟိ အာဟရိတ္ဝာတ ကုမိဿံ ဝိထိယံ ဒဿိ
တာနိ။ သေသဝိထိသုပိ ယထာလာဘံ ဒဿိတဗ္ဗာနိ။ ဇဝံ ဆဆက္ကယောဇနာ ဟောတိ။ “တ္တေ စ ယတ္တကာနိ”တိအာ
ဒီသု။ “ကေူန ပညာသ ပရိမာဏေသူ”တိ ကေဿနိပ္ဖန္န ရူပဓမ္မဿ ကေပညာသ မတ္တေသု ခုဒ္ဒကက္ခဏေသု ဥပ္ပ
ဟာဒက္ခဏဋ္ဌ ဘင်္ဂက္ခဏဋ္ဌ ဌပေတွာတ မဇ္ဈေ ကေူန ပညာသ မတ္တာနိ ဌိတိက္ခဏာနိ သန္တိ။ တေသု ခဏေသု အနု
က္ကမေန ဥပ္ပန္နာ ကေူန ပညာသ စက္ခု ပသာဒါ စ သန္တိ။ “ကိသ္မိံဋ္ဌိ”တိ တေသု ကတရသ္မိံ နာမ စက္ခု ပသာဒေ န ဃ
ဋ္ဋေန္တီတိ န ဝတ္တဗ္ဗာနိ။ “တေသု ပနာ”တိ နိဒ္ဒါရဏေ ဘုမ္မဝစနံ။ “ယဒေဝ ကေံ စက္ခု”တိ နိဒ္ဒါရဏီယံ။ တံ ပန က
တမန္တိ။ အတီတ ဘဝင်္ဂေန သဒ္ဓိံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာတ တံ အတိက္ကမ္မ ဘဝင် စလနက္ခဏေ လဒ္ဓဃဋ္ဋနံ ကေံ စက္ခု။ တံ ပန
စက္ခု ဝိညာဏဿ ဝတ္ထု ဘာဝဋ္ဌ ဒွတရဘာဝဋ္ဌ သာဓေတိ။ သေသဝိညာဏာနံ ဒွတရဘာဝံ သာဓေတီတိ။ တေနာဟ “ယ
ထာရဟံ”တိ။ တေဒေဝ တေံ ဧဝ စက္ခု ကိစ္စ သာခနံ နာမ ဟောတိ ဝိထိ စိတ္တုပ္ပတ္တိယာ ဝတ္ထု ကိစ္စဒွတရ ကိစ္စာနံ သာခ
နတော။ “ယံ မဇ္ဈိမာယုကံ”တိ မန္ဒာယုက အမန္ဒာယုကာနံ မဇ္ဈေ ပဝတ္တတ္တာ ယံ မဇ္ဈိမာယုကန္တိ ဝဒန္တိ။ တံ ကိစ္စ

သာဓနံ နာမာတိ ယောဇနာ။ “ကတရာနိ ပနာ”တိ ကေန ပညာသ ပရိမာဏေသု စက္ခုပသာဒေသူတိ ဝုတ္တာနိ, တေသု ကေံ ကိစ္စ သာဓနံ ဌပေတွာ သေသာနိ ကတရာနိ အဋ္ဌ စတ္တာလီသ စက္ခူနိ မောဃဝတ္ထူနိ နာမ ဟောန္တိ။ ရူပာ ရမ္မဏေဟိ သဒ္ဓိံ လဒ္ဓ ဃဋ္ဋနာနမ္ပိ သတံ ဝီထိ စိတ္တုပ္ပတ္တိယာ ဝတ္ထု ကိစ္စဒွတရ ကိစ္စရဟိတတ္တာ။ တေသု ကတမာနိ မန္ဒာယုကာနိ နာမာတိ အာဟ “တာနိ ပနာ”တိအာဒိံ။ ကိစ္စ သာဓနေတော ပုရိမာနိ နာမ အတီတ ဘဝင်္ဂတော ပုရေ တေရသသု ဘဝင်္ဂေသု အာဒိ ဘဝင်္ဂဿ ဘင်္ဂက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ ခဏေ ခဏေ ဥပ္ပန္နာ သတ္တတိံသ စက္ခုပသာဒါ။ တာနိ မန္ဒာယုကာနီတိ ဝဒန္တိ။ ကသ္မာ, ကိစ္စ သာဓနေတော အပ္ပတရာယုကတ္တာ။ ကိစ္စ သာဓနေတော ပစ္ဆိမာနိ နာမ အတီတ ဘဝင်္ဂဿ ဌိတိက္ခဏတော ပဋ္ဌာယ ခဏေ ခဏေ ဥပ္ပန္နာ ကောဒသ စက္ခုပသာဒါ, တာနိ အမန္ဒာယုကာနီတိ ဝဒန္တိ။ ကသ္မာ, ကိစ္စ သာဓနေတော ဗဟုတရာယုကတ္တာ။ တဒုဘယာနိပိ အဋ္ဌ စတ္တာလီသ မတ္တာနိ ဝေဒိတဗ္ဗာနီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တတော”တိ တေဟိ အဋ္ဌစတ္တာလီသ မတ္တေဟိ။ “ပုရိမတရာနီ”တိ သတ္တတိံသ မန္ဒာယုကေဟိ ပုရိမတရာနိ။ တာနိ ဟိ စက္ခုဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဌိတိ ဘာဝေန အနုပလဒ္ဓတ္တာ ဣဓ န ဂဟိတာနိ။ “ပစ္ဆိမတရာနီ”တိ ကောဒသ အမန္ဒာယုကေဟိ ပစ္ဆိမတရာနိ။ တာနိ စ စက္ခုဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဥပ္ပန္နာနိပိ တသ္မိံ ခဏေ ဌိတိ ဘာဝေန အနုပလဒ္ဓတ္တာ ဣဓ န ဂဟိတာနိ။ ကသ္မာ ပန စက္ခုဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဌိတိ ဘာဝေန အနုပလဒ္ဓါနိ တဒုဘယာနိ ဣဓ န ဂဟိတာနီတိ။ စက္ခုဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဌိတိ ဘာဝေန ဓရမာနာနံ အဋ္ဌစတ္တာလီသ မတ္တာနံ စက္ခူနံ မဇ္ဈေ ဧဝ ကတမံ စက္ခု စက္ခုဝိညာဏဿ ဝတ္ထု ကိစ္စ ဒွတရ ကိစ္စံ သာဓေတီတိ အာသင်္ကိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တတ္ထ စ ပဉ္စ ဝတ္ထူနိ နာမ အတ္တနော ဌိတိက္ခဏေ ဧဝ ပဉ္စဝိညာဏာနံ ဝတ္ထုဒွတရ ကိစ္စ သာဓကတ္တာ စက္ခုဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဌိတိ ဘာဝေန အနုပလဒ္ဓတ္တာ ဣဓ န ဂဟိတာနီတိ စ, စက္ခုဝိညာဏဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဌိတိ ဘာဝေန ဓရမာနာနန္တိ စ, ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

“တတ္ထ သိယာ”တိအာဒီသု။ “ကမာယ ဝီထိယာ”တိ ကမာယ အတိမဟန္တာ ရမ္မဏ ဝီထိယာ။ “သမုဒါယဂ္ဂဟိကာ”တိ ရူပာ ရမ္မဏာနံ သမူဟဂ္ဂဟိကာ။ “ဝဏ္ဏသလ္လက္ခဏာ”တိ ဝဏ္ဏဝဝတ္ထာနိကာ။ “ဝတ္ထုဂ္ဂဟိကာ”တိ ဒဗ္ဗသဏ္ဌာနဂ္ဂဟိကာ။ “နာမဂ္ဂဟိကာ”တိ နာမ ပညတ္တိဂ္ဂဟိကာ။ “အလာတစက္ကဿ ကပဟိကာ ဝိယာ”တိ ရတ္တန္ဓကာရေ ကော အလာတံ ဂဟေတွာ ပရိဗ္ဘမတိ။ အညော တံ ပဿန္တော စက္ကံ ဝိယ မညတိ။ တတ္ထ အလာတဿ ဂတာဂတဋ္ဌာနေ ပစ္စုပ္ပန္နံ ရူပံ အာရဗ္ဘ စက္ခုဒွတရ ဝီထိယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ မနောဒွတရ ဝီထိယော ပန ပုရိမ ပုရိမာဟိ စက္ခုဒွတရ ဝီထီဟိ ဂဟိတာနိ အတီတ ရူပာနိ အမုဉ္စိတွာ ကေဝလော သဏ္ဌာနဉ္စ သန္တတိဉ္စ ကတွာ ဂဏှန္တိ။ တဒါ ပဿန္တဿ စက္ကံ ဝိယ ဥပဋ္ဌာတိ။ ဧဝံ အယံ သမုဒါယဂ္ဂဟိကာ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ “နတ္ထိ တဒါရမ္မဏုပ္ပာဒော”တိအာဒီသု။ “ယဿာ”တိ ယဿ အာရမ္မဏဿ။ စိတ္တာနီတိ စ နာနာရမ္မဏာနီတိ စ ကမ္မပဒါနိ။ အဝသေသေ တသ္မိံ အာရမ္မဏေ။ “သင်္ဂဟ ကာရေနာ”တိ ဟေရာဏ အဋ္ဌကထာယော ကေတော သင်္ဂဟေတွာ ကတတ္တာ ဗုဒ္ဓ ဃောသတ္ထေရေန ကတာ သဗ္ဗာ အဋ္ဌကထာယော သင်္ဂဟဋ္ဌကထာ နာမ။ သော စ သင်္ဂဟ ကာရောတိ ဝုစ္စတိ။ “ကမ ပီ”တိ ကမသ္မိံ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေပိ။ “ထေရေနာ”တိ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရေန။ “ကေမ္ပိ ကစ္ဆတိ ယေတ”တိ။ “ယဿ ဟိ စတ္တာရိ”တိအာဒီသု ယဿ အာရမ္မဏဿ စတ္တာရိ တ ပဉ္စ တ ဆတတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “ဇဝနမ္ပိ အနုပ္ပဇ္ဇိတွာတ”တိအာဒီသု။ “အတ္တနော ပဓာန ကိရိယာယာ”တိ အနုပ္ပဇ္ဇိတွာတတိ ပဒဿ ပရတော ‘ယံ ပဝတ္တတိ’တိ အတ္တနော ပဓာန ကိရိယာပဒံ အတ္ထိ။ တေန အတ္တနော ကိရိယာပဒေန သဒ္ဓိန္တိ အတ္ထော။ “ကတ္ထစိ ဝုတ္တ”တိ ကတ္ထစိ သဒ္ဒဂန္ထေသု ဝုတ္တံ။ အပိ စ, ဟေတုမှိ တွာပစ္စယော လက္ခဏေ ဟေတုမှိ စ မာနန္တ ပစ္စယာ ဇောတနီယန္တေန ဝုတ္တံ, န ဝစနီယန္တေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ပကတိ နိယာမေနာ”တိ တေန ပစ္စယ ဝိသေသေသတိ, စတ္တာရိ တ ပဉ္စ တ ဆတ ဇဝနာနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ဒီပေတိ။ တေနာဟ “တတ္ထပနာ”တိအာဒိံ။ “ဒွဝတ္တိက္ခတ္တုံ”တိ တသဒ္ဒတ္ထေ အညပဒတ္ထ သမာသပဒန္တိ ဝုတ္တံ “ဒွိက္ခတ္တုံ တ တိက္ခတ္တုံ တ”တိ။ “တေဇ္ဇဗ္ဗနဿ အာသေဝနတာ”တိ အာသေဝန ပစ္စယတာတ ပစ္စယုပ္ပန္နတာတ။ “အာဝဇ္ဇနာယာ”တိ တတ္ထ တေဇ္ဇဗ္ဗန ကိစ္စံ အာဝဇ္ဇနမ္ပိ သင်္ဂဏှာတိ။ ကမပိ အာရမ္မဏ ဒုဗ္ဗလတာယ စတုပ္ပဉ္စ ဇဝနုပ္ပတ္တိ ကမဿိ တဗ္ဗာတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ “ကမ ပီ”တိ ကမသ္မိံ ပရိတ္တာ ရမ္မဏ တရေပိ။ တိတေဇ္ဇဗ္ဗနိကာ ပဉ္စ ပရိတ္တာ ရမ္မဏ ဝီထိယောတိ ယောဇနာ။ “ကတရာနီ”တိ ပရိတ္တ မဟန္တာတိ မဟန္တာ ရမ္မဏာနိ။ “ဥဘယထာပီ”တိ အာဟာတာ ဂမန ဝသေနပိ အာရမ္မဏ ကရဏ ဝသေနပိ။ ကမဿ ပဒဿ။

၁၃၇. “မနောဒွတရေ ပနာ”တိအာဒီသု။ “ပရိတ္တက္ခဏာ ပီ”တိ စိတ္တ ဖဿာဒယော အပ္ပတရက္ခဏာပိ။ “အတီတာနာဂတာ ပီ”တိ အတီတာနာဂတ ဓမ္မာပိ။ “ဃဋ္ဋနေနာ”တိ ရူပာဒီနံ ဃဋ္ဋနေန။ “ယတ္ထာ”တိ ယသ္မိံ ဘဝင်္ဂေ။ “ပဉ

စဒ္ဒတရာနုဗန္ဓကံ’’တိ ပဋ္ဌဒ္ဒတရ ဝိထိ အနုဂတံ။ အတီတံ အာလမ္ဗဏံ ပဝတ္တေတိ ယေတာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ယထာဟ
တာ ဂတမေတ’’တိ ပကတိယာ အာဟာတာ ဂတပ္ပကာရမေဝ။ ‘‘တထာ တထာ’’တိ ဒိဋ္ဌ သမ္ဗန္ဓာဒိနာ တေန တေန ပကာရေ
န။ ‘‘ကိဉ္စိ’’တိ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ။ ‘‘ဒိသ္ဓတ’’တိ ပစ္စက္ခံ ကတ္ဓတ။ ပဋ္ဌဒ္ဒတရဂ္ဂဟိတဉ္ဟိ အာရမ္မဏံ ပစ္စက္ခကတဋ္ဌေန
ဒိဋ္ဌန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယံ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ။ ‘‘အနုမာနေနန္တသ္သာ’’တိ ဧဝမေဝ ဘဝိတ္ထ, ဘဝိဿတိ, ဘဝတီတိ အနုမာန
ညာဏေန စိန္တေန္တဿ။ တံ သဒိသံ အာရမ္မဏံ။ ‘‘ပရဿ သဒ္ဒဟနာ’’တိ ပရဝစနံ သုတ္ဓတ ယထာ အယံ ဝဒတိ,
တထေ ဝေတန္တိ သဒ္ဒဟနာ။ ‘‘ဒိဋ္ဌိ’’ ဝုစ္စတိ ဉာဏံ တ လဒ္ဓိ တ။ ‘‘နိဇ္ဈာနံ’’တိ သုဋ္ဌု ဩလောကနံ။ ‘‘ခန္တိ’’တိ ခမနံ
သဟနံ။ အညထတ္တံ အဂမနံ။ ဒိဋ္ဌိယာ နိဇ္ဈာနံ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနံ။ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနဿ ခန္တိ ဒိဋ္ဌိနိဇ္ဈာနက္ခန္တိ။ ‘‘သေ
သံ’’တိ နာနာကမ္မ ဗလေနာတိအာဒိကံ။ ‘‘ဒေဝတော ပသံဟာရဝသေနာ’’တိ ဒေဝတာ ကအာစိ ကေသဉ္စိ သုပိနန္တေ နာနာရမ္
မဏာနိ ဥပသံဟရိတ္ဓတ ဒဿေန္တိ။ ဧဝံ ဒေဝတော ပသံဟာရ ဝသေနာပိ။ အနုဗောဓော နာမ လောကိယညာဏ ဝသေန စ
တုသစ္စ ဓမ္မာနံ အနုဗုဇ္ဈနံ။ ပဋိဝေဓော နာမ လောကုတ္တရညာဏ ကိစ္စံ။ အနန္တ ရူပ နိဿယ ပစ္စယဂ္ဂဟဏေန ပ
ကတူ ပနိဿယ ပစ္စယမ္ပိ ဥပလက္ခေတိ။ စိတ္တ သန္တာနဿ အနန္တရူပနိဿယ ပစ္စယဘာဝေ နာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။
အနန္တ ရူပ နိဿယ ပစ္စယသတ္တိ နာမ အနန္တရ ပရမ္ပရ ဝိပ္ပရဏဝသေန မဟာဂတိကာ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနန္တ
ရူပ နိဿယ ပစ္စယာနု ဘာဝေတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ကထံ မဟာဝိပ္ဖာရောတိ အာဟ ‘‘သကိံ ပိ’’တိအာဒိံ။ ‘‘သုဋ္ဌု အာသေဝိတ္ဓ
တ’’တိ ဋ္ဌေ ပဉ္စာ အပ္ပမုဿမာနံ ကတ္ဓတ ပုနပ္ပုနံ သေဝနံ သုဋ္ဌု အာသေဝနံ နာမ။ န ကေဝလံ ပုရိမ စိတ္တ သန္တာနဿ
သ သော ဥပနိဿယ ပစ္စယာနုဘာဝေ ဧဝ မဟာဝိပ္ဖာရော ဟောတိ။ ပကတိယာ စိတ္တဿ ဝိစိတ္တ ဘာဝ သင္ခာတံ စိ
န္တနာ ကိစ္စမ္ပိ မဟာဝိပ္ဖာရံ ဟောတီတိ ဒဿေတုံ ‘‘စိတ္တဉ္စ နာမာ’’တိအာဒိဝုတ္တံ။ ကထံ မဟာဝိပ္ဖာရံ ဟောတီတိ
အာဟ ‘‘ကိဉ္စိ နိမိတ္တံ’’တိအာဒိံ။ ‘‘ကိဉ္စိ နိမိတ္တံ’’တိ ဒိဋ္ဌာဒိသု နာနာ ရမ္မဏေသု ကိဉ္စိ အပ္ပမတ္တကံ ဒိဋ္ဌာဒိကံ အာရမ္
မဏ နိမိတ္တံ။ ‘‘တေဟိ စကာရဏေဟိ’’တိ တေဟိ ကတ္တုဘူတေဟိ ဒိဋ္ဌာဒီဟိ ကာရဏေဟိ။ ‘‘စောဒိယမာနံ’’တိ ပယော
ဇိယမာနံ။ ‘‘အဇ္ဈာသယ ယုတ္တံ’’တိ အဇ္ဈာသယေန သံယုတ္တံ။ ဘဝင်္ဂ စိတ္တဿ အာရမ္မဏံ နာမ အဝိဘူတံ ဟော
တိ။ ဘဝင်္ဂံ စာလေတ္ဓတ အာဝဇ္ဇနံ နိယောဇေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘လဒ္ဓ ပစ္စယေသူ’’တိ အာလောကာဒိဝသေန တ ဒိဋ္ဌာ
ဒိဝသေန တ လဒ္ဓ ပစ္စယဝန္တေသု။ တဒဘိနိန္နာကာရော နာမ နိစ္စကာလမ္ပိ တေသု အာရမ္မဏေသု အဘိမုခံ နိန္နာကာ
ရော။ တေန အာကာရေန ပဝတ္တော မနသိကာရော။ တေန သမ္ပယုတ္တဿ။ ဧတေဟိ ဝစနေဟိ သုဒ္ဓမနောဒ္ဓတရေ အာ
ရမ္မဏာနံ အပာတာဂမနဉ္စ ဘဝင်္ဂ စလနဉ္စ န ကေဝလံ လဒ္ဓ ပစ္စယာနံ အာရမ္မဏာနံ ဝသေနေဝ ဟောတိ။ တာဒိသေန
ပန မနသိကာရေန ယုတ္တဿ သယဉ္စ ဝိထိ စိတ္တ စိန္တနာ ကိစ္စဿ စိတ္တဿ ဝသေနာပိ ဟောတီတိ သိဒ္ဓံ
ဟောတိ။ န ဟိ အာရမ္မဏန္တရေ အဘိနိန္နာကာရော နာမ နတ္ထီတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ကသ္မာ, အဘာဝိတ စိတ္တာနံ
ပမာဒ ဗဟုလာနံ ဇနာနံ ကအာစိ ကရဟစိ ဘာဝနာ မနသိကာရေ ကရိယမာနေပိ ဝိထိ စိတ္တ သန္တာနဿ ဗဟိဒ္ဓာ နာနာရမ္မ
ဏေသု အဘိနိန္နာကာရဿ သန္ဒိဿနတောတိ။ ‘‘ယထာ စေတ္ထာ’’တိ ယထာ ဧတ္ထ မနောဒ္ဓတရေ ရူပာရူပ သတ္ဓ
တာနံ ဝိဘူတာ ရမ္မဏေပိ တအာ ရမ္မဏုပ္ပာအော နတ္ထိ, ဧဝန္တိ ယောဇနာ။ ဉာဏဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယံ ပန တေဋ္ဌဗ္ဗနတ
ရောပိ အာဂတော။ ယထာဟ သုပိနေနေဝ ဒိဋ္ဌံ ဝိယ မေ, သုတံ ဝိယ မေတိ ကထနကာလေပိ အဗ္ဗာကတော ယေတာတိ။ တ
တ္ထ ဟိ ‘‘အဗ္ဗာကတော ယေတ’’တိ သုပိနန္တေ မနောဒ္ဓတရေ ဒ္ဓဝတ္တိက္ခတ္တုံ ဥပ္ပန္နဿ အာဝဇ္ဇနဿ ဝသေန
အဗ္ဗာကတောယေဝ။ တတော ပရံ ဘဝင်္ဂပာတော။ အဋ္ဌသာလိနိယမ္ပိ ဝုတ္တံ အယံ ပန တရော ဒိဋ္ဌံ ဝိယ မေ, သုတံ
ဝိယ မေ တိအာဒီနိ ဝဒနကာလေ လဗ္ဗတီတိ။ တံ ပန ပဋ္ဌ ဒ္ဓတရေ ပရိတ္တာရမ္မဏေ ဒ္ဓဝတ္တိက္ခတ္တုံ ဥပ္ပန္နဿ တေ
ဋ္ဌဗ္ဗနဿ ဝသေန ဝုတ္တံ။ ‘‘သောပိ က္လမ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိ ယေတ’’တိ သောပိ တရော က္လမသ္မိံ မနောဒ္ဓတရေ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋ
တိယေဝ။ ‘‘ဘဝင်္ဂေ စလိတေ နိဝတ္တနကတရာနံ’’တိ ဒ္ဓဝိက္ခတ္တုံ ဘဝင်္ဂ စလနမတ္တေ ဌတ္ဓတ ဝိထိ စိတ္တာနိ အနုပ္ပ
ဇ္ဇိတ္ဓတ ဘဝင်္ဂပာတဝသေန နိဝတ္တနကာနံ မောဃတရာနံ မနောဒ္ဓတရေပိ ပမာဏံ န ဘဝိဿတိယေဝ။ အထ က္လမသ္မိံ
တရေ ဝိထိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိ နတ္ထိ။ ဧဝံ သတိ, က္လမသ္မိံ ဝိထိ သင်္ဂဟေ သော တရော န ဝတ္တဗ္ဗောတိ စေ။ ဝတ္တဗ္ဗော
ယေဝ။ ကသ္မာ, ဆဏ ဝိသယပ္ပဝတ္တီတိ က္လမသ္မိံ ဆက္ကေ သင်္ဂဟိတတ္တာတိ ဒဿေတုံ ‘‘ဝိသယေ စ အာဟာတာဂ
တေ’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ အာရမ္မဏာဘူတာ ဝိသယပ္ပဝတ္တိ။ ဧကေကသ္မိံ အနုဗန္ဓကတရေ။ ‘‘တအာရမ္မဏ တရာဒယော’’တိ
တအာရမ္မဏ တရော ဇဝနတရော တေဋ္ဌဗ္ဗန တရော မောဃတရော။ တေသု ပန တအာ ရမ္မဏတရော ဝတ္ထုဂ္ဂဟဏေ စ
နာမဂ္ဂဟဏေ စ န လဗ္ဗတိ။ ‘‘ဝတ္ထု’’တိ ဟိ သဏ္ဍာန ပညတ္တိ။ ‘‘နာမံ’’တိ နာမ ပညတ္တိ။ န စ တအာ ရမ္မဏံ ပည
တ္တာ ရမ္မဏံ ဟောတီတိ။ တေန ဝုတ္တံ ‘‘ယထာရဟံ’’တိ။ ‘‘တတ္ထာ’’တိ တေသု ဒိဋ္ဌတရာဒီသု ဆသု တရေသု။ ဧတေရ
ဟိ ပန ကေစိ အာစရိယာတိ ဟဌသေသော။ ‘‘အတီတ ဘဝင်္ဂ ဝသေနာ’’တိ ဧကံ ဘဝင်္ဂံ အတိက္ကမ္မ အာဟာတာ ဂတေ
အာရမ္မဏေ ဧကော တရော, ဒ္ဓေ ဘဝင်္ဂာနိ အတိက္ကမ္မ အာဟာတာ ဂတေ ဧကောတိအာဒိနာ အတီတ ဘဝင်္ဂ ဘေဒဝ

သေန။ “တအာ ရမ္မဏာ ဝသေနာ”တိ တအာ ရမ္မဏာသ္မိ ဥပ္ပန္နတရော အနုပ္ပန္န တရောတိ ဧဝံ တအာ ရမ္မဏာ ဝသေန။
ကပ္ပေန္တိ စိန္တေန္တိ, ဝိဒဟန္တိ တ။ “ခဏ ဝသေန ဗလဝဒုဗ္ဗလတာ သမ္ဘဝတော”တိ ယထာ ပဌုဒ္ဒတရေ အတိမဟန္တ
တာ ရမ္မဏေသုပိ အာရမ္မဏာ ဓမ္မာ ဥပ္ပာဒံ ပတ္တ အာဒိတော ဧကစိတ္တက္ခဏမတ္တေ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ။ အတ္တနော ဒု
တရေသု အာဟာတံ အာဂန္တုံ န သက္ကောန္တိ။ ဧကေ စိတ္တက္ခဏံ ပန အတိက္ကမ္မ ဗလဝန္တော ဟောန္တိ။ အတ္တနော ဒုတ
ရေသု အာဟာတံ ဂန္တုံ သက္ကောန္တိ။ မဟန္တာ ရမ္မဏာဒီသု ပန ဒုဝိ စိတ္တက္ခဏိကမတ္တေ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တီတိ
အာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗာ။ န တထာ မနောဒ္ဒတရေ အာရမ္မဏာနံ ခဏ ဝသေန ဗလဝဒုဗ္ဗလတာ သမ္ဘဝတေ အတ္ထိ။ ကသ္မာ န
တ္ထီတိ အာဟ “တအာ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “တအာ”တိ တသ္မိံ ဝီထိ စိတ္တပ္ပဝတ္တိကာလေ။ “တတ္ထာ”တိ မနောဒ္ဒတရေ။

“တ္တေ သိယာ”တိအာဒီသု။ “သိယာ”တိ ကေသဉ္စိ ဝိစာရဏာ သိယာ။ ကေံ အာဝဇ္ဇနံ အသ္သာတိ ကောဝဇ္ဇနာ။
“ဝီထိ”တိ ဝီထိစိတ္တပ္ပဗန္ဓော။ ကောဝဇ္ဇနာ စ သာ ဝီထိ စာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “အာဝဇ္ဇနံ”တိ အာဝဇ္ဇန စိတ္တံ။ တံ တ
အာဝဇ္ဇတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တံ တံ ဇဝနေနာ”တိ တေန တေန ဇဝနေန သဟုပ္ပန္နံ တ ပရသ္သ စိတ္တံ အာဝဇ္ဇတိ ကိန္န
တိ ယောဇနာ။ “ကိဉ္စေတ္ထာ”တိ တ္တေ ဝစနေ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထီတိ အတ္တော။ ယဒိ တာဝ အာဝဇ္ဇနဉ္စ ဇဝနာ
နိ စာတိ အဓိကာရော။ “တဉ္စဟိ စိတ္တံ”တိ ပရသ္သ စိတ္တံ။ “ဝေမ္ပိ ဘိန္နမေတ”တိ ဇဝနာနံ ဓမ္မတော ဘိန္နမေဝ။ တေ
ထ အဌကထာယံ ဝိနိစ္ဆိတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ တံ စိတ္တံ နိရုဒ္ဓမ္ပိ ဇဝနာနမ္ပိ ပစ္စုပ္ပန္နမေဝ ဟောတီတိ ယောဇနာ။ “အ
ဒ္ဓာဝသေန ဂဟိတံ”တိ အဒ္ဓာ ပစ္စုပ္ပန္န ဝသေန ဂဟိတံ။ “သန္တတိဝသေန ဂဟိတံ”တိ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နဝသေန ဂ
ဟိတံ။ အာစရိယာနန္ဒမတေ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ အာဝဇ္ဇန ဇဝနာနံ။ စိတ္တမေဝ ဟောတိ, တသ္မာ ဓမ္မတော အဘိန္နံ။ ပစ္စုပ္ပန္န
နဉ္စ ဟောတိ, တသ္မာ ကာလတော အဘိန္နန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနန္တရပစ္စယေ အတီတော စ ပစ္စုပ္ပန္နော စ ခဏ ဝ
သေန ယုဇ္ဇတိ။ ယဒိ အဒ္ဓာသန္တတိ ဝသေန ယုဇ္ဇေယျ, ပစ္စုပ္ပန္နော ဓမ္မော ပစ္စုပ္ပန္နသ္သ ဓမ္မသ္သ အနန္တရ ပစ္
စယေန ပစ္စယောတိ ဝုတ္တော ဘဝေယျ။ ကသ္မာ, ကောဝဇ္ဇန ဝီထိယဉ္စဟိ သဗ္ဗာနိ စိတ္တာနိ အဒ္ဓာသန္တတိ ဝသေ
န ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ဧဝ ဟောန္တီတိ။

၁၃၈. အပ္ပနာတရေ။ “အပ္ပနာ ဇဝနံ”တိ ကမ္မပဒံ။ “တအာ ရမ္မဏံ”တိ ကတ္တုပဒံ။ “ဣန္ဒြိယ သမတာဒီဟိ”တိ သဒ္ဓ
ဓာဒီနံ ပဉ္စန္နံ ဣန္ဒြိယာနံ အညမညံ အနတိ ဝတ္တနဝသေန သမတာဒီဟိ။ “ပရိတော”တိ သမန္တတော။ “ဥပေစ္စာ”တိ
ဥပဂန္တွာ။ အပ္ပနံ ဝဟိတုံ ဇနေတုံ သမတ္ထ ဘာတေ အပ္ပနာဝဟသမတ္ထဘာတော။ “ယသ္သ ပဝတ္တိယာ”တိ ယသ္သ
ဥပစာရ ဇဝနသ္သ ပဝတ္တိတော။ “အစိရံ ကာလံ”တိ အစိရေကာလေ။ ပရိတ္တ ဇာတိကာ နာမ ကာမာဝစရဇာတိ။ “ကေတု
တံ”တိ ကမ္မကတ္တု ပဒံ။ “အဘိဘုယျတီ”တိ ဘာဝနာ ဗလေန အဘိဘုယျမာနံ ဟောတိ။ အဘိမဒ္ဒိယမာနံ ဟောတီတိ
အတ္တော။ “ဆိဇ္ဇတီ”တိ ဣဒံ ပန အဘိဘဝနသ္သ သိခါပတ္တ ဒသ္သနံ။ ယာဝ တံ ကေတ္တံ ဆေဒံ ဟာပုဏာတိ, တာဝ
အဘိဘုယျတိ, မဒ္ဒိယတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကေတ္တံ အဘိဘဝတီတိ ကေတ္တဘုတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ “ပဌမံ”တိ ပဌမေ စိ
တ္တတရေ။ “တအာဟိ ဇဝနံ ပတိတံ နာမ ဟောတီ”တိ ပကတိယာ ဇဝနပ္ပဝတ္တိနာမ သတ္တက္ခတ္တု ပရမော ဟောတိ။ စ
တုတ္ထဉ္စ မုဒ္ဓပတ္တံ။ ပဌမတော ပဉ္စမ ပတိတံ။ တသ္မာ တသ္မိံ ပဌမတရေ ဇဝနံ ပတိတံ နာမ ဟောတိ။ “ဒုတီယေ
နာ”တိ ဒုတီယေန ဧဝ သဒ္ဒေန။ “ဒုတီယံ”တိ ဒုတီယေ စိတ္တတရေ။ တအာ အနုလောမံ ပထမဇဝနံ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “အ
လဒ္ဓာ သေဝနံ အနုလောမ”န္တိ။ “ဧတေနေတ”တိ ဧတေန ဧဝ သဒ္ဒ ဒ္ဝယေ နေဝ။ အဌသာလိနိယံ ပန အနုညာတာ ဝိယ
ဒိသ္သတိ။ ဝုတ္တဉ္စဟိ တတ္ထ။ မန္ဒပညသ္သ စတ္တာရိ အနုလောမာနိ ဟောန္တိ, ပဌမံ ကေတ္တဘု, ဆဋ္ဌံ မဂ္ဂစိတ္တံ,
သတ္တမံ ဖလန္တိ။ “ဣတရဌကထာသု”တိ ဝိနယဌ ကထာဒီသု။ “ပဋိသိဒ္ဓတ္တာ”တိ ပဌမံ ကေတ္တ ဘုပ္ပဝတ္တိယာ ပဋိ
သိဒ္ဓတ္တာ အာဒိမ္ဟိ အဌန္နံ အညတရသ္မိံတိ ဝုတ္တတ္တာ ဣမေ နိရုဒ္ဓေတိ ပဒံ အဝသ္သံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗမေတတိ ဝုတ္
တံ “နိရုဒ္ဓေ အနန္တရမေတတိ ပဒစ္ဆေဒေ”တိ။ အနန္တရ သဒ္ဒသ္သ စ နိစ္စံ သမ္ဗန္ဓာပေက္ခတ္တာ တမေဝပဒံ ဝိဘတ္တိ ပ
ရိဏာမေန အဓိကတန္တိ အာဟ “နိရုဒ္ဓသ္သာတိ အတ္ထတော လဒ္ဓမေတ”တိ။ “ဝသိဘူတာပိ”တိ ဝသိဘူတာပိ သမာ
နာ။ “ကေတရံ ဇဝိတတ”တိ ဣဒံ လောကိယပ္ပနာဝသေန ဝုတ္တံ။ လောကုတ္တရ အပ္ပနာပန သတ္တမမ္ပိ ဥပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။
မူလဋီကာ ဟဋ္ဌေ “ဘူမန္တရပတ္တိယာ”တိ ကေတ္တဘု စိတ္တံ ကာမဘူမိ ဟောတိ။ အပ္ပနာပန မဟဂ္ဂတဘူမိ တ လောကု
တ္တရဘူမိ တ ဟောတိ။ ဧဝံ ဘူမန္တရပတ္တိယာ။ “အာရမ္မဏန္တရ လဒ္ဓိယာ”တိ ဖလသမာပတ္တိ ဝီထိယံ ဖလဇဝနံ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ တတ္ထဟိ ပုရိမာနိ အနုလောမ ဇဝနာနိ သင်္ခါရာ ရမ္မဏာနိ ဟောန္တိ။ ဖလဇဝနံ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ။ ဣဒ
ဉ္စ ကာရဏမတ္တမေဝ။ ယထာဝုတ္တ လေဍ္ဍုပမာ ဧဝ ဣဓ ယုတ္တရူပာတိ ဒဌဗ္ဗံ။ “န ခေါ ပနေတံ ဧဝံ ဒဌဗ္ဗ”န္တိ
ဧတံ အတ္ထဇာတံ န ခေါ ဧဝံ ဒဌဗ္ဗံ။ “အနဒ္ဓနိယာ”တိ အဒ္ဓာနံ ဒီဃကာလံ နခ မန္တီတိ အနဒ္ဓနိယာ။ အသာရာ။
အသာရတ္တာ ဧဝ သီဃတရံ ရုဟန္တိ။ သီဃတရံ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရုဠှိံ အာပဇ္ဇန္တိ။ သာရဝန္တာ ပန သာရေန သဟ ဝဍ္ဍမာနတ္

တာ သိဃတရံ နရုဟန္တိ။ သီဃတရံ ဝုဋ္ဌိ ဝိရုဠှဟိ နာ ပဇ္ဇန္တိ။ တေနာဟ ‘‘ကေဝသ္သဇီဝိနော’’တိအာဒိ။ ‘‘ဧဝမေတ’’တိ အာဒီသု ‘‘ပတိတဇဝနေသူ’’တိ ပဌမ ဆဋ္ဌ သတ္တမ ဇဝနေသု။ ‘‘ဧတ္တ စာ’’တိအာဒီသု။ ‘‘သုပက္ကသာလိဘတ္တ သဒိသာ နီ’’တိ ယထာ သာလိဘတ္တာနိ သုပက္ကတ္တာ ဧဝ မုဒုတရာနိ ဟုတ္ဝာ ဒုဗ္ဗလာနိ အစိရဋ္ဌိတိကာနိ။ တသ္မိံ ဒိဝသေပိ ပူတိ ဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ အပ္ပနာ ဇဝနာနိ။ ‘‘ယသ္မာ စာ’’တိအာဒီသု။ ‘‘ဒုဝိဓေသ္သ နိယမသ္သာ’’တိ ဇဝနနိယမသ္သ စ ကာလနိ ယမသ္သ စ။ ‘‘ပဋိသန္ဓိယာ အနန္တရ ပစ္စယ ဘာဝိနော’’တိ သတ္တမ ဇဝန စေတနာ အနန္တရ ပစ္စယော, တဒနန္တရေ ပဝတ္တံ ဝိ ပါက သန္တာနံ ပစ္စယုပ္ပန္နော, တမေဝ စ အဝသာနေ စုတိ စိတ္တံ ဟုတ္ဝာ ဘဝန္တရေ ပဋိသန္ဓိ စိတ္တသ္သ အနန္တရ ပစ္စ ယော။ ဧဝံ ပဋိသန္ဓိ စိတ္တသ္သ အနန္တရ ပစ္စယ ဘာဝေန အဝသ္သံ ဘဝိသ္သမာနသ္သာတိ အတ္ထော။ ဣဒဉ္စ ကာရဏ မတ္တမေဝ။ မဟာဋီကာဝစနံ ပန ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗ ရူပန္တိ န ပဋိက္ခိတ္တံ။ ‘‘နိရန္တရုပ္ပဝတ္တာနံ’’တိ အာဒီသု။ ဘိန္နာ အ သဒိသာ ဝေဒနာ ယေသံ တာနိ ဘိန္နဝေဒနာနိ။ ‘‘အာသေဝန ပစ္စနီကာနံ’’တိ အာသေဝန ပစ္စယပ္ပဋိ ပက္ခာနံ။ အဘိန္နာ ဝေဒနာ ယေသန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ ကိရိယဇဝနာနန္တရံ အရဟတ္တဖလံ ဖလသမာပတ္တိ ဝီထိယံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သေသမေတ္ထသု ဝိညေယျံ။

၁၃၉. ‘‘သဗ္ဗထာ ပီ’’တိအာဒီသု။ လောကေ မဇ္ဈိမကေ ဟိ မဟာဇနေဟိ ဣစ္ဆိတမ္ပိ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ အတိဥက္က ဋ္ဌေဟိ မန္ဓာတု ရာဇာဒီဟိ ဣစ္ဆိတံ န ဟောတိ။ တထာ တေဟိ မဟာဇနေဟိ အနိစ္ဆိတမ္ပိ ကိဉ္စိ အာရမ္မဏံ အတိဒုဂ္ဂ တေဟိ ပစ္စန္တ တသိဟိ ဣစ္ဆိတံ ဟောတိ။ တသ္မာ အာရမ္မဏာနံ ဣဋ္ဌာနိဋ္ဌ ဝဝတ္ထာနံ ပတ္ဝာ အတိဥက္ကဋ္ဌေဟိ စ အတိဒုဂ္ဂတေဟိ စ ဝဝတ္ထာနံ န ဂစ္ဆတိ, မဇ္ဈိမကေဟိ ဧဝ ဝဝတ္ထာနံ ဂစ္ဆတိ။ တေနာဟ ‘‘တတ္ထ စာ’’တိအာဒိ။ ‘‘အာရမ္မဏံ’’တိ ကတ္တုပဒံ။ ‘‘ဝိပါကစိတ္တံ’’တိ ကမ္မပဒံ။ ‘‘ကိဉ္စီ’’တိ ကိဉ္စိ ရူပံ။ ‘‘ကိသ္မိဉ္စီ’’တိ ကသ္မိဉ္စိ ကောသ္မိံ ပု ပ္ပေ။ ‘‘တေန တ’’တိ တေန တ သုခသမ္ဖသ္သေန ဝတ္ထေန။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

‘‘ဝေဒနာနိယမောပနာ’’တိအာဒီသု။ ‘‘အာအသေ မုခနိမိတ္တသ္သ ဝိယာ’’တိ ယထာ အာအသေ မုခ နိမိတ္တသ္သ စလန စဝနာဒိယောဂေ နာနာဝဏ္ဏယောဂေ စ ယထာမုခမေဝ သိဒ္ဓေါ။ တထာ ဝိပါကာနံ။ ဝေဒနာ ယောဂေ ပန ယထာရမ္မဏမေဝ သိဒ္ဓေါတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ ‘‘ဝေဒနာယောဂေ’’တိ နာနာဝေဒနာယောဂေ။ ‘‘ကပ္ပေတွ္ဝာ’’တိ စိန္တေတွ္ဝာ။ ‘‘ပကပ္ပေတွ္ဝာ’’တိ နာနပ္ပကာရတော စိန္တေတွ္ဝာ။ န ကေဝလဉ္စ ဝိပါကာနံ ဧဝ ယထာရမ္မဏံ ဝေဒနာ ယောဂေ ဟော တီတိ ယောဇနာ။

‘‘အယဉ္စာ’’တိအာဒီသု။ ‘‘အဋ္ဌကထာယံ ပီ’’တိ ပဌာန အဋ္ဌကထာယမ္ပိ။ ‘‘တအာရမ္မဏ ဝသေနာ’’တိ တအာရမ္မဏာဝ သေန ပဝတ္တာနန္တိ ဟဒ္ဒသေသော။ ‘‘ပဉ္စန္နံ’’တိ သောမနသ္သ သန္တီရဏေန သဒ္ဓိံ စတ္တာရိ မဟာဝိပါက သောမန သ္သာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ‘‘ပကတိ နိဟာရေနာ’’တိ ပကတိယာ နိစ္စကာလံ ပဝတ္တပ္ပကာရေန။ ဟဋ္ဌဟဋ္ဌေ။ ဘာဝိတာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ယေနာတိ ဘာဝိတိန္ဒြိယော။ ‘‘မနာပံ’’တိ မနောရမံ။ ‘‘အမနာပံ’’တိ အမနောရမံ။ ဝိဟရေယျန္တိ သစေ ကင်္ခတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ပဋိကူလေ’’တိ အမနာပေ။ ‘‘အပ္ပဋိကူလ သညီ’’တိ မနာပသညီ။ ဧဝံ သေသေသု။ ‘‘တေသံ’’တိ ခီ ဏာသဝါနံ။ ဟဋ္ဌဟဋ္ဌေ။ ‘‘သုမနော’’တိ သောမနသ္သိတော။ ‘‘ဒုမ္မနော’’တိ ဒောမနသ္သိတော။ ဟဋ္ဌဟဋ္ဌေ။ ‘‘မေတ္တာယတ ဖရတီ’’တိ အယံ သတ္တော အဝေရောဟောတူတိအာဒိနာ မေတ္တာစိတ္တေန တ ဖရတိ။ ‘‘ဓာတုသော ဥပသံဟရတီ’’တိ ယထာ မ မ ကာယောပိ စတုဓာတု သမုသ္သယော ဟောတိ။ တတ္ထ ကောပိ ဓာတု နာမ ပဋိကူလာ တ အပ္ပဋိကူလာ တ န ဟောတိ။ ကေဝလံ တုစ္ဆ သုည သဘာဝမတ္တာ ဟောတိ။ ဧဝမေဝ ဣမသ္သ သတ္တသ္သ ကာယောပီတိအာဒိနာ ဓာတု သော ဥပသံဟရတိ။ ‘‘အသုဘာယ တ’’တိ အသုဘ ဘာဝနာယ တ။ အသုဘ ဘာဝနာ စိတ္တေန တတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ‘‘အသုဘာယာ’’တိ တ တသ္သ အသုဘဘာဝတ္တာယ။ ဒေဝနာဋ္ဌကာ ဒေဝစ္ဆရာ နာမ။ ကုထိတာနိ ကုဏ္ဍာနိ ယေသံ တာနိ ကုထိတ ကုဏ္ဍာနိ။ ‘‘သရီရာနီ’’တိ ကာယင်္ဂါနိ။ ကုထိတ ကုဏ္ဍာနိ သရီရာနိ ယသ္သ သော ကုထိတကုဏ္ဍသရီရော။ ‘‘ကုထိ တာနီ’’တိ အဗ္ဘုက္ကိရဏာနိ။ ဝေဒနာ ယုတ္တာနိ ဟောန္တိ ဣတိ အပရေ ဝဒန္တီတိ ယောဇနာ။ တသ္မာ ပစ္စယော ဟော တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထံ ပစ္စယော ဟောတီတိ အာဟ ‘‘ယထာ အာနိသံသ ဒသ္သနေနာ’’တိအာဒိ။ တတ္ထ ‘‘အဋ္ဌကထာ ယံ’’တိ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂဋ္ဌကထာယံ။ ‘‘ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာ ဒသ္သနေနာ’’တိ အတ္တနော သတ္ထုဘူတသ္သ ဗုဒ္ဓသ္သ သုဗုဒ္ဓတာ ဒသ္ သနေန။ ‘‘အတ္တသမ္ပတ္တိ ဒသ္သနေနာ’’တိ မယံ ပန ဧဝရူပဟ ဒုက္ခာ မုတ္တာမ္ဟာတိ ဧဝံ အတ္တနော သမ္ပတ္တိ ဒသ္သနေန။ ‘‘အ ဋ္ဌိကင်္ကလိကပေတရူပေ’’တိ နိမ္မံ သလောဟိတေ အဋ္ဌိပုဉ္ဇပေတသရီရေ။ ‘‘ကုဋ္ဌိနော’’တိ ကုဋ္ဌသရီရသ္သ။ ‘‘အဋ္ဌကထာယံ’’တိ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာယံ။ အတိ ဣဋ္ဌေ ဒေဝစ္ဆရ ဝဏ္ဏာဒိကေ။ အတိ အနိဋ္ဌေ ကုထိတကုဋ္ဌသရီရာဒိ ကေ။ ‘‘ဝတ္ထု ဘူတော’’တိ ဥပ္ပတ္တိဋ္ဌာန ဘူတော။ ‘‘တေသံ တေသံ သတ္တာနံ’’တိ ကတ္တု အတ္တောသာမိဝစနံ။ ‘‘တဒု

ဘယံ ပီ”တိ ဥဘယံ တံ ဂဟဏံပိ။ “တေသံ”တိ တေသံ လောကိယ မဟာဇနာနံ။ “ဝိပလ္လာသဝသေနေဝ ဟောတီ”တိ ဒေ
ဝစ္ဆရဝဏ္ဏာဒီသု အတိက္ကန္တေသု အတိက္ကန္တာကာရတော ဂဟဏမ္ပိ ဝိပလ္လာသ ဝသေနေဝ ဟောတိ။ ကသ္မာ, ဒေဝစ္
ဆရ ဝဏ္ဏာဒီသု အတိ က္ကန္တ သညာယ ဝိပလ္လာသ သညာဘာဝတော။

ဝိဘာဝနိပာဌေ ။ “ပဝတ္တိယာ”တိ ပဝတ္တနတော။ အဋ္ဌကထာဓိပ္ပာယေ ဌတွာ ဝုတ္တတ္တာ အဋ္ဌကထာကာရဝေ
နံ”တံ ဝိစာရေတဗ္ဗ မေတ”တိ ဝုတ္တံ။ အတ္ထတော ပန အယုတ္တမေတတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေနယော အညတ္ထပိ။
“ဓမ္မ စက္ခုရဟိတာ”တိ ဓမ္မ ဝဝတ္ထာနညာဏ စက္ခု ရဟိတာ။ “ကုသလာကုသလာနိ ယေတ”တိ တေသံ ဓမ္မ စက္ခု ရဟိတာနံ
ဥပ္ပန္နာနိ ကုသလာကုသလာနိယေဝ။ ကထာယံ။ “ရူပ”တိ ရူပတော နပ္ပဝေဓန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “သဒ္ဒာ”တိအာဒီသုပိ
ဧသေဝနယော။ နပ္ပဝေဓန္တီတိ စ န စလန္တိ, န ကမ္ပန္တိ, စိတ္တညထတ္တံ န ဂစ္ဆန္တိ။ တထာ ဥပေက္ခာ ကိရိယဇဝနာ
နန္တရမ္ပိ တဒါရမ္မဏာနိ သောမနဿုပေက္ခာဝေဒနာ ယုတ္တာနိ ဧဝ သိယုန္တိ ယောဇနာ။ မူလဋီကာပာဌေ။ “တဒါရ
မ္မဏတာ”တိ တဒါရမ္မဏတာယ တဒါရမ္မဏဘာဝေန။ “ကတ္ထစီ”တိ ကတ္ထစိ အဘိဓမ္မ ဟဋ္ဌိယံ။ “ဝိဇ္ဇမာနေ စ တ
ဿိံ”တိ တဿိံ ကိရိယဇဝနာနု ဗန္ဓကေ တဒါ ရမ္မဏေ ဝိဇ္ဇမာနေ သတိ။ တံ ဘဝင်္ဂဉ္စ နာမ အနုဗန္ဓတီတိ သမ္ဗန္
ဓော။ နဒီသောတော ပဋိသောတကမိနာဝံ အနုဗန္ဓတိ ဝိယာတိ ယောဇနာ။ “သဝိပ္ဖာရိကံ ဝေဇဝနံ”တိ ကိလေသ ဓမ္မာနံ ဝိ
ပလ္လာသ ဓမ္မာနဉ္စ ဝသေန ခဏမတ္တေပိ အနေကသတေသု အာရမ္မဏေသု ဝိဝိဓာကာရေန ဖရဏဝေဂသဟိတံ ကု
သလာကုသလ ဇဝနမေဝ အနုဗန္ဓတီတိ ယုတ္တံ။ န ပန ကိရိယဇဝနံ အနုဗန္ဓတီတိ ယုတ္တန္တိ ယောဇနာ။ “ဆဠင်္ဂု ပေ
က္ခာဝတော”တိ စက္ခုနာ ရူပံ ဒိသွာ နေဝ သုမနော ဟောတိ, န ဒုမ္မနော, ဥပေက္ခကော ဝိဟရတိ-တိအာဒိနာ ဝုတ္တာယ
ဆ ဒွါရိကဝသေန ဆဠင်္ဂ သမန္နာဂတာယ ဥပေက္ခာယ သမန္နာဂတဿ။ ဝတ္တနံ ဝုတ္တိ။ သန္တာ ဝုတ္တိ အဿာတိ သန္
တ ဝုတ္တိ။ တံ ဝိစာရေန္တော “ပဋ္ဌာနေ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “ယဒိ စေတံ ဝုစ္စေယျာ”တိ ဧတ္ထ “ဧတံ”တိ ကိရိယာ
ဗျာကတေတိအာဒိကံ ဧတံ ဝစနံ။ “တဿိံ”တိ တဿိံ ဝစနေ။ “ဧဝမာဒိနာ”တိ ဧဝမာဒိနာ နယေန။ ဝိဘာဝနိပာဌေ။ “ဥတ္
တရံ”တိ ပရိဟာရံ။ “ဝိပဿနာစာရ ဝသေနာ”တိ ဝိပဿနာ ပဝတ္တိ ဝသေန။ “တေသံ”တိ သောမနဿ ဒေါမနဿာ
နံ။ “ဣတရီတရာနန္တရ ပစ္စယတာ”တိ အညမညာနန္တရ ပစ္စယတာတိ အတ္ထော။ “ထေရေနာ”တိ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရေန။
သဗ္ဗာနိ တဒါ ရမ္မဏာနိ, သဗ္ဗာနိ ဘဝင်္ဂါနိ စ။ “သမုဒာ စရန္တိ”တိ စိရကာလံ သဉ္စရန္တိ ။ “ဧတာနိပီ”တိအာဒိနာ
တေသံ အဋ္ဌာရသန္နံ ဇဝနာနံ အနန္တရံ တဒါရမ္မဏာနံ အနိယမတော ပဝတ္တိယာ ကာရဏယုတ္တိံ ဒဿေတိ။ သမ္ဘဝတိ
ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဧတေနာတိ သမ္ဘဝော။ တဒါ ရမ္မဏဿ သမ္ဘဝေ တဒါ ရမ္မဏ သမ္ဘဝော။ အထဝါ, သမ္ဘဝနံ ဥပ္ပဇ္
ဇနံ သမ္ဘဝေတိ ကမေ ဒွေ အတ္ထေ ဒဿေတုံ “တဒါ ရမ္မဏ သမ္ဘဝေ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ယေသံ ပနာ”တိအာဒီ
သု။ “ယေသံ”တိ ယေသံ ပုဂ္ဂလာနံ။ “ဣတရာနိ”တိ ဥပေက္ခာ သန္တီရဏ ဒွယတော အညာနိ။ “န ဟောန္တီတိ န ဝတ္တ
ဗ္ဗာနီ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧဝံသတိ, ကသ္မာ ထေရေန ဣဓ န ဝုတ္တာနီတိ။ အဋ္ဌသာလိနိယံ အဝုတ္တတ္တာ ဣဓ န ဝုတ္တာ
နီတိ။ အဋ္ဌသာလိနိယံ ပန ကသ္မာ န ဝုတ္တာနိ။ ယေဘူယျ နိယမသော တေ ပတိတတ္တာ န ဝုတ္တာနိ။ န ပန အလဗ္ဘ
မာနတ္တာ န ဝုတ္တာနီတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “အဋ္ဌကထာယံ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဥပေက္ခာသဟဂတ သန္တီရ
ဏ ဒွယမေဝ ဝုတ္တံ”တိ အာဂန္တုက ဘဝင်္ဂဘာဝေန ဝုတ္တံ။ ယထာဟ အထဿ ယဒါ သောမနဿ သဟဂတပ္ပဋိ
သန္ဓိကဿ ပဝတ္တေ ဈာနံ နိဗ္ဗတ္တေတွာ ပမာဒေန ပရိဟီနဇ္ဈာနဿ ပဏီတ ဓမ္မော မေ နဋ္ဌောတိ ပစ္စဝေက္ခ
တော ဝိပ္ပဋိသာရိ ဝသေန ဒေါမနဿံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဒါ ကိံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ သောမနဿာနန္တရဉှိ ဒေါမနဿံ, ဒေါမန
ဿာနန္တရဉ္စ သောမနဿံ ပဋ္ဌာနေ ပဋိသိဒ္ဓံ။ မဟဂ္ဂတ ဓမ္မံ အာရဗ္ဘ ဇဝနေ ဇဝိတေ တဒါ ရမ္မဏမ္ပိ တတ္ထေ
ဝ ပဋိသိဒ္ဓန္တိ။ ကုသလ ဝိပါကာတ အကုသလဝိပါကာတ ဥပေက္ခာ သဟဂတာ ဟေတုကမနောဝိညာဏ ဓာတု ဥပ္ပဇ္ဇ
တိ။ ကိမဿာ ရမ္မဏန္တိ။ ရူပါဒီသု ပရိတ္တ ဓမ္မေသု အညတရံ။ ဧတေသု ဟိ ယဒေဝ တဿိံ သမယေ အာပာထမာဂ
တံ ဟောတိ။ တံ အာရဗ္ဘ ဧတံ စိတ္တံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ-တိ။ ဧဝံ ဒေါမနဿသဟဂတ ဇဝနာနုရူပံ ဥပေက္ခာသဟ
ဂတ သန္တီရဏ ဒွယမေဝ အာဂန္တုက ဘဝင်္ဂဘာဝေန အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တန္တိ။ “တေမ္ပိ ယုဇ္ဇတိ ယေတ”တိ
အကုသလ ဇဝနာဝသာနေ ဧတံ သဟေတုကံ အာဂန္တုက ဘဝင်္ဂံပိ ယုဇ္ဇတိယေဝ။ “ဒေါမနဿ ဇဝနာနန္တရံ ဘဝင်္ဂ ဟ
တောဝ ဟောတီ”တိ ဥပေက္ခာ သဟဂတ မူလဘဝင်္ဂ ဟတောဝ ဟောတိ။ အာဂန္တုက ဘဝင်္ဂေန ကိစ္စံ နတ္ထိ။ ကသ္မာ,
ဥပေက္ခာ ပဋိသန္ဓိကတ္တာ။ နေဝတဒါရမ္မဏ သမ္ဘဝေ အတ္ထိ။ ကသ္မာ, တေသု အာရမ္မဏေသု တဒါရမ္မဏတရဿ
အသမ္ဘဝတော။ န ဟိ မဟန္တာရမ္မဏေသု စ အဝိဘူတာရမ္မဏေသု စ တဒါရမ္မဏတရော သမ္ဘဝတိ။ န စ မူလဘဝင်
ဂ သမ္ဘဝေ အတ္ထိ။ ကသ္မာ, မူလဘဝင်္ဂဘူ တဿ သောမနဿ ဘဝင်္ဂဿ ဒေါမနဿ ဇဝနေန သဟ ဝိရုဒ္ဓတ္
တာ။ “ဣတိ ကတွာ”တိ ဣမိနာ ကာရဏေန။ “ဧကံ”တိ ဧကံ ဥပေက္ခာသဟဂတ ဝိပါကံ။ တထာ တဿေဝ ဒေါမနဿ

သံ ဥပ္ပာဒေန္တဿ နေဝ တအာရမ္မဏ သမ္ဘဝတော အတ္ထိ။ န စ မူလဘဝင်္ဂ သမ္ဘဝတောတိ ကတ္ဝာ အောမနဿာနန္တရံ ဆသု။ပေ.။ ပဝတ္တတီတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ “တဿေဝ”တိ သောမနဿပဋိသန္ဓိကဿေဝ။ နေဝတအာရမ္မဏ သမ္ဘဝတော အတ္ထိ။ ကသ္မာ, အာရမ္မဏာနံ အတိမဟန္တတ္တေပိ အတိဝိဘူတတ္တေပိ သတိ သောမနဿ တအာရမ္မဏဿ ဇဝနေန သဟ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ။ ဥပေက္ခာ တအာ ရမ္မဏဿ စ အာရမ္မဏေန သဟ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ။ န ဟိ အတိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏေ ဥပေက္ခာ တအာရမ္မဏံ ပဝတ္တတိ။ မဟဂ္ဂတ ပဏ္ဏတ္တာ ရမ္မဏေသု ပန ဥဘယမ္ပိ တအာရမ္မဏံ နုပ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ န စ မူလဘဝင်္ဂ သမ္ဘဝတော အတ္ထိ။ ကသ္မာ, ဇဝနေန သဟ ဝိရုဒ္ဓတ္တာတိ။

“တတ္ထ စာ”တိအာဒီသု။ “သဗ္ဗ ဓမ္မေသူ”တိ သဗ္ဗေသု အာရမ္မဏ ဓမ္မေသု။ “ပဌမ သမန္နာဟာရော”တိ အာဝဇ္ဇန ကိစ္စံ အာဟ။ သုတ္တန္တ ဟဋ္ဌေ။ “တဇ္ဇော”တိ တေန အာရမ္မဏာနံ အာဟာတာ ဂမနေန ဇာတော။ “တဇ္ဇော”တိ တ တဒနုရူပေတိပိ ဝဒန္တိ။ “ဝိညာဏဘာဂဿာ”တိ စက္ခု ဒွါရိက ဝိညာဏ ကောဋ္ဌာသဿ။ “ယတော”တိ ယသ္မိံ ကာလေ။ ကထံ အာဝဇ္ဇနေန ဝိနာ နုပ္ပဇ္ဇတီတိ အာဟ “သစေ အာဝဇ္ဇနေနာ”တိအာဒိံ။ “တတ္ထ သိယာ”တိအာဒီသု။ ယထာ ပန နိရာဝဇ္ဇနံ ဟောတိ ဘိန္နာ ရမ္မဏဥ္စ, ဧဝံ တထာတိ ယောဇနာ။ “ကေဿပီ”တိ ကေဿ အာဂန္တုက ဘဝင်္ဂဿပိ နတ္ထိ အေသော။ မဟာအဋ္ဌကထာယဉ္စ နတ္ထိ။ အဋ္ဌသာလိနိယံ ပန အတ္ထိယေဝ။ “သဝိပ္ဖန္ဒနတ္တာ”တိ တတ္ထ အတ္ထော သဝိပ္ဖာရိကန္တိ ပဒေ ဝုတ္တနယေန ဝေဒိတဗ္ဗော။ “ဣတရေ သဥ္စာ”တိ မဟဂ္ဂတလောကုတ္တရ ဇဝနာနဥ္စ။ ကာနိ စိ ပရိတ္တာရမ္မဏာနိပိ သမာနာနိ။ ယဒိ တအာရမ္မဏူ ပနိဿ ယဿ ကာမဘဝင်္ဂဿ အဘာဝတော တအာရမ္မဏာနိ ရူပာရူပ ဗြဟ္မာနံ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဧဝံ သတိ, စက္ခုသောတ ဒွါရိက စိတ္တာနိပိ ရူပ ဗြဟ္မာနံ နုပ္ပဇ္ဇေယျုန္တိ အာဟ “စက္ခု သောတဝိညာဏာနိ ပနာ”တိအာဒိံ။ “ဣန္ဒြိယပ္ပဝတ္တိ အာနုဘာဝတော”တိ စက္ခု ဝတ္ထု သောတဝတ္ထု သင်္ခါတာနံ ဣန္ဒြိယ ဝတ္ထူနံ ရူပ ဗြဟ္မ သန္တာနေ ပဝတ္တတ္တာ တေသံ ပဝတ္တိ အာနုဘာဝတော စက္ခု သောတဝိညာဏာနိ ရူပ ဗြဟ္မာနံ ပဝတ္တန္တိယေ တတိ ဒဿေတုံ “သမ္ပဋိစ္ဆန သန္တီရဏာနီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဝိကပ္ပဗလေတ”တိ ကာမကုသလာ ကုသလာနံ ဝိယ ဝိဝိဓေန အာကာရေန ကပ္ပေတ္ဝာ ပကပ္ပေတ္ဝာ အာရမ္မဏဂ္ဂဟာသာမတ္ထိယေတ သတိ။ “အပ္ပနာပတ္တ ဘာဝနာ ကမ္မဝိသေသေ တ”တိ တတ္ထ အဘိညာ ဇဝနာနိ ဝိယ မဟဂ္ဂတ ဝိပါက လောကုတ္တရ ဝိပါကာနိ ဝိယ စာတိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ “အဋ္ဌကထာယံ”တိ ပဋိစ္စ သမုပ္ပာဒ ဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယံ။ “ဝိဘာဝနိယံ ဝုတ္တ ကာရဏာနီ”တိ အဋ္ဌကထာတော အာဟရိတ္ဝာ ဝိဘာဝနိယံ ဝုတ္တာနိ ‘အဇနကတ္တာ ဇနက သမာနတ္တာ ဘာဝတော’တိအာဒီနိ ကာရဏာနိ။

၁၄၀. ဇဝန နိယမေ။ အဋ္ဌကထာယမ္ပိ ဆက္ခတ္တုံ ပဝတ္တိ ဝုတ္တာ။ ယထာဟ သစေ ပန ဗလဝ ရမ္မဏံ အာပာတာဂတံ ဟောတိ။ ကိရိယမနောဓာတုယာ ဘဝင်္ဂေ အာဝဋ္ဋိတေ စက္ခုဝိညာဏာဒီနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ ဇဝနဋ္ဌာနေ ပန ပဌမကာမာဝစရ ကုသလ စိတ္တံ ဇဝနံ ဟုတ္ဝာ ဆသတ္တတရေ ဇဝိတ္ဝာ တအာရမ္မဏဿ တရံ ဒေတီတိ။ “မန္ဒတရ ဘာဝေနာ”တိ မာတုကုစ္ဆိမှပိ ဋိတကာလေတ သမ္ပတိ ဇာတကာလေ တ ဝတ္ထုဿ အတိမန္ဒဘာဝေန။ “ကေနစိ ဥပဒ္ဒုတ ဘာဝေနာ”တိ ဗာဠှပဂေလညဇာတကာလေ ကေနစိ တတပိတ္တသေမှဟာဒိနာ ဥပဒ္ဒုတ ဘာဝေန။ “အဇ္ဈောတ္ထဋ္ဌ ဘာဝေနာ”တိ တဿ ဝေဝစနမတ္တံ။ မန္ဒီဘူတော ဝေဂေါ ယေသံ တာနိ မန္ဒီဘူတ ဝေဂါနိ။ “အသယ္ဟ ရူပေဟီ”တိ ဒုက္ခမ သဘာဝေဟိ။ အဘိဘူတာနံ သတ္တာနံ။ တဥ္စ ခေါ ဝစနံ ဟာကတိက သတ္တာနံ ဝသေနေဝ ဝုတ္တံ။ န သတ္တဝိသေသာနံ ဝသေန။ ဧဝံ သတိ, သတ္တဝိသေသာနံ ဝသေန ကထံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ အာဟ “ယေ ပနာ”တိအာဒိံ။ “ဥပရိ”တိ မရဏုပ္ပတ္တိဋ္ဌာနေ။ “ဝုတ္တဥ္ဟိ”တိ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေ ဝုတ္တမေဝ။ “ယမကပ္ပာဋိဟာရိယံ”တိ ယုဂဠဝတ္ထူနံ ကေတော ပဝတ္တ အစ္ဆရိယ ကမ္မံ။ “ဒွေဝ ဇဝနာနီ”တိ ဥပေက္ခကဂ္ဂတာ ဇဝနာနိ။

“ယောဂကမ္မသိဒ္ဓိယာ”တိ ဘာဝနာနု ယောဂကမ္မသိဒ္ဓိဿ။ ဣဒ္ဓိ ဝိကုဗ္ဗနံ နာမ ဣဒ္ဓိယာ နာနာကမ္မကရဏံ။ “သိဒ္ဓိယာ တေ”တိ သိဒ္ဓေ နတ္ထာယ ဧဝ ။ အတ္တနော အနန္တရေ ဧဝ ဥပ္ပန္နံ ဖလံ ဓေတိဿာတိ အာနန္တရိကဗ္ဗလာ။ မဂ္ဂစေတနာ။ “ဣတိ”တိ တသ္မာ။ “မန္ဒဿာ”တိ မန္ဒ ပုဂ္ဂလဿ။ “တိက္ခဿာ”တိ တိက္ခ ပုဂ္ဂလဿ။ တီဏိ ဖလ စိတ္တာနိ။ “ပယောဂါဘိသင်္ခါရဿာ”တိ ပဌမဇ္ဈာနတော ပဋ္ဌာယ သမထ ဝိပဿနာယုဂနန္ဓပ္ပဝတ္တိ သင်္ခါတဿ ပုဗ္ဗပယောဂါဘိသင်္ခါရဿ။ “အကတာဓိကာရဿာ”တိ အာသန္နေ ပုရိမဘဝေ အကတ ဇဝနပရိကမ္မဿ ပုဂ္ဂလဿ။ သဗ္ဗေသမ္ပိ ဖလဋ္ဌာနံ စိဏ္ဏဝသိဘာဝတနေဝ ဟောန္တီတိ ယောဇနာ။

ဇဝနနိယမောနိဋ္ဌိတော။

၁၄၁. ဒုဟေတုကာဒီသု။ ဇာတိ ဒွိဟေတုကာဒယော ဧဝ အဓိပ္ပေတာတိ ဝုတ္တံ ''ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ သဟဂတာ''တိအာဒိ။ ''တေသံ ဒွိန္နံ ပီ''တိ ဒွိဟေတုကာနမ္ပိ အဟေတုကာနမ္ပိ။ ဘုသော့ဗျာန မဂ္ဂဖလာနိ တရေန္တိ နိတရေန္တိတိ အာဝရဏာနိ။ ဝိပာကာနိ စ တာနိ အာဝရဏာနိ စာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''ဝိပာကာနီ''တိ အဟေတုက ဒွိဟေတုက ဝိပာကာနိ။ တေဟိ ဂ ဟိတပ္ပဋိသန္ဓိကာနံ ဣမသ္မိံ ဘဝေဗျာန မဂ္ဂဖလပ္ပဋိလာဘော နာမ နတ္ထိ။ တေနာဟ ''ဝိပာကာဝရဏ သဗ္ဘာဝတော''တိအာဒိ။ ''တေသံ''တိ ဒုဂ္ဂတိ အဟေတုက ပုဂ္ဂလာနံ။ ပုဂ္ဂလာနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န လဗ္ဘန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''ဣတ ရေသံ''တိ တတော အညေသံ သုဂတိ အဟေတုက ပုဂ္ဂလာနံ။

''ဇွေဣ သိယာ''တိအာဒီသု။ ဒုဂ္ဂတိ ပရိယာပန္နာနဥ္စ အဟေတုကာနံ။ ''မူလဘဝင်္ဂ''တိအာဒိမှဟိ ပဋိသန္ဓိ စိတ္တံ ဟုတွာ အာဂတေ မူလဘဝင်္ဂေ။ ''ယံ ကိဉ္စိ''တိ ယံ ကိဉ္စိ ဘဝင်္ဂံ။ ''ဝုစ္စတေ''တိ ဝိသဇ္ဇနာ ဝုစ္စတေ။ ''သဗ္ဗ အဌကထာ သု ပဋိက္ခိတ္တော''တိ အဋ္ဌသာလိနိယံ တာဝ ဝိပာကုဒ္ဓါရကထာယံ သောဠသသု ကာမာဝစရ ကုသလ ဝိပာကေသု အဋ္ဌ န္နံ အဟေတုက ဝိပာကာနံ ဧဝ အာဟယိကေသု သတ္တေသု ဥပ္ပတ္တိံ ဒဿေတိ။ န အဋ္ဌန္နံ သဟေတုက ဝိပာကာနံ။ တထာ ပဋိစ္စ သမုပ္ပာဒဌ ကထာသု စ ဝိညာဏ ပဒဝဏ္ဏနာသု အညာသု စ အဘိဓမ္မာဝတာရာဒီသူတိ ဧဝံ သဗ္ဗဌကထာ သု ပဋိက္ခိတ္တာ နာမ ဟောတိ။ ''ယောဂသာ ခနီယတ္တာ''တိ ပယောဂေန သာဓေတဗ္ဗတ္တာ။ ကုသလာကုသလာနိ ဟိ ဝ မေ့တုံ တ ဟာပေတုံ တ ပယောဂေ ကတေ ဝဍ္ဍန္တိ စေဝ ဟာယန္တိ စ။ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တာဘူတံ ဂဟေတုံ ယုတ္တံ။ က သ္မာ, အဟေတုကဿ ဘဝင်္ဂဿာတိ ဝုတ္တဿ မူလဘဝင်္ဂဿ အဟေတုကတ္တာ။ ''ဒွိန္နမ္ပိ အဟေတုကာနံ''တိ ဒုဂ္ဂတိ အဟေတုကာနဥ္စ သုဂတိ အဟေတုကာနဥ္စ။ ''အပရေပနာ''တိအာဒိ ဝိဘာဝနိယံ အာဂတော အပရေ တဒေ။ ဝုတ္တဉှိ တတ္ထ 'အပရေပန ယထာ အဟေတုကာနံ သဟေတုက တဒာရမ္မဏံ ဟောတိ, ဧဝံ ဒွိဟေတုကာနံ တိဟေတုက တဒာရမ္မဏံပိ'တိ ဝဏ္ဏေန္တိ။ တေသံမတာနုရောဓေန စ ဣဓပိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ ဝိပာကပ္ပဋိက္ခေပော အဟေတု ကေယေဝ သန္ဓာယာတိ ဝဒန္တီတိ။ တံ ပန ဝိပာကုဒ္ဓါရကထာယံ 'ဇွေဝ ဒွတဒသ ကမဂ္ဂေပီ'တိ စ, ဇွေဝ ဒသ ကမဂ္ဂေပီ'တိ စ အာဂတေဟိ န သမေတိ။ တတ္ထ ဟိ သောဠသသုကုသလဝိပာကေသု ဒွိဟေတုက ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ ဒွ ဝိန္နံ ဒွိဟေတုကာဟေတုက ပုဂ္ဂလာနံ စတ္တာရိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ ဝိပာကာနိ ဝဇ္ဇေတွာ ဒွတဒသ ကမဂ္ဂေ နာမ ဟောတိ။ ပုန သေသေသု ဒွတဒသ ဝိပာကေသုပိ အသင်္ခါရိက ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနံ ဒွေ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တ သသင်္ခါရိက ဝိ ပာကာနိ, သသင်္ခါရိက ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာနဥ္စ ဒွေ ဉာဏဝိပ္ပယုတ္တ အသင်္ခါရိက ဝိပာကာနိ ဝဇ္ဇေတွာ ဒုတိယတ္ထေ ရ တဒေ ဒသကမဂ္ဂေ နာမ ဟောတီတိ။ ဇွေ ပန ဒွိ ဟေတုကောပိ ပုဂ္ဂလော အဓိကေန ဆန္ဒေန တ ဝီရိယေန တ စိ တ္တေန တ ယုတ္တော ပရိယတ္တိ ဓမ္မံ တ နာနာဝိဓ္ဓာသိပ္ပာနိ တ ဗဟုံ ဂဏှေဟယျ, သုဏေယျ, ဓာရေယျ, တစေ ယျ, စိန္တေယျ။ အထဿ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ ဇဝနံ ဗဟုလံ သမုအာ စရေယျ။ တအာ တဿ နာနာကမ္မေန ဇဝနာနု ရူပံ ဉာဏသမ္ပယုတ္တ တဒာရမ္မဏံ န န သမ္ဘဝတီတိ ဝုတ္တံ။ တံ ယုတ္တံ ဝိယ ဒိဿတီတိ။ ''အဌကထာယံ ပိဟိ။ လ။ ဝုတ္တာ''တိ ကထံ ဝုတ္တာ။ တောနိ ဟိ မနုဿေသု စ ကာမာဝစရ ဒေဝေသု စ ပုညဝန္တာနံ ဒွိဟေတုကတိ ဟေတုကာနံ ပဋိသန္ဓိကာလေ ပဋိသန္ဓိ ဟုတွာ ဝိပစ္စန္တီတိအာဒိနာ ဝုတ္တာတိ။ တေ ပန တိဝိဓာ, နဝဝိဓာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''တေသံ တဇ္ဇ ဘာတေ''တိ ကုသလာနံ ကုသလဘာတေ, အကုသလာနံ အကုသလဘာတေ။ ''သိက္ခန ဓမ္မယုတ္တာ''တိ တီဟိ သိက္ခာဟိ ပဟာတဗ္ဗာနံ ကိလေသာနံ အတ္ထိတာယ သိက္ခိတဗ္ဗတာ ပကတိယံ ဌိတာတိ အဓိပ္ပာယော ။''ဟေဋ္ဌိမာနဥ္စာ''တိ ဟေ ဋ္ဌိမ ဖလာနဥ္စ။ ယာနိယာနိသကာနိ ယထာသကံ။ ''ဥပရိမာနံ''တိ ဥပရိမာနံ ပုဂ္ဂလာနံ။ ''ပရိနိဋ္ဌိတ သိက္ခာ ကိစ္စတွာ''တိ သိက္ခာ ကိစ္စံ နာမ ကိလေသ ဓမ္မာနံ ပဟာနတ္တာယ ဧဝ ဟောတီတိ တေသု သဗ္ဗသော ပဟီနေသု သိက္ခာ ကိစ္စံ ပရိနိဋ္ဌိတံ ဟောတိ။ ဧဝံ ပရိနိဋ္ဌိတ သိက္ခာ ကိစ္စတ္တာ။ သုဋ္ဌု ဘဇ္ဇောတိ သမ္ဘာတော။ သမ္ဘာတေတိ ဝိသေသန ပဒမေတ န္တိ အာဟ ''ယထာ သမ္ဘာဝံ''တိ။

၁၄၂. ''ဇွေဣတ''တိ တေသ္မိံ ကာမလောကေ ဧဝ။ ''တံ တံ ပသာဒရဟိတာနံ''တိ တေနတေန ပသာဒေန ရဟိတာ နံ။ တသ္မိံ တသ္မိံ ဒွတရေ ဥပ္ပန္နာနိ တံ တံ ဒွတရိကာနိ။ စတုသဋ္ဌိဝိထိ စိတ္တာနိ။ ဒွေ စတ္တာလီသ ဝိထိ စိတ္တာနိ။ ''ဗြ ရဟ္မလောကေ တ''တိအာဒီသု။ ဣဒံ အဌကထာ ဝစနံ။ ယထာဟ ရူပဘဝေ စတုန္နံ ဝိညာဏာနံ, တထေဝ ပစ္စယော။ ပဝတ္ တေ, နောပဋိသန္ဓိယံ။ သောစ ခော ကာမာဝစရေ အနိဋ္ဌ ရူပဒဿန သဒ္ဒသဝနဝသေန, ဗြဟ္မလောကေ ပန အနိဋ္ဌာ ရူ ပာဒယော နာမ နတ္ထိ။ တထာ ကာမာဝစရ ဒေဝလောကေ ပီတိ။ တာနိ စတ္တာရိ စိတ္တာနိ။ ''တတ္ထာ''တိ တသ္မိံ ရူပလော ကေ။ ဝိဘာဝနိပာဌေ။ ''ဣဓာ''တိ ဣမသ္မိံ ဝစနေ။ ''တံ တံ ဘူမိ ပရိယာပန္နေ''တိ တိဿံ တိဿံ ဘူမိယံ ပရိယာပန္နေ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

ဝီထိသင္ဂဟဒီပနိယာအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၅. ဝိထိမုတ္တသင်္ဂဟအနုဒီပနာ

၁၄၃. ဝိထိမုတ္တသင်္ဂဟေ ။ ‘‘ပဝတ္တိသင်္ဂဟံ’’တိ စိတ္တုပ္ပာအနံ ပဝတ္တာကာရကထနသင်္ဂဟံ။ ‘‘ပဋိသန္ဓိယံ’’တိ ပဋိ
သန္ဓိကာလေ။ ‘‘တေသံ’’တိ စိတ္တ စေတသိကာနံ။ ဝိဘာဝနိပဟဍ္ဍေ။ ‘‘တအာသန္နတာယာ’’တိ တာယပဋိသန္ဓိယာ အာသန္န
တာယ။ ‘‘တံ ဂဟဏေနေ တ’’တိ သန္ဓိဂ္ဂဟဏေန ဧဝ သန္ဓိဝစနေန ဧဝ။ ‘‘ဝိသယပ္ပဝတ္တိ နာမာ’’တိ ကမ္မ ကမ္မနိမိတ္တာဒီနံ
ဝိသယာနံ ဒွါရေသု အာပာတာ ဂမန ဝသေန ပဝတ္တိ နာမ။ ‘‘မရဏုပ္ပတ္တိယံ ဧဝ သိဒ္ဓါ’’တိ မရဏုပ္ပတ္တိယံ ဇဝနေသု
ဧဝ သိဒ္ဓါ။ ဧတေန မရဏုပ္ပတ္တိ ဝိဓာနံ ဇဝနပ္ပဓာနံ ဟောတိ, န စုတိပ္ပဓာနန္တိ ဒီပေတိ။ န ဟိ တသ္မိံ ဝိဓာနေ တဿံ
စုတိယံ ဝိသယပ္ပဝတ္တိ ဝစနံ နာမ အတ္ထိ။ ဇဝနေသု ဧဝ အတ္ထိ။ သာ ပန စုတိ တသ္မိံ ဘဝေ အာဒိမှိ ပဋိသန္ဓိ ပဝတ္တိယာ
သိဒ္ဓါယ သိဒ္ဓါတိ ယေတတိ။ ‘‘တေသံ’’တိ ဝီထိမုတ္တာနံ။ ‘‘ဘဝန္တိ’’တိ ဟာတုဗ္ဘဝန္တိ။ ‘‘တတော’’တိ အယတော။
‘‘ဂန္တဗ္ဗာ’’တိ ပဋိသန္ဓိဂ္ဂဟဏဝသေန ဥပပဇ္ဇိတဗ္ဗာ။ ‘‘ဂစ္ဆန္တိ’’တိ ပဝတ္တန္တိ။ ‘‘တိရော’’တိ တိရိယတော။ ‘‘အ
ဥ္ဆိတာ’’တိ ဂတာ ပဝတ္တာ, အာယတာ တ။ ‘‘သမာနဇာတိတာယာ’’တိ တိရစ္ဆာန ဂတဇာတိ ဝသေန သမာနဇာတိ ဘာ
ဝေန။ ‘‘ယုဝန္တိ’’တိ မိဿီ ဘဝန္တိ။ ‘‘သုခသမုဿယတော’’တိ သုခသမုအယတော။ ‘‘ဒိဗ္ဗန္တိ’’တိ ဝိဇ္ဇောတန္တိ။
‘‘ကြတိ ကတ္တ’’တိ ကြတိ ဝစနတ္ထံ ကတ္တ ဥပရိဒေတ သုရာတိ ဝုစ္စန္တိတိ ယောဇနာ။ ‘‘ဝေပစိတ္တိပဟာရာအာဒ
ယော’’တိ ဝေပစိတ္တိ အသုရိန္ဒ ပဟာရာဒအသုရိန္ဒာဒိကေ ဒေတသုရေ။ ‘‘သုရပ္ပဋိ ပက္ခာ’’တိ တာဝတိံသာဒေဝပ္ပဋိပ
က္ခာ။ ‘‘သုရသဒိသာ’’တိ တာဝတိံသာဒေဝ သဒိသာ။ ‘‘ဝေမာနိကပေတေ’’တိ ဝေမာနိက နာမကေ ပေတေ။ ‘‘ဝိနိပာတိ
ကေ’’တိ ဝိနိပာတိက နာမကေ ဒုဂ္ဂတ ဒေဝဇာတိကေ။ တေသံ ပဝတ္တိ ဥပရိ ‘ဝိနိပာတိကာသုရာနဉ္စာ’တိ ပဒေ အာဝိ ဘဝိဿ
သတိ။ ‘‘တေပီ’’တိ လောကန္တရိက နေရယိက သတ္တာပိ။ ‘‘ကာလကဉ္စိကပေတေ’’တိ ကာလကဉ္စိက နာမကေ ပေ
တေ။ ဧဝံ ကထာဝတ္ထု ဟဋ္ဌိယံ အာဂတာ ဝေဿဘု အာဒယော ယမရာဇာနောပနာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဝေဿဘူ စ နောတ္တိ
စ သောမော စ ယမော စ ဝေဿဝဏော စ ကြတိ ကြမေ ပေတ္တိ ရာဇာနော။ ‘‘ရဇ္ဇ’’န္တိ ရာဇဘာဝံ ရာဇကိစ္စံ။ ယေ စ ယ
က္ခရက္ခသာ နာမ ကရောန္တာ ဝိစရန္တိတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ကုရူရကမ္မကာရိနော’’တိ လုဒ္ဒကမ္မကာရိနော။ ‘‘ရေဝတိ ဝိမာ
နေ’’တိ ရေဝတိ ဝိမာန ဝတ္ထုမှိ။ ‘‘ကြတော’’တိ မနုဿ လောကတော, သုဂတိဘဝတော တ။ တေဟိ ယက္ခ ရက္ခသာ
နာမ ဘူမဋ္ဌကာပိ သန္တိ, အာကာသဋ္ဌကာပိ။ ‘‘နာနာကမ္မကာရဏာယော’’တိ ဒွတ္တိံသ ဝိဓာနိ ကမ္မကရဏ ကိစ္စာနိ။
တေသမ္ပိ နိရယပာလာနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘တိဿန္နံ’’တိ တိဿန္နံ အပာယဘူမိနံ။ အပာယဘူမိ။

ဥဿိတော မနော ဧတေသန္တိ တ, ဥဿန္နော မနော ဧတေသန္တိ တ, ဒွိဓာဝိဂ္ဂဟော။ ‘‘ဥဿိတော’’တိ ဥဂ္ဂ
တော။ ‘‘ဥဿန္နော’’တိ ဝိပုလော။ ကသ္မာ တိက္ခတရ စိတ္တာ ဟောန္တိတိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ ‘‘ပရိပုဏ္ဏာနံ’’တိအာ
ဒိံ။ ပုဗ္ဗတကျွေ အနန္တ စက္ကတဋ္ဌသာဓာရဏ ဝသေန ဝုတ္တတ္တာ ပုန ‘‘ကြမသ္မိံ’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ကြ
ခေဝ သဗ္ဗညု ဗုဒ္ဓာဒီနံ ဥပ္ပန္နတောတိ အဓိပ္ပာယော။ ‘‘အဓိဂ္ဂဏှာဟန္တိ’’တိ အဓိကံ ကတ္တ ဂဏှာဟန္တိ။ ‘‘သူရာ’’တိ ဟ
ပကလ္လာဏ ကမ္မေသု သူရစိတ္တာ။ ‘‘သတိမန္တော’’တိ ဝိပုလဿတိကာ။ ‘‘ကြခ ဗြဟ္မစရိယတသော’’တိ ကြခေဝ
သိက္ခတ္တယပူရဏ သင်္ခါတဿ ဗြဟ္မစရိယတဿ အတ္ထိတာ။ ‘‘မရိယာဒမ္မေသူ’’တိ လောကစာရိတ္တ ဓမ္မ
မေသု။ ‘‘ဓတရဋ္ဌော’’တိ ဓတရဋ္ဌော မဟာရာဇာ။ ဧဝံ ဝိရူဠှကောတိအာဒီသု။ ‘‘ဂန္ဓရက္ခာဓိ ဝတ္ထာ’’တိ ဂန္ဓရက္ခေသု
အဓ္ဈာဝုတ္ထာ။ ‘‘ကုမ္ဘဏ္ဍာ’’တိ ကုဝုစ္စတိ ပထဝီ။ ပထဝိ ဂတာနိ ရတနဘဏ္ဍာနိ ယေသံ တေတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ‘‘အနဝရက္ခ
သာ’’တိ ဒနုနာမဒေဝဓီတာယ အပစ္စန္တိ အတ္တေန အနဝ နာမကာ ရက္ခသာ။ အဝရုဇ္ဈန္တိ အန္တရာယံ ကရောန္တိတိ
အဝရုဒ္ဓကာ။ ‘‘ဝိဂ္ဂစ္ဆရူပေ’’တိ ဝိပန္နဝဏ္ဏော။ ‘‘နိဟီနကမ္မကတာ’’တိ နိဟီနာနိဟပကမ္မာနိ ကတ္တ အာဂတာ။ ကာစိဂန္တ္တ
ခပ္ပိယော ဇာယန္တိတိ သမ္ဗန္ဓော။ ယာဂန္ဓပ္ပိယော ဓောဂိနီတိ စ ဝုစ္စန္တိ, ဇဏှာတိ စ ဝုစ္စန္တိတိ သမ္ဗန္ဓော။
‘‘အဘိလက္ခိတရတ္တိသူ’’တိ အဘိညာတရတ္တိသု။ ဥပေါသထရတ္တိသူတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ‘‘ကေစရပ္ပသုတကာလေ’’တိ
ကေစရတ္တာယ ဝိစရိတကာလေ။ ‘‘ဇုတိအတ္တေနာ’’တိ ဝိဇ္ဇောတနဋ္ဌေန။ ဝသူနိ ခနာနိ ဓာရေန္တိတိ ဝသုန္ဓရာ။ ဝသုန္ဓ
ရာ စ တေ ဒေဝ ယက္ခာ စာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ‘‘နာကတေ့ဝဝ ဝုစ္စန္တိ’’တိ ဟဋ္ဌိယံ နာဂေသု သင်္ဂယှဟန္တိတိ အဓိပ္ပာယော။
‘‘ယာ’’တိ ယာ ဘုမ္မဒေဝယက္ခ ဇာတိယော။ ‘‘ယာသံ’’တိ ယာသံ ဘုမ္မဒေဝ ယက္ခဇာတိနံ။ ‘‘ကိဋ္ဌာပသုတဝသေနာ’’တိ
ဗောဓိသတ္တာနဉ္စ ဗုဒ္ဓာနဉ္စ အစ္ဆရိယ ဓမ္မဇာတကာလေ ဥဗ္ဗေသန ကိဋ္ဌာကမ္မဝမုနဝသေန။ ‘‘ယာသဉ္စ မန္တပအာ
နီ’’တိ ယာသံ နိဂ္ဂဟ ပဂ္ဂဟပူဇနာဒိ ဝသေန ပဝတ္တာနိ မန္တပအာနိ။ ‘‘တေသူ’’တိ + တေသု စတူသု အဝရုဒ္ဓကေသု။
‘‘ကိဋ္ဌာသောဏ္ဍာဝသေနာ’’တိ ကိဋ္ဌာဓုတ္တဝသေန။ ‘‘ဃာသသောဏ္ဍာဝသေနာ’’တိ ခာဒနဘုဥ္ဇန ဓုတ္တဝသေန။ သော
ဏ္ဍော ဝုစ္စတိ သုနခော။ ‘‘သတ္တေ’’ နေရယိကေ တ ပေတေတ။ ‘‘ကာမဉ္စ ဟောတိ’’တိ ကိဉ္စာပိ ဟောတိတိ အတ္တော။

“နိဗန္ဓနောကာသော”တိ နိစ္စသမ္ဗန္ဓနောကာသော။ “သမုအာဂတေသူ”တိ ပရမ္ပရတော အာဂတေသု။ “ဒေဝရာဇဌာနေသူ”တိ ဣမသ္မိံ စက္ကဝာဠေ တာဝတိံသာဘဝနေ ဒေဝရာဇဌာနေသူတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဟဋ္ဌိယံ တေ”တိ ဒီဃနိကာယေ ဇနဝသဘသုတ္တဟဋ္ဌိယံ ဝေ။ ယစ္ဆန္တိ နိယစ္ဆန္တိ ဧတ္ထာတိ ယာမော။ “နိယစ္ဆန္တီ”တိ အညမညံ ဣဿာမစ္ဆရိယ မူလကေဟိ ကလဟဘဏ္ဍနာဒီဟိ ဝိဂစ္ဆန္တီတိ အတ္ထော။ “တံ သဟစရိတတ္တာ”တိ တေန ယာမ နာမကေန ဣဿရဒေဝကုလေန နိစ္စကာလံ သဟ ပဝတ္တတ္တာ။ “ဝသံ ဝတ္တေန္တီ”တိ ဣစ္ဆံ ပူရေန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

“ပုရေ”တိ သမ္မုခဋ္ဌာနေ။ တံ ပန ဌာနံ ဥစ္စဋ္ဌာနံ နာမ ဟောတီတိ အာဟ “ဥစ္စေဋ္ဌာနေ”တိ။ “သဟဿော ဗြဟ္မာ”တိအာဒီသု အတ္တနော သရီရောဘာသေန သဟဿံ စက္ကဝာဠ လောကံ ဖရန္တော သဟဿော နာမာတိ အဋ္ဌကထာယံ အဓိပ္ပေတံ။ ကုလဒေဝတာယော နာမ ကုလ ပရမ္ပရ ပူဇိတ ဒေဝတာယော နာမ။ “ဥပဋ္ဌဟန္တီ”တိ ယုတ္တဋ္ဌာနေ ဒေဝဝတ္ထု ဒေဝမာလကာနိ ကတွာ သမယေ သမယေ တတ္ထ ဂန္တွာ ဂန္ဓမာလာဒီဟိ ပူဇေန္တိ, ဝန္ဒန္တိ, ထောမေန္တိ, ဝရံ ပတ္ထေန္တီတိ အတ္ထော။ “ဥပဋ္ဌကာ ဝေသမ္ပဇ္ဇန္တီ”တိ ဥပဋ္ဌကမတ္တာဝဟောန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ကဿစီ”တိ ကဿစိ ဟေဋ္ဌိမဿ။ “တတ္ထာ”တိ တာသု ဗြဟ္မဘူမီသု။ ပုန “တတ္ထာ”တိ တသ္မိံ ဒုတီယတလေ။ “အာဘာ”တိ သရီရာဘာ။ နိစ္ဆရန္တိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂေဟိ နိဂ္ဂစ္ဆန္တိ။ “အစလ သဏ္ဌိတာ”တိ ဒုတီယ တလေ ဝိယ စလိတာ န ဟောတိ။ အထ ခော အစလ သဏ္ဌိတာ။ “တေသံ”တိ တေသံတဒီနံ ဟဋ္ဌေ။ ဗြဟ္မပာရိသဇ္ဇာတိအာဒိကံ နာမံ နသိဒ္ဓံတိ ယောဇနာ။ “ဣဉ္ဇနုဇာတိကေဟီ”တိ စလနုဇာတိကေဟိ။ “ဟေဋ္ဌိမတလာနံ ဣဉ္ဇိတံ ပုညပ္ဖလံ အတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “အာနေဉ္ဇ ဇာတိကေနာ”တိ အစလနုဇာတိကေန ဥပေက္ခာဈာနေန နိဗ္ဗတ္တာနံ စတုတ္ထတလာနံ။ “ကေနစိ အန္တရာယေနာ”တိ တေဇောသံဝဋ္ဋာဒိကေန အန္တရာယေန။ “ဧတ္ထပိ”တိ တသ္မိံ စတုတ္ထတလေပိ။ “အာယု ဝေမတ္တတာယာ”တိ အာယုပ္ပမာဏနာနတ္တဿ။ “ဩဠာရိကာနံ”တိ ဣဒံ ပကတိယာ ဩဠာရိက သဘာဝတာယ ဝုတ္တံ။ န သုခုမာနံ အတ္ထိတာယ။ နတ္ထိ ဝိဟညနံ ဧတေသန္တိ အဝိဟာ။ ကိံ ဝိဟညနံ နာမာတိ အာဟ “သမထဝိပဿနာ ကမ္မေသု အဝိပ္ဖာရိကတာပတ္တီ”တိ။ စိတ္တဿ အဝိပ္ဖာရတာ ပဇ္ဇနံ နာမ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ပသာဒ ဒိဗ္ဗ ဓမ္မ ပညာ စက္ခူဟီ”တိ ‘ပသာဒ စက္ခု, ဒိဗ္ဗစက္ခု, ဓမ္မစက္ခု, ပညာ စက္ခူ, ဟိ။ တတ္ထ ပသာဒစက္ခု ဧဝ ဣဓ ဒိဗ္ဗစက္ခူတိပိ ဝုစ္စတိ။ “ဓမ္မ စက္ခူ”တိ ဟေဋ္ဌိမမဂ္ဂညာဏံ။ “ပညာ စက္ခူ”တိ ဝိပဿနာ ဉာဏပစ္စဝေက္ခနာဉာဏေဟိ သဒ္ဓိံ အဝသေသံ သဗ္ဗညာဏံ။ “ရူပီနံ သတ္တာနံ”တိ ရူပကာယဝန္တာနံ သတ္တာနံ။ “ကနိဋ္ဌဘာဝတော”တိ အပ္ပတရဘာဝတော။ “အနာကမိမဂ္ဂဋ္ဌဿပိ ပဋိက္ခေပေ”တိ သကအာကမိဘာဝေဋ္ဌတွာ ဘာဝေန္တဿေဝ အနာကမိမဂ္ဂေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ နော အညထာတိ အာဟ “သကအာကမိနံ ပဋိက္ခေပေနာ”တိအာဒိံ။

ဘူမိစတုက္ကံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၄၄. ဘဝန္တရေ ဩက္ကမန္တိ ဧတာယာတိ ဩက္ကန္တီတိ ပိယုဇ္ဇတိ။ “သောတရဟိတော”တိ ပသာဒသောတရဟိတော။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ “အာသိတ္တကာဒိဘာဝေနာ”တိ အာသိတ္တကပဏ္ဍကာဒိ ဘာဝေန။ “ဒွိဟိ ဗျဉ္ဇနေဟီ”တိ ဒွီဟိ နိမိတ္တေဟိ။ “ဝိဗဒ္ဓဝစနော”တိ ဝိပန္နဝစနော။ “ဝတ္ထု ဝိပန္နဿာ”တိ ဧတ္ထ “ဝတ္ထူ”တိ သမ္ဘာရ စက္ခု ဝုစ္စတိ။ တဿ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ဝိပန္နတ္တာ တေန သမန္နာဂတော ပုဂ္ဂလော ဝတ္ထုဝိပန္နောတိ ဝုစ္စတိ။ “တဿ တဿာ”တိ စက္ခုသော တာဒိကဿ ။“ပဿူတိယံ ယေဝာ”တိ ဝိဇာယမာနကာလေယေဝ။ “ပညာဝေယျတ္တိယ ဘာဝဿာ”တိ ဧတ္ထ ဗျတ္တဿ ဘာဝေါ ဝေယျတ္တိယံ။ “ဗျတ္တဿာ”တိ ဖရဏညာဏဿ ပုဂ္ဂလဿ။ ပညာ သဒ္ဓာတံ ဝေယျတ္တိယံ အဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ဒွိဟေတုက တိဟေတုကာနံပိ န သက္ကာ နိယမေတုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထံ န သက္ကာတိ အာဟ “မာတုကုစ္ဆိမှိ ဝိပတ္တိ နာမ နတ္ထီ”တိ။ ကတမေသံ ဝိပတ္တီတိ။ ဥပ္ပန္နာနမ္ပိ စက္ခု သောတာနံ ဝိပတ္တိ။ ကေနကာရဏေန ဝိပတ္တီတိ။ ပရူပက္ကမေနတ မာတုယာ ဝိသမ ပယောဂေန တ နာနာဗျာဓိနေ တ ဝိပတ္တီတိ ယောဇနာ။ ဓာတုပဟဋ္ဌေ ယက္ခ ပူဇာယံတိ ပဋိတတ္တာ “ပူဇနီယဋ္ဌေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတေန ယက္ခိတဗ္ဗာ ပူဇိတဗ္ဗာ ယက္ခာတိ ဒဿေတိ။ ယေ ပန ကိစ္ဆဇီဝိကပတ္တာ ဝိစရန္တိ, တေ ဘူမဿိတာ နာမ ဟောန္တီတိ ယောဇနာ။ “ဘူမိဿိတာ”တိ ဟဋ္ဌေ ဘူမိယံ သိတာ နိဿိတာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတုံ “ပုညနိဗ္ဗတ္တဿာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ဝိရူပ ဟုတွာ”တိ တေ ဝဏ္ဏတောပိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏာ ဟောန္တိ။ သဏ္ဌာနတောပိ ဒုဿဏ္ဌာနာ။ ဇီဝိကတောပိ ကိစ္ဆဇီဝိကာတိအာဒိနာ ဝိပန္နရူပါ ဟုတွာ။ ‘ဝိဝသာ ဟုတွာ နိပတန္တိ’တိ ဝိနိပတိကာတိပိ ဝဒန္တိ။ ဝိဝသာတိ စ အတ္တနော ဝသေန ဣစ္ဆာယ ဝိနာတိ အတ္ထော။ “ဝိဝိတ္တဋ္ဌာနေသူ”တိ ဇနဝိဝိတ္တေသု ဌာနေသု။ ပရိယေသိတွာ တ ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ။ ပီဠေတွာ တ ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တိ။ တာသေတွာ ပီဠေတွာ တ ဇီဝိတံ ကပ္ပေန္တီတိ ယောဇနာ။ “ဝေ

မာနိကပေတာပီ''တိ အတ္တနော ပုညနိဗ္ဗတ္တံ ဒိဗ္ဗဝိမာနံ ယေသံ အတ္ထိ, တေ ဝေမာနိကာ။ တေ ပန ပုညာပုညမိဿက ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တတ္တာ ကေစိ ဒိတ ဒိဗ္ဗသုခံ အနုဘဝန္တိ, ရတ္တိံ ပေတဒုက္ခံ။ ကေစိ ရတ္တိံ ဒိဗ္ဗသုခံ အနုဘဝန္တိ, ဒိ တ ပေတဒုက္ခန္တိ။ ပရေဟိ ဒတ္တံ ဒိန္နံ ပုညဖလံ ဥပနိဿာယ ဇီဝန္တီတိ ပရဒတ္တူပဇီဝိနော။ ''ပရေဟိ ဒိန္နံ ပုညဖ ဖလံ''တိ ဉာတကေဟိ ပုညံ ကတ္ဝာ ဤဒံ မေ ပုညံ ပေတာနံ ကာလင်္ကတာနံ ဉာတီနံ ဒေဓိတိ ဧဝံ ဒိန္နံ ပုညဖလံ။ ''သကလ စက္ကဝာဠပရိယာပန္နာ ဧကေဘူမကာ''တိ ယထာ တာဝတိံသာဘူမိ နာမ သဗ္ဗ စက္ကဝာဠေသုပိ အတ္ထိ။ သဗ္ဗာပိ ဒိဗ္ဗေန ဝဿသဟဿေန ဧကေအာယု ပရိစ္ဆေဒါ ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ စက္ကဝာဠေ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။ န တထာ နိရယေသု တ တိရစ္ဆာန ယောနိယံ တ ပေတ္တိဝိသယေတ အသုရကာယေတ မနုဿေသုတ ဘုမ္မဒေဝေသု တ ဧကေပရိစ္ဆေဒါ နာမ အတ္ထိ။ စတုန္နံ အပာယာနံ အာယုပ္ပမာဏ ဂဏနာယ နိယမော နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ, န နု ဗုဒ္ဓ သံယုတ္တေ ကောကာလိ ကံ ဘိက္ခုံ အာရဗ္ဘ ဘဂဝတာ ဝုတ္တော ဒသန္နံ နိရယာနံ ဝိသုံ ဝိသုံ အတ္ထီတိ။ သစ္စံ အတ္ထိ။ တေ ပန ဒသနိရယာ အဝီစိနိရယေ ပရိယာပန္နာ ဟုတ္ဝာ တဿ ပဒေသမတ္တာ ဟောန္တိ။ န တေဟိ ပဒေ သမတ္တေဟိ သကလော အဝီစိနိရ ယော နိယတာယု ပရိမာဏောတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ အပိ စ သောပိ တေသံ အာယုပရိစ္ဆေဒေါ အဝီစိဘူမိယာ နိယာမေန သိ ဒ္ဓေါ န ဟောတိ။ တေန တေန ကမ္မဝိသေသေနေဝ သိဒ္ဓေါ။ တသ္မာ ယံ ဝုတ္တံ ''တတ္ထ ယေဘုယျေန ကမ္မပ္ပမာဏ တ္တာ''တိ, တံ သု ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ ''တတ္ထ နိရယေသူ''တိအာဒိံ။ ''ဧဝံ သန္တေ''တိ န ဣတရ ဒီပတသီနံ အာယုကပ္ပဿ အာရောဟဏဥ္စ ဩရောဟဏဥ္စ အတ္ထီတိ ဝုတ္တေ သတီတိ အတ္တော။ သမာစာရော နာမ ဒသသုစ ရိတာနိ။ ဝိသမာစာရော နာမ ဒသဒုစ္စရိတာနိ။ တေသံ နိဿန္ဒဘူတာ သမ္ပတ္တိဝိပတ္တိယောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''တေသံ ပီ''တိ ဣတရ ဒီပတသီနံပိ။ သော ဧဝပရိစ္ဆေဒေါတိ အာပဇ္ဇတိ။ န စ သက္ကာ တထာ ဘဝိတုံ။ အာဒိကပ္ပကာလေ သဗ္ဗ ဗေသမ္ပိ စတုဒီပ တသီနံ အသင်္ချေယျာယုကတာ သမ္ဘဝတောတိ။ အထ ဣတရဒီပတသီနမ္ပိ အာယုကပ္ပဿ အာ ရောဟဏံ ဩရောဟဏဥ္စ အတ္ထိ။ ဧဝံ သတိ, တေဟိပိ တေသံ အာယုကပ္ပော ဇမ္ဗုဒီပတသီနံ အာယုကပ္ပေန ဧကဂတိ ကော သိယာတိ စောဒနာ။ နိဿန္ဒမတ္တတ္တာတိအာဒိ ပရိဟာရော။ နတ္ထိ ဣဒံ မမ ဣဒံ မမာတိ ပဝတ္တာ ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလိက တဏှာဟာ ဧတေသန္တိ ''အမမာ''။ ''အပရိဂ္ဂဟာ''တိ ပုတ္တအာရာဒိပရိဂ္ဂဟရဟိတာ။ ''ဥပရိမေ စာတုမဟာရာဇိကေ''တိ အာကာသဋ္ဌကစာတုမဟာရာဇိကေ။ ဒိဝေ ဒေဝလောကေ သိဒ္ဓါနိ ဒိဗ္ဗာနိ။ ''ယာဝ နိမိရာဇကာလာ''တိ ယာဝ အမ္ဟာကံ ဗောဓိသတ္တဘူတဿ နိမိရညော ဥပ္ပန္နကာလာ။ ကဿ ပဗုဒ္ဓော ပုရိမေ အန္တရကပ္ပေ ဥပ္ပန္နော။ နိမိရာဇာ ပန ဣမ သ္မိံ အန္တရ ကပ္ပေ ဥပ္ပန္နော။ ''မနုဿ လောကေဟိ ပညာသဝဿာနိ စာတုမဟာရာဇိကေ ဧကောဒိဗ္ဗရတ္တိဒိဝေ ဟောတိ''တိအာဒိ အဘိဓမ္မေ ဓမ္မ ဟဒယ ဝိဘင်္ဂေ အာဂတနယေန ဝုတ္တော။ စတုဂ္ဂုဏဝစနေ။ ''ဥပရိမာနံ''တိ ဥပရိမာနံ ဒေဝတနံ။ ဧကံ ဝဿသဟဿံ အာယုပ္ပမာဏံ ဟောတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''ဒွေ''တိ ဒွေ ဝဿသဟဿာနိ။ ''အဋ္ဌ ဌာ''တိ အဋ္ဌဝဿသဟဿာနိ။ ''ဟေဋ္ဌိမာနံ''တိ ဟေဋ္ဌိမာနံ ဒေဝတနံ။ ''ဥပရိမာနံ''တိ ဥပရိမာနံ ဒေဝတနံ။ ယာမေ ဧ ကော ရတ္တိဒိဝေတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ''စတ္တာရီ''တိ မနုဿလောကေ စတ္တာရိ ဝဿသတာနိ။ ဧဝံ သေသေ သု။ ''အာဒိအန္တ ဒဿနဝသေနာ''တိ စာတုမဟာရာဇိကေ မနုဿဝဿဂဏနာ ဒဿနံ အာဒိဒဿနံ နာမ။ ဣဓာနိ ဝ သဝတ္တိယံ မနုဿဝဿဂဏနာ ဒဿနံ အန္တ ဒဿနံ နာမ။

န အတိဒုဗ္ဗလံတိ နာတိဒုဗ္ဗလံ။ ''တံ''တိ တံ အဝိတက္က အဝိစာရမတ္တဈာနံ။ ''ဘူမန္တရေ''တိ ပဌမဈာနဘူမိတော အညိဿံ ဒုတိယဈာနဘူမိယံ။ ကပ္ပဝစနေ။ ကပ္ပီယတိ ဝဿ, ဥတု, မာသ, ပက္ခ, ရတ္တိ, ဒိတ, ဒိဝသေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇီယ တီတိ ကပ္ပော။ ကပ္ပီယန္တိ တ နာနာဓမ္မပ္ပဝတ္တိယော အတီတာ ဒိဝသေန ပရိစ္ဆိဇ္ဇီယန္တိ ဧတေနာတိ ကပ္ပော။ ကာ လော။ မဟန္တော ကပ္ပောတိ မဟာကပ္ပော။ ဝဿာနံ သတဘာဂေဟိပိ သဟဿဘာဂေဟိပိ သတသဟဿဘာဂေ ဟိပိ သင်္ခာတုံ အသက္ကုဏေယျောတိ အသင်္ချေယျော။ ဧကဿ အသင်္ချေယျဿ အန္တရေ ဒိဿမာ နော ကပ္ပော အန္တရကပ္ပော။ သတ္တာနံ နာနာအာယုပရိစ္ဆေဒေါ အာယုကပ္ပော။ သော ပန မနုဿာနံ ဒသဝဿာ ယုကကာလေ ဒသဝဿေန ပရိစ္ဆိန္နော။ နေဝသညာ ဒေတနံ နိစ္စကာလံ စတုရာသီတိ ကပ္ပသဟဿေဟိ ပရိစ္ဆိန္ နော။ အန္တရကပ္ပော နာမ စူဠကပ္ပော ဝုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဝီသတိပ္ပဘေဒာ စူဠကပ္ပာ ဝုစ္စန္တီတိ ကေစိ ဝဒန္တီတိ အာဒိနာ ယောဇနာ။ ''ယေ''တိ ယေ စတုသဋ္ဌိယာဒိဘေဒာ အန္တရကပ္ပာ။ ''ယထာဝိနဋ္ဌံ''တိ ဝိနဋ္ဌပ္ပကာရေန ဝိနဋ္ဌပ္ ပကတိယာ။ ဝဍ္ဎမာနော ကပ္ပော ဝိဝဋ္ဋော။ ''ယထာဝိဝဋ္ဋံ''တိ ဝိဝဋ္ဋပ္ပကာရေန ဝိဝဋ္ဋပ္ပကတိယာ။ အစ္စယေန အတိ က္ကမနေန။ ဟရဏေန အပနယနေန။ ''တတ္ထာ''တိ တသ္မိံ ကပ္ပဝစနေ။ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''တေဇေနော''တိ အဂ္ဂိနာ။ ''သံဝဋ္ဋတီ''တိ ဝိနဿတိ တအာ။ ''ဟေဋ္ဌာ''တိ ဟေဋ္ဌာလောကော။ ''စတုသဋ္ဌိတ ရေသူ''တိ နိဒ္ဓါရဏေ ဘုမ္မဝစနံ။

ကထာသု။ ‘‘သတ္တသတ္တဂ္ဂိနာတရာ’’တိ သတ္တသတ္တတရာ အဂ္ဂိနာ ဝိနဿန္တိ။ အထတ, ဘုမ္မတ္ထေ ပစ္စတ္
တဝစနံ။ သတ္တသုသတ္တသုတရေသု လောကော အဂ္ဂိနာ ဝိနဿတီတိ ယောဇနာ။ တေနာဟ ‘‘အဋ္ဌမေ အဋ္ဌမေ’’တိ။
‘‘ဒကာ’’တိ ဥဒကေန။ အဋ္ဌမေ အဋ္ဌမေတရေ လောကော ဒကေန ဝိနဿတီတိ ယောဇနာ။ ယဒာ စတုသဋ္ဌိတရာ ပုဏ္
ဏာ, တဒာ ဧကော တယုတရော သိယာ။ တတ္ထ ‘‘တဒာ’’တိ တသ္မိံ စတုသဋ္ဌိတရေ။ ‘‘ဝိဝဋ္ဋမာနံ’’တိ သဏ္ဌဟမာနံ။
‘‘ဝိဝဋ္ဋတီ’’တိ သဏ္ဌဟတိ။ ‘‘သံဝဋ္ဋမာနံ’’တိ ဝိနဿမာနံ။ ‘‘သံဝဋ္ဋတီ’’တိ ဝိနဿတိ။ ‘‘ဒွေဝ အသင်္ချေယျာ
နီ’’တိ အမုဒ္ဒဝယံ ဧကံ အသင်္ချေယျန္တိ ကတ္ဝာ ဥပစာရေန ဝုတ္တံ။ ယထာတံ-အာဘဿရာနံ အဋ္ဌကပ္ပာနီတိ။
‘‘ဥပမေနာ’’တိ ဥဒကတရေ ဟေဋ္ဌိမဘူမိသု ဥဒကေန ဝိနဿမာနာသု ဒုတိယဇ္ဈာနဘူမိ န တာဝ ဝိနဿတိ။ သံဝဋ္ဋက
ပ္ပေပိ စိရကာလံ တိဋ္ဌတေယေဝ။ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗဋ္ဌေတံ လဗ္ဘမာနတ္တာ ဝုတ္တံ။ အသင်္ချေယျကပ္
ပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ။ ဣဒမေဝ ပမာဏန္တိ။

ပဋိသန္ဓိစတုက္ကံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၄၅. ကမ္မစတုက္ကေ။ ‘‘ဇနေတီ’’တိ အဇနိတံ ဇနေတိ။ ဟတုဘာဝေတိ။ ‘‘ဥပတ္ထမ္ဘတီ’’တိ ဇနိတံ ဥပတ္ထမ္ဘ
တိ။ စိရဋ္ဌိတိကံ ကရောတိ။ ‘‘ဥပပီဠေတီ’’တိ ဇနိတံ ဥပပီဠေတိ, ပရိဟာပေတိ။ ‘‘ဥပဃာတေတီ’’တိ ဥပစ္ဆိန္ဒတိ။ ‘‘ကဋတ္
တာ ရူပာနံ’’တိ ကဋတ္တာနာမကာနံ ကမ္မဇရူပာနံ။ ‘‘ကမ္မပထပတ္တာတ’’တိ ဧတ္ထ ပဋိသန္ဓိဇနေန သတိ, သဗ္ဗမ္ပိ ကမ္မံ
ကမ္မပထပတ္တံ နာမ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိပစ္စိတ္တာတိ ဝိပက္ကံ။ ဝိပက္ကံ ဝိပာကံ ယေသန္တိ ဝိပက္က ဝိပာကာ။ ဥပ
တ္ထမ္ဘမာနာ ပဝတ္တတိ။ သယံပိ ပစ္စယလာဘေ သတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ‘‘အလဒ္ဓောကာသဿာ’’တိ ဣဒံ နိဒဿန
မတ္တံ။ လဒ္ဓောကာသဿပိ ဥပတ္ထမ္ဘနံ နာမ ဣစ္ဆိတဗ္ဗမေဝ။ အညံ အကုသလကမ္မံ ဩကာသံ လဘတီတိ
ယောဇနာ။ ‘‘စာယံ’’တိ စေ အယံ။ ‘‘ကာလင်္ကရိယာ’’တိ ကာလံကရေယျ။ ‘‘အဿာ’’တိ ဣမဿ ပုဂ္ဂလဿ။ ‘‘ပ
သာဒိတံ’’တိ ပသန္နံ။ ‘‘ပဒူသိတံ’’တိ ပဒုဋ္ဌံ။ ပုဗ္ဗေ ‘မရဏာသန္န ကာလေ’တိ ဝုတ္တတ္တာ ဣဓ ‘ပဝတ္တိကာလေပီ’တိ ဝု
တ္တံ။ ‘‘ဧတံ’’တိ ကမ္မန္တရဿ ဥပတ္ထမ္ဘနံ။ ‘‘ဇီဝိတပရိက္ခာရေ’’တိ ဇီဝိတပရိတရေ ပစ္စယေ။ ‘‘သမုအနေတ္တတ’’တိ
သမာဟ ရိတ္တတ ။‘‘ဧတ္ထော’’တိ ဥပတ္ထမ္ဘက ကမ္မဋ္ဌာနေ။ ခန္ဓသန္တာနဿ ဥပဗ္ရူဟနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ဝုတ္တန
ယေနာ’’တိ ‘ဇီဝိတန္တရာယေ အပနေတ္ဝာတ’တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန။ ခန္ဓသန္တာနဿ စိရတရပ္ပဝတ္တိန္တိ သမ္ဗန္ဓော။
‘‘ဝုတ္တပ္ပကာရာ’’တိ ‘ဝိပစ္စိတုံ အလဒ္ဓောကာသာတ ဝိပက္က ဝိပာကာ တ သဗ္ဗာပိ ကုသလာ ကုသလ စေတနာ’တိ ဧဝံ
ဝုတ္တပ္ပကာရာ။ ‘‘ဒုဗ္ဗလတရံ ကတ္ဝတ တ ဝိဗာဓမာနာ’’တိ ဥပပီဠက ကမ္မကိစ္စံ ဝုတ္တံ။ ‘‘ဇနက ကမ္မဿ ဒုဗ္ဗလ အာ
ယူဟနကာလေ’’တိ သမုစ္စယနကာလေ။ ‘‘ဝိဟတ သာမတ္ထိယံ’’တိ ဝိနာသိတသတ္တိကံ။ ‘‘မဟေသက္ခေသူ’’တိ မဟာနု
ဘာဝေသု။ ‘‘ဥပတ္ထမ္ဘကမ္ပိ တဗ္ဗိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ’’တိ ဥပပီဠက ကမ္မတော ဝိပရိယာယေန ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ‘ဥပရိ
ဘူမိ နိဗ္ဗတ္တကမ္ပိ သမာနံ ဟေဋ္ဌာဘူမိယံ နိဗ္ဗတ္တေတီ’တိအာဒီသု ‘ဟေဋ္ဌာဘူမိ နိဗ္ဗတ္တကမ္ပိ သမာနံ ဥပရိဘူမိ
ယံ နိဗ္ဗတ္တေတီ’တိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပာယော။ အဇာတသတ္တုရာဇဝတ္ထုမ္ဟိ တဿ ရညော ပိတုဃာတက
မ္မံ မဟာအဝီစိနိရယေ နိဗ္ဗတ္တနကမ္ပိ သမာနံ ပစ္ဆာ ဗုဒ္ဓု ပဋ္ဌာန ကမ္မေန ဗာဓိယမာနံ ဝိဟတသာမတ္ထိယံ ဟုတ္ဝတ
တံ ဥဿဒနိရယေ နိဗ္ဗတ္တေတိ။ ခန္ဓသန္တာနဿ ဝိဗာဓနံ နာမ သတ္တဿ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိ ကရဏန္တိ သမ္ဗန္ဓော။
ကထံ ဧကေမဟိံသာဒီနံ ပုတ္တအရညာတိမိတ္တာနဥ္စ ဝိပတ္တိကရဏံ တဿ သတ္တဿ ဥပပီဠက ကမ္မကိစ္စံ ဘဝေယျ
ယ။ အညောဟိ သော ပုဂ္ဂလော, အညေ ဧကေမဟိံသာဒယော။ န စ အညေန ကတံ ကမ္မံ အညေသံ သတ္တာနံ ဒုက္ခုပ္ပတ္
တိံ တ သုခုပ္ပတ္တိံ တ ကရေယျာတိ စောဒနာ။ ဒုဝိဓန္တိအာဒိနာ တံ ဝိဿဇ္ဇေတိ။ အာနန္ဒ သေဋ္ဌိဝတ္ထုမ္ဟိ။ သော
သေဋ္ဌိ မဟာမစ္ဆရိယော အဟောသိ။ အညေပိ အနံ ဒေန္တေ နီတရေသိ။ သော တတော စဝိတ္ဝတ ဧကသ္မိံ ကမဂေ ဧကိ
ဿာ ဣတ္ထိယာကုစ္ဆိမ္ဟိ ဇာတော။ တဿ ဇာတကာလတော ပဋ္ဌာယ တဿ ဟာပကမ္မေန မာတရံ အာဒိံ ကတ္ဝတ
သကလကမိကာနံ ဇနာနံ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိ ဟောတီတိ ဓမ္မပဒ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ နိဿန္ဒဖလဝသေန အညေန
ကတံ ကမ္မံ အညေသံ သတ္တာနံ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိံ တ သုခုပ္ပတ္တိံ တ ကရောတိ ယေတတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ [‘‘ကမ္မဇသန္တတိ သီ
သေသူ’’တိ ပဋိသန္ဓိကာလတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပန္နာ ဧကေကာ ကမ္မဇရူပသန္တတိ နာမ အတ္ထိ။ သာ ပစ္ဆာ အပရာပရံ တာ
ဒိသာယ ကမ္မဇရူပသန္တတိယာ ပဝတ္တတ္တာယ သီသဘူတတ္တာ သန္တတိ သီသန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဧကံ တကမ္မဇ
သန္တတိ သီသံ။ ဒွေဝ တကမ္မဇသန္တတိ သီသာနိ]။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂဟဋ္ဌေ။ ‘‘တဒေတ’’တိ တံ ဥပဃာတက ကမ္မမေဝ။ ‘‘ဣဓ
စာ’’တိ ဣမသ္မိံ အဘိဓမ္မတ္ထသင်္ဂဟေ။ ‘‘ဣမဿ ပီ’’တိ ဣမဿ ဥပဃာတက ကမ္မဿပိ။ ဒုဋ္ဌကမဏိ ရညော
ဝတ္ထုမ္ဟိ စ သောဏတ္ထေရ ပိတုနော ဝတ္ထုမ္ဟိ စ တေသံ မရဏာသန္နကာလေ ပထမံ ဒုဂ္ဂတိ နိမိတ္တာနိ ဥပဋ္ဌဟန္
တိ။ ပစ္ဆာ ရညော ဧကံ ပုဗ္ဗကတံ ကလျာဏ ကမ္မံ အနုဿရန္တဿ ထေရပိတု စ တင်္ခဏေ ဧဝ ဧကံ ကလျာဏ

ကမ္မံ ကရောန္တဿ တာနိ ဒုဂ္ဂတိ နိမိတ္တာနိ အန္တရဓာယန္တိ။ သဂ္ဂနိမိတ္တာနိ ပာတုဗ္ဘဝန္တိ။ ဥဘောပိ စဝိတွာ
သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တန္တီတိ။ ကုသလာ ကုသလ ကမ္မာနံ ခယံ ကရောတီတိ ကုသလာ ကုသလ ကမ္မက္ခယကရော။ ''အာယု
ကမ္မေသု ဝိဇ္ဇမာနေသူ''တိ တဿ သတ္တဿ အာယု ပရိစ္ဆေဒော စ ပရိယန္တ ဂတော န ဟောတိ, ကမ္မာနုဘာ
ဝေါ စ ပရိက္ခီဏော န ဟောတိ။ ဧဝံ အာယု ကမ္မေသု ဝိဇ္ဇမာနေသု။ ''အပရာဓ ကမ္မဿာ''တိ မာတာပိတူသု ဓမ္မိ
ကသမဏ ဗြာဟ္မဏေသု တ အပရဇ္ဈနဝသေန ကတဿ အပရာဓကမ္မဿ။ ''သော ပနာ''တိ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာတ
အော ပန။ ''အရုစ္စမာနော ဝိယာ''တိ အနိစ္ဆိယမာနောဝိယ။ ''သော''တိ မဇ္ဈိမဋ္ဌကထာ တဒော။ ''တတ္ထ ပနာ''တိ မဇ္ဈ
ိမဋ္ဌကထာယံ ပန။ ''သဗ္ဗဋ္ဌေတံ''တိ သဗ္ဗဋ္ဌ ဧတံ သုတ္တဝစနံ, ဝသေန ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ အနိစ္ဆန္တေပိ
ဋ္ဌိကာ စရိယေဟိ။ ''ဝိပာကံ ပဋိက္ကန္တီတဗ္ဗော''တိ ဝိပာကံ ပဋိစ္စ ကုန္တိ တဗ္ဗော။ တတ္ထ ''ဝိပာကံ''တိ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တကဉ္
ခန္ဓ သန္တာနံ ဝုစ္စတိ။ တဿ ဇနကံ ကမ္မံ ဇနက ကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ။ တဿေဝ ခန္ဓသန္တာနဿ ဥပတ္ထမ္ဘကံ တဿ
သေဝ ဥပပီဠကံ တဿေဝ ဥပဃာတကံ ကမ္မံ ဥပဃာတက ကမ္မန္တိ ဝုစ္စတီတိ အဓိပ္ပါယော။ ''သာကေတ ပဥ္
ဟေ''တိ ဝိဟာကုဒ္ဓါရေ အာဂတေ သာကေတ ပဉ္ဟေ။ ဓမ္မဒိန္နာယ နာမ ဥဂ္ဂသေန ရညော ဒေဝိယာ ဝတ္ထုမ္ပိ သာဒေဝီ
ပုဗ္ဗေ ဧကံ အဇံ ဃာတေသိ, တေန ကမ္မေန အပာယေသု ပတိတွာ ပစ္ဆာ ပဝတ္တိ ဝိပာကဝသေန ဗဟူသု ဘဝေသု အဇ
သရီရေ လောမဂဏနာမတ္တံ အတ္တနော သီသစ္ဆေဒန ဒုက္ခံ အနုဘောသီတိ။ ''သာ ပနာ''တိ သာ ဧကော ဟဏာတိပာတ
စေတနာ ပန။ မဟာမောဂ္ဂလာန ဝတ္ထု နာမ ပဥ္စသတ စောရာနံ ထေရဿ ဃာတ န ဝတ္ထု ။ ထေရောပိ အတ္တနာ ပုဗ္ဗကတေန
ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မေန စောရဃာတနံ လဘိတွာ ပရိနိဗ္ဗုတော။ သာမာဝတိဒေဝီ စ ဝဂ္ဂုမုဒါနဒိတီရတသိနော ပဉ္စသတ ဘိ
က္ခူ စ အတ္တနော ပုဗ္ဗကတေဟိ ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မေဟိ တာဒိသံ ပရူပက္ကမံ လဘိတွာ သဂ္ဂေသု နိဗ္ဗတ္တာ။ ဒုသ္သိမာ
ရော နာမ ကကုသန္ဓ ဗုဒ္ဓကာလေ မာရဒေဝ ပုတ္တော ဝုစ္စတိ။ ကလာဗုရာဇာနာမ ခန္တိ တဒိတာ ပသဿ ဃာတကော ဝု
စ္စတိ။ တေ ပန တင္ခဏေ အတ္တနာ ကတေန ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မေန တင္ခဏေ ဧဝ စဝိတွာ အဝီစိမှိ နိဗ္ဗတ္တာ။ တတ္
ထ ပုရိမ ဝတ္ထူသု ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မံ ဥပစ္ဆိန္ဒန မတ္တံ ကရောတိ။ န အတ္တနော ဝိပာကံ ဒေတိ။ ပစ္ဆိမဝတ္ထူသု ပန ဥပစ္
ဆိန္ဒနဉ္စ ကရောတိ, ဝိပာကဉ္စ ဒေတီတိ။ ဝိဘာဝနိပာဌေ။ ''ဥပစ္ဆေဒန ပုဗ္ဗကံ''တိ ဥပစ္ဆေဒန ပုဗ္ဗကံ ဝိပာကံ ဇနေတီတိ
ယောဇနာ။ ကမ္မန္တရဿ ဝိပာကံ ဥပစ္ဆိန္ဒိတွာဝ အတ္တနော ဝိပာကံ ဇနေတီတိ အဓိပ္ပါယော။ တတ္ထ ''အတ္တနော ဝိ
ပာကံ ဇနေတီ''တိ ကြမ ကအာစိ ဇနေတိ, ကအာစိ န ဇနေတီတိ ဧဝံ ဝိဘာဂဿ အကတတ္တာ ''တံ န သုန္ဒရံ''တိ ဝုတ္တံ။
တေနာဟ ''ကြမ ပုဗ္ဗကတေနာ''တိအာဒိ။ ''အဋ္ဌကထာသုယေဝ အာဂတတ္တာ''တိ တေသု ဝတ္ထူသု တေဇနာ ဥပစ္ဆေဒ
က ကမ္မေန မရန္တီတိ ဧဝံ ဝတွာ အာဂတတ္တာ။ ဝိပာကံ နိဗ္ဗတ္တေတီတိ ဝိပာက နိဗ္ဗတ္တကံ။ တဿ ဘာဝေါ ဝိပါ
က နိဗ္ဗတ္တကတ္တံ။ ဝိပာက နိဗ္ဗတ္တကတ္တဿ အဘာဝေါတိ ဝိဂ္ဂဟော။

ဇနကစတုက္ကံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၃၆. ''နိကန္တိ ဗလေန တ ပဋိဗာဟိယမာနံ ဝိပာကံ န ဒေတီ''တိ ဈာနလာဘိနော ဟုတွာပိ မရဏကာလေ ဥပ္ပဇ္ဇိ
တုံ နိကန္တိယာ သတိ, တံ ဈာနံ ဝိပာကံ န ဒေတီတိ အဓိပ္ပါယော။ ''ဧကဿာ''တိ ဧကဿ ပုဂ္ဂလဿ။ ''တေသံ''တိ
မဟဂ္ဂတကမ္မ အာနန္တရိယ ကမ္မာနံ။ အန္တိမ ဇဝနဝီထိယံ ကတံ နာမ ဝတ္ထု ဒုဗ္ဗလတ္တာ သယမ္ပိ ဒုဗ္ဗလံ ဟောတိ။ ပဋိသ
န္ဓိံ န ဇနေတိ။ တေနာဟ ''အန္တိမ ဇဝနဝီထိတော ပုဗ္ဗဘာဂေ အာသန္နေ ကတံ''တိ။ ကြဒဉ္စ ကမ္မသာမည ဝသေန ဝုတ္တံ။
ကမ္မဝိသေသေ ပန သတိ, န ဒေတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ ''မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကမ္မံ ပနာ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ကတံ အာသန္န
ကမ္မံ နာမာတိ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ ဟဋ္ဌိပာဌေ။ အဿပုဂ္ဂလဿ မရဏကာလေတ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမတ္တာ သမာ
ဒိန္နာ, မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ သမတ္တာ သမာဒိန္နာတိ ယောဇနာ။ ပရတော ပရိပုဏ္ဏံ အာဂမိဿတိ။ သောမနဿ ဇနကံ ပရစေတနာ
ပဝတ္တိဝသေန။ သန္တာပ ဇနကံ ကုက္ကုစ္စဝိပ္ပဋိသာရပ္ပဝတ္တိဝသေန။ ကြဒံ ဂရုက စတုက္ကံ နာမ အနန္တရေ ဘဝေ ဝိပစ္စနကာနံ
ကမ္မာနံ ဝသေန ဝုတ္တန္တိ အာဟ ''ဥပပဇ္ဇဝေဒနီယ ကမ္မာနိ ဧဝ''တိ။ ကမ္မံ နာမ ကုသလံ ဝါ ဟောတု, အကုသလံ
ဝါ။ ပုနပ္ပုနံ လဒ္ဓါ သေဝနေ သတိ, ဝိပာကံ ဒေတိ။ အသတိ န ဒေတိ။ ကာမာဝစရဿ ကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္
တာ ဥပစိတတ္တာ ဝိပာကံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ စက္ခု ဝိညာဏန္တိ စ, အကုသလဿ ကမ္မဿ ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာ
ဝိပာကံ ဥပ္ပန္နံ ဟောတိ စက္ခု ဝိညာဏန္တိ စ, ပဋ္ဌာနေ ဝုတ္တံ။ တတ္ထပိ ကတတ္တာတိ ဝတွာ ပုန ဥပစိတတ္တာတိ ဝစနံ
ပုနပ္ပုနံ ဝဍ္ဎနသင်္ခါတေ အာသေဝနေ သတိ ဧဝ ဝိပာကံ ဒေတီတိ ဉာပေတိ။ တသ္မာ ကတမတ္တ ကမ္မတ္တာ ကဋတ္တာ
ကမ္မံ နာမာတိ ဝုတ္တေပိ အနန္တရဘဝေ ဝိပစ္စနက ကမ္မဿေဝ ကြမ အဓိပ္ပေတတ္တာ ပုနပ္ပုနံ လဒ္ဓါ သေဝနမေဝ
ကြမ ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ အဋ္ဌကထာယံ ''ပုနပ္ပုနံ လဒ္ဓါသေဝနံ''တိ ဝုတ္တံ။

“ဝေဠု ကတ္တ”တိအာဒီသု။ “ယတ္ထ တံ ပုဗ္ဗကတံ ကမ္မန္တိ အာဂတံ”တိ ယသ္မိံ အဋ္ဌကထာ ပဒေသေ တံ ကဋ္ဌတ္
တာ ကမ္မံ ပုဗ္ဗကတံ ကမ္မံတိ အာဂတံ။ “ကသ္မာ ဣဓာ”တိအာဒီသု။ “ဣဓာ”တိ ဣမသ္မိံ အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေ။ ဟ
ဋ္ဌိယံ။ ယံ ဂရုကံ, တံ ဝိပာကံ ဒေတိ။ တသ္မိံ အသတိ, ယံ ဗဟုလံ။ တသ္မိံ အသတိ, ယံ အာသန္နံ။ တသ္မိံ အသတိ, ယံ ကဋ္ဌ
တ္တာ တ ပန ကမ္မံ, တံ ဝိပာကံ ဒေတီတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

သုတ္တန္တဟာဋ္ဌေ။ သုခဝေဒနံ ဇနေတီတိ သုခဝေဒနီယံ။ “သမတ္တာ”တိ သုဋ္ဌုဂဟိတာ။ “သမာဒိန္နာ”တိ တဒတ္ထ
ဝိဝရဏံ။ “ပရိယတ္တံ”တိ သမတ္ထံ။ တမ္ဗာဒိကေသု ယာဝဇီဝံ ဗဟူနိ ဟာပကမ္မာနိ အာစိဏ္ဏာနိ။ မရဏ ဒိဝသေ ပန
သာရိပုတ္တတ္ထေရဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတ္တ စဝိတ္တ တေန အာသန္န ကမ္မေန သဂ္ဂေ နိဗ္ဗတ္တိ။ တတကာလဿ
ယာဝဇီဝံ ဗဟူနိ ကလျာဏ ကမ္မာနိ အာစိဏ္ဏာနိ။ မရဏ ဒိဝသေပန ဗုဒ္ဓသာသနေ ဝိပရိတ သညံ ကတ္တ တေန အာသန္
န ကမ္မေန အပာယေ နိဗ္ဗတ္တိ။

ဂရုကစတုက္ကံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၄၇. ဒိဋ္ဌဓမ္မစတုက္ကေ။ ပဿိတဗ္ဗောတိ ဒိဋ္ဌော။ “ဓမ္မော”တိ ခန္ဓာယတန ဓမ္မ သမူဟော။ ဒိဋ္ဌော ဓမ္မောတိ ဒိဋ္ဌ
ဓမ္မော။ ဝတ္တမာနော ဓမ္မသမူဟော။ ယော အတ္တဘာဝေတိ ဝုစ္စတိ။ အတ္တသဋ္ဌာတဿ ဒိဋ္ဌိယာ ပရိကပ္ပိတသာရဿ
ဘာဝေ ပဝတ္တိ ကာရဏန္တိ ကတ္တတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “ဒိဋ္ဌ ဓမ္မော ဝုစ္စတီ”တိအာဒိမာဟ။ “ဝိပာကံ ပဋိသံ
ဝေဒေတီ”တိ ဧတေန ကထံ ကမ္မသာဓနံ ဒဿေတိ။ ပဋိသံဝေဒန ကိရိယာပဒေ ဝိပာကန္တိ ကမ္မပဒံ ဒိသ္တ ဝိပာကံ နာမ ဝေ
ဒိတဗ္ဗံ ဝေဒနီယံ။ ပဋိသံဝေဒိတဗ္ဗံ ပဋိသံဝေဒနီယန္တိ ဝိညာတတ္တာ။ “ဥပေစ္စာ”တိ ဥပဂန္တ္တ။ “ဥပပဇ္ဇိတ္တ”တိ ဥ
ပေစ္စ ပဇ္ဇိတ္တ။ ဟာပုဏိတ္တတိ အတ္ထော။ ဝိဘာဝနိဟာဋ္ဌေ။ “ဒိဋ္ဌ ဓမ္မတော”တိ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မဿ။ သာမိအတ္ထေ ပဉ္စမီ။ ဟ
ဋ္ဌိယံ ဝုတ္တံ။ “တ္ထေဟီ”တိအာဒိ ပုဗ္ဗတက္ကေ ဝုတ္တ နယမေဝ။ အပရသဒ္ဒော နိစ္စံ အဟာအနာ ပေက္ခော။ တဥ္စ အ
ဟာအနံ နာမ အနန္တရေ ဝုတ္တပဒေဟိ။ “ဒိဋ္ဌဓမ္မာ နာဂတာနန္တရ ဘဝေဟီ”တိ ဒိဋ္ဌဓမ္မတော စ အနာဂတာနန္တရ ဘဝတော
စာတိ အတ္ထော။ “ပရိဝတ္တော”တိ ပဗန္ဓော။ အပရာပရိယောတိ တ, အပရော စ အပရော စ အပရာပရော။ အပရာပရေ
ပဝတ္တော အပရာပရိယောတိ အတ္ထော။ “ဥပပဇ္ဇဘဝံ”တိ အနာဂတာနန္တရဘဝံ။ အဟောသိ ကမ္မေ “အဟောသီ”တိ
ပဒံ အညာသိ ကောဏ္ဍညောတိ ပဒေဝိယ ရုဠှီနာမပဒန္တိ အာဟ “အဟောသိ နာမကံ”တိ။ တံ ပန ရုဠှိပဒံ ကုတောပဝ
တ္တံတိ အာဟ “အဟောသိ ကမ္မံ”တိအာဒိံ။ “ဇံ ဝုတ္တ ဟဋ္ဌဝသေနာ”တိ တ္ထေ ဣမ ဝုတ္တော ဟဋ္ဌော သာ ဝသေ
သော။ ပရိပုဏ္ဏာဟဋ္ဌော ပန အဟောသိ ကမ္မံ အဟောသိ ကမ္မ ဝိပါကော, အဟောသိ ကမ္မံ နာဟောသိ ကမ္မ ဝိပါကော,
အဟောသိ ကမ္မံ အတ္ထိကမ္မ ဝိပါကော, အဟောသိ ကမ္မံ နတ္ထိ ကမ္မဝိပါကော, အဟောသိကမ္မံ ဘဝိဿတိ ကမ္မ ဝိပါ
ကော, အဟောသိ ကမ္မံ န ဘဝိဿတိ ကမ္မ ဝိပါကောတိအာဒိနာ ပဋိသမ္ဘိဒာ မဂ္ဂေ အာဂတော။ “သာ”တိ ပထမ ဇဝန
စေတနာ။ “အပ္ပတရ ဝိပါကာ စာတီ”တိ တ္ထေ “ဣတီ”တိ ဟေတု အတ္ထေ နိပါတော, တသ္မာ အစိရဋ္ဌိတိ ကတ္တာ ဒိဋ္ဌ
ဓမ္မေ ဧဝ ဖလံ ဒတ္တ ဝိဂစ္ဆတိ, တသ္မာ အပ္ပတရ ဝိပါကတ္တာ အဟေတုကမတ္တံ ဖလံ ဒတ္တ ဝိဂစ္ဆတီတိ ယောဇနာ။
“ပစ္စယောတိ စာ”တိ ပစ္စယံ လဒ္ဓာတိ ဝုတ္တော ပစ္စယောတိ စ။ “သော”တိ မဟန္တံ ဝုတ္တော ပစ္စယော။ “ကာကဝ
လိယာဒီနံ ဝိယာ”တိ ကာကဝလိယာဒီနံ ပုဂ္ဂလာနံ ဒိဋ္ဌဝေဒနီယ ကမ္မံ ဝိယ။ “ဟာကဋ္ဌတရပ္ပုလအနံ”တိ သတ္တာဟဗ္ဘန္
တရေ ဧဝ သေဋ္ဌိဋ္ဌာနပ္ပဋ္ဌိ လာဘာဒိဝသေန ဟာကဋ္ဌတရပ္ပုလအနကံ ကမ္မဝိသေသံ။ ကမ္မ ပထဇဝနသန္တာနေ ပဝတ္တာ
ပထမဇဝန စေတနာ တ ဣတရာပိ ပထမ ဇဝန စေတနာ တတိ ယောဇနာ။ “ကာစိ”တိ ကေစ္စာ ပထမဇဝန စေတနာ။ သေ
သာနိ ဒိဋ္ဌဓမ္မ ဝေဒနီယ ကမ္မာနိ။

ဥပပဇ္ဇကမ္မေ။ “အတ္ထ သာဓိကာ”တိ သန္နိဋ္ဌာနတ္ထသာဓိကာ။ ဟာဏဃာတာဒိ ကိစ္စသာဓိကာတိ ဝုတ္တံ ဟော
တိ။ သုဋ္ဌု နိဋ္ဌာပေတီတိ သန္နိဋ္ဌာပိကာ။ “သေသာနိ ပီ”တိ သေသာနိ ဥပပဇ္ဇ ဝေဒနီယ ကမ္မာနိပိ။ “ဣဓာ”တိ ဣမသ္မိံ
မနုဿ လောကေ။ “မိဿကကမ္မာနီ”တိ ကုသလာ ကုသလမိဿကာနိ ကမ္မာနိ။ ဝေမာနိကပေတဝတ္ထုနိ ဝိမာနဝတ္ထု
ဟဋ္ဌိယံ အာဂတာနိ။ “သုဂတိယံ ဝိပတ္တိံ အနုဘဝန္တာနိ ဝတ္ထူနီ”တိ တ္ထေ “ဝိပတ္တိံ”တိ စက္ခု သောတာဒီနံ အင်္ဂ ပစ္
စင်္ဂာနံ တ ဝိပတ္တိံ။ နာနာ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိဘူတံ တ ဝိပတ္တိံ။ “ဒုဂ္ဂတိယံ သမ္ပတ္တိံ”တိ မဟိဒ္ဓိနံ နာဂသုပဏ္ဏာဒီနံ သမ္ပ
တ္တိံ။ “ယထာ ဝုတ္တ ဝတ္ထူဟိ”တိ ဝေမာနိက ပေတဝတ္ထာဒီဟိ။ အဋ္ဌကထာဟာဋ္ဌေ။ “တေသံ သင်္ကမနံ နတ္ထိ”တိ
တေသံ ကမ္မာနံ ဝိပစ္စနကာလ သင်္ကန္တိ နာမ နတ္ထိ။ “ယထာဌာနေယေဝ ပတိဋ္ဌန္တိ”တိ တာနိ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မဋ္ဌာနာဒိဝသေန

ဘဂဝတာ ယထာ ဝုတ္တဌာနေ ဧဝ တိဋ္ဌန္တိ။ ‘‘ဧဝံ ဝုတ္တံ’’တိ တေသံ သင်္ကမနံ နတ္ထီတိအာဒိနယေန ဝုတ္တံ။ ‘‘ယုတ္တိ
ယာ တ အဘာဝတော’’တိ ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌ ဓမ္မ ဝေဒနီယဿ ပဋိသန္ဓိ ဝိပာကာဒိ ယုတ္တိယာ အဘာဝတော။

ဒိဋ္ဌဓမ္မစတုက္ကံ။

၁၄၈. ပာကဋ္ဌာနစတုက္ကေ။ ‘‘ကာယာဒီနံ’’တိ စောပနကာယာဒီနံ။ ကာယ ဝိညတ္တာဒီနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ‘‘အ
တိပာတေန္တိ’’တိ အတိက္ကမ္မ ပယောဂေန အဘိဘဝိတ္ဝာ ပာတေန္တိ။ တေနာဟ ‘‘အတိပာတနဋ္ဌေနတ္ထာ’’တိအာဒိံ။
‘‘အဒိန္နံ’’တိ သာမိကေနအဒိန္နံ ပရသန္တကံ။ အဂမနီယဝတ္ထုန္တိ နာမ အဝီတိက္ကမနတ္ထာယ အနုပဂန္တဗ္ဗာနိ မာတုရ
က္ခိတာဒီနိ ဣတ္ထိ ပုရိသသရီရာနိ။ ‘‘တဿာ’’တိ ပရပာဏဿ။ ‘‘တတော’’တိ ပရပရိဂ္ဂဟိတ ဘာဝတော။ ‘‘အစ္ဆိန္ဒ
ဒက စေတနာ’’တိ ပရသန္တကဿ အတ္တနော သန္တကကရဏဝသေန ဘုသံ ပရသန္တကာ ဘာဝစ္ဆိန္ဒက စေတနာ။ ဝိ
လုပ္ပန စေတနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ‘‘မဂ္ဂေန မဂ္ဂပ္ပဋိပါဒကဿာ’’တိ အတ္တနော မဂ္ဂေန ပရမဂ္ဂ သမ္ပယောဇကသ္
သ။ ‘‘ဧတ္ထပိ’’တိ ယထာ အဒိန္နာအာနေ ပရပရိဂ္ဂဟိတ သညိနောတိ ဒုတိယံ အင်္ဂပဒံ ဝုတ္တံ။ ဧဝံ ဧတ္ထပိ။ ဧတ္ထ ဝဒန္
တိ အဂမနီယ ဝတ္ထု ဝသေန စိတ္တန္တိ အဝတ္ဝာ တသ္မိံ သေဝန စိတ္တန္တိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ အဂမနီယ ဝတ္ထု သညိတာ
တိ အဝုတ္တမ္ပိ ဝုတ္တသဒိသံ ဟောတီတိ။ န ဟောတိ။ န ဟိ တသ္မိန္တိ ဝစနံ သညာဝိသေသ သဟိတံ အတ္ထံ ဝဒတိ။ ဤ
ဒိသေသု စ ဌာနေသု သစေ သညာပဓာနံ ဟောတိ။ ပာဏသညိတာ, ပရပရိဂ္ဂဟိတ သညိတာ,တိ အင်္ဂ ပဒံ ဝိယ ဣဓပိ အဂ
မနီယ ဝတ္ထု သညိတာတိ ဒုတိယံ အင်္ဂပဒံ အဝဿံ ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ။ ကသ္မာ, အင်္ဂနိယမဋ္ဌာနတ္တာ။ တေနာဟ ‘‘ဧ
တေနာ’’တိအာဒိံ။ ‘‘စတုရင်္ဂိကော ဝုတ္တော’’တိ တဿ စတ္တာရော သမ္ဘာရာ။ အဂမနီယ ဝတ္ထု, တသ္မိံ သေဝန စိတ္
တံ, သေဝနပ္ပယောဂေ, မဂ္ဂေန မဂ္ဂပ္ပဋိပတ္တိ အဓိဝါသနန္တိ။ ‘‘သာ’’တိ ဘိက္ခုနီ။ ‘‘ရက္ခိတာသု သင်္ဂဟိတာ’’တိ
မာတုရက္ခိတ ပိတု ရက္ခိတာဒီသု သင်္ဂဟိတာ။ ‘‘ဥဒ္ဒိကာသု ပနာ’’တိ သုတ္တန္တဥဒ္ဒိကာသု ပန။ ‘‘သာ’’တိ ဘိက္ခုနီ။ ပာသဏ္ဍာ
ဝုစ္စန္တိ ဒိတ္တသဌ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတာဒီနိ။ တံ တဒိနော ပာသဏ္ဍိယာ နာမ။ တေသံ ဓမ္မော ပာသဏ္ဍိယ ဓမ္မော နာမ။ မိစ္ဆာစာရော
ပိ ဒုဿီလာယ ဣတ္ထိယာ ဝီတိက္ကမော အပ္ပသာဝဇ္ဇော။ တတော ကေရူပ သီလိကာယ မဟာသာဝဇ္ဇော။ တတော
သရဏင်္ဂတာယ, ပဉ္စ သိက္ခာ ပဒိကာယ, သာမဏေရိယာ, ပုထုဇ္ဇန ဘိက္ခုနိယာတိအာဒိ။ အဋ္ဌကထာ ပာဌေ။ ‘‘ဧတ္တာ’’တိ
ဣမသ္မိံ အကုသလကာယကမ္မေ။ ‘‘န ဂဟိတံ’’တိ ထေရေန တ အဋ္ဌကထာစရိယေဟိ တ န ဂဟိတံ။ သုရဥ္စ မေရယဥ္စ ပိ
ဝန္တိ ဧတေနာတိ သုရာမေရယ ပာနံ။ တဒဇ္ဈောဟရဏ စေတနာ ကမ္မံ။ ‘‘သဗ္ဗ လဟုကော’’တိ သဗ္ဗေသံ သုရာပာန ကမ္မ
ဝိပါကာနံ မဇ္ဈေ ယော ဝိပါကော လဟုကတရော, ပဝတ္တိဝိပါကမတ္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ‘‘ဥမ္မတ္တကသံဝတ္တနိ
ကော’’တိ ဥမ္မတ္တဘာဝ သံဝတ္တနိကော။ ‘‘ပဉ္စပိ’’တိ သုရာပာန ကမ္မေန သဟ ပဉ္စပိ။ မူလဋီကာ ဝစနေ။ ‘‘တဿာ’’တိ
သုရာပာန ကမ္မဿ။ ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ္ဂဋီကာယံ ဣမဿ တဏှာဿ သံဝဏ္ဏနာယံ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ တတ္ထ
‘‘တဗ္ဗိ ရမဏာဒယော စာ’’တိ တတော သုရာပာနတော ဝိရမဏာဒယော စ။ ‘‘မဒဿာ’’တိ မဇ္ဇနဿ။ ‘‘အပုညပထသ္
သာ’’တိ အကုသလ ကမ္မ ပထဿ။ ‘‘တဗ္ဗိရတိ ပိ’’တိ တတော သုရာပာနတော ဝိရတိပိ။ ‘‘နိမ္မဒတာယာ’’တိ မဇ္ဇနရဟိ
တ ဘာဝဿ။ ‘‘သာ’’တိ နိမ္မဒတာ။ ‘‘ပုညပထဿာ’’တိ ကုသလကမ္မ ပထဿ။ ‘‘ဣတိ’’တိ တသ္မာ။ ‘‘တာနိ’’တိ သု
ရာပာန ကမ္မတဗ္ဗိရတိ ကမ္မာနိ။ ‘‘န ဣတရံ’’တိ ကမ္မပထေဟိ အသမ္ဗန္ဓံ။ သုရာပာနံ ဝိသုံ ပဋိသန္ဓိံ န ဒေတီတိ ယောဇနာ။
တဗ္ဗိရတိ ကမ္မေ ပန သစေ ဣဒံ သုရာပာနံ နာမ ပာပကမ္မံ ဒုစ္စရိတန္တိ ဉတ္ဝာ သမာဒါန ဝိရတိ သမ္ပတ္တဝိရတိ ဝ
သေန တံ သိက္ခာပဒံ ရက္ခတိ။ တံ သီလံ အညေဟိ ပုညပထေဟိ အသမ္ဗန္ဓမ္ပိ ဝိသုံ ပဋိသန္ဓိံ န ဒေတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ‘‘ဧ
ဝမိဒံ ပိ’’တိ ဧဝံ ဣဒမ္ပိ သုရာပာန ကမ္မံ ကမ္မ ပထပတ္တဿ ကမ္မဿ ပရိတရဘူတံ ဧဝ ပဋိသန္ဓိံ ဇနေတီတိ
ယောဇနာ။ ‘‘တတ္ထာ’’တိ ကမ္မပထသုတ္တေသု။ သရူပတော န ဝုတ္တန္တိ စ သက္ကာ ဝတ္တုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ယံ’’တိ
ယံ သုရာပာန ကမ္မံ။ ‘‘တတ္ထာ’’တိ တေသု ကမ္မပထသုတ္တေသု။ ကမ္မ ဇနနံ နာမ ဒုစ္စရိတ ကမ္မာနံ ဇနနံ။ သက္ကေန
ဒေဝါနမိန္ဒေန တဿ အပာယကမိတာ ဝုတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ တဿာသုရာယ ပုဏ္ဏံ ဣမံ သုရာကုမ္ဘံကိဏာထ။
မူလံ ဒေထ ဂဏှဟာထာတိ အတ္ထော။ ‘‘တဿာ’’တိ သုရာပာန ကမ္မဿ။ အပာယံ ဂမေတိ သမ္ပာပေတီတိ အပာယ
ကမီ။ ‘‘ယဒိဒံ’’တိ ယာ အယံ ယထာလာဘ ယောဇနာ အတ္ထိ။ မူလဋီကာ ဝစနေ။ ‘‘ကမ္မသဟဇာတာ’’တိ အကုသလ ကမ္မ
သဟဇာတာ တဏှာ။ ‘‘တေသံ’’တိ တေသံ ပဉ္စန္နံ ကမ္မာနံ။ ‘‘ကောဋ္ဌာသတော’’တိ ဓမ္မသင်္ဂဏီယံ ဖဿော ဟောတိ,
ဝေဒနာ ဟောတီတိအာဒိနာ ဝုတ္တေ ဓမ္မုဒ္ဒေသတရေ စျာနာဒိကောဋ္ဌာသာ နာမ အာဂတာ။ တေသု ပဉ္စ သိက္ခာပအာ
ကောဋ္ဌာသတော ကမ္မပထ ကောဋ္ဌာသိကာ ဧဝ။ ကမ္မပထ ကောဋ္ဌာသေ အန္တောဂဓာတိ အတ္ထော။ ‘‘ပုရိမာနံ စတုန္
နံ’’တိ ပာဏာတိ ပါတာဒီနံ စတုန္နံ ကမ္မာနံ။ ‘‘ပဋိက္ခိတ္တော’’တိ တဿ ကမ္မပထဘာဝေ ပဋိက္ခိတ္တော။ ‘‘တတိ
ယံ’’တိ တတိယ သုတ္တံ။ တောသုပိ စ အဋ္ဌကထာသု။

ကာယကမ္မာဒီသု။ သသမ္ဘာရကာယော နာမ သကလော ရူပကာယော။ ပသာဒကာယော နာမ ကာယပသာဒေါ ဧဝ။ ကာယ ဝိညတ္တိ စောပနကာယော နာမ။ “စောပန”န္တိ စ စလနံ ဝုစ္စတိ။ “သော ယေဝ”တိ စောပနကာယောယေဝ။ ကာယကမ္မ နာမ လာဘော စ ဟောတိ, တသ္မာ သော ကမ္မာနံ ပဝတ္တိ မုခန္တိ ဝုစ္စတီတိ ယောဇနာ။ “ကမ္မာနိ ဝိသေသေတုံ”တိ ဣဒံ ကာယကမ္မံ နာမ, ဣဒံ ဝစီကမ္မံ နာမာတိ ဝိသေသေတုံ နိယမေတုံ။ “သက္ကောန္တီ”တိ ကမ္မာနိ ဝိသေသေတုံ သက္ကောန္တိ။ တသ္မာ ကာယဒွါရေ ဝုတ္တိတောတိ စ ဝစီဒွါရေ ဝုတ္တိတောတိ စ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ မိစ္ဆာစာရဿ ဝစီဒွါရေ အပ္ပဝတ္တိတော “ပုရိမာနိ ဒွေဝ”တိ ဝုတ္တံ။ “မဇ္ဈိမာနိ စတ္တာရီ”တိ မုသာဝါဒါဒီနိ စတ္တာရိ ဝစီကမ္မာနိ။ “ဆဗ္ဗိဓာနိ တာနိ ဝဇ္ဇာနီတိ”တိ ‘ကာယကမ္မံ ဇဟေယျု’န္တိအာဒီနိ ဆဗ္ဗိဓာနိ တာနိ ဝဇ္ဇာနိ။ ကထံ ကေမေကေန ဗာဟုလ္လ သဒ္ဒေန ဆဗ္ဗိဓာနိ တာနိ ဝဇ္ဇေတီတိ။ အနွယတော စ ဗျတိရေကတော စ ဝဇ္ဇေတိ။ ကထံ, ပါဏာတိပါတ ကမ္မံ ကဒါစိ အပ္ပကေန ဝစီဒွါရေ ဥပ္ပန္နမ္ပိ ကာယဒွါရေ ဧဝ ပဝတ္တိ ဗဟုလတ္တာ ကာယကမ္မမေဝ ဟောတိ။ ဝစီကမ္မ သင်္ခံ န ဂစ္ဆတိ။ ဒွေ ဝါ အဿ နာမာနိ န ဘဝန္တိ။ ဝစီဒွါရေ ပန အပ္ပကဝုတ္တိတ္တာ ဝစီကမ္မံ နာမ န ဟောတိ။ ကာယကမ္မန္တိ နာမံ န ဇဟာတိ။ ဒွေ ဝါ အဿ နာမာနိ န ဘဝန္တီတိ ဧဝံ ဧကေန ကာယဒွါရေ ဗာဟုလ္လဝုတ္တိဝစနေန ပါဏာတိပါတ ကမ္မေ ဆဗ္ဗိဓာနိ ဝဇ္ဇာနိ ဝဇ္ဇေတီတိ။ ဧဝံ သေသေသု။ ဝနစရကော နာမ ဝနလုဒ္ဒကော။ သော ပန ကဒါစိ အပ္ပကေန ဂါမေ စရန္တောပိ ဝနေ ဗာဟုလ္လ စာရိတ္တာ ဝနစရကော ဧဝ ဟောတိ။ ဂါမစရကောတိ နာမံ န လဘတိ။ ဒွေ ဝါ အဿ နာမာနိ န ဘဝန္တိ။ ဧဝံ သင်္ဂါမာဝစရကာပိ။ သင်္ဂါမာဝစရော နာမ သင်္ဂါမေ ဗာဟုလ္လာဝစရော ဟတ္ထိ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ မနောဒွါရံ သဗ္ဗ ကမ္မ သာဓာရဏတ္တာ ကမ္မာနိ ဝိသေသေတုံ န သက္ကောတီတိ ဝုတ္တံ။ ဧဝဉ္စသတိ, ‘အဘိဇ္ဈာ ဗျာပါဒေါ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ စေတိ မနသ္မိံ ဝုတ္တိတော မနောကမ္မံ နာမာ’တိ ဣဒံ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ။ နော န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကမ္မ သိဒ္ဓိ ပဋိစ္စ အညဒွါရေဟိ အသာဓာရဏတ္တာ ။ တေနာဟ “မနောကမ္မာနိ ပနာ”တိအာဒိံ။ “သိဒ္ဓံ”တိ နိဗ္ဗတ္တံ။ “ကာယကမ္မဒွါရံ”တိ ဧတ္ထ တတ္ထ စောပနကာယော ကာယကမ္မာနံ ပဝတ္တိ ဗဟုလတ္တာ ကာယကမ္မ ဒွါရံ နာမ။ စောပနဝါစာ တတ္ထ ဝစီကမ္မာနံ ပဝတ္တိ ဗဟုလတ္တာ ဝစီကမ္မဒွါရံ နာမ။ ကုသလာ ကုသလ ဇဝန စိတ္တံ ပန မနောကမ္မာနံ တတ္ထေဝ ကမ္မ ကိစ္စ သိဒ္ဓိတော မနောကမ္မ ဒွါရံ နာမာတိ ဧဝံ ကမ္မေန ဒွါရ ဝဝတ္ထာနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “တဿ ဒွါရဿ နာမံ ဘိန္ဒိတုံ ဝါ”တိ ကာယောတိ နာမံ ဘိန္ဒိတုံ ဝါ။ “အတ္တနော နာမံ ဒါတုန္တိ ဝါ”တိ ဝစီတိ နာမံ ဝါ ဒါတုံ ဝါ။ “ဗြာဟ္မဏ ဂါမာဒီနံ ဗြာဟ္မဏ ဂါမာဒိဘာတေ ဝိယာ”တိ တသ္မိံ အညကုလေသု ဝသန္တေသုပိ ဗြာဟ္မဏ ကုလဗဟုလတ္တာ ဗြာဟ္မဏ ဂါမောတွေဝ နာမံ ဟောတိ။ တသ္မိံ ဝနေ အညရုက္ခေသု သန္တေသုပိ ခဒိရရုက္ခ ဗဟုလတ္တာ ခဒိရဝနန္တွေဝ နာမံ ဟောတီတိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ။ ကာယကမ္မံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၄၉. ဝစီကမ္မေ။ “မုသာ ဝဒန္တိ”တိ အဘူတတော ဝဒန္တိ။ ပိသတိ တောယာတိ ပိသုဏာ။ “နိရတ္ထိ နယေနာ”တိ ဧတ္ထ ပိယသုညံ ကရဏာတိ ဝတ္တဗ္ဗေ အက္ခရ လောပကရဏံ နိရတ္ထိ နယော နာမ။ “ယေနာ”တိ ယေနဇနေန။ “သမ္ဖံ”တိ ဧတ္ထ သံသဒ္ဒေါ သမ္မတိ ဒုက္ခံ ဧတေနာတိ အတ္ထေန သုခေ ဟိတေ ဝတ္တတီတိ အာဟ “သံ သုခံ ဟိတဉ္ဖာ”တိ။ ကီဒိသံ သုခံ ဟိတဉ္ဖာတိ အာဟ “သာဓုဇနေဟိ အဓိဂန္တဗ္ဗံ”တိ။ ဧတေန ပါပဇနေဟိ အဓိဂန္တဗ္ဗံ ဟိတသုခံ ပဋိက္ခိပတိ။ ဟိတသုခဿ ဝိနာသနံ နာမ တဿ အာဂမန မဂ္ဂဘိန္ဒနန္တိ အာဟ “ဟိတသုခ မဂ္ဂံ ဘိန္ဒတီ”တိ။ “တံ တ”တိ ဧတ္ထ “တံ”တိ ဟိတသုခံ။ “အတ္ထ ဓမ္မာ ပဂတဿာ”တိ အတ္ထတော စ ဓမ္မတော စ အပဂတဿ။ “ပဋိဘာဏ စိတ္တဿာ”တိ သုဏန္တာနံ စိတ္တရတိ စိတ္တဟာသဝဍ္ဎနတ္ထာယ ပဋိဘာဏဉာဏေန စိတ္တီကတဿ။ “ယတ္ထာ”တိ ယသ္မိံ ကထာ မဂ္ဂေ။ “အတ္ထ ဓမ္မ ဝိနယပဒံ”တိ အတ္ထ ပဒဉ္စ ဓမ္မပဒဉ္စ ဝိနယ ပဒဉ္စ။ တတ္ထ အတ္ထော နာမ အာရောဂျသမ္ပတ္တိ, မိတ္တသမ္ပတ္တိ, ပညာသမ္ပတ္တိ, ဓန သမ္ပတ္တိ, ဘောဂသမ္ပတ္တိယော။ တာသု ကောသလ္လဇနကံ တက္ကပဒံ အတ္ထပဒံ နာမ။ ဣဒံ သုစရိတံ နာမ သဂ္ဂသံဝတ္တနိကံ, ဣဒံ ဒုစ္စရိတံ နာမ အပါယ သံဝတ္တနိကန္တိ ဧဝံ သဘာဝ ဓမ္မေသု ကောသလ္လ ဇနကံ တက္က ပဒံ ဓမ္မ ပဒံ နာမ။ ဧဝံ စိတ္တံ ဒမိတဗ္ဗံ, ဧဝံ ဣန္ဒြိယာနိ ဒမိတဗ္ဗာနိ, ဧဝံ ရာဂေ ဝိနေတဗ္ဗော, ဧဝံ ဒေါသော ဝိနေတဗ္ဗောတိအာဒိနာ ဝိနေတဗ္ဗေသု ဝိနယ ကောသလ္လဇနကံ တက္ကပဒံ ဝိနယ ပဒံ နာမ။ ယတ္ထ ဧဝရူပံ အတ္ထ ပဒံ ဓမ္မ ပဒံ ဝိနယ ပဒံ ကိဉ္စိ နတ္ထိ။ တဿ ဝါစာ ဝတ္ထုမတ္တဿ ဧတံနာမံ ဟောတီတိ ယောဇနာ။ “သမ္ဖံ”တိ ဝုတ္တပ္ပကာရံ နိရတ္ထကဝစနံ။ “တတ္ထာ”တိ တေသု ဝစီကမ္မေသု။ ဝိသံဝါဒနံ နာမ ဝိရဇ္ဈာပနံ။ ဝိသံဝါဒကော နာမ ဝိရဇ္ဈာပနကော။ အတ္ထံ ဘဉ္ဇတိ ဝိနာသေတီတိ အတ္ထ ဘဉ္ဇနကော။ “ကမ္မပထဘေဒေါ”တိ ပဋိသန္ဓိ ဇနကော ကမ္မပထဝိသေသော။ “ဣတရော”တိ အတ္ထ ဘဉ္ဇနကတော အညော မုသာဝါဒေါ။ “ကမ္မမေဝ”တိ ပဝတ္တိ ဝိပါက ဇနကံ ဝစီကမ္မမေဝ။ “ရဇာနံ”တိ ဓူလီနံ။ တာသု သုဂတိ ဒုဂ္ဂတီသု ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ တဒုပ္ပဇ္ဇနကာနိ။ “ပထဘူတတ္တာ”တိ ဥပ္ပတ္တိမဂ္ဂဘူတတ္တာ။ “ဘေဒ ပုရေက္ခာရေနာ”တိ မိတ္တဘေဒပုရေက္ခာရေန။ မိတ္

တံ ဘိန္ဒတီတိ ဘေဒကော။ “သံကိလိဋ္ဌ စေတနာ”တိ အတ္ထ ပုရေက္ခာရ ဓမ္မ ပုရေက္ခာရ ဝိနယ ပုရေက္ခာရ အနုသာသ
နိ ပုရေက္ခာရ ရဟိတာ ကေဝလံ ဘေဒပုရေက္ခာရ စေတနာ သံကိလိဋ္ဌ စေတနာ နာမ။ “ပရေ ဘိန္ဒေ ယေဝါ”တိ ပရဇနေ
ပရဇနေန မိထုဘေဒဝသေန ဘိန္ဒေယေဝ။ “ယံ ကိဉ္စိ”တိ ယံ ကိဉ္စိ အက္ကောသဝတ္ထုံ။ “အယံ ပိ”တိ အယံ ဖရုသဝါစာပိ။
ဧဝံ အက္ကောသန ကမ္မံပိ အက္ကောသိတဗ္ဗဿ ဒူရေ ဌိတဿပိ မတဿပိ သမ္ဘဝတီတိ ယောဇနာ။ အနတ္ထံ နိရ
တ္ထကဝါစာ ဝတ္ထု မတ္တံ ဝိညာပေတီတိ အနတ္ထဝိညာပနကော။ “သစ္စတော ဂဏှာဟန္တေ ယေဝါ”တိ ယထာ သော
ကထေတိ, တထာ တံ ဝတ္ထု ဥပ္ပန္န ပုဗ္ဗန္တိ ဧဝံ သစ္စတော ဂဏှာဟန္တေယေဝ။ ကေစိ သစ္စတော ဂဏှာဟိတွာ ကိဉ္စိ ဝ
တ္ထုံ ပူဇနီယ ဌာနေ ဌပေတွာ ထောမေန္တော ပူဇေန္တော ဝန္ဒန္တော ပရိဟရန္တိ။ သမ္ပရာယိ ကတ္တာယ တံ သရဏံ ဂစ္
ဆန္တိ။ သဗ္ဗမေတံ နိရတ္ထကံ ဟောတိ။ “တဒဿာဒဝသေနာ”တိ တံ ရာဇကထာဒိံ တတ္ထ စိတ္တရတိံ လဘိတွာ အ
ဿာဒဝသေန ကထေန္တဿေဝ ကမ္မံ ဟောတိ။ အနိစ္စ လက္ခဏ ဝိဘာဝနတ္ထာယ ဝါ ရတနတ္တယ ဂုဏဝိဘာဝနတ္
ထာယ ဝါ ပါပ ဂရဟ ကလျာဏ သမ္ဘာဝနာယ ဝါ ကထေန္တဿ ပန သတ္ထကမေဝ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ တေ
နာဟ “အတ္ထ ဓမ္မ ဝိနယ နိဿိတံ”တိအာဒိံ။ သေသမေတ္ထ ကာယဒွါရေ ဒီပိတမေဝ။

၁၅၀. မနောကမ္မေ ။ “အဘိဇ္ဈာယန္တီ”တိ အတိရေကတရံ ဈာယန္တိ, စိန္တေန္တိ, ဩလောကေန္တိ တတိ ဣမမတ္
ထံ ဒဿေန္တော “အဿာဒမတ္တေ အဋ္ဌတွာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဗျာပါဒေန္တီ”တိ ဝိဂတဘာဝံ အာပါဒေန္တိ သမ္
ပါပေန္တိ။ တဉ္စ အာပါဒနံ န ကာယဝါစာဟိ။ အထ ခော စိတ္တေနေဝါတိ ဝုတ္တံ “စိန္တေန္တီ”တိ။ “တပ္ပိ ပရီတ
တော”တိ သပ္ပုရိသ ပညတ္တိတော ဝိပရီတေန။ “တတ္ထာ”တိ တေသု မနောကမ္မေသု။ “ဣဒံ မမဿာ”တိ ဣဒံ သန္
တကံ မမသန္တကံ ဘဝေယျ, အဟော သာဓု ဝတာတိ ယောဇနာ။ “အတ္တနော ကတွာ”တိ အတ္တနော သန္တကံ ကတွာ။
“လာဘာဝတိမေ”တိ ဧတ္ထ သုလာဘံ လဘန္တီတိ လာဘာ။ “အတ္တနော ကရေယျံ”တိ အတ္တနော သန္တကံ ကရေယျံ။
ပရဘဏ္ဍံ ဝတ္ထု ယဿာတိ ပရဘဏ္ဍ ဝတ္ထုကော။ “ဝတ္ထုံ”တိ အာရမ္မဏဘူတံ ဝတ္ထုံ။ ယာဝ န ပရိဏာမေတိ, တာဝ န
ကမ္မပထဘေဒော ဟောတီတိ ယောဇနာ။ “ဝုတ္တဥပဟာတံ အဋ္ဌကထာသု”တိ အဓိကာရော။ “အယံ”တိ အယံ သတ္တော။
“တဿာ”တိ တဿ သတ္တဿ။ ဒသဝတ္ထုကာမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ နာမ ‘နတ္ထိ ဒိန္နံ, နတ္ထိ ယိဋ္ဌံ, နတ္ထိ ဟုတံ’တိအာဒိကာ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။ ဒ္
ဝါသဋ္ဌိ ဒိဋ္ဌိဂတေသု ကာစိဒိဋ္ဌိယော နတ္ထိကာဒိ သဘာဝါ ဟောန္တိ။ ဣဓ ပန တဗ္ဗဟုလနယေန ကမ္မမေဝါတိ ဝုတ္တံ။
ယထာဝုတ္တောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဂစ္ဆန္တဿ ပုဂ္ဂလဿ။ “စိတ္တုပ္ပာဒေ”တိ မဂ္ဂစိတ္တုပ္ပာဒေ။ “ပဿန္
တော”တိ တီဏိ လက္ခဏာနိ ပဿန္တော။ ဝုတ္တောတိ သမ္ဗန္ဓော။ “နိယာမံ”တိ သမ္မတ္တ နိယာမံ။ အဝိပရီတနိယာမန္
တိ အတ္ထော။ ပုန “နိယာမံ”တိ မိစ္ဆတ္တနိယာမံ။ ဝိပရီတ နိယာမန္တိ အတ္ထော။ တိကိစ္ဆိတုံ အသက္ကုဏေယျော
တိ အတေကိစ္ဆော။ ကေန္တေန အပါယဂါမီ ဟောတီတိ အတ္ထော။ “အပဿိတွာ”တိ ဒိဋ္ဌိဋ္ဌာနာနံ အပဿိတွာ။
“မိစ္ဆာဓိမောက္ခမတ္တေနာ”တိ တိတ္ထာ စရိယေသု သဒ္ဒဟန မတ္တေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ “သကံ အာစရိယကံ”တိ
အတ္တနော အာစရိယဿ သန္တကဘူတံ။ ဌိတော ပုဂ္ဂလော။ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တော, ယထာဟ မိစ္ဆတ္တတိကေ မိစ္ဆာ
သဘာဝါတိ မိစ္ဆတ္တာ။ ဝိပါကဒါနေ သတိ, ခန္ဓဘေဒါနန္တရမေဝ ဝိပါကဒါနတော နိယတာ။ မိစ္ဆတ္တာ စ တေ နိယတာ
စာတိ မိစ္ဆတ္တနိယတာ။ သမ္မာသ ဘာဝါတိ သမ္မတ္တာ။ သမ္မတ္တာ စ တေ နိယတာ စ အနန္တရမေဝ ဖလဒါန နိယမေ
နာတိ သမ္မတ္တနိယတာတိ ။ “တဿာ”တိ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိယာ။ “အစောပေတွာ”တိ အစာလေတွာ။ “ဧတေနာ”တိ ဧတေနပိ
သဒ္ဒေန။ “ဣမေသံ”တိ မနောကမ္မာနံ။ “ဧတေနာ”တိ မနသ္မိံ တေတိ ဝစနေန။ “ဥပပန္နံ”တိ ပရိပုဏ္ဏံ။ “ဥပလက္ခဏာ
ဒိဝသေနာ”တိ ဥပလက္ခဏနယ နိဒဿနနယ ပဓာနနယာဒိဝသေန။ “အတ္ထန္တရပ္ပသင်္ဂေ ဟောတီ”တိ ကထံ ဟော
တိ။ ဧဝသဒ္ဒေန ဝိနာ ပါဏာတိပါတ ကမ္မံ ကာယဒွါရေ ဗာဟုလ္လ ဝုတ္တိတော ကာယကမ္မံ နာမာတိ ဝုတ္တေ ဣဒံ လ
ဒ္ဓါတပတ္တော ရာဇကုမာရောတိ ဝိယ ဥပလက္ခဏနယမတ္တံ။ တေန သေသဒွါရေသုပိ ဗာဟုလ္လ ဝုတ္တိံ ဥပသလ္လ
က္ခေတီတိ အတ္ထန္တရပ္ပသင်္ဂေ သိယာတိ။ ဧဝံ သေသနယေသုပိ။ “အပိစာ”တိ ကိဉ္စိ ဝတ္တဗ္ဗံ အတ္ထီတိ ဇော
တေတိ။ “တေသူ”တိ ပါဏဝဓာဒီသု။ “ဧကံ အင်္ဂံ”တိ ဥပက္ကမောတိ စတုတ္ထံ အင်္ဂံ။ “တံ သဟဇာတာ စာ”တိ
စေတနာ သဟဇာတာ စ။ စေတနာ ပက္ခေ ဘဝါတိ စေတနာ ပက္ခိကာ။ စေတနာ ဝိယ ကာယကမ္မဘာဝံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဝုတ္
တံ ဟောတိ။ “အဗ္ဗောဟာရိကတ္တံ ဂစ္ဆန္တီ”တိ မနောကမ္မန္တိ ဝေါဟရိတုံ အပ္ပဟောနကတ္တံ ဂစ္ဆန္တီတိ အတ္
ထော။ အတ္တာ ပဓာနံ ယေသံ တေ အတ္တပ္ပဓာနာ။ အဘိဇ္ဈာဒယော။ အတ္တပ္ပဓာနာ န ဟောန္တိ။ စေတနာ ပဓာနာ
ဟောန္တိ။ ဣဓေဝ တေ အတ္တပ္ပဓာနာ ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ “တထာ တထာ”တိ အဟောဝတ ဣဒံ မမဿာတိ
အာဒိနာ တေန တေန ပကာရေန။ “တတ္ထာ”တိ တေသု မနောကမ္မေသု။ “သဗ္ဗေန သဗ္ဗံ”တိ ဟဋ္ဌပဒိကပဒမေတံ။ သဗ္

ဗပ္ပကာရတောတိ အတ္ထော။ ‘‘ကြဓာ’’တိ မနောကမ္မဋ္ဌာနေ။ ‘‘မနောကမ္မ ကိစ္စဝိသေသေနာ’’တိ အဟောဝတ ကြဒံ မမသ္
သာတိအာဒိကေန ကိစ္စ ဝိသေသေန။ မနောကမ္မ ဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅၁. ‘‘တွေ့ စ ဒသန္နံ ပိ’’တိအာဒီသု။ ‘‘တာပိ’’တိ တာ ပုဗ္ဗာပရစေတနာယောပိ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပဝတ္တာ
တာပီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ယာနိပနာ’’တိအာဒီသု။ ကော ကေသ္သ ဝဒတိ အဟံ ကြမံ သတ္တံ မာရေမိ, တ္ဝံ အသုကံသတ္တံ
မာရေဟီတိ။ ဝံ ဝတ္တ ဥဘောပိ ဥပက္ကမံ ကရောန္တိ။ ကမ္မံ ပန ဥဘိန္နမ္ပိ န သိဇ္ဈတိ။ တတ္ထ အာဏာပကသ္သ တ္
ဝံ အသုကံ သတ္တံ မာရေဟီတိ အာဏာပန ကမ္မံ သစေ သိဇ္ဈတိ။ ဝစီဒ္ဝါရေ ပဝတ္တံ ကာယကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ။ ကြမ ပန
အသိဒ္ဓတ္တာ ဝစီဒ္ဝါရေ ဒိသ္သ မာနံ ဝစီကမ္မန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝစီဒုစ္စရိတမတ္တန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သေနယော သေ
သေသုပိ။

‘‘အေသမူလေနာ’’တိအာဒီသု။ အေသော ဧဝ မူလံ အေသမူလံ။ အေသော မူလံ မသ္သာတိ အေသမူလံ။ တံ သမ္ပယုတ္
တ စိတ္တန္တိ ဒ္ဝိဓာ အတ္ထော။ ဗ္ယာပါဒော နာမ အေသော ဧဝ။ သော ကထံ အေသေန မူလေန ဇာယေယ္ယာတိ ဝုတ္တံ
‘‘ပုရိမော ဗ္ယာပါဒဝဇ္ဇေဟိ’’တိ။ ပရတော အဘိဇ္ဈာယမ္ပိ သေနယော။ ဝိဘာဝနိပါဌေ။ နိမိဟဋကာ နာမ ရာဇနိမိ ဝိဓာယ
ကာ။ တတ္ထ စဏ္ဍော နိဂ္ဂဟေတဗ္ဗောတိ အာဂတတ္တာ ဒုဋ္ဌနိဂ္ဂဟတ္ထန္တိ ဝုတ္တံ။ ရာဇူနံ အဒိန္နာအာနံ မောဟမူ
လေန ဇာယတီတိ ယောဇနာ။ ‘‘ဗြာဟ္မဏာနဥ္စာ’’တိ သကသညာယ ဧဝ ယံ ကိဉ္စိ ဟရန္တာနံ ဗြာဟ္မဏာနဉ္စ ကမ္မဖလ
သမ္ဗန္ဓာပတဒီနဥ္စ။ ‘‘အာဟရဏံ’’တိ အဒိန္နာအာနဝသေန ဟရဏံ။ အဝဟရဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယော ပန မောဟော
ရာဇူနံ ဥပ္ပန္နော, ယော စ ဗြာဟ္မဏာနံ ဥပ္ပန္နော, ယော စ ကမ္မ ဖလသမ္ဗန္ဓာ ပတဒီနံ ဥပ္ပန္နောတိ သမ္ဗန္ဓော။
‘‘လောဘော နိအာနံ ကမ္မာနံ သမုဒယာယာ’’တိ လောဘော ကမ္မာနံ သုဋ္ဌုဝဗုနာယ နိအာနံ ကာရဏံ ဟောတီတိ ယောဇနာ။
သဉ္ဇာတာ ကင္ခာယေသံ တေ သဉ္ဇာတကင္ခာ။ ပရိတော ဥဋ္ဌာတိ တွောတိ ပရိယုဋ္ဌာနံ။ ကင္ခာယ ပရိယုဋ္ဌာနံ ကင္
ခါပရိယုဋ္ဌာနံ။ ဇနာနံ တာနိကမ္မာနီတိ သမ္ဗန္ဓော။

အကုသလကမ္မဒီပနာနိဋ္ဌိတာ။

၁၅၂. ကုသလကမ္မေ။ အယံ ပန ဧဝမာဒီသု သုတ္တပဒေသု အာဂတောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘မေတ္တံ ကာယကမ္မံ’’တိ
မေတ္တာသဟဂတံ ကာယကမ္မံ။ ဧံ ဝစီကမ္မေပိ။ စေတနာ ဟေတ္ထ ကမ္မန္တိ အဓိပ္ပေတာ။ မနောကမ္မေ ပန စေတနာပိ
ယုဇ္ဇတိ။ အဗ္ယာပါဒေပိ ယုဇ္ဇတိ။ ဉာဏံ အနုပရိဝတ္တီတိ ဉာဏာနုပရိဝတ္တံ။ ဉာဏာနုပရိဝတ္တီတိပိ ပါဌော, သော
ယေဝတ္ထော။ ‘‘ပဒက္ခိဏံ’’တိ ပဝမိုတံ။ အပရံ ပရိယာယံ ဒသ္သေတိ ‘‘ယသ္မိံ ပနာ’’တိအာဒိနာ။ ဒုသ္သီလသ္သ ဘာ
တေ ဒုသ္သိလ္လံ။ ဟဏာတိဟတာဒိကမ္မံ။ ‘‘ပဝတ္တမာနေ’’တိ ကာယဒ္ဝါရေ ပဝတ္တမာနေ။ ‘‘ယံ ပန ကုသလံ’’တိ ဟ
ဏာတိ ဟတာဒိတော ဝိရတိ ကုသလံ ။ ‘‘ပဝတ္တမာနံ’’တိ စိတ္တေ ပဝတ္တမာနံ။ ‘‘ကိစ္စ သီသေနာ’’တိ ကိစ္စပ္ပဓာနေန။
ကိစ္စံ ပဓာနံ ကတ္ဝာတိ အဓိပ္ပာယော။ သေသမေတ္ထ ကာယကမ္မေ သုဝိညေယ္ယံ။

‘‘ဝစီကမ္မေပိ သေဝေနယော’’တိ ယသ္မိံ ဒုသ္သိလ္လေ ပဝတ္တမာနေ တစာ အပရိသုဒ္ဓာ ဟောတိ။ ဝစီ သံဝရော ဘိ
ဇ္ဇတီတိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ‘‘အဝသေသံ ပနာ’’တိ တီဟိ ကာယကမ္မေဟိ စတူဟိ ဝစီကမ္မေဟိ အဝသေသံ။ တတ္ထ
‘‘တီဟိ ကာယကမ္မေဟီ’’တိ တီဟိ ကာယဒုစ္စရိတ ဝိရတိ ကမ္မေဟိ။ ‘‘စတူဟိ ဝစီကမ္မေဟီ’’တိ စတူဟိ ဝစီဒုစ္စရိတ ဝိရ
တိ ကမ္မေဟိ။ ‘‘သဗ္ဗံပိ ကလ္လာဏ ကမ္မံ’’တိ သဗ္ဗမ္ပိ အနကမ္မံ, သဗ္ဗမ္ပိ ဘာဝနာ ကမ္မံ, အပစာယန ကမ္မံ, ဝေယ္
ယာဝစ္စကမ္မံ, ပတ္တိအနကမ္မံ, ပတ္တာနုမောဒနာကမ္မံ, ဓမ္မသဝန ကမ္မံ, ဓမ္မ ဒေသနာ ကမ္မံ, သဗ္ဗမ္ပိ ဒိဋ္ဌိဇုကမ္မံ တီသု
ဒ္ဝါရေသု ပဝတ္တမ္ပိ မနောကမ္မံ နာမာတိ ယောဇနာ။ ကြမေသု ပန ဒ္ဝီသု ပရိယာယေသု ပစ္ဆိမောယေဝ ပဓာနန္တိ သမ္
ဗန္ဓော။ ‘‘ယာဝ ဒေတ’’တိ အန္တိမ ပရိစ္ဆေဒ ဇောတကော နိပါတော။ မတ္ထကပရိစ္ဆေဒေနာတိ အတ္ထော။

သီလပဒေ။ ‘‘သီလယတီ’’တိ သမ္မာ ဒဟတိ စ ဥပဓာရေတိ စာတိ ဒ္ဝိဓာ အတ္ထော။ ‘‘သုသမာဟိတာနီ’’တိ သုပ္ပတိဋ္
ဌိတာနိ။ ‘‘ဥပရိမေ ကုသလ ဓမ္မေ’’တိ မဟဂ္ဂတ လောကုတ္တရ ကုသလဓမ္မေ။ သတ္တသု ဝိသုဒ္ဓိသု ဥပရိမေ စိတ္တ ဝိသု
ဒ္ဓါဒိ ကုသလဓမ္မေ။ ‘‘အဓိကုသလ ဓမ္မေ’’တိ အဓိကေ ဗောဓိပက္ခိယ ကုသလ ဓမ္မေ။ ပရေဟိ ဒိန္နံ, တဒေဝ ပတ္တိံ။
သဗ္ဗာနိ ပန တာနိ အနာဒီနိ ကုသလာနိ။ သောဓေန္တိ သပ္ပုရိသာဇနာ။ တာနိ ဝေပုညာနိ။ ကေမေကံ ပုညကြိယဝတ္ထု။ ‘‘ကြ
မိနာ ပစ္စယေနာ’’တိ စီဝရာဒိ ပစ္စယေန, အန္နပါနာဒိ ပစ္စယေန, ဓန ဓညာဒိပစ္စယေန တာ။ ‘‘သဗ္ဗံပိ စေတံ’’တိ သဗ္ဗမ္

ပိ ဇေတံ ဒသဝိဓံ ပုညံ။ “ဟီနေန ဆန္ဒေနာ”တိ ယသကာမတာဒိဝသေန ဟီနေန ဆန္ဒေန, ဟီနေန စိတ္တေန, ဟီနေန ဝီရိယေန, ဟီနာယ ဝီမံသာယ။ “မဇ္ဈိမေနာ”တိ ပုညပ္ဖလကာမတာဒိဝသေန မဇ္ဈိမေန။ “ပဏီတေနာ”တိ ကတ္တဗ္ဗမေဝိဒန္တိ အရိယဝံသာနုဗ္ဗူဟနဝသေန ပဏီတေန ဆန္ဒာဒိနာ ပဝတ္တိ တံ ပဏီတန္တိ ယောဇနာ။ “ယသကာမတာယာ”တိ ကိတ္တိ သဒ္ဒကာမတာယ တ, ပရိတရကာမတာယ တ။ “ပုညပ္ဖလကာမတာယာ”တိ ဘဝသမ္ပတ္တိ ဘောဂသမ္ပတ္တိကာမတာယ။ “အရိယဘာဝံ နိဿာယာ”တိ ဣဒံ အနံ နာမ အရိယာနံ ဝံသော။ အဟမ္ပိ အရိယော။ တသ္မာ မယာပိ ကတ္တဗ္ဗမေဝိဒန္တိ ဧဝံ အရိယဘာဝံ နိဿာယာတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ “အရိယော”တိ အာစာရ အရိယောပိ ယုဇ္ဇတိ ဒဿန အရိယောပိ။ တတ္ထ အာစာရ အရိယော နာမ သပ္ပုရိသော ပုထုဇ္ဇန ကလျာဏကော ဝုစ္စတိ။ ဒဿန အရိယော နာမ ပရမတ္ထ အရိယော။ “ဟရမိတာ အနံ”တိ သဗ္ဗအနေဟိ အဂ္ဂပတ္တံ မဟာဗောဓိ သတ္တာနံ ဟရင်္ဂတအနံ။ တဉှိ သဗ္ဗ သတ္တဝိမောက္ခတ္ထာယ ပဝတ္တိ တတ္တာ အဂ္ဂပတ္တံ ဟောတိ, ဟရင်္ဂတံ။ တတော ဥတ္တရိတရဿ ကဿစိအနဿ အဘာဝတော။ သေသေသုပိ ပုည ကြိယဝတ္ထူသု။ “တိကဒွယံ”တိ ပုရိမာဒိ ဟီနာဒိ တိကဒွယံ။ “အန္တိမ ဝတ္ထုနာ”တိ အန္တိမ ဝတ္ထု အဇ္ဈာပဇ္ဇနေန တ။ “ဒုဿီလော နာမာ”တိ ဒုဿီလ ဘိက္ခု နာမ။ သော ဟိ ယာဝဘိက္ခုပ္ပဋိညံ န ဝိဇဟတိ။ တာဝ ဘိက္ခု ဧဝ။ န သာမဏေရော, န ဂိဟီ။ တံ စေ အညော ဘိက္ခု အမူလကေန အန္တိမ ဝတ္ထုနာ အနုဒ္ဓံသေတိ။ အနုဒ္ဓံသေန္တဿ သင်္ဃာဒိသေသော။ ဩမသတဒေ ပာစိတ္တိယံ။ သဟသေယျဋ္ဌာနေ တေန သဟ အတိရေက ရတ္တိံ သယန္တဿာပိ အာပတ္တိ နတ္ထိ။ တသ္မာ သော ဒုဿီလ ဘိက္ခုတွေဝ ဝတ္တဗ္ဗောတိ။ “ပုန ကမ္မတစာယ သမာအာတဗ္ဗန္တိ နတ္ထီ”တိ ယထာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခန္တဿ သဗ္ဗံ သမာအနံ ဘိဇ္ဇတိ။ ပုန ဘိက္ခုဘာဝံ ဣစ္ဆန္တေန ပုန ကမ္မတစာယ သမာအာတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဧဝံ ပုန ကမ္မတစာယ သမာအာတဗ္ဗန္တိ နတ္ထိ။ “ဣတရေသု ပနာ”တိ လိင်္ဂနာသနင်္ဂတော အညေသု ဒဏ္ဍကမ္မင်္ဂေသု။ နိစ္စသီလာဒီသု။ “ယံ နိစ္စမေဝ ဝဋ္ဋတီ”တိ ယံ ပာဏာတိပာတ ဝိရတိ သီလံ နိစ္စမေဝ ရက္ခိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ အနိစ္စံ န ဝဋ္ဋတိ။ ကသ္မာ, ပာဏဃာတာဒိံ ကရောန္တဿ သဗ္ဗကာလမ္ပိ ဒုစ္စရိတ သမ္ဘဝတော။ တေနာဟ “အနိစ္စံ သာဝဇ္ဇံ ဟောတီ”တိ။ ဒုစ္စရိတံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ “ယံ နိစ္စမ္ပိ ဝဋ္ဋတီ”တိ ပကတိ ဂဟဋ္ဌာနံ ယံ ဝိကာလ ဘောဇနာဒိ ဝိရတိ သီလံ နိစ္စမ္ပိ ဝဋ္ဋတိ။ “အနိစ္စမ္ပိ ဝဋ္ဋတီ”တိ သမာအန ဒိဝသံ အတိက္ကမိတွာ ဝိကာလ ဘောဇနာဒိံ ကရောန္တဿ ဝီတိက္ကမ အေသောတ ဒုစ္စရိတ အေသော တ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ “သာဝဇ္ဇံ န ဟောတီ”တိ။ ဒုစ္စရိတံ န ဟောတီတိ အတ္ထော။ တထာ ဒသသီလဥ္စ ပကတိ ဂဟဋ္ဌာနံ အနိစ္စသီလံ နာမာတိ ယောဇနာ။ “အနိစ္စသီလမေဝ ဟောတီ”တိ ပကတိ ဂဟဋ္ဌာနံ တံ ဒသသီလံ ယာဝဇီဝံ နိစ္စံ ကတွာ သမာဒိယိတွာ ရက္ခန္တာနမ္ပိ အပဗ္ဗဇိတတ္တာ ပဗ္ဗဇိတေသု ဇာတိ သဘာဝေနေဝ သိဒ္ဓံ နိစ္စသီလံ နာမ န ဟောတိ။ ယာဝဇီဝံ ကတွာ သမာအန ဝသေနေဝ နိစ္စံ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဝေသဓာရဏေန သဟ သိဒ္ဓတ္တာ”တိ ဧတ္ထ ကထံ ဝေသဓာရဏေန သိဒ္ဓံ ဟောတီတိ။ ဝေသဓာရဏံ နာမ ဂိဟိဝတ္ထံ ပဟာယ ကာသာယ ဝတ္ထ ဓာရဏံ။ ကာသာယဝတ္ထဥ္စ နာမ အရဟတ္တဓဇော ဟောတိ။ န စ အရဟတ္တဓဇံ ဓာရေန္တဿ သိက္ခာပဒံ အသမာဒိယန္တဿပိ ဝိကာလေ ဘုဥ္ဇိတုံ ဝဋ္ဋတိ။ တထာ နစ္စာဒီနိ ပဿိတုံ, မာလာဒီနိ ဓာရေတုံ, ဥစ္စာသယနာဒီသု ဝသိတုံ, ဇာတရူပာဒီနိ သာဒိတုံ။ ကသ္မာ ဣတိ စေ, တေသဉှိ တံ တံ ယထာသကံ သီလံ နိစ္စံ သုဒ္ဓံ ကတွာ ရက္ခိတုမေဝ ဝဋ္ဋတီတိအာဒိနာ ကာရဏံ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေတတိ။ “အပ္ပနံ အပတ္တာဝ အဓိပ္ပေတာ”တိ အပ္ပနာပတ္တာနံ မဟဂ္ဂတဘာဝနာနံ ဝိသုံ ဥပရိ ဝက္ခမာနတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဧတ္ထေတ”တိ ဣမသ္မိံ ဘာဝနာ ကမ္မေ ဧဝ။ “တေ သညေတ”တိ ရတနတ္တယာဒီနံ ဧဝ စ။ ဂန္တုံ အာရဗ္ဘော ဂမိကော။ အဒ္ဓာနံ ဒီဃမဂ္ဂံ ဂစ္ဆန္တော အဒ္ဓိကော။ “ပရိသုဒ္ဓေနာ”တိ လာဘသက္ကာရာဒိ နိရပေက္ခတာယ အတ္တုက္ကံ သန ပရဝမ္ဘနာဒိ ရဟိတတာယ စ ပရိသုဒ္ဓေန။ “ဟိတပ္ဖရဏ စိတ္တေနာ”တိ မယိ ကရောန္တေ ဣမဿ ဧတ္တကံ ဟိတသုခံ ဘဝိဿတီတိ ဧဝံ တေသံ ဟိတသုခေသု ဖရဏ စိတ္တေန။ မေတ္တာစိတ္တေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “အတ္တနော ကိစ္စေသု ဝိယာ”တိ ဧတေန တေသံ သဗ္ဗံ ကိစ္စံ အတ္တနောဘာရံ ကရောတီတိ ဒီပေတိ။ “သာဓာရဏ ကရဏံ”တိ အတ္တနော ပုညံ ပရေသံ အနံ။ အတ္တ မနတာပဝေဒနိယာဓုသာဓူတိ ဝစီဘေဒကရဏံ။ တဉှိဒိန္နဉ္စာနုမောဒိတဉ္စ ဒိဋ္ဌဓမ္မဝေဒနီယံ ဇာတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ယောနိသောမနသိကာရေ ဌတွာ”တိ ဧတ္ထ သိလောကာဒိပက္ခိကံ အယောနိသောမနသိကာရံ ဇဟိတွာ သုဏန္တဿ ဣမံ ဓမ္မံ သုတွာ အတ္ထရသဓမ္မရသပ္ပဋိသံဝေဒီ ဘဝိဿာမီတိ, ဒေသေန္တဿ ဣမံ ဒေသေန္တော ဓမ္မဿ စ သုဏန္တာနဉ္စ အနုဂ္ဂဟံ ကရိဿာမီတိ ယောနိသောမနသိကာရေ ဌတွာ။ လာဘ သက္ကာရာဒိ ပက္ခိကော မနသိကာရော အယောနိ သောမနသိကာရော နာမ။ နိယျာနတ္ထ နိဿရဏတ္ထ ပက္ခိကော ယောနိသောမနသိကာရော နာမ။ နိရဝဇ္ဇကမ္မာနိ နာမ ကသိကေရက္ခာဒိ ကမ္မာနိ။ နိရဝဇ္ဇသိပ္ပာနိ နာမ ဝဍ္ဎကိသိပ္ပာဒီနိ ဝေဇ္ဇသိပ္ပာဒီနိ စ။ နိရဝဇ္ဇ ဝိဇ္ဇာဋ္ဌာနာနိ နာမ ပရူပရောဓရေ ဟိတာနိ အင်္ဂဝိဇ္ဇာ ဝေဒဝိဇ္ဇာ မန္တဝိဇ္ဇာဒီနိ။ “တေအန ကရဏံ”တိ ဝိသေသေန ဝိသုဒ္ဓကရဏံ။ “တံ သဘာဝတ္တာ”တိ အနသဘာဝတ္တာ။ “စာရိတ္တ သီလတ္တာ”တိ သပ္ပုရိသာနံ ပကတိ စာရိတ္တ သီလတ္တာ။ ပုန “တံ

သဘာဝတ္တာ''တိ ဘာဝနာ သဘာဝတ္တာ။ တထာဟိ ဒေသေန္တဿ စ သုဏန္တဿ စ ဒေသနာသောတာနုသာရေန စိတ္တဘာဝနာ ဉာဏဘာဝနာဝဟတ္တာ ဒေသနာသဝနာ သဘာဝတ ဟောန္တိ။ အတ္တနော ဒိဋ္ဌိ သယမေဝ ဥဇုံ ကရောန္တဿ စ ဉာဏဘာဝနာ ကမ္မမေဝ။ တထာ ပရဿ ဓမ္မဒေသနံ သုတွာ ဥဇုံ ကရောန္တဿာပီတိ။ ''ဓမ္မော နာမ နတ္ထီ''တိ ဒေသနာ ဓမ္မော နာမ နတ္ထိ။ ကသ္မာ, အနုသီလာနိ ဒေသေန္တေနပိ အန္တေ လက္ခဏတ္တယေန သဟာသစ္စပ္ပကာသန္တဿ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ။ တေန ဒေသနာသဝနာ အန္တေ လက္ခဏတ္တယာနုပဿနာ ဘာဝနာ ကမ္မဋ္ဌာနေ ပတိဋ္ဌိတတ္တာ တံ သဘာဝတ ဟောန္တီတိ ဒဿေတိ။ ''မနောကမ္မ မေတ''တိ ပဒုဒ္ဓာရော။ ''မနသိမ္ပိ တေ''တိ မနောဒွာရေ ဧဝ။ ''ကိစ္စသိဒ္ဓိတော''တိ အပ္ပနာကိစ္စဿ သိဇ္ဈနတော။ ''အင်္ဂဘာဝတ သမ္ဘဝတော''တိ အပ္ပနာ ကိစ္စသိဒ္ဓိယံ အင်္ဂဘာဝတ သမ္ဘဝတော။ ''တဗ္ဗဘာဝနာ မယ''န္တိ ပဒုဒ္ဓာရော။ ''အနာဒိဝသေနာ''တိ အနုသီလဝသေန။ အနုဝသေန အပ္ပဝတ္တနတောတိ က္လာဒံ တာဝ ယုဇ္ဇတိ။ သီလဝသေန အပ္ပဝတ္တနတောတိ က္လာဒံ ပန ဟဋ္ဌိယာ န သမေတိ။ ဟဋ္ဌိယဥ္ဟိ မဟဂ္ဂတဇ္ဈာနေသုပိ ပဟာနံ သီလံ ဝေရမဏိ သီလန္တိအာဒိ ဝုတ္တန္တိ စောဒနာ။ တံ ပရိဟရန္တော ''ယံ ပနာ''တိအာဒိမာဟ။ ''ပရိယာယေန ဝုတ္တံ''တိ ကေနပရိယာယေန ဝုတ္တန္တိ။ ပကတိ စာရိတ္တံ သီလန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဥပ္ပန္နေ စ ပဌမဇ္ဈာနေ နီဝရဏာနံ ပဟာနံ နာမ ပကတိစာရိတ္တမေဝ ပကတိ နိယာမေန ပဝတ္တမေဝ။ က္လာတိ ပကတိစာရိတ္တတ္တာ သီလန္တိ ဝုတ္တံ။ ပုန နီဝရဏာနံ ပဟာနမေဝ တေဟိ ဝိဂမနဋ္ဌေန ဝေရမဏီတိ စ, ပိဒဟနဋ္ဌေန သံဝရောတိ စ, ပဟာန ကိစ္စံ အဝိဇဟနဋ္ဌေန အဝီတိက္ကမောတိ စ, ဝုတ္တံ။ စေတနာသီလန္တိ တတ္ထ ပန ဈာနသမ္ပယုတ္တ စေတနာ ဝေ ဝုစ္စတိ။ သာ စ သီလဇာတိ ကတ္တာ သီလန္တိ ဝုတ္တာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ''အပ္ပနာပတ္တ''န္တိ ပဒုဒ္ဓာရော။ ''ဈာနဘေဒေနာ''တိ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ။ ရူပာဝစရကုသလဥ္ဟိ ဈာနဘေဒေန ပဉ္စဝိဓံ, ဈာနမေဝ ပန ဈာနင်္ဂဘေဒေန ပဉ္စဝိဓန္တိ။

ကုသလကမ္မဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅၃. ''တတ္ထာ''တိအာဒီသု။ ''ဓမ္မသင်္ဂဟေ''တိ ဓမ္မသင်္ဂဏိ ဟဋ္ဌိယံ။ ''ဒဿနေနာ''တိ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဉာဏေန။ ''တံ''တိ ဥဒ္ဒစ္စ စေတနံ။ ''ဘာဝနာယာ''တိ ဥပရိမဂ္ဂတ္တယသင်္ခါတာယ ဘာဝနာယ။ ဟဋ္ဌိဟဋ္ဌေ။ ''စိတ္တုပ္ပာအာ''တိ စိတ္တစေတသိကာ ဝုစ္စန္တိ။ ''သိယာ''တိ ကေစ္စေတိ အတ္ထေ နိပါတ ပဒံ။ က္လာမေသု ဆသု စိတ္တုပ္ပာဒေသု ဧကစ္စေ ဆ စိတ္တုပ္ပာအာ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂေန ပဟာတဗ္ဗာ, ကေစ္စေ ဆ စိတ္တုပ္ပာအာ တီဟိ ဥပရိ မဂ္ဂေဟိ ပဟာတဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ပဌမပဒေ ''ကေစ္စေ ဆ စိတ္တုပ္ပာအာ''တိ ကမ္မပထပတ္တကမ္မသဟဇာတာ ဆ စိတ္တုပ္ပာအာ။ ဒုတိယ ပဒေ ''ကေစ္စေ ဆ စိတ္တုပ္ပာအာ''တိ အကမ္မပထ ပတ္တာ ဓမ္မိကေသု ဌာနေသု အဿာဒနာဘိ နန္ဒာဒိဝသေန ပဝတ္တာ ဆ စိတ္တုပ္ပာအာ။ ''တတ္ထာ''တိ ဓမ္မသင်္ဂဟေ။ ''က္လာတရတ္ထာ''တိ က္လာတရေသု ဘာဝနာယ ပဟာတဗ္ဗေသု။ ''တဿာ''တိ နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယဿ။ ဟဋ္ဌိဟဋ္ဌေ။ ''သဟဇာတာ''တိ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နေဟိ သဟဇာတာ။ ''နာနက္ခဏိကာ''တိ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နေဟိ အသဟဇာတာ အတီတကာလဘူတေ နာနက္ခဏေ ပဝတ္တာ ဟဏာတိဟတာဒိ စေတနာ။ ''ယဒိ ဧဝံ''တိ ဧဝံ ယဒိ သိယာတိ အတ္ထော။ ယဒိ ဥဒ္ဒစ္စ စေတနာ ဒဿန ပဒေ အနုဒ္ဒဋ္ဌုတွာ ပဋိသန္ဓိံ နာကမုတီတိ ဝိညာယေယျ။ ဧဝံ သတီတိ ဟဋ္ဌသေသော။ ''စေ''တိ စေ ဝဒေယျ။ ''နာ''တိ န သက္ကာ ဝတ္တုံ။ ''တဿာ ဝိပာကဿာ''တိ တဿာ ဥဒ္ဒစ္စ စေတနာယ ဝိပာကဿ။ ဟဋ္ဌိဟဋ္ဌေ။ ''က္လာမေသု ဓမ္မေသု ဉာဏံ''တိ က္လာမေ ဓမ္မေ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပန္နဉာဏံ။ ''တေသံ ဝိပာကေ''တိ ဥဒ္ဒစ္စ သဟဂတာနံ ဝိပာကေ။ ''ဉာဏံ''တိ တံ ဝိပာကံ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပ္ပန္နဉာဏံ။ ''သဗ္ဗ ဒုဗ္ဗလန္တိ စ သက္ကာ ဝတ္တုံ''တိ သမ္ဗန္ဓော။ ''အတိဝိယ ကာဋ္ဌကမ္မတ္တာ''တိ ဗုဒ္ဓာဒီသု မဟန္တေသု ဌာနေသု သဒ္ဓါရတနဿ အန္တရာယံ ကတွာ ပဝတ္တနတော အတိယေဝကဏှဟ ဓမ္မတ္တာ။ တဿာ ဝိစိကိစ္ဆာ စေတနာယ ပဋိသန္ဓိ အာကမုနမ္ပိ ဝိညာတဗ္ဗန္တိ ယောဇနာ။ ''သဘာဝ ဝိရုဒ္ဓတ္တာ ယေတ''တိ ဝိစိကိစ္ဆာ အသန္နိဋ္ဌာန သဘာဝတ။ အဓိမောက္ခော သန္နိဋ္ဌာန သဘာဝတောတိ ဧဝံ သဘာဝ ဝိရုဒ္ဓတ္တာယေဝ။

''သဗ္ဗတ္ထာ''တိအာဒီသု။ ''ဝိပစ္စတီတိ ဝိပာစေတိ''တိ ဝဒန္တိ။ တံ ပန ပဒရူပေန န သမေတီတိ အညံ အတ္ထံ ဝဒန္တော ''သဗ္ဗမ္ပိ တ''တိအာဒိမာဟ။ ''မဟာသမ္ပတ္တိယော သမုဋ္ဌာပေတွာ''တိ ဒေဝလောကေ ဒေဝသမ္ပတ္တိ သဒိသာ ဒိဗ္ဗဝိမာနာဒိကာ မဟာသမ္ပတ္တိယော သမုဋ္ဌာပေတွာ။ က္လာဒံ ''သြကာသံ ကတွာ''တိ ပဒေ ဝိသေသနံ။ တတ္ထ ''သုခ ဝိပာကံ''တိ က္လာဒံ အဋ္ဌ အဟေတုက ဝိပာကာနိ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ရူပလောကေ ဗြဟ္မာနံ ရူပကာယော ရူပာဝစရ ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တော။ သော စ ကာမာဝစရ ဓမ္မ သမူဟော ဧဝ။ ဧဝံ သန္တေ တသ္မိံ လောကေ ပဉ္စ အဟေတုက ဝိပာကာနိပိ ရူပာဝစရ ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တာနိ သိယုန္တိ စောဒနာ။ တံ ပရိဟရန္တော ''ရူပာဝစရ ကုသလံပီ''တိအာဒိမာဟ။ ''တာနိ''တိ အဟယ ဘူမိယံ ဥပ္ပန္နာနိ အဋ္ဌ အဟေတုက ဝိပာကာနိ။ ''သဗ္ဗသ္မိံ ကာမလောကေ''တိ ဧကာဒသဝိဓေ ကာမလောကေ။ ''တေသု

စာ”တိ တေသု အဋ္ဌ အဟေတုက ဝိပာကေသု စ။ “အာရမ္မဏန္တရေ”တိ ကသိဏ နိမိတ္တာဒိတော အညသ္မိံ အာရမ္မဏေ။ “နိမိတ္တာ ရမ္မဏေ”တိ ကသိဏ နိမိတ္တာဒိကေ နိမိတ္တ ပညတ္တာ ရမ္မဏေ။ “တာနိ ပဉ္စဝိပာကာနီ”တိ စက္ခု ဝိညာဏာဒီနိ ပဉ္စ အဟေတုက ဝိပာကာနိ ကာမာဝစရ ကုသလ ကမ္မဿေဝ ဝိပာကာနိ ဟောန္တီတိ ယောဇနာ။ “သောဠသက မဂ္ဂေ”တိ သောဠသကထာ မဂ္ဂေ ကထာပဗန္ဓေ။ ဧဝံ ဒွါဒသ ကမဂ္ဂေ။ “အဟေတုကဋ္ဌက”န္တိ အဟေတုက ဝိပာကဋ္ဌကံ။ သမ္မာ ပကာရေန ဇာနာတီတိ သမ္ပဇာနံ။ ဉာဏံ။ သမ္ပဇာနေန ကတန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ န သမ္ပဇာနကတံ အသမ္ပဇာနကတံ။ “သဒ္ဒဟိတွာ”တိ ဧတေန ဒိဋ္ဌုဇု ကမ္မဉာဏ သမ္ပတ္တိံ ဒီပေတိ။ န ဟိ တေန ဉာဏေန အသမ္ပန္နော ကမ္မဋ္ဌ ကမ္မဖလဋ္ဌ သဒ္ဒဟတီတိ။ ဇာနိတွာတိ တ ပါဌော သိယာ။ “ကေမေကံ”တိ ကေမေကံ ကုသလကမ္မံ။ “ကုသလ သမယေ”တိ ကုသလ ကမ္မ ကရဏကာလေ။ ကုသလုပ္ပတ္တိကာလေ တ။ ယသ္မမေ ဤဒိသံ ပုညံ ပသုတံ။ တသ္မမေ ဘဝလာဘော ဘောဂလာဘော မိတ္တလာဘော သဗ္ဗေလာဘာ ကေန္တေန သုလာဘာတိ အတ္ထော။ “သုလဒ္ဓံ”တိ ဣဒံ ပုညံ သုလဒ္ဓံ။ ဒေဝေသု စ မနုဿေသု သံသရိတွာတိ ပါဌသေသော။ “သေသေနာ”တိ တဿကမ္မဿ ဝိပာကာဝသေသေန။ အဋ္ဌကထာ ပါဌော။ “ကေပိဏ္ဍပာတသ္မိံ”တိ ကေတရံ ပိဏ္ဍပာတအာနေ။ သံယုတ္တဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ယံ ဝုတ္တံ ‘ကော စေတနာ ကေမေဝ ပဋိသန္ဓိံ ဒေတီ’တိ, တံ သုဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပာယော။ “ပဋိပက္ခေဟီ”တိ ပဋိပက္ခေဟိ အကုသလေဟိ။ ဝိသေသေန ဘုသံ မုဋ္ဌဟော ဗျာမုဋ္ဌဟော။ အတိဝိယ ဗျာမုဋ္ဌဟော အတိဗျာမုဋ္ဌဟော။ အတိဗျာမုဋ္ဌဟတ္တာယ ပစ္စယဘူတန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ အတိဒုပ္ပညာယ ပစ္စယဘူတန္တိ အတ္ထော။ သော ဟိ ထေရော ဝဒတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဣတိ ကတွာ”တိ ဧဝံ မနသိကရိတွာ။ “သန္နိဟိတပစ္စယမတ္တေနာ”တိ အာသန္နေ သဏ္ဌိတပစ္စယ မတ္တေန။ “ပုဗ္ဗပယောဂ ပစ္စယမတ္တေနာ”တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဗလဝကမ္မဝသေန ဥပ္ပန္နတ္တာ တိက္ခတရံ ဝိပာကံ။ ယဒါ ပယောဂ ရဟိတေန ပစ္စယဂဏေန ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဒါ အသင်္ခါရိကံ နာမ။ ယဒါ ပယောဂသဟိတေန, တဒါ သသင်္ခါရိကံ နာမ။ တတ္ထ အသင်္ခါရိကံ တိက္ခံ နာမ။ သသင်္ခါရိကံ မန္ဒံ နာမ။ တထာ ဒုဗ္ဗလ ကမ္မေန ဥပ္ပန္နေ မန္ဒဝိပာကေပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဧဝံ တိက္ခမန္ဒာနံ မန္ဒတိက္ခတာပတ္တိ နာမ သိယာ။ န စ တထာ သက္ကာ ဘဝိတုန္တိ အဓိပ္ပာယော။ ဧတ္ထ သိယာ, ယဒိ ပုဗ္ဗကမ္မဝသေန အဋ္ဌန္နံ မဟာဝိပာကာနံ သင်္ခါရဘေဒော သိဒ္ဓော သိယာ, အဋ္ဌန္နံ အဟေတုက ဝိပာကာနမ္ပိ သောသင်္ခါရဘေဒော သိဒ္ဓော ဘဝေယျ။ တာနိပိ ဟိ ကာနိစိ အသင်္ခါရိကေန ကမ္မေန နိဗ္ဗတ္တာနိ, ကာနိစိ သသင်္ခါရိကေနာတိ စောဒနာ။ တံ ပရိဟရန္တော “အဟေတုက ဝိပာကာနံ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဥဘယကမ္မ နိဗ္ဗတ္တနံ”တိ တေသံ သင်္ခါရ ဘေဒရဟိတတ္တာ အသင်္ခါရိက ကမ္မေနပိ ဝိရောဓော နတ္ထိ။ သသင်္ခါရိက ကမ္မေနပိ ဝိရောဓော နတ္ထိ။ အသင်္ခါရိက ကမ္မေနပိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ သသင်္ခါရိက ကမ္မေနပိ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ ဧဝံ ဥဘယကမ္မ နိဗ္ဗတ္တာနံ ယုတ္တံ။ “ဣတိ အဓိပ္ပာယော”တိ တဿ ထေရဿ အဓိပ္ပာယော။ “န ကမ္မာဂမန ဝသေနာ”တိ ကမ္မသင်္ခါတဿ စိရကာလတော အာဂမန ပစ္စယဿ ဝသေန။ “အာဂမနံ”တိ စ အာဂစ္ဆတိ ဧတေနာတိ အာဂမနန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ “ကမ္မဘာဝေ”တိ အတီတေ ကမ္မကရဏဘဝေ။ “ကေစနာ”တိ ကေစိ။ အဋ္ဌသာလိနိယံ ပန အာဂတာတိ စ။ ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ္ဂေ ပန ဒွိဟေတုကာ ဝုတ္တာတိ စ သမ္ဗန္ဓော။ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ္ဂဋ္ဌကထာ ဝစနမ္ပိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဝဒန္တော “တတ္ထ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “တိသုခဏေသူ”တိ ကမ္မက္ခဏေ နိကန္တိက္ခဏေ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေတိ တိသုခဏေသု။ “ဋီကာကာရာပနာ”တိ အဘိဓမ္မဋီကာကာရာပန။ “သာဝသေသပါဌော”တိ ပါဠိယံ တိဟေတုကေန ကမ္မေန ဒွိဟေတုက ပဋိသန္ဓိ, ဒွိဟေတုကေန ကမ္မေန အဟေတုက ပဋိသန္ဓိ အဝသေသာ ဟောတိ။ ဧဝံ အဝသေသ တဂ္ဃ သဟိတော ပါဌော။ သရိက္ခမေဝ သရိက္ခကံ။ ကမ္မေန သရိက္ခကံ သဒိသံ ကမ္မသရိက္ခကံ။ ဝိပာကံ။ “မဟာထေရေနာ”တိ သာရိပုတ္တ မဟာထေရေန။ ဝေဠု ကတွာတိအာဒိနာ ဋီကာကာရာနံ ဝစနံ ဥပတ္ထမ္ဘေတိ။

ကာမာဝစရကမ္မံ နိဋ္ဌိတံ။

၁၅၄. ရူပါဝစရကမ္မေ။ “အပ္ပဂုဏတာယာ”တိ အပရိစိတတာယ။ အဝဓုတာယ။ “ဟီနေဟိ ဆန္ဒာဒီဟီ”တိ လာဘသက္ကာရ သိလောကာဒိ သာပေက္ခတာယ ဟီနေဟိ ဆန္ဒာဒီဟိ။ “တေ ဓမ္မာ”တိ ဆန္ဒာဒယော ဓမ္မာ။ တာနိ ဣဓ နာဓိပ္ပေတာနိ။ ကသ္မာ, ဥပပတ္တိပ္ပဘေဒဿ အသာဓကတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဣမာနေတ”တိ ဣမာနိ ဧဝ ဈာနာနိ။ “တိဝိဓာသူ”တိ ကေသ္မိံတလေ ဗြဟ္မပါရိသဇ္ဇာဒိ ဝသေန တိဝိဓာသု။ “အဋ္ဌာရသပ္ပဘေဒေန ဝိဘဇိတွာ”တိ တီသု ဟီနမဇ္ဈိမပဏီတေသု ဧကေကသ္မိံ ဟီန ဟီနံ ဟီန မဇ္ဈိမံ ဟီန ပဏီတန္တိအာဒိနာ ဝိဘတ္တေန နဝဝိဓာနိ ဟောန္တိ။ ပုန တေသု တီဏိ မဇ္ဈိမာနိ။ မဇ္ဈိမဟီနံ မဇ္ဈိမမဇ္ဈိမန္တိအာဒိနာ ဝိဘတ္တာနိ နဝဝိဓာနိ ဟောန္တိ။ ဧဝံ အဋ္ဌာရသဘေဒေန ဝိဘဇိတွာ။ “ကမ္မဒွါရာနိ နာမာ”တိ ကမ္မပ္ပဝတ္တိ မုခါနိ နာမ။ “ဣမေဟိ ပဘာဝိတတ္တာ”တိ ဣမေဟိ ပဘာဝေဟိ မူလကာရဏေဟိ ပဘာဝိတတ္တာ ပဝတ္တာပိတတ္တာ။ “အဋ္ဌာရသခတ္တိယာ”တိ ဟီနမဇ္ဈိမာဒိဘေဒေန အဋ္ဌာရသ ခတ္တိယာ။

တထာ အဋ္ဌာရသ ဗြာဟ္မဏာဒယော။ အဋ္ဌ စတ္တာလီသ ကေတ္တာနိ နာမ ဟီနမဇ္ဈိမာ ဒိဝသေန ဝိဘတ္တာနိ ကေတ
မကေတ္တာဒီနိ အဋ္ဌစတ္တာလီသ ကေတ္တာနိ။ တေသံ စာရိတ္တ ပဋိပတ္တိဘူတာနိ စရဏာနိပိ အဋ္ဌစတ္တာလီသ ဟောန္
တီတိ။ ဧတ္ထ သိယာ။ ပုရိမ ဝစနေ ဟီနာဒီနိ ဗြဟ္မလောကေ, အဋ္ဌကထာ ဝစနေဟီနာဒီနိ မနုဿလောကေတိ သာခေတဗ္
ဗံ အညံ, သာခကံ အညန္တိ စောဒနာ။ တံ ပရိဟရတိ “ဧတေနဟိ”တိအာဒိနာ။ “ဥပလက္ခေတီ”တိ ပစ္စက္ခတော ဟာကဋ္ဌံ
ကေဒေသံ ဒဿေတွတ အဟာကဋ္ဌေ တာဒိသေပိ ဇာနာပေတီတိ အတ္ထော။ “သမတ္ထာ သမတ္ထံ တ”တိ သမတ္ထာ သ
မတ္ထဘာဝံ တ။ “တထာ ဟာနေနာ”တိ တထာဟိ အနေန အာစရိယေန။ အနုရုဒ္ဓာ စရိယေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ နာမ
ရူပ ပရိစ္ဆေဒေ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ သမာနာသေဝနေ လဒ္ဓေ သတိ, မဟဗ္ဗလေ ဝိဇ္ဇမာနေ မဟဂ္ဂတကမ္မံ ဝိပာကံ
ဇနေတိ။ တာဒိသံ ဟေတုံ အလဒ္ဓာ အလဘိတွတ အဘိညာ စေတနာ ဝိပာကံ န ပစ္စတီတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ “သမာနာ
သေဝနေ”တိ ဘူမိသမာနတာ ဝသေန သမာနာသေဝနေ။ ကာမဇဝနံ ကာမဇဝနေန သမာနာသေဝနံ။ ရူပဇဝနံ ရူပဇဝနေန။
အရူပဇဝနံ အရူပဇဝနေနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တေန ဝုတ္တံ “သမာနဘူမိကတော”တိအာဒိ။ တတ္ထ “တဒဘာဝတော”တိ တာဒိ
သဿ ဗလဝဘာဝဿ အဘာဝတော။ ကေတရမတ္တဘူတာ မဟဂ္ဂတ စေတနာ စ။ “သဗ္ဗ ပထမဘူတာ”တိ သမာပတ္တိ
ဝီထိသု ကေတ္တရဘုဿ အနန္တရေ မဟဂ္ဂတ ဇဝနံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ လောကုတ္တရ မဂ္ဂစေတနာ ကအာစိပိ သမာနာ သေ
ဝနံ န လဘတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ အတ္တနော အနန္တရတော ပဋ္ဌာယ ယာဝဇီဝမ္ပိ ဘဝန္တရေပိ အရိယဖလံ ဇနေတိယေဝ။ ဧဝမေ
တတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒံ ပဝတ္တိဖလံ နာမ ဟောတိ, ဣစ ပန ပဋိသန္ဓိ ဖလံ ဝိစာရိတံ, တသ္မာ အသမာနံ ဣဒံ နိဒဿနန္
တိ စေ။ ဝုစ္စတေ။ မဂ္ဂစေတနာ နာမ တဏှာဟာ သဟာယကံ ဝဋ္ဋကမိ ကမ္မံ န ဟောတိ။ အတဏှာဟာ သဟာယကံ ဝိဝဋ္ဋ
ကမိ ကမ္မံ ဟောတိ။ တသ္မာ ပဋိသန္ဓိံ န ဒေတိ။ သစေ ပန တံ တဏှာဟာ သဟာယကံ ဝဋ္ဋကမိကမ္မံ ဘဝေယျ။ ပဋိသန္ဓိ
ကာလေပိ ဖလံ ဒဒေယျ။ အသမာနာ သေဝနတာ ပမာဏံ န ဘဝေယျ။ ဧဝံ အညကာရဏတ္တာ အသမာနံ နိဒဿနံ
ဟောတိ။ န အသမာနာ သေဝနတာယာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ဥပစိတတ္တာ”တိ ပုနပ္ပုနံ အာသေဝန လာဘေန ဝမိုတတ္တာ။
“သာ စေတနာ”တိအာဒိကမ္မိကမဟဂ္ဂတ စေတနာ စ။ “နာ”တိ စောဒနာ , န သိယာတိ အတ္ထော။ န စ သာပိ သမာနဘူ
မက ခမ္မတော လဒ္ဓာ သေဝနာ ဟောတိ။ ဧဝံ သန္တေပိ ကတတ္တာ ဘာဝိတတ္တာတိ ဝုတ္တံ။ ဘာဝိတတ္တာတိ စ ပုနပ္ပု
နံ အာသေဝန လာဘေန ဝမိုတတ္တာ ဣစ္စေဝတ္ထော။ တသ္မာ ဝိညာယတိ အသမာနဘူမိကေဟိ ပုဗ္ဗာဘောဂပ္ပဝတ္တေ
ဟိ ကာမဇဝနေဟိ ပရမ္ပရတော ပုနပ္ပုနံ လဒ္ဓာ သေဝနတာယ ဧဝ ဣစ ဥပစိတတ္တာတိ ဝုတ္တန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ “ဥဘာ
ယတ္ထ ပနာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ “ဥဘယတ္ထာ”တိ ဥဘယေသု ကတတ္တာ ဥပစိတတ္တာတိ စ ကတတ္တာ ဘာဝိတတ္
တာတိ စ ဝုတ္တေသု ဟဋ္ဌေသု။ “ပထမ သမန္နာဟာရတော ပဋ္ဌာယာ”တိ မဟဂ္ဂတဇ္ဈာနေ အပ္ပနာဝီထိတော ပုရေ ဒွိသု
ပရိကမ္မ ဘာဝနာ ဥပစာရ ဘာဝနာသု ပရိကမ္မ ဘာဝနံ ဘာဝေန္တဿ ပထဝီ ပထဝီတိအာဒိနာ ပထမ သမန္နာဟာရတော ပ
ဋ္ဌာယ။ လောကုတ္တရ မဂ္ဂေပန ဒသသု ဝိပဿနာ ဉာဏေသု သဗ္ဗပထမံ သမ္မသနညာဏံ ဘာဝေန္တဿ ရူပံ အနိစ္စံ
ဝေဒနာ အနိစ္စာတိအာဒိနာ ပထမ သမန္နာဟာရတော ပဋ္ဌာယာတိ အတ္ထော။ ဥပစိနိတွတတိ စ ဘာဝေတွတတိ စ ဝမေ
တွတ ဣစ္စေဝ အတ္ထော။ “အဗ္ဘုဏှဟာ”တိ အဘိနတတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “အယံ တဒေ”တိ အနုရုဒ္ဓာ စရိယဿ
တဒေ။ ယဒိ ဧဝံ, အဋ္ဌကထာသု သင်္ခာရ ပစ္စယာ ဝိညာဏ ပဒ နိဒ္ဒေသေသု အဘိညာ စေတနာ ပနေတ္ထ ပရတော ဝိညာ
ဏဿ ပစ္စယော န ဟောတီတိ န ဂဟိတာတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ အညံ ယုတ္တံ ကာရဏံ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ, တံ ဝဒန္တော “စ
တုတ္ထဇ္ဈာန သမာဓိဿ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဋီကာကာရာ”တိ အဘိဓမ္မဋီကာကာရာ။ “တဿာ ပနာ”တိအာဒိ အတ္တ
နောတဒ ဒဿနံ။ သာခေန္တိယာ အဘိညာ စေတနာယ။ အစိတ္တကဘာဝ ပတ္ထနာသဟိတံ သညာ ဝိရာဂန္တိ သမ္ဗန္
ဓော။ “ဣဓာ”တိ မနုဿ လောကေ။

“အနာကမိနော ပနာ”တိအာဒီသု။ “ဧတေနာ”တိ ဧတေန အတ္ထ ဝစနေန။ “သဒ္ဒါခိကော”တိ သန္ဒိဋ္ဌိယာခိ
ကော။ ဧဝံ ဝီရိယာခိကာဒီသုပိ။ “အတ္တနာ လဒ္ဓ သမာပတ္တီနံ”တိ ကေဿပိ ပုဂ္ဂလဿ ဗဟူနံ အတ္တနာ လဒ္ဓ သမာပ
တ္တီနံ။ တေသု ပုထုဇ္ဇန သောတာပန္န သကအာကမီသု။ “ပုထုဇ္ဇနော”တိ ဈာနလာဘိ ပုထုဇ္ဇနော။ “နိကန္တိယာ
သတီ”တိ ကာမဘဝနိကန္တိယာ သတိ။ “ဣတရေ ပနာ”တိ သောတာပန္န သကအာကမိနော ပန။ ပရိဟီနဇ္ဈာနာ ဧဝ တတ္
ထ နိဗ္ဗတ္တန္တိ။ န နိကန္တိ ဗလေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝိဘာဝနိပာဌေ “တေသံ ပီ”တိ ဈာနလာဘိ သောတာပန္န သကအာ
ကမိနမ္ပိ။ ဣစ္ဆန္တေန ဋီကာစရိယေန။ တထာ နိကန္တိယာ သတိ ပုထုဇ္ဇနာဒယော ကာမာဝစရ ကမ္မ ဗလေန ကာမဘဝေ
ပိ နိဗ္ဗတ္တန္တီတိ ယောဇနာ။ စေတောပဏိဓိ ဣဇ္ဈတိ။ ကသ္မာ, ဝိသုဒ္ဓတ္တာ။ သီလဝိသုဒ္ဓတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။
“တေ”တိ ဈာနလာဘိ သောတာပန္န သကအာကမိနော။ အင်္ဂုတ္တရ ဟဋ္ဌေ။ “သဟဒဿနုပ္ပာအ”တိ သောတာပတ္တိ မဂ္
ဂညာဏံ ဒဿနန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဒဿနဿ ဥပ္ပာဒက္ခဏေန သဒ္ဓိံ။ နတ္ထိ တဿ တံ သံယောဇနန္တိပိ ဟဋ္ဌော။ “ဣမံ

လောကံ''တိ ဣမံ ကာမလောကံ။ ''ဝိပဿနာ နိကန္တိ တဏှာ''တိ တေနေဝ ဓမ္မရာဂေန တာယ ဓမ္မ နန္ဒိယာတိ ဧဝံ ဝုတ္တာ ဝိပဿနာ သုခေ နိကန္တိ တဏှာ။ ပစ္စယေ သတိ ကုပ္ပန္တိ နဿန္တီတိ ကုပ္ပာ။ ကုပ္ပာ ဓမ္မာ ယေသံ တေ ကုပ္ပ ဓမ္မာ။ ''ဓမ္မာ''တိ မဟဂ္ဂတ ဓမ္မာ။ ဣမေ ဒွေဝ သောတာပန္န သကဒါဂါမိနော သီလေသု ပရိပူရကာရိနော နာမ။ သီလပ္ပဋိပက္ခာနံ ကိလေသာနံ သဗ္ဗသော ပဟီနတ္တာ။ တသ္မာ တေ သီလေသု အကုပ္ပ ဓမ္မာတိ ဝုစ္စန္တိ။ သမာဓိသ္မိံ ပန ကုပ္ပ ဓမ္မာ ဧဝ။ ''မဟာဗ္ရဟ္မေသု န နိဗ္ဗတ္တန္တိ''တိ မဟာဗ္ရဟ္မတ္တံ န လဘန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ ''ဟီနဇ္ဈာသယတ္တာ''တိ ဧတ္ထ ဣတ္ထိယော နာမ ပကတိယာဝ ဟီနဇ္ဈာသယာ ဟောန္တိ နီစ ဆန္ဒာ နီစ စိတ္တာ မန္ဒဝိရိယာ မန္ဒပညာ။ ကသ္မာ, ဟီနလိင်္ဂတ္တာ။ ကသ္မာ စ တာ ဟီနလိင်္ဂာ ဟောန္တိ။ ဒုဗ္ဗလ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တတ္တာ။ ဒုဗ္ဗလ ကမ္မန္တိ စ ပုရိသတ္တ ဇနကံ ကမ္မံ ဥပာဒါယ ဝုစ္စတိ။ ဗြဟ္မပုရောဟိတာနမ္ပိ သင်္ဂဟဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ ကသ္မာ, ဗြဟ္မပာရိသဇ္ဇာနန္တိ အဋ္ဌကထာ ဝစနဿ ယေဘုယျဝစနတ္တာ။ တေနာဟ ''န မဟာဗြဟ္မာနံ''တိ။ ဣတရထာ န ဗြဟ္မပုရောဟိတာနံ န စ မဟာဗြဟ္မာနန္တိ ဝုတ္တံ သိယာ။ န စ တထာ သက္ကာ ဝတ္တုံ 'ဗြဟ္မတ္တန္တိ မဟာဗြဟ္မတ္တ'န္တိ ဣမိနာ ဝစနေန ဝိရုဇ္ဈနတော။ အယဥ္စ အတ္ထော န ကေဝလံ ယေဘုယျနယမတ္တေန သိဒ္ဓေါ။ အထ ခေါ ယုတ္တိ န သာမတ္ထိယေနာပိ သိဒ္ဓေါတိ ဒဿေတုံ ''တေဟိ''တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ''တေ''တိ ဗြဟ္မပုရောဟိတာ။ သံယုတ္တ တဟဌ္ဌေ။ ''ပဋိဘာဂတုတံ''တိ ဧတ္ထ ''တံ''တိ တုယ္ဟံ။ ဓမ္မိကထာ တုယ္ဟံ ပဋိဘာတု, ဟာတုဗ္ဘဝတု။ ကထေတု ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ ဟောတိ ။ ''ဗြာဟ္မဏာ''တိ အဘိဘုံ ဘိက္ခုံ အာလပတိ။ ''ဗြဟ္မုနော''တိ မဟာဗြဟ္မုနော အတ္တာယ။ ဧဝံ သေသေသု ဒွီသု။ ''တေသံ''တိ ဗြဟ္မပုရောဟိတာနံ။ ဝိဘာဝနိပာဌေ ''ဣတိ အတ္တော ဒဋ္ဌဗ္ဗော''တိ ''ဗြဟ္မပာရိသဇ္ဇေသု ယေတ''တိ ပုလ္လိင်္ဂ ဝစနတ္တာ ပုဂ္ဂလပ္ပဓာနံ ဟောတိ။ နဘူမိပ္ပဓာနံ။ တသ္မာ အယမတ္ထော ယုတ္တိဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ။ ''တီသုဘဝဂ္ဂေသူ''တိ ဝေဟပ္ဖလဘူမိ ပုထုဇ္ဇနဘဝဂ္ဂေ နာမ ဟောတိ ရူပလောကေ။ တတော ဥပရိ ပုထုဇ္ဇနဘူမိယာ အဘာဝတော။ အကနိဋ္ဌဘူမိ အရိယဘဝဂ္ဂေ နာမ။ တတ္ထ ဌိတာနံ အရိယာနံ တတ္ထေဝ နိဋ္ဌာနတော။ နေဝသညာဘူမိ လောကဘဝဂ္ဂေ နာမ။ တတော ဥပရိ လောကဿေဝ အဘာဝတောတိ။

ကမ္မစတုက္ကာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅၅. မရဏုပ္ပတ္တိယံ။ ''အာယုပရိမာဏဿာ''တိ အာယုကပ္ပဿ။ ''တဒုဘယဿာ''တိ အာယုကပ္ပဿ စ ကမ္မဿ စ။ ''ဥပဃာတက ကမ္မေနာ''တိ ဗလဝန္တေန ဟဏာတိဟတကမ္မေန။ ''ဒုဿိမာရ ကလာဗုရာဇာဒီနံ ဝိယာ''တိ တေသံ မရဏံ ဝိယ။ ဥပရောဓိတံ ခန္ဓ သန္တာန မဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''ဥပရောဓိတံ''တိ ဥပဂန္တွာ နိရောဓာပိတံ။ ကမ္မံ ခိယ္ယတိယေဝ။ ဧဝံ သတိ, သဗ္ဗံပိ မရဏံ ဧကေန ကမ္မက္ခယေန သိဒ္ဓံ။ တသ္မာ ဧကံ ကမ္မက္ခယ မရဏမေဝ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''ဣတရေပိ ဝုတ္တာ''တိ ဣတရာနိပိ တီဏိ မရဏာနိ ဝုတ္တာနီတိ စောဒနာ။ ဝုစ္စတေ ပရိဟာရော။ ''သရသဝသေနေတ''တိ အတ္တနော ဓမ္မတာဝသေနေဝ။ နာနာ အာယု ကပ္ပံ ဝိဒဟန္တိ သင်္ခရောန္တီတိ နာနာ အာယုကပ္ပ ဝိဓာယကာ။ ''သတ္တနိကာယေ''တိ သတ္တသမူဟေ။ နိစ္စကာလံ ဌိတိံ ကရောန္တီတိ ဌိတိကရာ။ ကအာစိ ဝုဒ္ဓိံ က ရောန္တိ, ကအာစိ ဟာနိံ ကရောန္တီတိ ဝုဒ္ဓိကရာ ဟာနိကရာ စ။ ''တေသံ ဝသေနာ''တိ တေသံ ဥတု အာဟာရာနံ ဝသေန။ ''တယောပိ စေတေ''တိ ဧတေတယောပိ ဌိတိကရာဒယော။ ကမ္မံ ဝိပစ္စမာနံ ဒတ္တွာ ခိယ္ယတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဧတေန ဧဝ ရူပေဌာနေ ကမ္မံ အပ္ပဓာနန္တိ ဒီပေတိ။ ''တဒနုရူပံ တေ''တိ တံ ဒသဝဿကာလာနု ရူပံ ဧဝ။ ''ဘော ဂဥ္စာ''တိ ခေဒညာဒိ ပရိဘောဂဥ္စ။ တေသံ ဥတုအာဟာရာနံ ဂတိ ဧတေသန္တိ တဂ္ဂတိကာ။ တေသံ ဥတုအာဟာရာနံ ဂတိံ အနုဝတ္တန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ ''တဒနုဝတ္တိကာ''တိ။ သဋ္ဌာရဝိဒူဟိ အညတ္ရာတိ သမ္ဗန္ဓော။ သဋ္ဌာရဝိဒုနော ဌပေတွာတတိ အတ္တော။ ဣဒ္ဓိယာ ပကတာတိ ဣဒ္ဓိမယာ။ ''ဣဒ္ဓိယာ''တိ ဒေဝိဒ္ဓိယာတ ဘာဝနာမယိဒ္ဓိယာတ။ ဝိဇ္ဇာယ ပကတာတိ ဝိဇ္ဇာမယာ။ ''ဝိဇ္ဇာယာ''တိ ဂန္ဓာရိဝိဇ္ဇာယ။ အဌ္ဌိ နှဟာရု မံသ လောဟိတာဒိကာ ရသဓာတုယော အယန္တိ ဝဍ္ဍန္တိ ဧတေ ဟီတိ ရသာယနာနိ။ တာနိ ဝိဒဟန္တိ ဧတေဟီတိ ရသာယန ဝိဓယော။ နယူပဒေသော။ စိရဋ္ဌိတိ ကတ္တာယ ဇီဝိတံ သင်္ခရော န္တိ ဧတေဟီတိ ဇီဝိတ သင်္ခါရာ။ ဣဒ္ဓိမယ ဝိဇ္ဇာမယ ဇီဝိတ သင်္ခါရေသု စ ရသာယန ဝိဓိသင်္ခါတေသု ဇီဝိတ သင်္ခါရေ သု စ ဝိဒုနောတိ သမာသော။ ''ဒွိ သမုဋ္ဌာနိက ရူပဓမ္မေသူ''တိ ဥတုသမုဋ္ဌာနိက ရူပဓမ္မေသု စ အာဟာရ သမုဋ္ဌာနိက ရူပဓမ္မေသု စ။ ''ပရိဏာမန္တေသူ''တိ ဝိပရိဏာမန္တေသု။ တေနာဟ ''ဇိယ္ယမာနေသူ''တိအာဒိံ။ ''ယာဝမဟန္တံ ပိတိ'' သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓာနံ ကမ္မံ ဝိယ ကောဋိပ္ပတ္တဝသေန အတိမဟန္တမ္ပိ။ ''အဿာ''တိ ကမ္မဿ။ ''ဥပစ္ဆေဒက မရဏေပိ နေတဗ္ဗော''တိ ဗလဝန္တေ ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မေ အာဂတေ ယာဝမဟန္တမ္ပိ ဇနက ကမ္မံ အတ္တနော ဝိပါကာဓိဋ္ဌာန ဝိပ တ္တိယာ ခိယ္ယတိယေဝ။ သော စဿ ခယော န သရသေန ဟောတိ, အထ ခေါ ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မ ဗလေန ဟောတီတိ ဣမေ ဥပစ္ဆေဒက မရဏံ ဝိသုံ ဂဟိတန္တိ ဧဝံ ဥပစ္ဆေဒက မရဏေပိ နေတဗ္ဗော။ ''အကာလ မရဏံ''တိ အာယုက္ခယ

မရဏာဒီနိ တီဏိ မရဏာနိ ကာလမရဏာနိ နာမ, မရဏာ ရဟကာလေ မရဏာနီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တတော အညံ ယံ ကိဉ္စိ မရဏံ အကာလ မရဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ တေနာဟ “တဉှိ ပဝတ္တမာနံ”တိအာဒိံ။ “မူလဘေဒတော”တိ မူလကာရဏပ္ပဘေဒတော။ ယသ္မာ ပန မိလိန္ဒ ပဉှေ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ သန္နိပတန္တီတိ သန္နိဟတာ။ သန္နိဟတေဟိ ဥပ္ပန္နာ သန္နိဟတိကာတိ အတ္ထံ သန္ဓာယ “သန္နိပတိတာနံ”တိ ဝုတ္တံ။ အထတ။ သန္နိပတနံ သန္နိဟတော။ ဒုဝိန္နံ တိဏ္ဏံ တ ဒေါသာနံ မိဿကဘာဝေါ။ သန္နိဟတေန ဥပ္ပန္နာ သန္နိဟတိကာတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ “အနိသမ္မကာရိနံ”တိ အနိသာမေတွာ အနုပဓာရေတွာ ကရဏ သီလာနံ။ ပဝတ္တာ အာဗာဓာ ဝိသမပရိဟာရဇာနာမာတိ ယောဇနာ။ “အတ္တနာ တကတာနံ ပယောကနံ”တိ သတ္ထဟရဏ, ဝိသခါဒန, ဥဒကဟတနာဒိဝသေန ကတာနံ။ “ဝိနာသေန္တိ”တိ သတ္တဝဿ တလုကဝဿာဒီနိ ဝဿာပေတွာတတ သမုဒ္ဒ ဝီစိယော ဥဋ္ဌာပေတွာတတ ဧဝရူပေ မဟန္တေ ဘယုပဒ္ဒဝေ ကတွာတ ဝိနာသေန္တိ။ “မနုဿ ပထေ”တိ မနုဿ ပဒေသေ။ “တေ”တိ စဏ္ဍာ ယက္ခာ။ “ဇီဝိတက္ခယံ ဟာပေန္တိ”တိ မနုဿာနံ တ ကေမဟိံသာနံ တ မေဒလောဟိတာနိ ဟာတဗ္ဗတ္ထာယ တေသု နာနာရောဂန္တရ ကပ္ပာနိ ဥပ္ပာဒေတွာတ ဇီဝိတက္ခယံ ဟာပေန္တီတိ အတ္ထော။ “ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ”တိ သကလံ ရဇ္ဇံ တ ရဋ္ဌံ တ ဒီပကံ တ ဝိနာသေန္တီတိ ဝုတ္တေ သကလံ ဇနပဒံ တ နဂရံ တ နိဂမံ တ ကမံ တ တံ တံ ပုဂ္ဂလံ တ ဝိနာသေန္တီတိ ဝိသုံ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ “သတ္ထဒုဗ္ဘိက္ခရောဂန္တရ ကပ္ပာပိ”တိ သတ္ထန္တရ ကပ္ပော ဒုဗ္ဘိက္ခန္တရ ကပ္ပော ရောဂန္တရ ကပ္ပောတိ ကမေ တယော အန္တရ ကပ္ပာပိ ဣမေ ဝတ္တဗ္ဗာတိ အတ္ထော။ တေသု ပန ရောဂန္တရ ကပ္ပော ယက္ခာ တဒ္ဓေ အမနုဿေ ဩဿဇ္ဇန္တိ, တေန ဗဟူ မနုဿာ ကာလင်္ကရောန္တီတိ ဣမိနာ ဧကဒေသေန ဝုတ္တောယေဝ။ “ဥပပီဠကော ပဃာတကာနံ ကမ္မာနံ ဝိပစ္စနဝသေနာ”တိ ဧတ္ထ တေသံ ကမ္မာနံ ဩကာသပ္ပဋိလာဘေန သတ္တသန္တာနေ သုခသန္တာနံ ဝိဗာဓေတွာတ မရဏံ တ ဟာပေတွာတ မရဏ မတ္တံ တ ဒုက္ခံ ဇနေတွာတ ပီဠနဋ္ဌ ဃာတနဋ္ဌ ဣမ ဝိပစ္စန နာမေန ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိပာကံ ပန ဇနေန္တုတ, မာတ, ဣမ အပ္ပမာဏန္တိ။ ဧတ္ထ သိယာ။ အဌသု ကာရဏေသု ဩပက္ကမိကဋ္ဌာနေ ‘ကုပ္ပိတာဟိ ဒေဝတာ သကလံ ရဋ္ဌာဒိကံ အသေသံ ကတွာတ ဝိနာသေန္တိ’တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဝိနာသိတာ ဇနာ ကိံ နု ခေါ အတ္တနော အတ္တနော ကမ္မ ဝိပာကဇေဟိ အာဗာဓေ ဒဏ္ဍေဟိ တ ဝိနဿန္တိ, ဥဒာဟု ဝိသုံ ဩပက္ကမိကေဟိ အာဗာဓေ ဒဏ္ဍေဟိ တ ဝိနဿန္တိ။ ယဉ္စေတ္ထ ဝုတ္တံ ‘ဧဝံ အကာလ မရဏံ ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မုနာ တ အဥ္ဆေဟိ တ အနေက သဟဿေဟိ ကာရဏေဟိ ဟောတီ’တိ။ တတ္ထ ယဿ ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မံ နာမ နတ္ထိ။ ကိံ တဿ အဥ္ဆေန ကာရဏေန အကာလ မရဏံ နာမ ဘဝေယျာတိ။ ဧတ္ထ ဝဒေယျံ, တဿ အဥ္ဆေန ကာရဏေန အကာလ မရဏံ နာမ န ဘဝေယျ။ သဗ္ဗေ သတ္တာ ကမ္မဿကာ, ကမ္မဒါယာဒါ, ကမ္မယောနီ, ကမ္မ ဗန္ဓူ, ကမ္မပ္ပဋိသရဏာတိပိ ဝုတ္တံတိ ။ တေသံ တံ တဒံ ဘိန္ဒန္တော “ယေဟိကေစိ လောကေ ဒိဿန္တိ”တိအာဒိမာဟ။ ပုန တဒတ္ထံ ဒဠှံ ကရောန္တော “ယထာဟာ”တိအာဒိံ ဝဒတိ။ တတ္ထ ဒုဝိဓံ ကမ္မဖလံ, ဝိပာက ဖလဉ္စ နိဿန္ဒ ဖလဉ္စ။ တတ္ထ ဝိပာက ဖလံ နာမ ဝိပာကက္ခန္ဓာ စ စက္ခုသောတာဒီနိ ကဋတ္တာ ရူပာနိ စ။ တံ ယေန ပုဗ္ဗေ ကမ္မံ ကတံ, တဿေဝ သာဓာရဏံ ဟောတိ။ တဿ သန္တာနေ ဧဝ ပဝတ္တတိ။ နိဿန္ဒ ဖလံ နာမ တဿ သုခုပ္ပတ္တိယာ တ ဒုက္ခုပ္ပတ္တိယာ တ အတ္တနော ကမ္မာနုဘာဝေန ဗဟိဒ္ဓာ သမုဋ္ဌိတာနိ ဣဋ္ဌာရမ္မဏာနိ တ အနိဋ္ဌာ ရမ္မဏာနိ တ။ တံ ပန အဥ္ဆေသမ္ပိ သာဓာရဏံ ဟောတိ။ တံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ “သကကမ္မသမုဋ္ဌိတာ ဧဝ။ လ။ ပရေသံ သာဓာရဏာ တေ”တိ။ လောကေ အဋ္ဌလောက ဓမ္မာ နာမ သဗ္ဗေ ကမ္မ ဝိပာကဇာ တေတိ န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ဣမေ စ သတ္တာ သံသာရေ သံသရန္တာ အဋ္ဌသုလောက ဓမ္မေသု နိမုဇ္ဇန္တာ သံသရန္တိ, တသ္မာ တေ ဝိနာပိ ဥပပီဠက ကမ္မေန အဥ္ဆေဟိ ကာရဏေဟိ နာနာဒုက္ခံ ဖုသန္တိယေဝ။ တထာ ဝိနာပိ ဥပစ္ဆေဒက ကမ္မေန မရဏ ဒုက္ခံ ဟာပုဏန္တိယေဝ။ တေန ဝုတ္တံ “ကမ္မေန ဝိနာ ယတောကုတောစိ သမုဋ္ဌိတာ”တိအာဒိ။

“တေ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ တေ နာနာရောကဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ “န ဥပာယ ကုသလာ တ”တိ တတော အတ္တာနံ မောစေတုံ ကာရဏ ကုသလာ တ န ဟောန္တိ။ “န စ ပဋိကာရ ကုသလာ တ”တိ ဥပ္ပန္နံ ရောကဒိဘယံ အပနေတုံ ဝူပသမေတုံ ပဋိကာရ ကမ္မေတိ ကိစ္စကမ္မေ ကုသလာ တ န ဟောန္တိ။ “နာပိ ပရိဟာရ ကုသလာ တ”တိ တတော မောစနတ္ထံ ပရိဟာရိတုံ ဒေသန္တရံ ဂန္တုံ ကုသလာ တ န ဟောန္တီတိ အတ္ထော။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။ “ရောကဒယော ဧဝ တံ ခေပေန္တာ ပဝတ္တန္တိ”တိ ကထံ တေ ပုဗ္ဗကမ္မံ ခေပေန္တီတိ။ တဿ ဝိပာကဘူတံ ဇီဝိတ သန္တာနံ ဝိနာသေန္တာ ခေပေန္တိ။ ဝိနဋ္ဌေဟိ ဇီဝိတ သန္တာနေ တံ ဘဝံ ဇနေန္တံ ခိယ္ယတိ ယေတတိ။ တေနာဟ “ယထာဟိ”တိအာဒိံ။ “ကမ္မဿပိ တထေတ”တိ တထေဝ ပုဗ္ဗကမ္မဿပိ တိဏဂ္ဂေ ဥဿာဝ ဗိန္ဒုဿေဝ ပရိဒုဗ္ဗလတာ သိဒ္ဓာ ဟောတိ။ ဇီဝိတေ ပရိက္ခီဏေ တံ ဘဝံ ဇနေန္တဿ ပုဗ္ဗကမ္မဿပိ ပရိက္ခီဏတ္တာ။ “ဧဝဥ္စေတံ”တိ ဧတံ ကမ္မပ္ပဋိ သံယုတ္တ ဝစနံ ဣမ အမေ့ဟာဟိ ဝုတ္တနယေန သမ္ပဋိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗေကတဟေတုဒိဋ္ဌိ နာမ သဗ္ဗံ သုခံ တ ဒုက္ခံ တ သုစရိတံ

တ ဒုစ္စရိတံ တ ပုဗ္ဗဘဝေ အတ္တနာ ကတေန ပုဗ္ဗကမ္မဟေတုနာ ဧဝ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ။ ''ယံ ကိဉ္စာယံ''တိ ယံ ကိဉ္စိ အယံ။ မဟာဗောဓိသတ္တာနံ အဓိမုတ္တိကာလင်္ကရိယာ နာမ ဣမ မေ စိရကာလံ ဌိတဿ ဟာရမိပူရဏ ကိစ္စံ နတ္ထိ, ဣအနေဝ ဣတော စဝိတွာ မနုဿလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿာမိ, ဥပရုဇ္ဈတု မေ ဣဒံ ဇီဝိတန္တိ အဓိမုစ္စိတွာ ဒဋ္ဌ ဟံ မနသိကရိတွာ ကာလင်္ကရိယာ။ ''သယမေဝ သတ္ထံ အာဟရိတွာ''တိ သယမေဝ အတ္တနော ဂီဝံ သတ္ထေန ဟနိတွာ တတိ အတ္ထော။ ''ဧတ္ထေတ''တိ အကာလမရဏေ ဧဝ။

''တထာ စာ''တိအာဒီသု။ ''သမာပတ္တိ လာဘီနံ''တိ နိဒ္ဒာရဏေဘုမ္မ ဝစနံ။ ''ဇီဝိတ သမသီသီနံ''တိ အရဟတ္တ မဂ္ဂံ လဘိတွာ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခနဝီထိ ဧဝ မရဏာသန္နဝီထိံ ကတွာ ပရိနိဗ္ဗာနတ္တာ သမံ သီသံ ဧတေသန္တိ သမသီသိ နော။ ''သမံ သီသံ''တိ ဇီဝိတ သန္တာန ပရိယန္တေန သမံ ဝဋ္ဋဒုက္ခ သန္တာန ပရိယန္တံ ဝုစ္စတိ။ ''သဗ္ဗေသံ ပိ''တိ သဗ္ဗေသ မ္ပိ ခီဏာသဝာနံ။ ''ဣမံ သုတ္တပဒံ''တိ မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ္တေ အာဂတံ သုတ္တပဒံ။ ''တေ''တိ တေ တဒိနော။ ''တေ နာ''တိ တေန တဒဝစနေန။ ကိရိယမနောဓာတု နာမ ပဉ္စဒွါရာဝဇ္ဇနံ။ ကိရိယာဟေတုကမနော ဝိညာဏဓာတု နာမ ဟသိ တုပ္ပာဒစိတ္တံ။ ''အဿာ''တိ ပရိနိဗ္ဗာယန္တဿ ဗုဒ္ဓဿ။ ''န သမေတိ ယေတ''တိ သန္တိံ အနုဟဒိသေသံ နိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ ကတွာတိ ဧတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာန ဇဝနေဟိ အာရမ္မဏံ ကတွာတိ ဝုတ္တေပိ န သမေတိယေဝ။ တေနာဟ ''တ ထာဟိ''တိအာဒိံ။ ''ဘဝင်္ဂံ ဩတရိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတီ''တိ ဧတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာန စုတိစိတ္တမေဝ ဘဝင်္ဂန္တိ ဝုတ္တံ။ စုတိ စိတ္တန္တိ စ ဘဝန္တရံ ဂစ္ဆန္တဿေဝ ဝုစ္စတိ။ ဣမ ပန တေဟာရ မတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိဘာဝနိဟာဌေ။ စုတိပရိယော သာနာနံ မရဏာသန္န စိတ္တာနံ။ ယထာ ပန ဗုဒ္ဓာနံ ဘဂဝန္တာနံ ယာဝဇီဝံ ဥပ္ပန္နံ မဟာဘဝင်္ဂစိတ္တံ ကမ္မကမ္မနိမိတ္တာဒ ယော အာရမ္မဏံ ကရောတိယေဝ။ တထာ ပရိနိဗ္ဗာန စုတိစိတ္တံ ပီတိ အာဟ ''န ဟီ''တိအာဒိံ။ နနု မရဏကာလေ ကမ္မ ကမ္မနိမိတ္တာဒီနံ ဂဟဏံ နာမ ဘဝန္တရ ဂမနတ္ထာယ ဟောတိ, ဗုဒ္ဓာ စ ဘဝန္တရံ န ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ ''န ဟိ။ လ။ န ကရောတီ''တိ ဣဒံ န ယုတ္တန္တိ။ နော န ယုတ္တံ။ ဘဝန္တရ ဂမနတ္ထာယာတိ ဣဒံ ဇဝနေဟိ ဂဟဏေ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဣမ ပန စုတိစိတ္တေန ဂဟဏေတိ ဒဿေန္တော ''နစစုတိယာဂဟိတာနီ''တိအာဒိမာဟ။ ''ကမ္မသိဒ္ဓိယာ''တိ ကမ္မသိဇ္ဈနတ္ထာယ ။''ဧတ္ထ စာ''တိအာဒီသု။ ''တဿာ''တိ သောဏတ္ထေရ ပိတုနော။ ''ကမ္မဗလေနာ''တိအာဒီသု။ ''အညေနပိ ကာရဏ ဗလေနာ''တိ အာစိဏ္ဏဘာတဒိကေန ကာရဏဗလေန။ ဂတိနိမိတ္တံ ပန ကမ္မဗလေနေတတိ ယုတ္တံ သိယာ။ ''တ ထောပဋ္ဌိတံ''တိ အန္တိမဝီထိတော ပုဗ္ဗေ ဗဟူသုဝီထီသု ဥပဋ္ဌိတပ္ပကာရန္တိအတ္ထော။ ဟာပပက္ခိယေသု ဒုဂ္ဂတိနိမိတ္တေသု။ ကလျာဏပက္ခိယာနိ သဂ္ဂနိမိတ္တာနိ။ ဓမ္မာသောကရညော မရဏကာလေ ဟာပပက္ခိယာနံ ဥပဋ္ဌာနံ ကတ္ထ စိ သီဟဠဂန္ထေ ဝုတ္တံ။

သကလံ ပထဝိံ ဘုတွာ၊
ဒတွာ ကောဋိသတံ ဓနံ။
အန္တေ အမာမလကမတ္တဿ။
အသောကော ဣဿရံ ဂတော။ တိ စ။
အသောကော သောက မာဂတော။ တိ စ။

''တံ''တိ ဝိပစ္စမာနကံ ကမ္မံ။ ''နိယာမက သဟကာရိ ပစ္စယဘူတာ''တိ ဧတ္ထ ယထာ နာတယံ နိယာမကော နာမ နာ ဝံ ဣစ္ဆိတဒိသာဘိမုခံ နိယာမေတိ, နိယောဇေတိ။ တထာ အယံ တဏှာပိ ဘဝနိကန္တိ ဟုတွာ စိတ္တသန္တာနံ ဂန္တဗ္ဗ ဘတဘိမုခံ နိယာမေတိ, နိယောဇေတိ။ ကမ္မဿ စ အစ္စာယတ္တ သဟာယဘာဝေန သဟကာရိ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ''ကုသလာကုသလ ကမ္မနိမိတ္တာနိ တ''တိ အညာနိ ကုသလာ ကုသလကမ္မနိမိတ္တာနိ တ။ ''တဒုပတ္ထမ္ဘိ ကာ''တိ တဿ ကမ္မဿ ဥပတ္ထမ္ဘိကာ။ ''နိမိတ္တဿာဒဂဓိတံ''တိ မုခနိမိတ္တာဒီသု အဿာဒေန္တံ ဂိဇ္ဈန္တံ။ ''တိဋ္ဌမာနံ တိဋ္ဌတီ''တိ တိဋ္ဌမာနံ ဟုတွာ တိဋ္ဌတိ။ အမုစ္စိတွာ တိဋ္ဌတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အနုဗန္ဓနံ နာမ ပိယ သာတရူပေ ကထိတလပိတာဒိ ကိရိယာဝိသေသော။ ''အဿ ပုဂ္ဂလဿာ''တိ အာသန္န မရဏဿ ပုဂ္ဂလဿ။ အဋ္ဌကထာ ဟာဌေ။ ''ကိလေသ ဗလဝိနာမိတံ''တိ အဝိဇ္ဇာ တဏှာဒီနံ ကိလေသာနံ ဗလေန ဝိနာမိတံ။ ပဋ္ဌိစ္စာဒိကာ အာဒီန တ ယဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''တံ''တိ စိတ္တသန္တာနံ။ ''တသ္မိံ''တိ ကမ္မာဒိဝိသယေ။ အဋ္ဌကထာယ န သမေတိ။ တသ္မိံ ဝိ သယေတိဟိ တတ္ထ ဝုတ္တံ။ န ဝုတ္တံ တသ္မိံ ဘဝေတိ။ ''တသ္မိံ ဝုတ္တာ နံ''တိ တသ္မိံ 'ယေဘုယျေန ဘဝန္တရေ ဆ ဒွါရဂ္ဂဟိတံ'တိ ဌာနေ ဋီကာသု ဝုတ္တာနံ။ တံ သဒိသ ဇဝနုပ္ပတ္တိ နာမ ကမ္မကရဏကာလေ ပဝတ္တ ဇဝနေဟိ သဒိ သာနံ ဣအနိ ဇဝနာနံ ဥပ္ပတ္တိ။ ဘဝပ္ပဋိစ္ဆန္နဉ္စ ကမ္မံ အဟာကဉ္စ ကမ္မံ န တထာ ဥပဋ္ဌာတိ။ ကေဝလံ အတ္တာနံ

အဘိနဝကရဏ ဝသေန ဒွတ္တရပတ္တံ ဟုတွာ ဥပဋ္ဌာတီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဝိသီဒ ပတ္တာ”တိ ဝိသညီဘာဝေန ဝိရူပံ ဟုတွာ
တ သီဒနပတ္တာ။ “တဗ္ဗိပရီတေန ဟာပကမ္မ ဗဟုလာပိ ဝတ္တဗ္ဗာ”တိ တေပိဝိသီဒန္တေရေ အာဝုဓ ဟတ္ထာ ဟဏာဃာတံ က
ရောန္တာ ဂဏှဟထဗန္ဓထာတိ ဥဋ္ဌေသန္တာ ဒုဋ္ဌစိတ္တာ ဟောန္တီတိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗာ။ အဋ္ဌကထာ ဟဋ္ဌေသု။ ဥက္ခိ
တ္တော အသိ ယသ္သာတိ ဥက္ခိတ္တာ သိကော။ ပတုဒန္တိ ဝိဇ္ဈန္တိ ဧတေနာတိ ပတောဒနံ။ ဟဇနဒဏ္ဍော။ တသ္သ အ
ဂ္ဂေ ကတာ သူစိ ပတောဒန သူစိ။ “ပတောဒန ဒုက္ခံ”တိ ဝိဇ္ဈန ဒုက္ခံ။ ကထံ ပန ဥက္ခိတ္တာသိကာဒိဘာဝေန ဥပဋ္ဌာနံ
ကမ္မုပဋ္ဌာနံ နာမ ဟောတိ။ ကထဉ္စ တံ ပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္မဏဘာဝံ ဥပေတီတိ အာဟ “သော စာ”တိအာဒိ။ ဥပ္ပဇ္ဇမာ
နာနံ သတ္တာနံ။ “ဣတရေသံ ပနာ”တိ ရူပာရူပ ဘဝေသု ဥပ္ပဇ္ဇမာနာနံ ပန။ “ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ”တိ တအာရမ္မဏ ပရိ
ယောသာနာယတ သုဒ္ဓာယ တ ဇဝနဝီထိယာတိ ဇဝံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ။ အယံ ပန ဘဝင်္ဂဝသာနေ စုတိစိတ္တုပ္ပတ္တိ
နာမ အဋ္ဌကထာသု နတ္ထိ။ ယဉ္စ ဘဝင်္ဂ ဩတရိတွာ ပရိနိဗ္ဗာယတီတိအာဒိ တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တံ။ တတ္ထပိ “ဘဝင်္
ဂံ”တိ စုတိစိတ္တမေဝ ဠီကာသု ဝဏ္ဏေန္တိ။ တသ္မာ “ဘဝင်္ဂက္ခယေတ”တိ ဣဒံ ကထံ ယုဇ္ဇေယျာတိ အာဟ “ဧ
တ္ထ စာ”တိအာဒိ။ အနုရူပံ သေတီတိ အနုသယော။ အနုဗန္ဓော ဟုတွာ သေတီတိ အနုသယော။ အနု အနု တ သေတီတိ
အနုသယော။ ဧတ္ထ စ အနုသယော နာမ ဇဝနသဟဇာတော န ဟောတိ။ ဣဓ စ အနုသယ နာမေန ဝုတ္တံ။ နာနာဇဝန သဟ
ဇာတာ စ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ပဋိသန္ဓိယာ ဝိသေသ ပစ္စယာ ဟောန္တေဝ။ ကထံ တာ ဣဓ ဂဟိတာ သိယုန္တိ အာဟ “ဧတ္ထ
စာ”တိအာဒိ။ ဇဝံ သန္တေ အဝိဇ္ဇာ ပရိက္ခိတ္တေန တဏှာမူလကေနာတိ ဝုတ္တေသု သုဋ္ဌု ယုဇ္ဇတိ။ အနုသယေဟိ
သဟ ဇဝနသဟဇာတာနမ္ပိ လဒ္ဓတ္တာ။ တသ္မာ ဣဓ အနုသယ ဝစနံ န ယုတ္တန္တိ စောဒနာ။ ယုတ္တမေဝာတိ ဒဿေ
န္တော “အပိ စာ”တိအာဒိမာဟ။ “ပရိယတ္တာ”တိ သမတ္တာ။ “သော ပီ”တိ ဖဿာဒိ ဓမ္မ သမူဟောပိ ။“တထာ ရူပ
ယေတ”တိ အင်္ဂမင်္ဂေန အပ္ပဟီန ရူပယေဝ, အနုသယဘူတာယေဝတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “တံ”တိ စိတ္တ သန္တာနံ။ “တ
တ္ထာ”တိ တဒုဘယသ္မိံ။ ကထံ တံ တတ္ထ ခိပန္တီတိ အာဟ “တသ္မိံ”တိအာဒိ။ “ဝိဇာနနဓာတုယာ”တိ ဝိညာဏ ဓာတု
ယာ။ သင်္ခါရာ နာမ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ ကုတော
မရဏကာလေ သင်္ခါရာ နာမ အတ္ထိ ဝိဇ္ဇန္တီတိ ယောဇနာ။ ဇဝံ သန္တေ ဣဒံ ဝစနံ အနမတဂ္ဂိယ သုတ္တေန ဝိရုဒ္ဓံ
သိယာတိ။ န ဝိရုဒ္ဓံ။ ဣဒဉှိ အဘိဓမ္မ ဝစနံ, မုချဝစနံ, အနမတဂ္ဂိယ သုတ္တံ ပန သုတ္တန္တ ဝစနံ ပရိယာယ ဝစနန္တိ ဒ
ဿေန္တော “ယဉ္စာ”တိအာဒိမာဟ။ ပရိယာယေန ဝုတ္တန္တိ ဝတွာ တံ ပရိယာယံ ဒဿေတိ “ယေသဉှိ”တိအာဒိ
နာ။ “သော”တိ သော ပုဂ္ဂလော။ “တေသံ”တိ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ သင်္ခါရာနဉ္စ ပဋိသန္ဓိ နာမ ရူပ ဓမ္မာနဉ္စ။ “ဟေတုဖ
လသမ္ဗန္ဓေန ဘဝန္တရံ သန္ဓာဝတိ သံသရတီတိ ဝုစ္စတီ”တိ ပုဗ္ဗေ ကမ္မကရဏကာလေပိ တေ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ သင်္ခါ
ရာ ဧဝ သော သတ္တောတိ ဝုစ္စန္တိ။ ပစ္ဆာ တေသံ ဖလဘူတာယံ ပဋိသန္ဓိယာ ဟေတုဘဝနကာလေပိ သာပဋိသန္ဓိ ဧဝ သော
သတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။ မဇ္ဈေ ဓမ္မပ္ပဗန္ဓောပိ သော သတ္တောတိ ဝုစ္စတိ။ ဇဝံ ဟေတုဓမ္မေဟိ သဒ္ဓိံ ဖလဓမ္မေ ဧကံ
သတ္တံ ကရောန္တသ္သ ဟေတုဖလ သမ္ဗန္ဓော ဟောတိ။ ဇဝံ ဟေတုဖလ သမ္ဗန္ဓေန သော ဧဝ ကမ္မံ ကရောတိ။
တေန ကမ္မေန သော ဧဝ ဘဝန္တရံ သန္ဓာဝတိ သံသရတီတိ ဝုစ္စတိ။ ဧတ္ထ စ အနမတဂ္ဂေ ယံ ဘိက္ခဝေ။ လ။ အဝိဇ္ဇာ
နီဝရဏာနံ သတ္တာနံတိ ဇဝံ သတ္တတေဟာရေန ဝုတ္တတ္တာ သာဓမ္မဒေသနာ ပရိယာယဒေသနာ ဟောတိ။ ပရိယာယ
ဒေသနတ္တာ စ သန္ဓာဝတံ သံသရတန္တိ ပရိယာယောပိ သိဇ္ဈတိ။ ယသ္သံ ပန ဓမ္မ ဒေသနာယံ ဓမ္မဒေသနာတိ ဝစနာနု ရူ
ပံ ဓမ္မမေဝ ဒေသေတိ, န သတ္တံ, န ပုဂ္ဂလံ။ အယံ ဓမ္မဒေသနာ ဧဝ မုချဒေသနာ နာမ ဟောတိ။ တတ္ထ ဒေသိတ ဓမ္မာ
ပန ပကတိကာလေပိ ဒေသန္တရံ ကာလန္တရံ ခဏန္တရံ သင်္ကန္တာ နာမ နတ္ထိ။ ယတ္ထ ယတ္ထ ဥပ္ပန္နာ, တတ္ထ တ
တ္ထေဝ ဘိဇ္ဇန္တိ။ ခယဝယံ ဂစ္ဆန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ ‘န ဟိ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နာ ဓမ္မာ။ လ။ သင်္ကန္တာ နာမ အတ္ထီ’တိ။ ပ
ဋိဃောသော စ, ပဒီပေ စ, မုဒ္ဒာ စ။ အာဒိသဒ္ဒေန ပဋိဗိမ္ဗစ္ဆာယာ စ, ဗီဇသင်္ခါရော စ, ဟဋိဘောကေ စ, ဗာလကုမာရ
သရီရေသု ဥပယုတ္တာ ဝိဇ္ဇာသိပ္ပောသဓာ စာတိ ဇဝံ အဋ္ဌကထာ ယံ အာဂတာနိ နိဒဿနာနိ သင်္ဂယှန္တိ။ “နိဒဿ
နာ”နီတိ စ ဥပမာယော ဝုစ္စန္တိ။ တတ္ထ “ပဋိဃောသော”တိ ဂမ္ဘီရလေဏ ဒွာရေ ဌတွာ သဒ္ဒံ ကရောန္တသ္သ အန္တော
တောလေဏေ ပဋိဃောသော ပဝတ္တတိ။ တတ္ထ ဒွာရေ ဥပ္ပန္နော မူလသဒ္ဒော အန္တောလေဏံ န ဂစ္ဆတိ, ဥပ္ပန္နဋ္ဌာ
ဌာနေ ဧဝ နိရုဇ္ဈတိ။ ပဋိဃောသော စ တတော အာဂတော န ဟောတိ။ န စ ဝိနာ မူလသဒ္ဒ + ပစ္စယေန အညတော ပဝတ္
တတိ။ မူလသဒ္ဒပစ္စယာ ဧဝ တတ္ထ ပဝတ္တတီတိ။ တတ္ထ မူလသဒ္ဒော ဝိယ အတီတ ကမ္မံ။ ပဋိဃောသော ဝိယ အနန္တ
ရေ ပဋိသန္ဓိ။ သေသယော ပဒီပ မုဒ္ဒာ ပဋိဗိမ္ဗစ္ဆာယာသု။ တတ္ထ “ပဒီပေ”တိ ပဌမံ ဧကံ ပဒီပံ ဇာလေတွာ တေန
အညံ ပဒီပသတမ္ပိ ပဒီပ သဟဿမ္ပိ ဇာလေတိ။ “မုဒ္ဒာ”တိ လဉ္ဆနလေခာ။ တတ္ထ ဧကေန လဉ္ဆနက္ခန္ဓေန,
တေန လဉ္ဆနလေခာသတမ္ပိ လဉ္ဆနလေခာ သဟဿမ္ပိ ကရောတိ။ “ပဋိဗိမ္ဗစ္ဆာယာ”တိ ပသန္နေသု အာဒါသပဋ္ဌ
ဋ္ဌေသုတ ဥဒကေသုတ ဥပ္ပန္နာ သရီရစ္ဆာယာ။ ဧတေဟိ နိဒဿနေဟိ ဖလံ နာမ ဟေတုတော အာဂတံ န ဟောတိ။ ဟေ

တုနာ စ ဝိနာ န သိဇ္ဈတီတိ တွေကမတ္တံ ဒီပေတိ။ “ဗီဇသဒ္ဒါရော”တိ ကာလန္တရေ ဥပ္ပန္နေသု ပုပ္ဖဖလေသု ကၞစ္
ဆိတဝဏ္ဏ ဂန္ဓရသဟတုဘာဝတ္တာယ ရောပနကာလေ အမ္ဗဗီဇာဒီသု ကၞစ္ဆိတဝဏ္ဏ ဂန္ဓရသဓာတူနံ ပရိဘာဝနာ။ တတ္ထ
တပ္ပစ္စယာ ကာလန္တရေ ပုပ္ဖဖလေသု ဥပ္ပန္နေသု တေဝဏ္ဏဂန္ဓရသာ ဟတုဗ္ဘဝန္တိ။ “ဟဋ္ဌိဘောဂကေ”တိ ကိဋ္ဌိ အတ္
ထံ သာဓေတုံ ပရဿ သန္တိကေ ကၞဏံ ဂဏှဟန္တဿ တဝဓနံ သံဝဍ္ဎရေနေ ဝုမိုယာ သဟ ဒဿာမိ, သစေ နဒဒေယ္
ယံ။ အသုကံ နာမ မမခေတ္တံ တ ဝတ္ထုတ တုယ္ဟံ ဟောတူတိ ပဋ္ဌိညာဌပနံ။ တတ္ထ တပ္ပစ္စယာ ဓနံ လဘိတ္တ တံ အ
တ္ထဋ္ဌ သာဓေတိ။ ကာလေ သမ္ပတ္တေ ဝုမိုယာ သဟ ကၞဏဋ္ဌ သောဓေတိ။ “ဝိဇ္ဇာသိပ္ပေသဓာ”တိ လောကေ ပုတ္
တကေ ယာဝဇီဝံ ဟိတတ္တာယ ဒဟရကာလေ ကိဋ္ဌိ ဝိဇ္ဇတ သိပ္ပံတ သိက္ခာပေန္တိ။ ယာဝဇီဝံ ခရရောကနံ အနုပ္ပာဒတ္
ထာယ ဒဟရကာလေ ဩဇဝန္တံ ကိဋ္ဌိ ဩသဓံ တ အဇ္ဈောဟာရေန္တိ။ တတ္ထ တပ္ပစ္စယာ ပုတ္တာနံ ယာဝဇီဝံ ဟိတပ္ပ
ဋ္ဌိလာဘော တ တာဒိသာနံ ရောကနံ အနုပ္ပာဒော တ ဟောတိယေဝ။ ဧတေဟိ ယထာ ကာလန္တရေ အသန္တေသုယေဝ ဟ
ဋ္ဌိဘောဂကဒီသု မူလကမ္မေသု ပုဗ္ဗဘာဂေ ကတပစ္စယာ ဧဝ ပစ္ဆာ အတ္ထ သာဓနာဒီနိ သိဇ္ဈန္တိ။ တထာ ကုသလာ
ကုသလ ကမ္မာနိ ကတ္တ ကာလန္တရေ တေသု အသန္တေသုပိ ပုဗ္ဗေ ကတတ္တာ ဧဝ ပစ္ဆာ ပဋ္ဌိသန္ဓာဒီနိ ဖလာနိ ဟ
တုဗ္ဘဝန္တီတိ ဒီပေတိ။ တေနဝုတ္တံ “ပဋ္ဌိဃောသ ပဒီပမုဒ္ဒာဒီနိ စေတ္ထ နိဒဿနာနီ”တိ။ “ကမ္မဒုဗ္ဗလဘာဝေနာ”တိ
တအာ ဇီဝိတိန္ဒြိယဿ ဒုဗ္ဗလတ္တာ ကမ္မမ္ပိ ဒုဗ္ဗလမေဝ ဟောတီတိ ကတ္တ ဝုတ္တံ။ ကာမဋ္ဌေတ္ထ အဌကထာယံ
ဝတ္တ ဒဿိတံ, တထာပိ သမ္ဘဝတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ တတ္ထ “တံ ပိ”တိ ဂတိနိမိတ္တမ္ပိ။ “တထာ စဝန္တာနံ”တိ ဒိဗ္ဗ
ရထာဒီနိ ဂတိနိမိတ္တံ ကတ္တ စဝန္တာနံ။ “ဒယ္ဟမာနကာယေနာ”တိ ကၞတ္ထမ္ဘုတလက္ခဏေ ကရဏဝစနံ။ ကထာယံ။
ပဋ္ဌဒ္ဒတရေ ပဋ္ဌိသန္ဓိကမ္မံ ဝိနာ ဒ္ဒဝိကေစရေ သိယာတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ “ဒ္ဒဝိကေစရေ”တိ ကမ္မနိမိတ္တ ဂတိနိမိတ္တဘူ
တေ ဒ္ဒဝိကေစရေ။ တတ္ထ ပဋ္ဌဒ္ဒတရေ ပဋ္ဌိသန္ဓိ နာမ ပဋ္ဌဒ္ဒတရိက မရဏာသန္န ဝီထိစိတ္တာနံ အန္တေ စ ဝန္တာနံ ပဋ္ဌိ
သန္ဓိ။ သာပိ ဂတိနိမိတ္တဘူတေ ကေစရေ သိယာတိ ဝုတ္တေ ပဋ္ဌဒ္ဒတရိက ဝီထိစိတ္တာနိ ပဋ္ဌာရမ္မဏဘူတာနိ ဂတိနိမိတ္
တာနိ အာရမ္မဏံ ကရောန္တီတိပိ သိဒ္ဓံ ဟောတိ။ ဧဝဋ္ဌ သတိ။ တေသံ ဝီထိစိတ္တာနံ အန္တေ အစဝိတ္တ တဒနုဗန္ဓက
မနောဒ္ဒတရိကဝီထိစိတ္တေဟိပိ ကအာစိ ကေသဋ္ဌိ စ ဝနံ နနသမ္ဘဝတီတိ သက္ကာ ဝတ္တုံ။ တေသု ပန အနုဗန္ဓက ဝီထိ
သု အတီတဂ္ဂဟဏ သမုအာယဂ္ဂဟဏေဟိ စ ဝန္တာနံ အတီတာနိပိ ဂတိနိမိတ္တာနိ လဗ္ဘန္တိ။ ဝတ္ထုဂ္ဂဟဏနာမဂ္ဂ
ဟဏေဟိ စ ဝန္တာနံ ဓမ္မာ ရမ္မဏံပိ လဗ္ဘတိယေဝ။ တသ္မာ ယံ ဝုတ္တံ အာစရိယေန ကာမာဝစရ ပဋ္ဌိသန္ဓိယာ ဆ ဒ္ဒတရ
ဂ္ဂဟိတံ ကမ္မနိမိတ္တံ ဂတိနိမိတ္တဋ္ဌ ပစ္စုပ္ပန္နမတီတာ ရမ္မဏံ ဥပလဗ္ဘတီတိ။ တံ သုဝုတ္တမေတတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ယံ
ပန ‘တမေဝ တထောပဋ္ဌိတံ အာရမ္မဏံ အာရဗ္ဘ စိတ္တသန္တာနံ အဘိဏှံ ပဝတ္တတိ’တိ ဧဝံ အန္တိမဝီထိတော ပုဗ္ဗဘာ
ဂေ ဗဟူနံ ဝီထိတရာနံ ပဝတ္တနံ အာစရိယေန ဝုတ္တံ။ တံ တထောပဋ္ဌိတံ ဂတိနိမိတ္တံ အာရဗ္ဘာတိပိ လဒ္ဓုံ ဝဋ္ဋတိယေ
ဝ။ ဧဝဋ္ဌသတိ, ဂတိနိမိတ္တံပိ အတီတံ လဗ္ဘတီတိ ဒဿေတုံ “ယအာပနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “သန္တတိ ဝသေနာ”တိ
သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္န ဝသေန။ “တဿာ”တိ ဂတိနိမိတ္တဿ။ ယေဘူယျေန ဝုတ္တော, န သဗ္ဗသင်္ဂဟိကေန ဝုတ္
တောတိ အဓိပ္ပာယော။ “မနောဒ္ဒတရိက မရဏာသန္န ဇဝနာနံပိ ကၞစ္ဆိတဗ္ဗတ္တာ”တိ ပုရေဇာတပစ္စယ ဘာဝေန ကၞစ္ဆိ
တဗ္ဗတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ “တဒနုဗန္ဓာယာ”တိ တာနိ မနောဒ္ဒတရိ ကမရဏာသန္န ဇဝနာနိ အနုဂတာယ။ “ပဋ္ဌိသန္ဓိယာ
ပိ သမ္ဘဝတော”တိ တဿ ပုရေဇာတ ပစ္စယဿ ပဋ္ဌိသန္ဓိယာပိ ပုရေဇာတ ပစ္စယတာ သမ္ဘဝတော။ နနု ထေရေနေ ဘိ
န္ဒိတ္တ အဝုတ္တေပိ ဘိန္ဒိတဗ္ဗေ သတိ, ဘိန္ဒနမေဝ ယုတ္တန္တိ စေ။ န ယုတ္တံ။ ကသ္မာ, ကမ္မနိမိတ္တေန သမာနဂတိ
ကတ္တာ။ တေနာဟ “နစတံ”တိအာဒိ။ ဝိဘာဝနိယံ ယထာသမ္ဘဝံ ယောဇေတဗ္ဗံတိ ဝတ္တ အပရေပန အဝိသေသတော ဝ
ဏ္ဏေန္တီတိ အပရေတအောပိ ဝုတ္တော။ တတ္ထ “အဝိသေသတော ဝဏ္ဏေန္တိ”တိ အဘိန္ဒိတ္တတဝ ဝဏ္ဏေန္တီတိ ဝု
တ္တံ ဟောတိ။ ပုန တံ အပရေတဒံ အသမ္ပဋ္ဌိစ္ဆန္တော “အဌကထာယံ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ ကၞခ ပန တံ အပရေတဒံ ပဂ္
ဂဏှဟန္တော ပုန “ယဋ္ဌ တတ္ထာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “တအာရမ္မဏာယာ”တိ တံ ဂတိနိမိတ္တာ ရမ္မဏာယ။
“တေသံ ဝစနံ”တိ အပရေသံ ဝစနံ။ “အညတ္ထ အဝိစာရဏာယာ”တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ နနု အဌကထာယံ ပနာတိအာဒိ သဗ္
ဗံ ဝိစာရဏာ ဝစနမေဝ ဟောတီတိ။ သစ္စံ ယထာ ဒိဋ္ဌဟဌဝသေန, သာဝသေသ ဟဌဘာဝံ ပန န ဝိစာရေတိယေဝ။ တသ္မာ
“အညတ္ထ အဝိစာရဏာယာ”တိ ဝုတ္တံ။ ဧတ္ထ သိယာ။ အဌကထာဟဌော သာဝသေသော ဟောတု, မူလဋီကာဟဌော
ပန မနောဒ္ဒတရေ ယေတတိ နိယမေတ္တ ဝုတ္တတ္တာ ကထံ သာဝသေသော သိယာတိ။ နိယမေတ္တ ဝုတ္တောပိ ကၞခ အ
ဓိပ္ပေတတ္တေ အပရိပုဏ္ဏော သာဝသေသော ဧဝ ဟောတီတိ။ တေန ဝုတ္တံ “အညံ ကာရဏံ နတ္ထိ အညတ္ထ အဝိစာရ
ဏာယာ”တိ။ “ပစ္စုပ္ပန္နမတီတံ”တိအာဒီသု။ တအာရမ္မဏာဝသာနာယ ပဋ္ဌဒ္ဒတရိက ဇဝနဝီထိယာ စ ဝနံ ဟောတီတိ
ယောဇနာ။ ဧဝံ အပရတ္ထပိ။ ဗလဝန္တေပိ သတိ။ တအာရမ္မဏာဝသာနာယ ဧဝ ဝီထိယာ။ “ဝုတ္တတ္တာ ပနာ”တိ
အဌကထာယံ ဧဝ ဝုတ္တတ္တာ ပန။ “ပုရိမဘာဂေ တေ”တိ ပဋ္ဌဒ္ဒတရိက အန္တိမ ဝီထိတော ပုဗ္ဗဘာဂေ ဧဝ။ “တာဟိ”တိ

ဒေယျဓမ္မဝတ္ထူဟိ။ "ယထာတံ"တိ တံ အတ္တဇာတံ ကတမံ ဝိယာတိ အတ္ထော။ "ကြာတော"တိ မနုဿ ဘဝတော။ နိ
မိတ္တ သဒိသံ သဒ္ဒံ ဝဏ္ဏတ္တိ သမ္ဗန္ဓော။ "နဋ္ဌစကာရံ"တိ ပတိတစကာရံ။ အဋ္ဌကထာဟဋ္ဌေ ဉာတကာ မာတာဒ
ယော ပဋ္ဌဒ္ဒတရေ ဥပသံဟရန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ "တဝတ္ထာယာ"တိ တဝအတ္ထာယ။ "စီနပဋ္ဋသောမာရပဋ္ဋာဒိဝသေ
နာ"တိ စီနရဋ္ဌေ ပဝတ္တော ပဋ္ဋော စီနပဋ္ဋော။ တထာ သောမာရပဋ္ဋေပိ။ "တာနီ"တိ ရသဖေဏ္ဍဗ္ဗာနိ။ ဖေဏ္ဍဗ္ဗံ ပန အ
ညံပိ ယုဇ္ဇတေဝ။ အတ္ထိအနီတိ မနသိကတတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နဘူတာနီတိ ဝုတ္တံ။ "အရူပီနံ"တိ အရူပဗြဟ္မာနံ။
"တေ"တိ အရူပိနော။ "တာနီ"တိ ဟေဋ္ဌိမဈာနာနိ။ ဝိသုံ လဒ္ဓဈာနံ ယေသံ တေ ဝိသုံဈာနာ။ "တတောယေ
ဝ စာ"တိ ဝိသုံဈာနတ္တာယေဝ စ။ အာကမ္ပိတံ မာနသံ စိတ္တံ ဧတေသန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ ကြဒ္ဒဋ္ဌ ဟေတုဝိသေသန
ပဒံ။ အာကမ္ပိတမာနသတ္တာ ကာမဘဝေ ဥပ္ပန္နမာနာနန္တိ ဒီပေတိ။ တေသံ အရူပီနံ။ "အညံ ဒုဗ္ဗလ ကမ္မံ"တိ ဥပစာရ
ဈာနကမ္မတော အညံ တိဟေတုကကာမကံ ကမ္မံ။ "တေသံ"တိ ရူပလောကတော စ ဝန္တာနံ။ "သတော"တိ သန္တဿ
သမာနဿ။ "ဥပတ္ထမ္ဘနေ ကာရဏံ နတ္ထိ"တိ ကြဒံ ဥပစာရဈာန ကမ္မဿ ဂရုက ကမ္မဂတိကတ္တာ ဝုတ္တံ။ ကေန္တ
ဂရုကကမ္မဘူတံပိ ပန မဟဂ္ဂတဈာန ကမ္မံ နာမ နာနာနိကန္တိ ဗလေန ပဋိဗာဟိယမာနံ ပဋိသန္ဓိံ န ဒေတိယေဝ။ ဥပစာရ
ဈာန ကမ္မေ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ "တာဒိသာနီ"တိ တထာ ရူပါနိ ဒွိဟေတုကကာမက ကမ္မာနိ တေသံ ဩကာ
သံ န လဘန္တိ။ နီဝရဏာနံ သုဋ္ဌုဝိက္ခမ္ဘိတတ္တာယေဝ။ "ယေနာ"တိ ယေန ဆန္ဒာဒိနံ ပဝတ္တိ ကာရဏေန။ "နာနာကမ္
မာနိ ပိ"တိ ဥပစာရဈာန ကမ္မတော အညာနိ ပစ္စုပ္ပန္န ကမ္မာနိပိ အတီတဘဝေသု ကတာနိ အပရာပရိယာယ ကမ္မာနိပိ။
"ယေန စာ"တိ ယေန နာနာကမ္မာနမ္ပိ ဩကာသ လာဘကာရဏေန စ။ "တေ"တိ ရူပီ ဗြဟ္မာနော။ "ဝုတ္တနယေနေ
တ"တိ သုဋ္ဌုဝိက္ခမ္ဘိတနီဝရဏာနံ တေသံ အပ္ပနာ ပတ္တဈာနဝိသေသေန [ယသ္မာ ပနာတိအာဒိနာ စ] ပရိဘာဝိတ စိ
တ္တသန္တာနတ္တာ'တိ စ ဝုတ္တနယေနေဝ။ "တံ ကာရဏံ"တိ အဟေတုက ပဋိသန္ဓိယာ အဘာဝ ကာရဏံ။ ပရမ္ပရ ဘဝေ
သုစ ဝီထိမုတ္တစိတ္တာနံ ပဝတ္တာကာရံ ဒဿေတုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ "ယထာ တာနိယေဝ ဩသဓာနီ"တိ လောကေ ဧကံ
ဩသဓံ လဘိတွာတတံ ဒေဝသိကံ ဘုဉ္ဇတိ။ ဧကောပထမဒိဝသေ ဘုဉ္ဇိတွာ ဒိသွာတ ကတမံ နာမ တွံ ဩသဓံ ဘုဉ္ဇသီတိ ပု
စ္ဆိ။ ကြဒံ နာမ ဩသဓံ ဘုဉ္ဇာမီတိ ဝဒတိ။ ပုနဒိဝသေသုပိ ဩသဓံ ဘုဉ္ဇိတွာ ဒိသွာတ တထေဝ ပုစ္ဆိ။ တမေဝ ဩသဓံ ဘုဉ္
ဇာမီတိ ဝဒတိ။ တတ္ထ "တမေဝ ဩသဓံ"တိ ယံ ပထမဒိဝသေ ဩသဓံ တယာစ ပုစ္ဆိတံ။ မယာ စ ကထိတံ။ တမေဝ အဇ္
ဇ ဘုဉ္ဇာမီတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ပန ပထမဒိဝသေ ဘုတ္တံ ဩသဓံ အညံ။ အဇ္ဇ ဘုတ္တံ အညံ။ တံသဒိသံ ပန အညံပိ
တမေဝတိ လောကေ ဝေါဟရန္တိ တာနိယေဝ ဩသဓာနိ ဘုဉ္ဇာမီတိ။ ဧဝံ ကြဓပိ တဿဒိသေ တဗ္ဗောဟာရော ဒဋ္ဌဗ္
ဗော။ "တသ္မိံ"တိ ဘဝင်္ဂစိတ္တေ။ အဝတ္တမာနေ ဥပပတ္တိဘဝေ သိဇ္ဈတိ။ ဝတ္တမာနေ န သိဇ္ဈတိ။ တသ္
မာ တဿ ဥပပတ္တိ ဘဝဿ အနောစ္ဆေဒ အင်္ဂတ္တာယ ကာရဏတ္တာ ဘဝင်္ဂန္တိ ဝုစ္စတီတိ အဓိပ္ပာယော။ "ဥ
ပပတ္တိ ဘဝေ"တိ စ ကမ္မဇက္ခန္ဓသန္တာနံ ဝုစ္စတိ။ "ပရသမယေ"တိ ဥစ္ဆေဒ ဒိဋ္ဌိနံ တဒေ။ "ဝဋ္ဋမူလာနီ"တိ အဝိဇ္ဇာ
တဏှာ ဝုစ္စန္တိ။ ဝဋ္ဋမူလာနိ သုဋ္ဌုသမုစ္ဆိန္နာနိ ဧတ္ထာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ "ယဿ အတ္ထာယာ"တိ သဥပါဒိသေသာဒိ
ကဿ နိဗ္ဗာနဿ ပဋိလာဘတ္ထာယ။ "ပဋ္ဌပိယန္တိ"တိ ပဝတ္တာပီယန္တိ။ ပဇ္ဇန္တိ ဟာပုဏန္တိ အရိယာ ဧနာ တေ
ထာတိ ပဒံ။ ပရတော သမန္တပဒေ အနုပါဒိသေသဿ ဂဟဏမာနတ္တာ ကြမ သဥပါဒိသေသန္တိ ဝုတ္တံ။ ဗုဇ္ဈန္တီတိ
ဗုဓာ။ သုဋ္ဌု သဒ္ဓိံ ဥစ္ဆိန္နံ သိနေဟဗန္ဓနံ ယေဟိ တေ သုသမုစ္ဆိန္နသိနေဟဗန္ဓနာ။ ကထဉ္စ သုဋ္ဌုဥစ္ဆိန္နံ, ကေဟိ စ
သဒ္ဓိံ ဥစ္ဆိန္နန္တိအာဟ "အနုသယမတ္တံ ပိ"တိအာဒိံ။ "သေသကိလေသေဟီ"တိ တဏှာသိနေဟ ဗန္ဓနတော အဝ
သေသ ကိလေသေဟိ။ "အဓိသယိတံ"တိ ဝိက္ခမ္ဘိတုံပိ အသက္ကုဏေယျံ ဟုတွာတ အတိရေကတရံ သယိတံ။ "အဓိဂ
မာဝဟံ"တိ အဓိဂမော ဝုစ္စတိ နဝဝိဓော လောကုတ္တရ ဓမ္မော။ တံ အာဝဟတီတိ အဓိဂမာဝဟံ။ "သီလံ"တိ စတုပါရိသုဒ္
ဓိသီလံ။ "ဓုတင်္ဂံ"တိ တေရသဓုတင်္ဂံ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

ဝီထိမုတ္တသင်္ဂဟဒီပနိယာအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၆. ရူပသင်္ဂဟအနုဒီပနာ

၁၅၆. ရူပသင်္ဂဟေ ။ “စိတ္တစေတသိကေ”တိ စိတ္တစေတသိက ဓမ္မေ။ “ဒွီဟိ ပဘေဒပ္ပဝတ္တီဟိ”တိ ဒွီဟိ
ပဘေဒသင်္ဂဟပဝတ္တိ သင်္ဂဟေဟိ။ “ယေ ဝတ္တန္တိ”တိ ယေ ဓမ္မာ ဝတ္တန္တိ ပဝတ္တန္တိ။ “ဧတ္တာဝတာ”တိ ဧတ္
တကေန ‘တတ္ထ ဝုတ္တာဘိဓမ္မတ္ထာ’တိအာဒိကေန ဝစနက္ကမေန။ နိဟတံ ဣစ္ဆန္တာ ဧတ္တကေဟိ ပဉ္စဟိ ပရိစ္
ဆေဒေဟီတိ ဝဏ္ဏေန္တိ။ ဝစနဝိပလ္လာသံ ဣစ္ဆန္တာတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ “သမုဋ္ဌာတီ”တိ သုဋ္ဌု ဥဋ္ဌာတိ, ပါတုဗ္ဘဝတိ,
ဝိဇ္ဇမာနတံ ဂစ္ဆတိ။ “ကမ္မာဒီ”တိ ကမ္မာဒိပစ္စယော။ “ပိဏ္ဍီ”တိ ဧကဃနတာ ဝုစ္စတိ။ ဥပါဒါယ မဟန္တာနိ ဧဝ
ဟုတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓသန္တာနံ သတ္တသန္တာနံ။ အဇ္ဈတ္တ သန္တာနံတိပိ ဝုစ္စတိ။ “ဝိသံဝါဒကဋ္ဌေနာ”တိ ဝိရာဓ
ကဋ္ဌေန။ ဘူတဉ္စ အဘူတံ ကတွာ အဘူတဉ္စ ဘူတံ ကတွာ သန္ဒဿကဋ္ဌေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘူတဝဇ္ဇပ္ပဋိစ္
ဆာဒနကမ္မံ မဟာမာယာ နာမ။ မာယံ ကရောန္တီတိ မာယာကာရာ။ အာဝိသနံ နာမ သတ္တာနံ သရီရေသု အာဝိသနံ။ ဂဟ
ဏံ နာမ သတ္တာနံ အတ္တနော ဝသံ ဝတ္တာပနံ။ တဒုဘယံ ကရောန္တာ ကတ္ထ ဌတွာ ကရောန္တိ။ အန္တော ဝါ ဌတွာ က
ရောန္တိ, ဗဟိ ဝါ ဌတွာ ကရောန္တီတိ ပါကတိကေဟိ မနုဿေဟိ ဇာနိတုံ ပဿိတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ အစိန္
တေယျဋ္ဌာနံ နာမ။ “ဝဉ္စကဋ္ဌေနာ”တိ ဧတာ ပကတိယာ အတိဒုဗ္ဗဏ္ဏံ အတ္တာနံ ဒေဝစ္ဆရာဝဏ္ဏံ ကတွာ ဝဉ္
စေန္တိ။ ဝသနရုက္ခဂုမ္ဗံပိ ဒိဗ္ဗဝိမာနံ ကတွာ ဝဉ္စေန္တိ။ ဧဝရူပေန ဝဉ္စကဋ္ဌေန။ “တေနေဝဋ္ဌေနာ”တိ ဝိသံဝါဒကဋ္ဌာ
ဒိနာ တိဝိဓေနေဝ အတ္ထေန။ တာနိပိဟိ အသတ္တဘူတံယေဝ အတ္တာနံ သတ္တောတိ ဝိသံဝါဒေန္တိ။ အရက္ခံယေဝ အတ္
တာနံ ရက္ခောတိ ဝိသံဝါဒေန္တိ။ အနိဋ္ဌံ, အကန္တံ, အမနာပံယေဝ အတ္တာနံ ဣဋ္ဌော, ကန္တော, မနာပေါတိ ဝဉ္စေန္
တိ, တထာ သဟဇာတာနဉ္စ တေသံ အညမညဿ အန္တော ဝါ တိဋ္ဌန္တိ။ ဥဒါဟု ဗဟိ ဝါ တိဋ္ဌန္တီတိ ဇာနိတုံ ပဿိတုံ
အသက္ကုဏေယျံ ဌာနံ ဟောတီတိ။ “ဥဘယတ္ထာပိ”တိ မာယာကာရာဒိ မဟာဘူတေသု စ ပထဝီယာဒိမဟာဘူတေသု စ။
“အဘူတာနီ”တိ အသန္တာနိ, အသစ္စာနိ ။“အဗ္ဘုတာနီ”တိ အစ္ဆရိယကမ္မာနိ။ “ဣမသ္မိံ ပါဌေ”တိ စတုန္နံ မဟာဘူတာန
န္တိ ဧဝံ သမ္ဗန္ဓ ပဒသဟိတေ ပါဌေ။ အညတ္ထ ပန ဥပါဒါရူပံ အနုပါဒါရူပန္တိအာဒီသု ယကာရ ဝိရဟော ဒိဋ္ဌောတိ အဓိပ္
ပါယော။ ဓာတူနံ အနေကတ္ထတ္တာ “ပထယတိ ပက္ခာယတီ”တိ ဝုတ္တံ။ “ပုထူ”တိ ပါဋိပဒိကပဒံ။ တမေဝ ဓာတတ္
ထေ နိရုတ္တိနယေန ပထဝီတိ သိဒ္ဓန္တိ ဒဿေတုံ “ပုထုမဟန္တီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပကာရေန ထဝီယတီတိ အတ္ထေ
ပထဝီတိ ဣဒံ ဥဇုကမေဝ။ “အာပေတီ”တိ ဗျာပေတိ။ “အပ္ပါယတီ”တိ ဘုသံ ပါယတိ, ဝဍ္ဎေတိ။ တေနာဟ “သုဋ္ဌု ဗ
ရူဟေတီ”တိအာဒိံ။ နိဿာနတ္တဝသေနေဝ ပရိပါစနတ္ထောပိ လဗ္ဘတီတိ အာဟ “ပရိပါစေတီ”တိ။ “သမီရေတီ”တိ
သုဋ္ဌု ဤရေတိ ကမ္ပေတိ။ တယတိ ဝဟတီတိ တယော အတ္ထာတိဿယ နယေန။ “ဝိတ္ထမ္ဘနံ”တိ ဝိဝိဓေန အာကာ
ရေန ဘူတသင်္ဃာတဿ ထမ္ဘနံ ဝဟနံ အဘိနီဟရဏံ။ ကက္ခဠတာ နာမ ခရတာ ဖရုသတာ။ သဟဇာတရူပါနံ ပတိဋ္ဌာနတ္
ထာယ ထဒ္ဓတာ ထူလတာ။ သာ သေသဘူတေသု နတ္ထီတိ အာဟ “သေသဘူတတ္တယံ ဥပါဒါယာ”တိ။ “အနဝဋ္ဌာန
တာ”တိ ဧတ္ထ အဝဋ္ဌာနံ နာမ အစလဋ္ဌာနံ။ န အဝဋ္ဌာနန္တိ အနဝဋ္ဌာနံ။ စလနန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ “မုဒုဘူ
တာပိ”တိအာဒိံ။ အာဗန္ဓကံ နာမ အာဗန္ဓိတဗ္ဗေ ဝတ္ထုမှိ မုဒုမှိ သတိ, ဒဠှံ န ဗန္ဓတိ။ ထဒ္ဓေသတိ, ဒဠှံ ဗန္ဓတီ
တိ ဣဒံ လောကတောဝ သိဒ္ဓန္တိ အာဟ “အာဗန္ဓိတဗ္ဗာယာ”တိအာဒိံ။ “တဗ္ဘာဝံ”တိ ပရိဏတဘာဝံ။ “ပရိပါစကတာ
ဒဿနတော”တိ ဟေမန္တေ အဇ္ဈောဟဋာဟာရာနံ သုဋ္ဌုပရိပါစကတာ ဒဿနတောတိ ဝဒန္တိ။ ဥသတိ ဒဟတီတိ ဥ
ဏှံ။ “ဒဟတီ”တိ စ ဥဏှတေဇောပိ ဥဏှဘာဝေန ဒဟတိ, သီတတေဇောပိ သီတဘာဝေန ဒဟတိ။ ဥဏှေန ဖုဋ္ဌံ
ဝတ္ထု ဥဏှတ္တံ ဂစ္ဆတိ, သီတေန ဖုဋ္ဌံ ဝတ္ထု သီတတ္တံ ဂစ္ဆတိ။ ယဉ္စ ဥဏှတ္တံ ဂစ္ဆတိ, တံ ဥဏှတေဇော ဥ
ဏှဘာဝေန ဒဟတိနာမ။ ယဉ္စ သီတတ္တံ ဂစ္ဆတိ, တံ သီတတေဇော သီတဘာဝေန ဒဟတိနာမ။ ဧဝံ သီတတေဇောပိ
ဥသတိဒဟတီတိ အတ္ထေန ဥဏှတ္တ လက္ခဏောနာမ ဟောတီတိ။ ဧဝံသန္တေ နီလေန ဝဏ္ဏေန ဖုဋ္ဌံ ဝတ္ထု နီလံ
ဟောတိ။ ပီတေန ဖုဋ္ဌံ ပီတံ ဟောတိ။ နီလံပိ ပီတံပိ တံ ဝတ္ထုံ ဒဟတိနာမာတိ စေ။ နီလေန ဝဏ္ဏေန ဖုဋ္ဌံနာမ နတ္ထိ။
တထာ ပီတေန ။ ကသ္မာ, နီလာဒီနံ ဥပါဒါရူပါနံ ဖုသန ကိစ္စာ ဘာဝတော။ သမ္မိဿိတံ နာမ ဟောတိ။ န စ သမ္မိဿန
မတ္တေန ဒဟတိ။ ဖုသန္တော ဧဝ ဒဟတိ။ ဖုသန္တာနံပိ ပထဝီဝါတာနံ ဒဟနကိစ္စံ နတ္ထိ။ ပရိပါစနကိစ္စံ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပါ
ယော။ သစေ ဃနထဒ္ဓေ သိလာထမ္ဘေ ဝိတ္ထမ္ဘနံ အတ္ထိ, သကလော သိလာထမ္ဘော ကပ္ပာသပိစုဂုဋ္ဌောဝိယ သိ
ထိလော စ လဟုကော စ ဘဝေယျ။ နစ ဘဝတိ။ တသ္မာ တတ္ထ ဝိတ္ထမ္ဘနံ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပါယေန “သော ပန ဃန
ထဒ္ဓေသု သိလာထမ္ဘာဒီသု န လဗ္ဘတီ”တိ စောဒေတိ။ တတ္ထ ပန ဝိတ္ထမ္ဘနံ လဗ္ဘမာနံ အဓိမတ္တေန န လဗ္ဘ

တိ, သဟဇာတဘူတာနံ ဥပတ္ထမ္ဘနမတ္တေန လဗ္ဘတီတိ ဒဿေန္တော “နာ”တိ ဝတွာ “တတ္ထဟိ”တိအာဒိမာ
ဟ။ တတ္ထ “ဝဟတီ”တိ ထဒ္ဓကက္ခဋ္ဌ ကိစ္စံ ဝဟတိ။

ပသာဒရူပေသု။ “သမဝိသမံ”တိ သမဌာနဉ္စ ဝိသမဌာနဉ္စ, သမဒေသဉ္စ ဝိသမဒေသဉ္စ, သမပထဉ္စ ဝိသမပထ
ဉ္စာတိ ဧဝမာဒိံ သမဝိသမံ။ “အာစိက္ခတီ”တိ အာစိက္ခန္တံ ဝိယ တံ ဇာနန ကိစ္စံ သမ္ပာဒေတိ။ တေနာဟ “သမဝိသမဇာ
နနဿ တံ မူလကတ္တာ”တိ။ “အနိရာကရဏတော”တိ အပ္ပဋိက္ခိပနတော။ “တံ တ”တိ ရူပံ တ။ သုဏန္တိ ဧနာ။ သုယ္ယန္တ
တိ ဧနေဟိ။ ဧဝံ ဃာယန္တီတိအာဒီသု။ “ဇီဝိတ နိမိတ္တံ”တိ ဇီဝိတပ္ပဝတ္တိကာရဏဘူတော။ “နိန္နတာယာ”တိ ဝိသယဝိသ
ယီဘာဝူပဂမနေန နိန္နတာယ။ “ဇီဝိတဝုတ္တိ သမ္ပာဒကတ္တာ”တိ နာနာဝစီဘေဒဝစီကမ္မပ္ပဝတ္တနေနာတိ အဓိပ္ပာ
ယော။ ဣမေ ပန ပဉ္စ စက္ခု ပသာအာဒယောတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဒဠှကာမတာ”တိ ရူပတဏှာ ဝုစ္စတိ။ အာဒိသဒ္ဒေန သော
တုကာမတာ ဃာယိတုကာမတာ သာယိတုကာမတာ ဖုသိတုကာမတာယော သင်္ဂယှန္တိ။ အတ္ထတော သဒ္ဒတဏှာ
ဂန္ဓတဏှာ ရသတဏှာ ဖောဋ္ဌဗ္ဗတဏှာ ဧဝ။ “နိဒာနံ”တိ ကာရဏံ။ ဒဠှကာမတာဒယော နိဒာန မဿာတိ ဝိဂ္ဂ
ဟော။ ကုသလာ ကုသလကမ္မံ။ သမုဋ္ဌာတိ ဧတေနာတိ သမုဋ္ဌာနံ။ ကမ္မမေဝ။ ဒဠှကာမတာဒိနိဒာနကမ္မံ သမုဋ္ဌာနံ ယေ
သန္တိ သမာသော။ ပထဝိအာဒီနိ ဘူတာနိ။ တေသံ ပသာဒော လက္ခဏံ ဧတေသန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ ဒုတိယ ဝိကပ္ပေ။ ရူပာဒီနံ
ပဋ္ဌာရမ္မဏာနံ အဘိဃာတံ အရဟတီတိ ရူပာဒိအဘိဃာတာရဟော။ ဘူတာနံ ပသာဒော ဘူတပ္ပသာဒော။ သော လက္ခ
ဏံ ဧတေသန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ စက္ခု ဥိကာသိရပ္ပမာဏေ ဒိဋ္ဌ မဏ္ဍလေ တိဋ္ဌတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဒိဋ္ဌမဏ္ဍလေ”တိ မဟာဇ
နေဟိ ပကတိ စက္ခုနာ ဒိဋ္ဌေ ပသန္နမဏ္ဍလေ။ တေလံ သတ္တပိစုပဋ္ဋလာနိ ဗျာပေတွာ တိဋ္ဌတိဝိယာတိ ယောဇနာ။
“သောတဗိလံ” နာမ သောတကူပော။ “အင်္ဂုလိဝေဌနာ” နာမ အင်္ဂုလိမုဒ္ဒိကာ။ “ဥပစိတတနုတမ္ဗလောမံ”တိ ရာသိက
တဉ္စ ဝိရဠဉ္စ တမ္ဗလောမဟဝဏ္ဏဉ္စ သုခုမလောမံ။ ဥပစိတံ ရာသိကတံ တနုတမ္ဗလောမံ ဧတ္ထာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “အဇ
ပဒသဏ္ဌာနံ”တိ အဇဿ ဟဒေန အက္ကန္တပဒသဏ္ဌာနဝန္တံ။ “ဥပ္ပလဒလံ” နာမ ဥပ္ပလပဏ္ဏံ။ ဥပ္ပလဒလဿ
အဂ္ဂသဏ္ဌာနဝန္တံ။ “ဝဋ္ဋိ” နာမ ဣဓ မနုဿာနံ သရီရာကာရသဏ္ဌိတာ အာယတပိဏ္ဍိ။ “သုက္ခစမ္မာနိ စ ဌပေတွ
တ”တိ သမ္ဗန္ဓော။ တေ ပန ပဉ္စပ္ပသာအာ။ သမုဒီရဏံ စဉ္စလနံ။ “ယထာတံ”တိ ကတမံ ဝိယ တံ။ ဣမေ ပသာအာ ဝိစိတွ
တာ, ကထံဝိစိတ္တာတိ အာဟ “အညမညံ အသဒိသာ”တိ။ ကထံ အသဒိသာတိ အာဟ “တေဟိ”တိအာဒိံ။

ကေစရရူပေသု။ “ဝဏ္ဏဝိသေသံ”တိ ဝဏ္ဏဝိသေသတ္တံ။ ဝဏ္ဏဝိကာရန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဟဒယေ ဂတော ပဝတွ
တော ဘာဝေ ဟဒယင်္ဂတဘာဝေ။ “ဘာဝေ”တိ စ အဓိပ္ပာယော ဝုစ္စတိ။ တံ ပကာသေတိ, မုခေ ဝဏ္ဏဝိကာရံ ဒိသွတ
အယံ မေ တုဿတိ, အယံ မေ ရုစ္စတိ, အယံ မေ ကုပ္ပတိ, အယံ သောမနဿိတော, အယံ ဒောမနဿိတောတိ ဧဝံ ဇာ
နနပစ္စယတ္တာ။ “ပကတိယာ ပီ”တိ ဝဏ္ဏဝိသေသံ အနာပဇ္ဇိတွာတပီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ယံ ကိဉ္စိဒဗ္ဗံ”တိ သဝိညာဏက
ဝတ္ထုံ။ သမဝိသမံ ပုဗ္ဗေ ပကာသိတံ။ တံ တံ အတ္ထံ တ အာစိက္ခတိ တံ သုတွာ တဿ တဿ အတ္ထဿ ဇာနန
တော။ အတ္တနော ဝတ္ထုံ တ အာစိက္ခတိ တံ သုတွာ တဿ ဝတ္ထုဿပိ ဇာနနတော။ “အတ္တနော ဝတ္ထုံ သူစေတီ”တိ
ဣဓ ဣဒံ နာမ အတ္ထီတိ ပကာသေတိ။ “ဖုသီယတီ”တိ ဖုသိတွာ ဝိဇာနီယတိ။ “တံ”တိ ဖုသနံ။ “တဿာ”တိ အာပေ
ဓာတုယာ။ “ဒွဝတာတ”တိ အဒ္ဒတိန္တရသတာတ။ ဖုသိတွတ ဂယှတိ, သာ စ အာပေဓာတု သိယာတိ စောဒေတိ။ ဝုစ္စ
စတေ ပရိဟာရော။ ဧဝံ ပန န လဗ္ဘတိ, တသ္မာ သာ တေဇောယေဝ။ န အာပေတိ။ တွေ့ ဧဝံ အလဗ္ဘမာနာပိ သာသီတ
တာ အာပေယေဝ, န တေဇော။ ကသ္မာ, အာပဿပိ သီတုဏှဟဝသေန ဒုဝိဓတော သမ္ဘဝတော ။ တသ္မိဥဟိ လောဟရ
သေ ဥဏှဟတာ ဥဏှဟအာပေ, သီတဝတ္ထူသု သီတတာ သီတအာပေတိ စေ။ ဧဝံ ပန သတိ တေဇော နာမ နတ္ထီတိ
အာပဇ္ဇတီတိ ပရိဟာရော။ “သဟ အပ္ပဝတ္တနတော”တိ ဧကတော အပ္ပဝတ္တနတော။ “ဩရပာရာနံ ဝိယာ”တိ နဒိယံ တီ
ရံ နာမ ဣဒံ ဩရိမတီရံ, ဣဒံ ပာရိမန္တိ နိယမတော နတ္ထိ။ ယတ္ထ သယံ တိဋ္ဌတိ, တံ ဩရိမန္တိ, ဣတရံ ပာရိမန္တိ တေ
ဟရတိ။ ဧဝံ ဩရပာရာနံ အနဝဋ္ဌာနံ ဟောတီတိ။ တွေ့ စ “သီတုဏှာနံ သဟ အပ္ပဝတ္တနတော”တိ ဧတေန ယဒိ တေ
သဟ ပဝတ္တေယျုံ။ တတ္ထ သီတတာ အာပေနာမ, ဥဏှဟတာ တေဇောနာမာတိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ။ န ပန တေ သဟ
ပဝတ္တန္တိ, တသ္မာ တထာ န ဝတ္တဗ္ဗာ ဟောန္တီတိ ဒဿေတိ။ န န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ကသ္မာ, ဥဏှဟတေဇေန ယုတွ
တောဟိ အာပေ ဥဏှဟတ္တမေဝ ဂစ္ဆတိ။ ယထာတံ ဥဏှဟတေဇေန ယုတ္တာ ပထဝီပိ တယောပိ ဥဏှဟတ္တမေဝ ဂစ္ဆ
ဆန္တီတိ။ တသ္မာ တေ သဟ န ပဝတ္တန္တိ။ သဟ အပ္ပဝတ္တေသုပိ တေသု အညတ္ထ သီတဝတ္ထူသု သီတတာ အာ
ပေနာမာတိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ ဟောတီတိ စောဒနာ။ ဧဝံသန္တေ တသ္မိံ လောဟရသေ သဗ္ဗေပိ ရူပဓမ္မာ ဥဏှဟတ္တံ ဂစ္ဆ
ဆန္တီတိ သဗ္ဗေပိ တေဇောဘာဝံ ဟာပုဏန္တိ။ ‘ဥဏှဟတ္တ လက္ခဏော တေဇော’တိဟိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ စ သီတဝတ္ထူသု
သီတဘာဝေ နာမ သိယာ။ တတ္ထပိ တေန ယုတ္တာ သဗ္ဗေပိ ရူပဓမ္မာ သီတတံ ဂစ္ဆန္တိယေဝ။ တတ္ထပိ တဝမတိ

ယာ သဗ္ဗေပိ အာဟောဘာဝံ ဟာပုဏန္တိ။ န ပန သက္ကာ တထာ ဘဝိတုံ။ န ဟိ ဝေရူပံ လက္ခဏညထတ္တံ နာမ တေသံ အတ္ထိ။ ဘာဝညထတ္တမေဝ အတ္ထိ။ တတ္ထ "လက္ခဏညထတ္တံ" နာမ ပထဝီ အာဟောဘာဝံ ဂစ္ဆတိ။ အာဟော ပထဝိဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိအာဒိ။ "ဘာဝညထတ္တံ" နာမ ပထဝီ ကအာစိ ကက္ခဠ္ဌာ ဟောတိ။ ကအာစိ မုဒုကာ။ အာဟော ကအာစိ အာဗန္ဓနမတ္တော ဟောတိ။ ကအာစိ ပဂ္ဃရဏကော။ တေဇော ကအာစိ ဥဏှော, ကအာစိ သီတော။ တယော ကအာစိ ဝိတ္ထမ္ဘနမတ္တော, ကအာစိ သမုဒီရဏောတိ။ ဧဝံ ဧကေမေကဿာ ဓာတုယာ တိက္ခ မန္ဒ ဩမတ္တာဓိမတ္တဝသေန ကိရိယာသင်္ကန္တိ နာမ အတ္ထီတိ။ တသ္မာ ယံ ဝုတ္တံ 'ဥဏှတေဇေန ယုတ္တောဟိ အာဟော ဥဏှတ္တမေဝ ဂစ္ဆတိ, ယထာတံ ဥဏှတေဇေန ယုတ္တာ ပထဝီပိ တယောပိ ဥဏှတ္တမေဝ ဂစ္ဆန္တီ'တိ။ တံ လက္ခဏညထတ္တဝစနံ ဟောတိ။ န ယုဇ္ဇတိ။ န ဟိ ဥဏှတေဇေန ယုတ္တာ သဗ္ဗေတေဓမ္မာ ဥဏှတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ အတ္တနော အတ္တနော သဘာဝံ န ဝိဇဟန္တိ။ တထာဟိ တသ္မိံ ပက္ကုထိတေ သန္တတ္တေ လောဟရသေ ဘာတေ ဥဏှတ္တံ န ဂစ္ဆတိ။ အာဗန္ဓနသဘာဝံ တ ပဂ္ဃရဏ သဘာဝံ တ န ဝိဇဟတိ။ ယဒိ ဥဏှတ္တံ ဂစ္ဆေယ္ယ, တံ သဘာဝံ ဝိဇဟေယ္ယ။ ဧဝံသတိ, တသ္မိံ လောဟရသေ အာဗန္ဓနာကာရော တ ပဂ္ဃရဏာကာရော တ န ပညာယေယ္ယ။ သဗ္ဗေရူပ ဓမ္မာ ဝိက္ကိရေယ္ယုံ။ ဝိက္ကိရိတွာ အန္တရဓာရေယ္ယုံ။ န စ န ပညာယတိ။ နာပိ ဝိက္ကိရန္တိ။ နောစ တတ္ထ အာဗန္ဓနာကာရော ဥဏှတ္တံ ဂစ္ဆတိ။ အညောဟိ အာဗန္ဓနာကာရော, အညံ ဥဏှတ္တံ။ အာဗန္ဓနာကာရော အာဟော, ဥဏှတ္တံ တေဇော။ တတ္ထ ပထဝီတယေသုပိ ဧသေဝနယော။ တသ္မာ ယံ ဝုတ္တံ "ယဒိ တေ သဟ ပဝတ္တေယ္ယုံ။ တတ္ထ သီတတာ အာဟော နာမ, ဥဏှတာ တေဇော နာမာတိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ။ န ပန တေ သဟ ပဝတ္တန္တိ။ တသ္မာ တထာ န ဝတ္တဗ္ဗာ ဟောန္တီတိ ဒဿေတီ"တိ။ တံ သုဝုတ္တမေဝတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ "တေသံ အနုဝဋ္ဋနတော"တိ ဧတေန သစေ တေ သီတုဏှာ အဝဋ္ဋိတာ သိယုံ။ အထ သဗ္ဗကာလေပိ သီတတာ အာဟောနာမ, ဥဏှတာ တေဇောနာမာတိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယုံ။ န ပန တေ အဝဋ္ဋိတာ ဟောန္တိ။ အနုဝဋ္ဋိတာ ဧဝ ဟောန္တိ။ တသ္မာ တထာ န ဝတ္တဗ္ဗာ ဟောန္တီတိ ဒဿေတိ။ ဧတ္ထ စ အနဝဋ္ဋိတေသု သန္တေသု ယဒိ သီတတာ အာဟော နာမ, ဥဏှတာ တေဇောနာမာတိ ဝဒေယ္ယုံ။ ဧဝဉ္စသတိ, အာပတေဇာပိ အနုဝဋ္ဋိတာ သိယုံ။ ယော ကၠအနိ အာဟော, သောယေဝ ခဏန္တရေ တေဇော နာမ။ ယော တ ကၠအနိ တေဇော, သောယေဝ ခဏန္တရေ အာဟော နာမာတိ အာပဇ္ဇေယ္ယုံ။ န စ သက္ကာ တထာ ဘဝိတုံ။ လက္ခဏညထတ္တေ အသန္တေ တေဟာရညထတ္တသ္သပိ အသမ္ဘဝတော။ တေန ဝုတ္တံ "ဩရဟာရာနံ ဝိယ တေသံ အနုဝဋ္ဋနတော စ ဝိညာယတီ"တိ။ တတ္ထ "ဝိညာယတီ"တိ သာသီတတာ တေဇောယေဝ, န အာဟောတိ ဝိညာယတီတိ။

"အထ ပနာ"တိအာဒီသု။ ယံ ပုဗ္ဗေ ပရေန ဝုတ္တံ 'နနု ဒွဝတာ တ ဖုသိတွာ ဂယှတီ'တိ။ တံ ဝိစာရေတုံ "အထ ပနာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "အထ ပနာ"တိ ယဒိ ပန ဂယှတိ, ဧဝံသတီတိ စ။ ဧဝဉ္စသတိ အာရမ္မဏ ဘူတော ဧဝ သိယာတိ သမ္ဗန္ဓော။ အယံ ပနေတ္ထ ဓိပ္ပာယော။ သစေ ဒွဝဘာဝဘူတော အာဟော ဖုသိတွာ ဂယှေယ္ယ။ ဧဝံ သတိ , အယောပိဏ္ဍာဒီသု အာဗန္ဓနမတ္တဘူတော အာဟောပိ ဖုသိတွာ ဂဟေတဗ္ဗော သိယာ။ ကသ္မာ, အာပဘာဝေန ဧကတ္တာ။ ဧဝဉ္စသတိ, တေသု အယောပိဏ္ဍာဒီသု သော အာဟော တာနိ ဟတ္ထေန တ ဟဒေန တ ဖုသန္တဿ ပဟာရန္တဿ ဝိနာ ကၠတရ မဟာဘူတေဟိ ဝိသုံ ကာယိက သုခဒုက္ခာနံ အာရမ္မဏ ပစ္စယော သိယာ။ ယထာတံ, တေသွေဝ အယောပိဏ္ဍာဒီသု ပထဝိမဟာဘူတံ ဝိနာ ကၠတရမဟာဘူတေဟိ ဝိသုံ ကာယိကသုခဒုက္ခာနံ အာရမ္မဏ ပစ္စယော ဟောတိ။ ဧဝံ တေဇောတယေသုပီတိ။ န ပန သော ဝိသုံ ကာယိကသုခဒုက္ခာနံ အာရမ္မဏ ပစ္စယော ဟောတိ။ တသ္မာ သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သဘာဝေ န ဟောတိ။ ယထာ စ သော ဖောဋ္ဌဗ္ဗသဘာဝေ န ဟောတိ။ တထာ ပကတိ ဥဒကာဒီသု ဒွဝဘာဝဘူတောပိ အာဟော တာနိ ဖုသန္တဿ ပဟာရန္တဿ ကာယိကသုခဒုက္ခာနံ အာရမ္မဏ ပစ္စယော န ဟောတိ။ န စ ဖောဋ္ဌဗ္ဗ သဘာဝေတိ။ ဧဝဉ္စသတိ, ကထံ အယောပိဏ္ဍာဒီသု အာဗန္ဓနမတ္တဘူတော အာဟော ကာယိကသုခဒုက္ခာနံ ပစ္စယော န ဟောတိ။ ကထဉ္စ တေသု ကၠတရမဟာဘူတာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ကာယိကသုခဒုက္ခာနံ ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ။ တံ ဒဿေတုံ "ယဉှီ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ "သဏှပထဒ္ဓတာဝသေနတ"တိ တေသု ဋ္ဌိတာယ ပထဝိဓာတုယာ သဏှပထဒ္ဓတာဝသေန တ။ သဏှပထဝီသုခဝေဒနာယ ထဒ္ဓပထဝီဒုက္ခဝေဒနာယ အာရမ္မဏ ပစ္စယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧဝံ သေသေသု။ "အဗ္ဘန္တရတ္ထမ္ဘနဿာ"တိ တေသံ အယောပိဏ္ဍာဒီနံ အဗ္ဘန္တရေ ဋ္ဌိတဿ ဝိတ္ထမ္ဘန သဘာဝဿ။ "နော အညထာ"တိ တာနိတီဏိ ကာရဏာနိ ဌပေတွာ အာဗန္ဓန ကိရိယံ ပဋိစ္စ ကာယိကသုခဒုက္ခုပ္ပတ္တိ နာမ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ ကၠအနိ ပကတိ ဥဒကာဒီသု ဒွဝဘာဝဘူတံ အာဟောဓာတုမ္ပိ ဖုသိတွာ ဇာနန္တီတိ မဟာဇနော မညန္တိ။ တဗ္ဗိသောဓနေန သဟ လဒ္ဓဂုဏံ ဒဿေတုံ "တသ္မာ"တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ "ပထမံ ဒွဝတာ သဟိတာနိ။ လ။ ဇာနန္တီ"တိ ကၠဒံ ပဓာန ဝစနံ။ လောကေ ဟတ္ထေန ပရာမသိတွာ တ စက္ခုနာ ဒိသွာ တ ကၠဒံ ရဿံ, ကၠဒံ ဒီဃံ, ကၠဒံ ဝဋ္ဋ

ဋ္ဌံ, ဣဒံ မဏ္ဍလန္တိအာဒိနာ သဏ္ဌာနံ ဇာနန္တာ ဟတ္ထ ဖုသနေန တ စက္ခု ဒဿနေန တ သဟေဝ တံ ဇာနန္တီတိ မညန္တိ။ တတ္ထ ပန ပုရိမဘာဂေ ကာယဒွါရဝီထိ စိတ္တေန ပစ္စုပ္ပန္နာနိ တီဏိဘူတာနိ ဖုသိတွာ တ စက္ခုဒွါရ ဝီထိစိတ္တေန ပစ္စုပ္ပန္နံ ရူပံ ဒိသွာ တ ပစ္ဆာ ဝတ္ထုဂ္ဂဟဏဝီထိယာ ဥပ္ပန္နာယ ဧဝ သဏ္ဌာနံ ဇာနန္တိ။ သေဝနယော ရတ္တိယံ အလာတစက္ကသဏ္ဌာနံ ဇာနန္တဿပိ။ တတ္ထ ပန ဗဟူနိပိ ပုဗ္ဗာပရဝီထိစိတ္တသန္တာနာနိ ဣစ္ဆိတဗ္ဗာနိ။ တထာ လောကေ စက္ခုနာ ဒိသွာ ဒွါရတတဟနာဒီနံ ဆိဒ္ဒဝိဝရာနိ ဇာနန္တာ စက္ခုနာ ဒဿနေန သဟေဝ တာနိ ဇာနန္တီတိ မညန္တိ။ တတ္ထ ပန ပုရိမဘာဂေ စက္ခုဒွါရိကဝီထိ စိတ္တေန ပစ္စုပ္ပန္နာနိ ကတဋ္ဌရူပဘိတ္တိ ရူပာနိ ပုနပ္ပုနံ ဒိသွာ တ ပစ္ဆာ အလာတစက္ကဿ မဇ္ဈေ ဝိဝရံပိ ဇာနန္တာ ဝိယ ဝိသုံ ဥပ္ပန္နာယ မနောဒွါရိက ဝိညာဏဝီထိယာ ဧဝ တံ ဆိဒ္ဒဝိဝရဘူတံ အာကာသံ ဇာနန္တိ။ တထာ ဟတ္ထေန ဥဒကံ ဖုသန္တဿ ပထမံ ဒြဝသဟိတာနိ ဝိလီနာနိ မုဒူနိ တီဏိဖောဋ္ဌဗ္ဗ မဟာဘူတာနိ ဝိသုံ ဝိသုံ ကာယဒွါရိက ဝီထိ စိတ္တေဟိ ဖုသနကိစ္စေန အာရမ္မဏံ ကရိတွာ တ ပစ္ဆာ ဝိသုံ သုဒ္ဓါယ မနောဒွါရိက ဝီထိယာ ဧဝ ဒြဝဘာဝသင်္ခါတံ ပဂ္ဃရဏက အာပောဓာတုံ ဇာနန္တိ။ ဧဝံ သန္တေပိ တံ ဒြဝဘာဝံပိ ဟတ္ထေန ဖုသနေန သဟေဝ ဇာနန္တီတိ မညန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။

ကတေ စရန္တိ တ္ထောတိ အာဟ "ဂုန္နံ စရဏဋ္ဌာနံ"တိ။ အက္ခရ ဝိဒူ ပန ကေသဒ္ဒံ ဣန္ဒြိယတ္တေပိ ဣစ္ဆန္တီတိ အာဟ "ကေတိ တ"တိအာဒိံ။ တာနိ စက္ခာဒီနိ ဧတေသု ရူပာဒီသု စရန္တိ, ဧတာနိ တ ရူပာဒီနိ တေသု စက္ခာဒီသု စရန္တိ။ တတ္ထ ပုရိမေန ကတေ ဣန္ဒြိယာနိ စရန္တိ ဧတေသူတိ ကေစရာနီတိ ဒဿေတိ။ ပစ္ဆိမေန ကေသု ဣန္ဒြိယေသု စရန္တီတိ ကေစရာနီတိ။ ဣမာနိ ပန ပဉ္စ ရူပာဒီနိ။

ဘာဝဒွယေ။ ဣစ္ဆနဋ္ဌေန ဌာနဋ္ဌေန ဌပနဋ္ဌေန စ ဣတ္ထီ။ သာဟိကာမရတိ အတ္ထာယ သယံပိ အညံကာမိကံ ဣစ္ဆတိ။ သယဉ္စ ကာမိကေန ဣစ္ဆီယတိ။ အညော စ ကာမိကော ဃရာဝါသ သုခတ္ထာယ တတ္ထ ဌာနံ ဥပေတိ, ပတိ ဋ္ဌာတိ။ အာယတိဉ္စ ကုလဝံသပ္ပတိဋ္ဌာနတ္ထာယ တတ္ထ ကုလဝံသ ဗီဇံ ဌပေတီတိ။ ပူရဏဋ္ဌေန ဣစ္ဆနဋ္ဌေန စ ပုရိ သော။ သောဟိ အတ္တဟိတဉ္စ ပူရေတိ, ပရဟိတဉ္စ ဣစ္ဆတိ။ ဣဓလောကဟိတဉ္စ ပူရေတိ, ပရလောကဟိတဉ္စ ဣစ္ဆ တိ။ ဥဘယလောကဟိတဉ္စ ပူရေတိ, လောကုတ္တရဟိတဉ္စ ဣစ္ဆတိ, သေတိ, ဂဝေသတီတိ။ ပုမဿသကံ ပုံသကံ။ ပုရိ သလိင်္ဂါဒိ။ နတ္ထိ ပုံသကံ ဧတဿာတိ နပုံသကံ။ "ယဿ ပန ဓမ္မဿာ"တိ ဘာဝရူပဓမ္မဿ။ "တံ"တိ ခန္ဓပဉ္စကံ။ မဟာသဏ္ဌာနံ သတ္တာနံ ဇာတိဘေဒံ လိင်္ဂေတိ ဉာပေတီတိ လိင်္ဂံ။ လက္ခဏဟာရကာ နိမိနန္တိ သဉ္ဇာနန္တိ ကလ္လာ ဏ ဟပကံ ကမ္မဝိပာကံ ဧတေနာတိ နိမိတ္တံ။ ကိရိယာ ကုတ္တံ။ အာယုကန္တံ ကပ္ပီယတိ သင်္ခရီယတီတိ အာကပ္ပော။ သဗ္ဗေပေတေလိင်္ဂါဒယော။ သောစ အဝိသာဒိဘာဝတော။ "ဝစနေသုစာ"တိ ဣတ္ထိသဒ္ဒပုရိသသဒ္ဒါဒီသု စ။ "ဝစနတ္ထေသု စာ"တိ ဣတ္ထိ သဏ္ဌာန ပုရိသသဏ္ဌာနာဒိ အတ္ထေသု စ။ "နိမိတ္တသဒ္ဒော ဝိယာ"တိ နိမိတ္တ သဒ္ဒော အင်္ဂဇာတေ ဟကမ္ဗော ဝိယာတိ။ န ဟကမ္ဗော ဒိမ္ဗော။ အဟကမ္ဗော ပန ကတ္ထစိ ဒိမ္ဗောတိ အဓိပ္ပာယော။ "ဘဝန္တိ သဒ္ဒ ဗုဒ္ဓိယော"တိ သဒ္ဒသတ္ထနယော။ "ဘဝန္တိ လိင်္ဂါဒီနီ"တိ အဋ္ဌကထာနယော။ တတ္ထ ဟိ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒီနံ ဟေတု ဘာဝ လက္ခဏန္တိ ဝုတ္တံ။ "ဧတသ္မိံ သတီ"တိ စ ဇာတိယာ သတိ, ဇရာမရဏံ ဟောတိ။ အသတိ န ဟောတီတိ ဧတ္ထဝိ ယ ဟေတု ဖလဘာဝဟကဋ္ဌတ္တံ ဝုတ္တံ။

ဝတ္ထုရူပေ။ နိရုတ္တိနယေန ဝစနတ္ထာ ဘဝန္တိ။ ဓာတု ဒွယံ နာမ မနောဓာတု မနောဝိညာဏဓာတု ဒွယံ။ "အဝတ္တ တ"တိ ဟဒယ ဝတ္ထုံ အဝတ္တတ။ "တံ"တိ ဟဒယ ဝတ္ထု ရူပံ။ "ပဉ္စာ"တိ ပဉ္စဝတ္ထုနိ။ "တေသံ"တိ တေသံ ကုသလာဒီနံ။ "တတ္ထ ဝုတ္တံ"တိ ပဋ္ဌာနေ ဝုတ္တံ။ "ယံ ရူပံ နိဿာယာ"တိ ယံ ရူပံ နိဿာယ မနောဓာတု စ မနောဝိညာဏဓာတု စ ဝတ္တန္တီတိ ဣမံ ဟဒယံ နိဒ္ဒိသတိ။ "အနည သာဓာရဏေသု ဌာနေသူ"တိ စက္ခု ဝတ္ထာဒီဟိ အညဝတ္ထူဟိ အသာဓာရ ဏေသု ကုသလာကုသလဋ္ဌာနေသု။

ဇီဝိတရူပေ။ "အာဓိပ္ပစ္စယောဂေနာ"တိ အဓိပတိဘာဝယောဂေန။ "အဓိပတိဘာဝတော"တိ စ ဣန္ဒြိယပစ္စယ ကိစ္စံ ဝုစ္စတိ။ န အဓိပတိ ပစ္စယကိစ္စံ။ "ဇီဝန္တိ"တိ ဟရိတဘာဝံ န ဝိဇဟန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ န ဟိ တာနိ ဧကန္တေန ဇီဝ န္တာနိ နာမ ဟောန္တိ။ ဇီဝိတ ရူပဿ ဧကန္တ ကမ္မဇဿ ဗဟိဒ္ဓါ အနုပလဒ္ဓတ္တာ။ ကမ္မဇရူပာနိ ဇီဝန္တိ ယေဝါတိ သမ္ဗန္ဓော။ "ကမ္မေ အသန္တေပိ"တိ ကမ္မစေတနာယ ပုဗ္ဗေ နိရုဒ္ဓတ္တာ ဝုတ္တံ။ တဒတ္ထံ ဗျတိရေကတော ဟာကဋ္ဌံ က ရောန္တော "တထာဟီ"တိအာဒိမာဟ။ "ဣတရ ရူပာနီ"တိ စိတ္တဇရူပါဒီနိ။ ဧကဝီထိတရော နာမ ပဉ္စဒွါရဝီထိတရော။ မ နောဒွါရဝီထိတရော ဧကဇဝန တရောတိ ဝုတ္တော။ ပရိစ္ဆိန္နံ ဟောတိ။ ကသ္မာ, ဧကေကသ္မိံ ဝီထိတရေ နိရုဒ္ဓေ ဘဝင်္ဂ

ဂ သမယေ အသဒိသဿ ရူပသန္တာနဿ ဟတုဗ္ဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။ တဥ္စ ခော ရူပဝိသေသံ ဇာနန္တဿေဝ ဟာကဌံ့ ဟောတိ။ အဇာနန္တဿ ပန တင္ခဏမတ္တေ အဟာကဌံ့။ ကသ္မာ, တာဒိသဿပိ ဥတုဇရူပသန္တာနဿ ထောကံ ပဝတ္တနတော။ ယဿဟိ ဒေသ သမုဋ္ဌိတေန ရူပသန္တာနေန မုခရူပံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏံ ဟောတိ။ တဿ ဒေသေ နိရုဒ္ဓေပိ တံ ရူပံ ထောကံ ဒုဗ္ဗဏ္ဏမေဝ ခာယတီတိ။ ''ဥတုဇာဟာရဇာနဥ္စ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နံ''တိ အဓိကာရော။ ဇေကံ အဒ္ဓာပစ္စုပ္ပန္နမေဝ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ။ န နု စက္ခုသောတာဒီနိ ကမ္မဇရူပသန္တာနာနိပိ ပဝတ္တိကာလေ ကအာစိ သုပ္ပသန္နာနိ, ကအာစိ ပသန္နာနိ, ကအာစိ အပ္ပသန္နာနိ ဒိဿန္တီတိ။ သစ္စံ, တထာ ပဝတ္တိ ပန သန္တာန ဝိစ္ဆေဒေန န ဟောတိ, နာနာဝိစ္ဆိန္နေ စ ဧကေကသ္မိံ သန္တာနေ တေသံ ပုနဃဋ္ဋနံ နာမ နတ္ထိ။ သကိံ အန္ဓော အန္ဓောယေဝ ဟောတိ။ ဗဓိရောစ ဗဓိရောယေဝတာတိ အဓိပ္ပာယော။ ''ယဒိ ဇေဝံ''တိ ဇေဝံ ယဒိ သိယာတိ အတ္ထော။ ''အရူပ ဓမ္မာနံ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နံ''တိ အဓိကာရော။ ''ဝိဟကာနိ''တိ ဘဝင်္ဂဘူတာနိ ဝိဟကာနိ။ ဧကသန္တတိဝသေန ပဝတ္တိဿန္တိယေဝ, တသ္မာ တေသံ နာနာသန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နံ နာမ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ, ယာဝဇီဝမ္ပိ ဧကေ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ''ဣတရာနိ ပနာ''တိ ကုသလာ ကုသလ ကိရိယစိတ္တာနိ ပန။ ''တအာရမ္မဏာ''တိ နိရုဒ္ဓာရမ္မဏာ။ အဒ္ဓာနုပ္ပရဏာနုဘာဝေန ပဝတ္တန္တိယေဝ။ န ပန စိတ္တဇရူပာဒီနိ ဝိယ အတ္တနော ဇနကပစ္စယေ နိရုဒ္ဓေ နိရုဇ္ဈန္တိ။ အယံ အရူပဓမ္မာနံ ဇီဝန္တတ္တေ ဝိသေသော တိ အဓိပ္ပာယော။ ''အယမတ္တော ဝတ္တဗ္ဗော''တိ အရူပ ဓမ္မာနံ ဇီဝန္တတာဝိသေသော ဝတ္တဗ္ဗော။ ယထာ ရူပသန္တတိယံ အနန္တရ ပစ္စယော နာမ နတ္ထိ။ စုတိကာလေ ဘဝန္တရရူပသန္တာနဿ ကိဥ္စိ ပစ္စယတ္တံ အနုပဂန္တွာ နိရုဇ္ဈတိ။ တေန ဘဝန္တရ ဟတုဗ္ဘာတေ နာမ တေသံ နတ္ထိ။ န တထာ အရူပသန္တတိယံ။ တတ္ထ ပန စုတိစိတ္တမ္ပိ ပဋိသန္ဓိယာ အနန္တရ ပစ္စယော ဟုတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ တေန ဘဝန္တရဟတုဗ္ဘာတေ နာမ တေသံ အတ္ထိ။ အယမ္ပိ အရူပဓမ္မာနံ ဇီဝန္တတ္တေ ဝိသေသော။ တသ္မာ အရူပဓမ္မာနံပိ ကမ္မဇရူပာနံ ဝိယ နိစ္စံ ဇီဝိတယောဂေန ဇီဝန္တတ္တာ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နံ နာမ န ဘဝေယျာတိ န စောဒေတဗ္ဗန္တိ။ ကုသလာ ကုသလ ကိရိယစိတ္တာနိ နာမ အကမ္မဇာနိ ဟောန္တိ။ စိတ္တဇရူပာဒီနိ ဝိယ အတီတံ ကမ္မံ အနပေက္ခိတွာ တင္ခဏိကေဟိ နာနာပစ္စယေဟိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ တေသံ ဇီဝန္တာနံပိ သတံ အဇီဝန္တာနံ စိတ္တဇရူပာဒီနံ ဝိယ နာနာသန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နံ နာမ အတ္ထိ။ ဇီဝန္တတာ ဝိသေသောပိ အတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ တတ္ထ ဧကေစိ ဝဒန္တိ၊ ရုက္ခာဒီသုပိ ဇီဝိတံ နာမ အတ္ထိ။ ယတော တေသံ ဟရိတတာ စ အဟရိတတာ စ ရူပာနဥ္စ-အရူပာနဥ္စ ဒိဿတီတိ။ ဝုစ္စတေ, ယဒိ တေသံ ဇီဝိတံ နာမ အတ္ထိ, အရူပဇီဝိတံ တ သိယာ, ရူပဇီဝိတံ တာ။ တတ္ထ သစေ အရူပဇီဝိတံ ဟောတိ။ ယထာ တေန သမန္နာဂတော သတ္တော ပုနပ္ပုနံ မရိတွာ ပုနပ္ပုနံ ဘဝန္တရေ ဟတုဗ္ဘဝန္တိ။ တထာ ရုက္ခာပိ မရိတွာ ဘဝန္တရေ ဟတုဗ္ဘဝေယျုံ။ အထ ရူပဇီဝိတံ သိယာ။ ယထာ သတ္တာနံ စက္ခာဒိ အင်္ဂေသု ဇီဝိတ သန္တာနေ ဘိန္နေ တာနိ အင်္ဂါနိ ပုန ဇီဝန္တာနိ ကာတုံ န သက္ကောန္တိ။ တထာ ရုက္ခာပိ ခန္ဓေသု တ သာခာသု တ ဆိန္နေသု ဇီဝိတသန္တာနေ ဘိန္နေ တေစန္ဒာတ သာခာယော တ ပုန အညတ္ထ ရောပေတုံ န သက္ကာ ဘဝေယျုံ။ သက္ကာ ဇေ ဘဝန္တိ။ တသ္မာ တဒုဘယံပိ ဇီဝိတံ နာမ တေသံ နတ္ထီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိဘာဝနိဟဋ္ဌေ၊ န ဟိ တေသံ ကမ္မံယေဝ ဌိတိကာရဏံ ဟောတီတိ ဇေတ္တ ကမ္မံ ဌိတိကာရဏံ ဇေဝ န ဟောတီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တေနာဟ ''အာဟာရဇာဒီနံ''တိအာဒိံ။ ဧကေကလာပေ ဂတာ ပဝတ္တာ သဟဇာတ ပစ္စယာ, တေဟိ အာယတ္တာ ပဋိဗဒ္ဓာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ကမ္မာဒီနံ ရူပဇနက ပစ္စယာနံ ဇနကာနုဘာတေ နာမ ရူပကလာပာနံ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ ဇေဝ ဖရတိ, န ဌိတိက္ခဏေ။ ဥပစယသန္တတိယော စ ဥပ္ပာဒက္ခဏေ လဗ္ဘန္တိ, န ဌိတိက္ခဏေ။ တသ္မာ တာ ဇနကပစ္စယာနုဘာဝက္ခဏေ လဒ္ဓတ္တာ ကုတောစိဇာတနာမံ လဘန္တိ။ ဇရတာပန ဌိတိက္ခဏေ ဇေဝ လဗ္ဘတိ, န ဥပ္ပာဒက္ခဏေ။ တသ္မာ သာ ကုတောစိဇာတ နာမံ န လဘတိ။ ယဒိ ပန အာဟာရဇာဒီနံ ရူပဓမ္မာနံ ဌိတိ နာမ အာဟာရာဒိ ဇနကပစ္စယာယတ္တာ ဘဝေယျ။ ဇရတာပိ ဇနကပစ္စယာနုဘာဝက္ခဏေ လဗ္ဘမာနာ သိယာ။ ဧဝဥ္စသတိ, သာပိ ကုတောစိဇာတ နာမံ လဘေယျ။ န ပန လဘတိ။ တသ္မာ တေသံ ဌိတိ နာမ ဇနကပစ္စယာယတ္တာ န ဟောတီတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော ''ဣတရထာ''တိအာဒိမာဟ။ ''ဥပတ္ထမ္ဘမာနာ''တိ ကလာပန္တရေ ဌတွာ ဥပတ္ထမ္ဘမာနာ။ ''န ခဏဋ္ဌိတိပ္ပဝတ္တိယာ''တိ ခဏဋ္ဌိ တိဘာဝေန ပဝတ္တိအတ္ထာယ ဥပတ္ထမ္ဘန္တိ, အနုပာလေတီတိ ယောဇနာ။ သဗ္ဗေသံပိ ရူပာရူပဓမ္မာနံ။ ''တံ''တိ ဝိဘာဝနိဝစနံ။ ''ဣဒံ ပနာ''တိ ဇီဝိတရူပံ ပန။

အာဟာရရူပေ။ ''သဝတ္ထုကဝစနံ''တိ ဘောဇနာဒိ ဝတ္ထုနာ သဟ ပဝတ္တတီတိ သဝတ္ထုကံ။ ဝစနံ။ န ဟိ နိဗ္ဗတ္တိတံ အာဟာရ ရူပံ နာမ ကဗဠံ့ ကာတုံ သက္ကာ ဟောတီတိ။ ''ဝိဝေစိတာနိ''တိ ဟဖန ကိစ္စေန ဝိဘဇိတာနိ။ ဝိသုံ ဝိသုံ ကတာနိ။ ''ပဉ္စဓာ ဝိဘာဂံ ဂစ္ဆန္တိ''တိ ဇေကံ ဘာဂံ ဟဏကာ ခာဒန္တိ။ ဇေကံ ဘာဂံ ဥဒရဂ္ဂိ ဈာပေတိ။ ဧကော ဘာဂေ မုတ္တံ ဟောတိ။ ဧကောဘာဂေ ကရီသံ။ ဧကောဘာဂေ ရသဘာဝံ အာပဇ္ဇိတွာ သောဏိတမံသာဒီနိ ဥပဗြူဟယတီတိ ဇေဝံ ဝုတ္တန

ယေန ပဉ္စော ဝိဘာဂံ ဂစ္ဆန္တိ။ “လောကေ”တိ လောကိယ ဂန္ထေ။ “တတော”တိ အာမာသယတော။ အနုဖရန္တော ဟု
တွတ။ “တသ္သာ”တိ ရသဘာဂဿ။ “ဘူတေသု”တိ မဟာဘူတေသု။ သဟ ကုန္ဒိရေယေန ဝတ္တတီတိ သေန္ဒိရေယော။
ကာယော။ ဥဒယတီတိ ဩဇာ။ ဒကာရဿ ဇကာရော။ အဝတိ ဇနေတီတိ ဩဇာ။ အဝသဒ္ဒဿ ဩကာရော။ “အတ္တနောဝ
တ္ထံု”တိ အတ္တနောနိဿယဘူတံ ရူပကာယံ။

“အညာပဒေသော” နာမ ရူပဿ လဟုတာတိအာဒီသု အညဿ ရူပဿ ကိရိယာမတ္တဘာဝေန အပဒိသနံ ဝုစ္စတိ။
“ဥဇုကတော ဝ နိပ္ဖာဒိတံ”တိ မုခ္ယတော ဝ ဇနိတံ။ ယထာဟိ သဗ္ဗံ အနိပ္ဖန္နရူပံ အဇာတိ ဓမ္မတ္တာ ဥဇုကတော ကမ္မာ
ဒီဟိ ဇာတံ နာမ န ဟောတိ။ ကမ္မာဒီဟိ ဇာတံ ပန နိပ္ဖန္နရူပံ နိဿာယ ဒိဿမာနတ္တာ ဌာနူပစာရေန ဝိညတ္တိ ဒ္ဝယံ
စိတ္တဇံတိအာဒိနာ ဝုစ္စတိ။ န တထာ ဣဒံ နိပ္ဖန္နရူပံ။ ဣဒံ ပန ဇာတိဓမ္မတ္တာ ဥဇုကတော ဝ ကမ္မာဒီဟိ ပစ္စယေဟိ နိ
ပ္ဖာဒိတံ ဇနိတန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ရူပံ”တိ ဝုတ္တေ အနိပ္ဖန္နရူပံပိ လဗ္ဘတီတိ တတော ဝိသေသနတ္ထံ ရူပရူပန္တိ
ဝုစ္စတီတိ အာဟ “ရုပ္ပနလက္ခဏ သမ္ပန္နံ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “ရုပ္ပနလက္ခဏံ” နာမ သီတုဏှာဒီဟိ ဝိကာရုပတ္တိ
လက္ခဏံ။ တမ္ပန အနိပ္ဖန္န ရူပေ မုခ္ယတော န လဗ္ဘတိ။ နိပ္ဖန္နရူပေ ဧဝ လဗ္ဘတိ။ ကသ္မာ, နိပ္ဖန္နရူပဿဟိ
နာနာဝိကာရော ဝိကာရရူပန္တိ ဝုစ္စတိ။ လက္ခဏံ လက္ခဏ ရူပန္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝိကာရဿ ပန ဝိကာရော နာမ နတ္ထိ။ လက္
ခဏဿ စ လက္ခဏံ နာမ နတ္ထိ။ ယဒိ အတ္ထီတိ ဝဒေယျ။ ဝိကာရဿ ဝိကာရော, တဿ စ ဝိကာရော, တဿ စ ဝိ
ကာရောတိ အပရိယန္တမေဝ သိယာ။ တထာ လက္ခဏေပီတိ။

အာကာသဓာတုယံ။ “ပကာသန္တီ”တိ ဣဒံ ဇေကံ ဣဒံ ဇေကန္တိ ပညာယန္တိ။ “ပရိစ္ဆိန္ဒတီ”တိ အာဟ “ပရိ
တော”တိအာဒိံ။ “အသမ္ဘိဿံ”တိ ဝတ္တတ တဒတ္ထံ ဝိဝရတိ “ဧကတ္တံ အနုပဂမနံ”တိ။ ပရိစ္ဆိန္ဒီယတီတိ ပရိစ္ဆေ
ဒေါတိ အာဟ “တေဟိ တ”တိအာဒိံ။ “တေဟိ တ”တိ ကလာပန္တရဘူတေဟိ တ။ “အတ္တနော တ ပရေသံ တ အကတ္
တ”တိ အတ္တနောပက္ခိကံ တ ပရေသံ ပက္ခိကံ တ အကတ္တ။ ပရိစ္ဆေဒ ကိရိယာမတ္တံ ပရိစ္ဆေဒေါတိ အာဟ “တေသံ
တ”တိအာဒိံ။ “တေသံ တ”တိ ကလာပန္တရဘူတာနံ တ။ “အယံ ပနာ”တိ အယံ ပရိစ္ဆေဒေါ ပန။ “တဿာ”တိ ပရိစ္
ဆေဒဿ။ သော ဟဒ္ဒိယံ ဝုတ္တောတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဣတိ ကတ္တတ”တိ ဧဝံ မနသိကတ္တတ။ “ဧတေဟီ”တိ ဧတေဟိ
မဟာဘူတေဟိ။ “အညမည အဗ္ဗာပိတတာ”တိ ဒ္ဝိန္နံ တိဏ္ဏံ တ ရူပကလာပာနံ ဧကကလာပတ္တူပဂမနံ အညမည ဗ္ဗာ
ပိတာ နာမ, တထာ အနုပဂမနံ အညမည အဗ္ဗာပိတတာ နာမ။ တေနာဟ “ဧကတ္တံ”တိအာဒိံ။ “တတ္ထာ”တိ တိဿံ
ဟဒ္ဒိယံ။ “နာနာကလာပဂတာနံ ဘူတာနံ”တိ ဧတေန ကလာပပရိယန္တတာ ဧဝ ဝုတ္တာ ဟောတိ။

ဝိညတ္တိ ဒ္ဝယေ။ “သယဥ္စာ”တိ ဝိညတ္တိ သဉ္ဇာတံ သယဥ္စ။ “တေနာ”တိ စလမာနေန ကာယင်္ဂေန။ “တေ
ဟီ”တိ ပစ္စက္ခေ ဌိတေဟိ ဇနေဟိ။ တတ္ထာတိအာဒီသု။ “ကာယင်္ဂဝိကာရံ ကရောန္တဿာ”တိ အဘိက္ကမနာဒိ အ
တ္ထာယ ဟတ္ထပာဒါနံ ကာယင်္ဂါနံ စလန သဉ္ဇာတံ ဝိကာရံ ကရောန္တဿ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တော စ သဗ္ဗေတေ စိတ္တဇ
တတကလာပာ ယထာဓိပ္ပေတ ဒိသာဘိမုခါ ဧဝ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ယောဇနာ။ “ယထာ တ တထာ တ အနုပ္ပဇ္ဇိတ္တတ”တိ အ
နိယမတော အနုပ္ပဇ္ဇိတ္တတတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယဿ စောပန ကာယဿ။ “တေဟီ”တိ စိတ္တဇတတကလာပေဟိ။
နိယာမကော နာတနိယောဇကော။ “တေ စာ”တိ တေစိတ္တဇတတကလာပသဏ္ဌာနာ။ ဧတေန သကလံ ကာယင်္ဂံ နိဒဿ
သေတိ။ သကလကာယင်္ဂံ နာတသဒိသန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “စာရေတ္တတ”တိ ဝိယူဟိတ္တတ။ ကထံ ပန သာ နိယာမကသဒိ
သီ ဟောတီတိ အာဟ “ယထာဟီ”တိအာဒိံ။ ယဒေတံ သက္ကောတီတိ ဝစနံ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ကတိပယဇဝန တ
ရေဟီ”တိ ဒ္ဝတ္တိ ဇဝနတရေဟိ။ “တတော”တိ ယသ္မိံ တရေ စလန သဉ္ဇာတံ ဒေသန္တရ ဟပနံ ဇာယတိ။ တတော စလန
တရတော။ သန္ထမ္ဘန သန္ဓာရဏာနိ ဧဝ သမ္ပဇ္ဇန္တိ, န စလနသဉ္ဇာတံ ဒေသန္တရ ဟပနံ။ “တတ္ထော”တိ တေသိဿံ
အဋ္ဌကထာယံ။ နာနာဇဝနဝီထိသု။ လ။ ဥပတ္ထမ္ဘနေ စ ယုဇ္ဇတိယေဝ။ န ဧကိဿာယ ဇဝနဝီထိယံ ဧဝ ယုဇ္ဇတီတိ အဓိ
ပ္ပာယော။ ယဒိ နာနာဇဝနဝီထိသု တထာ ဥပတ္ထမ္ဘနဥ္စ ဂယှေတ္တယျ။ ဧဝံသတိ, အန္တရန္တရာ ဗဟူ ဘဝင်္ဂတရာပိ
သန္တိ။ တတ္ထ ကထံ တဒုပတ္ထမ္ဘနံ သမ္ပဇ္ဇေယျာတိ အာဟ “တထာဟီ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “ဥတုဇရူပသဏ္ဌာနာ
နိ ပီ”တိ ဘဝင်္ဂသမယေ ပဝတ္တာနိ ဥတုဇရူပကလာပသန္တာနကာနိ။ “တအာကာရ ဝန္တာနီ”တိ တဿာ စိတ္တဇရူပသန္
တတိယာ အာကာရ ဝန္တာနိ။ ပစ္ဆိမ ပစ္ဆိမာနံ ရူပကလာ ပသဏ္ဌာနာနံ အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ပုရိမပုရိမာနံ
ရူပကလာပသဏ္ဌာနာနံ ခဏိကဓမ္မတာ စ တေသံ န သိယာ။ န စ တေ ခဏိကဓမ္မာ န ဟောန္တိ။ အညထာ ဒေသန္တရ သင်္က
မနသဉ္ဇာတံ စလနံ ဧဝ န သိယာ။ စလနံ တိဟိ နာနာကိရိယာနံ ဟာတုဗ္ဗာတေ ဝုစ္စတိ။ နာနာကိရိယာ စ နာမ နာနာဓမ္မာ
ဧဝ။ ယသ္မာ စ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ ခဏေခဏေ စလနံ နာမ လောကေ ပစ္စက္ခတော ဒိဋ္ဌံ။ တသ္မာ တေသံ ခဏိကဓမ္မတာပိ ဒဠှ

ဌဗ္ဗာ ဟောတီတိ။ ဧတေန တေသံ ခဏိကမရဏံ ဒဿေတိ, ယံ ရူပာရူပဓမ္မာနံ အနိစ္စလက္ခဏန္တိ ဝုစ္စတိ။ အဗ္ယာပာရ
ဓမ္မတာ စ အဝသဝတ္တိတာ စ တေသံ န သိယာ။ န စ တေ အဗ္ယာပာရ ဓမ္မာ, န အဝသဝတ္တိ ဓမ္မာ စ န ဟောန္တိ။ အ
ညထာ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိတာ ဧဝ တေသံ န သိယာ။ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိတာတိ စ ပစ္စယေ သတိ, တေ ဝတ္တန္တိ,
အသတိ န ဝတ္တန္တီတိ ဧဝံ ပဝတ္တာ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိတာ ယသ္မာ စ ပစ္စယသာမဂ္ဂိယံ သတိ, တေ ဝတ္တန္တိ
ယေဝ။ တေသံ ဝတ္တနတ္ထာယ ကေနစိဗ္ယာပာရေန ကိစ္စံ နတ္ထိ။ တေ မာဝတ္တန္တူတိ စ အတ္တနော ဝသေန ဝတ္တန္တိ။
ပစ္စယေ အသတိ, န ဝတ္တန္တိယေဝ။ တေသံ အဝတ္တနတ္ထာယ ကေနစိဗ္ယာပာရေန ကိစ္စံ နတ္ထိ။ တေမာဝတ္တန္တူ
တိ စ အတ္တနော ဝသေနဝတ္တန္တိ။ ယသ္မာ စ တေသံ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိတာ နာမ လောကေ ဝိညူနံ ပစ္စက္ခတောဒိဋ္ဌာ။
တသ္မာ တေသံ အဗ္ယာပာရတာ စ အဝသဝတ္တိတာ စ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ ဟောတိ။ ဧတေန တေသံ သဗ္ဗေဟိ သတ္တပုဂ္ဂလ အတ္
တာကာရေဟိ သဗ္ဗသော သုညံ ဒဿေတိ, ယံ ရူပာရူပဓမ္မာနံ အနတ္တလက္ခဏန္တိ ဝုစ္စတီတိ။

"ဝစီဘေဒံ"တိ အက္ခရ ပဒဘာဝပတ္တံ ဝစီမယသဒ္ဒပ္ပကာရံ။ ဥပာဒိန္နကပထဝီဓာတုယော နာမ ကမ္မဇ ပထဝီဓာတု
ယော။ တာသု သင်္ဃဋ္ဋနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ အတ္တနာ သဟဇာတေနယေန အာကာရဝိကာရေန ဥပဂစ္ဆတိ, ယေန စ ဥပလဗ္
ဘတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ အဇ္ဈတ္တ သန္တာနဂတာ သဗ္ဗေ စတုဇရူပဓမ္မာပိ ကတ္ထစိ ဥပာဒိန္နကာတိ ဝုစ္စန္တီတိ အာဟ "စတုဇ
ဘူတာယ ဧဝ တ"တိ။ ဒ္ဝိသုဋ္ဌာန ကရဏေသု ကရဏပဂ္ဃေ စလနာကာရပ္ပဝတ္တာ စိတ္တဇပထဝီဓာတု ဌာနပဂ္ဃေ ပထဝိ
ဓာတုယံ သင်္ဃဋ္ဋယမာနာ ကမ္မဇပထဝိယံ ဧဝ ဃဋ္ဋေတိ။ က္လတရ ပထဝိယံ န ဃဋ္ဋေတီတိ န သက္ကာ ဝတ္တုံတိ ကတ္တ
က္လခ ဝေဂ္ဂဟဏံ ကတံ။ "ဝိကာရ ဒ္ဝယဥ္စာ"တိ ကာယဝိကာရ ဝစီဝိကာရ ဒ္ဝယဥ္စ။ ကထံ ပန အသမ္ဗိဿံ ကတ္တ ဧဝ
ဒိတဗ္ဗန္တိ အာဟ "ဧတ္ထစာ"တိအာဒိံ။ ယံ ပန တာသံ ဃဋ္ဋနပ္ပကာရဝိဓာနံ အတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။ "တာသံ" စိတ္တဇ
ပထဝီနံ။ "တံ တံ ဝဏ္ဏတ္တပတ္တိယာ"တိ က, ခ, ဒိဝဏ္ဏတ္တပတ္တတ္ထာယ။ ယံ ပန ကာယဝိညတ္တိဋ္ဌာနေ 'အ
ယဥ္စ အတ္ထော ဥပရိ အက္ခရုပ္ပတ္တိ ဝိစာရဏာယံ ပာကဋော ဘဝိဿတီ'တိ ဝုတ္တံ။ တံ က္လခ ပာကဋံ ကရောန္တော
"ဧတ္ထ စာ"တိအာဒိမာဟ။ တေနေဝ ဟိ မူလဋီကာယံ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ "ဧတ္ထ စာ"တိ မူလဋီကာပာဌော။ "ပုဗ္ဗ
ဘာဂေ"တိ ပရိယုတ္တ အက္ခရုပ္ပဝတ္တိဝီထိတော ပုဗ္ဗဘာဂေ။ "နာနာဇဝနဝီထီဟီ"တိ နာနပ္ပကာရေဟိ ဇဝနဝီထိတ
ရေဟိ။ "ပထမဇဝနစိတ္တဿပိ"တိ ပရိယုတ္တ အက္ခရုပ္ပဝတ္တိဝီထိယံ ဥပ္ပန္နပထမဇဝန စိတ္တဿပိ။ တဿ
အာသေဝနဥ္စ နာမ တတော ပုရိမေဟိ ဝီထိတရေဟိ ဧဝ လဒ္ဓံ သိယာတိ အဓိပ္ပာယော။ "အာသေဝနံ"တိ စ ဥပစာရ ဝစနံ
ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ။ "တဿာ"တိ ပရိယုတ္တက္ခရဿ။ ဝုတ္တဥ္စ သဒ္ဒသတ္ထေသု။ "ဒီဃမုစ္စ
ရေ"တိ ပဥ္စဒီဃာ ဝုစ္စန္တိ။ မိထိန္ဒ ပဥ္စပာဟပဌေ။ "သာမိကေ ဝီဟိတပာသတေ"တိ ဝီဟိဓညေပူရော သကဋော ဝီဟိတဟော
နာမ။ ဝီဟိတဟာနံ သာမိကေ သတသ္မိံ။ အဘိမညနံ အဘိမာနော။ "သေသမေတ္ထ ကာယဝိညတ္တိယံ ဝုတ္တနယေ
နာ"တိ တထာဟိ စလနစိတ္တဇရူပသန္တတိယံ ပဝတ္တာနိီတိအာဒိနာ ဝုတ္တ နယေနာတိ အတ္ထော။ က္လခ ပန ဝစီဘေဒကရ
စိတ္တဇသဒ္ဒသန္တတိယံ ပဝတ္တာနိ ဥတုဇရူပသင်္ဃာဋ္ဌာနီတိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တေနာဟ "ယထာသမ္ဘဝံ"တိ။ "ပဝတ္
တနတ္ထော"တိ အဘိက္ကမနာဒိ သဇ္ဈာယနာဒီနံ ပဝတ္တာပနတ္ထော။ "ဧတ္ထ စာ"တိအာဒီသု။ "ဗောဓေတု ကာမတာ
ရဟိတေသူ"တိ အဘိက္ကမနပဋိက္ကမနာဒီသု ကာယဝိညတ္တိ စ, သုတ္တန္တ သဇ္ဈာယနာဒီသု ဝစီဝိညတ္တိ စ ပရံ ဗော
ဓေတုကာမတာ ရဟိတာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ "ဒ္ဝိသု ဗောဓကေဝိညတ္တီသူ"တိ ဗောဓကေကာယဝိညတ္တိ ဗောဓကေဝစီ ဝိညတ္တီ
သု။ ပုရိမာ ကာယဝိညတ္တိ, ပစ္ဆိမာ စ ဝစီဝိညတ္တိ။ ပဌမာ သုဒ္ဓေန မနောဒ္ဝါရိက ဇဝနေန ဧဝ ဝိညာယတိ, န ပဥ္စဒ္ဝါ
ရိက ဇဝနေနာတိ ယောဇနာ။ စက္ခုဝိညာဏ ဝီထိယာ ဂဟေတ္ဝာတိ သမ္ဗန္ဓော။ "ကာယဝိညာဏ ဝီထိယာ"တိ ဝစီဘေဒံ အ
ကတ္ဝာ ဟတ္ထဂ္ဂဟဏာဒိ ဝသေန အဓိပ္ပာယ ဝိညာပနေ အယံ ကာယဝိညာဏဝီထိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ကသ္မာ ပန သယဥ္စ ဝိ
ညာယတီတိ ဝိညတ္တီတိ အယံ ဝိကပ္ပော ဝုတ္တောတိ အာဟ "သာဟိ အတ္တာနံ"တိအာဒိံ။ "မဇ္ဈေ"တိ ဝိညတ္တိဂ္ဂ
ဟဏဝီထိ အဓိပ္ပာယဂ္ဂဟဏဝီထိနံ မဇ္ဈေ။ ကထံ ပဝတ္တကဝိညတ္တီသု အဓိပ္ပာယံ ဝိညာပေတိ, သယဥ္စဝိညာယတီ
တိ ဒ္ဝေဝ အတ္ထာ လဗ္ဘန္တီတိ အာဟ "ဒ္ဝိသု ပနာ"တိအာဒိံ။ အယံ အဘိက္ကမတိ, အယံ ပဋိက္ကမတီတိ ဇာနန္တာ အ
ဘိက္ကမနပယောဂဥ္စ တပ္ပယောဂ ဇနကစိတ္တဥ္စ ဇာနန္တိ။ "ပရဿကထံ"တိ ဗောဓေတုကာမတာရဟိတမ္ပိ ပရဿ
သဝစနသဒ္ဒံ။ ရာဂစိတ္တဥ္စ ဇာနန္တိ။ တေန ဝုတ္တံ မူလဋီကာယံ ပရံ ဗောဓေတုကာမတာယ ဝိနာပိ အဘိက္ကမနာဒိပ္ပဝ
တ္တနေန သောစိတ္တသဟဘုဝိကာရော အဓိပ္ပာယံ။ လ။ ဒ္ဝိဓာပိ ဝိညတ္တိ ယေဝတီတိ။

ဝိကာရရူပေသု။ "ကမ္မယောဂ္ဂံ"တိ အဘိက္ကမနာဒိကမ္မေသု ယောဇေတုံ ယုတ္တံ။ အဒန္ဓတာ ဝုစ္စတိ သီဃပ္
ပဝတ္တိ။ သာ လက္ခဏံ အဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ သရီရ ကြိယာနုကုလော ကမ္မညဘာဝေ လက္ခဏံ ယဿာတိ သမာ
သော။ "ဓာတုယော"တိ မဟာဘူတဓာတုယော တ, ပိတ္တသေမှာဒိဓာတုယော တ။ ပူတိမုခသပ္ပသဒိဿာတဿ အာပသ္

သ ပရိယုဋ္ဌာနန္တိ တက္ကံ။ အသယှဘာရော နာမ ဝဟိတုံ အသက္ကုဏေယျဘာရော။ “သာ ပဝတ္တတီ”တိ ကာယလဟုတာ ပဝတ္တတိ။ ထဒ္ဓံ ကရောန္တိ သရီရဂတာ ဓာတုယောတိ အဓိကာရော။ ဘုသံ မာရေတီတိ အာမရိကော။ ဒကာရော အာဂမော။ ကမနိဂမဝိလုပ္ပကော စောရဂဏော။ တဿ ဘယေန ပရိယုဋ္ဌိတံ။ “ဝိဝဋ္ဋမာနံ”တိ ဝိရူပံ ဟုတွာ ဝဋ္ဋန္တံ။ “မူလဘူတာ ဟောတီ”တိ အသယှာယ သေဝနေ သတိ, သာ ပဌမံ ပရိယုဋ္ဌာတိ။ သီတာဓိကာ ဝါ ဟောတိ, ဥဏှာဓိကာ ဝါ။ တာယ ပရိယုဋ္ဌိတာယ ဧဝ သဗ္ဗပရိယုဋ္ဌာနာနိ ပဝတ္တန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဣမာပနတိဿော ရူပဇာတိယော ရူပကာယဿ ဝိသေသာကာရာ ဟောန္တိ။ ဣတိ တသ္မာ ဝိကာရရူပံ နာမာတိ ယောဇနာ။

လက္ခဏရူပေသု။ “စယနံ”တိ သဉ္စိတဘာဝဂမနံ။ “အာဒိတော”တိအာဒိမှိ။ “ဥပရိတော”တိ ဥပရိဘာဂေ။ “အာစယော”တိအာဒိမှိ စယော။ “ဥပစယော”တိ ဥပရူပရိစယော။ “အဒ္ဓာနပူရဏဝသေနာ”တိ ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿမ္ပိ ဒီဃကာလံ အတ္တဘာဝံ ပူရဏဝသေန။ “တေန ပရိယာယေနာ”တိ ဥပသဒ္ဒဿ အတ္ထနာနတ္တံ အစိန္တေတွာ နိဗ္ဗတ္တိံ ဝုဍ္ဎိယံ အန္တောဂဓံ ကတွာ ဝုတ္တေန တေနပရိယာယေန။ တဿ စ ဧကေကဿ သန္တတိ ပစ္စုပ္ပန္နဿ။ တတ္ထ စိတ္တဇရူပေသု အဿာသ ပဿာသာနံ ဝါ ပဒတရဟတ္ထတရာဒီနံ ဝါ အက္ခရာနံ ဝါ နိဗ္ဗတ္တိ ဝုဍ္ဎိ ပဝတ္တိယော ဒိဿန္တိယေဝ။ တထာ နာနာစိတ္တသမုဋ္ဌိတာနံ နာနာရူပသန္တတီနံ ပီတိ။ ဥတုဇရူပေသု ဣရိယာ ပထနာနတ္တံ ပဋိစ္စ သုခဒုက္ခဇနကာနံ နာနာရူပသန္တတီနံ နိဗ္ဗတ္တိဝုဍ္ဎိပဝတ္တိယော ဒိဿန္တိယေဝ။ တထာ ဗဟိဒ္ဓါ ခါဏုကဏ္ဋကာဒိသမ္ဖဿေန သီတုဏှာဒိသမ္ဖဿေန ဝါတာတပါဒိသမ္ဖဿေန ဝါ သရီရေ ဥပ္ပန္နာနံ နာနာရူပသန္တတီနမ္ပိ စက္ခုရောဂါဒိရူပါနမ္ပီတိ။ အာဟာရဇရူပေသု အာဟာရနာနတ္တံ ပဋိစ္စ သရီရေ ဥပ္ပန္နာနံ သမဝိသမရူပသန္တတီနံတိ။ “အယံ နယော”တိ ဗဟိဒ္ဓါသန္တာနေ နိဒဿန နယော။ တေန အဇ္ဈတ္တသန္တာနေပိ သတ္တသန္တာနာနံ ဟတ္ထပါဒါဒိသန္တာနာနံ ကေသလောမာဒိ သန္တာနာနဉ္စ နိဗ္ဗတ္တိ ဝုဍ္ဎိပဝတ္တိယော နိဒဿေတိ။ “ဇီရဏံ”တိ အဘိနဝတာဝတ္ထတော ဟာယနံ။ ဟဋ္ဌိ ဟဌေ။ “ဌိတဿ အညထတ္တံ”တိ အညော ပကာရော အညထာ။ အညထာ ဘာဝေါ အညထတ္တံ ။ ဧတေန ဇရာဝသေန ဝါ နာနာရောဂဗာဓာဒိဝသေန ဝါ ဝိပရိဏာမော ဝုတ္တော။ “တထာ အဝတ္ထာဘေဒယောဂတော”တိ ဇာတိရူပမေဝ အာဒိမှိ နိဗ္ဗတ္တိ ဟောတိ။ တတော ပရံ တမေဝ ဝုဍ္ဎိ ဟောတိ။ တတော ပရံ တမေဝ ပဝတ္တိ ဟောတီတိ ဧဝံ တထာ အဝတ္ထာဘေဒယောဂတော။ တေနာဟ “သာဟီ”တိအာဒိံ။ “ပဗန္ဓယတီ”တိ ပဗန္ဓံ ကရောတိ။ သင်္ဂဟကထာဒီသု ပန သုဝိညေယျာ။ “ဌိတေ စ ပစ္ဆိမာနီ”တိအာဒီသု။ ဝေါဟာရသိဒ္ဓမတ္တဘာဝံ”တိ ပုဂ္ဂလော သတ္တော အတ္တာ ဇီဝေါတိအာဒိကာ ပညတ္တိ နာမ ဝေါဟာရ သိဒ္ဓမတ္တာ ဟောတိ။ သဘာဝသိဒ္ဓါ န ဟောတိ။ သာဟိ မဟာဇနေဟိ ခန္ဓ ပဉ္စကံ ဥပါဒါယ ပုဂ္ဂလော နာမ အတ္ထီတိ သမ္မတတ္တာ ဝေါဟာရိတတ္တာ ဝေါဟာရသိဒ္ဓါ နာမ။ သဘာဝသိဒ္ဓါ ပန န ဟောတိ။ တသ္မာ အရိယာနံ ဝေါဟာရေ ပုဂ္ဂလော နာမ နတ္ထီတိ သိဇ္ဈတိ။ ဣမာနိ ပန ရူပါနိ သဘာဝသိဒ္ဓတ္တာ အရိယာနံ ဝေါဟာရေပိ အတ္ထီတိ သိဇ္ဈန္တိ။ တေနာဟ “တာဒိသေနာ”တိအာဒိံ။ “သုဒ္ဓဓမ္မဂတိယာ သိဒ္ဓေနာ”တိ ပထဝီဓာတု နာမ သုဒ္ဓဓမ္မော ဟောတိ။ သာ ဥပ္ပာဒမ္ပိ ဂစ္ဆတိ, ဇရမ္ပိ ဂစ္ဆတိ, ဘေဒမ္ပိ ဂစ္ဆတိ။ တသ္မာ တဿာ ဥပ္ပာဒေါပိ ဇရာပိ ဘေဒေါပိ သုဒ္ဓဓမ္မဂတိယာ သိဒ္ဓေါ နာမ။ ဧဝံ လက္ခဏရူပါနံ သုဒ္ဓဓမ္မဂတိသိဒ္ဓံ ပရမတ္ထလက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တထာ ဝိညတ္တိ ဒွယဿာပိ ဝိကာရရူပတ္တယဿာပိ ပရိစ္ဆေဒ ရူပဿာပီတိ။ ယထာ စ ဣမေသံ ရူပါနံ။ တထာ နိဗ္ဗာနဿာပိ သုဒ္ဓဓမ္မဂတိသိဒ္ဓံ ပရမတ္ထလက္ခဏံ အတ္ထိယေဝ။ ကိလေသဓမ္မာဟိ အရိယမဂ္ဂေ အဘာဝိတေ ဘဝပရမ္ပရာယ ဥပ္ပာဒံ ဂစ္ဆန္တိယေဝ။ ဘာဝိတေ ပန အနုပ္ပာဒံ နိရောဓံ ဂစ္ဆန္တိယေဝ။ တသ္မာ ကိလေသဓမ္မာနံ အနုပ္ပာဒနိရောဓောပိ သုဒ္ဓဓမ္မဂတိယာ သိဒ္ဓေါ နာမ။ ဧဝံ နိဗ္ဗာနဿာပိ သုဒ္ဓဓမ္မဂတိသိဒ္ဓံ ပရမတ္ထလက္ခဏံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံ အဘူတန္တိ ဣဒံ သုတ္တံပိ ဧတ္ထ ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဧတေန အရိယဝေါဟာရေ နိဗ္ဗာနဿ ဧကန္တေန အတ္ထိတာ ဘဂဝတာ ဝုတ္တာ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဣတရထာ”တိအာဒိံ။ “နသဘာဝတော အနုပလဒ္ဓတ္တာ အနိပ္ဖန္နာနိ နာမ ဟောန္တီ”တိ ဧတေန တောနိ အသဘာဝရူပါနီတိ စ အလက္ခဏ ရူပါနီတိ စ အသမ္မသနရူပါနီတိ စ န သက္ကာ ဝတ္တုံတိပိ ဒီပေတိ။ ကသ္မာ, ယထာသကံ သဘာဝေဟိ သဘာဝဝန္တတ္တာ ယထာသကံ လက္ခဏေဟိ သလက္ခဏတ္တာ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ သမ္မသနညာဏ ဝိဘင်္ဂေ ဇာတိဇရာမရဏာနမ္ပိ သမ္မသိတဗ္ဗဓမ္မေသု အာဂတတ္တာတိ။ အဋ္ဌသာလိနိယမ္ပိ အယမတ္ထော ဝုတ္တောယေဝ။ ယထာဟ ပရိနိပ္ဖန္နန္တိ ပန္နရသရူပါနိ ပရိနိပ္ဖန္နာနိ နာမ။ ဒသရူပါနိ အပရိနိပ္ဖန္နာနိ နာမ။ ယဒိ အပရိနိပ္ဖန္နာနိ နာမ။ ဧဝံသတိ, အသင်္ခတာနိ နာမ သိယုံ။ တေသံယေဝ ပန ရူပါနံ ကာယဝိကာရော ကာယဝိညတ္တိ နာမ။ ဝစီဝိကာရော ဝစီဝိညတ္တိ နာမ။ ဆိဒ္ဒံ ဝိဝရံ အာကာသဓာတု နာမ။ လဟုဘာဝေါ လဟုတာ နာမ။ မုဒုဘာဝေါ မုဒုတာ နာမ။ ကမ္မညဘာဝေါ ကမ္မညတာ နာမ။ နိဗ္ဗတ္တိ ဥပစယော နာမ။ ပဝတ္တိ သန္တတိ နာမ။ ဇီရဏာကာရော ဇရတာ နာမ။ ဟုတွာ အဘာဝါကာရော အနိစ္စတာ နာမာတိ သဗ္ဗံ ပရိနိပ္ဖန္နံ သင်္ခတမေဝါတိ။ တတ္ထ “တေ

သံယေဝ ရူပာနံ''တိ နိဒ္ဓါရဏေ ဘုမ္မံ။ တေသံယေဝ ဒသန္နံ ရူပာနံ မဇ္ဈေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''ဣတိသဗ္ဗံ''တိ ဣဒံ သ
ဗ္ဗံ ဒသဝိဓံ ရူပံ ပရိနိပ္ဖန္နမေဝ သင်္ခတမေဝါတိ အတ္ထော။ ခန္ဓဝိဘင်္ဂဋ္ဌကထာယမ္ပိ ဝုတ္တောဝ။ ယထာဟ ပဉ္စဝိပန
ခန္ဓာ ပရိနိပ္ဖန္နာဝ ဟောန္တိ, နော အပရိနိပ္ဖန္နာ။ သင်္ခတာဝ, နော အသင်္ခတာ။ အပိစ နိပ္ဖန္နာပိ ဟောန္တိယေဝ။
သဘာဝဓမ္မေသုဟိ နိဗ္ဗာနမေဝေကံ အပရိနိပ္ဖန္နံ အနိပ္ဖန္နဉ္စာတိ စ။ နိရောဓသမာပတ္တိ စ နာမ ပညတ္တိ စ ကထန္
တိ။ နိရောဓသမာပတ္တိ လောကိယလောကုတ္တရာတိ တ သင်္ခတာသင်္ခတာတိ တ ပရိနိပ္ဖန္နာပရိနိပ္ဖန္နာတိ တ န ဝတ္တ
ဗ္ဗာ။ နိပ္ဖန္နာ ပန ဟောတိ။ သမာပဇ္ဇန္တေန သမာပဇ္ဇိတဗ္ဗတော။ တထာ နာမပညတ္တိ, သာပိဟိ လောကိယာဒိဘေဒံ
နလဘတိ။ နိပ္ဖန္နာ ပန ဟောတိ။ နော အနိပ္ဖန္နာ။ နာမဂ္ဂဟဏဉ္စဟိ ဂဏှန္တောဝ ဂဏှာတီတိ စ။ တေန လက္ခဏ
ရူပါနမ္ပိ နိပ္ဖန္နတာ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေပန နိပ္ဖန္နံ အနိပ္ဖန္နံတိဒုကဿ နိဒ္ဒေသေ။ အဋ္ဌာရသဝိဓံ ရူပံ
ပရိစ္ဆေဒဝိကာရ လက္ခဏဘာဝံ အတိက္ကမိတွာ သဘာဝေနေဝ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗတော နိပ္ဖန္နံ, သေသံ တဗ္ဗိပရီတတာ
ယ အနိပ္ဖန္နန္တိ စ။ နိပ္ဖန္နရူပံ ပန ရူပရူပံ နာမာတိ စ။ ယံ စတူဟိ ကမ္မာဒီဟိ ဇာတံ, တံ စတုဇံ နာမ။ တံ လက္ခဏ ရူပဝဇ္
ဇံ အဝသေသရူပံ။ လက္ခဏရူပံ ပန န ကုတောစိဇာတန္တိ စ ဝုတ္တံ။ သဗ္ဗဥ္စေတံ အာစရိယေဟိ ဂဟိတနာမမတ္တတ္
တာ ဝတ္တိစ္ဆာနုဂတံ ဟောတိ။ ယံ ရုစ္စတိ, တံ ဂဟေတွာ ကထေတဗ္ဗန္တိ။

ရူပသမုဒ္ဒေသာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၉၇. ရူပဝိဘာဂေ ။''ဧကဝိဓနယံ တာဝ ဒဿေတုံ''တိ ရူပဝိဘာဂတော ပဌမံ ဒဿေတုံ။ တေန ဧကဝိဓနယော
ရူပဝိဘာဂေ နာမ န တာဝ ဟောတီတိ ဒဿေတိ။ တံ န သမေတိ။ ကေန န သမေတီတိ အာဟ ''ဝက္ခတိဟိ''တိအာဒိ။
''အဇ္ဈတ္တိကာဒိဘေဒေန ဝိဘဇန္တိ ဝိစက္ခဏာ''တိ တေန သဗ္ဗံရူပံ အဇ္ဈတ္တိကဗာဟိရဝသေန ဒုဝိဓန္တိအာဒိကော
ဒုဝိဓနယော ဧဝ ရူပဝိဘာဂနယော နာမာတိ ဝိညာယတိ။ တသ္မာ တေန န သမေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အပိစ ဟဋ္ဌိယံ။
သဟေတုကာ ဓမ္မာ, အဟေတုကာ ဓမ္မာတိအာဒိ ဒုကေသု သဗ္ဗံရူပံ အဟေတုကမေဝ, န သဟေတုကန္တိအာဒိ နိယမက
ရဏမ္ပိ ရူပဝိဘာဂေ ဧတိ ကတွာ တထာ ဝုတ္တန္တိ ဂဟေတဗ္ဗံ။ ''ဣတရာနိ ပနာ''တိ ကာမာဝစရန္တိအာဒီနိ ပန။
''ဇနကေန ပစ္စယေနာ''တိ ပဓာနဝစနမေတံ။ ဥပတ္ထမ္ဘကာဒိ ပစ္စယာပိ ဂဟေတဗ္ဗာ ဧဝ။ ''သင်္ဂမ္မာ''တိ သမာဂန္တွ
တာ။ ''ကရိယတီ''တိ နိပ္ဖာဒီယတိ။ ယောဓမ္မောတိအာဒီသု။ ''ပဟီနော ပီ''တိ ဆိန္ဒနဘိန္ဒနာဒိဝသေန ပဟီနောပိ။ ''တသ္
မိံ သတီ''တိ သမုဒယပ္ပဟာနေ သတိ။ ကိစ္စပစ္စယာနံ အရဟတ္တဿ စ သက္ကတ္တဿ စ ဒီပနတော ဒုဝိဓံ အတ္ထံ ဒ
ဿေတုံ ''အဋ္ဌာနတ္တာ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ''တဗ္ဗိသယဿာ''တိ ရူပဝိသယဿ။ ''ဧဝံ''တိ ဧဝံသန္တေ။ ''ပဟီနံ ဘ
ဝိဿတီ''တိ အနာဂတဘာဝေ ပုန အနုပ္ပာဒတ္တာယ ဣဒါနေဝ ပဟီနံ ဘဝိဿတီတိ အတ္ထော။ တေနာဟ ''ဥစ္ဆိန္နမူ
လံ''တိအာဒိ။ ''တာလာဝတ္ထုကတံ''တိ ဆိန္နတာလက္ခန္ဓကုဂံ ဝိယ ကတံ ဘဝိဿတိ။ ''အနဘာဝံ ကတံ''တိ ပုန အဘာဝံ
ကတံ။ ''ပာကဋော''တိ ဒဿနာဒိကိစ္စဝိသေသေဟိ ပညာတော။ ''တဒုပာဒာယာ''တိ တံ ဥပနိဓာယ။ ဝိဘာဝနိပာဌေ။ ''အဇ္
ဈတ္တိကရူပံ''တိ ပဒုဒ္ဓါရဏံ။ အတ္တာနံ အဓိကိစ္စ ပဝတ္တံ အဇ္ဈတ္တံ။ အဇ္ဈတ္တမေဝ အဇ္ဈတ္တိကန္တိ ဒဿေတိ
''အတ္တဘာဝသင်္ခါတံ''တိအာဒိနာ။ တံ န သုန္ဒရံ။ ကသ္မာ, အဇ္ဈတ္တဓမ္မ အဇ္ဈတ္တိက ဓမ္မာနဉ္စ အဝိသေသော အာပဇ္ဇ
တီတိ ဝက္ခမာနကာရဏတ္တာ။ ''ဒွာရရူပံ နာမာ''တိ ပဒုဒ္ဓါရပဒံ။ ကသ္မာ ဒွာရရူပံ နာမာတိ အာဟ ''ယထာက္ကမံ''တိ
အာဒိ။ ပရတောပိ ဧသနယော။ ''ဒေသနာဘေဒ ရက္ခဏတ္ထံ''တိ ဒုကဒေသနာဘေဒတော ရက္ခဏတ္ထံ။ တတ္ထ
ဒေသနာဘေဒော နာမ ရူပကဏ္ဍေ ပဉ္စဝိညာဏာနံ ဝတ္ထု ရူပဉ္စ, န ဝတ္ထု ရူပဉ္စ , အာရမ္မဏ ရူပဉ္စ, န အာရမ္မဏ ရူပဉ္စ ဝတွာ
မနောဝိညာဏဿ န ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဝုစ္စေယျ, အာရမ္မဏဒုကေ မနောဝိညာဏဿ အာရမ္မဏ ရူပံ, န အာရမ္မဏ ရူပန္
တိ ဒုကပဒံ န လဗ္ဘေယျ။ အယံ ဒေသနာဘေဒော နာမ။ ဝတ္ထုဒုကေသု ဟဒယဝတ္ထုဝသေန လဗ္ဘမာနံ မနောဝိညာဏဒုကံ
န ဝုတ္တန္တိ။ ''ထူလသဘာဝတ္တာ''တိ သုခုမရူပံ ဥပာဒာယ ဝုတ္တံ။ ''ဒူရေ ပဝတ္တဿပီ''တိ ယထာ သုခုမရူပံ အတ္တ
နော သရီရေ ပဝတ္တမ္ပိ ဉာဏေန သီဃံ ပရိဂ္ဂဟေတုံ န သက္ကာ ဟောတိ, တထာ ဣဒံ။ ဣမဿ ပန ဒူရေ ပဝတ္တဿ
သပိ။ ''ဂဟဏယောဂ္ဂတ္တာ''တိ ဉာဏေန ပရိဂ္ဂဟဏပတ္တတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝိဘာဝနိပာဌေ။ ''သယံနိဿယ
ဝသေန စာ''တိ သယဉ္စ နိဿယ မဟာဘူတဝသေန စ။ တတ္ထ သယံ သမ္ပတ္တာ နာမ ဖောဋ္ဌဗ္ဗဓာတုယော။ နိဿယဝ
သေန သမ္ပတ္တာ နာမ ဂန္ဓရသာ။ ဥဘယထာပိ အသမ္ပတ္တာ နာမ စက္ခု ရူပ, သောတ သဒ္ဒာ။ ယော ပဋိမုခဘာဝေ အတ္ထိ,
ယံ အညမညပတနံ အတ္ထီတိ ယောဇနာ။ န စ တာနိ အညပ္ပကာရာနိ ဧဝ သက္ကာ ဘဝိတုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ''အနုဂ္ဂဟ
ဥပဃာတဝသေနာ''တိ ဝမုနတ္ထာယ အနုဂ္ဂဟဝသေန, ဟာယနာဒိ အတ္ထာယ ဥပဃာတဝသေန။ ''ယံ ကိဉ္စီ''တိ စတု
သမုဋ္ဌာနိကရူပံ ဂဏှာတိ။ ''အာဒိန္နပရာမဋ္ဌတ္တာ''တိ တဏှာမာနေဟိ ဧတံ မမ သောဟမသ္မီတိအာဒိန္နတ္တာ,
ဒိဋ္ဌိယာ သော မေ အတ္တာတိ ပရာမဋ္ဌတ္တာ စ။ ''နိစ္စကာလံ ပဝတ္တိဝသေနာ''တိ ဧကေန ဇနကကမ္မေန ပဋိသန္ဓိက္

ခဏတော ပဋ္ဌာယ နိစ္စကာလံ ပဝတ္တိဝသေန။ “ဥပစရိယတီ”တိ တေဟရိယတိ။ “အတ္ထဝိသေသဗောဓော”တိ ရူပါရမ္မ
ဏဿ ကိစ္စဝိသေသဗောဓော။ “အသမ္ပတ္တဝသေနာ”တိ ဝိသယဋ္ဌာနံ သယံ အသမ္ပဇ္ဇနဝသေန။ အတ္တနော ဌာနံ တ ဝိ
သယဿ အသမ္ပဇ္ဇနဝသေန။ တတ္ထ ဝိသယဿ အသမ္ပတ္တံ ဒဿေန္တော “တတ္ထာ”တိအာဒိမာဟ။ တထာ
သောတသဒ္ဒေသု စ အညမညံ လဂ္ဂိတွာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနေသု။ “သမ္ပတ္တိယာ တေ”တိ သမ္ပဇ္ဇနတ္တာယ ဧဝ။ တထာ အာ
ဟော စ သမ္ပတ္တိယာ ဧဝ ပစ္စယောတိ ယောဇနာ။ ဒုဗ္ဗလပထဝီ ဧဝ သန္နိဿယော ယဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “အဿာ”တိ
စက္ခုဿ။ “သောတဿပနကထံ”တိ သောတဿ အသမ္ပတ္တဂ္ဂဟဏံ ကထံ ပါကဋံ။ သမ္ပတ္တဂ္ဂဟဏံ ဧဝ ပါ
ကဋန္တိ ဒီပေတိ။ တေနာဟ “တတ္ထဟီ”တိအာဒိံ ။ ဒက္ခိဏပဿတော တ သုယျတိ, စေတိယာဒိကဿ ပုရတ္ထိမဒိ
သာဘာဂေ ဌိတာနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ “ပဋိဃဋ္ဋနာနိဃံသော”တိ သောတေသု ပဋိဃဋ္ဋနဝေဂေါ။ “တေသံ”တိ အာသန္န
နေတ ဒူရေ တ ဌိတာနံ။ ဟောတု ဒူရေ ဌိတာနံ စိရေန သုတောတိ အဘိမာနော။ ကသ္မာ ပန ဥဇုကံ အသုတွာ ဒက္ခိဏပဿ
တောတ ဥတ္တရပဿတော တ သုဏေယျ, အသုယျမာနော ဘဝေယျာတိ ပုစ္ဆာ။ တံ ကထေန္တော “အပိစာ”တိအာဒိ
မာဟ။ ဝိဘာဝနိပါဌေ။ “ဂန္တွာ ဝိသယဒေသံ တံ, ဖရိတွာ ဂဏှာတီတိ စေ”တိ တံ စက္ခုသောတ ဒွယံ ဒူရေဝိသယာနံ ဥ
ပ္ပန္နဒေသံ ဖရိတွာ ဂဏှာတီတိ စေဝဒေယျာတိ အတ္ထော။ ဒူရေဌိတွာ ပဿန္တော သုဏန္တော စ မဟန္တမ္ပိပဗ္ဗ
ဗတံ ကေက္ခဏေ ပဿတိ, မဟန္တံပိ မေဃသဒ္ဒံ ကေက္ခဏေ သုဏာတိ။ တသ္မာ ဥဘယံ အသမ္ပတ္တဂေါစရန္တိ ဝိ
ညာယတိ။ ဣမသ္မိံ ဝစနေ ဌတွာ ဣဒံ ပရိကပ္ပဝစနံ ဒဿေတိ တံ ဒွယံ ဝိသယပ္ပဒေသံ ဂန္တွာ မဟန္တံပိ ပဗ္ဗတံ
တ မေဃသဒ္ဒံ တ ဖရိတွာ ဂဏှာတိ။ တသ္မာ မဟန္တံပိ ပဿတိ, သုဏာတိ။ န အသမ္ပတ္တဂေါစရတ္တာ မဟန္တံ
ပဿတိ သုဏာတီတိ ကောစိ ဝဒေယျာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနေပိ တဿ သော ဂေါစရော သိယာတိ။ ဧ
ဝံသတိ, ဒိဗ္ဗစက္ခု ဒိဗ္ဗသောတာဘိညာနံ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနေပိ သော ရူပသဒ္ဒဝိသယော တဿ ပသာဒစက္ခုသောတဿ
ဂေါစရော သိယာတိ အဘိညာဓိဋ္ဌာန ကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ စက္ခုသောတံ ဒေဝလောကမ္ပိ ဂန္တွာ ဒိဗ္ဗရူပမ္ပိ ဒိဗ္ဗသဒ္ဒမ္ပိ ဂ
ဏှေယျ။ န ပန ဂဏှာတိ။ တသ္မာ တဿ ဝိသယဒေသဂမနဉ္စ မဟန္တဒေသဖရဏဉ္စ န စိန္တေတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္
တံ ဟောတိ။

ရူပဝိဘာဂနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၅၈. ရူပသမုဋ္ဌာနေ။ သုတ္တန္တေသု စေတနာသမ္ပယုတ္တာ အဘိဇ္ဈာဒယောပိ ကမ္မန္တိ ဝုတ္တာ။ တေ ပန ပဋ္
ဌာနေ ကမ္မပစ္စယံ ပတွာ တပ္ပစ္စယကိစ္စံ န သာဓေန္တိ, စေတနာ ဧဝ သာဓေတီတိ အာဟ “သာ ယေဝ”တိအာဒိံ။ “တံ
သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနံ”တိ ဟေတူဟိ စ ဟေတုသမ္ပယုတ္တကဓမ္မေဟိ စ သမုဋ္ဌာနာနဉ္စ ရူပါနန္တိ အတ္ထဝသေန စေ
တသိကဓမ္မာနမ္ပိ ရူပသမုဋ္ဌာပကတာ သိဒ္ဓါ ဟောတိ။ သော ဟိ ဥဒယတိ ပသဝတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ကပ္ပသဏ္ဌာပနဝ
သေနာ”တိ ကပ္ပပ္ပတိဋ္ဌာပနဝသေန။ အဇ္ဈတ္တိကသဒ္ဒော ဆသု စက္ခာဒီသု အဇ္ဈတ္တိကာယတနေသွေဝ ပဝတ္
တတိ။ ဣဓ ပန သကလံ အဇ္ဈတ္တသန္တာနံ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ “အဇ္ဈတ္တ သန္တာနေတိ ပန ဝတ္တဗ္ဗံ”တိ။ “ခဏေ
ခဏေ”တိ ဝိစ္ဆာဝစနံ။ “ဝိစ္ဆာ”တိ စ ဗဟူသုခဏေသု ဗျာပနန္တိ အာဟ “တီသုတီသုခဏေသူ”တိ။

ယမကပါဌေသု။ ယဿ တ ပန ပုဂ္ဂလဿ။ “နိရုဇ္ဈတီ”တိ ဘင်္ဂက္ခဏ သမင်္ဂိတမာဟ။ “ဥပ္ပဇ္ဇတီ”တိ ဥပ္
ပါဒက္ခဏ သမင်္ဂိတံ။ “ဣတီ”တိ အယံ ပုစ္ဆာ။ “နော”တိ ပဋိက္ခေပေါ။ သမုဒယသစ္စဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ ဒုက္ခသစ္စဘူ
တဿ ရူပဿတ နာမဿတ ဥပ္ပါဒေါ နာမ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယဿ ကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, ယဿ္
သ အကုသလာ ဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ဒွေဝ ပါဌာဂဟေတဗ္ဗာ။ “နော”တိ ကုသလာကုသလ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ အဗ္
ယာကတဘူတာနံ ရူပါနံ တ နာမာနံ တ နိရောဓော နာမ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေသုပါဌေသု ကေသဉ္စိတဒိနံ ဝစနော
ကာသံ ဒဿေတုံ “အရူပဘဝံ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “စေ”တိ ကောစိတဒီ စေဝဒေယျ။ “နာ”တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ “ဥပ္ပဇ္ဇ
တီ”တိ စ ဥဒ္ဒိဋ္ဌာ သိယုန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဣတရတ္ထ စာ”တိ တတော ဣတရသ္မိံ ယဿ ကုသလာ ဓမ္မာတိအာဒိပါ
ဌေ စ။ “တမ္ပိ နာ”တိ တမ္ပိ ဝစနံ န ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အတ္ထော။ “ပုရိမကောဋ္ဌာသေ”တိ အသညသတ္တာနံ တေသံ တတ္
ထာတိ ဣမသ္မိံ ပုရိမပက္ခေတိ အဓိပ္ပာယော။ “ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ”တိ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿဘင္
ဂက္ခဏေတိ ဣမသ္မိံ ပစ္ဆိမ ပက္ခေ။ စဝန္တာနံ ဣစ္စေဝ ဝုတ္တံ သိယာ, န ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေတိ,
နော စ န ဝုတ္တံ, တသ္မာ ဝိညာယတိ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယမ္ပိ န ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ ရူပဇီဝိ
တိန္ဒြိယေ စ အနုပ္ပဇ္ဇမာနေ သတိ, သဗ္ဗာနိ ကမ္မဇရူပါနိ ဥတုဇရူပါနိ အာဟာရဇရူပါနိ စ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေ နု
ပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ဝိညာတဗ္ဗံ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ပစ္ဆိမကောဋ္ဌာသေ”တိ သဗ္ဗေသံ စဝန္တာနံ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ

သ ဘင်္ဂက္ခဏေတိ ဣမသ္မိံ ပစ္ဆိမပက္ခေ။ တတ္ထ စ ပဝတ္တေ စိတ္တဿ ဘင်္ဂက္ခဏေတိ ဣဒံ အဓိပ္ပေတံ။ ဧဝံ ပါ
ဠိသာဓကံ ဒဿေတွာ ဣဒါနိ ယုတ္တိသာဓကံ ဒဿေန္တော “ယသ္မာ စာ”တိအာဒိမာဟ။ “တဿာ”တိ အာနန္တရာ စရိ
ယဿ မူလဋီကာကာရဿ။ ဝိဘာဝနိယံ။ ဘင်္ဂေ ရူပဿ နုပ္ပာဒော, စိတ္တဇာနံ ဝသေန တ။ အာရုပ္ပံ တပိ သန္ဓာယ,
ဘာသိတော ယမကဿ ဟိ။ န စိတ္တဋ္ဌိတိ ဘင်္ဂေ စ, န ရူပဿ အသမ္ဘဝေါ။ တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “န ဟိ န စိတ္တ
ဋ္ဌိတီ”တိ စိတ္တဿဋ္ဌိတိ နာမ န ဟိ နတ္ထိ။ “ဘင်္ဂေစာ”တိ စိတ္တဿဘင်္ဂက္ခဏေ စ။ တံ အသမ္ဘာဝေန္တော “ယမ
ကပါဠိယော ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “နာနုတ္တာ နာနာပုဂ္ဂလာ”တိ ဧတေန ပါဠိသံသန္ဒနာ နာမ ဂရုကတ္တဗ္ဗာတိ ဒီပေ
တိ။ “ဂမ္ဘီရော စ သတ္ထု အဓိပ္ပာယော”တိ ဧတေန အတ္တာနံ သတ္ထုမတညုံ ကတွာ ဣဒံ သန္ဓာယ ဧတံ သန္ဓာယာ
တိ ဝတ္တုံ ဒုက္ကရန္တိ ဒီပေတိ။ “သုဒ္ဓံ အရူပမေတ”တိ သုဒ္ဓံ အရူပပ္ပဋိသန္ဓိံ ဧဝ။ ဆ စတ္တာလီသစိတ္တာနိ ရူပံ ဇ
နေတုံ န သက္ကောန္တိ။ ဧဝံ သတိ အရူပဝိပါကဝဇ္ဇိတန္တိ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “အရူပဝိပါကာပနာ”တိအာဒိ။ ဝိ
ဘာဝနိပါဌေ။ “ဟေတုနော”တိ ရူပဝိရာဂဘာဝနာ ကမ္မသင်္ခါတဿ ဟေတုဿ။ “တဗ္ဗိဓုရတာယာ”တိ ရူပဝိရုဒ္ဓတာ
ယ။ ရူပါရူပဝိရာဂဘာဝနာဘူတော မဂ္ဂေါ။ ဧတေန နိဗ္ဗတ္တဿ။ ရူပေါကာသော နာမ ကာမရူပဘဝေါ။ ဝိဘာဝနိပါဌေ။
“ဧကူန န ဝုတိဘဝင်္ဂဿေ တ”တိ ပဝတ္တိကာလေ ရူပဇနကဿ ဧကူန န ဝုတိဘဝင်္ဂ စိတ္တဿာတိ အတ္ထော။ တ
တ္ထ ပန အရူပဝိပါကံ ပဝတ္တိကာလေပိ ရူပဇနကံ န ဟောတီတိ အာဟ “တတ္ထာ”တိအာဒိ။ ကေစိ ပန ပဋိသန္ဓိ စိတ္တသ္
သ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ ရူပံ ပစ္ဆာဇာတ ပစ္စယံ န လဘတိ။ ဌိတိက္ခဏေ ရူပံ ပရတော ဘဝင်္ဂစိတ္တတော ပစ္ဆာဇာတပစ္စ
ယံ လဘတီတိ ဝဒန္တိ။ တံ န ဂဟေတဗ္ဗန္တိ ဒဿေတုံ “န ဟိ အတ္တနာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ သယံ ဝိဇ္ဇမာနော ဟုတွာ
ဥပကာရကော ပစ္စယော အတ္ထိပစ္စယော။ ပစ္ဆာဇာတော စ တဿ ဧကဒေသော။ “အာယုသင်္ခါရာနံ”တိ ဥသ္မာဒီနံ။
“တံ”တိ ခီဏာသဝါနံ စုတိစိတ္တံ။ “ယထာဟာ”တိ သော ထေရော ကိံ အာဟ။ “ဝုတ္တံ”တိ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တံ။ ဣတိ
ပန ဝစနတော အညေသံပိ စုတိစိတ္တံ ရူပံ န သမုဋ္ဌာပေတီတိ ဝိညာယတီတိ ပဓာနဝစနံ။ ပန သဒ္ဒော အရုစိ ဇောတကော။
“တထာ ဝုတ္တေပီ”တိ ဇောတေတိ။ ဝစီသင်္ခါရော နာမ ဝိတက္ကဝိစာရော။ ကာယသင်္ခါရော နာမ အဿာသပဿာသ
တတော။ သော သဗ္ဗေသံပိ ကာမသတ္တာနံ စုတိ စိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခဏေ စ တတော ပုရိမစိတ္တဿ ဥပ္ပါဒက္ခ
ဏေ စ နနိရုဇ္ဈတီတိ ဝစနေန စုတိစိတ္တတော ပုဗ္ဗဘာဂေယေဝ အဿာသပဿာသာနံ အဘာဝံ ဉာပေတိ။ နနု ဣမိဿံ
ပါဠိယံ စုတိကာလေ အဿာသပဿာသဿ အဘာဝံ ဝဒတိ။ အညေသံ စိတ္တဇရူပါနံ အဘာဝံ န ဝဒတိ။ တသ္မာ ဣမာ
ယ ပါဠိယာ သဗ္ဗေသမ္ပိ စုတိစိတ္တံ အဿာသပဿာသံ န ဇနေတီတိ ဝိညာယတိ။ န အညာနိ စိတ္တဇရူပါနီတိ စောဒနာ။
တံ ပရိဟရန္တော “န ဟီ”တိအာဒိမာဟ။ န ဟိ ရူပသမုဋ္ဌာပကစိတ္တဿ ကာယသင်္ခါရ သမုဋ္ဌာပနံ အတ္ထီတိ သမ္ဗ
န္ဓော။ “ဂဗ္ဘဂမနာဒိဝိနိဗန္ဓာဘာဝေ”တိ မာတုကုစ္ဆိမှိ ဂတဿ အဿာသပဿာသော န ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တထာ ဥဒ
ကေ နိမုဂ္ဂဿ။ ဗာဠှံ ဝိသညီဘူတဿ။ စတုတ္ထဇ္ဈာနံ သမာပန္နဿ။ နိရောဓသမာပတ္တိံ သမာပန္နသ္
သ။ ရူပါရူပဘဝေ ဌိတဿာတိ။ တသ္မာ ဧတေဂဗ္ဘဂမနာဒယော အဿာသပဿာသံ ဝိနိဗန္ဓန္တိ နီဝါရေန္တီတိ ဂဗ္
ဘဂမနာဒိဝိနိဗန္ဓာ။ ဧတေသံ အဘာဝေတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ဝိနာ ဣမေဟိ ကာရဏေဟိ အဿာသပဿာသဿ စ အည
စိတ္တဇရူပါနဉ္စ ဝိသေသော နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အညံပိ ယုတ္တိံ ဒဿေတိ “စုတော စာ”တိအာဒိနာ။ စုတော စ
ဟောတိ, အဿ စိတ္တသမုဋ္ဌာန ရူပဉ္စ ပဝတ္တတီတိ န စ ယုတ္တန္တိ ယောဇနာ။ သော စ သုဋ္ဌု ဩဠာရိကော ရူပဓမ္
မော။ ဣတိ တသ္မာ န သက္ကာ ဝတ္တုံတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဣမဿ အတ္ထဿာ”တိ ဝတွာ တံ အတ္ထံ ဝဒတိ “ဩဠာ
ရိကဿာ”တိအာဒိနာ။ “ကတိပယ ခဏမတ္တံ”တိ ပန္နရသခဏသောဠသခဏမတ္တံ။ “စိတ္တဇရူပပ္ပဝတ္တိယာ”တိ စိတ္တဇ
ရူပပ္ပဝတ္တနတော။ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ, တဒါ ပဉ္စာရမ္မဏာနိပိ ပဉ္စဒွါရေသု အာပါထံ နာဂစ္ဆန္တိ။ “ပစ္စယပရိတ္တ
တာယ တ”တိ တဒါ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယဿ အလာဘတော ဝုတ္တံ။ ဒုဗ္ဗလာ ဟောန္တိ။ တဒါ ဒုဗ္ဗလတ္တာ ဧဝ ပဉ္စာ
ရမ္မဏာနိ ပဉ္စဒွါရေသု အာပါထံ နာဂစ္ဆန္တိ။ ပရိယောသာနေပိ ကေစိတ္တက္ခဏမတ္တေ။ ဝတ္ထုဿ အာဒိအန္တနိသ္
သိတာနိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ အာဒိမှိ နိဿိတာနိ။ မရဏာသန္နကာလေ အန္တေ နိဿိတာနိ။ သမဒုဗ္ဗလာနိ ဧဝ ဟောန္
တိ။ တသ္မာ ယထာ သဗ္ဗပဋိသန္ဓိစိတ္တမ္ပိ ရူပံ န ဇနေတိ, တထာ သဗ္ဗစုတိစိတ္တမ္ပိ ရူပံ န ဇနေတီတိ သက္ကာ ဝိညာတုန္
တိ။ “ပါဠိဝိရောဓံ”တိ ပုဗ္ဗေ ဒဿိတာယ သင်္ခါရ ယမကပါဠိယာ ဝိရောဓံ ။“ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝ”တိ စိတ္တဥပ္ပါဟိ ဥပ္
ပါဒက္ခဏေ ဧဝ ပရိပုဏ္ဏံ ပစ္စယံ လဘိတွာ ဗလဝံ ဟောတီတိ ဝုတ္တမေဝ။ “တံ”တိ အပ္ပနာဇဝနံ။ အစလမာနံ ဟုတွ
ာ။ “အဗ္ဗောကိဏ္ဏော”တိ ဝီထိစိတ္တ တရေန အဝေါကိဏ္ဏော။ န တထာ ပဝတ္တမာနေသု အင်္ဂါနိ ဩသီဒန္တိ,
ယထာ ဌပိတာနေဝ ဟုတွာ ပဝတ္တန္တိ။ “န တတောပရံ”တိ တတော အတိရေကံ ရူပံ ဝိသေသံ န ဇနေတိ။ “ကိဠိ”တိ
ကိဠိစိတ္တံ။ “ဥတ္တရကိစ္စံ”တိ ဥပရူပရိကိစ္စံ။ “အဋ္ဌ ပုထုဇ္ဇနာနံ”တိ အဋ္ဌ သောမနဿ ဇဝနာနိ ဟာသနံပိ ဇနေန္တိ။
ဆ ဇဝနာနိ ပဉ္စဇဝနာနီတိ အဓိကာရော။ ဧတေသံ ဗုဒ္ဓါနံ။ သိတကမ္မဿာတိ သမ္ဗန္ဓော။ သိတကမ္မံ နာမ မိဟိတကမ္မံ။

“ကာရဏံ ဝုတ္တမေတ”တိ ‘ရူပဿ ပန ဥပတ္ထမ္ဘကဘူတာ ဥတုအာဟာရာ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယ ဓမ္မာ စ ဌိတိက္ခဏေ ဧဝ ဖရန္တီ’တိ ဧဝံ ကာရဏံ ဝုတ္တမေဝ။ “ဥတုနော ဗလဝဘာဝတော”တိ ရူပုပ္ပါဒနတ္ထာယ ဗလဝဘာဝတော။ သန္တတိဌိတိယာ ဗလဝဘာဝေ ပန ပစ္ဆာဇာတပစ္စယာယတ္တော ဟောတိ။ ရူပံ န သမုဋ္ဌာပေယျ။ နော န သမုဋ္ဌာပေတီတိ အာဟ “ဝက္ခတိ စာ”တိအာဒိံ။ အဇ္ဈတ္တ သန္တာနဂတော စ ဗဟိဒ္ဓာသန္တာနဂတော စ ဒုဝိဓာဟာရောတိ သမ္ဗန္ဓော။

ဧတ္ထစာတိအာဒီသု။ ဥတု ပဉ္စဝိဓော။ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ စတုဇဝသေန စတုဗ္ဗိဓော, ဗဟိဒ္ဓာ သန္တာနေ ဥတုဇဝသေန ဧကော။ တထာ အာဟာရောပိ ပဉ္စဝိဓော။ တေသု ဌပေတွာ ဗဟိဒ္ဓာဟာရံ အဝသေသာနံ အဇ္ဈတ္တ သန္တာနေ ရူပသမုဋ္ဌာပနေ ဝိဝါဒေါ နတ္ထိ။ ဗဟိဒ္ဓာဟာရဿ ပန အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ ရူပသမုဋ္ဌာပနေ ဝိဝါဒေါ အတ္ထီတိ တံ ဒဿေတုံ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဥတုဩဇာနံ ဝိယာ”တိ ဥတုဩဇာနံ အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ ရူပသမုဋ္ဌာပနံ ဝိယ။ အဋ္ဌကထာဟဌေ။ “ဒန္တဝိစုဏ္ဏိတံ ပနာ”တိ ဒန္တေဟိ သင်္ခါဒိတွာ ဝိစုဏ္ဏံ ကတံ ပန။ “သိတ္ထံ”တိ ဘတ္တစုဏ္ဏသိတ္ထံ။ ဋီကာဟဌေ။ “သာ”တိ ဗဟိဒ္ဓာ ဩဇာ။ “နသင်္ခါဒိတော”တိ န သုဋ္ဌုခါဒိတော။ “တတ္တကေနပီ”တိ မုခေဋ္ဌပိတမတ္တေနပိ။ “အဗ္ဘန္တရဿာ”တိ အဇ္ဈတ္တာဟာရဿ။ “အဋ္ဌအဋ္ဌရူပါနိ သမုဋ္ဌာပေတီ”တိ ဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန သမုဋ္ဌာပေတိ, ဇနန ဝသေန ပန အဇ္ဈတ္တိကာဟာရော ဧဝ သမုဋ္ဌာပေတီတိ အဓိပ္ပါယော။ “ဥပါဒိန္နကာ”တိ အဇ္ဈတ္တ သမ္ဘူတာ ဝုစ္စန္တိ။ ဗဟိဒ္ဓာ ဩဇာပိ ရူပံ သမုဋ္ဌာပေတိ ယေဝါတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တေနဥတုနာ”တိ အဇ္ဈတ္တ ဥတုနာ။ “သေဒိယမာနာ”တိ ဥသ္မာပိယမာနာ။ “တာယ စ ဩဇာယာ”တိ အဇ္ဈတ္တ ဩဇာယ။ “မေဒသိနေဟုပစယ ဝသေနာ”တိ မေဒကောဋ္ဌာသရသသိနေဟ ကောဋ္ဌာသာနံ ဝဍ္ဎနဝသေန။ ဣတရာနိ ပန တိဇရူပသမုဋ္ဌာနာနိ။ ဟဋ္ဌိဟဌေ။ “ဣန္ဒြိယာနီ”တိ စက္ခာဒီနိ ဣန္ဒြိယရူပါနိ။ “ဝိဟာရော”တိ သမာပတ္တိ ဧဝ ဝုစ္စတိ။ သမာပတ္တိ စိတ္တေန ဇာတတ္တာ တာနိ ဣန္ဒြိယာနိ ဝိပ္ပသန္နာနီတိ ကတွာ ကသ္မာ ဝုတ္တန္တိ ပုစ္ဆတိ။ “ဥပစရိတတ္တာ”တိ ဌာနူပစာရေန တေဟရိတတ္တာ။ “တေသံ န ဝန္နံ”တိ ဣန္ဒြိယရူပါနံ။ နိမိကဏ္ဏဟဌေ။ သုန္ဒရော ဝဏ္ဏော ယဿာတိ သုဝဏ္ဏော။ သုဝဏ္ဏဿ ဘာဝေါ သုဝဏ္ဏတာ။ တထာ သုဿရတာ။ “သရော”တိ စ သဒ္ဒေါ ဝုစ္စတိ။ “သုသဏ္ဌာနံ”တိ အင်္ဂပစ္စင်္ဂါနံ သုဋ္ဌုသဏ္ဌာနံ။ “သုရူပတာ”တိ သုန္ဒရရူပကာယတာ။ “ယထာ”တိ ယေနအာကာရေန သဏ္ဌိတေ သတိ။ တထာ တေန အာကာရေန သဏ္ဌိတာ ဟောတီတိ ယောဇနာ။

လဟုတာဒိတ္တယေ။ ဒန္ဓတ္တာဒိကရာနံ ဓာတုက္ခောဘာနံ ပဋိပက္ခေဟိ ပစ္စယေဟိ သမုဋ္ဌာတီတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “ဧတဿာ”တိ လဟုတာဒိတ္တယဿ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ ဧဝံ လဟုတာဒိတ္တယံ ကမ္မသမုဋ္ဌာနန္တိ ဝတ္တဗ္ဗန္တိ အဓိပ္ပါယော။ “ယမကေသုပိ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နေနေဝ ဂဟိတော”တိ ယဿ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ သောတာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ။ သစက္ခုကာနံ အသောတကာနံ ဥပပဇ္ဇန္တာနံ တေသံ စက္ခာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိအာဒီသု ဥပ္ပါဒတရေ ပဋိသန္ဓိဝသေန, နိရောဓတရေ စုတိဝသေန အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နံဝ ဝုတ္တန္တိ အဓိပ္ပါယော။ အကမ္မဇာနံ ပဝတ္တိကာလေ ကာလဘေဒေါ ဝုတ္တောတိ။ “ကမ္မဝိပါကဇာ အာဗာဓာတိ ဝုတ္တံ”တိ ဝိထိမုတ္တသင်္ဂဟေ ဥပစ္ဆေဒကကမ္မဒီပနိယံ ‘အတ္ထိ တတ သမုဋ္ဌိတာ အာဗာဓာ။ လ။ အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကဇာ အာဗာဓာ’တိ ဝုတ္တံ။ တာနိ ဥပပီဠကုပဃာတက ကမ္မာနိပိ ဝိပတ္တိယော လဘမာနာနိ ဧဝ ခောဘေတွာ နာနာဗာဓေ ဥပ္ပါဒေန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ သရီရေ ဌန္တိ တိဋ္ဌန္တီတိ သရီရဋ္ဌကာ။ “တဒနုဂတိကာနိ ဧဝ ဟောန္တီ”တိ ကမ္မဇာဒီနိပိ ခုဗ္ဘိတာနိ ဧဝ ဟောန္တီတိ အဓိပ္ပါယော။ ဧတေန အဋ္ဌသု ကာရဏေသု ယေနကေနစိကာရဏေန စက္ခုရောဂါဒိကေ အာဗာဓေ ဇာတေ တသ္မိံ အင်္ဂေ ပဝတ္တာနိ သဗ္ဗာနိ ရောဂသမုဋ္ဌာနာနိ အာဗာဓဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိယေဝ။ ဧဝံ သန္တေပိ တပ္ပရိယာပန္နာနိ ကမ္မဇရူပါနိ တဒနုဂတိကဘာဝေန အာဗာဓဘာဝံ ဂစ္ဆန္တိ, န ဥဇုကတော ကမ္မဝသေနာတိ ဒီပေတိ။ ကမ္မသမုဋ္ဌာနော အာဗာဓော နာမ နတ္ထိ။ တထာပိ အဋ္ဌသု အာဗာဓေသုပိ အတ္ထိ တတသမုဋ္ဌာနာ အာဗာဓာတိအာဒီသု ဝိယ အတ္ထိ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ အာဗာဓာတိ အဝတွာ အတ္ထိ ကမ္မဝိပါကဇာ အာဗာဓာတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဥပပီဠကော ပဃာတကကမ္မာနံဝသေန ဥပ္ပန္နော ယော ကောစိ ဓာတုက္ခောဘော သုတ္တန္တပရိယာယေ န ကမ္မဝိပါကောတိ ဝုစ္စတိယေဝ။ တတော ဇာတော ယောကောစိ အာဗာဓော ကမ္မဝိပါကဇောတိ ဝုတ္တောတိ။ သုဂမ္ဘီရမိဒံဌာနံ။ သုဋ္ဌုဝိစာရေတွာ ကထေတဗ္ဗံ။ “ယတော”တိ ယသ္မာ ကမ္မသမုဋ္ဌာနာ ဗာဓပစ္စယာ။ လ။ လဗ္ဘမာနော သိယာ။ ကေဝလံ သော ကမ္မသမုဋ္ဌာနော အာဗာဓော နာမ နတ္ထီတိ ယောဇနာ။ “အဝိဟိံသာ ကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ”တိ မေတ္တာကရုဏာကမ္မနိဗ္ဗတ္တာ။ သုဝိဒူရတာယစေဝ နိရာဗာဓာ ဟောန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “သဏ္ဌိတိယာ”တိ ဒုက္ခောဘာနီယေ ဝိသေသနပဒံ။ ဟေတုပဒံ တ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ခောဘေတုံ ဒုက္ကရာ ဒုက္ခောဘနီယာ။ “ကာမံ”တိ ကိဉ္စာပီတိ အတ္ထေ နိပါတပဒံ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

“ဝုစ္စတေ”တိအာဒီသု။ ရူပပစ္စယဓမ္မာနံ ပစ္စယကိစ္စံ တိဝိဓံ။ ဇနနဉ္စ ဥပတ္ထမ္ဘနဉ္စ အနုပါလနဉ္စ။ တတ္ထ ဇနနကိစ္စံ ဇနေတဗ္ဗာနံ ဇာတိက္ခဏေ ဧဝ လဗ္ဘတိ။ သေသဒွယံ ပန ဌိတိက္ခဏေပိ လဗ္ဘတိ။ ဘင်္ဂက္ခဏေ ပန သဗ္ဗံ ပစ္စယကိစ္စံ နတ္ထိ။ တတ္ထ ဇနနကိစ္စဝသေန ဝိစာရေန္တော “ရူပဇနကာနံ”တိအာဒိမာဟ။ “အပိစာ”တိအာဒီသု။ “တာသံ”တိ ဥပစယသန္တတီနံ, ဇရတာ အနိစ္စတာနဉ္စ။ “တေသူ”တိ ကုတောစိ သမုဋ္ဌာနေသု။ ဣဓ ပန အဘိဓမ္မတ္ထ သင်္ဂဟေပန။ “ဧဝံ သန္တေပီ”တိ ပစ္စယဝိသေသေန အဒိဿမာနဝိသေသတ္တေပိ။ “သာရတရ”န္တိ အတိသာရဘူတံ။ “သေယျော”တိ သေဋ္ဌော။

ရူပသမုဋ္ဌာနာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆၉. ကလာပယောဇနာယံ ။ “သဋ္ဌာနေ”တိ ဂဏနေ။ “တေနာ”တိ သဋ္ဌာနဋ္ဌေန ဧကသဒ္ဒေန ဒဿေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ပိဏ္ဍီ”တိ ဧကဂ္ဃနော။ မူလဋီကာဟဋ္ဌေ။ “ဥပ္ပာဒါဒိပ္ပဝတ္တိတော”တိ ဥပ္ပာဒါဒိဝသေန ပဝတ္တနတော။ “ဣတိ”တိ တသ္မာ။ ဥပာဒါရူပါနိ တေဝဝ ဝုစ္စန္တိ။ “ဧဝံ ဝိကာရပရိစ္ဆေဒ ရူပါနိ စ ယောဇေတဗ္ဗာနီ”တိ ပဉ္စဝိကာရရူပါနိ ကလာပသ္သေဝ စောပနာဒိသဘာဝတ ဟောန္တိ, န ဧကမေကဿ ရူပဿ။ တသ္မာ တာနိ ဧကေကသ္မိံ ကလာပေ ဧကေကာနိ ဧဝ ဟောန္တိ။ ပရိစ္ဆေဒရူပံ ပန ကလာပပရိယာပန္နံ ရူပံ န ဟောတိ။ တသ္မာ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ ကလာပာနံ အန္တရာ တံပိ ဧကေကမေဝ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ နိဿယတာ သမ္ဘဝတော”တိ ဧတ္တ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ ပိ လက္ခဏမတ္တေန နာနတ္တံ ဟောတိ, ပဝတ္တိဝသေန ပန ဧကဂ္ဃနတ္တာ သဋ္ဌာနဋ္ဌေနပိ ဧကော နိဿယောတိ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ။ ဧဝဉ္စ ဟိသတိ ဧကသဒ္ဒဿ အတ္ထ စလနံ နတ္ထီတိ။ “တေန သဒ္ဒေနာ”တိ စိတ္တဇသဒ္ဒေန။ အတ္တာနံ မောစေန္တော “အဓိပ္ပာယေနာ”တိ အာဟ။ ထေရဿ အဓိပ္ပာယေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အတ္တနော အဓိပ္ပာယံ ဒဿေန္တော “ဧတ္ထ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ “သဒ္ဒေနာ”တိ စိတ္တဇသဒ္ဒေန။ “တာယတစာယာ”တိ ဝစီမယသဒ္ဒေနာတိ အတ္ထော။ “ဝိညတ္တီ”တိ ဝိညာပနံ ဣစ္စေဝတ္ထော။ ဝိညာပေတီတိ ဝိညာပိတော။ တဿ ဘာဝေါ ဝိညာဝိတတ္တံ။ ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒော နာမ ကဿစိ မဟန္တံ အတ္ထံ စိန္တေန္တဿ သောကဝသေန ဝါ တုဋ္ဌိဝသေန ဝါ ဗလဝ ဝိတက္ကော ပဝတ္တတိ။ သော သောကံ ဝါ တုဋ္ဌိံ ဝါ သန္ဓာရေတုံ အသက္ကောန္တော ဒုတိယေန သဒ္ဓိံ မန္တေန္တော ဝိယ အတ္တနော မုခေယေဝ အဗ္ယတ္တံ သဒ္ဒံ ကတွာ သမုဒီရတိ။ ပကတိဇနော တံ သဒ္ဒမတ္တံ သုဏာတိ ဝါ န ဝါ သုဏာတိ။ သုဏန္တောပိ အက္ခရံ ဝါ အတ္ထံ ဝါ အဓိပ္ပာယံ ဝါ န ဇာနာတိ။ ဒိဗ္ဗသောတေန ဝါ ဝိဇ္ဇာသောတေန ဝါ သုဏန္တော အက္ခရံပိ အတ္ထံပိ အဓိပ္ပာယံပိ ဇာနာတိ။ ဇာနိတွာ ဧဝံပိ တေ မနော, ဣတ္ထံပိ တေ မနောတိအာဒိသတိ။ အယံ ဝိတက္ကဝိပ္ဖာရသဒ္ဒော နာမ။ သော ဝိညတ္တိရဟိတော သောတဝိညေယျောတိ မဟာအဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တော။ သင်္ဂဟကာရော ပန ဝစီမယသဒ္ဒောနာမ ဝိညတ္တိရဟိတောတိ ဝါ အသောတဝိညေယျောတိ ဝါ နတ္ထီတိ ပဋိက္ခိပတိ။ “အာဂတေ”တိ အဋ္ဌကထာသု အာဂတေ။ “ပစ္စေတဗ္ဗာ”တိ သဒ္ဒါတဗ္ဗာ။ “ဋီကာသုပနဿာ”တိ အဿသစ္စသင်္ခေပဿ ဒွိသု ဋီကာသု။ အက္ခရဉ္စ ပဒဉ္စ ဗျဉ္ဇနဉ္စ အတ္တော စာတိ ဒွန္ဒော။ အပ္ပညာယမာနာ အက္ခရပဒဗျဉ္ဇနတ္ထာ ယဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “အန္တဒမိဋ္ဌာဒီနံ”တိ အန္တဇာတိကဒမိဠဇာတိကာဒီနံ မိလက္ခူနံ။ “ဥက္ကာသိတသဒ္ဒော စ ခိပိတသဒ္ဒော စ ဝမိတသဒ္ဒော စ ဆဍ္ဍိတသဒ္ဒော စာတိ ဒွန္ဒော။ အာဒိသဒ္ဒေန တာဒိသာ ဥဂ္ဂါရ ဟိက္ကာရ ဟသိတ ရောဒိတာဒယော သင်္ဂယှန္တိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

ကလာပယောဇနာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆၁. ရူပပ္ပဝတ္တိက္ကမေ။ နပုဂ္ဂလဝသေန ဝိသေသနံ ဟောတိ။ ဘူမိဝသေန ဝိသေသနံ ဟောတိ။ တဉ္စ ခေါ ပဝတ္တိကာလဝသေနာတိ အဓိပ္ပာယော။

ဧတ္ထစာတိအာဒီသု။ ပုရိမေသု ဒွိသု ယောနီသု ဟဋ္ဌိနယေန ဝေဒိတဗ္ဗာတိ သမ္ဗန္ဓော။ နိက္ခန္တာ, ဣတိ တသ္မာ အဏ္ဍဇာတိ စ ဇလာဗုဇာတိ စ ဝုစ္စန္တိ။ ကထံ အယံ နယော ဟဋ္ဌိနယော နာမ ဟောတီတိ။ ဟဋ္ဌိယံ အဏ္ဍကောသံ ဝတ္ထိကောသံ အဘိနိဗ္ဘိဇ္ဇ အဘိနိဗ္ဘိဇ္ဇ ဇာယန္တီတိ ဝစနေန အဏ္ဍတော ဇလာဗုတော ဇာတာ ဝိဇာတာ နိက္ခန္တာတိ အတ္ထော ဝိညာယတိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန အဏ္ဍေဇာတာ ဇလာဗုမှိဇာတာတိ ဝုတ္တံ။ ဂဗ္ဘပလိဝေဌနာသယော နာမ ယေန ပလိဝေဌိတော ဂဗ္ဘော တိဋ္ဌတိ။ ဝိဘာဝနိပါဌေ “ဥက္ကံသဂတိ ပရိစ္ဆေဒဝသေနာ”တိ ဥက္ကဋ္ဌပ္ပဝတ္တိနိယမနဝသေန။ ဥက္ကဋ္ဌနယဝသေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဘိရူပဿ ကညာ အာတဗ္ဗာတိ ဧတ္ထ ကညာ အာတဗ္ဗာတိ သာမညတော ဝုတ္

တေပိ အဘိရူပဿ ပုရိသဿာတိ ဝုတ္တတ္တာ ကညာပိ အဘိရူပကညာ ဧဝ ဝိညာယတိ။ အယံ ဥက္ကဋ္ဌနယော နာမ။ ‘‘တတ္ထ တာနိ သဗ္ဗာနီ’’တိအာဒီသု။ တာနိသဗ္ဗာနိပိ စက္ခု သောတ ဃာန ဘာဝ ဒွယာနိ န ဩမကေန ကမ္မေန လဗ္ဘတိ။ ဥက္ကဋ္ဌေန ကမ္မေန ဧဝ လဗ္ဘတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝိဘင်္ဂပါဌေ။ သဒ္ဒါယတနံ နာမ ပဋိသန္ဓိကာလေ န လဗ္ဘတီတိ ဝုတ္တံ ‘‘ဧကာဒသာယတနာနီ’’တိ။ စက္ခုဝေကလ္လဿ ဒသ, သောတဝေကလ္လဿ အပရာနိဒသ, စက္ခု သောတဝေကလ္လဿနဝ , ဂဗ္ဘသေယျဿဝသေန သတ္တာယတနာနိ။ ပါဠိယံ ဩပပါတိကဂဗ္ဘသေယျကာနံ ဧဝ ဝုတ္တတ္တာ ‘‘ပါဠိယံ အဝုတ္တံပိပနာ’’တိ ဝုတ္တံ။ အဝုတ္တမ္ပိ စက္ခာဒိဝေကလ္လံ။ ‘‘အညမညံ အဝိနာဘာဝဝုတ္တိတာ ဝုတ္တတာ’’တိ ကထံ ဝုတ္တာ ယဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဇိဝှာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ, အာမန္တာ။ ယဿ ဝါ ပန ဇိဝှာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တဿ ဃာနာယတနံ ဥပ္ပဇ္ဇတီတိ, အာမန္တာတိအာဒိနာ ဝုတ္တာ ပေယျာလမုခေန။ အာစရိယာနန္ဒတ္ထေရေ န ပန ကတ္ထစိတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ဇိဝှာဝေကလ္လတာဝိယာ’’တိ ဇိဝှာဝေကလ္လတာနာမ နတ္ထိ ဝိယ။ ‘‘ဃာနဝေကလ္လတာပိ အတ္ထီတိ ယုတ္တံ’’တိ ဧတ္ထ ပါဠိယံ အဃာနကာနံ ဣတ္ထီနံ ပုရိသာနံတိ ဣဒံ မာတုဂဗ္ဘေ ဃာနာယတနေ အနုပ္ပန္နေယေဝ ပုရေတရဉ္စ ဝန္တာနံ ဣတ္ထိပုရိသာနံ ဝသေန ဝုတ္တံ။ န ဃာနဝေကလ္လာနံ အတ္ထိတာယာတိပိ ဝဒန္တိ။ ဂဗ္ဘေ သေန္တီတိ ဂဗ္ဘသယာ။ ဂဗ္ဘသယာ ဧဝ ဂဗ္ဘသေယျာ။

ပဝတ္တိကာလေတိအာဒီသု။ မူလဋီကာပါဌေ။ ‘‘ဩရတော’’တိ ပဋိသန္ဓိံ ဥပါဒါယ ဝုတ္တံ။ ဧကာဒသမသတ္တာဟေ အနာဂတေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ရူပါယတနံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ နော စ စက္ခာယတနံ နုပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ ဣဒံ အဒ္ဓါပစ္စုပ္ပန္နဝသေန ဝုတ္တံ။ တသ္မာ ပဋိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ ဥပ္ပန္နံ ရူပါယတနံ ယာဝဇီဝံပိ ဥပ္ပန္နတ္တေဝ ဝုစ္စတိ။ န ဥပ္ပဇ္ဇိဿမာနန္တိ။ စက္ခာယတနံ ပန ဧကာဒသမသတ္တာဟာ ဩရတော ဌိတဿ န ဥပ္ပန္နံ။ တဒါ အနုပ္ပန္နတ္တာ ဧကာဒသမေ သတ္တာဟေ သမ္ပတ္တေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတီတိ ဝတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ။ ပစ္ဆိမ ဘဝိကတ္တာ ပန တဒုဘယမ္ပိ ဘဝန္တရေ နုပ္ပဇ္ဇိဿတိယေဝါတိ။ ဃာနာယတနံ နိဗ္ဗတ္တေတီတိ ဃာနာယတနာနိဗ္ဗတ္တကံ, ကမ္မံ။ တေန ကမ္မေန ဂဟိတပဋိသန္ဓိကာနံ။ ဣဒဉ္စ ယဒိ တန္နိဗ္ဗတ္တကေန ကမ္မေန ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှေယျုံ။ ဃာနာယတနေ အနုပ္ပန္နေ အန္တရာ န ကာလင်္ကရေယျုန္တိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ တန္နိဗ္ဗတ္တကေန ကမ္မေန ပဋိသန္ဓိံ ဂဏှန္တာပိ တတော ဗလဝန္တေ ဥပစ္ဆေဒကကမ္မေ အာဂတေ သတိ။ ဃာနာယတနုပ္ပတ္တိကာလံ အပတွာ အန္တရာ နကာလင်္ကရောန္တီတိ နတ္ထိ။ ‘‘စက္ခုဃာနေသု ဝုတ္တေသူ’’တိ ဋီကာယံ ဝုတ္တေသု။ ‘‘အတ္ထတော သိဒ္ဓါ တေ’’တိ ဧကာဒသမသတ္တာဟေ ဥပ္ပန္နာတိ သိဒ္ဓါ ဧဝ။ ‘‘ဤဒိသေသုဌာနေသူ’’တိ သဘာဝံ ဝိစာရေ တုံ ဒုက္ကရေသု ဌာနေသု။ အဋ္ဌကထာယေဝ ပမာဏံ ကာတုံ ယုတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ အဋ္ဌကထာပါဌေ။ ‘‘ပုရိမံ ဘဝစက္ကံ’’တိ အဝိဇ္ဇာမူလကံ ဝေဒနာဝသာနံ ဘဝစက္ကံ။ ‘‘အနုပုဗ္ဗပ္ပဝတ္တိဒီပနတော’’တိ ယထာ ပစ္ဆိမေ တဏှာမူလကေ ဘဝစက္ကေ ဥပပတ္တိဘဝပ္ပဝတ္တိံ ဝဒန္တေန ဘဝပစ္စယာဇာတီတိ ဧဝံ ဧကတော ကတွာ ဝုတ္တာ, န တထာ ပုရိမေ ဘဝစက္ကေ။ တတ္ထ ပန သင်္ခါရပစ္စယာ ဝိညာဏံ, ဝိညာဏပစ္စယာ နာမ ရူပန္တိအာဒိနာ အနုပုဗ္ဗပ္ပဝတ္တိဒီပနတော။ ‘‘သော ပဋိက္ခိတ္တောယေဝါ’’တိ အာယတနာနံ ကမတော ဝိနိစ္ဆယဋ္ဌာနေ ဒေသနာက္ကမောဝ ယုတ္တောတိ ဝတွာ သော ဥပ္ပတ္တိက္ကမော ပဋိက္ခိတ္တော။

သံယုတ္တကေ ယက္ခသံယုတ္တပါဠိယံ။ ကထာသု။ ‘‘ကလလာ’’တိ ကလလတော။ ‘‘အဗ္ဗုဒါ’’တိ အဗ္ဗုဒတော။ ‘‘ပေသိယာ’’တိ ပေသိတော။ ‘‘ဃနာ’’တိ ဃနတော။ ‘‘ဇာတိဥဏ္ဏံသူဟိ’’တိ သုဒ္ဓဇာတိကဿ ဧဠကဿ လောမံသူဟိ။ ‘‘ပရိပက္ကသမူဟကံ’’တိ ကလလတော ပရံ ထောကံ ပရိပက္ကဉ္စ သမူဟာကာရဉ္စ ဟုတွာ။ ‘‘ဝိဝတ္တမာနံ တဗ္ဘာဝံ’’တိ ကလလဘာဝံ ဝိဇဟိတွာ ဝတ္တမာနံ။ ‘‘ဝိလီနတိ ပုသဒိသာ’’တိ အဂ္ဂိမှိ ဝိလီနတိပုရသသဒိသာ။ ‘‘မုစ္စတီ’’တိ ကပါလေ နလဂ္ဂတိ။ တောနိဇာယန္တီတိ ဧဝံ အဋ္ဌကထာယဉ္စ ဝုတ္တံ။ ‘‘ဒွါ စတ္တာလီသမေ သတ္တာဟေ’’တိ နဝမာသေ အတိက္ကမ္မ ဝီသတိမေဒိဝသေ။ ယဒိ ဧဝံ, ပဉ္စမေသတ္တာဟေ ပဉ္စပ္ပသာခါ ဇာယန္တိ, ဧကာဒသမေသတ္တာဟေ စတ္တာရိ အာယတနာနိ ဇာယန္တိ, မဇ္ဈေပန ပဉ္စသတ္တာဟာ အတ္ထိ။ တတ္ထ ကထန္တိ အာဟ ‘‘ဧတ္ထ စာ’’တိအာဒိံ။ ‘‘ဆသတ္တာဟာ’’တိ ဧကာဒသမေန သဒ္ဓိံ ဆသတ္တာဟာ။ ဧကာဒသမေပိ ဟိ ပစ္ဆိမဒိဝသေ ဇာတတ္တာ ဆဒိဝသာနိ အဝသိဋ္ဌာနိ ဟောန္တိ။ ‘‘ပရိဏတကာလာ’’တိ ပရိပက္ကကာလာ။ ပရိပါကဂတာ ဧဝ ဟိ ကမ္မဇမဟာဘူတာ သုပ္ပသန္နာ ဟောန္တိ။ တေသဉ္စ ပသာဒဂုဏာ ပသာဒရူပါ ဟောန္တီတိ။ ‘‘တဿာ’’တိ ကလလဿ။ ဝဏ္ဏဇာတံ ဝါ သဏ္ဌာနံ ဝါတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘အာကာသကောဋ္ဌာသိကော’’တိ မနုဿေဟိ အာကာသကောဋ္ဌာသေ ဌပိတော။ ဟုတွာတိ ပါဌသေသော။ ကထံ ပရမာဏုတော ပရိတ္တကံ သိယာတိ အာဟ ‘‘သောဟိ’’တိအာဒိံ။ ‘‘သော’’တိ ပရမာဏု။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ကလလရူပံ ကလာပတ္တယပရိမာဏံ။ ပရမာဏု ပန ဧကူနပညာသကလာပပရိမာဏော။ တသ္မာ တံ တတော ပရိတ္တကန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏတော ပရံ ပန တံပိ ခဏေခဏေ ဥပစိတမေဝ ဟောတိ။ ‘‘ဓာတူနံ’’တိ စတုဓာတုဝဝတ္

ထာနေ အာဂတာနံ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ။ ကလလသ္သတ ဥပစိတပ္ပမာဏံ ဂဟေတွာ ဝုတ္တန္တိပိ ယုဇ္ဇတိ။ “ဝတ္ထုသ္မိံ”တိ အဗ္ဗုဒာဒိဝတ္ထုမှိ။ “ဇလာဗုမူလာနုသာရေနာ”တိ ဇလာဗုဇာတကာလေ တသ္သ မူလာနု သာရေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ ကထာယံ။ “မာတုတိရော ကုစ္ဆိဂတော”တိ ဝတ္တဗ္ဗေ ကထာဗန္ဓဝသေန “မာတုကုစ္ဆိဂတော တိရော”တိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “မာတုယာ တိရောကုစ္ဆိ ဂတော”တိ။ “ဆိဒ္ဒေ”တိ သုခုမေဟိ ဆိဒ္ဒေဟိ သမန္နာဂတော။ လဒ္ဓံတ ပါနဘောဇနံ။ “တတော ပဋ္ဌာယာ”တိ သတ္တရသမဘာဝင္ဂစိတ္တတော ပဋ္ဌာယ။ “ရူပသမုဋ္ဌာနေ ဝုတ္တမေတ”တိ ရူပသမုဋ္ဌာနေ မူလဋီကာတဒ ဝိစာရဏာယံ ‘ယံ ပိတတ္ထ န စ ယုတ္တ’န္တိအာဒိနာ ဝုတ္တမေဝ။ “အဇ္ဈောဟဋာဟာရာဘာဝတော”တိ ဗဟိဒ္ဓါဟာရာဘာဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။ “တတ္ထာ”တိ ရူပဗြဟ္မလောကေ။ အဘာဝံ ဝဏ္ဏေတိ။ ကသ္မာပန ဝဏ္ဏေတိ, နနု ဝဏ္ဏေန္တသ္သ အဋ္ဌကထာ ဝိရောဓော သိယာတိ။ ဝိရောဓော တ ဟောတု, အဝိရောဓော တ။ ပါဠိယေဝ ပမာဏန္တိ ဒသ္သေန္တော “ရူပဓာတုယာ”တိအာဒိနာ ဝိဘင္ဂေ ပါဠိံ အာဟရိ။ တတ္ထ “ရူပဓာတုယာ”တိ ရူပလောကဓာတုယာ။ ရူပ ဗြဟ္မလောကေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဥပပတ္တိက္ခဏေ”တိ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ။ အာစရိယသ္သ အဓိပ္ပာယံ ဝိဘာဝေန္တော “ဧတ္ထစာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဖောဋ္ဌဗ္ဗေ ပဋိက္ခိတ္တေပီ”တိ ပဉ္စာယတနာနီတိ တ ပဉ္စဓာတုယောတိ တ ပရိစ္ဆေဒကရဏမေဝ ပဋိက္ခိ ပနံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ကိစ္စန္တရ သဗ္ဘာဝတ”တိ ဖောဋ္ဌဗ္ဗကိစ္စတော ကိစ္စန္တရသ္သ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ။ ကိမ္ပန ကိစ္စန္တရန္တိ။ ရူပကာယသ္သ ပဝတ္တိယာ ဟေတုပစ္စယကိစ္စံ။ မဟာဘူတာ ဟေတူ မဟာဘူတာ ပစ္စယာ ရူပက္ခန္ဓသ္သ ပညာပနာယာတိ ဟိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ဟေတုကိစ္စံ နာမ ရူပဇနနကိစ္စံ။ ပစ္စယ ကိစ္စံ နာမ ရူပူပတ္ထမ္ဘန ကိစ္စံ။ ကိစ္စန္တရမေဝနတ္ထီတိ ဃာနာဒီနံ ဝိသယ ဂေါစရဘာဝကိစ္စံ တေသံ ကိစ္စံ နာမ, တတော အညံ ကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ “ယေနာ”တိ ကိစ္စန္တရေန။ “တေ”တိ ဂန္ဓာဒယော။ ဣဒါနိ အဋ္ဌက တာနုဂတံ တဒံ ဒသ္သေန္တော “ယထာ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “ယေန ကိစ္စဝိသေသေနာ”တိ ဝိသယဂေါစရဘာဝကိစ္စဝိသေသေန။ ရူပဇနနရူပူပတ္ထမ္ဘန ကိစ္စဝိသေသေန စ။ “သဗ္ဗတ္ထာ”တိ သဗ္ဗသ္မိံ ပါဠိပ္ပဒေသေ။ “တေသံ”တိ ဂန္ဓာဒီနံ။ “တတ္ထာ”တိ ရူပလောကေ။ “နိသ္သန္ဒ ဓမ္မမတ္တဘာဝေနာ”တိ ဧတ္ထ ယထာ အဂ္ဂိမှိ ဇာတေ တသ္သ နိသ္သန္ဒာ နာမ ဣစ္ဆန္တသ္သပိ အနိစ္ဆန္တသ္သပိ ဇာယန္တေဝ။ ဝဏ္ဏောပိ ဇာယတိ, ဩဘာသောပိ, ဂန္ဓောပိ, ရသောပိ, ဓူမောပိ, ပုပ္ဖုလ္လာနိပိ ကဒါစိ ဇာယန္တေဝ။ တေဟိ ဝဏ္ဏာဒီဟိ ကရဏီယေ ကိစ္စဝိသေသေ သတိပိ အသတိပိ။ တထာ မဟာဘူတေသု ဇာတေသု တေသံ နိသ္သန္ဒာ နာမ ဣစ္ဆန္တသ္သပိ အနိစ္ဆန္တသ္သပိ ကိစ္စဝိသေသေ သတိပိ အသတိပိ ဇာယန္တေဝ။ ဧဝံ နိသ္သန္ဒဓမ္မမတ္တဘာဝေန။ အနုပ္ပဝေသော ယုတ္တော သိယာ အဇ္ဈတ္တ သန္တာနေတိ အဓိပ္ပာယော။ ဗဟိဒ္ဓါ သန္တာနေ ပန ဝတ္ထာ ဘရဏ ဝိမာနာဒိသု တေသံ ဘာဝေ ဣစ္ဆိ တဗ္ဗော သိယာ။ အဇ္ဈတ္တေပိ တ ကာယံ ဩဠာရိကံ ကတွာ မာပိတကာလေတိ။ ဧတ္ထ စ “ဓမ္မာယတန ဓမ္မဓာတူသု အနုပ္ပဝေသော”တိ ဧတ္ထ အဋ္ဌသာလိနိယံ တာဝ။ ယေ ပန အနာပါတာဂတာ ရူပါဒယောပိ ဓမ္မာရမ္မဏမိစ္စေဝ ဝဒန္တီတိ ဝုတ္တံ။ တံ တတ္ထ ပဋိက္ခိတ္တံ။ အနာပါတာဂမနံ နာမ ဝိသယဂေါစရ ကိစ္စရဟိတတာ ဝုစ္စတိ။ တဉ္စ မနုသ္သာနမ္ပိ ဒေဝတာနမ္ပိ ဗြဟ္မာနမ္ပိ ပသာဒရူပေသု အနာပါတာ ဂမနမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ တံ ပန အတ္ထိနတ္ထီတိ ဝိစာရေတွာ ကထေတဗ္ဗံ။ အပိ စ နိသ္သန္ဒဓမ္မာ နာမ ဩဠာရိကာနံ မဟာဘူတာနံ ဝိဝိဓာကာရာပိ ဘဝေယျုံ။ ဗြဟ္မာနံ ပန အဇ္ဈတ္တ ရူပံ အပ္ပနာ ပတ္တကမ္မဝိသေသေန ပဝတ္တံ အတိသုခုမံ ဟောတိ။ တသ္မာ ကာမသတ္တ သန္တာနေ ဝိယ တတ္ထ ပရိပုဏ္ဏံ နိသ္သန္ဒရူပံ နာမ ဝိစာရေတဗ္ဗမေဝ။ ဓမ္မာ ရမ္မဏဉ္စ မူလဓမ္မာရမ္မဏံ အနုလောမ ဓမ္မာယတနန္တိ ပါဠိယံ ဝုတ္တံ နတ္ထိ ယေတတိ။ “ဇီဝိတ ဆက္ကဉ္စာ”တိ ဝတ္တဗ္ဗံ ရူပလောကေ။ “တတ္ထာ”တိ အသညသတ္တေ။ ကာမလောကေ ဇီဝိတနဝကံ ကသ္မာ ဝိသုံ န ဝုတ္တန္တိ။ ပဋိသန္ဓိက္ခဏေ ကသ္မာ န ဝုတ္တံ။ ပဝတ္တိကာလေပိ ဝိသုံ န ဝုတ္တမေဝ။ “အာဟာရူပတ္ထမ္ဘကသ္သာ”တိ အာဟာရသင္ခါတသ္သ ရူပူပတ္ထမ္ဘကသ္သ။ “သကလသရီရဗျာပိနော အနုပါလကဇီဝိတသ္သာ”တိ ကာယဒသကဘာဝဒသကေသု ပရိယာပန္နသ္သ ဇီဝိတသ္သ။ “ဧတ ဒေတ”တိ ဇီဝိတနဝကမေဝ။ “တတ္ထာ”တိ ရူပလောကေ။ ဥဒယဘူတသ္သာ”တိ ဝမိုဘူတသ္သ။ “ဒွိသု အဂ္ဂိသူ”တိ ပါစကဂ္ဂိသ္မိဉ္စ ကာယဂ္ဂိသ္မိဉ္စ။ အာတင္ကော ဝုစ္စတိ ရောဂေါ။ ဗဟုကော အာတင္ကော ယသ္သာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “ဝိသမဝေပါကိနိယာ”တိ ဝိသမံ ပါစေန္တိယာ။ “ဂဟဏိယာ”တိ ဥဒရဂ္ဂိနာ။ “ပဓာနက္ခမာယာ”တိ ပဓာန သင္ခါတံ ဘာဝနာရဗ္ဘကိစ္စံ ခမန္တိယာ။ “ဧတံ”တိ ဇီဝိတနဝကံ။ “ထေရေန စာ”တိ အနုရုဒ္ဓတ္ထေရေန စ။ “ဧတံ”တိ ဇီဝိတ နဝကံ။ “နိရောဓက္ကမော”တိ မရဏာသန္နကာလေ နိရောဓက္ကမော။ “ဧတ္ထာ”တိ ရူပလောကေ။ ကဠေဝရံ ဝုစ္စတိ မတသရီရံ။ တသ္သ နိက္ခေပေါ ကဠေဝရနိက္ခေပေါ။ အညေသဉ္စ ဩပပါတိကာနံ ကဠေဝရနိက္ခေပေါ နာမ နတ္ထိ။ ကသ္မာ ပန တေသံ ကဠေဝရနိက္ခေပေါ နာမ နတ္ထီတိ အာဟ “တေသဉှီ”တိအာဒိံ။ ဝိဘာဝနိပါဌေ။ သဗ္ဗေသံပိ ရူပဗြဟ္မာနံ။ အာဟာရသမုဋ္ဌာနာနံ ရူပါနံ အဘာဝတော တိသမုဋ္ဌာနာနီတိ ဝုတ္တံ။ အသညသတ္တေ စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနမ္ပိ အဘာဝတော ဒွိသမုဋ္ဌာနာနီတိ ဝုတ္တံ။ “တာနီ”တိ မရဏာသန္န စိတ္တသမုဋ္ဌာနာနိ။ တံ ပရိမာဏံ အသ္သာတိ တာဝတကံ။ “လဟုကဂရုကတာဒိ

ဝိကာရော”တိ သကလရူပကာယဿ လဟုကဂရုကာဒိဝိကာရော။ အပိ စ တတ္ထ ဒန္ဓတ္တာဒိကရ ဓာတုက္ခောဘ
ပစ္စယာနံ သဗ္ဗသော အဘာဝတော နိစ္စကာလမ္ပိ သကလသရီရဿ လဟုတာဒိဂုဏော ဝတ္တတိယေဝ။ ကိံ တတ္ထ
ပဋိပက္ခ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိ စိန္တာယ။ တထာ အသညသတ္တေပိ ရူပ္ပနဝိကာရ စိန္တာယာတိ။

ရူပပ္ပဝတ္တိက္ကမာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆၁. နိဗ္ဗာနသင်္ဂဟေ။ ဒွီသု နိဗ္ဗာနပဒေသု ပဌမပဒံ အဝိညာတတ္တံ သာမည ပဒံ။ ဒုတိယံ ဝိညာ တတ္တံ
ဝိသေသပဒံ။ ကိလေသေ သမေတီတိ သမဏော။ အရိယပုဂ္ဂလော။ သမဏဿ ဘာဝေ သာမညံ။ အရိယမဂ္ဂေါ။ သာမ
ညဿ ဖလာနိ သာမညဖလာနိ။ လောကတော ဥတ္တရတိ အတိက္ကမတီတိ လောကုတ္တရံ။ လောကေ န ပညာဝီယတီတိ ပ
ညတ္တီတိ ကမ္မမတ္တံ သန္ဓာယ “နဟိ”တိအာဒိမာဟ ။ စတ္တာရိမဂ္ဂညာဏာနိ စတုမဂ္ဂညာဏန္တိ ဧဝံ သမာသဝသေန
ဧကဝစနန္တံ ပဒံ တက္ကံ ပတွာ ဗဟုဝစနန္တံ ဟောတီတိအာဟ “စတူဟိ အရိယမဂ္ဂညာဏေဟိ”တိ။ “တာဒိသမှ
ဟာ”တိ အရိယမဂ္ဂသဒိသမှာ။ “ဝိမုခါနံ”တိ ပရမ္မုခါနံ။ “ဇစ္စန္ဓာနံ ဝိယာ”တိ ဇစ္စန္ဓာနံ စန္ဒမဏ္ဍလဿ အဝိသ
ယဘာဝေ ဝိယ။ “တဿာ”တိ နိဗ္ဗာနဿ။ တတ္ထ “ဇစ္စန္ဓာနံ”တိ အဝိသယပဒေ သာမိပဒံ။ “တဿာ”တိ ဘာဝပ
ဒံ။ “ယံ ကိဉ္စိ”တိ ကိဉ္စိယံ အတ္တဇာတံ။ အဿနိဗ္ဗာနဿ သိဒ္ဓတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ အဟကဋ္ဌဿ ဓမ္မဿ။ တ
ယာမောပိ နာမ န အတ္ထိ။ ကုတော တဿ သစ္စိကရဏံ ဘဝိဿတီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ယေနာ”တိ တယာမေန။ “နိဗ္
ဗာနေန ဝိနာ”တိ နိဗ္ဗာနာရမ္မဏံ အလဘိတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “အကိစ္စသိဒ္ဓိံ”တိ ကိလေသပ္ပဟာန ကိစ္စဿ အ
သိဒ္ဓိံ။ “တတော”တိ တသ္မာ။ “ဝဓယာ”တိ ဝဓိတုံ။ “ပရိသက္ကန္တာ”တိ တယမန္တာ။ ကထာယံ။ “အန္တောဇဋာ”တိ
အဇ္ဈတ္တသန္တာနေ တဏှာဇဋာ, တဏှာဝိနဒ္ဓါ။ “ဗဟိဇဋာ”တိ ဗဟိဒ္ဓါသန္တာနေ တဏှာဇဋာ, တဏှာဝိနဒ္ဓါ။ “တ
ဿာ”တိ တဏှာယ။ “ဝတ္ထုတော”တိ ဝိသုံဝိသုံ ဇာတသရူပတော။ ပရိနိဗ္ဗာယိံသု, ပရိနိဗ္ဗာယန္တိ, ပရိနိဗ္ဗာယိဿန္
တီတိ ပရိနိဗ္ဗုတာ။ တကာရပစ္စယဿ ကာလတ္တယေပိ ပဝတ္တနတော။ ယထာ ဒိဋ္ဌာ, သုတာ, မုတာ, ဝိညာတာ,တိ။ ဝိ
သိဋ္ဌံ ကတွာ ဇာနိတဗ္ဗန္တိ ဝိညာဏံ။ န နိဒ္ဒိသိတဗ္ဗန္တိ အနိဒဿနံ။ နတ္ထိ အန္တော ဧတဿာတိ အနန္တံ။ သဗ္ဗ
တော ပဝတ္တာ ဂုဏပ္ပဘာ ဧတဿာတိ သဗ္ဗတောပဘံ။ “ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ”တိ ဒီဃနိကာယေ ကေဝဋ္ဋသုတ္တေ ဝုတ္
တံ။ “သဝန္တိယော”တိ မဟာနဒိယော တ ကုန္နဒိယော တ။ “အပ္ပေန္တိ”တိ ပဝိသန္တိ။ “ဓာရာတိ” မေဃဝုဋ္ဌိဓာရာ။
ဗုဒ္ဓေသု အနုပ္ပဇ္ဇန္တေသု ဧကသတ္တောပိ ပရိနိဗ္ဗာတုံ န သက္ကောတီတိ က္ကဒံ ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒကပ္ပေ ဧဝ ပစ္စေက သမ္ဗုဒ္ဓါ
ပိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အပအာန ဟဋ္ဌိယံ ပန ဗုဒ္ဓသုညကပ္ပေပိ ပစ္စေကသမ္ဗုဒ္ဓါနံ ဥပ္ပတ္တိ အာဂတာ ဧဝ။
“ဧကသတ္တောပိ”တိ တ သာဝကသတ္တော ဂဟေတဗ္ဗော။ ဧဥ္ဟိ သတိ အပအာနဟဋ္ဌိယာ အဝိရောဓော ဟောတိ။
“အာရာဓေန္တီ”တိ သာဓေန္တိ ပဋိလဘန္တိ။ သဗ္ဗတော ပဝတ္တာ ဂုဏပ္ပဘာ ဧတဿာတိ အတ္ထံ သန္ဓာယ “သဗ္ဗ
တောပဘာ သမ္ပန္နံ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဓောတိ ဝဏ္ဏ တရောတ”တိ ဩဘာသဝဏ္ဏတရော တ။ သဗ္ဗတ္ထ ပဘာဝတိ သံဝိဇ္ဇ
တီတိ သဗ္ဗတောပဘန္တိ ကမ္မမတ္တံ သန္ဓာယ သဗ္ဗတော တ ပဘုတမေဝ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ။ တေနာဟ “န ကတ္ထစိ န
တ္ထီ”တိ။ “ဧဝံသန္တေ ပီ”တိ ဧဝံ ဝုတ္တနယေန ဧကဝိဓေ သန္တေပိ။ “ဥပစရိတုံ”တိ ဥပစာရဝသေန တေဟရိတုံ။ “ယ
ထာဟာ”တိ တသ္မိံ ယေဝသုတ္တေ ပုန ကိံ အာဟ။ ဘဝံ နေတီတိ ဘဝနေတ္တိ။ ဘဝတဏှာ ဧဝ။ “သမ္ပရာယိကာ”တိ
စုတိအနန္တရေ ပတ္တဗ္ဗာ။ ဒွိန္နံ ခီဏာသတနံ အနုပါဒိသေသတာ ဝုတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ တတ္ထ “အနုပါဒိသေသ
တာ”တိ အနုပါဒိသေသနိဗ္ဗာနံ ဝုစ္စတိ။ သေက္ခေသု အရဟတ္တမဂ္ဂဋ္ဌဿ သေက္ခဿ ကိလေသုပါဒိသေသဿ ဝ
သေန အနုပါဒိသေသတာ ဝုတ္တာ။ “ကိလေသုပါဒိသေသော”တိ စ ကိလေသ သင်္ခါတော ဥပါဒိသေသော။ တထာ ခန္ဓု
ပါဒိသေသောပိ။ အန္တရာပရိနိဗ္ဗာယီတိအာဒီသု ပရိနိဗ္ဗာနံ နာမ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနံ ဝုတ္တံ။ ဥဘတော ဘာဂ ဝိမုတ္တာ
ဒီနံ ပဒတ္ထော နဝမပရိစ္ဆေဒေ အာဂမိဿတိ။ “ကိလေသက္ခယေန သဟေဝ ခီယန္တီ”တိ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝေ အရဟ
တ္တမဂ္ဂက္ခဏေ ကိလေသက္ခယေန သဒ္ဓိံ ဧဝ ခီယန္တိ။ အနုပ္ပာဒ ဓမ္မတံ ဂစ္ဆန္တိ။ တထာ အနာဂါမိ ပုဂ္ဂလဿ
ကာမပဋိသန္ဓိက္ခန္ဓာပိ အနာဂါမိမဂ္ဂက္ခဏေ, သောတာပန္နဿ သတ္တဘဝေဋ္ဌပေတွာ အဝသေသ ကာမပဋိသန္ဓိက္
ခန္ဓာ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂက္ခဏေ တံ တံ ကိလေသက္ခယေ န သဟေဝ ခီယန္တီတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခန္ဓာ ပန ကိလေသ
က္ခယေန သဟခီယန္တိ။ ခန္ဓုပါဒိသေသာ နာမ ဟုတွာ ယာဝမရဏကာလာ ခီဏာသတနမ္ပိ ပဝတ္တန္တိ။ ကသ္မာ ပ
ဝတ္တန္တီတိ အာဟ “ယာဝစုတိယာ ပဝတ္တမာနံ”တိအာဒိံ။ ပစ္စုပ္ပန္နက္ခန္ဓသန္တာနံ ပန ဓမ္မတာသိဒ္ဓန္တိ သမ္ဗန္ဓော။
“ဖလနိဿန္ဒဘူတံ”တိ ဝိပါကဖလဘူတဉ္စ နိဿန္ဒဖလဘူတဉ္စ ဟုတွာ။ “တေနသဟေဝ”တိ ကိလေသက္ခယေန
သဟေဝ။ “ယသ္မာပနာ”တိအာဒီသု။ ပရိသမန္တတော ဗုန္ဓန္တိ နီတရေန္တိ, သန္တိသုခဿ အန္တရာယံ ကရောန္တီတိ
ပလိဗောဓာ။ ကိလေသာဘိသင်္ခါရဏ ကိစ္စာနိ, ကမ္မာဘိသင်္ခါရဏကိစ္စာနိ, ခန္ဓာဘိသင်္ခါရဏ ကိစ္စာနိ စ။ ပလိဗောဓေဟိ

သဟ ဝတ္တန္တီတိ သပလိဗောဓာ။ သင်္ခါရ နိမိတ္တေဟိ သဟ ဝတ္တန္တီတိ သနိမိတ္တာ။ တဏှာပဏိဓိဟိ သဟ ဝ
တ္တန္တီတိ သပဏိဟိတာ ။“တတော”တိ ဟာပကမ္ပတော, အဟာယဒုက္ခတော စ။ “ကောစိ”တိ ကောစိဓမ္မော။ “နိရောဓေ
တုံ သက္ကောတီ”တိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ နိရုဒ္ဓာယ တေ နိရုဇ္ဈန္တိ။ အနိရုဒ္ဓာယ နနိရုဇ္ဈန္တိ။ တသ္မာ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ နိရော
ဓာ နိဗ္ယာဟရဓမ္မောပိ သမာနော တေ ပလိဗောဓေ နိရောဓေတိ နာမ။ “နိရောဓေတုံ သက္ကောတီ”တိ စ အဗ္ယာဟာရေ
ဗ္ယာဟာရပရိကပ္ပနာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိနိရောဓာယေဝ တေ ပလိဗောဓေ နိရောဓေတုံ သက္ကောတီတိ ဧတ္ထ ဒွိန္
နမ္ပိ နိရောဓာ ဧကောယေဝ။ ဧဝံ သန္တေပိ အဝိဇ္ဇာ နိရောဓာ သင်္ခါရ နိရောဓာတိအာဒီသု ဝိယ အဘေဒေ ဘေဒပရိကပ္
ပနာ ဟောတီတိ။ ဥပ္ပာဒေါ စ ပဝတ္တော စ ဥပ္ပာဒပ္ပဝတ္တာ။ တေ မူလံ ယဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ယေန ဩဠာရိကာကာ
ရေန။ မာရေန္တီတိ မာရာ။ ဝဓကပစ္စတ္ထိကာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ကိလေသမာရာဒယော။ မာရာ ဒဟန္တိ တိဋ္ဌန္တိ ဧ
တေသူတိ မာရဓေယ္ယာ။ မာရေတိ စာဝေတိ စာတိ မစ္စု။ မရဏမေဝ။ မစ္စုဒဟတိ တိဋ္ဌတိ ဧတေသူတိ မစ္စုဓေယ္ယာ။ “နတ္ထိ
တသ္မိံ နိမိတ္တံ”တိ ဝုတ္တေ ပညတ္တိဓမ္မေသုပိ ဥပ္ပာဒပ္ပဝတ္တမူလံ နိမိတ္တံ နာမ နတ္ထိ။ ဧဝံသတိ, တေဟိ နိဗ္ဗာနဿ
သ အဝိသေသော အာပဇ္ဇတီတိ စောဒနာ။ တံ ပရိဟရန္တော “တဉှိ”တိအာဒိမာဟ။ ဝိဒ္ဓံသေတ္တတတိ စ သာဓေန္တော
စ အတ္ထဝိသေသ ဟာကဋ္ဌုတ္တာယ အဗ္ယာဟာရေ ဗ္ယာဟာရ ပရိကပ္ပနာ ဧဝ။ ပဏီတာဒိဘေဒေ။ ဣဒံ ဗုဒ္ဓါနံ နိဗ္ဗာနံ ပဏီ
တံ။ ဣဒံ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ နိဗ္ဗာနံ မဇ္ဈိမံ။ ဣဒံ ဗုဒ္ဓသာဝကာနံ နိဗ္ဗာနံ ဟီနန္တိ ဘိန္နံ န ဟောတီတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ နာနပ္
ပကာရေန စိတ္တံ နိဓေတိ ဧတေနာတိ ပဏိဟိတံ။ “နိဓေတီ”တိ အာရမ္မဏေသု နိန္နံ ဟောဏံ ပဗ္ဘာရံ ကတွာ ဌပေတီတိ
အတ္ထော။ တထာ ပဏိဓာနပဏိဓိသု။ အတ္ထတော ဧကံ အာသာတဏှာယ နာမံ။ “လဗ္ဘမာနာပိ”တိ ဘဝသမ္ပတ္တိ
ဘောဂသမ္ပတ္တိယော လဗ္ဘမာနာပိ။ “ပိဟာသဝိနယ ဓမ္မတ္တာ”တိ ဟတုံ ပရိဘုဉ္ဇိတုံ ဣစ္ဆာ ပိဟာသာ။ ပိဟာသံ ဝိနေတိ ဝိ
ဂမေတီတိ ပိဟာသဝိနယော။ “ဝေဒယိတသုခံ”တိ ဝေဒနာသုခံ။ “ကတမံ တံ အာဝုသော”တိ ဟဋ္ဌိဟဋ္ဌေ “တံ”တိ တသ္မာ။
“ယဒေတ္ထ ဝေဒယိတံ နတ္ထီ”တိ ယသ္မာ ဧတ္ထ ဝေဒယိတံ နတ္ထိ။ တသ္မာ နိဗ္ဗာနေ သုခံ နာမ ကတမန္တိ ယောဇနာ။
“ဧတ္ထာ”တိ ဧတသ္မိံ နိဗ္ဗာနေ။ “ဧတဒေဝေတ္ထာ”တိအာဒိမှိ။ “တေ ဒေတ”တိ ဧသောဧဝ။ ယသ္မာ ဧတ္ထ ဝေဒယိ
တံ နတ္ထိ။ တသ္မာ ဧသော ဝေဒယိတဿ နတ္ထိဘာဝေ ဧဝ ဧတ္ထနိဗ္ဗာနေ သုခန္တိ ယောဇနာ။

“ဧတ္ထ စာ”တိအာဒီသု။ ယဒေတံ ခိယ္ယနံ နိရုဇ္ဈနံ အတ္ထီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ကေစိ ပန တံခိယ္ယန နိရုဇ္ဈန ကိရိယာ
မတ္တံ နိဗ္ဗာနံ န ဟောတိ။ အဘာဝ ပညတ္တိမတ္တံ ဟောတီတိ ဝဒန္တိ။ တံ ပဋိသေဓေန္တော “န ဟိတံ”တိအာဒိမာဟ။
“ပညတ္တိရူပံ”တိ ပညတ္တိသဘာဝေ။ ဟဋ္ဌိဟဋ္ဌေ။ “ပဒဟတီ”တိ ဝီရိယံ ဒဠှံ ကရောတိ။ ပဟိတော အတ္တာ အနေနာ
တိ ပဟိတတ္တော။ “ပဟိတော”တိ ပဒဟိတော။ အနိဝတ္တဘာဝေ ဌပိတော။ ပေသိတောတိပိ ဝဏ္ဏေန္တိ။ “ကာယေ
နာ”တိ နာမကာယေန။ တဏှာဝသေ ဝတ္တန္တီတိ တဏှာဝသိကာ။ “တေသံ ပိ”တိ တေသံ တဒေပိ။ တသ္မိံ ခယ နိ
ရောဓမတ္တေ အနန္တဂုဏာ နာမ နတ္ထီတိ ဣမံ တဒံ ဝိသောဓေတုံ “နိဗ္ဗာနဿ စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “ပဋိပက္ခဝသေန သိ
ဇ္ဈန္တီ”တိ ဧတေန ဝဋ္ဋဓမ္မေသု မဟန္တံ အာဒီနဝံ ပဿန္တာ ဧဝ တေသံ နိရောဓေ မဟန္တံ ဂုဏာနိသံသံ ပဿန္တီတိ
ဒီပေတိ။ ယေ ပန ယထာဝုတ္တံ ခယနိရောဓံ ပရမတ္ထနိဗ္ဗာနန္တိ န ဇာနန္တိ, တေသံ ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ ဧဝံ ဂုဏပအနံ
ဂမ္ဘီရတ္တာ တံခယနိရောဓမတ္တံ အနန္တဂုဏာနံ ဝတ္ထု န ဟောတီတိ မညန္တိ။ ဣအနိ နိဗ္ဗာနံ ပရမံ သုခန္တိ ဝုတ္တံ။
ကထံ တံ ခယနိရောဓမတ္တံ ပရမသုခံ နာမ ဘဝေယ္ယာတိ ဣမံ တဒံ ဝိသောဓေတုံ “သန္တိသုခဉ္စနာမာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
အတ္ထိဘိက္ခဝေတိ သုတ္တေ။ “နောစေတံ အဘဝိဿာ”တိ ဧတံ အဇာတံ နောစေ သန္တံ ဝိဇ္ဇမာနံ န ဘဝေယ္ယ။ “န
ယိမဿာ”တိ န ဣမဿ။ ပစ္စက္ခဘူတံ ခန္ဓပဉ္စကံ ဒဿေန္တော “ဣမဿာ”တိ ဝဒတိ။ နိဿက္ကတ္ထေ စ သာမိ
ဝစနံ။ ဣမသ္မာ ဇာတာ ဘူတာ ကတာ သင်္ခတာ သတ္တာနံ နိဿရဏံ နာမ န ပညာယေယ္ယာတိ ယောဇနာ။ ပရတ္ထပိ
ဧသနယော။ ဧသနယော သဗ္ဗေသူတိအာဒီသု။ ဒုစ္စရိတ ဓမ္မာ နာမ ပစ္စယေ သတိ, ဇာယန္တိ။ အသတိ, န ဇာယန္တီတိ
ဧဝံ ဇာတံ ဝိယ အဇာတမ္ပိ တေသံ အတ္ထိ။ ယဒိ စ အဇာတံ နာမ နတ္ထိ။ ဇာတမေဝ အတ္ထိ။ ဧဝံသတိ, အတ္တနိ ဒုစ္စရိတာနံ
အဇာတတ္တာယ သမ္မာပဋိပဇ္ဇန္တာနံပိ သဗ္ဗေ ဒုစ္စရိတ ဓမ္မာ အတ္တနိ ဇာတာယေဝ သိယုံ, နော အဇာတာ။ ကသ္မာ, အ
ဇာတဿ နာမ နတ္ထိတာယာတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။

“ဧတ္တာဝတာ”တိ , အတ္ထိ ဘိက္ခဝေ အဇာတံတိအာဒိနာ ဟဋ္ဌိဝစနေန။ သဗ္ဗေသင်္ခါရာ သမန္တိ ဝူပသမန္တိ ဧ
တ္ထာတိ သဗ္ဗသင်္ခါရ သမထော။ သဗ္ဗေ ဥပဓယော ဧတ္ထ နိဿဇ္ဇန္တိ အရိယာဇနာတိ သဗ္ဗုပဓိနိဿဂ္ဂေါ။ “ဥပ
လဗ္ဘမာနော”တိ သန္တိလက္ခဏေန ဉာဏေန ဥပလဗ္ဘမာနော။ “သေဝိံသူ”တိ ကတွာ သေနကိစ္စဿ သိခါပတ္တံ
အတ္ထံ ဒဿေတုံ “အဓိဂစ္ဆိံသူ”တိ ဝုတ္တံ။

နိဗ္ဗာနသင္ဂဟာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

ရူပသင္ဂဟဒီပနိယာအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၇. သမုစ္စယသင်္ဂဟအနုဒီပနာ

၁၆၂. သမုစ္စယသင်္ဂဟေ ။ အတ္တနော အာဝေဏိကဘူတေန သာမညလက္ခဏေနတိ စ သမ္ဗန္ဓော။ အညာပဒေသေန ဧဝ တဒုဘယလက္ခဏေန သလက္ခဏာနိ နာမ ဝုစ္စန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ ''နိဗ္ဗာနဿပိ သရူပတော လဗ္ဘမာနသဘာဝတာ''တိ အညနိဿယ ရဟိတေန လဗ္ဘမာနသဘာဝတာ။ နနု နိဗ္ဗာနမ္ပိ ရာဂက္ခယော ဒောသက္ခယော မောဟက္ခယောတိအာဒိနာ အညနိဿယဒဿနံ အတ္ထိ ယေတတိ။ ဒဿနမတ္တံ အတ္ထိ။ နိဗ္ဗာနံ ပန ရာကဒီဟိ ပဋိဗဒ္ဓံ န ဟောတိ။ အထ ခော တေဟိ ဒူရတရံ ဟောတိ။ ပဋိပက္ခတရံ, ပဋိဝိရုဒ္ဓတရံ။ ယဉ္စဟိ ရူပဿ ခယော ဝယော ဘေဒော အနိစ္စတာတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ ရူပဿ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ ခယော ဝုတ္တောတိ သော ရူပဿ နိဿိတော ဧဝ ဟောတိ။ ဣဓ ပန ရာကဒီနံ ပုန ဥပ္ပာဒဿပိ အဘာဝေါ ဝုတ္တောတိ သော ရာကဒီသု အနိဿိတော ဧဝ။ န ကေဝလံ အနိဿိတော။ အထ ခော တေဟိ ဒူရတရော စ ပဋိပက္ခတရော စ တေသံ ပဋိပက္ခဂုဏေဟိ ဣမဿသိဒ္ဓတ္တာတိ။ အနိပ္ဖန္နရူပါနိပိ အဓိပ္ပေတာနိ ဧဝ တေသမ္ပိ ခန္ဓာယတနဓာတု သစ္စေသု သင်္ဂဟိတတ္တာ။

အာသဝတဒီသု။ ''ဟရိတသိယဋ္ဌေနာ''တိ ပရိတသကရဏဋ္ဌေန။ ''မဒနီယဋ္ဌေနာ''တိ မဒနဇနကဋ္ဌေန။ ''ပရိတသံ ဂဏှန္တီ''တိ အာသဝေပုလ္လံ အာပဇ္ဇန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပုန ''ပရိတသံ''တိ ဒုဂ္ဂန္ဓတာဒိပရိတသံ။ ''အာသဝဘရိတမေတ''တိ အာသဝေဟိ ပူရိတမေဝ။ ''ဆဋ္ဌာရမ္မဏာနိ ဒူသေန္တိ''တိ တာနိ သာသတဒိဘာဝံ ဟာပေန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ ''ဘဝတော''တိ ဘူမိတော ဣစ္စေဝတ္တော။ အဝဓီယတိ ပရိစ္ဆိဇ္ဇီယတိ ဧတသ္မာတိ အဝဓိ။ အဟအနံ ဝုစ္စတိ။ မရိယာဒော နာမ ပရိယန္တပရိစ္ဆေဒော။ မရိယာဒမတ္တဘူတော ကိရိယာဝိသယော မရိယာဒဝိသယော။ အဝဓိ နာမ ဗဟိပန ဝိဓာနံ, ကိရိယာ ဗဟိပနဿ ဝိသယော အဘိဝိဓိဝိသယော။ ''ယဿာ''တိ အဝဓိ ဝတ္ထုဿ။ ''အတ္တာနံ''တိ အဝဓိံ ဝတ္ထုံ။ ''ဗဟိကတွာ''တိ သမ္ဗတ္တမတ္တံ ကတွာတိ အဓိပ္ပာယော။ အဝဓိဝိဓာရဏာယံ။ ''သဒ္ဒဿာ''တိ ဘဂဝတော ကိတ္တိသဒ္ဒဿ။ ''တံ''တိ အဝဓိဘူတံ အတ္ထံ။ ''ယသော''တိ ကိတ္တိသဒ္ဒော။ ''ဣတရံ''တိ အနဘိဝိဓိဝိသယံ ဗဟိ ကတွာ ပဝတ္တတိ။

ကာမာသဝတဒီသု။ ''တန္နာမေနာ''တိ ကာမနာမေန။ ''တအာရမ္မဏာ''တိ ကာမဓမ္မာရမ္မဏာ။ ''အယမတ္ထော တ''တိ ကာမီယတီတိအာဒိနာ ဝုတ္တော ပစ္ဆိမတ္ထောဝ။ ''မဟဂ္ဂတကုသလဓမ္မာ''တိ ဣဓာဓိပ္ပေတံ ကမ္မဘဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ''တံ နိဗ္ဗတ္တာ''တိ တေန နိဗ္ဗတ္တာ။ ''တအာရမ္မဏာ''တိ ဒုဝိဓဘဝတရမ္မဏာ။ ''တဏှာ တေ''တိ ဘဝတဏှာ ဧဝ။ ''ဘဝေ ဧဝ''တိ ဘဝတရမ္မဏတာယ ဘဝနာမိကာ တဏှာ ဧဝ။ ''ဣမေ တေ''တိ တဏှာဒိဋ္ဌိ အဝိဇ္ဇာ ဧဝ။ ''ပရိဝုတ္တေ သတိ''တိ ပရိဝသိတေ သတိ။ ''ကာမဝိသယာ''တိ ကာမဓမ္မဝိသယာ။ ''တသ္မိံ''တိ ကာမာသဝေ။ ဘဝဝိသယာ မာနာဒယော ပရိဝုတ္တာ ဇေတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ တထာ ဒိဋ္ဌိဝိသယာတိ ပဒေပိ။

''အနဿာသိကံ ကတွာ''တိ အဿာသပဿာသရဟိတံ ကတွာ။ ''အဝဟနနဋ္ဌေနာ''တိ အဇ္ဈောတ္ထရိတွာ မာရဏဋ္ဌေန။ အဓောကတွာ မာရဏဋ္ဌေနာတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ''ဒုတ္တရဋ္ဌေနာ''တိ တတ္ထ ပတန္တဿ တရိတုံ ဒုက္ကရဋ္ဌေန။ ''ဝုတ္တနယေနာ''တိ အာသဝေသု ဝုတ္တနယေန။

''ဝဋ္ဋသ္မိံ''တိ တိဝိဓဝဋ္ဋသ္မိံ။ ''ဘဝယန္တကေ''တိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာဒိကေ ဘဝစက္ကေ။ ''အာမသနံ''တိ ပဒဿ အတ္ထံ ဒဿေတိ ''တထာ တထာ ကပ္ပေတွာ ဂဟဏ''န္တိ။ ''သာသနေ''တိ ပရိယတ္တိသာသနေ တသ္မိံ တသ္မိံ သုတ္တန္တေ။ ''ဒိဋ္ဌိယော ဒိဋ္ဌုပါဒါန''န္တိ ဒိဋ္ဌိဝတ္ထုသု ဒဠှဂ္ဂဟဏဋ္ဌေန ဒိဋ္ဌိယော ဧဝ ဒိဋ္ဌုပါဒါနံ။ အတ္တတဒုပါဒါနေ။ ပရိကပ္ပ ဗုဒ္ဓိ နာမ မိစ္ဆာဉာဏံ ဝုစ္စတိ။ ''ဣဿရ နိမ္မိတံ''တိ သကလလောကိဿရေန မဟာဗြဟ္မုနာ အာဒိကပ္ပကာလေ နိမ္မိတံ။ ''အဓိစ္စ သမုပ္ပန္နံ''တိ အဟေတု အပစ္စယာ သမုပ္ပန္နံ။ ''အစ္စန္တသဿတံ''တိ ဘဝပရမ္ပရာသု သဿတံ။ ''ဧကစ္စသဿတံ''တိ ဘဝဝိသေသံ ပတွာ ဧကစ္စာနံ သတ္တာနံ သဿတံ။ ''ဥစ္ဆိန္နံ''တိ ယတ္ထကတ္ထစိ ပရမ္မရဏာ ဥစ္ဆိန္နံ။ ပုရာဏဥစ္ဆိကမ္မံ ပရိက္ခီဏံ, နဝဥစ္ဆိကမ္မံ အကတံ။ ဇံ သံသာရ သုဒ္ဓိတိအာဒိနာ ဂဟဏန္တိ အတ္ထော။ သန္တော ကာယော သက္ကာယော။ ''သန္တော''တိ ပရမတ္ထတော ဝိဇ္ဇမာနော။ ''ကာယော''တိ ရူပကာယော, နာမကာယော။ အတ္တနော အတ္တနော ကာယော တ သက္ကာယော။ ပစ္စတ္တကာယော, ဟဋ္ဌိပုဂ္ဂလိက ကာယောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယထာဝုတ္တကာယ ဒွယမေဝ။ သက္ကာယေ ဒိဋ္ဌိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိ။ တတ္ထ ''သက္ကာယေ ဒိဋ္ဌိ''တိ ပုဗ္ဗ

န္တာပရန္တ ကပ္ပိကာနံ ဝိယ ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တေအစိန္တေတွာ သဗ္ဗသတ္တာနံပိ အတ္တနော ခန္ဓေသု ဧဝ ‘ရူပံ မေ အတ္တာတိ တ’ အတ္တာ မေ ရူပတတိ တ, အတ္တနိ မေ ရူပန္တိ တ, ရူပသ္မိံ မေ အတ္တာတိ တ, ဧဝမာဒိနာ ဓမ္မတာ သိဒ္ဓာ ဒိဋ္ဌီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “အဿုတတတ”တိ ခန္ဓဒေသနာဒိကေ သုညတဓမ္မပ္ပဋိသံ ယုတ္တေ ဒေသနာ ဓမ္မေ အဿုတ ပုဗ္ဗတ္တာ နတ္ထိ သုတံ ဧတဿာတိ အဿုတတ။ “ပုထုဇ္ဇနော”တိ လောကိယမဟာဇနော။ တတ္ထ ပရိယာပန္နော ပန ကေပုဂ္ဂလောပိ ပုထုဇ္ဇနောတွေဝ ဝုစ္စတိ။ သော သုတတပိ အတ္ထိ, အဿုတတပိ အတ္ထိ။ ဣဓ အဿုတတ အဓိပ္ပေတော။ အရိယ ပုဂ္ဂလော ပန တတ္ထ ပရိယာပန္နော န ဟောတိ။ အဟန္တိတ, မမာတိ တ, မယီတိ တ, မေတိ တ, ပရာမသန ပအနိ နာမ။ “သေသဓမ္မေတ ဂဟေတွာ”တိ ရူပတော အဝသေသေ နာမက္ခန္ဓ ဓမ္မေ အတ္တာ မေတိ ဂဟေတွာ။ “ဓမ္မ မုတ္တကံ တ အတ္တာနံ ဂဟေတွာ”တိ ပဉ္စက္ခန္ဓဓမ္မဝိမုတ္တံ ပရိကပ္ပသိဒ္ဓံ အတ္တာနံ တ ဂဟေတွာ။ စတဿော အဝတ္ထာ ယဿာတိ စတုရာဝတ္ထိကာ။ ဝေဒနာယ သမ္ဘောဂရသတ္တာ “သံဘုဉ္ဇိ”တိ ဝုတ္တံ။ “သုခိတော”တိ သုခဝေဒနာယ သမင်္ဂိပုဂ္ဂလော။ ဓမ္မတော ခန္ဓ ပဉ္စကမေဝ။ တတ္ထ ပန သုခဝေဒနာပဓာနတ္တာ တထာ သမနုပဿန္တော ဝေဒနံ အတ္တာတိ သမနုပဿတိ နာမ။ “သမူဟတော ဂဟေတွာ”တိ အဟမသ္မိ, အဟံ ကော သတ္တောတိအာဒိနာ သမူဟတော။ “ဝတ္ထု”တိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဝုစ္စန္တိ။ ဉာတပရိညာဒိဝသေန အပရိညာတာနိ ဝတ္ထူနိ ဧတေဟီတိ အပရိညာတဝတ္ထုကာ။ ကေမုဟုတ္တမတ္တေပိ ကာလေ။ ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတီတိအာဒိကံ စတုရာဝတ္ထံ သန္ဓာယ “ကအာစိ အတ္တတော”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “အတ္တနိမိတ္တံ”တိ အဘိက္ကမနာဒီသု ကာယဝစီမနော ကိရိယာသု အဟံ အဘိက္ကမာမိ, အဟံ ပဋိက္ကမာမီတိအာဒိနာ စိတ္တေ ဒိဿမာနာ အတ္တစ္ဆာယာ ဝုစ္စတိ။

“ကာမနန္ဒော”တိ ဣစ္ဆာနန္ဒော။ “ဆန္ဒနန္ဒော”တိ ပတ္ထနန္ဒော။ လီနဘာဝေ နာမ စိတ္တစေတသိကာနံ ပဋိကုဋနံ။ အာဟာဒီယတေ အာဟာဒနံ။ လီနဘာဝဿ အာဟာဒနန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ “တန္ဒီ”တိ အာလဿံ ဝုစ္စတိ။ “ဝိဇမ္ဘိတတာ” နာမ ကိလေသဝသေန ကာယင်္ဂာနံ ဝိဇမ္ဘနံ သမိဉ္ဇနပ္ပသာရဏာဒိကရဏံ။ သာ ဧဝ ပစ္စယော ဧတဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။

အနုသယပဒတ္ထေ။ “ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ သက္ကောန္တိ။ န ပန ကေန္တတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ သန္တေသုဟိ ကေန္တတော ဥပ္ပဇ္ဇန္တေသု အနုသယာ နာမ န ဟောန္တိ သယနကိစ္စဿဝ အဘာဝတော။ “ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ”တိ တ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ ပဟောန္တိ။ ပတ္တောဒနော ဗဟူနံ ဇနာနံ ပဟောတီတိအာဒီသု ဝိယ။ ပညတ္တိယောဟိ အသဘာဝဓမ္မဇာတိကတ္တာ ကာရဏာ လာဘေပိ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ နပ္ပဟောန္တိ။ ဣမေ ပန သဘာဝဓမ္မဇာတိကတ္တာ ကာရဏာ လာဘေ သတိ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ ပဟောန္တီတိ။ ဧဝဥ္ပဟိသတိ, ဥပ္ပာဒံ အပတ္တာနံပိ တေသံ ပရမတ္ထဇာတိကတာ သိဒ္ဓါ ဟောတီတိ။ “သဟ အနုသေန္တီ”တိ ကေတော အနုသေန္တီတိ ဝုတ္တာ ကာမရာဂါနုသယော စ ပဋိဃာနုသယော စ မာနာနုသယော စ ဒိဋ္ဌာနုသယော စ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယော စ။ ဣမေသံ သတ္တာနံ သတ္တသန္တာနေ အနုသယကိစ္စမတ္တံ ဥပေတွာ ကေတော ဥပ္ပတ္တိ နာမ နတ္ထိ။ ယဒိ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ။ ဒွါဒသာ ကုသလစိတ္တာနိ သတ္တသန္တာနေ နိစ္စကာလမ္ပိ ကေတော ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ။ န စ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တသ္မာ ဝိညာယတိ ဥပ္ပဇ္ဇနံ နာမ အပ္ပဟီနဋ္ဌေန ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟဘာဝေ ဝုတ္တောတိ။ သေန္တီတိ ဝတွာ တဒတ္ထံ ဒဿေတိ “ဝိသုံ”တိအာဒိနာ။ “အဝုဋ္ဌိတာ”တိ ဥပ္ပာဒံ အပတ္တာ။ “တထာပဝတ္တာ”တိ ဓာလနာကာရေန ပဝတ္တာ။ ပုန “တထာပဝတ္တာ”တိ ဇဝနသဟဇာတာကာရေန ပဝတ္တာ။ “ယေသံ”တိ ကာမရာဂါနုသယာဒီနံ။ “အာဝဇ္ဇနံ”တိ အာဝဇ္ဇနစိတ္တံ။ “ဒမထံ”တိ သုဒန္တဘာဝံ။ “တထာ ပဝတ္တာ”တိ စိတ္တသန္တာနာနုသယနာကာရေန ပဝတ္တာ။ တာအဝတ္ထာ ယေသံ တေ တဒဝတ္ထိကာ။ ယဒိ တေ ဥပ္ပာဒံ အပတ္တာ။ ဧဝံသတိ, တေ ပရမတ္ထာပိ နာမ န ဘဝေယျုန္တိ စောဒနံ ပရိဟရတိ “တေ ပနာ”တိအာဒိနာ။ သစေ တေ ကုသလာဗျာကတ စိတ္တသန္တာနမ္ပိ အနုဂတာ။ ဧဝံသတိ, တေ ကုသလာဗျာကတာနိ နာမ သိယုန္တိ စောဒနံ ပရိဟရတိ “န စာ”တိအာဒိနာ။ အထ တေ ကေန္တ အကုသလာ သိယုံ။ ဧဝံသတိ, ကုသလာဗျာကတေဟိ ဝိရုဒ္ဓါ ဘဝေယျုံတိ စောဒနံ ပရိဟရတိ “နာပိ”တိအာဒိနာ။ ယဒိ ဥပ္ပာဒံ အပတ္တာ။ ဧဝံသတိ, ကာလဝိမုတ္တာ သိယုန္တိ အာဟ “နာပိကာလတ္တယ ဝိနိမုတ္တာ”တိအာဒိံ။ “သာနုသယေ စိတ္တသန္တာနေ”တိ သေက္ခပုထုဇ္ဇနာနံ စိတ္တသန္တာနေ။ “သဟ မဂ္ဂုပ္ပာဒာ”တိ မဂ္ဂုပ္ပာဒေန သဟေဝ။ “တတ္ထ တတ္ထ ဝုတ္တော”တိ အဋ္ဌကထာဋီကာသု ဝုတ္တော။ “အနာဂတသာမညံ”တိ အနာဂတသဒိသံ။ န ကေန္တ အနာဂတန္တိပိ ဝဒန္တိ။ ကထံ တေ သင်္ခတဇာတိကာ ဟောန္တီတိ အာဟ “တေဟိ မဂ္ဂေ”တိအာဒိံ။ ဝိဘာဝနိဟဋ္ဌေ။ “အပ္ပဟီနာ”တိ မဂ္ဂေန အပ္ပဟီနာ။ “တဒဝတ္ထာ”တိ ဥပ္ပဇ္ဇနာရဟာဝတ္ထာ။ “တံ သဘာဝတ္တာ”တိ ကာမရာဂါဒိ သဘာဝတ္တာ။ “တထာ ဝုစ္စန္တိ”တိ အနုသယာတိ ဝုစ္စန္တိ။ အနာဂတာ နာမ န ဟောန္တိ။ စိတ္တသန္တာနေ ဝတ္တမာနဘာဝေန သိဒ္ဓတ္တာ။ “ဟဉ္စိ ပဇဟတီ”တိ ယဒိ ပဇဟတိ။ “တေနဟီ”တိ တတော ဧဝ။ “ရတ္တော”တိ ရာဂသမင်္ဂီ ဟုတွာ။ “ဒုဋ္ဌော”တိ ဒောသသမင်္ဂီ ဟုတွာ။ “မု

ဋ္ဌေဟာ”တိ မောဟသမင်္ဂီ ဟုတွာ ပဇဟတီတိ အေသော အာပဇ္ဇတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပရိယုဋ္ဌာန ပတ္တာနံ ရာဂါဒီနံ။ “မဂ္ဂဝဇ္ဈေ”တိ မဂ္ဂေန ဝဓိတဗ္ဗံ။ “ဥပ္ပန္နံ”တိ ပစ္စုပ္ပန္နံ။ ဝတ္တမာနဉ္စ တံ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ ဝတ္တမာနုပ္ပန္နံ။ “ဘုတွာ”တိ အာရမ္မဏံ ပရိဘုဉ္ဇိတွာ။ ဝိဂစ္ဆတီတိ ဝိဂတံ။ ဘုတွာ ဝိဂတဉ္စ တံ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ ဘုတွာ ဝိဂတုပ္ပန္နံ။ ဝိပစ္စနတ္ထာယ ဩကာသံ ကရောန္တီတိ ဩကာသကတံ။ ဩကာသကတဉ္စ တံ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ ဩကာသကတုပ္ပန္နံ။ သမုဒါစာရော ဝုစ္စတိ ဘိယျော ပဝတ္တနံ။ သမုဒါစာရော စ သော ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ သမုဒါစာရုပ္ပန္နံ။ ခန္ဓပဉ္စက သင်္ခါတံ ဘူမိံ လဘတီတိ ဘူမိလဒ္ဓံ။ ဘူမိလဒ္ဓဉ္စ တံ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ ဘူမိလဒ္ဓုပ္ပန္နံ။ အာရမ္မဏံ အဓိကတရံ ဂဏှာတီတိ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတံ။ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတဉ္စ တံ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ အာရမ္မဏာဓိဂ္ဂဟိတုပ္ပန္နံ။ မဟဂ္ဂတဇ္ဈာနေန အဝိက္ခမ္ဘိတဉ္စ တံ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ အဝိက္ခမ္ဘိတုပ္ပန္နံ။ မဂ္ဂေန အသမုဂ္ဃာဋိတဉ္စ တံ ဥပ္ပန္နဉ္စာတိ အသမုဂ္ဃာဋိတုပ္ပန္နံ။ ဧဝံ မဂ္ဂဝဇ္ဈာနံ အနုသယာနံ ဥပ္ပန္နဘာဝေန ဝုတ္တတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နတာ ပရိယာယောဝ တေသံ ဝတ္တဗ္ဗောတိ။ “သေက္ခာ”တိ သတ္တသေက္ခပုဂ္ဂလာ။

ဩရမ္ဘာဂေ ဝုစ္စတိ ကာမလောကောစေဝ ပုထုဇ္ဇနဘာဝေ စ။ ဩရမ္ဘာဂေ သန္ဒိဿန္တီတိ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ။ ဥဒ္ဓံဘာဂေ ဝုစ္စတိ မဟဂ္ဂတဘာဝေစေဝ အရိယဘာဝေ စ။ ဥဒ္ဓံဘာဂေ သန္ဒိဿန္တီတိ ဥဒ္ဓံဘာဂိယာနိ။ တတ္ထ။ ကာမစ္ဆန္ဒော, ဗျာပါဒော,တိ ဣမာနိ ဒွေဝသံ ယောဇနာနိ ကာမလောကသင်္ခါတေ ဩရမ္ဘာဂေ ဧဝ သန္ဒိဿန္တိ။ ဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပရာမာသော,တိ ဣမာနိ တီဏိ ပုထုဇ္ဇနဘာဝ သင်္ခါတေ။ သေသာနိ ပန ပဉ္စ မဟဂ္ဂတဘာဝသင်္ခါတေ စ အရိယဘာဝသင်္ခါတေစ ဥဒ္ဓံဘာဂေပိ သန္ဒိဿန္တိ။ အထဝါ။ ပုရိမာနိ ပဉ္စယဿ တာနိ မဂ္ဂေန အပ္ပဟီနာနိ, တံ ဥပရိဘဝဂ္ဂေ ဌိတံပိ ကာမလောကသင်္ခါတံ ဩရမ္ဘာဂံ အာကမုန္တိ, တသ္မာ ဩရမ္ဘာဂကယ သံဝတ္တန္တီတိ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ။ ပစ္ဆိမာနိ ပဉ္စ ယဿ တာနိ အပ္ပဟီနာနိ, တံ ကာမလောကေ ဌိတံပိ ဥဒ္ဓံဘာဂံ အာကမုန္တိ, တသ္မာ ဥဒ္ဓံဘာဂကယ သံဝတ္တန္တီတိ ဥဒ္ဓံဘာဂိယာနိ။ တတ္ထဟိ ဒွေဝရူပါရူပရာဂါ ဧကန္တေန မဟဂ္ဂတဘာဝံ အာကမုန္တိယေဝ။ မာနော စ ဥဒ္ဒစ္စဉ္စ အဝိဇ္ဇာစာတိ ဣမာနိ စ ရူပါရူပရာဂသဟဂတာနိ ဟုတွာ အာကမုန္တိ။ ဩရံ ဟေဋ္ဌိမံ ကာမလောကံ ဘဇန္တီတိ ဩရမ္ဘာဂိယာနိ။ ဥဒ္ဓံ ရူပါရူပလောကံ ဘဇန္တီတိ ဥဒ္ဓံဘာဂိယာနီတိပိ ဝဏ္ဏေန္တိ။ “ဣတရာနိ ပနာ”တိ ဒွေ ဣဿာ သံယောဇန မစ္ဆရိယသံယောဇနာနိ။ “ကမောပန ဒွိန္နံ ပီ”တိ ဣဓ သင်္ဂဟေ ဒွိန္နံပိ အနုက္ကမောပန။

“ဝိဗာဓေန္တီ”တိ ဝိဟိံသန္တိ။ “ဥပတာပေန္တိ စာ”တိ ဥပဂန္တွာ သန္တာပေန္တိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။

အကုသလသင်္ဂဟာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆၃. မိဿကသင်္ဂဟေ။ “စိတ္တုပ္ပဋ္ဌိဟဒနံ စိတ္တနိယောဇနံ။ “သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိ ဝိဝဋ္ဋသင်္ခါတာသု စာ”တိ သုဂတိဘဝ ဒုဂ္ဂတိ ဘဝနိဗ္ဗာနသင်္ခါတာသု စ။ နိဗ္ဗာနဉ္ဟိ ဝဋ္ဋတော ဂိဂတတ္တာ ဝိဝဋ္ဋန္တိ ဝုစ္စတိ။ “ဒဿနာဒီဟိ ဓေ”တိ ဒဿနသင်္ကပ္ပနာဒီဟိ ဓေဝ။ ဥဇုဂတိ နာမ ဟိတသုခသံဝတ္တနိကာ ပဝတ္တိ ဝုစ္စတိ။ ဝင်္ကဂတိနာမ အဟိတ ဒုက္ခ သံဝတ္တနိကာ ပဝတ္တိ။ “ပထင်္ဂါနီ”တိ ပထဿမဂ္ဂဿ အင်္ဂါနိ။ မဂ္ဂေါတိ စ ဥပာယော ဝုစ္စတီတိ အာဟ “ဥပာယင်္ဂါနီ”တိ။ “ဣတရာနီ”တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိ သမ္မာသင်္ကပ္ပာဒီနိ အင်္ဂါနိ။ ဥဇုဂတိယာ ဂမနဿ ဥပာယင်္ဂါနိ။ ဣမေပိ စတ္တာရော မဂ္ဂင်္ဂ ဓမ္မာ ဓမ္မာ နာမ အာဂတာ။ “တထာ တထာ ပဝတ္တာနံ”တိ မုသာတအာဒိဝသေန ပဝတ္တာနံ။ “နာ နာမဂ္ဂ ကေတ”တိ မိစ္ဆာမဂ္ဂေ စ သမ္မာမဂ္ဂေ စ။

“အတ္တာဓိနဝုတ္တိကေ”တိ အတ္တာယတ္တပ္ပဝတ္တိကေ။ အတ္တနော ဂတိ နာမ စက္ခုန္ဒြိယာဒီနံ ဒဿနာဒိ ကိစ္စမေဝ ဝုစ္စတိ။ “ဣဿရာ အဓိပတိနော”တိ ဣဒံ အာဓိပစ္စတ္ထဟာကဋ္ဌုတ္တံ ဝုတ္တံ။ အတ္ထော ပန ဘာဝပ္ပဓာနဝသေန ဂဟေတဗ္ဗော။ ဣန္ဒြိယံ ဣဿရိယံ အာဓိပစ္စန္တိဟိ ဣမေ ဧကတ္ထာတိ။ “ဣတ္ထာကာရာနိ” နာမ ဣတ္ထိလိင်္ဂပုရိသလိင်္ဂါဒိ။ “အညထာ အပ္ပဝတ္တိယံ”တိ ဣတ္ထိသဏ္ဌာနေ ပုရိသလိင်္ဂါဒီနံ, ပုရိသသဏ္ဌာနေ ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒီနံ အပ္ပဝတ္တိယံ။ တေနာဟ “တထာဟိ”တိအာဒိံ။ မနော ဝိဇာနနကိစ္စေ သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဣဿရော ဟောတိ အနညာဘိဘဝနီယဘာဝေန ပဝတ္တနတောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ဧဝံ ပရတ္ထ။ “အာရမ္မဏာဓိမုစ္စနေ”တိ အာရမ္မဏေ နိရာသင်္ကပ္ပဝတ္တိယံ။ “အာရမ္မဏုပဋ္ဌာနေ”တိ စိတ္တေ ဗုဒ္ဓဂုဏာဒိကဿ အာရမ္မဏဿ ဥပဋ္ဌာနေ။ “စတုသစ္စဓမ္မေ”တိ တေန ပုဂ္ဂလေန အနညာတ ပုဗ္ဗော စတုသစ္စ ဓမ္မော။ အနညာတ ပုဗ္ဗံ အမတံ ပဒံ။ အနညာတံ ဉဿာမိ

ဣတိ ပဝတ္တံ ဣန္ဒြိယန္တိ သမာသော။ ပဋိပန္နဿာတိ ပန အတ္တတော သိဒ္ဓတ္တာ ဝုတ္တံ။ "ဝိပ္ပကတဘာဝေနာ"တိ အနိဋ္ဌင်္ဂတဘာဝေန။ ပုနပ္ပုနံ ဇာနနကိစ္စယုတ္တာနံ မဇ္ဈေ ဆန္နံ သေက္ခာနံ။ ဧတေန အဝသဒ္ဒဿယာဝ သဗ္ဗကိလေသပ္ပဟာနာ ဇာနနန္တိ အတ္ထံ ဒီပေတိ။ ပဌမ မဂ္ဂေန ဉာတံ မရိယာဒံ အနတိက္ကမ္မ ဇာနနန္တိပိ ဝဏ္ဏေန္တိ။ အာဇာနိတတ္တာတိ အညာတာဝီ။ အရဟာ ခီဏာသတေ ကတကိစ္စော ဝုသိတ ဗြဟ္မစရိယော။ အညာတာဝိနော ဣန္ဒြိယန္တိ အညာတာဝိန္ဒြိယန္တိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ "ပရိနိဋ္ဌိတ အာဇာနနကိစ္စဿာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ "တဗ္ဗိမုတ္တီ"တိ အတ္တဂ္ဂဟ ဝိမုတ္တိ။ "တသ္မိံ တ"တိ တသ္မိံ အတ္တနိတ။ "သံကိလိဋ္ဌော"တိ နာနာကိလေသေဟိ သံကိလေသိတော။ "ဝိပ္ဖန္ဒိတော"တိ နာနာသုခဒုက္ခေဟိ သံကမ္ပိတော။ "တေအနုပတ္တိယာ"တိ ဝိသုဒ္ဓိပတ္တတ္တာယ။ "တာယ ပဋိ ပတ္တိယာ"တိ ကရဏတ္ထေ, ဟေတု အတ္ထေ တ ကရဏဝစနံ။ "တေအနုပတ္တိယာ"တိ သာမိအတ္ထေ သာမိဝစနံ။

"ဗလီယန္တီ"တိ နာမဓာတုနိဒ္ဒေသော။ တေနာဟ "ဗလဿာ ကရောန္တီ"တိ။ "ဗလဿာ"တိ ဗလေန။ ပရိတော သမန္တတော သေန္တိ ပရိတရေန္တီတိ ပရိဿယာ။ အဿဒ္ဓဿ ဘာဝေါ အဿဒ္ဓိယံ။ ကောသဇ္ဇသဒ္ဒါတေန ပဋိပက္ခဓမ္မေန။ မုဋ္ဌာ နဋ္ဌာ သတိ ယဿာတိ မုဋ္ဌဿတိ။ မုဋ္ဌဿတိဿ ဘာဝေါ မုဋ္ဌဿစ္စံ။ "သေသဒုက ဒွယံ"တိ အဟိရိကဒုကံ ဟိရိဒုကဉ္စ။

ဂဟပတိ, ဇာယမ္ပတိ, တိအာဒီသု ဝိယ ပတိသဒ္ဒော သာမိဣဿရ ပရိယာယောတိ အာဟ "ပတီတိ သာမိဣဿရော"တိ။ "ပရေသံ"တိ သဟဇာတေသု ပရေသံ ဣန္ဒြိယာနံ။ "ပရေဟီ"တိ ကမ္မတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ ပရေ သဟဇာတေ ဣန္ဒြိယ ဓမ္မေတိ အတ္ထော။ "အဓိကော"တိ အဓိကတရော။ "အတ္တာဓိန ဝုတ္တီနံ"တိ အတ္တာယတ္တဝုတ္တီနံ။ "ဆန္ဒာဂမနဝသေန တ"တိ ဧတ္ထ အာဂစ္ဆတိ ဖလံ ဧတေနာတိ အာဂမနံ။ အာဒိကာရဏံ, မူလကာရဏံ, ပဘဝကာရဏံ။ ဆန္ဒော ဧဝ အာဂမနံ ဆန္ဒာဂမနံ။ တေနာဟ "ပုဗ္ဗေ အတီတဘဝေသူ"တိအာဒိံ။ သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေ အတ္တပရာဓိနေ ကတွာတိ သမ္ဗန္ဓော။ မဟောဃော တိဏပဏ္ဏကသဋေ အတ္တပရာဓိနေ ကရောန္တော ဝိယာတိ ယောဇနာ။ တတ္ထ "အတ္တပရာဓိနေ"တိ အတ္တသဒ္ဒါတောပရော အတ္တပရော။ အတ္တပရေန အဓိနာ အတ္တပရာဓိနာတိ အတ္ထော။ "သေသေသု ပီ"တိ သေသေသု ဝီရိယ စိတ္တ ဝီမံသာဓိပတီသုပိ။ ဧတေန 'ဝီရိယမေဝ အဓိပတိ ဝီရိယာဓိပတိ။ ဝီရိယဝတော ကိံ နာမ ကမ္မံ န သိဇ္ဈတီတိ ဧဝံ ပုဗ္ဗာဘိသင်္ခါရဝသေန တ ပုဗ္ဗေ အတီတဘဝေသု သုဋ္ဌု အာသေဝိတဝီရိယာဂမနဝသေန တ တေသု တေသု ကလျာဏ ပါပကမ္မေသု သမ္ပယုတ္တ ဓမ္မေ မဟောဃော ဝိယ တိဏပဏ္ဏကသဋေ အတ္တပရာဓိနေ နိစ္စံ ပဂ္ဂဟိတဓုရေ ကတွာ ပဝတ္တံ ဝီရိယ'န္တိအာဒိနယံ အတိဒိသတိ။ "ပစ္ဆိမာ တယော ဓမ္မာ"တိ ဝီရိယ စိတ္တ ဝီမံသာ ဓမ္မာ။ ပရဝသေပိ ဝတ္တန္တိ, တဒာ တေသံ အဓိပတိဘာဝေါ နတ္ထီတိ စောဒနာ။ အဓိပတိ ကိစ္စံ နာမ ဓုရတာဟိတာတိ သမ္ဗန္ဓော။ "တံ တံ ကိစ္စ ဝိသေသံ အနုပေက္ခိတွာ"တိ စက္ခုန္ဒြိယံ ဒဿန ကိစ္စေ ဣဿရော, သောတိန္ဒြိယံ သဝန ကိစ္စေတိအာဒီသု တံ တံ ကိစ္စဝိသေသံ အပေက္ခတိ, တထာ အနုပေက္ခိတွာ။ "ဝိဇာနနာဒိ ကိစ္စံ"တိ 'မနော အာရမ္မဏ ဝိဇာနနေ'တိအာဒိနာ ဝုတ္တံ သဗ္ဗံ ဣန္ဒြိယ ကိစ္စံ။

ဘုသော ဟရန္တိ ဝဟန္တီတိ အာဟာရာ။ "ဘုသော"တိ အတိရေကတရန္တိ အတ္ထော။ ကထံ ပန ဘုသော ဟရန္တီတိ အာဟ "သဟဇာတာဒီ"တိအာဒိံ။ တေတေ ပစ္စယ ဓမ္မာ တေတေ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မာ စာတိ ယောဇနာ။ "ဧတ္ထာ"တိ ဣမိဿံ ဟဋ္ဌိယံ။ "ပစ္စယာဟာရော တ"တိ ဧတ္ထ ဟေတု အာရမ္မဏာဒိကော သဗ္ဗောပစ္စယော ပစ္စယာဟာရော နာမ။ အာဟာရ ပစ္စယောပန ဝိသုံ ဧကော ပစ္စယဝိသေသော။ "ပစ္စယဋ္ဌေနာ"တိ ဟေတု အာရမ္မဏာဒိ ပစ္စယဋ္ဌေန။ "အာဟာရဘူတာ"တိ ဥပတ္ထမ္ဘနကိစ္စဝိသေသဘူတာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ကဠီရင်္ကုရာနံ"တိ ကမ္မတ္ထေ သာမိဝစနံ။ "ဝဍ္ဎိယာ"တိ ဝဍ္ဎနတ္ထာယ။ "ဌိတိယာ"တိ ဌိတတ္ထာယ။ ကမ္မေသတ္တာ ဝဋ္ဋေ ပဝတ္တန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ သေသမေတ္ထ သုဝိညေယျံ။ "ပက္ခေ ဝိယူဟိတွာ"တိ ပက္ခေ သဉ္စာလေတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ပက္ခေ"တိ တ ပက္ခေဟိ တတံ ဗျူဟိတွာ။ "တဒနုသယိတဿာ"တိ တသ္မိံ ဝိဟာက သန္တာနေ အနုသယိ တဿ။ "ဝိဘာဝေတွာ"တိ ပစ္စက္ခတော ဝိဘူတံ ပါကဋံ ကတွာ။ "အလဘိတွာ"တိ စက္ခုမှိ အလဘိတွာ။ အပဿိတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "တတ္ထေတ"တိ ဌိတဋ္ဌာနေ ဧဝ။ "သမ္ပယုတ္တာ"တိ ဝိညာဏေန သမ္ပယုတ္တာ။ ဘဝိံသု ဝဍ္ဎိံ သူတိ ဘူတာ။ သမ္ဘဝံ ဝဍ္ဎိကာရဏံ ဧသန္တိ ဂဝေသန္တီတိ သမ္ဘဝေသိနော။ "ဝုတ္တနယေနာ"တိ 'ယထာ ယဝဗီဇာနံ တ သာလိဗီဇာနံ တ'တိအာဒိနာ ဝုတ္တနယေန။ "အာဟာရေတီ"တိ ပဝတ္တေတိ။ "မနောသဉ္စေတနာဟာရော"တိ ကုသလာကုသလ ကမ္မ

ဘူတော မနောသဠ္ဌေတနာဟာရော။ ''တယော ဘဝေ''တိ တယော ကာမဘာတဒိကေ ဥပပတ္တိဘဝေ။ ဌိတိယာတိ စ အနုဂ္ ဂဟာယာတိ စ ဝုတ္တံ။ ဣတရထာ ဥပ္ပတ္တိယာတိ စ ဝုတ္တံ သိယာတိ အဓိပ္ပာယော။

''ဒုဗ္ဗလကိစ္စဌာနဝတ္ထုကတ္တာ''တိ ဒုဗ္ဗလကိစ္စတ္တာ ဒုဗ္ဗလဌာနတ္တာ ဒုဗ္ဗလဝတ္ထုကတ္တာ။ ''အဘိနိပာတ မတ္ တာနိ ဟောန္တိ''တိ ဒဿန သဝနာဒိ မတ္တာနိ ဟောန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ ''ဝိတက္က ပစ္ဆိမကံ ဈာနံ''တိ ဈာနာနိ နာမ ဝိတ က္ကဿ ပစ္ဆာနုဂတံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ ''တတ္ထာ''တိ တေသုပဉ္စဝိညာဏေသု။ ''တာ''တိ ဝေဒနာ ဧကဂ္ဂတာ။ ''တံ''တိ ဈာနကိစ္စံ။ ဧကဂ္ဂတာ ဗလဝတီ န ဟောတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''မဂ္ဂိန္ဒြိယ ဗလဘာတယာ''တိ မဂ္ဂိန္ဒြိယ ဗလ ဘာဝတ္ထာယ။ လောကုတ္တရဝိပာကာနိ ဇဝနကိစ္စာနိ စ သာဓိပတိကာနိ စ ဟောန္တီတိ ဝုတ္တံ ''တိဘူမကာနိ''တိအာဒိ။ သေသမေတ္ထ သုဝိဘောဓံ။

မိဿကသင်္ဂဟာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆၄. ဗောဓိပက္ခိယသင်္ဂဟေ။ ''သတိပဌာနာ''တိ ဧတ္ထ ပသဒ္ဒော ပမုခတ္ထော ပဓာနတ္ထောတိ အာဟ ''ပမု ခာ ပဓာနာ ဟုတ္ဝာ''တိ။ ဌာသဒ္ဒော ဂတိနိဝတ္တိ အတ္ထောတိ အာဟ ''စိတ္တဂမနံ နိဝတ္တေတ္ဝာ ပဝတ္တန္တိ''တိ။ ''ကာယေ အနုပဿနာ''တိ ကာယေ ပဝတ္တာ အနုပဿနာ။ ပုနပ္ပုနံ ပဿန္တိ ယောဂိနော ဧတာယာတိ အနုပဿ နာ။ ကတမံ ပဿန္တီတိ အာဟ ''အသုဘာသုခါနတ္တာဒိကဿာ''တိအာဒိံ။ ကထဉ္စတံ ပဿန္တီတိ ဝုတ္တံ ''တံ တံ ကာယဘာဝေနာ''တိအာဒိ။ ဣအနိ ပုနပ္ပုန သဒ္ဒဿ အတ္ထံ ဒဿေန္တော ''ယာတ''တိအာဒိမာဟ။ ဝေဒနာနု ပဿ ဿနာဒီသုပိ ဧသေဝနယော။ တံ န သုန္ဒရံ။ ကသ္မာ, သကလဿ ရူပကာယဿ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ သေသမေတ္ထ သုဝိ ညေယျံ။ ယဒိ ဧဝန္တိအာဒီသု။ ''ဣတရာပိ သိဒ္ဓာ''တိ ကာယာနုပဿနာဒယောပိ သိဒ္ဓာ။ ကသ္မာ, ဓမ္မာနုပဿနာ ယ အန္တောဂဓတ္တာ။ ''တထာ အနုပဿန္တဿာ''တိ ရူပ္ပနလက္ခဏတော အနုပဿန္တဿ။ ''တံ တံ သမူဟ ဘူတရူပဓမ္မဝသေနာ''တိ အသုဘာသုခါနတ္တာဒိ သမူဟဘူတဿ ရူပ ဓမ္မဿ ဝသေန။ ''သုဘာဒိဝိပလ္လာသသ္ သာ''တိ သုဘ သုခ နိစ္စဝိပလ္လာသဿ။ ''ဩဠာရိကဿာ''တိ သုဟကဋ္ဌဝသေန ဩဠာရိကဿ။ ''အတ္တုပနိဗန္ ဓာ''တိ အတ္တေန ဥပနိဗန္ဓာ, ပဋိဗဒ္ဓာ။

''ကာမံ''တိ ဧကန္တေန။ ဥပသုဿတူတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''ယန္တံ''တိ ဈာနာဘိညာ မဂ္ဂဖလနိဗ္ဗာနံ။ ''ဝီရိယဿ သ ဏ္ဌာနံ''တိ ဝီရိယဂမနဿ ဝီရိယပ္ပဝတ္တနဿ နိဝတ္တိဝသေန သဏ္ဌာနံ။ ဥပ္ပန္နသဒ္ဒေန အတီတ ကိလေသာပိ ပစ္ စုပ္ပန္န ကိလေသာပိ ဂဟေတဗ္ဗာ ဟောန္တိတိ အာဟ ''အသုကသ္မိံ ကာလေ''တိအာဒိံ။ ''မယ္ဟံ ဥပ္ပန္နံ''တိ ဣအနိ ဥပ္ ပန္နံ။ ''ပဟာနာယာ''တိ ဧတ္ထ သမုစ္ဆေဒပ္ပဟာနံ အဓိပ္ပေတန္တိ အာဟ ''အနုပ္ပာဒ ဓမ္မတာဟဒနကရဏတ္ထံ''တိ။ တတ္ထ အနုပ္ပာဒော ဓမ္မော ယေသံ တေ အနုပ္ပာဒ ဓမ္မာ။ မဂ္ဂေန ပဟီနာ အကုသလ ဓမ္မာ။ အနုပ္ပာဒ ဓမ္မာနံ ဘာ တေတိ ဝိဂ္ဂဟော။ အနုပ္ပာဒ ဓမ္မတာယ အာဟဒနံ။ တဿ ကရဏတ္ထံ သမာသော။ ''ဒိသ္ဝတ''တိ တေသံ ဥပ္ပတ္တိ ဝတ္ ထုံ ဒိသ္ဝတ။ ''ပစ္စယသမုစ္ဆိန္ဒနတ္ထံ''တိ ပစ္စယဘူတဿ အနုသယဿ သမုစ္ဆိန္ဒနတ္ထံ။ ''အပတ္တာ''တိ ဣအနိ အ ပတ္တာ။ ''သမယေ''တိ ဗုဒ္ဓုပ္ပာဒနဝမက္ခဏေ။ ''နိယာမံ န ဩက္ကမန္တိ''တိ အရိယမဂ္ဂသင်္ခာတံ သမ္မတ္တနိယာမံ န ဩ က္ကမန္တိ။ နပ္ပဝိသန္တိ။ ကိလေသေဟိ အကောပေတဗ္ဗတာယ အကုပ္ပော ဓမ္မော ယဿာတိ အကုပ္ပ ဓမ္မော။ ခီ ဏာသဝေ။ အကုပ္ပ ဓမ္မဿ ဘာဝေ အကုပ္ပ ဓမ္မတာ။ အရဟတ္တ ဖလံ။ ''တေသံ''တိ ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ။ ဥပ္ပန္နာနံ ဟာပကာနံ ပဟာနာယာတိ ကတ္ဝတ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေသု ယောဂံ ကရောန္တဿ အနုက္ကမေန ဘာဝနာ ကမ္မေ မတ္ထကံ ပ တ္တေအာဒိတော ပဌာယ ဥပ္ပန္နာပိ ဟာပကာ ပဟိယ္ယန္တိ။ အနုပ္ပန္နာပိ နုပ္ပဇ္ဇန္တိ။ အနုပ္ပန္နာပိ ကုသလာ ဥပ္ပဇ္ ဇန္တိ။ ဥပ္ပန္နာပိ ဘာဝနာ ပာရိပူရိံ ဂစ္ဆန္တိ။ သေနယော အနုပ္ပန္နာနံ ဟာပကာနံ အနုပ္ပာဒာယာတိအာဒီသု။ ဧဝံ စတူသု မု ခေသု ဧကေကမုခေနပိ သမ္မာ ပဒဟန္တဿ သမ္မပ္ပဓာနံ စတုကိစ္စသာဓကံ ဟောတိ။ တေနာဟ ''ဧတေသု ပနာ''တိအာ ဒိံ။

အဘိဝိသိဋ္ဌေန ဓမ္မဝဝတ္ထာနညာဏေန ဉာတဗ္ဗာ သဗ္ဗေ ပရမတ္ထ ဓမ္မာ အဘိညေယ္ယာ နာမ။ ''အဘိညာ သိဒ္ ဓီ''တိ အဘိဇာနန ကိစ္စသိဒ္ဓိ။ ဝိသုံ ဝိသုံ ပရိစ္ဆိန္ဒိတ္ဝတ ဉာတဗ္ဗာ စတုသစ္စ ဓမ္မာ ပရိညေယ္ယာ နာမ။ တေဟိ ဒုက္ခသစ္စ ဓမ္မာ ပရိညာတဗ္ဗဘာဝေန, သမုဒယ သစ္စ ဓမ္မာ ပဟာတဗ္ဗ ဘာဝေန, နိရောဓသစ္စ ဓမ္မာ သစ္ဆိကာတဗ္ဗ ဘာဝေန, မဂ္ဂသစ္စ ဓမ္မာ ဘာဝေတဗ္ဗဘာဝေန ဉာတဗ္ဗာ ဟောန္တိတိ။ ''ဘာဝနာသိဒ္ဓီ''တိ ဘာဝနာကိစ္စ သိဒ္ဓိ။ တံ သံယုတ္တကေ

ဣမာယပါဠိယာ သမေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဝိဘင်္ဂေ ပနာ”တိ ဣဒ္ဓိပါဒဝိဘင်္ဂေ ပန။ “စိတ္တ စေတသိကရာသီ”တိ သဟ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာယ ဥတ္တရိ မနုဿ ဓမ္မပရိယာ ပန္နာ စိတ္တစေတသိကရာသိ။ “တတ္ထ ပနာ”တိ ဝိဘင်္ဂေ တသ္မိံ ဥတ္တရစူဠဘာဇနီယေ ပန။ “ဣဓ”တိ ဣမသ္မိံ သင်္ဂဟေ။

စတ္တာရိ သောတာပတ္တိယင်္ဂါနိ နာမ ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော။ ဓမ္မေ, သင်္ဃေ, အရိယကန္တေဟိ သီလေဟိ သမန္နာဂတောတိ ဧဝံ ဝုတ္တာနိ သောတာပတ္တိယာ အင်္ဂါနိ။ တတ္ထ “အရိယကန္တေဟီ”တိ အရိယဇနေဟိ ကာမိတေဟိ ဣစ္ဆိတေဟိ။ “သီလေဟီ”တိ ပဉ္စနိစ္စသီလေဟိ, အာဇီဝဋ္ဌမကသီလေဟိ တ။ “သမ္မပ္ပဓာနေသူ”တိ သမ္မပ္ပဓာနကိစ္စေသု။

“သောဠသဟိကိစ္စေဟီ”တိ ဧကေကသ္မိံ သစ္စေ စတ္တာရိ စတ္တာရိ ကတွာ သောဠသဟိ ကိစ္စေဟိ။ ပီဠနဋ္ဌော, သင်္ခတဋ္ဌော, တိအာဒီဟိ သောဠသဟိ အတ္ထေဟီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေ စ အတ္ထာ ပရတော အာဂမိဿန္တိ။ သတိ ဧဝ သမ္ဗောဇ္ဈင်္ဂေါတိ ဝုတ္တံ, ကထံ ပန သာ သတိ သမ္ဗောဓိ သမုဋ္ဌာပေတီတိ အာဟ “သာဟီ”တိအာဒိ။ ဧသနယော သေသဗောဇ္ဈင်္ဂေသုပိ။ “တေသု ဓမ္မေသူ”တိ အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓါ ဓမ္မေသု။ “လီနသင်္ကောစ ကောသဇ္ဇပက္ခံ”တိ လီနပက္ခ သင်္ကောစ ပက္ခကောသဇ္ဇ ပက္ခံ။ ဓုရံ သုဋ္ဌု ပဂ္ဂဏှာတီတိ ဥက္ခိပတီတိ ဓုရသမ္ပဂ္ဂဟော။ “ဓုရံ”တိ သမထဓုရံ ဝိပဿနာ ဓုရဉ္စ။ “အရတိ ဥက္ကဏ္ဌ ပက္ခံ”တိ အရတိပက္ခ နိဗ္ဗိဒါပက္ခံ။ ဓမ္မေ ရတိ ဓမ္မရတိ။ ဓမ္မေ နန္ဒီ ဓမ္မနန္ဒီ။ ဓမ္မေ အာရာမော ဓမ္မာရာမော။ “သာရမ္ဘော” နာမ စိတ္တဝိဟေသာ။ “ဒရထော” နာမ စိတ္တသန္တာပေါ။ သမာဟိတော ဘိက္ခု ဝေ ယထာဘူတံ ပဇာနာတီတိ ပဿတီတိ ဝစနတော ပညာယ သမာဓိ ပါဒကတာ ပါကဋ္ဌာတိ ဝုတ္တံ “တဿာ”တိအာဒိ။ သမံ အဝိသမံ အတ္တနော ကိစ္စံ ဝဟတိ သီလေနာတိ သမဝါဟီ။ သမဝါဟိဿ ဘာဝေါ သမဝါဟိတာ။

သာ ပန စတုဗ္ဗိဓာ ဟောတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တဿာ”တိ သမ္မာဒိဋ္ဌိယာ။ “ဝိသာခါ”တိ အာလပန ပဒံ။ ‘သဗ္ဗေ လောကုတ္တရေ ဟောန္တိ’တိ ဝစနဿ သမ္ဗန္ဓံ ဒဿေတုံ “တေ ပန သတ္တတိံသပ္ပဘေဒါ”တိအာဒိမာဟ။ န ဝဋ္ဌာနာနိ အဿ အတ္ထီတိ နဝဋ္ဌာနိကံ။ “လောကုတ္တရေ”တိ လောကုတ္တရစိတ္တေ။ “အတ္တပ္ပဋိပက္ခာနံ”တိ အတ္တနာ ဥဇုပ္ပဋိပက္ခာနံ။ “တေ”တိ ဗောဓိပက္ခိယ ဓမ္မာ။ ဧတေန ဒဿေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ကုဏ္ဍလိယာ”တိ ဧဝံ နာမကံ ဗြာဟ္မဏံ အာလပတိ။ “ဝိဇ္ဇာ”တိ မဂ္ဂဝိဇ္ဇာ။ “ဝိမုတ္တီ”တိ ဖလဝိမုတ္တိ။

ဗောဓိပက္ခိယာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆၅. သဗ္ဗသင်္ဂဟော။ “ပဉ္စရာသယော”တိ ပဉ္စသင်္ဂဟာ။ “အတီတာဒိဘေဒဘိန္နာနံ”တိ အတီတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နဘေဒေန, အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓါဘေဒေန, ဩဠာရိကသုခုမဘေဒေန, ဟီနပဏီတဘေဒေန, ဒူရသန္တိကဘေဒေန စ ဘိန္နာနံ။ “ဥပပတ္တိ ဒွါရေသူ”တိ စက္ခာဒိ ဒွါရေသု။ “ကမ္မဒွါရေသူ”တိ ကာယကမ္မဒွါရာဒီသု။ “သင်္ဂမ္မာ”တိ သင်္ဂန္တွာ။ “သမာဂမ္မာ”တိ သမာဂန္တွာ။ “သာဓာရဏာ ကိစ္စာနိ စ”တိ သဗ္ဗိရိယာပထေဟိ သာဓာရဏာ ကိစ္စာနိ စ။ ပါဠိပါဌော။ “ကိစ္စာ”တိ ကသ္မာ စ။ “သင်္ခါရေဝဒေထာ”တိ သင်္ခါရာ သင်္ခါရာ ဣတိ တုမှေ ဝဒေထ။ “ကိဉ္စသင်္ခတံ”တိ ကတမဉ္စသင်္ခတံ။ “ရူပံ ရူပတ္တာယာ”တိ ရူပဝိကတိယာ ဇာတတ္တာယ ရူပသင်္ခါတံ သင်္ခတံ အဘိသင်္ခရောန္တီတိ အတ္ထော။ ဥပဘောဂေါ နာမ ဝတ္ထာဘရဏာဒိဂေါ အန္တောဘောဂေါ။ ပရိဘောဂေါ နာမ မဉ္စပီဌာဒိဂေါ ဗာဟိရ ပရိဘောဂေါ။ သမ္ပရာယိကဉ္စ ဝေဒနန္တိ အဓိကာရော။ သေသေသုပိ သညာသင်္ခါရ ဝိညာဏေသုပိ။ “အနံ အနတ္ထာယာ”တိ အနပုညဿ ဇာတတ္တာယ။ အနသင်္ခါတံ သင်္ခတံ အဘိသင်္ခရောန္တီတိ အတ္ထော။ အထဝါ အနဿ အတ္ထော အနတ္ထော။ “အတ္ထော”တိ စ ဝိပါကတ္ထော ဖလတ္ထော။ အနဝိပါကတ္ထာယ အနဖလတ္ထာယ အနပုညသင်္ခါတံ သင်္ခတံ အဘိသင်္ခရောန္တီတိ အတ္ထော။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ “အနုယုဉ္ဇန္တာ”တိ ဝိပဿနာ ကမ္မံ အနုယုဉ္ဇန္တာ။ “တီသု ဓမ္မေသု ကိလမိဿန္တီ”တိ ဝုတ္တံ။ ကထံ ကိလမိဿန္တီတိ အာဟ “တထာဟိ ယထာ”တိအာဒိ။ “သုခသညိတေသု ပဋိသရဏေသူ”တိ စိတ္တသာတစိတ္တရတိ ပဋိလာဘတ္တာယ ပဋိသရဏေသု အာရမ္မဏေသု။ “တာဟီ”တိ သမ္ပတ္တီဟိ။ “တာ”တိ သမ္ပတ္တိယော။ ပရမုက္ကံသဂတံ သုခသညိတဋ္ဌာနံ ဟောတိ။ တသ္မာ တတ္ထ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏံ အတိရေကတရံ ပဝတ္တေတဗ္ဗန္တိ တဒတ္ထာယ ဘဂဝါ တံ ဝေဒနံ ဝိသုံ ဧကံ ခန္ဓံ ကတွာ ခန္ဓ ဒေသနံ ဒေသေတီတိ အဓိပ္ပာယော။ သေသနယော ပရတ္ထပိ။ “ဉာဏသမ္မတံ”တိ ပုထုဇ္ဇနေဟိ ဉာဏသမ္မတံ။ “ပရမံ အတ္တာနံ

ကတ္တ”တိ လောကေ ဝိညုတ္တံ ပရမံ ဟောတိ, တသ္မာ ဝိဇာနန္နံ ပရမံ အတ္တာနံ ကတ္တ။ သေသမေတ္ထ သုဟာကဋံ။ “ယတ္ထဘုဥ္တတိ”တိအာဒီသု။ “ယတ္ထ ဘုဥ္တတိ”တိ ယသ္မိံ ဘာဇနေ ဘုဥ္တတိ။ “ယဥ္ဇ ဘုဥ္တတိ”တိ ယဥ္ဇ ဘောဇနံ ဘုဥ္တတိ။ “ယေန စ ဘုဥ္တတိ”တိ ယေနဗ္ယဥ္ဇနေန ဘုဥ္တတိ။ “ယော စ ဘောဇကော”တိ သမီပေ ဌတ္တ ပရိဝေသကော။ “ယော စ ဘုဥ္ဇိတာ”တိ ယော စ ဘုဥ္ဇကော။

“သာသတ တေ”တိ သာသတ နာမ လောကိယ ဓမ္မာ။ “ဥသ္သာဟန္တာ ဝိယ ဟောန္တိ”တိ အဗ္ဗာဟာရ ဓမ္မတ္တ တာ ဝုတ္တံ။ န ဟိ အဗ္ဗာဟာရ ဓမ္မာနံ ကေန္တေန ဥသ္သာဟော နာမ အတ္ထိ။ ဖလသ္သ နိဗ္ဗတ္တနတော ဖလတ္ထာယ ဥသ္သာဟန္တာ ဝိယ ဟောန္တီတိ။ “အာကိရိတ္တတ”တိ ပတ္ထရိတ္တတ။ သေသမေတ္ထ သုဗောဓံ။

ဓာတုသင်္ဂဟော။ “အတ္တနော ဧဝ သဘာဝံ”တိ အတ္တနော သဘာဝံ တေတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ “ဤဟာ စ ဗ္ယာဟာရော စာ”တိ အဘိက္ကမာမိ ပဋိက္ကမာမီတိအာဒိနာ ဥသ္သာဟော စ, အဘိက္ကမနာဒိ ဗ္ယာဟာရော စ။ “န စ ဇီဝယောက”တိ န စ လောကိယမဟာဇနေ သမ္မတေန ဇီဝေန ယုတ္တာ။ အဌကထာဟဌေ။ ယာယတိ တွောတိ ယန္တံ။ ဥဒုက္ခလံ။ ယန္တ စက္ကယဋ္ဌိနာမ ယန္တ စက္ကသမ္ဗန္ဓာ မုသလယဋ္ဌိ။ အရဏီ ဝုစ္စတိ အဂ္ဂိနိဗ္ဗတ္တကတ္ထာယ ကတာ ဒွေဝ သာရဃဋ္ဋိကာ။ အဓရောရဏီ နာမ ဟေဋ္ဌာရဏီ။ ဥတ္တရာရဏီ နာမ ဥဒ္ဓာရဏီ။ “သလ္လမိတ”တိ ကဏ္ဍောဝိယ။ “သူလမိတ”တိ ဝိဇ္ဈနကဒဏ္ဍော ဝိယ။ “အာတုရာဝိယာ”တိ တေဟိသလ္လသူလေဟိ ဝိဒ္ဓဂိလာနာ ဝိယ။ အယထာဘုစ္စ နိမိတ္တံ နာမ အယထာဘူတံ သတ္တပုဂ္ဂလာဒိနိမိတ္တံ။ “ဝနမိကေ ဝိယာ”တိ တိဏ ရူပေ ပုရိသ သညာလာဘော ဝနမိကေ ဝိယ။ “အင်္ဂာရကာသုယံ”တိ အင်္ဂာရကူပေ။ “နာနာဝိဓုပဒ္ဒဝ နိမိတ္တတော”တိ နာနာဝိဓာနံ ဥပဒ္ဒတနံ ဥပ္ပတ္တိ ပစ္စယတော။ “ဝနမက္ကဋော ဝိယာ”တိ ဝနတနရော ဝိယ။ ဒုက္ခေန ဒမနံ အသ္သာတိ ဒုဒ္ဒမနော။ “အသ္သခဠုင်္ကော”တိ ဒုဋ္ဌ အသ္သော။ “ယတ္ထ ကာမနိပာတိတော”တိ ယသ္မိံ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ ပတိတုံ ကာမေတိ ဣစ္ဆတိ, တတ္ထ တတ္ထ နိပာတိ တော။ ပုဂ္ဂလဝသေ အဝတ္တိတ္တတ အာရမ္မဏေသု ယဒိစ္ဆကံ နိပတနတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ရင်္ဂနဋ္ဌော ဝိယာ”တိ သမဇ္ဇနဋ္ဌကော ဝိယ။ သဘာဝတော အတ္ထိ သံဝိဇ္ဇတီတိ သန္တော။ တထောတိ စ အဝိတထောတိ စ အတ္ထတော ဧကံ။ အညော ပကာရော အညထာ။ နတ္ထိ အညထာ အသ္သာတိ အနညထံ။ ဒုက္ခဒုက္ခံ နာမ ကာယိကဒုက္ခ စေတသိကဒုက္ခံ။ “ကမ္မဇာနံ”တိ ဝိပာကက္ခန္ဓကဋတ္တာ ရူပာနံ။ “ဥပ္ပတ္တိယာ”တိ ဥပ္ပာဒတ္ထာယ။ “ပဂေတ”တိ ပုရေတရမေဝ။ “ဥပ္ပန္နံ ပိ”တိ ဥပ္ပန္နမ္ပိ စက္ခုံ။ “ပဝတ္တိယာ”တိ သန္တာနဋ္ဌိတိယာ ဌိတတ္ထာယ။ “ပဋိဇဂ္ဂန ဒုက္ခံ”တိ သောဓနေ ဒုက္ခံ။ ပစ္စယဝေကလ္လံ နာမ အာဟာရစ္ဆေဒာဒိကံ။ နနု ဘိဇ္ဇနဘာဝေန ပဂေဝ ပစ္စယသမ္ပာဒနံ နာမ သင်္ခါရ ဒုက္ခမေဝ သိယာ တိ။ သစ္စံ။ ဣဓ ပန အာသန္နေ ဘိဇ္ဇနနိမိတ္တံ ဒီသ္ထတ ကတံ ပစ္စယ သမ္ပာဒနံ အဓိပ္ပေတံ။ “ရက္ခာဝရဏဂုတ္တိ သံဝိဓာန ဒုက္ခံ”တိ နာနာဘယတော ရက္ခဏသ္သ စ အာဝရဏသ္သ စ ဂေါပနသ္သ စ သံဝိဓာန ဒုက္ခံ။ “တဒုဘယေန သဟောဝ သိဇ္ဈတိ”တိ ကသိကေရက္ခာဒီနိ သင်္ခါရ ကမ္မာနိ တ ရက္ခာဝရဏ ဂုတ္တိသံ ဝိဓာနာဒီနိတ ကရောန္တာနံ တံ ဒုက္ခ ဒုက္ခံ တဒုဘယေန ဒုက္ခေန သဟောဝ သိဇ္ဈတိ။ “တေသံ”တိ စက္ခာဒီနိ အသ္သာဒေန္တာနံ န မုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ပဝတ္တိ နိရောဓ ဘူတသ္သာ”တိ ပဝတ္တိယာ နိရောဓ ဘူတသ္သ။ “တံ ပဇဟတိ ယေတ”တိ တံ လောဘံ ပဇဟတိယေဝ။ “ယာဝဒေတ”တိ ဥပရိမပရိယန္တေန။ အဟံ အသ္မီတိ ပဝတ္တော မာနော အသ္မိမာနော။ တသ္သ သမုဃာတနံ သမုစ္ဆိန္ဒနံ။ “ပရိညာတေသူ”တိ တေသု အနုသယိတာယ တဏှာယ ပဟာနဝသေန ပရိညာတေသု။ “တဗ္ဗိပရီတေန ပနာ”တိ တတော ဝိပရီတေန ပန။ အသ္မိမာနသ္သ အနဓိဋ္ဌာနဘူတာတိအာဒိ အတ္ထေန။ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ ဓမ္မာ နာမ ပထဝီပဗ္ဗတာဒီသု ပဝတ္တာ ရူပ ဓမ္မာ။

သတ္တော အနုက္ကဏ္ဍမာနေ ကရောတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဣတိ”တိ တသ္မာ။ တေသံ သတ္တာနံ။ ဒုဇ္ဇဟော နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ လောဘောယေဝ ဒုက္ခသမုဒယာရိယ သစ္စံ နာမာတိ ယောဇနာ။ သာသတ ကုသလာ ကုသလ ဓမ္မာ သမုဒယ သစ္စံ နာမ, ဒုက္ခ သစ္စဘူတာနံ ဝိပာကက္ခန္ဓကဋတ္တာ ရူပာနံ သမုဒယတ္တာ သံဝဗ္ဗုနတ္တာ။ မူလဘာဝေန ဝုတ္တာ ‘အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ’တိအာဒီသု။ “နန္ဒနသဒိသံ”တိ ဒေဝလောကေ နန္ဒနဝနုယျာနသဒိသံ။ “အာဒိပဘာဝပဓာနဘူတာ”တိ ဒုက္ခ ဓမ္မာနံ အာဒိဘူတာ, ပဘာဝဘူတာ, ပဓာနဘူတာ။ “ပဘာဝဘူတာ”တိ စ ပထမုပ္ပတ္တိဟေတုဘူတာ။ “တေသံ”တိ ဒုက္ခ ဓမ္မာနံ။

“ကတ္ထစိ”တိ ကာမဘဝာဒီသု ကိသ္မိဥ္စိ ဘဝေ။ “ကအာစိ”တိ အတီတာဒိကာလေသု ကိသ္မိဥ္စိ ကာလေ။ “ကေသဥ္စိ”တိ ဒေဝမနုဿာဒီသု သတ္တေသု ကေသဥ္စိ သတ္တာနံ။ “ကုတောစိ”တိ ဗဟူသုကာရဏေသု ကုတောစိကာရဏာ။

“ကထဉ္စိ”တိ ကေနစိပကာရေန။

“ပရိဏာမော”တိ ပရိဏာမနံ အညထာဘာဝေါ။ “တံ သမင်္ဂိနံ”တိ တေဟိ စက္ခာဒီဟိ သမင်္ဂိနံ ပုဂ္ဂလံ။ ဟဋ္ဌိဟဋ္ဌေ။ “အာဒိတ္တံ”တိအာဒီပိတံ သမုဇ္ဇလန္တံ။ “ကေနာ”တိ ကရဏဘူတေန ကေန အင်္ဂေန။ တထာ အရိယမဂ္ဂေ ဝိပရိဏာမ ဓမ္မော စ ဟောတိ။ သောဝိပရိဏာမ ဒုက္ခေနပိ ပုဂ္ဂလံ ဘုသံ ပီဠေတိယေတတိ ယောဇနာ။ “နာ”တိ န သိယာ။ သမနံ ဝူပသမနံ သန္တိ။ သဗ္ဗဒုက္ခာနံ သန္တီတိ ဝိဂ္ဂဟော။ သဗ္ဗံ ဝဋ္ဋဒုက္ခန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “တဿာ”တိ အရိယမဂ္ဂဿ။ “ပဝတ္တမာနာ စာ”တိ သန္တတိဋ္ဌိတိဝသေန ဝတ္တမာနာ စ။ “မဟန္တံ ပရိဠာဟဒုက္ခံ”တိ သောက ပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿုပာယာသာနံ ပဝတ္တိဝသေန မဟန္တံ ပရိဠာဟ ဒုက္ခံ။ နိဗ္ဗာနဿ အနုပ္ပာဒ ဓမ္မတ္တာ ဥပ္ပာဒတ္ထာယ ပစ္စယော နာမ နတ္ထိ။ တထာ အပ္ပဝတ္တိ ဓမ္မတ္တာ ပဝတ္တတ္ထာယ။ သမ္ပာပုဏိတဗ္ဗတ္တာ ပန သမ္ပာပနတ္ထာယ ပစ္စယော အတ္ထီတိ အာဟ “သမ္ပာပက ပစ္စယာဘိသင်္ခရဏလေသံ”တိ။ သမ္ပာပက ပစ္စယာ နာမ အရိယ မဂ္ဂေ စ တဿ ပစ္စယာ စ။

ဘတာဘဝသင်္ခါတဿ ဒုက္ခက္ခန္ဓဿာတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တဒေတ”တိ တံ ဒုက္ခက္ခန္ဓံ ဧဝ။ အနုပုနပ္ပုနံ ပဒိယတေ အနုပ္ပဒါနံ။ “နိယ္ယာတနဋ္ဌော”တိ ဟန္ဒ ဂဏှာဟီတိ သမ္ပဋိစ္ဆာပနဋ္ဌော။ “တတော”တိ ဝဋ္ဋဒုက္ခတော။ “မုစ္စနူပါယဿာ”တိ အနဝသေသနိက္ခမာဒိကဿ မုစ္စနူပါယဿ။ “နိဿရဏဝိမုတ္တိယာ”တိ နိဿရဏ သင်္ခါတာယ ဝိမုတ္တိယာ။ သင်္ခါရ ဒုက္ခဿ အဘာဝဋ္ဌော။ “သမ္မောဟဿ ပဟာနဝသေနာ”တိ ဧတေန ဣတ္ထ ဒဿနံ နာမ ဣတော ပဋ္ဌာယ စတူသု သစ္စေသု အသမ္မောဟ ဘာဝပတ္တိ ဧဝ အာလောကပတ္တိ ဧဝ ဝုစ္စတီတိ ဒဿေတိ ။ တေနာဟ “ပဋိဝိဇ္ဈနဋ္ဌော”တိ။ တဏှာယ အသော တဏှာအသော။ တဏှာအသဿ ဘာဝေ တဏှာအသဗ္ဗံ။ ပရဝသတော ဝိမုတ္တိဝသေန အပရာဓိနတာ ဘုဇိဿဘာဝေ နာမ။ လောကိယမဂ္ဂဟိ တဏှာအသဗ္ဗံ နာတိဝတ္တန္တိ။ တဏှာဝသံ ပူရယမာနာ တဏှာဝိသယံ ဝိပါကံ ဇနေန္တိ။ အယံ အရိယမဂ္ဂေ ဧဝ တဏှာယ အနာရမ္မဏဘာဝေ ဌိတော တဏှာအသဗ္ဗံ အတိဝတ္တတိ။ တဏှာဝသံ ဘိန္ဒမာနော တဏှာယ အဝိသယံ ဝိပါကံ ဇနေတီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ဒုက္ခမုတ္တိယာ”တိ ဒုက္ခတော မုစ္စနတ္ထံ။ “ဒုက္ခဝမိုယာ”တိ ဒုက္ခဝမုနတ္ထာယ။ သေသမေတ္ထ သုဗောဓံ။ “ခယဝိရာဂ နိရောဓ ဘူတော”တိ ဧတ္ထ ကိလေသ ဓမ္မာနံ ဝိရဇ္ဇနံ ဝိဂမနံ အန္တရဓာနံ ဝိရာဂေါ။ “အနတ္ထ ပဒါနီ”တိ အဟိတပဒါနိ။ ဘယာဒီနဝပဒါနိ။ “ဒုတရဆက္ကအာရမ္မဏ ဆက္ကဘေဒေနာ”တိ ဒုတရဆက္ကံ ဓမ္မာရမ္မဏံ ဟောတိ။ ဧဝံသတိ, အာရမ္မဏ ဆက္ကန္တိ န ဝတ္တဗ္ဗံ ဓမ္မာရမ္မဏဿ ဝိသုံ ဂဟိတတ္တာတိ။ နော နဝတ္တဗ္ဗံ။ ကသ္မာ, ဒုတရဆက္ကတော သေသာနံ ဓမ္မာရမ္မဏာနံ အတ္ထိတာယာတိ ဒဿေတုံ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ပရတော “ဧတ္ထပိ”တိ အာဒီသု ဧသေဝနယောတိ။

သဗ္ဗသင်္ဂဟာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

သမုစ္စယသင်္ဂဟဒီပနိယာအနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၈. ပစ္စယသင်္ဂဟအနုဒီပနာ

၁၆၆. ယေဟိပကာရေဟိ ယထာ။ တေသံ ဝိဘာဂေ တံ ဝိဘာဂေ။ အယဉ္စနိဒ္ဒေသော ဧကသေသနိဒ္ဒေသော, ဝိစ္ဆာလောပနိဒ္ဒေသောတတိ ဒဿေတုံ "တေသံ"တိအာဒိမာဟ။ န သမေတိ။ ကထာယံ 'ယေသံ'တိအာဒိနာ တီဟိ-ယ-သဒ္ဒေဟိ ဒဿိတာနံ တိဏ္ဏံ အတ္ထာနံ-တ-သဒ္ဒတ္ထ သမ္ဘဝတော။ တ-သဒ္ဒတ္ထာနဉ္စ အနုသန္ဓိယံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ဝတ္တဗ္ဗတော။ "သမုပ္ပန္နတီ"တိ သုဋ္ဌု ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ဥပ္ပန္နတိ, ဟုတွာ ဘဝတိ။ "အဝိနာ"တိ အဝိနာ ဟုတွာ။ "သဟဇာတ ဓမ္မေဟီ"တိ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာတိအာဒီသု သင်္ခါရာဒီနံ သဟဇာတ ဓမ္မေဟိ သဟေဝ ဥပ္ပန္နနံ။ "ကလာပဝသေနာ"တိ သုဒ္ဓ ဓမ္မ ကလာပဝသေန။ "သာမည လက္ခဏံ"တိ သာဓာရဏ လက္ခဏံ။ "အတ္ထော"တိ ဣဒပ္ပစ္စယတာ သဒ္ဒဿ အတ္ထော။ "အယမတ္ထော ပဋိက္ခိတ္တော"တိ 'သမုပ္ပန္နံ သမုပ္ပာဒေ'တိ အယံဘာဝသာဓနတ္တော ပဋိက္ခိတ္တော။ "အယမေတ"တိ အယံ ဘာဝသာဓနတ္တော ဧဝ။ ဇရာမရဏံ သမ္ဘဝတီတိ ယောဇနာ။ "ဥပ္ပာဒါ ဝါ တထာဂတာနံ"တိ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓာနံ ဥပ္ပာဒေတ သတိ။ "အနုပ္ပာဒါ ဝါ"တိ အနုပ္ပာဒေတ သတိ။ "ဌိတာဝ သာဓာတူ"တိ ဇာတိယာ သတိ ဇရာမရဏဿ ပဝတ္တိသဘာဝေ လောကေ ဌိတောယေဝ။ ကတမာ ပန သာဓာတူတိ အာဟ "ဓမ္မဋ္ဌိတတာ"တိအာဒိ။ တတ္ထ "ဓမ္မဋ္ဌိတတာ"တိ ဧကေနစိ အကတာ သဘာဝဋ္ဌိတတာ။ "ဓမ္မနိယာမတာ"တိ သဘာဝနိယာမတာ။ "တတ္ထ တထတာ"တိ တသ္မိံ သာမညလက္ခဏေ သင်္ခတ ဓမ္မာနံ တထတာ။ သာမည လက္ခဏမေဝ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒေ နာမာတိ ဒဿေတိ, န အဝိဇ္ဇာဒိကော ပစ္စယ ဓမ္မော။ ကသ္မာ, တေဟိ ဝစနေဟိ ဓမ္မနိယာမတာ မတ္တဿ ဒဿိတတ္တာ။ အဝိဇ္ဇာဒီနံ ဓမ္မ သရူပာနံ အဒဿိတတ္တာ။ "ဓမ္မနိယာမတာမတ္တံ"တိ စ ယထာ ဝုတ္တသာမည လက္ခဏမေဝ ဝုစ္စတိ။ ယဒိ ဘာဝသာဓနံ ဣစ္ဆေယျ, ဘာဝသာဓနံ နာမ ကတ္တုရဟိတံ ဘဝေယျ။ ကတ္တုရဟိတေ စ သတိ, ကထံ ပဋိစ္စ ကိရိယာယ သမာနကတ္တုကတာ လဗ္ဘတိ။ အလဒ္ဓေ စ သမာနကတ္တုကတ္တေ ကထဉ္စ ပုဗ္ဗကာလေ တွာ ပစ္စယသမ္ဘဝေါတိ။ အယံ ဘာဝသာဓနံ ဣစ္ဆန္တဿ ဗုဒ္ဓနယုတ္တိဝိရောဓော။ တံ ပရိဟရန္တော န စေတွာ ထာတိအာဒိမာဟ။ ဂမ္ဘီရောစာနန္ဒ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒေ ဂမ္ဘီရာဝ ဘာသောစာတိ ဘဂဝတာ ဝုတ္တံ။ ဘာဝသာဓနေ စ ကတေ ဥပ္ပန္နန ကိရိယာမတ္တံ နာမ ဝိသုံ ဧကော ဓမ္မော န ဟောတီတိ ကထံ တံ ဂမ္ဘီရံ သိယာတိ။ အယံ ဘာဝသာဓနံ ဣစ္ဆန္တဿ ဂမ္ဘီရဝစန ဝိရောဓော။ တံ ပရိဟရန္တော "သင်္ခတ ဓမ္မေသု စ"တိအာဒိမာဟ။ အပိ စ သင်္ခတ လက္ခဏံ နာမ သင်္ခတ ဓမ္မတောပိ ဂမ္ဘီရံ ဟောတိ။ တထာဟိ စိတ္တံ နာမ သင်္ခတ ဓမ္မော။ တဉ္စ အတ္ထိ မေစိတ္တံ နာမာတိ သတ္တာနံ ပာကဋံ ဟောတိ။ တဿ ပန အနိစ္စတာ သင်္ခါတံ သင်္ခတ လက္ခဏံ အပာကဋံ ဟောတိ သုဋ္ဌု သန္တတိယာ ပဋိစ္ဆန္နံ။ တထာ ဝေဒနာ နာမ သုခါတ ဒုက္ခာတ သင်္ခတ ဓမ္မော။ သာ စ အတ္ထိ မေဝေဒနာတိ သတ္တာနံ ပာကဋာ ဟောတိ။ တဿာ ပန အနိစ္စတာ သင်္ခါတံ သင်္ခတ လက္ခဏံ အပာကဋံ ဟောတိ သုဋ္ဌု သန္တတိယာ ပဋိစ္ဆန္နံ။ ဧဝံ သေသေသု နာမဓမ္မေသု စ ရူပဓမ္မေသု စ။ ယတော သတ္တသု ဝိသုဒ္ဓိသု သင်္ခတ ဓမ္မ ဝဝတ္ထာန သင်္ခါတံ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဉာဏဉ္စ အဝိဇ္ဇာဒိပစ္စယ ပရိဂ္ဂဟ သင်္ခါတံ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိဉာဏဉ္စ ပဌမံ သမ္ပာဒေတွာ ပစ္ဆာ ဒသဝိဓာနိ သင်္ခတ လက္ခဏာနုပဿနာ ဉာဏာနိ သမ္ပာဒေတဗ္ဗာနိ ဟောန္တီတိ။ ယထာ စ အနိစ္စတာ သင်္ခါတံ သင်္ခတ လက္ခဏံ သင်္ခတ ဓမ္မတော ဂမ္ဘီရံ ဟောတိ။ တထာ ဣဒမ္ပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒ သင်္ခါတံ သင်္ခတ လက္ခဏံ သင်္ခတ ဓမ္မတော ဂမ္ဘီရံ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။

"တဗ္ဘာဝဘာဝီဘာဝေ"တိ တွေ ဘဝတိ သံဝိဇ္ဇတီတိ ဘာဝေ။ သော သော အဝိဇ္ဇာဒိကော ဘာဝေ တဗ္ဘာဝေ။ တဗ္ဘာဝေ ဘဝန္တိ သမ္ဘဝန္တိ သီလေနာတိ တဗ္ဘာဝဘာဝိနော။ သင်္ခါရာဒယော။ "ဘာဝေ"တိ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ။ တဗ္ဘာဝဘာဝီနံ ဘာဝေတိ တဗ္ဘာဝဘာဝိ ဘာဝေတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော "တသ္မိံ တသ္မိံ"တိအာဒိမာဟ။ အပိ စ "ဘာဝေ"တိ ဝိဇ္ဇမာနတာ ဝုစ္စတိ။ တဿ တဿ ပစ္စယ ဓမ္မဿ ဘာဝေတိ တဗ္ဘာဝေ။ တဗ္ဘာဝေ သတိ ဘဝန္တိ သမ္ဘဝန္တိ ဓမ္မတာယာတိ တဗ္ဘာဝဘာဝိနော။ တေသံ ဘာဝေတိပိ ယုဇ္ဇတိယေဝ။ "ဟေတွာဒိ ပစ္စယသတ္တိနိယာမံ"တိ ဟေတုပစ္စယော, အာရမ္မဏ ပစ္စယော, တိအာဒီသု ဟေတုသဒ္ဒ အာရမ္မဏ သဒ္ဒာဒယော လောဘာဒီနံ ရူပာရမ္မဏာဒီနဉ္စ ဓမ္မာနံ တံ တံ ပစ္စယ သတ္တိဝိသေသံ ဒီပေန္တိ။ တေသဉ္စ သော သော ပစ္စယ သတ္တိဝိသေသော ဝိသုံ ဓမ္မနိယာမော ဟောတိ, ဧဝံ ဟေတွာဒိ ပစ္စယသတ္တိနိယာမံ နိဝတ္တေတိ။ "တထာ တထာ"တိ မူလဋ္ဌကေစရဝိသယဋ္ဌာဒိကေန တေန တေန ပစ္စယာကာရေန။ သော ဟိ ဝုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ "ပစ္စယ ဓမ္မုဒ္ဒါရ မတ္တေ အဌတွာ"တိ ပစ္စယ ဓမ္မာနံ နာမ သညာဝသေန ဥဒ္ဒရဏမတ္တံ အကတွာတိ အဓိပ္ပာယော။ "အာဟစ္စာ"တိ အာဟနိတွာ တံ တံ ပစ္စယသတ္တိဝိသေသံ ဟာပေတွာတိ အတ္ထော။ တေနာဟ "မတ္တကံ ဟာပေတွာ"တိ။ ပစ္စယသတ္တိ ဝိသေသော ဟိ ဟေတုဖလဒီပနေ

တတော ဥတ္တရိ ဝတ္တဗ္ဗ ကိစ္စာဘာဝတော မတ္ထကံ နာမ ဟောတီတိ။ “အနောသက္ကမာနာ”တိ အနိဝတ္တမာနာ။ “တောယာ”တိ ပစ္စယ သတ္တိယာ။ ပပဉ္စေန္တေ အာစရိယေ။

တေသ္မာ ကာရဏာ ဖလံ တေဒေဝ ပဋိစ္စ အနာဂတပက္ခတော ပစ္စုပ္ပန္နပက္ခံ အာဂန္တွာတိ ဟာတုဗ္ဘဝတီတိ ပစ္စယော။ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ ပဝတ္တိကာရဏဉ္စ။ တတ္ထ ဥပ္ပတ္တိကာရဏံ ဇနကပစ္စယော။ ပဝတ္တိကာရဏံ ဥပတ္ထမ္ဘက ပစ္စယော။ “စေတေနာ”တိ ဟေတုနာ။ “ကာယဝစီ မနောကမ္မံ”တိ တွေ “ကမ္မံ”တိ ကိရိယာဝုစ္စတိ, ဂမန ဌာန နိသဇ္ဇ သယနာဒိကံ ကာယိက ကိရိယဉ္စ။ အာလာပ သလ္လာပ ကထန သဇ္ဈာယန ကယနာဒိကံ တစသိက ကိရိယဉ္စ။ ဝိဇာနန စိန္တန ဝီမံသနာဒိကံ မာနသိက ကိရိယဉ္စ။ “အဘိသင်္ခရောန္တို”တိ အဘိနိပ္ဖာဒေန္တို။ “စေတေဟိ”တိ စေတေဟိ လောကိယ ကုသလာ ကုသလ စေတနာ ဓမ္မေဟိ။ အပိ စ သင်္ခရောန္တို သတ္တာ စေတေဟီတိ သင်္ခါရာ။ “သင်္ခရောန္တို”တိ ကိံ သင်္ခရောန္တို။ အတ္တဘာဝံ သင်္ခရောန္တို။ ဘတဘာဝံ သင်္ခရောန္တို။ ဒိဋ္ဌဓမ္မိကမ္ပိ အတ္ထံ တ အနတ္ထံ တ သင်္ခရောန္တို။ သမ္ပရာယိကမ္ပိ အတ္ထံ တ အနတ္ထံ တ သင်္ခရောန္တီတိအာဒိနာ။ စက္ခုမ္ပိ သင်္ခရောန္တို, သောတံပိ သင်္ခရောန္တို တိအာဒိနာ။ ဒဿနမ္ပိ သင်္ခရောန္တို, သဝနမ္ပိ သင်္ခရောန္တီတိအာဒိနာ စ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတိယေဝ။ “ဝိဇာနာတီ”တိ ဝိဝိ ဓေန ဇာနာတိ။ ဘူတေနပိ ဇာနာတိ, အဘူတေနပိ ဇာနာတိ။ “နမတီ”တိ ကေစရ ဝိသယတ္ထာယ နမတိ။ “ရုပ္ပတီ”တိ ကုပ္ပတိ, ခောဘတိ။ “ဖုသတီ”တိ သံဟနတိ။ “ဝေဒယတီ”တိ ဝိဒိတံ ကရောတိ။ တံ တံ အာရမ္မဏံ လဂ္ဂနဝသေန ဘုသံ နဟတိ ဗန္ဓတိ, မုဉ္စိတုံ န ဒေတီတိ တဏှာဟာတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ “ဥပာဒိယတီ”တိ ဒဠှံ ဂဏှာတိ။ တေနာဟ “အမုဉ္စဂ္ဂဟံ ဂဏှာတီ”တိ။ ဘဝတီတိ ဘဝော။ ဥပပတ္တိဘဝော။ ဘဝန္တိ စေတေနာတိ ဘဝော။ ကမ္မဘဝော။ “ဇနနံ”တိ အဘိနဝဿ ဟာတုဗ္ဘဝနံ။ “ဇီရဏံ”တိ အဘိနဝဘာဝတော ဟာယနံ။ “သောစနံ”တိ စိတ္တသန္တာပနံ။ “ပရိဒေဝနံ”တိ ရောဒနံ။ “ဒုက္ခံ”တိ ကာယရုဇ္ဇနံ။ “ဒောမနဿံ”တိ စိတ္တရုဇ္ဇနံ။ “ဝိသီဒနံ”တိ ဗာဠှံ စိတ္တကိလမထဘာဝေန ဝိရူပံ ဟုတွာ စိတ္တသီဒနံ။ ထာမဗလခိယ္ယနံ။ ယတော အဿာသပဿာသာနံ ဝိရူပပ္ပဝတ္တိတ တင်္ခဏေ သဗ္ဗသော ဥပရုဇ္ဈနံ တ ဟောတီတိ။ “ကေနစိ သုခေနာ”တိ ဒုက္ခသစ္စတော ဝိမုတ္တေန ကေနစိ သန္တိသုခေန။

“ဒုက္ခပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ”တိ ဘယဋ္ဌေန ဒုက္ခဘူတာနံ တေဘူမိက ဓမ္မာနံ ဒုက္ခဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ။ “သမုဒယပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ”တိ တဏှာဟာယ ဒုက္ခ သမုဒယ ဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ။ “နိရောဓပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ”တိ တဏှာနိရောဓဿဝ ဒုက္ခနိရောဓ ဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ။ “မဂ္ဂပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ”တိ အဋ္ဌင်္ဂိက မဂ္ဂဿဝ ဒုက္ခနိရောဓ မဂ္ဂဘာဝပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ။ ပုဗ္ဗန္တော ဝုစ္စတိ အတီတေကာလေ ဘဝပရမ္ပရာ။ အပရန္တော ဝုစ္စတိ အနာဂတေ ဘဝပရမ္ပရာ။ ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တော ဝုစ္စတိ တဒုဘယံ။ “ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ”တိ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝေ ခန္ဓာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒပ္ပဋိစ္ဆာဒိကာ။ “သုတ္တန္တိကနယေနာ”တိ အဘိဓမ္မေပိ ဝိဘင်္ဂေ သုတ္တန္တ ဘာဇနီယံ နာမ အာဂတံ။ တေန သုတ္တန္တ ဘာဇနီယနယေန။ သာသတ ကုသလာ ကုသလ စေတနာ သင်္ခါရာ နာမာတိ ယောဇနာ။ “အဘိဓမ္မနယေနာ”တိ ဝိဘင်္ဂေ အဘိဓမ္မဘာဇနီယ နယေန။ အဋ္ဌကထာဟဉ္ဇေ။ အဝိဇ္ဇာ ကိရိယ ဓမ္မာနံ နေဝ ဥပနိဿယ ပစ္စယတ္တံ လဘတိ။ ကုသလာ ကုသလမူလာနိ ကိရိယ ဓမ္မာနံ န ဥပနိဿယ ပစ္စယတ္တံ လဘန္တီတိ ယောဇနာ။ ကိရိယ ဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာတော စ ကုသလာ ကုသလ မူလေဟိ စ ဥပနိဿယ ပစ္စယံ န လဘန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ပစ္စယာကာရော”တိ ပဋိစ္စ သမုပ္ပာဒေါ။ “အဝိဇ္ဇာဝိရာက”တိ အဝိဇ္ဇာ ဝိဂမနတော။ တေသံပိကိရိယ ဓမ္မာနံ။ ဝိညာဏာဒီသုပိ ကိရိယ ဝိညာဏံ, ကိရိယ နာမံ, ကိရိယ မနာယတနံ, ကိရိယဖဿော, ကိရိယ ဝေဒနာတိ အတ္ထိတာယ “သေနယော ဝိညာဏာဒီသုပီ”တိ ဝုတ္တံ။ “ကုသလာ ကုသလ ဝိပာက သမ္ပယုတ္တံ”တိ ကုသလ ဝိညာဏ သမ္ပယုတ္တံ, အကုသလဝိညာဏသမ္ပယုတ္တံ , ဝိပာက ဝိညာဏ သမ္ပယုတ္တံ။ “တံ အနုပပန္နံ”တိ ပဝတ္တိဝိပာကဝိညာဏ သဟဂတဿ ခန္ဓတ္တယဿ တံ သဟဇာတဿ စိတ္တဇရူပဿ စ အဝသိဋ္ဌတ္တာ တံ န သမ္ပန္နံတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ဟိ ဝိညာဏပဒေ ပဝတ္တိဝသေန ဒွတ္တိံသဝိဓံ ဝိပာကစိတ္တံ ဝိညာဏံ နာမာတိ ဝုတ္တံ။ ဝေဠုသတိ, နာမ ရူပပဒေပိ ပဝတ္တိဝသေန တဒုဘယံ ပဝတ္တိဝိညာဏသဟဂတံပိ ဂဟေတဗ္ဗမေတတိ။ “တံ တံ ဝိညာဏ သမ္ပယုတ္တာ”တိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏ ပဝတ္တိ ဝိညာဏသမ္ပယုတ္တာ။ “တဏှာဟုပာဒါနနိဟာကဋ္ဌာနီ”တိ ဆ တဏှာ ရူပတဏှာ သဒ္ဒတဏှာဒိဝသေန။ စတ္တာရိ ဥပာဒါနာနိ ကာမုပာဒါနာဒိဝသေနာတိ ဇေ ဟာကဋ္ဌာနိယေဝ။ “လက္ခဏမတ္တာနီ”တိ သင်္ခတ ဓမ္မာနံ သင်္ခတဘာဝသလ္လက္ခဏ နိမိတ္တမတ္တာနိ။ “ဉာတိဗ္ဗသနာဒီဟိ”တိ ဉာတိ ဝိနာသနာဒီဟိ။ “ဉာတိဗ္ဗသနာဒိနိမိတ္တံ”တိ ဉာတိဝိနာသနာဒိကာရဏာ။

“ခန္ဓဒုက္ခေ”တိ ပစ္စက္ခန္ဓသင်္ခါတေ ဒုက္ခသစ္စေ။ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိ မဂ္ဂေ နာမ တဏှာသမုဒယော ဝေ။ ခန္ဓနိရောဓ မဂ္ဂေ နာမ အရိယမဂ္ဂေ။ “ခန္ဓ သမုဒယဘူတာ”တိ ခန္ဓပ္ပဝတ္တိယာ ကာရဏဘူတာ။ “အဝိဇ္ဇာနိ ဝုဋ္ဌာနံ”တိ

အဝိဇ္ဇာယနီတရိတာနံ ပိဟိတာနံ။ “အပ္ပဟီန ဘဝဘိလာသာနံ”တိ မဂ္ဂေန အပ္ပဟီန ဘဝပတ္ထနာနံ။ အပ္ပဟီနဘဝတဏှာ
နန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဝိဗန္ဓော”တိ အန္တရာယော။ “ဥဒယဘူတာနံ”တိ ဝုဍ္ဎိဘူတာနံ။ “အဝဿယော”တိ နိဿ
ယော။ သုခဝေဒနာ ဝိသေသတော တဏှာယ ပစ္စယော ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “သုခဝေဒနာသဒိသော”တိအာဒိ။ ဒောမနသ္
သာနံ ပန တဿာ ပစ္စယဘာဝေ ပရတော ပရိယေဋ္ဌိတဏှာယံ ပါကဋော ဘဝိဿတိ။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာပိ ဒုက္ခေန ပီ
ဋ္ဌိတဿ သုခဋ္ဌာနေ တိဋ္ဌတိ။ သုခံ ဝိယ တံ ပတ္ထေတီတိ။ သမုဒါ စရိတွ ပရိစယိတွ။ “တဏှာ တေ”တိ ကာမတ
ဏှာ ဧဝ။ “အတ္တနိ စာ”တိ ဒိဋ္ဌိယဉ္စာတိ အဓိပ္ပာယော။ “အတ္တနော အာရမ္မဏေသူ”တိ အတ္တ ဇီဝ လောကာဒီသု ဒိဋ္ဌိ
ယာဂဟိတာ ရမ္မဏေသု။ “အဿာဒန ခမနရောစနဘူတာယာ”တိ သာဒုဝတာယံ မမဒဿနန္တိ ဧဝံ ရဇ္ဇန တုဿန
ကန္တိဘူတာယ။ “ဥပါဒါနီယဿာ”တိ ဒဠှံ ဂဟေတဗ္ဗဿ။ “အတ္တဿာ”တိ အတ္တနော အတ္တာဒိကဿ အ
တ္တဿ။ ကထာယံ ။“ဘဝံ ဟောတီ”တိ ဘဝန္တော ဝုဍ္ဎန္တော ဟောတိ။ “ပရာဘဝေ”တိ ဝိနာသန္တော။

“အဒ္ဓါနဝတ္တေ ဓမ္မေ”တိ တေကာလိကသင်္ခတ ဓမ္မေ။ အပတမာနေ ကတွာတိ ဟဌသေသော။ ယထာ ဥပါဒါနံ
တိ ဒိဿတ ဥပါဒါရူပံတိ ပဒေ အာအာသဒ္ဒေါ ဝိညာယတိ။ န ဥပုဗ္ဗ ပဒသဒ္ဒေါ။ ဣတရထာ ဥပါဒါနန္တိ နသိဇ္ဈတိ။ ဧဝံ အ
ဒ္ဓါ, အဒ္ဓါန, ပဒေသုပိ။ တေနာဟ “အဒ္ဓါနံ”တိ နသိဇ္ဈတီတိ။ သံခိပန္တိ ဝိသတာကာရာ ဧတေသူတိ သင်္ခေပါ။ သင်္ဂ
ဟာ။ “ဝဋ္ဋဓမ္မာ”တိ သင်္ခါရာဒယော ဓမ္မာ။ “ဧတ္ထာ”တိ ဧတာသု အဝိဇ္ဇာတဏှာသု။ ကထံ တိဋ္ဌန္တီတိ အာဟ
“တဒာယတ္တဝုတ္တိတာယာ”တိ။ “ပတိဋ္ဌာ”တိ သုပ္ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနာနိ။ “ပဘဝ”တိ ဝဋ္ဋဓမ္မပရမ္ပရပ္ပဝတ္တိယာ မူလ
ပဓာန ကာရဏာနိ။ တတ္ထ ဟေတု စ ဒေသေတဗ္ဗော ဟောတိ။ ဣတရထာ ဣဿရနိမ္မာနဒိဋ္ဌိ အဟေတုက ဒိဋ္ဌိနံ ဩ
ကာသော သိယာတိ။ ဖလဉ္စ ဒေသေတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ဣတရထာ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိယာ ဩကာသော သိယာတိ။ “အဒ္ဓုနော”တိ
ဒီဃကာလဿ။ “နိဝတ္တေတီ”တိ သမုစ္ဆိန္ဒတိ။ “အဟေတူ အပစ္စယာ သတ္တာ ပဝတ္တန္တီ”တိ ပုဗ္ဗဟေတုရဟိတာ
ပုဗ္ဗပစ္စယရဟိတာ ဟုတွာ ဣမေ သတ္တာ ပဝတ္တန္တိ။ “အဝိဇ္ဇာဒီဟိ သာမဓေတဗ္ဗော န ဟောတီ”တိ ဘဝပရမ္ပရာသု နိစ္စ
ဓော ဟုတွာ သန္ဓာဝန္တဿ အဝိဇ္ဇာဒီဟိ ကတ္တဗ္ဗ ကိစ္စံ န ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ကေသဉ္စိ န သမ္ဘဝန္တိ
ယေတ”တိ အနာဂါမီနံ အရဟန္တာနဉ္စ န သမ္ဘဝန္တိယေဝ။ မဟာအာဒီနဝရာသိဒဿနတ္ထံ သောကာဒိဝစနံ ဟောတီတိ
ယောဇနာ။ “တေသံ”တိ အညေသံ ပစ္စယာနံ။ “လဒ္ဓါ”တိ အတ္ထတော လဒ္ဓါ။ “တဒဝိနာဘာဝိဘာဝလက္ခဏေနာ”တိ
တေဟိ တေန ပစ္စယေန အဝိနာဘာဝီနံ ဘာဝေ, သော ဧဝ လက္ခဏန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ “ပရတ္ထ ပီ”တိ ဣတော ပ
ရေသု တဏှုပါဒါန ဘဝဂ္ဂဟဏေနာတိအာဒီသုပိ။ “အာဒိတော”တိအာဒိမှိ။ ဝိဘာဝနိပါဌေ။ “ကိလေသဘာဝသာမည
တော”တိ ကိလေသဘာဝေန သမာနတ္တာ သဒိသတ္တာ။ “လက္ခိတဗ္ဗ ဓမ္မေဟီ”တိ ဝိညာဏာဒီဟိ။ “ပဌမေန ဒုတိယ
ဿာ”တိ ပဌမသင်္ခေပေန သန္ဓိံ ဒုတိယဿ သင်္ခေပဿ ဧကော သန္ဓီတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “လောကဿ
ပါကဋ ဝေါဟာရေနာ”တိ ကိလေသဓမ္မာ ကမ္မဓမ္မာ စ လောကေ ဟေတူတိ ပါကဋာ ဟောန္တိ။ ဝိပါကဓမ္မာ ပန ဖလန္
တိ ပါကဋာ။ ဧဝံ လောကေ ပါကဋ ဝေါဟာရေန။ ဣဓ ပန ကိလေသဓမ္မကမ္မဓမ္မာ တ ဟောန္တု, ဝိပါကဓမ္မာ တ, ယော
ယော ပစ္စယပက္ခေ ဌိတော, သော သော ဟေတူတိပိ ဝတ္တဗ္ဗောယေဝ။ ယော ယော ပစ္စယုပ္ပန္နပက္ခေ ဌိတော, သော
သော ဖလန္တိဒဿေန္တော “ဟေတုဖလသဒ္ဒါပနာ”တိအာဒိမာဟ။ အဋ္ဌကထာ ပါဌေ။ “သဇ္ဇန္တဿာ”တိ သံဝိဒဟ
န္တဿ။ “အာယူဟန သင်္ခါရာ နာမာ”တိအာဒိတော ပဋ္ဌာယ သမုစ္စယနသင်္ခါရာ နာမ။ “ဒက္ခိဏံ”တိ အနုဝတ္တံ။ ဒ
က္ခိဏောဒကံ တ။ “ဧတ္ထ စာ”တိ ဣမသ္မိံ တတိယပဒ္ဒကေ စ။ “ဝုတ္တနယေနေ တ”တိ ပဌမပဒ္ဒကေ ဝုတ္တနယေနေ
ဝ။ ဝိဘာဝနိပါဌေ။ “အာယတိံ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယစေတနာ ဘဝေ နာမာ”တိ ဣဒံ ဥဒ္ဒေသပါဌိယံ ယထာဒိဋ္ဌပါဌဝသေနေ
ဝ ဝုတ္တံ။ တထာ ပုရိမကမ္မဘဝသ္မိံ ဣဓ ပဋိသန္ဓိယာ ပစ္စယစေတနာ သင်္ခါရာ နာမာတိ ဣဒဉ္စ။ ဣဓ ပန ပုဗ္ဗေယေဝ ဒွိ
သုဟေတုပဒ္ဒကေသု ဒွိန္နံ သင်္ခါရ ကမ္မဘဝါနံ သင်္ဂဟိတတ္တာ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တနယေနေဝ ဒွိန္နံ သင်္ခါရ ကမ္မဘ
ဝါနံ ဝိသေသော ယုတ္တော။ တေနာဟ “တံ ဣဓ န ယုဇ္ဇတီ”တိ။ “သင်္ဂဟိတတ္တာ”တိ ပုဗ္ဗေယေဝ သင်္ဂဟိတတ္
တာ။ “ဧတံ”တိ ဝိဘာဝနိ ဝစနံ။ “ဓမ္မဝိဘာဂရက္ခဏတ္ထံ”တိ ဝိဘင်္ဂေ ဘဝပဒေ ဥပပတ္တိဘဝဿပိ ဝိဘတ္တတ္တာ
ဧဝံ ဝိဘတ္တဿ ဓမ္မဝိဘာဂဿ ရက္ခဏတ္ထံ။ ဖလပဒ္ဒကတော အနညံပိ ဥပပတ္တိဘဝံ အညံဝိယ ကတွာ ‘ဥပပတ္တိ
ဘဝသင်္ခါတော ဘဝေကဒေသော’တိ ဝုတ္တံ။ သော စ ဥပပတ္တိဘဝတေ နာမ ပစ္စုပ္ပန္နဟေတူဟိ နိဗ္ဗတ္တတ္တာ စတု
တ္ထေ ဖလပဒ္ဒကေ ဧဝ သင်္ဂဟိတော။ တသ္မာ တေန ဥပပတ္တိဘဝသဒ္ဒေန စတုတ္ထ ပဒ္ဒကမေဝ ဂဟိတန္တိ ယုတ္တံ။ ဣ
တရထာ ဒွေဝ ဖလပဒ္ဒကာနိ ဝိပါကဝဋ္ဋန္တိ ဝုတ္တေ သိဒ္ဓမေဝ ဟောတိ။ ဝေဒ္ဒသတိ အဝသေသာ စာတိ ဧတ္ထ ဒုတိယဖ
လပဒ္ဒကမေဝ အဝသိဋ္ဌံ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “အဝိဇ္ဇာ နာမ မောဟော, သော စ အကုသလ မူလ”န္တိအာဒိ အဘိဓမ္မေ
မူလယမကေ မူလနာမေန အာဂတတ္တာ ဝုတ္တံ။ ဒွိသုပနဘဝ စက္ကေသု ပုရိမစက္ကေ အဝိဇ္ဇာ အာဒိ ဟောတိ။ ပစ္ဆိမစက္

ကေ တဏှာ။ အာဒိ စ နာမ မူလန္တိ စ သီသန္တိ စ ဝတ္တုံ ဝဋ္ဋတီတိ ပရိယာယံ ဒဿေတုံ ''အထတ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ ။''အာဂမနသမ္ဘာရေသူ''တိ အတီတဘဝတော ဣမံဘဝံ အာဂမနသမ္ဘာရေသု။ တဏှာ ဧဝ သီသံ ကတ္တာ ဝုတ္တာတိ ယောဇနာ။ ''တေသံ အန္တရေ''တိ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရာနံ အန္တရေ။ တဏှာယ ဩကာသော နတ္ထီတိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ နနု အဝိဇ္ဇာယ သတိ, တဏှာ နာမ ဧကန္တေန သမ္ဘဝတိယေဝ။ သာ စ သင်္ခါရာနံ ဗလဝပစ္စယော ဟောတိ။ တသ္မာ သာ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ တဏှာ, တဏှာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာတိ ဝတ္တဗ္ဗာ သိယာတိ။ တံ ပရိဟရိတုံ ''အယဥ္ဟိ''တိအာဒိဝုတ္တံ။ ပဋိလောမပဋိစ္စသမုပ္ပာဒေ နာမ အဝိဇ္ဇာနိရောဓာ သင်္ခါရနိရောဓောတိ ဧဝံ ပဝတ္တော ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒော။ ''ဇရာမရဏမုစ္ဆာယာတိအာဒိ နဝတ္တဗ္ဗံ သိယာ''တိ ဇရာမရဏမုစ္ဆာယာတိအာဒိဝစနံ အနုလောမပဋိစ္စသမုပ္ပာဒ သမ္ဗန္ဓ ဝစနန္တိ ကတ္တာ ဝုတ္တံ။ ''ဥပရိဝဋ္ဋမူလ ဓမ္မပ္ပဋိဟဒကာနံ''တိ ဥပရိ ဒုတိယာနာဂတဘာဝဒီသု အဝိဇ္ဇာတဏှာ သင်္ခါတာနံ ဝဋ္ဋမူလဓမ္မာနံ နိယောဇကာနံ။ ''တေ ပီ''တိ သောကာဒယော ဒုက္ခဓမ္မာပိ။ ''အာသဝသမ္ဘူတာ''တိ အာ သဝေဟိ သမ္ဘူတာ သဥ္ဇာတာ။ ''တေသံ''တိ သောကာဒီနံ ဒုက္ခဓမ္မာနံ။ ''ဇရာမရဏင်္ဂေ ဂဟဏံ''တိ ဒုတဒသသု အင်္ဂေသု ဇရာမရဏင်္ဂေ သင်္ဂဟဏံ။ ''ပဝတ္တီ''တိ ဘုသံ ဝတ္တိ။ ''အာသဝသမုဒယာ''တိ အာသဝသမုပ္ပာဒ။ ''အဝိဇ္ဇာသမုဒ ယော''တိ အဝိဇ္ဇာသမုပ္ပာဒော။ ''အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာတီ''တိ ဧတ္ထ ဣတိသဒ္ဒေ အာဒိအတ္ထော။ ''နာနာဗ္ယသန ဖုဋ္ဌဿာ''တိ ဉာတိဗျသနာဒီဟိ နာနာဗ္ယသနေဟိ ဖုဋ္ဌဿ, ဝိဟိံသိတဿ။ ''ယတော''တိ ယံ ကာရဏာ, အဝိဇ္ဇာတဏှာနံ ဝဓုနကာရဏာ။ ''ဝဋ္ဋံ''တိ သင်္ခါရာဒိကံ ဘဝစက္ကံ။ သံမုယှနံ သမ္မောဟော။ ပရိယေသနံ ပရိယေဋ္ဌိ။ ဝိပစ္စတီတိ ဝိပါကော။ ဝိပါကော ဧဝ ဝေပက္ကံ။ သမ္မောဟော ဝေပက္ကံ အဿာတိ သမ္မောဟဝေပက္ကံ။ တထာ ပရိယေဋ္ဌိဝေ ပက္ကဉ္စာတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ ''တဒုဘယံ''တိအာဒိနာ။ တဒုဘယံ ဝိပါကံ ဧတဿာတိ ကတ္တာ ဒုက္ခံ သ မ္မောဟဝေပက္ကန္တိ စ ပရိယေဋ္ဌိဝေပက္ကန္တိ စ ဝုစ္စတီတိ ယောဇနာ။ အပိ စ, သမ္မောဟံ ဝိပါကေတိ သဥ္စနေတီတိ သမ္မောဟ ဝေပက္ကံ။ ဧဝံ ပရိယေဋ္ဌိဝေပက္ကန္တိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ''ကိစ္ဆံ''တိ ကသိရံ ဒုက္ခံ အာပန္နော။ ''မိယ္ယတီ''တိ မရတိ။ ''စ ဝတီ''တိ သင်္ကမတိ။ ''ဥပပဇ္ဇတီ''တိ ဘဝန္တရံ ဥပေတိ။ ''အထ စ ပနာ''တိ ဧဝံဘူတဿ သတော။ ''ဇရာမ ရဏဿာ''တိ ဇရာမရဏ သင်္ခါတဿ ဣမဿ ဒုက္ခဿာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''နိဿရဏံ''တိ နိဂ္ဂမနံ။ ''နပ္ပဇာနာ တီ''တိ အယံ လောကော နပ္ပဇာနာတိ။ ''အာဂတိယာ''တိ ဣမသ္မိံ ဘဝေ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏုပ္ပတ္တိဝသေန အာဂမနေန။ ''ဂတိယာ စာ''တိ အနာဂတဘဝေ ဇာတိဟတုဘ္ဘာဝဝသေန ဂမနေန စ။ အာဒိသင်္ခါတော ပုဗ္ဗပရိယန္တော ယဿ အတ္ထီတိအာဒိမန္တံ။ န အာဒိမန္တံ အနာဒိမန္တံ။ ''ဝဋ္ဋပ္ပဝတ္တဿာ''တိ တိဝိဓဝဋ္ဋသင်္ခါတဿ ပဗန္ဓပ္ပဝတ္တဿ။ ဇာတိယာ ဝုတ္တာယ သဗ္ဗာနိ တဿာ နိဿနာနိ ဝုတ္တာနိ ဧဝ ဟောန္တီတိ ကတ္တာ ''ဇာတိယာ ဧဝ တ''တိ ဝုတ္တံ။ ''ဣတ္ထေဝံ''တိ ဣတိ ဧဝံ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သင်္ခါရာတိအာဒိနာ နယေန ပဋ္ဌပေသိ မဟာမုနီတိ သမ္ဗန္ဓော။ အာစရိယ တဒေပန ''ဣစ္စေဝံ''တိ ဇရာမရဏ မုစ္ဆာယာတိအာဒိနာနယေန။ အာဗန္ဓံ အနာဒိကန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ဣဓပိ တမေဝ သမ္ဗန္ဓံ ဂဟေတွာ ယောဇေတိ ''ဣစ္စေဝံ အာဗန္ဓန္တိ။ လ။ ပုနပ္ပုနံ အာဗန္ဓံ''တိ။ အဝိဇ္ဇာ အာဒိမှဟိ ဝုတ္တာ။ တသ္မာ သာ သယံ အဟေတု အပစ္စယာ ဟုတွာ ဝဋ္ဋဿ အာဒိပစ္စယဘူတာ ဟောတီတိ စောဒနာ။ တံ ပရိဟရတိ ''ဝဋ္ဋ ဿာ''တိအာဒိနာ။ ''ဝဋ္ဋကထာယ သီသဘူတတ္တာ''တိ ဝဋ္ဋဿ အာဒိနာမ နတ္ထိ။ တဿ ပန ပဝတ္တိ နိဝတ္တိယော အ တ္ထိ။ ဇာနန္တေဟိ တာသံ ပကာသနတ္တာယ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒကထာနာမ ဝဋ္ဋကထာ ဧကန္တေန ကထေတဗ္ဗာ ဟော တိ။ ကထေန္တေဟိ စ ဝဋ္ဋဓမ္မာနံ မဇ္ဈေ ကတမဿ ဓမ္မဿ ကိစ္စံ ဝဋ္ဋပ္ပဝတ္တတ္တာယ ပဓာနတရံ ဟောတီတိ ဇာနိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ တအ ကိစ္စဝသေန ပဓာနတရံ ဧကံ ဓမ္မံ မူလံ သီသံ ကတ္တာ ဝဋ္ဋကထာ ကထေတဗ္ဗာတိ။ ဣဒံ ဝဋ္ဋ ကထာယ သီသံ နာမ။ တတ္ထ အဝိဇ္ဇာ နာမ မောဟော။ သော စ မုယှနကိရိယာ။ အန္ဓဘာဝကရဏဥ္စ္ဆ ကိစ္စံ။ န စ ပညာ စက္ခုဿ အန္ဓဘာဝကရဏ သဒိသံ အညံ ဝဋ္ဋဿ ပဝတ္တတ္တာယ ပဓာနကိစ္စံ နာမ အတ္ထိ။ တသ္မာ အဝိဇ္ဇာ ဧဝေတ္ထ သဗ္ဗပ္ပဓာန ကိစ္စတ္တာ ဝဋ္ဋကထာယ သီသဘူတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ဝဋ္ဋကထာယ သီသဘူတတ္တာ သာ အာဒိ မှဟိ ဝုတ္တာတိ။ ''အနာဒိကဘာဝတေ ဧဝ ဒဿိတော''တိ အနာဒိကဘာဝတေ ဒဿိတော ဧဝ။ နော န ဒဿိတောတိ အတ္ထော။ ဣတိ ဧဝံ အတ္ထဇာတံ ပစ္စက္ခတော သိဒ္ဓံ။ ''ဣဓာ''တိ ဣမသ္မိံဘဝေ။ ''တဿာ''တိ အတီတ ဘဝပရိယာပန္နာ ယ အဝိဇ္ဇာယ။ ''အညာယ အဝိဇ္ဇာယ တေ''တိ အတီတဘဝတောပိ ပုရိမဘဝေ သိဒ္ဓာယ အညာယ အဝိဇ္ဇာယ ဧဝ။ ''တဿ သာပိ''တိ ပုရိမတရာဘဝေ အဝိဇ္ဇာယပိ။ ''အတ္တဘာတေ''တိ ပုရိမတရေ အတ္တဘာတော။ ''ပဓာန ပစ္စယဘူတတ္တာ''တိ ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန အန္ဓဘာဝကရဏ ကိစ္စတ္တာ ဝဋ္ဋပ္ပဝတ္တိယာ ပဓာန ပစ္စယဘူတာ ဟောတိ။ ဧဝံ ပဓာနပစ္စယဘူတတ္တာ။ ''တဿ တဿာတိ နိဋ္ဌာနမေဝ န ပညာယေယျာ''တိ တဿ ပစ္စယဿ ပစ္စယော ဝတ္တဗ္ဗော။ တဿပိ ပစ္စယဿ ပစ္စယော ဝတ္တဗ္ဗောတိ ဧဝံ ဝဿသတမ္ပိ ဝဿသဟဿံပိ နိဋ္ဌာနမေဝ န ပညာယေယျ။ ''ဝုတ္တ

တောယေတ’’တိ အဝိဇ္ဇာယ ပစ္စယော ဝုတ္တောယေဝ။ ‘‘ပဋ္ဌနီဝရဏာတိဿဝစနီယံ’’တိ ပဋ္ဌနီဝရဏ ဓမ္မာ အဝိဇ္ဇာယ အာဟာရောတိ ဝစနီယံ ဘဝေယျ။ တတ္ထ ‘‘အာဟာရော’’တိ ဖလဝပစ္စယော ဝုစ္စတီတိ။

ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒနယာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆၇. ပဋ္ဌာနနယေ။ ‘‘ဟေတု စ သော ပစ္စယော စာ’’တိ ဧတ္ထ လောဘော ဟေတုဇာတိကတ္တာ ဟေတု စ ဟောတိ။ အာရမ္မဏာနန္တရာဒိ ပစ္စယေန အညဓမ္မဿ ပစ္စယော စ ဟောတီတိ အတ္ထဿ သမ္ဘဝတော ‘‘ဟေတု ဟုတွာ ပစ္စယော’’တိ ဝဏ္ဏေတိ။ ဧဝံ ဝဏ္ဏိတေပိ ‘‘ဟေတု ဟုတွာ ပစ္စယော’’တိ ဟေတု ဟောန္တော ပစ္စယောတိ အတ္ထေ သတိ, သော ယေဝတ္ထော သမ္ဘဝတီတိ ‘‘ပုန ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယော’’တိ ဝဏ္ဏေတိ။ ဧတ္ထ သိယာ, ဟေတု စ သော ပစ္စယော စာတိ ဧတ္ထ ပဒ ဒွယံ ဧကဓမ္မာဓိကရဏတ္တာ တုလျာဓိကရဏံ ဟောတိ။ ဟေတုဘာဝေန ပစ္စယောတိ ဧတ္ထ ပန ပဒဒွယံ တုလျာဓိကရဏံ န ဟောတိ။ ပုရိမ ပဒဉှိ ဓမ္မ ဘာဝပ္ပဓာနံ, ပစ္ဆိမံ ဓမ္မပ္ပဓာနန္တိ။ ဧဝံ သန္တေ တုလျာဓိကရဏံ တက္ကံ ဘိန္နာဓိကရဏံ ကတွာ ဝဏ္ဏေတီတိ န ယုတ္တမေတန္တိ။ နော န ယုတ္တံ။ မုချောပစာရမတ္တေန နာနတ္တတ္တာ။ ပစ္ဆိမတက္ကံ ဟိ မုချဝစနံ။ ပုရိမတက္ကံ ဥပစာရ ဝစနံ။ ဥပစာရဝစနေ စ ဥပစာရတ္ထော ယုဇ္ဇတိ။ မုချဝစနေ မုချတ္ထောတိ။ ‘‘ဟေဋ္ဌာဝုတ္တမေဝ’’တိ ပကိဏ္ဏကသင်္ဂဟေ ဝုတ္တမေဝ။ ဟိနောန္တိ ဧတ္တောတိ ဟေတု။ ဟိနောန္တိ ဧတေနာတိ ဟေတု။ တတ္ထ ‘‘ဟိနောန္တီ’’တိ သုဋ္ဌုပတိဋ္ဌဟန္တိ။ ကေ ပတိဋ္ဌဟန္တီတိ အာဟ ‘‘သဟဇာတ ဓမ္မာ’’တိ။ ကထဉ္စ သုဋ္ဌုပတိဋ္ဌဟန္တီတိ အာဟ ‘‘ဝုဒ္ဓိ ဝိရုဠှိ ဝေပုလ္လပတ္တဝသေနာ’’တိ။ ကသ္မာ ဧတေ သုဋ္ဌု ပတိဋ္ဌဟန္တီတိ။ ပတိဋ္ဌိတဋ္ဌာနဿ ပတိဋ္ဌိတကာရဏဿ တ ထာမဖလသမ္ပန္နတ္တာတိ ဒဿေတုံ ‘‘အာရမ္မဏေ ဒဠှပတိဋ္ဌိတာ ထာမဖလသမ္ပန္နေနာ’’တိ ဝုတ္တံ။ ဟေတုဝိသေသနဉ္စေတံ။ အာရမ္မဏေ ဒဠှပတိဋ္ဌိတတ္တာ ထာမဖလသမ္ပန္နေ ဧတေ ဓမ္မေတိပိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဥပကာရကောတိ စ ဥပလဒ္ဓိယေတတိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ယာဒိသေနသဘာဝေနာ’’တိ ဟေတုဘာဝတဒိသဘာဝေန။ ‘‘ဥပလဒ္ဓိယေတ’’တိ ကသ္မာ ဝုတ္တံ။ နနု ဥပကာရက သဒ္ဒော ကတ္တာရံ တ ကာရေတာရံ တ ဝဒတီတိ။ ဝေါဟာရမတ္တေန ဝဒတိ။ ဓမ္မတော ပန ကတ္တာ တ ကာရေတာ တ နတ္ထီတိ ဒဿေတုံ ‘‘န ဟိ သဘာဝ ဓမ္မေသူ’’တိအာဒိမာဟ။ ယဒိ ဓမ္မတော ကတ္တာတ ကာရေတာတ နတ္ထိ။ ကသ္မာ ဥပကာရကောတိ ဝုစ္စတီတိ အာဟ ‘‘တထာ ဥပလဒ္ဓိယံ ပနာ’’တိအာဒိ။

အာရမ္မဏပစ္စယေ။ ‘‘အဇ္ဈောလမ္ဗမာနာ’’တိ အာရမ္မဏ ကရဏဝသေန အဓိဩလမ္ဗမာနာ။ ‘‘အာရမ္မဏဘာဝေနာ’’တိ ဂေါစရဝိသယဘာဝေန။

အဓိပတိပစ္စယေ။ ‘‘ဂရုကတာ’’တိ အဿာဒနာဘိနန္ဒနာဒိဝသေန တ သဒ္ဓါပသာဒါဒိဝသေန တ ဂရုကတာ။ ‘‘သာမိနော ဝိယ အသေ’’တိ သာမိနော အတ္တနောအသေ အတ္တနောဝသေ ဝတ္တယမာနာ ဝိယ။ သဟဇာတာဓိပတိ ပန ဟေဋ္ဌာ သမုစ္စယ သင်္ဂဟေ ဝုတ္တောတိ ဣဓ န ဝုတ္တော။

အနန္တရပစ္စယဒွယေ။ ‘‘အန္တရံ’’တိ ဆိဒ္ဒံ ဝိဝရံ။ ‘‘သန္တာနံ’’တိ စိတ္တသန္တာနံ။ ‘‘သန္တာနာနုဗန္ဓဝသေနာ’’တိ စိတ္တသန္တာနံ ပုနပ္ပုနံ ဗန္ဓနဝသေန။ ဥပ္ပာဒနန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ‘‘ဓမ္မန္တရဿာ’’တိ နာမက္ခန္ဓ ဓမ္မန္တရဿ။ ‘‘အနန္တရပစ္စယတာ’’တိ အနန္တရပစ္စယ ကိစ္စန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ယံ ကိဉ္စိ ဓမ္မန္တရံ။ ‘‘ပုရိမပစ္ဆိမဘာဂပ္ပဝတ္တာနံ’’တိ နိရောဓဿ အသညီဘဝဿ စ ပုရိမဘာဂေ စ ပစ္ဆိမဘာဂေ စ ပဝတ္တာနံ။ ‘‘စိတ္တုပ္ပာဒါနံ ပီ’’တိ နိရောဓဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ နေဝသညာနာသညာယတန ကုသလ ကိရိယ စိတ္တုပ္ပာဒါနံ။ ပစ္ဆာဘာဂေ အနာဂါမိဖလ အရဟတ္တဖလစိတ္တုပ္ပာဒါနံ ။ အသညီဘဝဿ ပုဗ္ဗဘာဂေ ကာမဘဝေ စုတိ စိတ္တုပ္ပာဒါနံ။ ပစ္ဆာဘာဂေ ကာမဘဝေ ဧဝ ပဋိသန္ဓိ စိတ္တုပ္ပာဒါနံ။ တေသု ပန ကထံ အနန္တရံ နာမ သိယာ။ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ ပုရိမဘာဂ ပစ္ဆိမ ဘာဂါနံ မဇ္ဈေ အစိတ္တကဿ ကာလဿ အစိတ္တကဿ ရူပသန္တာနဿ စ အန္တရိကတ္တာတိ စောဒနာ။ တံ ပရိဟရိတုံ ‘‘န ဟိ အဘာဝဘူတော’’တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ‘‘တေသံ’’တိ ဒွိန္နံ ဒွိန္နံ စိတ္တုပ္ပာဒါနံ။ ရူပဓမ္မော အန္တရံ န စ ကရောတိ နာမ။ အရူပဓမ္မာနံ အနန္တရတာ နာမာတိအာဒိနာ ယောဇနာ ဟောတိ။ ‘‘တထာပဝတ္တန သမတ္ထတာ’’တိ ဧကီဘူတာနံ ဝိယ အတ္တနော အနန္တရေ ဓမ္မန္တရံ ဥပ္ပာဒနေ သမတ္ထတာ။

သဟဇာတပစ္စယေ။ ‘‘ယေ ပန ဓမ္မာ’’တိ ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မာ။ ‘‘အတ္တနီ’’တိ ပစ္စယ ဓမ္မေ ဝုစ္စတိ။

“အညမညံ ဥပတ္ထမ္ဘန္တံ တိဒဏ္ဍံ ဝိယာ”တိ ဘူမိယံ အညမညံ နိဿာယ ဥဿိတာ တယောဒဏ္ဍာ အညမညံ ဥပတ္ထမ္ဘန္တာ ဝိယ။ “ပုရိမေနာ”တိ ပုရိမေန သဟဇာတ ပစ္စယေန။ “ဣတရီတရော ပတ္ထမ္ဘံ”တိ အညမညော ပ တ္ထမ္ဘံ။

“သူအေ”တိ ဘတ္တကာရကော။ “ဥက္ခလီ”တိ ဘတ္တပစနကုမ္ဘီ။ “ဝုဋ္ဌိဓာရာ”တိ မေဃဝုဋ္ဌိဓာရာ။ “ဥပနိဿ ယော”တိ ဘတ္တုပ္ပတ္တိယာ ဥပနိဿယော။ “တာသု အသတီ”တိ သာလိက္ခေတ္တ ဝုဋ္ဌိဓာရာသု အသတိ။ “ဗလဝတရ ဋ္ဌေနာ”တိ ဗလဝတရနိဿယဋ္ဌေန။ “ပကတူပနိဿယော”တိ ဧတ္ထ “ပကတော”တိ ဘုသံ ကတော။ တေနာဟ “သု ဋ္ဌုကတော”တိ။ ကရဏဉ္စ အတ္တနော သန္တာနေ သုဋ္ဌုဥပ္ပာဒနဉ္စ သုဋ္ဌုဥပသေဝနဉ္စ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဝုတ္တပ္ ပကာရေနာ”တိ ‘ယထာ ကတေ သတီ’တိအာဒိနာ ဝုတ္တပ္ပကာရေန။

“နိဿယာရမ္မဏာ ဓမ္မာ တေ”တိ နိဿယ ပစ္စယ ဓမ္မ အာရမ္မဏ ပစ္စယ ဓမ္မာ ဧဝ။ “ပုရေဇာတတာမတ္တဝိသိဋ္ ဌာ”တိ ဧတ္ထ မတ္တသဒ္ဒေန နိဿယာရမ္မဏသတ္တိတော ဝိသုံ ပုရေဇာတသတ္တိ နာမ နတ္ထီတိ ဒဿေတိ။ ဝိသုံ ပုရေဇာ တသတ္တိ နာမ အတ္ထီတိပိ ဝဒန္တိ။ တံ တဒံ ဒဿေတုံ “အာစရိယာနန္ဒတ္ထေရေနာ”တိအာဒိမာဟ။ ဧတ္ထ ပဉ္စဝတ္ထူနိ စ ပဉ္စာရမ္မဏာနိ စ ပုရေဇာတတ္တာ ဧဝ သုဋ္ဌုဗလဝတာယ ပဉ္စဝိညာဏာနံ ဝတ္ထု ကိစ္စ အာရမ္မဏ ကိစ္စာနိ သာဓေန္တိ။ တထာ ဟဒယဝတ္ထု စ မနောဓာတု မနောဝိညာဏဓာတူ နန္တိ။ အယံ ဝိသုံ ပုရေဇာတသတ္တိ ဝိသေသောတိ ဝဒေယျ။ သစ္စံ။ သုဒ္ဓမနော ဒွါရေပန ဣဓ ဌတွာ နိရယေသု ဝေရူပာနိ နိရယဂ္ဂိရူပာနိ အတ္ထိ။ ဣအာနိ ဒေဝေသု စ ဝေရူပာနိ ဒိဗ္ဗရူပာနိ အတ္ထီတိ စိန္တယန္တာနမ္ပိ, တေသု ပုရေ ဝေရူပာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိံသူတိ တ, တေသု အနာဂတေ ဝေရူပာနိ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တီတိ တ စိန္တယန္တာနံပိ တာနိ ရူပာနိ နိဗ္ဗိသေသာနိ ဟုတွာ မနောဝိညာဏာနံ အာရမ္မဏ ပစ္စယတ္တံ ဂစ္ဆန္တိ။ တတ္ထ ပု ရေ ဇာတာနိ ဟုတွာ တအာ ဝိဇ္ဇမာနာနိ ပစ္စုပ္ပန္နရူပာနိ အာရမ္မဏ ပုရေဇာတပစ္စယော။ ဣတရာနိ အာရမ္မဏ ပစ္စ ယော ဧဝ။ န စေတ္ထ ပုရေဇာတာနံ ပစ္စုပ္ပန္နရူပာနံ ပုရေဇာတတ္တေန ဝိသေသော အတ္ထိ။ န စ တာနိ ပုရေဇာတပစ္စ ယော န ဟောန္တိ။ ယဒိ ဝိသုံ ပုရေဇာတသတ္တိဝိသေသော ပုရေဇာတပစ္စယောတိ ဝဒေယျ။ တာနိ ပုရေဇာတပစ္စယော နာမ န ဘဝေယျုံ။ ကသ္မာ, တာဒိသဿ ဝိသေသဿ နတ္ထိတာယ။ န စ နဘဝန္တိ။ ကသ္မာ, ပုရေဇာတမတ္တဝိသေသဿ အတ္ထိတာယ။ ဧတ္ထ ဝဒေယျုံ, ပဉ္စဒွါရေသု ပန ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယေန ဝိသုံ ပုရေဇာတသတ္တိဝိသေသော ဒိဿတီ တိ။ ကိဉ္စာပိဒိဿတိ။ သော ပန ဗဟုဝိဓာနံ နိဿယ ပစ္စယ အာရမ္မဏပစ္စယာနံ မဇ္ဈေ နိဿယ သတ္တိဝိသေသော ဧဝ, အာရမ္မဏ သတ္တိဝိသေသော ဧဝ စာတိ။ အပိ စ ဝိသုံ ပုရေဇာတ သတ္တိဝိသေသော နာမ နတ္ထီတိ ဣဒံ ယထာဝုတ္တေ သုဒ္ဓ မနောဒွါရေ တဗ္ဗိသေသာဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ ဝိသုံ ပုရေဇာတ သတ္တိဝိသေသော နာမ အတ္ထီတိ ဣဒံ ပဉ္စဒွါရေသု တဗ္ဗိသေသဿ အတ္ထိဘာဝံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ။ ယံ ရုစ္စတိ, တံ ဂဟေတဗ္ဗံ။

ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေ။ “ရုက္ခပောတကာနံ ဝိယာ”တိ ပစ္ဆာ အာသိဉ္စိယမာနံ ဥဒကံ ရုက္ခပောတကာနံ ဝုဒ္ဓိဝိရူဠှ ဘာဝံ ဟာပေတွာ ဥပတ္ထမ္ဘနဝသေန ဥပကာရကော ဝိယာတိ ယောဇနာ။ အာဟာရံ အာသိံသတီတိ အာဟာရာသာ။ ဇိဃ စ္ဆာ, ပိပာသာ, တဏှာ။ တာယ သမ္ပယုတ္တာ စေတနာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ သာ ပန အာဟာရာသာ စေတနာ ဥပတ္ထမ္ဘတိ ယေတတိ သမ္ဗန္ဓော။ “အယမတ္ထော”တိ ‘သုဟကဋ္ဌေနာ’တိအာဒိနာ ဝုတ္တော အယမတ္ထော။ သဗ္ဗာစေသာဝိစာရ ဏာ ဂိဇ္ဈောပမာယ ဥပမာမတ္တဘာဝံ နီတရေတာ ဟောတီတိ။

အာသေဝနန္တိ တံ ပစ္စယ ဓမ္မံ ပစ္စယုပ္ပန္နာ ဓမ္မာတိ အာသေဝနံ။ ဧတေန ဘုသော ပစ္စယုပ္ပန္န ဓမ္မေဟိ အာသေ ဝိတဗ္ဗတ္တာ အာသေဝနန္တိ ဝုစ္စတီတိ ဒဿေတီတိ။ “တံ”တိ တံ ပုရိမံ ပုရိမံ ပစ္စယ ဓမ္မံ။ “ဘဇန္တီ”တိ ဥပေန္တိ။ ကေ ဘဇန္တီတိ အာဟ “အပရာပရံ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ ဓမ္မာ”တိ။ “ဓမ္မာ”တိ စ အနန္တရုပ္ပန္နာ စိတ္တစေတသိကာ ဓမ္မာ။ ကထဉ္စ တံ တေဘဇန္တီတိ အာဟ “သုဋ္ဌုသေဝမာနာ ဝိယ ဘဇမာနာ ဝိယ ပဝတ္တန္တီ”တိ။ ဝိယ သဒ္ဒေန လောကေ ကိ ဉ္စိဇနံ ကေစိဇနာ ကေနစိ အတ္ထေန သုဋ္ဌုသေဝန္တာ ဝိယာတိ ဒဿေတိ။ ကထံ သုဋ္ဌုသေဝိယမာနာ ဝိယ ဟောန္တီတိ အာဟ “တဿ ပုရိမဿာ”တိအာဒိံ။ ပုရိမဿ အနန္တရဿ စိတ္တုပ္ပာဒဿာတိ အတ္ထော။ “သဗ္ဗပရိပူရံ အာကာ ရံ”တိ ဇဝဝေဂသဟိတေဟိ ဝိဇာနန ဖုသနာဒီဟိ သာဝဇ္ဇာန ဝဇ္ဇာဒီဟိ စ သဗ္ဗေဟိ ဇဝနဂုဏေဟိ ပရိပူရံ အာကာရံ။ “အာ သေဝေတီ”တိ မံ သုဋ္ဌု သေဝထာတိ နိယောဇေန္တော ဝိယ ဟောတိ။ တေနာဟ “အတ္တနော တသံ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “တ သံ”တိ တသနံ။ “သုဋ္ဌု ကဟာပေတီ”တိ ပရိပုဏ္ဏံ ဒေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဧတေန ယထာ လောကေ ဧကော ပရေသံ ယထိစ္ဆိတံ ဒေတိ။ ဧဝံ ဒေန္တံ ပန ပရေ ဘဇန္တိယေဝ။ မံ ဘဇထာတိ နိယောဇနကိစ္စံ နတ္ထိ။ ဧဝမေဝ ဣဓပိ သုဋ္ဌုတာသ

အနမေဝ ဘဇာပနံ နာမာတိ ဒဿေတိ။ “ဝမေတိ တ”တိ ဧတေန အာသေဝနာ ဘာဝနာ ဝမုနာတိ ကမ္မံပရိယာယတ္တံ ဝ
ဒတိ။ ပုရိမာဘိယောဂေ နာမ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ သဇ္ဈာယနာဒိကမ္မေသု ယထာသတ္တိ ယထာဗလံ တ ယာမကရဏံ။
တထာ ကရောန္တဿ တံ ဥဂ္ဂဟဏ ကမ္မံ ဥပရူပရိ ပဂုဏဘာဝံ ဂစ္ဆတီတိ။ “အာသေဝနဋ္ဌေနာ”တိ ဝမာပနဋ္ဌေန,
ဥပကာရကောတိ သမ္ဗန္ဓော။ “သဇာတိယာနံ”တိ ကုသလာဒိဘာဝေန သမာနဇာတိကာနံ။

ကာယင်္ဂာဘိသင်္ခရဏံ နာမ ကာယသဉ္စေတနာကိစ္စံ။ တစင်္ဂာဘိသင်္ခရဏံ ဝစီသဉ္စေတနာကိစ္စံ။ စိတ္တင်္ဂာဘိ
သင်္ခရဏံ မနောသဉ္စေတနာကိစ္စံ။ “ကိရိယာဘာဝေနာ”တိ ဒဿနသဝနာဒိကိစ္စေသု ဂမနဋ္ဌာန နိသဇ္ဇာဒိကိစ္စေသု သံ
ဝိဓာနကိရိယာဘာဝေန။ “ဝတ္ထုမှိ”တိ ဂဗ္ဘဝတ္ထုမှိ။ ယထာဝုတ္တာဘိသင်္ခရဏကိစ္စံ နာမ ကာယင်္ဂတစင်္ဂ စိတ္
တင်္ဂာဘိသင်္ခရဏ ကိစ္စံ။ “တဒဘိသင်္ခရဏဝေဂဇနိတံ”တိ တဿ ကာယင်္ဂါဒိကဿ အဘိသင်္ခရဏဝေဂေန ဇနိတံ
ကိရိယာဝိသေသ နိဓာနကိစ္စန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “သန္တာနေ”တိ စိတ္တသန္တာနေ။

ဝိပစ္စနဘာဝေ စ နာမ ဟတုဘာဝေတိ သမ္ဗန္ဓော။ နိရုဿာဟ သန္တဘာဝေ နာမ ကုသလာ ကုသလာနံ ဝိယ
ကာယင်္ဂတစင်္ဂာဘိသင်္ခရဏ ကိစ္စေသု စ အာယတိံ ဝိပစ္စန ကိစ္စေသု စ နိရုဿာဟဘာဝေန သန္တဘာဝေ။ န ကိ
လေသု ပသန္တဘာဝေန။ စိတ္တာဘိသင်္ခရဏ ကိစ္စေသုပန သမ္ပယုတ္တစေတနာဝသေန ယထောပဋ္ဌိတေသု အာရမ္မ
ဏေသု သမ္ပယုတ္တဓမ္မာနံ ဧကတော သန္နိဟတဂမနုဿာဟမတ္တံ အတ္ထိ။ တတောပရံ ပန သုပိန ဒဿန ကိစ္စံပိ
နတ္ထီတိ။ “မန္ဒမန္ဒာကာရေနာ”တိ မန္ဒတော အတိမန္ဒာကာရေန။ ကိဉ္စိဇာနန စိတ္တံ နာမ ကမ္မာဒိ အာရမ္မဏံ အပ္ပ
မတ္တကံပိ ဇာနနံ ဝီထိစိတ္တံ။ တဿ ပဝတ္တိယာ။

“အရူပိနော”တိ အရူပလက္ခဏာ သမင်္ဂိနော။ နာမလက္ခဏာ သမင်္ဂီနောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဇနယန္တာပီ”တိ
သဟဇာတ ဓမ္မေ ဇနေန္တာပိ။ “သန္တာနဋ္ဌိတိယာ”တိ ပဗန္ဓပ္ပတိဋ္ဌာနဿ။

“ကသ္မာပနေတ္ထ”တိအာဒီသု။ “ဘာဝိန္ဒြိယ ဒ္ဝယံ”တိ ဣတ္ထိန္ဒြိယ ပုရိသိန္ဒြိယ ဒ္ဝယံ။ “ဣဓာ”တိ ဣမ
သ္မိံ ဣန္ဒြိယပစ္စယေ။ ကသ္မာ န ဂဟိတံ။ နနု ဣတ္ထိလိင်္ဂါဒီနံ ပဝတ္တိကာရဏတ္တာ ဣဓ ဂဟေတဗ္ဗမေဝတိ အဓိပ္
ပါယော။ ဇနကတ္တံ နာမ ဇနက ကိစ္စံ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ “တံတယံပိ နတ္ထိ”တိ ဇနကတ္တာဒိကိစ္စတ္တယံပိ နတ္ထိ။ ဧဝံ
သန္တေကထံ လိင်္ဂါဒီနံ ပဝတ္တိကာရဏံ ဟောတီတိအာဟ “ကေဝလံ ပနာ”တိအာဒိံ။ “ဒ္ဝယံ”တိ ဣတ္ထိဘာဝပုမ္ဘာဝ ဒ္
ဝယံ။ န ဣန္ဒြိယ ပစ္စယတ္တေန ဣန္ဒြိယံ နာမ ဟောတိ။ ယထာဟိ ဧကော ရာဇာ အတ္တနော ဝိဇိတေ ဂေဟာနိ ကရောန္
တိ။ ဧဝံ ကရောန္တူတိ ဂေဟသဏ္ဌာနံ ပဋ္ဌပေတိ။ သဗ္ဗေဇနာ တထေဝ ကရောန္တိ, နော အညထာ။ တတ္ထ ရာဇာ ဂေဟု
ပ္ပတ္တိယာ စ ဂေဟဋ္ဌိတိယာ စ ကိဉ္စိ ကိစ္စံ န ကရောတိ။ ဂေဟသာမိကာတ ဂေဟဝမုကိနော တ ကရောန္တိ။ ကရောန္
တာ ပန ရညာ ပဋ္ဌပိတံ သဏ္ဌာနံ အနတိက္ကမိတ္ဝာဝ ကရောန္တိ။ ဧဝမေဝ မိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဥပဂန္တ္ဝာ ဈာယနဋ္ဌေနာတိ
သမ္ဗန္ဓော။ ဥပသဒ္ဒော ဥပနိဿယ ပဒေဝိယ ဥပရိ အတ္ထော။ “ဥပရီ”တိ စ ထာမဗလဝုဒ္ဓိဝသေနာတိ အာဟ “တသ္မိံ
တ”တိအာဒိံ။ “တသ္မိံ”တိ အာရမ္မဏေ။

“သုဂတိ ဒုဂ္ဂတိ နိဗ္ဗာန သမ္ပာပကဋ္ဌေနာ”တိ ဝုတ္တံ။ သော အတ္ထော အဗျာကတမဂ္ဂင်္ဂေသု နတ္ထိ။ ဧဝဉ္စ
သတိ တာနိ ကထံ မဂ္ဂပစ္စယတ္တံ ဂစ္ဆန္တီတိ အာဟ “ဧတ္ထ စာ”တိအာဒိံ။ “သမ္မာဒဿနာဒိနာ”တိ သမ္မာဒဿန
သင်္ကပ္ပနာဒိနာ။ “တေသံ”တိ သမ္မာဒိဋ္ဌီနံ။ “တေသံ ပီ”တိ အဗျာကတ ဘူတာနံ သမ္မာဒိဋ္ဌီနမ္ပိ။ “တေနေဝဋ္ဌေနာ”တိ
သမ္မာဒဿနာဒိနာ လက္ခဏဋ္ဌေန။ အထတ။ “တေနေဝဋ္ဌေနာ”တိ သုဂတိ နိဗ္ဗာန သမ္ပာပကဋ္ဌေနေ တတိ အတ္
ထော။ ဧဝဉ္စသတိ သဟေတုကာ ဝိပာက ကြိယာ ဗျာကတဓမ္မာပိ တေနေဝဋ္ဌေန သဗ္ဗသော ကုသလသဒိသာ သိယုန္
တိ။ န သိယုံ, ပစ္စယ ဝေကလ္လတ္တာ။ ဝိပာကာဗျာကတာဟိ ကမ္မဝေဂေန သန္တာနေ ပတိတမတ္တတ္တာ နိရုဿာဟသန္
တသဘာဝတော တံ သမ္ပယုတ္တာ စေတနာ နာနက္ခဏိက ကမ္မပစ္စယတ္တံ န ဂစ္ဆတိ။ ကိရိယာဗျာကတာ စ နိရနုသ
ယသန္တာနေ ဥပ္ပန္နတ္တာ တံ သမ္ပယုတ္တစေတနာပိ တပ္ပစ္စယတ္တံ န ဂစ္ဆတိယေဝ။ တသ္မာ တေသု ဝိပာက ကြိ
ယာဗျာကတေသု သမ္မာဒိဋ္ဌာဒီနိပိ သုဂတိ သမ္ပာပကတ္တံ န သာဓေန္တိ။ ကိလေသပ္ပဟာန ကိစ္စဿ အဘာဝတော နိဗ္
ဗာန သမ္ပာပကဋ္ဌမ္ပိ နသာဓေန္တိ။ သဘာဝ လက္ခဏဝေကလ္လတာပန တေသံ သမ္မာဒိဋ္ဌာဒီနံ နတ္ထိယေဝ။ တသ္မာ တာ
နိ မဂ္ဂပစ္စယေ သင်္ဂဟိတာနီတိ။ ဣန္ဒြိယ ဓမ္မေသု အရူပိန္ဒြိယာနံ အာဓိပ္ပစ္စ ကိစ္စံ အရူပဓမ္မေ သ္ဝေဝဝ ဖရတိ။ ရူပ

ဓမ္မာ ပန တံ သမုဋ္ဌိတတ္တာ ဧဝ တပ္ပစ္စယုပ္ပန္နေသု ဝုတ္တာ။ တထာ ဟေတု ကမ္မ မဂ္ဂ ဈာနေသု။ တေန ဝုတ္တံ “ဧ သနယော ကမ္မိန္ဒြိယဈာနပစ္စယေသုပိ”တိ။ တတ္ထ ကမ္မသဒ္ဒေန နာနက္ခဏိက ပစ္စယော ဂဟေတဗ္ဗော။

“သမ္ပယုတ္တာသင္က သမ္ဘဝတီ”တိ သဟဇာတာ နာမဓမ္မာ တံ သမုဋ္ဌာန ရူပေဟိ, ပစ္ဆာဇာတာ စ အတ္တနော အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နရူပေဟိ, ဝတ္ထု ဓမ္မာ စ တန္နိဿိတနာမဓမ္မေဟိ ကာလတော စ ဌာနတော စ ဧကေ သမ္ဗန္ဓတ္တာ တေသု သမ္ပယုတ္တာသင္က သမ္ဘဝတိ။ “ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယပ္ပသင္ဂေ နတ္ထီ”တိ အာရမ္မဏာနန္တရာဒိ ပစ္စယာပိ အတ္တနော ပစ္စယုပ္ပန္နေဟိ သမ္ပယုတ္တာ န ဟောန္တိ။ တသ္မာ တေပိ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယ ဘာဝေန ဝတ္တဗ္ဗ ဇာတိ ဧဝရူပေ ဝိပ္ပယုတ္တပစ္စယပ္ပသင္ဂေ တေသု အာရမ္မဏ ပစ္စယာဒီသု နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။

“ဟေဋ္ဌာဝုတ္တပ္ပကာရေသု တေ”တိ တတ္ထ ဧဝသဒ္ဒေန ပစ္စယန္တရံ န ဟောတီတိ ဒဿေတိ။ ယဒိ ပစ္စယန္တရံ န ဟောတိ, န ဝတ္တဗ္ဗောယေဝ။ ကသ္မာ, ဒေသကဿ ပုနရုတ္တိနိရတ္ထကတဒိတာ ပတ္တိတောတိ။ နော န ဝတ္တဗ္ဗော။ ကသ္မာ, လောကေ ယော သယံ နတ္ထိ, ဝိဂတော ဟောတိ။ သော ကဿ ပစ္စယော ဘဝိတုံ အရဟတီတိ ဧဝရူပဿ မိစ္ဆာဘိနိဝေသဿ ပဟာနတော။ တေန ဣမမတ္ထံ ဉာပေတိ, လောကေ ကေစိဓမ္မာ သယံ အတ္ထိကာလေ ဧဝ အညေသံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, နော နတ္ထိကာလေ။ ကေစိ ဓမ္မာ သယံ နတ္ထိကာလေ ဧဝ အညေသံ ပစ္စယာ ဟောန္တိ, နော အတ္ထိကာလေတိ အယမ္ပိ ဝိဘာဂေ အဝဿံ ဣစ္ဆိတဗ္ဗော ယေတတိ။ “ဩကာသအနုသင္ဂတောနာ”တိ တဿ အညဿ စိတ္တုပ္ပာဒဿ ဥပ္ပတ္တိယာ ဩကာသအနုသင္ဂတောန။

သုတ္တန္တေ, အတ္ထီတိ အယ မေကော အန္တောတိ သတ္တာနံ သေဋ္ဌသာရဘူတော အတ္တာနာမ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ နိစ္စကာလံ အတ္ထိ။ ဥစ္ဆေဒေ တ ဝိမောက္ခော တ သဗ္ဗသော နတ္ထိ။ အယံ သဿတတအေ နာမ ဧကောဝိသမ န္တော ဧကောဝိသမာကောဋ္ဌိ။ နတ္ထီတိ သတ္တောနာမ ကေဘဝပရမော ဟောတိ, မရဏတော ပရံ နတ္ထိ။ ကေန္တေန ဥစ္ဆိ ဇ္ဇတိ။ အယံ ဥစ္ဆေဒတအေ နာမ ဒုတီယော ဝိသမန္တော ဒုတီယာဝိသမကောဋ္ဌိ။ ဣမေ ပဋိစ္စ သမုပ္ပာဒံ အဇာနန္တာနံ ဥ ဘောဝိသမန္တာ နာမ။ ဇာနန္တာနံ ပန တာဒိသော အတ္တာနာမ နတ္ထိ, ယော အတ္ထီတိ တ နတ္ထီတိ တ ဝတ္တဗ္ဗော ဘ ဝေယျ။ သုဒ္ဓဓမ္မပ္ပဗန္ဓော ဧဝ အတ္ထိ။ တဿ စ ယာဝ အဝိဇ္ဇာ အပ္ပဟီနာ ဟောတိ, တာဝ ဥစ္ဆေဒော နာမ နတ္ထိ။ အဝိဇ္ဇာယ ပန ပဟီနာယ တတောပရံ န ပဝတ္တတိ။ အတ္ထိ နာမ န ဟောတိ။ အယံ အန္တဒ္ဒဝယမုတ္တော မဇ္ဈိမဉာယော နာမ။ ဗဟုံ နာနတ္ထ သမ္ဘဝံ ဝဏ္ဏေန္တိယေဝ။ ဝဏ္ဏေန္တာနံပိ တေသံ ဗဟု ပယောဇနံ နတ္ထိ ယေတတိ အဓိပ္ပာယော။

ပစ္စယုဒ္ဒေသာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၆၈. ပစ္စယနိဒ္ဒေသေ။ “ပဋ္ဌာ”တိ ပဋ္ဌိဝိဓေဟိ ပစ္စယေဟိ။ “ကေဓာ”တိ ကေဝိဓေန ပစ္စယေန။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ “အဝိစ္ဆေအယာ”တိ အဝိစ္ဆေဒတ္ထာယ။ “ပဋိဟဒနာယာ”တိ ယောဇနတ္ထာယ။ ယော ကောစိ စိတ္တုပ္ပာဒေ အဝိရု ဒ္ဓဿ ယဿ ကဿစိ စိတ္တုပ္ပာဒဿ ပစ္စယော န န ဟောတီတိ ယောဇနာ။ “ပုနပ္ပုန္နာနံ”တိ နိရုဇ္ဈိတွာ ပုန ဥ ပ္ပန္နာနံ။ “ပုရိမာနိ ဇဝနာနီ”တိ တတ္ထ မဂ္ဂေ ကေတုရဘူတော အာသေဝန ပစ္စယံ လဘတိ။ ဖလဿ ပန သော ဘိန္န ဇာတိကတ္တာ အာသေဝန ပစ္စယော န ဟောတိ။ ဖလံ ပန သဗ္ဗသော အာသေဝန မုတ္တံ ဟောတိ။ တသ္မာ တဒုဘယံ ဣမ ပု ရိမဇဝနသင်္ဂံ န ဂစ္ဆတီတိ ဝုတ္တံ “မဂ္ဂ ဖလဇဝနဝဇ္ဇာနီ”တိ။ ဖလဇဝနဝဇ္ဇာနံ ပစ္ဆိမာနံ ဇဝနာနံ။ “သဗ္ဗာကာရဟာ ရိပူရံ”တိ တတ္ထ ကုသလာဒိဇာတိပိ သင်္ဂဟိတာတိ ဝုတ္တံ “ဇာတိမတ္တေနပိ”တိ။ အဘိန္နာ ဧဝ သိယုံ။ န ပန ဘိန္နာ ဟောန္တိ။ ကအစိ ကေစိဘိန္နာ ဧဝ ဟောန္တိ။ တသ္မာ ဘိန္နဇာတိကာ ဓမ္မာ။ လ။ န သက္ကောန္တီတိ ယောဇနာ။ “ကာ မာဝစရဘာဝတော မဟဂ္ဂတာနုတ္တရဘာဝပတ္တိ နာမာ”တိ စိတ္တသန္တာနဿာတိ အဓိပ္ပာယော။ ကေတုရ ဘူစိတ္တံ ကာမဘူမိ။ ဈာနစိတ္တံ မဟဂ္ဂတဘူမိ။ မဂ္ဂစိတ္တံ လောကုတ္တရ ဘူမိ။ ကမ္မစေတနာယ နိရုဒ္ဓာယပိ တဿာ ပဝတ္တာ ကာရော နနိရုဇ္ဈတိ။ စိတ္တသန္တာနံ အနုဂစ္ဆတိ။ သော ဧဝ အာယတိံ ဝိပာကမ္မေရာသိ ဟုတွာ ဟာတုဗ္ဘဝတိ။ တသ္မာ သော ဝိပာကဿ ဗီဇသင်္ဂံ ဂစ္ဆတိ။ သော စ ယာဝ န ဝိပစ္စတိ။ တာဝ သံသာရပ္ပဝတ္တိယာ သတိ, အန္တရာ ဝိနဿော နာမ န ဟောတိ။ တသ္မာ ကမ္မစေတနာ ဥပ္ပဇ္ဇမာနာ စိတ္တသန္တာနေ တဿ ဗီဇဿ နိဓာနတ္ထာယ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, နိရုဇ္ဈ မာနာ စ နိဒဟိတွာ ဧဝ နိရုဇ္ဈတီတိ ဝုတ္တံ “အတ္တနော ပဝတ္တာကာရသင်္ခာတ ဗီဇနိဓာနတ္ထ”တိ။ “စေတနာယ ဟော တီ”တိ စေတနာယ သာဓာရဏံ ဟောတိ။ ပုရေဇာတာ သာလရုက္ခာဟေတကာ ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ပုရိမစိတ္တ က္ခဏေသု ဥပ္ပန္နာ စတုသမုဋ္ဌာနိကရူပဓမ္မာတိ သမ္ဗန္ဓိတဗ္ဗံ။ “အာဟာရဇကာယော”တိ ဧဝံ ဝုတ္တာတိ ဟဒ္ဒသေ

သော။ “ပစ္ဆာ ဇာတေနာ”တိ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယေန ပယောဇနံ နတ္ထိ။ ဇိဏ္ဏပတရုက္ခဿ ဥဒကာသိဉ္စနံ ဝိယ ဟော
တီတိ အဓိပ္ပာယော။ “ယဒဂ္ဂေနာ”တိ ယေနကာရဏေန ကောဋ္ဌာသေန။ “ဝတ္ထု ရူပံ”တိ နိရောဓာသန္နံ ဟဒယဝတ္ထု ရူပံ။ “ဧ
ဝမယံ ပီ”တိ ဧဝံ အယံ ပစ္ဆာဇာတပစ္စယောပိ။ ဝိဝိဓေန အာကာရေန ဖရဏံ ကာလန္တရ ဒေသန္တရ ဂမနံ ဝိပ္ဖာရော။ မဟန္တ
တော ဝိပ္ဖာရော ယဿာတိ သမာသော။ “ဝတ္ထုမှိ”တိ ဟဒယဝတ္ထုမှိ။ ပဉ္စဟိ ခန္ဓေဟိ တေကိစ္စော သမ္မိဿ
သောတိ ပဉ္စဝေါကာရော။ ကာမ ရူပဘဝေ ။ ဝိနာ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ န သက္ကောတိ။ ရူပဝိရာဂဘာဝနာဗလေန ရူပဿ အဝိက္
ခမ္ဘိတတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ “ပုရေဇာတံ တ”တိ ဧကစိတ္တက္ခဏာတီတေ ပုရေဇာတံ တ။ “ဝမုနပက္ခေ ဌိတံ
တ”တိ တတော ပစ္ဆာ ယာဝ အဋ္ဌမ စိတ္တက္ခဏာ ဝမုနပက္ခေ ဌိတံ တ။ “ဥပ္ပန္နံ ဝတ္ထု”တိ ဥပ္ပန္နံ ဝတ္ထုရူပံ။ “တေ
ထာ”တိ ဣမသ္မိံ ပုရေဇာတ ပစ္စယေ။ ကိဉ္စာပိ ဒိဿတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ပစ္စနီယေ”တိ ပစ္စနီယ တရေ။ “တံ”တိ
အာရမ္မဏပုရေဇာတံ။ တဿ အာရမ္မဏဿ အပရိဗျတ္တတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ကာရဏံ ဝဒန္တိ ပဋ္ဌာနဋီကာစ
ရိယာ။ အရူပဘဝေ မရဏာသန္နကာလေ ကဿစိ ဂတိနိမိတ္တံ ပဋ္ဌာနံ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တမေဝ။ ဝေဠုသတိ, တတ္ထ
အာရမ္မဏ ပုရေဇာတံ လဒ္ဓဗ္ဗမေဝ။ ပဋ္ဌာနေပန တသ္မိံဘဝေ သဗ္ဗံ ပုရေဇာတပစ္စယံ ပဋိက္ခိပတိ။ ကသ္မာ ဣတိ စေ,
ဝတ္ထု ပုရေဇာတပစ္စယဿ တတ္ထ အလဒ္ဓဗ္ဗတ္တာတိ ဣမိနာ အဓိပ္ပာယေန “အာရုပ္ပေဝိယာ”တိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ စ
ပဋ္ဌာနေ အရူပဘဝေ ဒွေဝပိ ပုရေဇာတပစ္စယာ ပဋိက္ခိတ္တာ, တသ္မာ သဗ္ဗေပိ အရူပ ပုဂ္ဂလာ သဗ္ဗံပိ ရူပဓမ္မံ အာရမ္မ
ဏံ န ကရောန္တီတိပိ ဝဒန္တိ။ ဝေဠု ကတွာ အာရမ္မဏ သင်္ဂဟဒီပနိယံ ‘အသညီဘဝတော စုတာနံ ဝိယ အရူပဘဝ
တော စုတာနံပိ ဂတိနိမိတ္တဘူတံ ကာမပဋိသန္ဓိယာ အာရမ္မဏံ ဘဝန္တရေ ကေနစိဒ္ဓတရေန အဂ္ဂဟိတံ, ကေဝလံ ကမ္မဗ
လေနေဝ ဥပဋ္ဌာပိတ’န္တိ ဝုတ္တံ။ “ဂူထကုဏပာဒီနီ”တိ ဂူထဉ္စ မတပူတိသရီရာနိ စ။ “ဧဝံ ဝုတ္တေဟိ”တိ ပဋ္ဌာနေ ဝု
တ္တေဟိ။ တေ ပန အကုသလာ ဓမ္မာ ကထံ စတုဘူမိက ကုသလာနံ ဥပနိဿယ ပစ္စယာ ဟောန္တီတိ အာဟ “တတ္ထ
အာနန္တရိယ ဝဇ္ဇာနီ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ အာနန္တရိယ ကမ္မကတာနံ ကိလေသာဝရဏ ကမ္မာဝရဏေဟိ သမန္နာဂတတ္တ
တာ ဈာနမဂ္ဂပ္ပဋိလာဘော နာမ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ “အာနန္တရိယ ဝဇ္ဇာနီ”တိ။ “တာနီ”တိ ရာဂါဒီနိ အကုသလာနိ စတု
ဘူမိက ကုသလာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ဗလဝနိဿယာ ဟောန္တီတိ ယောဇနာ။ “သမတိက္ကမမုခေနာ”တိ ပဋ္ဌာနေ အကု
သလော ဓမ္မော ကုသလဿ ဓမ္မဿ ဥပနိဿယ ပစ္စယေန ပစ္စယောတိ ဧတဿ ပဉှဿ ဝိဘင်္ဂေ ပါဏံ ဟ
န္တွာ တဿ ပဋိဃာ တတ္ထာယ အန္နံ ဒေတိ, သီလံ သမာဒိယတိ, ဥပေါသထကမ္မံ ကရောတိ, ဈာနံ ဥပ္ပာဒေတိ, မဂ္ဂံ
ဥပ္ပာဒေတိ, အဘိညံ ဥပ္ပာဒေတီတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “တဿ ပဋိဃာတတ္ထာယာ”တိ တဿ ပါဏာတိပါတကမ္မသ္
သ ပဋိဟနနတ္ထာယ ပဟာနတ္ထာယ သမတိက္ကမနတ္ထာယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သော စ ပါဏာတိပါတီ ပုဂ္ဂလော
ပုန သံဝေဂံ အာပဇ္ဇိတွာ တဿ ကမ္မဿ သမတိက္ကမနတ္ထာယ အန္နံ ဒေတိ, သီလံ သမာဒိယတိ, ဥပေါသထ ကမ္
မံ ကရောတိ။ တဒါ တံ ပါဏာတိ ပါတကမ္မံ တံ ပုဂ္ဂလံ အနုကမ္မေနိယောဇေတိ နာမ။ တထာ သီလကမ္မေ ဥပေါသထ
ကမ္မေတိ။ ယထာဟိ ရာဇာ ဧဝံ ဝဒေယ္ယ ဣမသ္မိံ ဒိဝသေ ယော ဥပေါသထံ နုပဝသတိ, တံ ဃာတေဿာမီတိ။ တဒါ သ
ဗ္ဗေပိ နာဂရာ ဥပေါသထံ ဥပဝသေယ္ယုံ။ ဧဝမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ရာဇာဝိယ ဟိ တဿ ပါဏာတိပါတကမ္မံ။ နာဂရာ ဝိယ သော
ပါဏဃာတကော။ ဥပေါသထ ကမ္မ ကုသလာနိ ဝိယ တဿ အနုသီလ ဥပေါသထ ကမ္မ ကုသလာနီတိ။ “ဈာနံ ဥပ္ပာဒေ
တိ, မဂ္ဂံ ဥပ္ပာဒေတိ, အဘိညံ ဥပ္ပာဒေတီ”တိ ပဒေသုပိ ဧသေဝနယော။ ဧဝံ သမတိက္ကမမုခေန ဧကံပိ အကုသလံ သဗ္
ဗာနိ စတုဘူမိက ကုသလာနိ ဥပနိဿယ သတ္တိယာ ဇနေတိ ပဝတ္တေတီတိ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “တာနိယေဝ သဗ္ဗာနီ”တိ အာနန္
တရိယ ကမ္မသဟိတာနိသဗ္ဗာနိ အကုသလာနိယေဝ သဗ္ဗေသံ အကုသလာနံ အဗျာကတ ဓမ္မာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ ဗလဝနိ
ဿယာ ဟောန္တီတိ ယောဇနာ။ အနုသီလာဒယော ကုသလာ ဓမ္မာ။ သုဋ္ဌု ဗလဝံ ကမ္မံ အဓိပ္ပေတံ, န ဒုဗ္ဗလံ။ ဥပနိဿ
ယဋ္ဌာနတ္တာ။ တေသံပိ ရူပဓမ္မာနံ ဗလဝနိဿယာ နနုဟောန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထံ ဟောန္တီတိ အာဟ “ဗဟိဒ္
ဓာရုက္ခတိဏာဒီနံ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ ပထဝီရသ အာပေါရသဝဿောဒက ဗီဇာနိ ရုက္ခတိဏာဒီနံ ဗလဝနိဿယာ ဟောန္
တိ။ မူလဘေသဇ္ဇာဒီနိ အဇ္ဈတ္တံ သတ္တာနံ ဗလဝနိဿယာ ဟောန္တီတိ ယောဇနာ။ “ပကတဿေဝ”တိ ပဌမတရံ က
တဿ ဥပ္ပာဒနာဒိကမ္မဿေဝ။ “န ဧဝံ ရူပသန္တာနေနာ”တိ ဧဝံ ရူပသန္တာနေန ဥပ္ပာဒိတာ ဥပသေဝိတာ ဓမ္မာ နတ္ထိ။
“တံ”တိ ဥတုဗီဇာဒိကံ။ ကမ္မာဒိကဉ္စ။ “ပကတံ”တိ ပုရေတရံ ဥပ္ပာဒိတဉ္စ ဥပသေဝိတဉ္စ။ သစေတနဿေဝ စေတနံ
ပကပ္ပနံ ပကရဏန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ စေတနံ ပကပ္ပနံ ပကရဏံ နာမာတိ အတ္ထော။ “ပကပ္ပနံ”တိ စ သံဝိဓာနံ။ “ကိဉ္
စိ”တိ ကိဉ္စိကမ္မာဒိကံ ဥတုဘောဇနာဒိကဉ္စ။ အတ္တနော စ ဥပ္ပန္နာ ရာဂါဒယော ပရဿ စ သန္တာနေ ပရဿ စ ဥပ္ပန္
နာ ရာဂါဒယော အတ္တနော စ သန္တာနေတိ ယောဇနာ ။ “နိဒဿနံ”တိ ဥဒါဟရဏံ ဟောတိ။ မနောပဒေါသိကဒေဝတာ အညမ
ညံ ဒိသွာ အတ္တနော မနံ ပဒူသေန္တိ။ ဗာဠှံ ဣဿာဓမ္မံ ဥပ္ပာဒေန္တိ။ တသ္မိံယေဝ ခဏေ စဝန္တိ။ တေသံ ဒွေဝ ဣ
ဿာဓမ္မာ အညမညဿ ဗလဝနိဿယာ ဟောန္တီတိ။ ကာမာဝစရ ကုသလဿ ဗလဝနိဿယာ ဟောန္တီတိအာဒိ

နာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ဝိဘာဝနိပာဌေ။ ဈာန မဂ္ဂ ဖလ ဝိပဿနာဒိဘေဒံ အာလမ္ဗဏံ ပစ္စဝေက္ခန အဿာဒနာဒိ ဓမ္မေ အ
တ္တာဓိနေ ကရောတီတိ ယောဇနာ။ ''အတ္တာဓိနေ''တိ အတ္တာယတ္တေ အတ္တာဗဒ္ဓေ။ ပဋ္ဌာနေ ပဥ္ဟာတရေ အနံ ဒ
တ္တ သီလံသမာဒိယိတ္တ ဥပေါသထကမ္မံ ကတ္တ တံ ဂရုံ ကတ္တ ပစ္စဝေက္ခတိ။ ပုဗ္ဗေ သုစိဏ္ဏာနိ ဂရုံ ကတ္တ ပ
စ္စဝေက္ခတီတိအာဒိနာ အာဂတတ္တာအန သီလ။ လ။ နိဗ္ဗာနာနိ စေတတိ ဝုတ္တံ။ ရာဂံ ဂရုံကတ္တ အဿာဒေတီ့, အဘိ
နန္ဒတီတိအာဒိနာ, စက္ခုံ ဂရုံ ကတ္တ အဿာဒေတီတိအာဒိနာ စ အာဂတတ္တာ ''ရာဂ ဒိဋ္ဌိ စက္ခု သောတာဒီနိစာ''တိ ဝု
တ္တံ။ ''ပရတ္ထ ပီ''တိ ပရတော နိဿယ ပစ္စယာဒီသုပိ။ ''သော ဧတေ''တိ ပစ္စုပ္ပတ္တမှကော ဧဝ။ ''ကိစ္ဆ''တိ ကိစ္ဆ
မတ္တံပိ။ မဟာဘူတေ ကိစ္ဆ ဥပတ္ထမ္ဘေတုံ န သက္ကောန္တီတိ ယောဇနာ။ နနု အာဟာရ ရူပံ မဟာဘူတေ ဥပတ္ထမ္
ဘေတုံ သက္ကောတိ။ ဇီဝိတရူပဥ္စ ကမ္မဇမဟာဘူတေ အနုပာလေတုန္တိ။ သစ္စံ။ ဣဓ ပန သဟဇာတပစ္စယ ကိစ္စံ အဓိပ္
ပေတံ။ တေသဥ္စ ဒွိန္နံ သဟဇာတပစ္စယ ကိစ္စံ နတ္ထိ။ တံ ပရတော အာဝိ ဘဝိဿတီတိ။ ''ဝတ္ထု ဝိပာကာနံ''တိ ဝတ္ထုရူပံ ဝိ
ပါကာနံ။ ပဋ္ဌာနပါဌေ။ အာရမ္မဏာဥ္စ, နိဿယော စ, ပုရေဇာတဥ္စ, ဝိပ္ပယုတ္တော စ, အတ္ထိ စ, အဝိဂတော စာ,တိ
ဆသုပစ္စယေသု ဃဋိတေသု တီဏိ ဝိသဇ္ဇနာနိ လဗ္ဘန္တီတိ ယောဇနာ။ တီဏိ ဝိသဇ္ဇနာနိ နာမ ဝတ္ထု ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဆ
ဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော။ ဝတ္ထု အကုသလာနံ, ဝတ္ထု အဗျာကတာနန္တိ။ ဧတ္ထ စ အတ္တနော အဇ္ဈတ္တံ ဝတ္ထုံ အာရဗ္
ဘ ဝတ္ထု မေ အနိစ္စန္တိအာဒိနာ သမ္မသန္တဿ ဝတ္ထုရူပံ ကုသလာနံ ခန္ဓာနံ ဆဟိ ပစ္စယေဟိ ပစ္စယော။ ဧတံ မမ, ဧ
သော ဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ,တိ ဥပာဒိယန္တဿ ဝတ္ထု ရူပံ အကုသလာနံ။ ဥဘယတ္ထပိ အာဝဇ္ဇနက္ခဏေ အဗ္
ယာကတာနံ။ အရဟတော ပန တံ အနိစ္စန္တိအာဒိနာ သမ္မသန္တဿ ကိရိယာဗျာကတာနံ ခန္ဓာနန္တိ။ တေနာဟ ''ပစ္
စုပ္ပန္နံ ဝတ္ထုံ''တိအာဒိ။ တတ္ထ ''ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝတ္ထုံ''တိ အတ္တနော ပစ္စုပ္ပန္နံ ဝတ္ထုံ။ အဓိဋ္ဌာနဝိဓာနေ ပန
အာကာသ ဂမနေ ရူပကာယံ အာရဗ္ဘစိတ္တံ ဝိယ ကာယံ လဟုကံ အဓိဋ္ဌဟန္တဿ တပ္ပရိယာပန္နံ ဝတ္ထု အဘိညာစိ
တ္တ ဒွဝယဿာတိ ယောဇေတဗ္ဗံ။ ''အနိဋ္ဌေဌာနေ''တိ ဇဝနစိတ္တဿ အာဝဇ္ဇနေန ဝိနာ ဥပ္ပဇ္ဇနံ နာမ ကတ္တစိ
ဣန္ဓိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ ကတ္ထစိ အနိစ္ဆိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ နိရောဓသမာပတ္တိတော ဝုဋ္ဌာနေ, မဂ္ဂဝီထိသု ကေတ္ထဘု
တေအနဌာနေ, အာဂန္တုက ဘဝင်္ဂဌာနေတိ ဣဒံ ဣန္ဓိတဗ္ဗဌာနံ နာမ။ ဣတော အညံ အနိစ္ဆိတဗ္ဗဌာနံ နာမ။ ဧဝံ အနိ
စ္ဆိတဗ္ဗေ ဌာနေတိ အတ္ထော။ ''ပကတိကာလေ''တိ မရဏာသန္နကာလတော အညသ္မိံကာလေ။ ''တာနိတ''တိ အတ္တ
နော အတ္တနော နိဿယဝတ္ထုနိတ။ ''အညံ တ''တိ ဝတ္ထုတော အညံ ရူပဒိကံ တ။ ''ဘိန္နာရမ္မဏာနိ နာမာ''တိ အညံ
အာဝဇ္ဇနဿ အာရမ္မဏံ, အညံ ဇဝနာနန္တိ ဧဝံ ဇဝနာနိ အာဝဇ္ဇနေန ဘိန္နာရမ္မဏာနိ တ။ တေန ဝုတ္တံ ''ပဉ္စာဥပ္ပ
န္နာနီ''တိအာဒိ။ ''တေသံ''တိ ဝီထိစိတ္တာနံ။ ''တဒေတ''တိ တံ ဧဝဝတ္ထု ရူပံ။ ''ဝတ္ထု စာ''တိ နိဿယော စ။ ''တေသံ''တိ
အဋ္ဌကထာစရိယာနံ။ န ဟိ ဂဟေတုံ သက္ကောန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ သေသမေတ္ထ သုဗောဓံ။ ''ကသ္မာ ဝုတ္တံ''တိအာဒိ
သု။ ''တဿ ယက္ခဿာ''တိ ဣန္ဒကနာမဿ တဿယက္ခဿ။ ''ဣတရေသံပီ''တိ သံသေဒဇောပပါတိကာနံပိ။
''ဒုဝိဓေနာ''တိ ရူပဇနန ကိစ္စံ ရူပူပတ္ထမ္ဘန ကိစ္စန္တိ ဧဝံ ဒုဝိဓေန။ အထတ ''ဒုဝိဓေနာ''တိ အဇ္ဈတ္တာဟာရဿ ဥ
ပတ္ထမ္ဘနံ ဗဟိဒ္ဓာဟာရဿ ဥပတ္ထမ္ဘနန္တိ ဧဝံ ဒုဝိဓေန။ ''တထာရူပါနဉ္စာ''တိ အပ္ပနာပတ္တကမ္မဝိသေသေန သိ
ဒ္ဓါနဥ္စ။ ''အဇ္ဈတ္တာဟာရေပီ''တိ ပိသဒ္ဒေန ယထာဝုတ္တဇီဝိတိန္ဒြိယဉ္စ အရူပဟာရေ စ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ''ဝတ္ထုဝိ
ပါကာနံ''တိ ဝတ္ထုရူပံ ဝိပါကာနံ။ ''သဗ္ဗထာ''တိ အဗျာယပဒံ။ တဥ္စ သဗ္ဗဝိဘတ္တိယုတ္တံ။ ဣဓ ပန ပစ္စတ္တဝစနန္တိ
အာဟ ''သဗ္ဗထာ''တိ သဗ္ဗပ္ပကာရန္တိ။ ပကာရော စ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ သမ္ဗန္ဓော။ ကထံ ဝေဒိတဗ္ဗောတိ အာဟ ''တိဝိ
ဓော''တိအာဒိ။ ''သဟဇာတေ သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ''တိ ပစ္စယဘာဝေန သင်္ဂဟေတဗ္ဗံ။ သဟဇနနံ နာမ အတ္တနာ သဟ ဇနေန္
တဿ သဟဇနနံ။ တဥ္စ ကမ္မစိတ္တာဒီနံ ဝိယ ဝိသုံ ဇနနကိစ္စံ န ဟောတိ။ အတ္တနိ ဥပ္ပဇ္ဇန္တေ ဧဝ ဣတရာနိ ရူပါနိ ဥပ္
ပဇ္ဇန္တိ။ အနုပ္ပဇ္ဇန္တေ န ဥပ္ပဇ္ဇန္တီတိ ဧဝရူပံ ဇနနကိစ္စံ ဝေဒိတဗ္ဗံ ။''ဝိနာဝ သဟုပ္ပာဒနကိစ္စေနာ''တိ အတ္တနာ
သဟုပ္ပာဒနကိစ္စေ အာဟာရဿ ဗျာပါရော နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနေဝ သဟဇာတာနိ ဥပတ္ထမ္ဘန္တောပိ
သဟဇာတပစ္စယတ္တံ န ဂစ္ဆတီတိ။ သေနယော ရူပဇီဝိတိန္ဒြိယေပိ။ တေန ဝုတ္တံ ''ဇီဝိတံပီ''တိအာဒိ။ ''တီသူ''တိ
အာရမ္မဏဥ္စ ဥပနိဿယော စ အတ္ထိစာတိ ဣမေသု တီသု။ အာရမ္မဏာဓိပတိမ္ပိ ပုရေဇာတာ ရမ္မဏာဓိပတိပိ အတ္
ထိ။ သော ပုရေဇာတတ္ထိ ပစ္စယော ဧတေတိ အတ္ထိပစ္စယေ သင်္ဂဟိတော။ ''တသ္မိံ ကတေ ပဝတ္တမာနာနံ''တိ တသ္
မိံ ကမ္မေ ကတေ တဿ ကတတ္တာ ဧဝ ပဝတ္တမာနာနံ။ အာရမ္မဏာကာရော ကေစရဝိသယာကာရော။ ''သန္တာနဝိသေ
သံ ကတ္တ''တိ ဗီဇနိဓာနံ ကတ္တတိ အဓိပ္ပာယော။ ''တေ''တိ အာရမ္မဏပစ္စယ ကမ္မ ပစ္စယာ။ ''အကာလိကော''တိ မဂ္ဂ
စေတနာဝိသေသန အကာလိကော။ သောဟိ အတ္တနော အနန္တရဖလံ ဇနေတိ။ တသ္မာ အာဂမေတဗ္ဗဿ အာယတိကာလဿ
သ အဘာဝတ အကာလိကောတိ ဝုစ္စတိ။ အဝသေသော နာနက္ခဏိကပစ္စယော ကာလိကော။ ''ပစ္စယဋ္ဌေနာ''တိ ပစ္စယ
ကိစ္စေန။ လောကပ္ပဝတ္တိယာ ကမ္မဟေတုကတ္တာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''ဖလဟေတူ ပစာရေနာ''တိ ဖလဘူတာယ သဗ္ဗလောကပ္

ပဝတ္တိယာ ဟေတုဘူတဿ ကမ္မဿ နာမံ ဖလမ္ပိ အာရောပေတွာ တေဟာရေန သဗ္ဗေပိ တေဝီသတိပစ္စယာ ကမ္မ
သဘာဝံ နာတိဝတ္တန္တီတိ ယောဇနာ။ ကမ္မပစ္စယ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဝိဇ္ဇမာနာ ယေတ”တိ အတ္
ထိပစ္စယာ တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “သာသနယုတ္တိယာ ဝိရုဒ္ဓမေတ”တိ ဧတ္ထ သာသနယုတ္တိ နာမ တီဏိပိဋကာနိ။ “ဝိရုဒ္
ဓမေတ”တိ အာရမ္မဏ ပစ္စယဘူတာ သဗ္ဗေ ပထဝီ ပဗ္ဗတ နဒီသမုဒ္ဒ အဇ္ဈောကာသာဒယော စ သဗ္ဗာပညတ္တိယော စ
နိဗ္ဗာနဉ္စ ကမ္မသင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဝဒန္တော စ, သဗ္ဗေ အတီတာနာဂတ ဓမ္မာ အတ္ထိပစ္စယာ တေတိ ဝဒန္တော စ,
တီဟိ ပိဋကေဟိပိ ဝိရုဇ္ဈတီယေဝ။ ပဋ္ဌာနပါဠိယာ ပန ဝတ္တဗ္ဗမေဝ နတ္ထိ။ အတ္ထိ သဒ္ဒေဟိ ပဋ္ဌာနေ ပစ္စုပ္ပန္နဘာ
ဝေန ဝိဇ္ဇမာနတ္တော။ န ပရမတ္ထ ဓမ္မ ဘာဝေန။ နာပိလောက သမ္မုတိဝသေန။ န ဟိ ပရမတ္ထ ဓမ္မ ဘူတာပိ အတီတာ
နာဂတဓမ္မာ ကာလေ အတ္ထိ သင်္ဂဟံ ဂစ္ဆန္တိ။ နာပိပညတ္တိ ဟောတိ။ “အညမညပ္ပဋိဗဒ္ဓဩကာသေ”တိ အညမညံ နိ
ဿယနိဿိတဘာဝေ န ပဋိဗဒ္ဓေ ကာမရူပဘဝေကာသေ။ “ယတော”တိ ယမှာပဋိသန္ဓိ ဝိညာဏတော။ “ယ
တော”တိ တ ယမှာသီသတော, ယမှာဗီဇတော နိဗ္ဗတ္တီတိ ယောဇနာ။ “ဗီဇတော ဝိယ မဟာရုက္ခဿာ”တိ ဗီဇ
ပစ္စယာ ကဋ္ဌိရင်္ကုရာဒိကဿ မဟာရုက္ခသန္တာနဿ နိဗ္ဗတ္တိဝိယ။ ဟဋ္ဌိဟဋ္ဌေ။ “န ဩက္ကမိဿထာ”တိ သစေ န ဩ
က္ကမေယျ။ “သမုစ္ဆိဿထာ”တိ အပိနုခေါ သမုစ္ဆေယျ, ဝမေယျ။ “တေက္ကမိဿထာ”တိ သစေ ဝိဂမေယ္
ယ, ဝိနာသေယျ။ “အဘိနိဗ္ဗတ္တိဿထာ”တိ အပိနုခေါ အဘိနိဗ္ဗတ္တေယျ, ဟတုဘဝေယျ။ “တေစ္ဆိဇ္ဇိဿ
ထာ”တိ သစေဥစ္ဆိဇ္ဇေယျ။ “အာပဇ္ဇိဿထာ”တိ အပိနုခေါ အာပဇ္ဇေယျ။ “ယဒိဒံ”တိ ယံ ဣဒံ။ “ဣဒံ”တိ နိ
ဟတမတ္တံ။ “ဝိညာဏံ”တိ ပဋိသန္ဓိဝိညာဏံ။ ယံ ဝိညာဏံ အတ္ထိ။ ဧသေဝ ဝိညာဏ ဓမ္မောတိ ယောဇနာ။ “ရူပုပ္ပတ္တိ
ယာ”တိ ရူပုပ္ပာဒဿ။ ဝိညာဏံ ပစ္စယော ဧတဿာတိ ဝိညာဏ ပစ္စယာ။ ရူပုပ္ပတ္တိ။ “ရူပပ္ပဝေဏိယာ”တိ ကမ္မဇ
ရူပသန္တတိယာ။ “ဥတုအာဟာရာပိ”တိ အဇ္ဈတ္တ ဥတုအဇ္ဈတ္တ အာဟာရာပိ။ ဣဒဉ္စ သမ္ဘဝယုတ္တိ ဝသေန ဝုတ္တံ။ အတ္
ထတော ပန ပုရိမုပ္ပန္နာယ ရူပပ္ပဝေဏိယာ အသတိ, အဇ္ဈတ္တံ တေ ဥတုအာဟာရာပိ နတ္ထိယေဝ။ ဗဟိဒ္ဓါ ဥတုပန အ
သတိပိ ပုရိမုပ္ပန္နာယ ရူပပ္ပဝေဏိယာ ရူပံ န ဇနေတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗံ။ ဋီကာဟဋ္ဌေ။ “အရူပံ ပနာ”တိ အရူပဘူမိပန။ “ယ
သ္မိံရူပေ”တိ ကမ္မဇရူပေ။ “ပစ္စယဘာဝေ အတ္ထီ”တိ ပစ္ဆိမရူပုပ္ပတ္တိယာ ပစ္စယသတ္တိ အတ္ထိ။ ကသ္မာ ဝိညာယတီတိ
စေ။ “ပုတ္တဿာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဗီဇဘာဝသင်္ခါတံ”တိ အမ္ဗဗီဇာဒီနံ ဗီဇဘာဝသင်္ခါတံ။ “နိယာမရူပံ နာမာ”တိ
ဥတုဝိသေသမာဟ။ “ယထာ တ တထာ တ”တိ အနိယမတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ယောနိဘာဝသင်္ခါတံ”တိ တံ တံ ကေ
တ္တကုလဇာတီနံ ဇာတိဘာဝသင်္ခါတံ။ “နိယာမရူပံ”တိ ဥတုဝိသေသ သင်္ခါတံ နိယာမရူပံ။ သဒိသာနိ ရူပသဏ္ဌာနာနိ
ယေသန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ “ပဋိသန္ဓိရူပဿေဝ အာနုဘာဝေ”တိ ကလလကာလာဒီသု ဥပ္ပန္နဿ ပဋိသန္ဓိရူပဿေဝ
အာနုဘာဝေ။ ပုန တမေဝတ္ထံ ဝိသေသေတွာ ဒဿေတုံ “အပိစာ”တိအာဒိမာဟ။ “သမုဒာဂတံ”တိ သုဋ္ဌု ဥပရူပရိ
အာဂတံ။ ဣတ္ထိဘာဝါဒိရူပံ ဗီဇရူပဉ္စ နိယာမေတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “နိယာမကံ”တိ နာနာဝဏ္ဏသဏ္ဌာနာဒီနံ နိယာမကံ။ “တ
တ္ထ ဣမသ္မိံ ဘဝေ”တိအာဒီသု။ ဓနဉ္စ ဓညဉ္စ တတော အဝသေသာ သဗ္ဗေဥပဘောဂပရိဘောဂကစာတိ ဝိဂ္ဂဟော။
ဝိဇ္ဇာ စ သိပ္ပဉ္စ နာနာဗဟုဿုတဉ္စ ပရိယတ္တိ စာတိ ဒွန္ဒော။ “အနာဂတာနံ တာသံ”တိ တာသံ အဘိနဝဓနဓညာဒိသမ္
ပတ္တီနံ။ “ဥပနိဿယ ပစ္စယတာ”တိ ပုဗ္ဗယောဂကမ္မဿ ဥပနိဿယ ပစ္စယတာ။ တတ္ထ ဓနဓညဘောဂကနံ ပဋိလာ
ဘတ္ထာယ ပုဗ္ဗယောဂကရဏံ နာမ ကသိကမ္မ ဝဏိဇ္ဇကမ္မာဒီနံ ကရဏံ။ တတ္ထ ကသိကမ္မေ တာဝ ဓနဓညဘောဂကနံ ပ
ဋိလာဘတ္ထာယ ကသိကမ္မကရဏေ ဓနဓညဘောဂက အနာဂတူပနိဿယ ပစ္စယော။ ဣဒါနိ ကသိကမ္မကရဏံ တဿ ပ
စ္စယုပ္ပန္နံ။ ဓနဓည ဘောဂကနံ ပဋိလာဘပရိဘောဂကာလေသု ကသိကမ္မကရဏံ အတီတူပနိဿယ ပစ္စယော။ တေသံ ပ
ဋိလာဘော စ ပရိဘောဂေ စ တဿ ပစ္စယုပ္ပန္နော။ ကသိကမ္မကရဏက္ခဏေ ပန ခေတ္တ, ဝတ္ထု, ဗီဇ, မေဃဝုဋ္ဌိယော
စ နင်္ဂလာဒီနိ ကသိဘဏ္ဍာနိ စ ကေမဟိံသာ စ ကမ္မကာရက ပုရိသာ စ ပစ္စုပ္ပန္နူပနိဿယော။ ကသိကမ္မကရဏံ တဿ
ပစ္စယုပ္ပန္နံ။ ကမ္မသာဓိကဿ မာတာပိတာဒယော ပုဗ္ဗပုရိသာ တဿ ကမ္မဿ အတီတူပနိဿယ ပစ္စယော။ တံ
ကမ္မံ တဿ ပစ္စယုပ္ပန္နန္တိ။ ဧဝံ သေသေသုပိ။ သေသံ သုဝိညေယျံ။

“ပဉ္စဝိဓ”န္တိအာဒီသု။ “သဏ္ဌာနတ္တံ”တိ အဏု, တဇ္ဇာရီ, ရထရေဏု, လိက္ခာဒီနိ ဥဟာအာယ သဗ္ဗေသံ ရူပသဏ္
ဌာနာနံ ဘာဝေ သဏ္ဌာနတ္တံ။ “ဘာဝေ”တိ စ တေသံ ပဝတ္တိ ဝုစ္စတိ။ “ပဝတ္တိ ဟေတူ”တိ စ ပရမတ္ထ ရူပ ဓမ္မာ ဧဝ။
“အနုပဂမနတော”တိ ဧတ္ထ သဘာဝတော အတိသုခုမတ္တာ အနုပဂမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ အဓိဝစနသင်္ခါတံ နာမာဘိဓာနန္တိ
ဝိဂ္ဂဟော။ “အဓိဝစနံ”တိ စ အတ္ထပ္ပကာသကတ္တာ အဓိကံ ဝစနံ အဓိဝစနံ။ “နာမာဘိဓာန”န္တိ စ နာမပညတ္တိ ဝုစ္
စတိ။ “ဂဟေတဗ္ဗ ဘာဝေ”တိ ဣဒံ စိတ္တံ နာမ, အယံ ဖဿောနာမာတိအာဒိနာ ကထေန္တာနံ သန္တိကာ နာမာဘိဓာနံ
သုတွာ တဒနုရူပဿ သဘာဝတ္တဿ ဇာနနဝသေန ဉာဏေန ဂဟေတဗ္ဗဘာဝေ။ နာမ ပညတ္တာနုသာရေန ဇာနိတ

ဗ္ဗတ္တာ နာမန္တိ ဝုစ္စတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အာရမ္မဏေ နမတီတိ နာမံ။ အာရမ္မဏိက ဓမ္မာ တ တွေ နမန္တီတိ နာမန္တိပိ ယုဇ္ဇတိ။

ဣမသ္မိံ ပစ္စယသင်္ဂဟေ ပစ္စယဓမ္မေသု ပညတ္တီနံပိ သင်္ဂဟိတတ္တာ ပညတ္တိ သင်္ဂဟောပိ ထေရေန ဣဓ နိက္ခိတ္တော။ တတ္ထ "ပညာပီယတီ"တိ တွေ ပညာပနံ နာမ ဝေါဟာရဋ္ဌပနံ။ တဋ္ဌပနံ ဒွိဟိကာရဏေဟိ သိဇ္ဈတိ ဝဒန္တာနံ ဝေါဟာရေန စ, သုဏန္တာနံ သမ္ပဋိစ္ဆနေန စာတိ ဒဿေတုံ "အယံ ပိ"တိအာဒိမာဟ။ "သမ္ပဋိစ္ဆီယတီ"တိ ယထာ ပုဗ္ဗပုရိသေဟိ ဝေါဟာရီယတိ, တထာ ပစ္ဆိမ ဇနပရမ္ပရာဟိ ဝေါဟာရီယတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပကာရေန ဉာပီယတီတိ ပညတ္တီတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ "ဗျဉ္ဇနတ္ထော"တိ မနုဿ, ဒေဝ, ပထဝီ, ပဗ္ဗတာဒိကော သဒ္ဒတ္ထော။ "ပညာ ပီယန္တီ"တိ ပကာရေန ဉာပီယန္တိ။ သဒ္ဒပညတ္တိံ အာဟာတိ အဓိကာရော။ အဓိမတ္တဘာဝပ္ပကာရော နာမ ပထဝီပဗ္ဗတာဒီသု ပထဝီဓာတုယာ အဓိမတ္တ ဘာဝဝိသေသော။ နဒီ သမုဒ္ဒေဒကာဒီသု အာပေါဓာတုယာ။ အဂ္ဂိက္ခန္ဓေသု တေဇောဓာတုယာ။ ဝါတက္ခန္ဓေသု ဝါယောဓာတုယာတိ ဧဝံ အဓိမတ္တ ဘာဝဝိသေသော။ ဝိဝိဓေန ပကာရေန ပရိဏမနံ ဝိပရိဏာမောတိ အာဟ တထာ တထာ ဝိပရိဏာမာကာရန္တိ။ ပထဝီပဗ္ဗတာဒိဝေါဟာရော သဏ္ဌိတာကာရံ နိဿာယ ပဝတ္တော န ဟောတိ။ ပထဝီ နာမ ဧဝံ သဏ္ဌာနာ, ပဗ္ဗတော နာမ ဧဝံ သဏ္ဌာနောတိ သဏ္ဌာနနိယမော နတ္ထိ။ ပံသုသိလာနံ ရာသိပုဉ္ဇပ္ပဝတ္တိ မတ္တေန ဝေါဟာရော သိဒ္ဓေါတိ ဝုတ္တံ "န ဟိ ဣဓ သဏ္ဌာနံ ပဓာနံ"တိ။ "ကဋ္ဌာဒယော ဧဝ ဝုစ္စန္တီ"တိ တေ ဧဝ သဏ္ဌာနနာနတ္တံ ပဋိစ္စ နာနာဝေါဟာရေန ဝုစ္စန္တိ။ ပထဝီ ပဗ္ဗတ နဒီ သမုဒ္ဒာဒီသု ဝိယ ဘူတာနံ ပဝတ္တိဝိသေသာကာရေနာတိ ဝုတ္တံ "န ဟိ ဣဓ သမူဟော ပဓာနံ"တိ။ "ဥပါဒါပညတ္တီ"တိ ပဉ္စက္ခန္ဓ ဓမ္မေ ဥပါဒါယ တေဟိ အနညံ ဧကီဘူတံ ကတွာ ပညတ္တိ။ န အာကာသ ပညတ္တိ ဒိသာဒေသပညတ္တိယော ဝိယ တေဟိ ခန္ဓေဟိ မုဉ္စိတွာ ပညတ္တိ။ "ယတော"တိ ယမှာဒိသတော။ "လဒ္ဓပ္ပကာသတ္တာ"တိ လဒ္ဓပ္ပဘာသတ္တာ။ "အဟဿာ"တိ ဒိဝသဿ။ ဥဒ္ဓုမာတကာဒီနိ 'ဥဒ္ဓုမာတကံ ပဋိကူလံ'တိအာဒိနာ ပဋိကူလဝသေန မနသိကရောန္တဿပိ နိမိတ္တံ ဥပဋ္ဌဟန္တံ ဘူတဝိကာရပ္ပကာရေန ဥပဋ္ဌဟတီတိ ကတွာ ဘူတနိမိတ္တေ သင်္ဂဏှာတိ။ "အဋ္ဌကထာယံ"တိ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ အဋ္ဌကထာယံ။ "တာသံ"တိ ဘူမိပဗ္ဗတာဒိကာနံ အတ္ထ ပညတ္တီနံ။ "တထာ တထာ"တိ အယံ ဘူမိ, အယံ ပဗ္ဗတော, တိအာဒိနာ တေန တေန ဝေါဟာရေန။ အတ္ထာနံ ပရမတ္ထာနံ ဆာယာတိ အတ္ထစ္ဆာယာ။ "ဆာယာ"တိ စ နိမိတ္တံ စ ဆာယာယော ဝုစ္စန္တိ။ အတ္ထစ္ဆာယာနံ အာကာရော အတ္ထစ္ဆာယာကာရော။ "အာကာရော"တိ စ နာနာသမူဟ နာနာ သဏ္ဌာနာဒိကော အာကာရော။ အတ္ထောတိ တ သဒ္ဒာဘိဓေယျော ဝစနတ္ထော။ သောယေဝ သမူဟာကာရာဒိ နိမိတ္တံ တ မတ္တတ္တာ အတ္ထစ္ဆာယာကာရောတိ ဝုစ္စတီတိ ဣမမတ္တံ ဒဿေတိ "သဒ္ဒာဘိဓေယျ သင်္ခါတေနာ"တိ အာဒိနာ။ "ဒဗ္ဗပ္ပဋိဗိမ္ဗာကာရေနာ"တိ ဒဗ္ဗသင်္ခါတေန ပဋိဗိမ္ဗာကာရေန။ "ဩလမ္ဗိယာ"တိ အဝလမ္ဗိတွာ။ "ဂဏနူပဂံ ကတွာ"တိ အယ မေကော အတ္ထော, ဣဒမေကံ ဝတ္ထုတိ ဧဝံ ဂဏနူပဂံ ကတွာ။ "ဣမေဆာ"တိ ဣမေ ဆသဒ္ဒပညတ္တိ ဝေါဟာရာ နာမ နာမကမ္မာဒိ နာမံ။ "အတ္တနီ"တိ နာမပဒ သင်္ခါတေ အတ္တနိ။ အတ္ထ ဝိသယံ ဧဝ ဟုတွာ ပဝတ္တတီတိ ဘာသညူနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ "နာမေ သတီ"တိ အက္ခရသမူဟော ပဒံ, ပဒသမူဟော ဝါကျန္တိ ဧဝံ ဝုတ္တေ နာမပဒေ ဝိဇ္ဇမာနေ သတိ။ "တဒုဂ္ဂဏှာဟန္တာနံ"တိ တံ တံ နာမပဒံ တစုဂ္ဂတကရဏ ဝသေန ဥဂ္ဂဏှာဟန္တာနံ ဇနာနံ။ "တဒတ္ထာ"တိ တဿ တဿ နာမ ပဒဿ အတ္ထာ။ "အာဂစ္ဆန္တိ ယေတ"တိ ဘာသညူနံ ဉာဏာဘိမုခံ အာဂစ္ဆန္တိယေဝ။ ဧတေန အတ္တနိ အတ္ထဿ နာမနံ နာမ အတ္ထဇောတန ကိစ္စမေတန္တိ ဒီပေတိ။ "သုဏန္တာနံ ဉာဏံ"တိ ဧတ္ထ "ဉာဏံ"တိ ဥပလက္ခဏ ဝစနံ, အကုသလ ဝိညာဏဿပိ အဓိပ္ပေတတ္တာ။ "တံ တံ အတ္ထာဘိမုခံ နာမေတီ"တိ အာရမ္မဏ ကရဏဝသေန နာမေတိ။ "နာမဂ္ဂဟဏ ဝသေနာ"တိ အယံ အသုကောနာမ ဟောတူတိ ဧဝံ နာမဂ္ဂဟဏဝသေန။ "ဓာရီယတီ"တိ ယာဝဇီဝံပိ အပ္ပမုဿမာနံ ကတွာ ဓာရီယတိ။ နီဟရိတွာ ဝုစ္စတိ အတ္ထော တောယာတိ နိရုတ္တိ။ "တောယာ"တိ ကရဏဘူတာယ တောယနာမဇာတိယာ။ "အဝိဒိတပက္ခေ"တိ နာမပဒံ အဿုတကာလေ အဝိညာတပက္ခေ။ "တတော နီဟရိတွာ"တိ အဝိဒိတပက္ခတော ဉာဏေန နီဟရိတွာ။ "ကထီယတီ"တိ တံ သုတကာလေ ဝဒန္တေန သုဏန္တဿ အာစိက္ခီယတိ ဉာပီယတိ။ "အတ္ထဿာ"တိ အဝိဒိတပက္ခေ ဌိတဿ အတ္ထဿ။ "တေဿေတ"တိ နာမပဒဿေဝ။ နာမပဒန္တိ စ ကိရိယ ပဒံပိ , ဥပသဂ္ဂပဒမ္ပိ, နိပါတပဒမ္ပိ, ပါဋိပဒိကပဒံပိ, ဣဓ နာမပဒန္တွေဝ ဝုစ္စတိ။ "ဝိသေသနဘူတာနံ"တိ အညပဒတ္ထသမာသေ သမာသပဒါနံ အတ္ထာ ဝိသေသနာ နာမ။ ဧဝံ ဝိသေသနဘူတာနံ။ "ပုဂ္ဂလဿာ"တိ အညပဒတ္ထဘူတဿ အဘိညာလာဘီ ပုဂ္ဂလဿ။ "ဝဒန္တီ"တိ အာနန္ဒာစရိယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သော ဟိ ဓမ္မသင်္ဂဏီယံ ပညတ္တိဒုကနိဒ္ဒေသေ မူလဋီကာယံ တထာ ဝဒတိ။ "တဗ္ဘာဝံ"တိ အက္ခရ ပဒဗျဉ္ဇန ဘာဝံ။ "အဿာ"တိ နာမပညတ္တိယာ။ အက္ခရပဒဗျဉ္ဇနံ ကေစရော အာရမ္မဏံ အဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ "အနုသာ

ရေနာ''တိ အနုဂမနေန။ ''လောကသင်္ကေတ နိမ္မိတာ''တိ လောကသင်္ကေတညာဏေန ပဝတ္တိတာ။ ''လောကသင်္ကေတညာဏံ''တိ စ ဣဒံ နာမံ ဣမဿတ္ထဿ နာမံ, အယမေတ္ထော ဣမဿ နာမဿ အတ္ထောတိ ဧဝံ ပုရေတရံ လောကသညာဏ ဇာနနကညာဏံ။ ''အတီတ သဒ္ဒမတ္တာရမ္မဏာ''တိ သောတဝိညာဏ ဝီထိယာ အာရမ္မဏံ ဟုတွာ နိရုဒ္ဓံ အတီတ သဒ္ဒမတ္တံ ကုရုမာနာ။ ''တေန ဝုတ္တဝစနေ''တိ တေန သိက္ခံ ပစ္စက္ခန္တေန ဘိက္ခုနာ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာမီတိ ဝုတ္တဝစနေ။ ပစ္စုပ္ပန္နံ သဒ္ဒံ သောတဝိညာဏ ဝီထိယာ, အတီတဉ္စ သဒ္ဒံ မနောဝိညာဏ ဝီထိယာတိ ယောဇနာ။ ''တာနိ အက္ခရာနီ''တိ သိက္ခံ ပစ္စက္ခာမီတိ တတ္ထေ အဝယဝက္ခရာနိ။ ''အယံ အက္ခရ သမူဟော''တိ ဣဒံ နာမပဒန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေသု အတ္ထေသု။ ''ဝိနိစ္ဆယဝီထိ''တိ အက္ခရ ပဒသလ္လက္ခဏဝီထိဥ္စ။ ''ကေက္ခရေ သဒ္ဒေ''တိ 'ကေ' ဣစ္စာဒိကေ ကေက္ခရေ ပညတ္တိ သဒ္ဒေ။ ''ယာ''တိ နာမ ပညတ္တိ။ ''ဝဒန္တဿ မနသာ''တိ သမ္ဗန္ဓော။ ''ပုဗ္ဗဘာဂေ''တိ ယံ ကိဉ္စိ အတ္ထံ ပရေသံ ဝတ္တုကာမော ဝဒန္တော တဿ တဿ အတ္ထဿ နာမံ ပဌမံ မနောဒွာရဝီထိယာ နိယမေတွာ ဧဝ ဝဒတိ, တံ နာမံ ပုဗ္ဗဘာဂေ ဝဒန္တေန မနသာ ဝဝတ္ထာပိတာ နာမပညတ္တီတိ ဝုစ္စတိ။ ပဋိဟဋိကထနံ ပဝတ္တိက္ကမကထနံ။ ''ဝုတ္တံ''တိ အဋ္ဌကထာသု ဝုတ္တံ။ တထာ အဒ္ဓမတ္တိကန္တိ စ ဝုတ္တန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ''ဝုတ္တံ''တိ စ သဒ္ဒသတ္ထေသု ဝုတ္တံ။

ကထာယံ။ ''မတ္တာ''တိ ကေဝိဇ္ဇုပ္ပာဒက္ခဏံ ဝုစ္စတိ။ ကော မတ္တာယဿာတိ ကေမတ္တော။ ''ဒီဃမုစ္စတေ''တိ ဒီဃော နာမ ဝုစ္စတေ။ ''ပ္လုတော''တိ နာနပ္ပကာရေန ရုတော ကထိတောတိ ပရုတော ။ သော ဧဝ ရကာရဿ လကာရံ ကတွာ ပကာရေ စ သရလောပံ ကတွာ ပ္လုတောတိ ဝုစ္စတိ။ ဂီတန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''ပရမတ္ထ သဒ္ဒသင်္ဃာဋ္ဌာနံ''တိ ပရမ္ပရာ ပဝတ္တာနံ ပရမတ္ထ သဒ္ဒရာသီနံ။ ''အနေကကောဋိသတသဟဿာနိ စိတ္တာနီ''တိ ဇဝနဝီထိနံ အန္တရန္တရာ ဘဝင်္ဂစိတ္တေဟိ သဒ္ဓိံ အနေကကောဋိသတသဟဿာနိ စိတ္တာနိ။

ပဉ္ဇာနနယာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

ပစ္စယသင်္ဂဟာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၉. ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ဂဟအနုဒီပနာ

၁၇၀. ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ဂဟေ ။ ဝိဒိတော ဝိညာတော နာမရူပ ဝိဘာဂေ ယေနာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ယောဂီ ပုဂ္ဂလော။ “ကိလေသေ သမေတီ”တိ ကာမစ္ဆန္ဒာဒိကေ နီဝရဏကိလေသေ ဥပသမေတိ။ “တထာ ပဝတ္တော”တိ ဘာဝနာဝသေန ပဝတ္တော။ ဝူပသမနဝသေန တ ပဝတ္တော။ “တာယာ”တိ တာယဘာဝနာ ပညာယ, ပဿန္တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ပဿိတံ”တိ သမနုပဿိတံ။ ကထံ ကသိဏဘာဝနာဒိကံ ယောဂကမ္မံ အတ္တာဝ အတ္တနော ဌာနံ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ “အာဒိမဇ္ဈပရိယောသာနာနံ”တိအာဒိ။ ဝိဘာဝနိပာဌေ။ “ပဒဋ္ဌာနတာယာ”တိ ဧတေန တိဋ္ဌတိ အနိဝတ္တမာနံ ပဝတ္တတိ ဧတေနာတိ ဌာနန္တိ အတ္ထေန ပဒဋ္ဌာနမေဝ ဌာနန္တိ ဝုစ္စတီတိ ဒီပေတိ။ “သုခဝိသေသာနံ”တိ ဈာနသုခ မဂ္ဂသုခ ဖလသုခါနံ။ “ဒသကသိဏာနီ”တိအာဒီသု မုဋ္ဌတော တ ဥပစာရတော တ ဒွိဓာပိ အတ္ထံ ဒဿေတုံ “ဒသကသိဏာနီ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “သေသာနိပီ”တိ အပ္ပမညာဒီနိ သေသကမ္မဋ္ဌာနာနိပိ။ ယံ ယံ အနုရူပံ ယထာနုရူပံ။ “သမုအာစရဏံ”တိ ပုနပ္ပုနံ ဘုသံ ပဝတ္တနံ။ “သံသဂ္ဂ ဘေအော”တိ ဧကေမေကဿ ပုဂ္ဂလဿ ကဿစိ ဒွေဝစရိယာ, ကဿစိ တိဿောတိအာဒိနာ သမ္မိဿ ဝိဘာဂေ။ အဋ္ဌကထာယံ”တိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ အဋ္ဌကထာယံ။ “သဗ္ဗာယပိ အပ္ပနာယာ”တိ ဈာနပ္ပနာယ စ မဂ္ဂပ္ပနာယ စ ဖလပ္ပနာယ စ။ “ယာ အာသန္နေ ပဝတ္တာ ဒူရေ ပဝတ္တာတိ အဓိကာရော။ “ဣတရာ ပနာ”တိ ဒူရေ ပဝတ္တာပန။ “တာသံ ပနာ”တိ တိဿန္နံ ဘာဝနာနံ ပန။ “တေသံ ပီ”တိ ဒွိန္နံ နိမိတ္တာနံပိ။ “ဝိဒတ္ထိစတုရင်္ဂုလံ” နာမ ဝိတ္ထာရတော စတုရင်္ဂုလာဓိကံ ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏံ။ ဝိဒတ္ထိပ္ပမာဏံ တ စတုရင်္ဂုလပ္ပမာဏံ တတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ တထာဟိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေ တယောကသိဏ ဝိဓာနေ စတုရင်္ဂုလပ္ပမာဏံ သီသံ တတေန ပဟာရိယမာနံ ဒိသ္ဝတတိ ဝုတ္တံ။ ခလမဏ္ဍလံ နာမ ကဿကာနံ ကဿမဒ္ဒနဘူမိဘာဂမဏ္ဍလံ။ “ကတံ တ”တိ နီလာဒိဝဏ္ဏဝိသေသရဟိတံ အရုဏဝဏ္ဏံ မတ္တိကက္ခဏ္ဍံ ဥဒကေန မဒ္ဒိတ္ဝတ စက္ကမဏ္ဍလံ ဝိယ ပရိမဏ္ဍလံ သုမဋ္ဌတလံ ပထဝိမဏ္ဍလံ ကရောန္တိ။ ဧဝံ ကတံ တ။ “အကတံ တ”တိ ကတ္ထစိ ဘူမိဘာဂေ ကေနစိ အကတံ သယံ ဇာတံ တ။ “ကသိဏေန ဇမ္ဗုဒီပဿာ”တိ ဧတ္ထ။

> ဗုဒ္ဓောတိ ကိတ္တယန္တဿ၊ ကာယေ ဘဝတိ ယာ ပီတိ။
> ဝရမေဝ ဟိ သာပီတိ၊ ကသိဏေနပိ ဇမ္ဗုဒီပဿာတိ။

ကထာသေသော။ တတ္ထ ဇမ္ဗုဒီပဿ ကသိဏတော သာပီတိဝရာ ဧတေတိ ယောဇနာ။ “ကသိဏတော”တိ စ သကလမဏ္ဍလတော။ သကလဿ ဇမ္ဗုဒီပမဏ္ဍလဿ ဣဿရိယာဓိပတိတော ပီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “သန္နိဝိဋ္ဌာ”တိ သမံ သဏ္ဌိတာ။ “သဏ္ဌာန ပညတ္တီ”တိ မဏ္ဍလသဏ္ဌာနေန ဥပဋ္ဌိတာ နိမိတ္တပညတ္တိ ဧဝ ဝုစ္စတိ။ “ဖုဋ္ဌဋ္ဌာနေ”တိ ကာယေတ ရုက္ခဂ္ဂါဒီသုတ တတေန ပဟတဋ္ဌာနေ။ “တယု ဝဋ္ဋီ”တိ တတပရိမဏ္ဍလံ။ စန္ဒသူရိယာနံ အဂ္ဂိဿ စ ဩဘာသေန ဝိသိဋ္ဌာတိ သမာသော။ “ဝိသိဋ္ဌာ”တိ ဝိသေသိတာ။

“ဥမာတံ”တိ ဥမာယိတံ။ ဥမပူရိတပဋ္ဋံ ဝိယာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ “သူနဘာဝံ ဂတံ”တိ။ အန္တေ ကကာရော နိန္ဒတ္ထဇောတကောတိ ဝုတ္တံ “ကုစ္ဆိတတ္တာ”တိ။ ဇေဂုစ္ဆိ တဗ္ဗတ္တာတိ အတ္ထော။ “ဆဝသရီရဿာ”တိ လာမကသရီရဿ။ “တဒေတ”တိ ဆဝသရီရမေဝ။ ဝိပုဗ္ဗကံ ဝိစ္ဆိန္နကံ နာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။ တတ္ထ ဝိသေသေန နီလန္တိဝိနီလံ။ တမေဝ ကုစ္ဆိတတ္တာ ဝိနီလကံ။ “တဒေဝ ပုန ပစ္စိတ္တတ”တိ ဝိနီလကသရီရမေဝ ပုန ကာလာတိက္ကမေ ပစ္စိတ္တတ။ ပူတိလောဟိတာနံ ပရိပက္ကဘာဝံ ပတ္တတတိ အတ္ထော။ တတော တတော ဒွတရစ္ဆိဒ္ဒတော။ ယုတ္တံ တဒေဝ သရီရန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ ဝိစ္ဆိန္နကံ နာမ, ဝိစ္ဆိဒ္ဒကန္တိပိ ပဌန္တိ။ “အပကမိုတ္တတ”တိ ခဏ္ဍာနိ သရီရတော မောစေတ္တတ တံ တံ ပဒေသံ ကမိုတ္တတ။ “ပဋ္ဋရိတလောဟိတ သရီရံ”တိ ဆိန္နဝိဒ္ဓဋ္ဌာနေသု ဝဏမုခေဟိ ပဋ္ဋရိတလောဟိတသရီရံ။

“ဗုဒ္ဓါနုဿတီ”တိ ဧတ္ထ ဗုဒ္ဓသဒ္ဒော ဂုဏ္ဍူပစာရ ဝစနံ ဟောတိ။ ဂုဏာနော ဒဗ္ဗဿ နာမေန ဂုဏာနံ ဂဟေတဗ္ဗတ္တာတိ ဝုတ္တံ “ဗုဒ္ဓဂုဏာဿ အနုဿတိ ဗုဒ္ဓါနုဿတီ”တိ။ သေသယော ဓမ္မာနုဿတာဒီသု။ “အရဟတာဒီ”တိ အရဟတာဒိဂုဏော။ ဝိဂတာနိ ဒုဿိလ္လာဒီ မလာနိ စ မစ္ဆေရစ္စ ယဿ တံ ဝိဂတမလမစ္ဆေရံ။ တဿ ဘာဝေတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “အတ္တနာ အဓိဂတနိဗ္ဗာနဉ္စာ”တိ ဧတေန အရိယပုဂ္ဂလာနံ ကိလေသာနံ အစ္စန္တဝူပသမော ဝုတ္တော။ “ယံ အာရဗ္ဘာ”တိ ယံ ပုဂ္ဂလံ အာရဗ္ဘ။ ဟိတူပသံဟာရော နာမ အယံ ပုဂ္ဂလော အဝေရော ဟောတု, အဗျာပဇ္ဇော ဟောတူတိအာဒိနာ အဝေရတာဒီနိ ဟိတသုခါနိ တသ္မိံ ပုဂ္ဂလေ စိတ္တေန ဥပသံဟရဏံ။ ကရုဏာ, မုဒိတာ, ဟေဋ္ဌာ စေတသိ

ကသင္ဂဟော ဝုတ္တတ္ထာ ဧဝ။ ဟိတူပသံဟာရော စ ဟိတမောဒနာ စ အဟိတာပနယနဉ္စာတိ ဒွဝန္ဒော။ တတ္ထ ဟိတူပ
သံဟာရော မေတ္တာယ ကိစ္စံ။ ဟိတမောဒနာ မုဒိတာယ။ အဟိတာပနယနံ ကရုဏာယ ကိစ္စံ။ တတ္ထ ပရံ ဟိတသုခသမ္ပန္န
နံ ဒိသွာ တေန ပရဟိတေန အတ္တနိ ပီတိပာမောဇ္ဇဝမုနံ ဟိတမောဒနာ နာမ။ ပရံ ဒုက္ခိတံ ဒိသွာ အယံ ဣမမှာဒုက္ခာ
မုစ္စတု, မာကိလမတူတိ ဧဝံ စိတ္တေန ပရသ္မိံ အဟိတသ္သ ဒုက္ခသ္သ အပနယနံ အဟိတာပနယနံ နာမ။ ''တေသံ''တိ ပ
ရသတ္တာနံ။ သသ္သ အတ္တနော ဣဒန္တိ သကံ။ ''ဣဒံ'' သုခဒုက္ခကာရဏံ။ အတ္တနာ ကတကမ္မံ ဧဝ သကံ ယေသံ တေ က
မ္မသ္သကာ။ ပရသတ္တာ ဧဝ။ တေသံ ဘာဝေါ။ တသ္သ အနုဗြူဟနန္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''သီမသမ္ဘေဒော''တိ အတ္တာ စ
ပိယပုဂ္ဂလော စ မဇ္ဈတ္တပုဂ္ဂလော စ ဝေရိပုဂ္ဂလော စာတိ စတဿော သီမာ။ သမ္ဘိန္ဒနံ သမ္ဘေဒေါ။ သမ္မိဿနံ
အနာနတ္တကရဏန္တိ အတ္ထော။ သီမာနံ သမ္ဘေဒေါ သီမသမ္ဘေဒေါ။ သဗ္ဗာ ဣတ္ထိယော, သဗ္ဗေပုရိသာတိအာဒိ
နာ ဩဓိသော ပရိစ္ဆေဒတော ဖရဏံ ဩဓိသောဖရဏံ နာမ။ သဗ္ဗေသတ္တာ, သဗ္ဗေပာဏာ, သဗ္ဗေဘူတာတိအာဒိနာ အ
နောဓိသော အပရိစ္ဆေဒတော ဖရဏံ အနောဓိသောဖရဏံ နာမ။ ပုရတ္ထိမာယဒိသာယ သဗ္ဗေသတ္တာ အဝေရာဟောန္တု
တိအာဒိနာ ဒိသာဝိဘာဂဝသေန ဖရဏံ ဒိသာဖရဏံ နာမ။ ''တံ သမင်္ဂိနော စာ''တိ တာဟိ အပ္ပမညာဟိ သမင်္ဂိနော ပုဂ္ဂ
လာ။ ''နိစ္စံ သောမ္မဟဒယဘာဝေနာ''တိ သဗ္ဗကာလံ သန္တသီတလ ဟဒယဘာဝေန။ ဗြဟ္မသဒ္ဒော တ သေဋ္ဌပရိယာ
ယော 'ဗြဟ္မံ ပုညံ ပသဝတီ'တိအာဒီသု ဝိယ။ အသိတဗ္ဗံ ဘုဥ္ဇိတဗ္ဗန္တိ အသိတံ။ ပဉ္စဘောဇနံ။ ပာတဗ္ဗန္တိ ပီတံ။ အဋ္ဌ
ဋ္ဌဝိဓံ ပာနံ။ ဒန္တေန ခါယိတဗ္ဗံ ခါဒိတဗ္ဗန္တိ ခါယိတံ။ ပူဝက္ခဇ္ဇဖလက္ခဇ္ဇာဒိကံ နာနာခါဒနီယံ ။ အင်္ဂုလီဟိပိ ဂဟေ
တွာ သာယိတဗ္ဗံ လေဟိတဗ္ဗန္တိ သာယိတံ။ မဓုဖာဏိတာဒိကံ သာယနီယံ။ သရသပ္ပဋိကူလတာ နာမ အတ္တနော
သဘာဝတော ပဋိကူလတာ။ စတုဗ္ဗိဓောပိ ဟိ အာဟာရော ဘာဇနေသု တ ဟတ္ထမုခာဒီသု တ ယတ္ထ ယတ္ထ သမ္မက္
ခေတိ, လဂ္ဂတိ, လိမ္ပတိ။ တံ ဥဒကေန ဓောဝိတဗ္ဗံ ဟောတိ။ အဓောတံ ပန တမ္ပိ ဇေဂုစ္ဆနီယံ ဟောတိ။ အာသယတော
ပဋိကူလတာ နာမ တသ္သ အဇ္ဈောဟရိယမာနသ္သ ကဏ္ဏာဒီသု ဌိတေဟိ ပိတ္တသေမှာဒီဟိ အာသယေဟိ သမ္မိသ္
သနဝသေန ပဋိကူလတာ။ နိဓာနတော ပဋိကူလတာ နာမ နိဓာနတော ပဋိကူလတာ။ ''နိဓာနံ''တိ စ အာမာသယော ဝုစ္စတိ။ ပ
က္ကတော ပဋိကူလတာ နာမ တသ္သ နိဓာနဂတသ္သ ပရိပက္ကကာလေ ဂူထမုတ္တာဒိဘာဝပတ္တိတော ပဋိကူလတာ။
အပက္ကတော ပဋိကူလတာ နာမ တသ္မိံ အပရိပက္ကေ အဇိဏ္ဏေ သတိ သရီရေ နာနာရောဂုပ္ပတ္တိဝသေန ပဋိကူ
လတာ။ ဖလတော ပဋိကူလတာ နာမ တသ္သ ပရိပက္ကကာလတော ပဋ္ဌာယ သရီရေ ကေသလောမာဒီနံ ပဋိကူလရာသီနံ ဝ
မုနဝသေန ပဋိကူလတာ။ နိဿန္ဒတော ပဋိကူလတာ နာမ တသ္သ န ဝဟိဒ္ဒွတရေဟိ တ လောမကူပေဟိတ အညေဟိ
နာနာဝဏမုခေဟိ တ ဥဂ္ဃရဏ ပဂ္ဃရဏာဒိဝသေန ပဋိကူလတာ။ ''တတ္ထာ''တိ တသ္မိံ စတုဗ္ဗိဓေ အာဟာရေ။ ''နိကန္
တိပ္ပဟာနသညာ''တိ ကန္တာရမဂ္ဂေ မာတာပိတူနံ ကန္တာရနိတ္ထရဏတ္ထာယ ပုတ္တ မံသခါဒနေ ဝိယ အတိ မနုညေပိ အာ
ဟာရေ ရသတဏှာ ပဟာနဝသေန ပဝတ္တာ သညာ။ ''သလက္ခဏာဒိဝသေနာ''တိ သလက္ခဏသသမ္ဘာရာဒိဝသေန။ ''ရာ
ဂေန စရတီ''တိ ဧတ္ထ ''ရာဂေနာ''တိ ကရဏတ္ထေ, ဣတ္ထမ္ဘူတလက္ခဏေတ ကရဏ ဝစနံ။ တတ္ထ ကရဏတ္ထေ
တာဝ ''ရာဂေန စရတီ''တိ စတူသု ဣရိယာပထေသု ယေဘူယ္ယေန ရာဂစိတ္တေန စရတိ။ ရာဂစိတ္တေန နိယ္ယမာနော ဝိ
စရတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣတ္ထမ္ဘူတ လက္ခဏေ ပန ''ရာဂေန စရတီ''တိ တေသု ရာဂကေတု ရာဂဓဇော ဟုတွာ ဝိစ
ရတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''အဿာ''တိ တသ္သပုဂ္ဂလဿ။ ''ဥဿန္နော''တိ ဥဂ္ဂတော ဟာကဋ္ဌတရော။ ဗဟုတရော
တိပိ ဝဒန္တိ။ ''ပဟာနာယာ''တိ ဧတ္ထ ဣတိသဒ္ဒော အာဒိ အတ္ထော။ တေန ကရုဏာ ဘာဝေတဗ္ဗာ ဝိဟိံသာယ ပဟာ
နာယ။ မုဒိတာ ဘာဝေတဗ္ဗာ အရတိယာ ပဟာနာယာတိ ဣမံ ဟဋ္ဌိသေသံ သင်္ဂဏှာတိ။ ''နိဿရဏတာဝစနတော''တိ
နိဿရဏဉ္ဟေတံ ဗျာပါဒဿ ယဒိဒံ မေတ္တာစေတော ဝိမုတ္တိ။ နိဿရဏဉ္ဟေတံ ဝိဟေသာယယဒိဒံ ကရုဏာ စေ
တောဝိမုတ္တိ။ နိဿရဏဉ္ဟေတံ အရတိယာ ယဒိဒံ မုဒိတာ စေတော ဝိမုတ္တီတိ ဧဝံ နိဿရဏ ဘာဝဝစနတော စ။ စတသ္
သော အပ္ပမညာယော။ လ။ အေသ စရိတဿာတိ ဝုတ္တံ။ ''အေသ ဝတ္ထုတ္တာဘာဝတော စာ''တိ အေသုပ္ပတ္တိယာ
ဝတ္ထု ဘာဝဿကရဏ ဘာဝဿ အဘာဝတော စ။ နီလာဒီနိ စတ္တာရိ ကသိဏာနိ အေသ စရိတဿာတိ ဝုတ္တံ။ ကသ္
မာပနေတ္ထ အေသ စရိတဿ ဥပေက္ခာ သပ္ပာယကာရဏံ ဝိသုံ န ဝုတ္တန္တိ။ အညကာရဏတ္တာ န ဝုတ္တန္တိ ဒသ္
သေန္တော ''ဧတ္ထ စာ''တိအာဒိမာဟ။ ''တိဿော''တိ တိဿော အပ္ပမညာယော။ ''မနာပိယရူပါနီ''တိ မနာပိယဝဏ္
ဏာနိ။ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တော စ ဟောတီတိ အဓိကာရော။ ''တဿာ''တိ ပမာဒ ဗဟုလဿ ဝိက္ခိတ္တစိတ္တဿ စ ပုဂ္
ဂလဿ။ ဝုတ္တံ သိယာ။ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေ ပန ဧဝံ ဝုတ္တံ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝိဘာဝနိပာဌေ။ ''ဗုဒ္ဓိဝိသယ ဘာဝေ
နာ''တိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ ဗုဒ္ဓိဝိသယတ္တာ မောဟစရိတဿ သပ္ပာယံ။ ဗုဒ္ဓိဝိသယဘူတာနိ မရဏ ဥပသမသညာ ဝဝတ္ထာနာ
နိပိ မောဟစရိတဿ သပ္ပာယာနိ သိယုန္တိ ဝုတ္တံ ''ဝေဥဟိသတိ''တိအာဒိံ။ ''ဘူတကသိဏာနီ''တိ ပထဝီကသိဏာဒီနိ
မဟာဘူတကသိဏာနိ။ ''တတ္ထာပီ''တိ တ တေသု စတ္တာလီသ ကမ္မဋ္ဌာနေသုပိ။ ဧဝံသတိ ဝဏ္ဏကသိဏာနံ ပုထုလခုဒ္ဒ

ကတာပိ ဇွတ္တေ သင်္ဂဟိတာ ဟောတီတိ။ “မဟန္တံ”တိ ဝိဒတ္ထိ စတုရင်္ဂုလတော မဟန္တံ။ ယဒိ ဝေသန္တော ယထာရုတ
မေဝ ယုဇ္ဇေယျ။ ဇံသတိ ခုဒ္ဒကံ ဝိတက္ကစရိတဿေဝ သပ္ပာယံ, န ဗုဒ္ဓိစရိတာဒီနန္တိ ဝေမတ္တောပိ ဂဏှေယျ။
အထ ဗုဒ္ဓိစရိတဿ ပန အသပ္ပာယံ နာမ နတ္ထီတိ အဋ္ဌကထာဝစနေန ဝိရုဇ္ဈေယျာတိ ကမ္မိနာ အဓိပ္ပာယေန “ခုဒ္ဒက
န္တိ ပဒေယုဇ္ဇတီ”တိ ဝုတ္တံ။ အထတ, ပုထုလံ မောဟစရိတဿ, ခုဒ္ဒကံ ဝိတက္ကစရိတဿေဝ, နမောဟစရိတဿာ
တိ အတ္ထော သတိ, ဗုဒ္ဓိစရိတာဒီနံ ပန ပုထုလံပိ ခုဒ္ဒကံပိ အနုညာတံ ဟောတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “သဗ္ဗစ္ဆေတံ”တိ သဗ္ဗဉ္စ ဧ
တံစရိတဝိဘာဂဝစနံ။ ဉဇုဝိပစ္စနီကဝသေန တီသု အကုသလ စရိတေသု ပုဂ္ဂလေသု။ ဝိတက္က စရိတေ စ အတိသပ္ပာယတာ
ယ သဒ္ဓာဗုဒ္ဓိ စရိတေသူတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ “ရာဂါဒီနံ ပန အဝိက္ခမ္ဘိကာ”တိအာဒိ။

“ဗုဒ္ဓဓမ္မ။ လ။ ဂုဏာနံ”တိ ဇွတ္တေ ဂုဏသဒ္ဒော ပစ္စပဒေသု ယောဇေတဗ္ဗော ဗုဒ္ဓဂုဏာနဉ္စ ဓမ္မဂုဏာနဉ္စာတိအာဒိနာ။
“တတ္ထာ”တိ တသ္မိံ ဂုဏပဒေ။ န တပ္ပေတီတိ အတပ္ပနီယော။ တပ္ပနံ သန္တုဋ္ဌိံ န ဇနေတီတိ အတ္ထော။ သံဝေဇနံ
သံဝေဂံ ဇနေတီတိ သံဝေဇနီယော။ “ဓမ္မော”တိ သဘာဝေါ။ သံဝေဇနီယော ဓမ္မော ယဿာတိ သံဝေဇနီယ ဓမ္မံ။ မရ
ဏံ။ “ပဉ္စမဇ္ဈာနသမာဓိဿာ”တိ ရူပာဝစရ ပဉ္စမဇ္ဈာန သမာဓိဿ။ “ဥဒယမတ္တာနီ”တိ ဝမိုတမတ္တာနိ။ “တတ္
ထာ”တိ ပဋိကူလာရမ္မဏေသု။ “ပုဗ္ဗဆင္ဒကဿာ”တိ ပုရာဏဆင်္ဒကဿ။ ဂူထမုတ္တဝိဿဇ္ဇနေ ကဿာတိ ဝု
တ္တံ ဟောတိ။ တေနာဟ “ဂူထရာသိ ဒဿနေ ဝိယာ”တိ။ န တေ ကအာစိ သောမနဿေန ဝိနာ အပ္ပနံ ဟာပုဏန္တိ။ ဗျာ
ဟာဒဝိဟိံသာ အရတီနံ ဒူရိဘာဝေန သောမနဿုပ္ပတ္တိယာ အတိသုကရတ္တာ ပဉ္စမဇ္ဈာနေ ဝိယ သုခသောမနဿာနဉ္စ
စ အဝိက္ခမ္ဘနတော။ “ဥအာသိနပက္ခေ”တိ အဇ္ဈုပေက္ခနပက္ခေ။ “ဒဋ္ဌဟံ”တိ ဘုသံ။ “ဝိဘူတံ”တိ ဟာကဋံ။ နိမိတ္တံ
ဒဋ္ဌဟဝိဘူတံ ကတွာ ဂဟဏံ ဒဋ္ဌဟ ဝိဘူတဂ္ဂဟဏံ။ “ကဿစိ အာရမ္မဏဿာ”တိ ဗုဒ္ဓဂုဏာဒိ အာရမ္မဏဿ။ “ပ
ဋိဘာဂနိမိတ္တံ”တိ ဇွတ္တေ ပဋိဘာဂသဒ္ဒော တဿ ဒိသေ ပဝတ္တောတိ အာဟ “တာဒိသေ”တိအာဒိ။ “တံသဏ္ဌ
ဌာနေ”တိ ဧတေန ပထဝိမဏ္ဍလာဒီသု ဝိယ သဏ္ဌာနာကာရေန ဌိတေသု သဘာဝ ဓမ္မ ပုဉ္စေသု ဧဝ တဿဒိသံ ပဋိဘာဂ
နိမိတ္တံ နာမ သိဇ္ဈတီတိ ဒဿေတိ။ “ဧဝ”န္တိ သမထသင်္ဂဟေ တာဝ ဒသကသိဏာနိ, ဒသအသုဘာတိအာဒိနာ ဝုတ္
တေန ဝစနက္ကမေန။ “ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ”တိ ဘာဝနာကမ္မံ အာရဘိတုကာမေန ဘိက္ခုနာ အာစရိယဿ သန္တိကေ
သဗ္ဗဿ ကမ္မဋ္ဌာန ဝိဓာနဿ ဥဂ္ဂဟဏံ ဥဂ္ဂဟော။ တသ္မိံ ကောသလ္လံ ဥဂ္ဂဟကောသလ္လံ။ အပိစေတ္ထ။ သဗ္
ဗံ ဥဂ္ဂဟိတုံ အသက္ကောန္တေန ယံ အတ္တနာ အာရဘိဿတိ။ တဿ ကေဿ ဝိဓာနံ ပရိပုဏ္ဏံ ဥဂ္ဂဟေတဗ္ဗံ။ “ဥဂ္
ဂဏှိတဗ္ဗဿာ”တိ ဇွတ္တေ ဥကာရော ဥပရိ အတ္ထော။ “ဂဟဏံ”တိ စ ယထာ စိတ္တေ အဝိနဿမာနံ ဟုတွာ လဗ္
ဘတိ, တထာ ကတွာ စိတ္တေန ဂဟဏန္တိ ဒဿေတုံ “ဥပရူပရိ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “သမနုပဿန္တဿာ”တိ သမ္မာ
ပုနပ္ပုနံ စက္ခုနာ ဒဿနသဒိသံ ကရောန္တဿ။ ပရိတော သမန္တတော ကရဏံ ပရိကမ္မံ။ တသ္မိံ နိမိတ္တဂ္ဂဟဏကမ္
မေ ယံ ယံ ကတ္တဗ္ဗဝိဓာနံ အတ္ထိ, တံ တံ ပရိပုဏ္ဏံ ကတွာ ဂဟဏန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘာဝနာတိ ဝဍ္ဎနာတိ ကမ္မမ
တ္ထံ ဒဿေန္တော “ပုနပ္ပုန”န္တိအာဒိမာဟ။ “နိရန္တရံ ပဒဟန္တဿာ”တိ ရတ္တိဒိဝံ နိရန္တရံ အာရဘန္တဿ။
ဥဂ္ဂဟ နိမိတ္တေ သဏ္ဌာနံ ဂဏှန္တောပိ ဝဏ္ဏရူပါဒိနာ သဘာဝ ဓမ္မေန သဟေဝ ဂဏှာတိ။ ပဋိဘာဂနိမိတ္တေ ပန
သဘာဝဓမ္မံ မုဉ္စိတွာ တဿ ဒိသံ နိမိတ္တ ပညတ္တိ သဏ္ဌာတံ သုဒ္ဓသဏ္ဌာနမေဝ ဂဏှာတိ။ ဇွတ္တေ သိယာ, ပဋိ
ဘာဂနိမိတ္တေပိ ဝဏ္ဏော နာမ သန္ဒိဿတိ ယေတတိ။ သစ္စံ။ သော ပန ပဋိဘာဂမတ္တံ ဟောတိ။ န ကေန္တဝဏ္ဏော။ တေ
နာဟ “တပ္ပဋိဘာဂံ ဝတ္ထု ဓမ္မဝိမုစ္စိတံ”တိ။ “သန္နိသိန္နံ”တိ အစလံ။ “ပဝေသိတံ”တိ ဘာဝနာစိတ္တဿ အဘ္ဘန္တ
ရေ ပက္ခိတ္တံ ဝိယ ဟောတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဩဘာသတီတိ ဩဘာသော။ ဩဘာသော ဟုတွာ ဇာတန္တိ ဩဘာသ
ဇာတံ။ ဩဘာသနံ ဝါ ဩဘာသော။ ဇာတော ဩဘာသော အဿာတိ ဩဘာသဇာတံ။ “ပာတုဘူတိ”တိ ပဋိပာတုဘူတိ။
ပုန ဥပ္ပဇ္ဇနဝသေန ဥဋ္ဌာတုံ န ဒေန္တိ။ “တောယာ”တိ ကတ္တု အတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ “နိမိတ္တရက္ခဏဝိဓာနံ”တိ သ
မုပ္ပန္နဿ နိမိတ္တဿ အနဿနတ္ထာယ သတ္တဝိဓေဟိ ပလိဗောဓ ဓမ္မေဟိ ရက္ခဏတ္ထံ။ ကတမေ ပန တေသတ္တ
ဝိဓာ ပလိဗောဓဓမ္မာ နာမာတိ။ ဣမေ အမ္မေဟာဟိ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဝိသုဒ္ဓိ မဂ္ဂေ ဧဝ တေ ဝုတ္တာတိ ဒဿေတုံ ကထမာ
ဟာ။ “အာတသော”တိ အသပ္ပာယာတသော။ “ဂောစရော”တိ အသပ္ပာယဂောစရဂါမော။ “ဘဿံ”တိ အသပ္ပာယဝစ
နံ။ ဧဝံ ပုဂ္ဂလာဒီသု။ “သေဝေထာ”တိ သေဝေယျ။ “ဝေဥဟိပဋိပဇ္ဇတော”တိ ဇံဟိဝဇ္ဇိတဗ္ဗေ ဝဇ္ဇနဝသေန သေဝိ
တဗ္ဗေ သေဝနဝသေန ပဋိပဇ္ဇန္တဿ။ “ကာမတဏှာယ ဝိသယဘာဝံ အတိက္ကမိတွာ”တိ ဧတေန ကာမဘူမိ
ကာမဘာဝသမတိက္ကမော, ရူပဘူမိရူပဘာဝ ဩက္ကမော စ ဝုတ္တော။ ဝသနံ ဝသီ။ သတ္တိ။ သာမတ္ထိယန္တိ အတ္ထော။
ဝသီ ဘူတံ ပတ္တန္တိ ဝသီဘူတံ။ ဝသီ ဧဝ ဝသိတာ။ ယထာ ဟာရမိတာတိ။ “တတော ဝိစာရန္တိ” ဇွတ္တေ ဣတိသဒ္ဒော
အာဒိအတ္ထော။ တေန တတော ပီတိံတိအာဒိံ သင်္ဂဏှာတိ။ ဣစ္စတ္ထာနံ တေသံ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓာနံ။ “ယတ္ထာ”တိ ယေသု

ဒွိသုဘဝင်္ဂေသု။ “ဘဝင်္ဂစာရေ”တိ ဘဝင်္ဂပ္ပဝတ္တိယံ။ “ဒန္ဓာယိတတ္တံ”တိ ဒန္ဓံ ဟုတွာ အယတိ ပဝတ္တတီတိ ဒန္
ဓာယိတံ။ တဿ ဘာဝေါ ဒန္ဓာယိတတ္တံ။ “ဌပေတုံ”တိ အဓိဋ္ဌာနံ ကတွာ ဌပေတုံ။ တတော အနတိက္ကမိတုံ။ “ယတ္
ထိစ္ဆကံ”တိအာဒီနိ ကိရိယာဝိသေသနပဒါနိ။ “ယတ္ထိစ္ဆကံ”တိ ယတ္ထ ယတ္ထ ဌာနေ ဣစ္ဆာနု ရူပံ။ ယဒိစ္ဆကန္
တိယသ္မိံ ယသ္မိံ ခဏေ ဣစ္ဆာနု ရူပံ။ “ယာဝတိစ္ဆကံ”တိ ယတ္တကေန ပမာဏေန ဣစ္ဆာနု ရူပံ။ “ဝိတက္ကာဒိကံ
ဩဠာရိကင်္ဂံ ပဟာနာယာ”တိ ဧတ္ထ ကဿ ဗလေန ပဟာနံ ဟောတိ။ တံ တံ ဝိရာဂ ဘာဝနာ ဗလေန ပဟာနံ ဟောတိ။
ကာစ တံ တံ ဝိရာဂဘာဝနာ နာမ ဟောတိ။ အဇ္ဈာသယ ဝိသေသ ပရိဂ္ဂဟိတာ ဥပစာရဘာဝနာ ဧတေတိ ဣမမတ္ထံ ဒသ္
သေတုံ “ပထမဇ္ဈာနံ တာတ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “အာတာပဝီရိယံ”တိ ယေနဝီရိယေန ယောဂိနော အတ္တာနံ စ ကိလေသ
ဓမ္မေ စ အာတာပေန္တိ ပရိတာပေန္တိ။ တံ အာတာပဝီရိယံ နာမ။ ဥဂ္ဃာဋိယမာနမ္ပိ အာကာသမေဝ ဟောတိ။ တံ အာရဗ္
ဘ ဥပရိဈာနန္တရုပ္ပတ္တိယာ ဘာဝနံ ကရောန္တဿပိ ပုနပ္ပုနံ တမေဝ ပဉ္စမဇ္ဈာနံ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ အာရမ္မဏေ စ အနတိ
က္ကန္တေ ဈာနံပိ အနတိက္ကန္တမေဝ ဟောတီတိ။ “တတ္ထာ”တိ တသ္မိံ အာကာသကသိဏေ။ “တဒတိက္ကမနသမ္
ဘဝေ”တိ ကသိဏ နိမိတ္တာတိက္ကမနသမ္ဘဝေ။ “ယထာဒိဋ္ဌေ”တိ ဈာနစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌပ္ပကာရေ။ “သမ္ဘာဝေတွ
ာ”တိ ထောမေတွာ။ သမ္မာ အနုဿရဏံ သမနုဿရဏံ။ “ဣတရေသံပိ စ”တိ ပုထုဇ္ဇန ပဏ္ဍိတာနံပိ စ။ မရဏ
သညာ ဝဝတ္ထာနေသု ပရိကမ္မဉ္စ သမာဓိယတိ, ဥပစာရော စ သမ္ပဇ္ဇတီတိ ယောဇနာ တိက္ခပညာနံ ပန ပုထုဇ္ဇနာနံပိ
သတံ ဗုဒ္ဓဂုဏာဒီသုပိ ဥပစာရ သမ္ဘဝေ အဋ္ဌကထာယံ ဝုတ္တောယေဝ။ “သမထဇ္ဈာနေသူ”တိ ဣဒံ အဓိကာရဝသေန ဝု
တ္တံ။ ဝိပဿနာ ကမ္မံပိ ဂဟေတဗ္ဗမေဝါတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပုဗ္ဗေအန္နံ ဒတွာ ဣမိနာ ပုညေန အာယတိံ ဈာနာဘိညာယော
စ မဂ္ဂဖလာနိ စ ပဋိလဘိဿာမီတိ ပတ္ထနံ ကတွာ အာဂတောပိ ကတာဓိကာရော ဧတေတိပိ ဝဒန္တိ။ ကတမော ပန က
တာဓိကာရော နာမာတိ အာဟ “အာသန္နဘဝေ”တိအာဒိံ။ အဋ္ဌဝိဓေသု စတုက္ကနယဝသေန, နဝဝိဓေသု ပဉ္စကနယဝသေ
န ဝုတ္တောတိ ဧတေသံ တဒီနံ သာဓကဝစနံ။ ဝိစာရေတွာ ပန ဂဟေတဗ္ဗံ။ အာကာသ ကသိဏေန ဝိနာ အရူပဇ္ဈာနာနိ လ
ဘိတွာ ပုန အဘိညတ္ထာယ ပရိကမ္မေကတေ အာကာသကသိဏေပိ ကတ္တဗ္ဗတ္တာ တဿ အဘိညာပါဒကတာ သ
မ္ဘဝေ ဝုတ္တောတိ အတ္ထဿ သမ္ဘဝတော။ ပုဗ္ဗေ အဘာဝိတ ဘာဝနောတိ စ အကတာဓိကာရောတိ စ အတ္ထ
တော ဧကံ။ “အာဒိကမ္မိကော”တိ အဘိညာကမ္မေ အာဒိကမ္မိကော။ “တာဒိသာနံ”တိ ပုဗ္ဗေ အကတာဓိကာရာနံ အဘာ
ဝိတဘာဝနာနံ ဣဒါနိ ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ ကရိဿာမီတိ အာရဘန္တာနံ အဘိညာကမ္မေ အာဒိကမ္မိကကုလပုတ္တာနန္တိ သ
မ္ဗန္ဓော။ “ဣဒ္ဓိဝိကုဗ္ဗနံ”တိ စ ဥပလက္ခဏဝစနံ။ ဒိဗ္ဗာယ သောတဓာတုယာ သဒ္ဒံ သဝနံ ကရိဿာမီတိအာဒိကံပိ
ဂဟေတဗ္ဗံ။ ဣဒဉ္စ အာဒိကမ္မိကဝိဓာနာဓိကာရတ္တာ ဝုတ္တံ။ အဘိညာသု ဝသိပ္ပတ္တာနမ္ပိ တံ ပဉ္စမဇ္ဈာနံ ဆသု အာရမ္မ
ဏေသု ယထာရုစံ အပ္ပေတိယေဝ။ “အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ”တိ ယထိစ္ဆိတ နိပ္ဖတ္တတ္ထာယ သတံ ဟောတု သဟဿံ
ဟောတူတိအာဒိနာ စိတ္တေန အဘိဝိဓာတဗ္ဗံ။ အဘိနီဟရိတဗ္ဗန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “သတံ ဟောမိ, သဟဿံ ဟောမီ
တိ စ”တိ အတ္ထာနံ သတံ စ သဟဿံ စ နိမ္မိနနဝသေန ဝုတ္တံ။ သေသံ ပန အညထာနိမ္မိနနဝသေန။ သောတုံ စ
သဒ္ဒံ, ပဿိတုံ စ ရူပံ, ဇာနိတုံ စ ပရစိတ္တံ။ အနုဿရိတုံ စ ပုဗ္ဗေနိဝုတ္ထံ။ အဋ္ဌကထာပါဌေ။ “အဓိဋ္ဌာတီ”တိ
အဘိညာယ အဓိဋ္ဌာတိ။ အဘိဝိဓာတိ နိဗ္ဗတ္တေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဒုဝိဓံဟိ အဓိဋ္ဌာနံ ပရိကမ္မေန အဓိဋ္ဌာနံ အဘိ
ညာယ အဓိဋ္ဌာနန္တိ။ ဣဓ ပန အဘိညာယ အဓိဋ္ဌာနံ ဝုတ္တံ။ “အဓိဋ္ဌာန စိတ္တေနာ”တိ အဘိညာစိတ္တေနာတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ “ပရိကမ္မစိတ္တဿာ”တိ ပုဗ္ဗဘာဂေ အာဝဇ္ဇန ပရိကမ္မ အဓိဋ္ဌာနပရိကမ္မစိတ္တဿ။ ပစ္ဆိမံ ပန ပါဒကဇ္ဈာ
န သမာပဇ္ဇနံ။ ပရိကမ္မစိတ္တဿ သမာဓာနတ္ထာယာတိ ဝုတ္တံ။ ပရိကမ္မစိတ္တေ သမာဟိတေ ကိံ ပယောဇနန္တိ
အာဟ “တထာဟီ”တိအာဒိံ။ “သေသာဘိညာသုပိ ယထာရဟံ ဝတ္တဗ္ဗော”တိ ဒိဗ္ဗသောတပရိကမ္မေ တေနေဝပရိကမ္မ
သမာဓိညာဏသောတေန အာသန္နေ ဒိဗ္ဗဝိသယံပိ သဒ္ဒံ သုဏာတီတိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗော။ “ဣတိ ကတွာ”တိ ဣတိ
မနသိကတွာ။ “တံ”တိ ပစ္ဆိမံ ပါဒကဇ္ဈာန သမာပဇ္ဇနံ။ “ဣဓ နဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ”တိ ထေရဿ မတေန ဒဋ္ဌဗ္ဗန္
တိ အဓိပ္ပာယော။ ဣဓ ပန အာဒိကမ္မိကဝိဓာနပ္ပဓာနတ္တာ ပစ္ဆိမံပိ ပါဒကဇ္ဈာန သမာပဇ္ဇနံ ဝတ္တဗ္ဗမေဝါတိ။
“ကာယဂတိကံ အဓိဋ္ဌဟိတွာ”တိ အယံ ကာယော ဝိယ ဣဒံ စိတ္တံပိ ဒန္ဓဂမနံ ဟောတူတိ ဧဝံ စိတ္တံ ကာယဂတိကံ က
ရဏေန အဓိဋ္ဌဟိတွာ။ “ဒိဿမာနေန ကာယေနာ”တိ ဒန္ဓဂမနေန ဂစ္ဆန္တော ဗဟုဇနာနမ္ပိ ဒိဿမာနေန
ရူပကာယေန။ တဗ္ဗိပရီတေန သီဃဂမနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ “အာရမ္မဏမတ္တံ ဟောတီ”တိ အနိပ္ဖန္နရူပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။
“အာရမ္မဏ ပုရေဇာတံ”တိ နိပ္ဖန္နရူပံ။ ဣတရံ ပန ဟဒယ ဝတ္ထုရူပံ သန္ဓာယ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပရစိတ္တ ဝိဇာနနဋ္
ဌာနေ အဋ္ဌကထာဋီကာစရိယာနံ ဝိစာရဏာ အတ္ထီတိ တံ ဒဿေတုံ “ဧတ္ထ စ အဋ္ဌကထာယံ တာတ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။
“အဋ္ဌကထာယံ”တိ ဓမ္မသင်္ဂဏိ အဋ္ဌကထာယံပိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂ အဋ္ဌကထာယံပိ။ “ခဏိကဝသေနာ”တိ ခဏိကပစ္စုပ္ပန္နဝ
သေန။ အာဝဇ္ဇနေ နိရုဒ္ဓေတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဧကံ စိတ္တံ”တိ ပရဿ စိတ္တံ။ တဒေဝ အတီတံ စိတ္တံ ဂဏှန္တိ။

“တာနီ”တိ ဇဝနာနိ။ “တေသံ”တိ ဇဝနာနံ။ “တေနာ”တိ အာဝဇ္ဇနေန။ “ဣတရထာ”တိ အညထာ သန္တတိ အဒ္ဓာဝသေန ဝုတ္တန္တိ ဂဟိတေ သတိ။ ဝုတ္တော သိယာ။ ကသ္မာ, သန္တတိ အဒ္ဓာဝသေန ပစ္စုပ္ပန္နေ ဂဟိတေ သတိ, သဗ္ဗာယ ကေဇဝနဝီထိယာ ကေပစ္စုပ္ပန္နတ္တာ။ “သဗ္ဗာနိ စိတ္တာနီ”တိ ဇဝနစိတ္တာနိ။ “သဟုပ္ပန္နာနီ”တိ ဣဒံ သဟုပ္ပန္နာနံ ပိ အတ္ထိတာယ ဝုတ္တံ။ အာဝဇ္ဇနာဒိနိ ပန ခဏာဘေဒံ နဂဏှာဟန္တိ။ သဗ္ဗံ ပရည္သ စိတ္တံ ကေစိတ္တမိဝ ဂဏှာဟန္တိ။ တသ္မာ ကာလဘေဒေပိ နတ္ထီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “နိဗ္ဗာနဥ္စာ”တိ ဝုတ္တံ, ကထံ နိဗ္ဗာနံ ပုဗ္ဗေနိဝုတ္ထံ နာမ သိယာတိ။ အတီတေ ပရိနိဗ္ဗုတာနံ မဂ္ဂဖလာနိ အနုဿရဏကာလေ တေသံ အာရမ္မဏဘူတံ နိဗ္ဗာနံပိ အနုဿရတိယေဝ။ တတ္ထ တေသံ မဂ္ဂဖလာနံ အတီတတ္တာ နိဗ္ဗာနံပိ ပုဗ္ဗေနိဝုတ္ထံ နာမ ဟောတီတိ။

“ယံ ယံ အဓိဋ္ဌာတီ”တိ ယံ ယံ သတာဒိကံ သံဝိဓာတိ။ “ယထာ ယထာ အဓိဋ္ဌာတီ”တိ ယေန ယေန အာဝိဘာတာဒိ ကေန ပကာရေန သံဝိဓာတိ။ “ပကတိဝဏ္ဏံ”တိ ပကတိသဏ္ဌာနံ။ “တဿေတ”တိ ပကတိဝဏ္ဏာဿေဝ။ ဒေတနံ ပသာဒသောတန္တိ သမ္ဗန္ဓော။ “အာရမ္မဏ သမ္ပဋိစ္ဆန သမတ္ထံ”တိ အာရမ္မဏဿ ဥပဋ္ဌာနံ သမ္ပဋိစ္ဆန သမတ္ထံ။ တဒေဝ စေတောပရိယဉာဏန္တိပိ ဝုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “စေတော”တိ စိတ္တံ။ “ပရိစ္ဆိဇ္ဇာ”တိ ဣဒံ သရာဂစိတ္တံ, ဣဒံ ဝီရာဂစိတ္တန္တိအာဒိနာ ပရိစ္ဆိန္ဒတီတိ။ “ကေစရ နိတသဝသေနာ”တိ ကေစရံ ကတ္တတ နိဝသနဝသေန။ သဗ္ဗညုတညာဏဂတိကံ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓာနံ အနာဂတံ သညာဏန္တိ အဓိပ္ပာယော။ အနာဂတေ သတ္တဒိဝသတော ဩရိမာ စိတ္တံ တစေတသိက ဓမ္မာ စေတောပရိယညာဏဿ ဝိသယောတိ ကတ္တတ အနာဂတေ သတ္တဒိဝသတောတိ ဝုတ္တံ။ ပဋ္ဌာယ ပ ဝတ္တမာနာတိ ဟဒ္ဒသေသော။ ဣမသ္မိံ ဒိဝသေ စ အနာဂတပက္ခေ သဗ္ဗံပိ အာရမ္မဏံ ပကတိဉာဏဿ ဝိသယောတိ ကတ္တတ “ဒုတိယဒိဝသတော ပဋ္ဌာယာ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဇေတံ”တိ ဇေတံ အနာဂတံ သညာဏံ။ “ယထာ စေတံ”တိ ယထာ စ ဇေတံ ဣမသ္မိံ ဘဝေ အနာဂတ ဓမ္မေ ဇာနာတိ။ “အသာဓာရဏကာလဝသေနာ”တိ အညေနဉာဏေန အသာဓာရဏ ကာလ ဝသေန။ ပစ္စုပ္ပန္နဘဝေဟိ အညညာဏသာဓာရဏောတိ။

သမထကမ္မဋ္ဌာနာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၇၁. ဝိပဿနာကမ္မဋ္ဌာနေ။ “ယထာဒိဋ္ဌံ”တိ သက္ကာယဒိဋ္ဌိယာ ယထာဒိဋ္ဌံ။ နိစ္စနိမိတ္တံ နာမ သတ္တပုဂ္ဂလာဒိနိမိ တ္တမေဝ။ သတ္တနိမိတ္တဥ္ဟိ ပညတ္တိ ဓမ္မတ္တာ ခဏေခဏေ ခယဝယဘေဒအဘာဝတော သော ဧဝေဂစ္ဆတိ သော ဧဝ တိဋ္ဌတီတိအာဒိနာ နိစ္စာကာရသဏ္ဌိတံ ဟောတီတိ။ “ဓုဝနိမိတ္တံ”တိ ထိရနိမိတ္တံ။ ဣဒမ္ပိ သော ဂစ္ဆန္တောပိ နနသ္သ သတိ, တိဋ္ဌန္တောပိ နနဿတီတိအာဒိနာ ထိရာကာရသဏ္ဌိတံ သတ္တနိမိတ္တမေဝ။ “သုခနိမိတ္တံ”တိ ခဏေခဏေ ခယဝယဘေဒ ဒုက္ခာနံ အဘာဝတော သုခိတော နိဒ္ဒုက္ခော နိဗ္ဗုယောတိအာဒိနာ သုခာကာရသဏ္ဌိတံ သတ္တနိမိတ္တမေ ဝ။ “အတ္တနိမိတ္တံ”တိ ဂန္တုံ ဣစ္ဆန္တော ဂစ္ဆတိ, ဌာတုံ ဣစ္ဆန္တော တိဋ္ဌတီတိအာဒိနာ ဝသဝတ္တနာကာရ သဏ္ဌိ တံ သတ္တနိမိတ္တမေဝ။ “ကိရိယာ”တိ ဘာဝနာကိရိယာ။

ဝိသုဇ္ဈတီတိ ဝိသုဒ္ဓိ။ ဝိသောဓေတီတိ တ ဝိသုဒ္ဓိ။ သီလမေဝ ဝိသုဒ္ဓိ သီလဝိသုဒ္ဓီတိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “နိစ္စသီလမေတ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ နိစ္စသီလမေဝ ဥပရိဈာနာဒိဝိသေသာနံ အဓိဋ္ဌာန ကိစ္စသာဓေကတ္တာ ဣဓ အဓိပ္ပေ တန္တိ ဝုတ္တံ “နိစ္စသီလမေတ”တိ။ သမာဓိ အဓိပ္ပေတော ။ ဝက္ခတိဟိ “ဒုဝိဓောပိ သမာဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ နာမာ”တိ။ ဧ တေန ဝိသုဇ္ဈတိ တောယာတိ ဝိသုဒ္ဓိ။ စိတ္တဿ ဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။ သမာဓိ တေတိပိ ဒီပေတိ။ ဝိသုဇ္ဈနံ တ ဝိသုဒ္ဓိ။ စိတ္တဿ ဝိသုဒ္ဓိ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ။ အတ္ထတောပန ဝိသုဒ္ဓစိတ္တမေဝ ဝုစ္စတီတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ဝိသုဒ္ဓိသဒ္ဒ သမ္ဗန္ နေ ဟိ သတိ, စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ဣစ္စေဝ ဝုစ္စတိ။ န သမာဓိဝိသုဒ္ဓီတိ။ “သောဠသဝိဓံ ကင်္ခံ”တိ အဟောသိံ နု ခော အဟ မ တီတမဒ္ဓါနန္တိအာဒိနာ သုတ္တန္တေအာဂတံ သောဠသဝိဓံ ဝိစိကိစ္ဆံ။ “အဋ္ဌဝိဓံ တ ကင်္ခ”တိ သတ္ထရိကင်္ခတီတိ အာဒိနာ အဘိဓမ္မေ အာဂတံ အဋ္ဌဝိဓံ ဝိစိကိစ္ဆံ။ ဝိသမဟေတုဒိဋ္ဌိ နာမ သတ္တာနံ ဥပ္ပတ္တိယာ အကာရဏမေဝ ကာရ ဏံ ကတ္တတ ဂဟဏဒိဋ္ဌိ။ “မနသိကာရဝိဓိ”တိ အနိစ္စလက္ခဏာဒီသု မနသိကာရဝိဓိ။ အနုပဟယဘူတော မနသိကာရော နာမ နိ စ္စာဒိဝသေန မနသိကာရော။ အဓိမာနဝတ္ထု နာမ ဩဘာသာဒီနိ။ “မဂ္ဂတော”တိ မဂ္ဂဘာဝေန။ “အမဂ္ဂတော”တိ အမဂ္ဂ ဘာဝေန။ “ဒဿနဥ္စာ”တိ တေသံအဓိမာနဝတ္ထူနံ အနိစ္စတာဒိဒဿနဥ္စ။ တမေဝ ဝိသုဒ္ဓိနာမာတိ သမ္ဗန္ဓော။ “သမ္မောဟမလတော”တိ စတုသစ္စပဋိစ္ဆာဒက သမ္မောဟမလတော။ နနု ဒဿနန္တိ ဉာဏမေဝ။ ဧဝံသတိ, ဉာဏန္တိ ဝု တ္တေ သိဒ္ဓေ ကတ္တတ ဒဿနသဒ္ဒေန သဟ ဉာဏဒဿနန္တိ ဝုတ္တန္တိ အာဟ “တ္တေစာ”တိအာဒိ။ “သုတမယာ ဒိဝသေနာ”တိ သုတမယ စိန္တာမယဝသေန။ တတ္ထ ယထာသုတဿ ဟဒ္ဒိမ္မဿ အတ္ထမတ္တဇာနနံ သုတမယညာ

ဏံ နာမ။ အတ္တံ ဥတ္တ အတ္တာနုရူပဿ သဘာဝလက္ခဏဿ စိန္တနာဝသေန ဥပ္ပန္နံ ဉာဏံ စိန္တာမယဉာဏံ
နာမ။ ''အနုမာနာဒိဉာဏံပီ''တိ နာမရူပ ဓမ္မေသု သဘာဝတနုမာနဉာဏ သဘာဝဇာနနဉာဏံပိ။ ''အတ္တပစ္စက္ခဉာဏမေ
တ''တိ အတ္တနာ ပစ္စက္ခကရဏဉာဏမေဝ။ ''သဗ္ဗတ္ထာ''တိ မဂ္ဂမဂ္ဂဉာဏဒဿနာဒီသု သဗ္ဗေသု ဌာနေသု။ တတ္ထ
စ ဒသသု ဝိပဿနာဉာဏေသုပိ ဝိပဿနာ ဝစနေန ပစ္စက္ခဒဿနမေဝ အဓိပ္ပေတန္တိ ကတ္တတ သဗ္ဗတ္ထဂ္ဂဟဏံ က
တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သမ္မသနဉာဏတော ပဋ္ဌာယ ဟိ ဒဿနမေဝ အဓိပ္ပေတံ။ န သဘာဝဇာနနမတ္တံ။ ယတော စက္ခုနာ ပ
ဿန္တဿေဝ သုဋ္ဌု ပစ္စက္ခတော ဒဿနတ္ထာယ ပုနပ္ပုနံ ဘာဝနာ ကမ္မံ နာမ တတ္ထ ဣစ္ဆိတဗ္ဗံ ဟောတိ။

''ဓမ္မာ''တိ   သင်္ခတ ဓမ္မာ။ အနိစ္စတာ ဧဝ လက္ခဏန္တိ အနိစ္စလက္ခဏံ။ အနိစ္စာနံ တ သင်္ခတ ဓမ္မာနံ လက္ခဏ
န္တိ အနိစ္စလက္ခဏန္တိပိ ယုဇ္ဇတိ။ ''အဘိဏှဟာသမ္ပဋိပီဠနာကာရော''တိ ယထာ သီဃသောတာယံ နဒိယံ နာတယ ဥဒ္ဒ
ခံ ဂစ္ဆန္တံ သာနာတ အဘိသင်္ခရဏဒုက္ခေန အဘိဏှဟံ သုဋ္ဌု ပဋိပီဠေတိ။ ကသ္မာ, အသတိ အဘိသင်္ခါရေ တင်္ခ
ဏေ ဧဝ အဓောဝုယှဟနတော။ အဓောဝုယှဟနဥဟိ နာတယ ပကတိ ကိစ္စံ။ ဥဒ္ဓံ အာရူဟနံ အဘိသင်္ခါရ သိဒ္ဓံ။ ဧဝမေဝံ
သီဃသောတေ သံသာရေ အတ္တဘာဝေန ဥဒ္ဓံ ခဏတော ခဏံ ဒိဝသတော ဒိဝသံ ဂစ္ဆန္တံ ပုဂ္ဂလံ အယံ အတ္တဘာဝေ
အဘိသင်္ခရဏ ဒုက္ခေန အဘိဏှဟံ သုဋ္ဌု ပဋိပီဠေတိ။ ကသ္မာ, အသတိ အဘိသင်္ခါရေ, ပစ္စယဝေကလ္လေ စ သတိ,
တင်္ခဏေ ဧဝ ဝိပရိဏာမနတော။ ဝိပရိဏာမနဥဟိ အတ္တဘာဝဿ ပကတိ ကိစ္စံ။ ဥဒ္ဓံဂမနံ အဘိသင်္ခါရ သိဒ္ဓံ။ ဧဝံ အဘိ
ဏှဟ သမ္ပဋိပီဠနံ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ တတ္ထ စ သံသာရဿ သီဃသောတတာ နာမ အတ္တဘာဝပရိယာပန္နာနံ နာမ ရူပဓမ္မာနံ
ပဝတ္တိနိဝတ္တိ သီဃတာ ဝုစ္စတိ။ တတ္ထ စ မရဏံ ဒုဝိခံ သမ္မုတိ မရဏဉ္စ ပရမတ္ထ မရဏဉ္စ။ တတ္ထ သမ္မုတိ မရဏံ
နာမ သမ္မုတိ သစ္စဘူတဿ သတ္တဿ မရဏံ။ တံ ဧကဘဝပရိယန္တေ သန္ဒိဿတိ။ ပရမတ္ထ မရဏံ နာမ ပရမ
တ္ထ သစ္စဘူတာနံ နာမရူပ ဓမ္မာနံ မရဏံ။ ဣဒမေဝ ခဏိကမရဏံ, သစ္စမရဏံ, သဘာဝမရဏံ ဟောတိ။ ဣမသ္မိံ ဝိပဿ
နာ ကမ္မေ ဣဒံ ပရမတ္ထ မရဏံ ဧဝ အနိစ္စတာတိ စ ဝုစ္စတိ။ ဓမ္မာနံ သုသာနက္ခေတ္တန္တိ စ သုသာနဘူမိတိ စ ဝုစ္စ
တီတိ။ သာ စ သုသာနဘူမိနာမ သတ္တာနံ ပဋိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ သန္တာနံ အနုဗန္ဓတိယေဝ။ အနုဗန္ဓတ္တာ စ သတ္တာနံ
ပဋိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ သော နာမ သမယော နတ္ထိ, ယတ္ထ သတ္တာ န မရန္တီတိ။ ဣဒဉ္စ အနုဗန္ဓနံ သတ္တာနံ အဘိဏှ
ဟာသမ္ပဋိပီဠနမေဝ ဟောတိ။ တေသံ သဗ္ဗိရိယာပထေသု ဇီဝိတဿ စ အင်္ဂပစ္စင်္ဂာနဉ္စ ကာယဝစီမနော ကမ္မာနဉ္စ
သမ္ပာဓပတ္တိတော။ အဝသဝတ္တနာကာရော ပန အဘိသင်္ခါရ ဒုက္ခံ အဘိဏှဟံ ပစ္စနုဘဝန္တာနံ ဟာကဒ္ဓေါယေဝ။ ဝ
သဝတ္တနေဟိ သတိ, အဘိသင်္ခရဏ ကိစ္စဿ ကြကာသော နတ္ထိ။ ဝသဝတ္တနေနေဝ ယထိစ္ဆိ တဿ ကိစ္စဿ
သမ္ပဇ္ဇနတော။ လောကသ္မိဉ္ဟိ သဗ္ဗပိ အဘိသင်္ခါရ ကိစ္စံ နာမ အန္တမသော အဿာသပဿာသန ကိစ္စံ ဥပ
အာယ ဓမ္မာနံ ဝသဝတ္တနာဘာဝတော ကရောန္တီတိ။

အနိစ္စဿ   ဓမ္မဿ အနုအနုပဿနာတိ သမ္ဗန္ဓော။ ''အနုအနုပဿနာ''တိ စ ဉာဏစက္ခုနာ ပုနပ္ပုနံ နိဇ္ဈာယ
နာ ကြလောကနာ။ ''ဓမ္မာနံ''တိ ပဉ္စက္ခန္ဓ ဓမ္မာနံ။ ''ယတ္ထ ယတ္ထာ''တိ ယသ္မိံ ယသ္မိံ သရီရင်္ဂေ။ ''ပုရာဏ ဓမ္မာ
နံ''တိ ပုရာဏာနံ ဟတုဗ္ဘူတာနံ, ဝမိုတာနဉ္စ ဓမ္မကောဋ္ဌာသာနံ အန္တရဓာနံ ဝယော ဝုစ္စတိ။ ဝိပဿနာ ကမ္မံ ပတ္တတ
ခဏိကဝသေန ဧကေကဓမ္မဝိဘာဂဝသေန စ အနုပဿနာ ကိစ္စံ နတ္ထီတိ အာဟ ''သမူဟ သန္တတိဝသေန ပနာ''တိ။ ဧ
ကေကဓမ္မဝိဘာဂဝသေန အနုပဿနာပိ ပန ပကတိယာ သုဟာကဋ္ဌေသု စိတ္တဝေဒနာဒီသု ဣစ္ဆိတဗ္ဗာယေဝ။ ''အနိစ္စ
တာယ ပရမာကောဋိ''တိ တတော ဥတ္တရိ အနိစ္စတာ နာမ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဓမ္မာနံ တထာ တထာ ဘာယိတဗ္ဗပ္ပ
ပကာရော နာမ ပဉ္စက္ခန္ဓေ 'အနိစ္စတော, ဒုက္ခတော, ရောဂတော, ဂဏ္ဍတော, သလ္လတော, အဃတော, အာဗာဓတော,
တိအာဒိနာ ဝုတ္တော ဘာယိတဗ္ဗပ္ပကာရော။ တဿ သမနုပဿနာဉာဏံ ဘယဉာဏံ။ တေန အပာယဒုက္ခ သံသာရ
ဒုက္ခဘီရုကေဟိ ဇနေဟိ ဘာယိတဗ္ဗန္တိ ဘယံ။ တေ တ ဘာယန္တိ တေသ္မာတိ ဘယံ။ ဘယဿ သမနု ပဿနာဉာဏံ
ဘယဉာဏန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေတိ။ ''ကိဉ္စိဘယဝတ္တံ''တိ သီဟဗျဂ္ဃာဒိကံ ဘယဝတ္ထုံ။ ''ပဋိဿရဏေ''တိ ဂု
ဟာလေဏာဒိကေ ပဋိဿရဏေ။ ''တေသံ''တိ ဘိဇ္ဇနသဘာဝတနံ ဓမ္မာနံ။ ''တေဟီ''တိ ဘိဇ္ဇနသဘာဝေဟိ။ ဥက္ကဏ္ဌ
ဌတာ နာမ စိတ္တဿ ဝိရဒ္ဓတာ နိက္ခမာဘိမုခတာ။ ''စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟီ''တိ ပဉ္စက္ခန္ဓေ 'အနိစ္စတော,
ဒုက္ခတော, ရောဂတော, ဂဏ္ဍတော, သလ္လတော, အဃတော, အာဗာဓတော, ပရတော, ပလောကတော, ဤတိတော,။ ဥပ
ဒ္ဒဝတော, ဘယတော, ဥပသဂ္ဂတော, စလတော, ပဘင်္ဂုတော, အဒ္ဓုဝတော, အတာဏတော, အလေဏတော, အသ္
သရဏတော, ရိတ္တတော,။ တုစ္ဆတော, သုညတော, အနတ္တတော, အာဒီနဝတော, ဝိပရိဏာမ ဓမ္မတော, အသာရကတော,
အဃမူလတော, ဝဓကတော, ဝိဘဝတော, သာသဝတော,။ သင်္ခတတော, မာရာမိသတော, ဇာတိဓမ္မတော, ဇရာဓမ္မတော, ဗျ
ယာဓိဓမ္မတော, မရဏဓမ္မတော, သောကပရိဒေဝဓမ္မတော, ဒုက္ခအောမနဿ ဓမ္မတော, ဥပာယာသ ဓမ္မတော, သံကိလေသိ

က ဓမ္မတော, ပဿန္တော သုညတော လောကံ အဝေက္ခတီတိ ဧဝံ မဟာနိဒ္ဒေသေ မောဃပဉှာနိဒ္ဒေသေ အာဂတေဟိ
စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟိ။ တတ္ထ ပဉ္စက္ခန္ဓေ အနိစ္စတော ပဿန္တောတိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ “အနိစ္စ
တော”တိ စ အနိစ္စဘာဝေနာတိ အတ္ထော။ သဗ္ဗေပိ ပဉ္စက္ခန္ဓာ အနိစ္စာ တေတိ ပဿန္တောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။
ကထံ ပန အနိစ္စတော ပဿန္တော သုညတော လောကံ အဝေက္ခတီတိ။ နိစ္စဂုဏ သုညတာယ သုညတော ပဉ္စက္ခန္ဓဘူ
တံ လောကံ အဝေက္ခတိ။ သေသပဒေသုပိ ဧသေဝနယော။ တတ္ထ “အနိစ္စာ တေ”တိ ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂေ ပဉ္စာယ ယ
အာကအာစိ မရဏ ဓမ္မတ္တာ အနိစ္စာ ဝေ။ “ဒုက္ခာ တေ”တိ အနိစ္စ ဓမ္မတ္တာယေဝ ဒုက္ခာ ဝေ။ ယဒနိစ္စံ, တံ ဒုက္ခံတိ
ဟိ ဝုတ္တံ။ ဒုက္ခ သစ္စဓမ္မတ္တာ တ။ “ရောက တေ”တိ ရောဂဇာတိကတ္တာ ရောက ဝေ။ ယေဟိ ကေစိ လောကေ စက္ခု
ရောကဒိကာ အနေကသဟဿာ ရောက နာမ သန္ဒိဿန္တိ။ သဗ္ဗေတေ ဣမေပဉ္စက္ခန္ဓာ ဝေ။ ဣတော အညောကော
စိ ရောကေ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ တေ ကေန္တေန ရောဂဇာတိကာ တေတိ။ အပိ စ, ဒုက္ခသစ္စ ဓမ္မတ္တာတီဟိ ဒုက္ခတာဟိ စ
တူဟိ ဒုက္ခဌေဟိ စ အဘိဏှဟာသမ္ပဋိပီဠနတော ရုဇ္ဇနဌေန ရောက ဝေ။ တတ္ထ “တီဟိ ဒုက္ခတာဟီ”တိ ဒုက္ခဒုက္ခ
တာ သင်္ခာရ ဒုက္ခတာ ဝိပရိဏာမ ဒုက္ခတာတိ ဣမာဟိ တီဟိဒုက္ခတာဟိ။ “စတူဟိ ဒုက္ခဌေဟီ”တိ ဒုက္ခဿ ပီဠနဋ္ဌေ
ဌော, သင်္ခတဌော, သန္တာပဌော, ဝိပရိဏာမဌော,တိ ဣမေဟိ စတူဟိ ဒုက္ခဌေဟိ။ ဒုက္ခ ကိစ္စေဟီတိ အတ္ထော။ ဧ
သနယော ဂဏ္ဍာဒီသု။ တတ္ထ ဂဏ္ဍောနာမ ပီဠကာဗာဓော။ သလ္လံ နာမ ဝိဇ္ဈနဌေန ကိလေသ သလ္လဉ္စ ဒုက္ခသလ္လ
ဉ္စ။ အဃန္တိ နိရတ္ထကံ။ ဣမေ စ ခန္ဓာ ဝိပတ္တိပရိယောသာနတ္တာ နိရတ္ထကာ ဝေ ဟောန္တိ။ သဗ္ဗာသမ္ပတ္တိယော ဝိ
ပတ္တိပရိယောသာနာတိ ဟိ ဝုတ္တံ။ အဝိဿာသိကဌေန ပရေ ဝေ။ န ဟိ တေ တေံ မမ, ဧသော ဟမသ္မိ, ဧသော မေ
အတ္တာတိ ဧဝံ ဝိဿာသံ အရဟန္တိ။ တထာ ဝိဿာသံ ကရောန္တဿ နာနာဒုက္ခေဟိ နိစ္စံ ဝိဟိံသနတော။ ပဋိသမ္ဘိ
တော ပဉ္စာယ ယအာကအာစိ ပလုဇ္ဇနဓမ္မတ္တာ ပလောကဓမ္မာ ဝေ။ “ဤတိ”တိ အန္တရာယော ဝုစ္စတိ။ ခန္ဓာ အန္တရာ
ယ ဇာတိကာ တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အဇ္ဈတ္တဘာဝံ ဥပဂန္တွာ ဒုတတ္တာ ဝိဗာဓေတ္တာ ဥပဒ္ဒုတ ဝေ။ ဘာယိတဗ္ဗတ္တာ
ဘယာ ဝေ။ အနတ္တာ ဝေ သမာနာ အဇ္ဈတ္တဘာဝံ ဥပဂန္တွာ သဇ္ဇနတော လဂ္ဂနတော ဒုမ္မော စယတော ဥပသဂ္ဂ ဝေ။
နိစ္စကာလံ လောကဓမ္မေဟိ စလနတ္တာ ဝိပ္ဖန္ဒနတ္တာ စလာဝေ။ နာနပ္ပကာရေန ဘဉ္ဇနဓမ္မတ္တာ ပဘင်္ဂုနော ဝေ။
ခဏမတ္တမ္ပိ အထိရတ္တာ အဒ္ဓုဝ ဝေ။ ဇရာမရဏာဒိတော အပာယဝိနိပတနာဒိတော ဘယတော တာယတိ ရက္ခတီတိ
တာဏံ။ တေ စ ခန္ဓာ ကဿစိတာဏာ န ဟောန္တိ။ တေသဉ္စ ကိဉ္စိတာဏံ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ အတာဏာ ဝေ။ ဘယတော
ဘီရုကာ ဇနာ လီယန္တိ နိလီယန္တိ ဧတ္ထာတိ လေဏံ။ တေ စ ကဿစိလေဏာ န ဟောန္တိ။ တေသဉ္စ ကိဉ္စိလေဏံ
နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ အလေဏာ ဝေ။ ဘယံ သရတိဟိံသတီတိ သရဏံ။ တေ စ ကဿစိသရဏံ န ဟောန္တိ။ တေသဉ္စ ကိဉ္
စိသရဏံ နာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ အသရဏာ ဝေ။ နိစ္စတာဒီဟိ သဗ္ဗေဟိ သောဘဏဂုဏေဟိ သဗ္ဗသော ရဟိတတ္တာ တုစ္
ဆတ္တာ သုညတ္တာရိတ္တာ ဝေ။ တုစ္ဆာ ဝေ။ သုညာ ဝေ။ အတ္တာ ဝုစ္စတိ ယဿကဿစိ ကောစိ သာရဘူတော ပဋိ
ဿရဏော။ တေ သယဉ္စ ကဿစိ အတ္တာန ဟောန္တိ။ အတ္တနော စ ကောစိ အတ္တာနာမ နတ္ထိ။ တသ္မာ အနတ္တာ
ဝေ။ အနိစ္စတာဒီဟိ အာဒီနဝေဟိ ဒေါသေဟိ သမ္ပယုတ္တတ္တာ အာဒီနဝ ဝေ။ ဝိပရိဏာမ သဘာဝတ္တာ ဝိပရိဏာမာ ဝေ။
သာရဘူတဿ ကဿစိ အဓိဋ္ဌာနဿ အဘာဝ အသာရာဝေ။ အဃဿ သဗ္ဗနိရတ္ထကဿ ပတိဋ္ဌာနတ္တာ အ
ဃမူလာ ဝေ။ တေ သယံ မရဏ ဓမ္မသမင်္ဂိနော ဟုတ္ဝာ တေန မရဏသတ္တေန မရဏာဝုဓေန သံသာရေ သတ္တာနံ နိစ္စံ
မာရကတ္တာ ဓိဝိတိန္ဒြိယုပစ္ဆေဒကတ္တာ ဝဓကာ ဝေ။ နိစ္စသုခဟိတ ဝုမ္မိဝိဂတတ္တာ ဝိဘဝ ဝေ။ အာသဝေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတ
တ္တာ သာသဝ ဝေ။ နိစ္စကာလံ ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိကတ္တာ သင်္ခတာ ဝေ။ ကိလေသမာရမစ္စုမာရာနံ အာမိသာဟာရတ္ဝ
တာ မာရာမိသာ ဝေ။ အနိစ္ဆန္တဿေဝ သတော စက္ခုရောကဒိဘာဝေန အပာယဘာတဒိဘာဝေန ဇာတသဘာဝတ္တာ
ဇာတိဓမ္မာ ဝေ။ အနိစ္ဆန္တဿေဝ သတော ဟာယနမရဏသဘာဝတ္တာ ဇရာမရဏ ဓမ္မာ ဝေ။ သောကာဒီနံ ဝတ္ထုဘာ
ဝေန ဓာရဏတ္တာ သောကာဒိ ဓမ္မာ ဝေ။ တဏှာ သံကိလေသ ဒိဋ္ဌိသံကိလေသ ဒုစ္စရိတ သံကိလေသေဟိ နိယုတ္တ
တ္တာ သံကိလေသိက ဓမ္မာ တေတိ။ တေန ဝုတ္တံ “စတ္တာလီသာယ အာကာရေဟီ”တိ။ “ပဋိသင်္ခာနဝသေနာ”တိ ပရိ
ဝီမံသနဝသေန ။“နိကန္တိယာ”တိ နိကန္တိတဏှာယ။ “ပရိယာဒိန္နာယာ”တိ သုက္ခဘာဝပတ္တာယ။ “ဘယဉ္စ”တိ
ဘယဉာဏဝသေန ဥပ္ပန္နံ ဩတ္တပ္ပဘယဉ္စ။

လောကေ အတ္တဇီတ နာမ သတ္တာနံ အဇ္ဈတ္တ ဓမ္မေသု သာရဓမ္မာ ဟောန္တိ။ တေသု ဝိဂတေသု သေသဓမ္မာ နိသ္ဝ
သတ္တာ နိဇ္ဇီဝဘာဝံ ပတ္ဝတ ဖေဂ္ဂုဘူတာ ကစဝရဘူတာတိ လောကဿ အဘိမာနော။ တေ စ အတ္တဇီတ နာမ သဗ္ဗသော နတ္ဝ
ထီတိ ဒိဋ္ဌေ ခန္ဓေသု ကစဝရဘာဝဒဿနံ အတ္တဇီဝ သုညတာ ဒဿနံ နာမ။ “ဝိမုစ္စမာနော”တိ ဧတေန ဝိမုစ္စတီတိ ဝိ
မောက္ခောတိ အတ္ထံ ဒဿေတိ။ ဝိမုစ္စန္တိ ဧတေနာတိ ဝိမောက္ခောတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ “နိမိတ္တာနိ”တိ ဝိပလ္လာသမ္ဓေ

မေဟိ နိမိတ္တာနိ နိစ္စနိမိတ္တ သုခနိမိတ္တ အတ္တနိမိတ္တ ဇီဝနိမိတ္တာနိ။ သတ္တ ပုဂ္ဂလ ဣတ္ထိ ပုရိသ ဟတ္ထ ပါဒ သီသ ဂီတာဒီနိ နိမိတ္တာနိ စ။ တတ္ထ သင်္ခါရာနံ ခဏိက ဓမ္မတ္တာ အနိစ္စာနံယေဝ သတံ သန္တတိ ဃနေန ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ ဟိယျောပိ သော ဧဝ, အဇ္ဇပိ သော ဧဝါတိအာဒိနာ နိစ္စာကာရေန ဥပဋ္ဌာနံ နိစ္စနိမိတ္တံ နာမ။ ကိလေသမလေဟိ ပရိဂ္ဂဟိတတ္တာ အသုဘာနံယေဝ သတံ အဝိဇ္ဇာယ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ ဣဋ္ဌံ ဣဋ္ဌံ, ကန္တံ, မနာပံ, ပိယရူပ, န္တိအာဒိနာ သုဘာကာရေန ဥပဋ္ဌာနံ သုဘနိမိတ္တံ နာမ။ ဘယဋ္ဌေန အခေမဋ္ဌေန ဒုက္ခာနံပိ သတံ တာယေဝ ပဋိစ္ဆန္နတ္တာ ဣဋ္ဌံ သုခံ, နိဗ္ဗုယံ, ခေမံ, သာတရူပ, န္တိအာဒိနာ သုခာကာရေန ဥပဋ္ဌာနံ သုခနိမိတ္တံ နာမ။ ပစ္စယာ ယတ္တဝုတ္တိကတ္တာ ပစ္စယေန ဝိနာ ကေဝလံ အတ္တနော ဝသာယတ္တဝုတ္တိတာ ဘာဝတော အနတ္တာနံယေဝ သတံ အတ္တနော ဣစ္ဆာဝသေန ကရောတိ, ကထေတိ, စိန္တေတိ, ဂန္တုံ ဣစ္ဆန္တော ဂစ္ဆတိ, ဌာတုံ ဣစ္ဆန္တော တိဋ္ဌတီ, တိအာဒိနာ ဝသဝတ္တနာကာရေန ဥပဋ္ဌာနံ အတ္တနိမိတ္တံ နာမ။ တထာ သတ္တောနာမ သတ္တာဟံပိ ဇီဝတိ, မာသံပိ ဇီဝတိ, သံဝစ္ဆရံပိ ဇီဝတီတိအာဒိနာ ဇီတကာရေန ဥပဋ္ဌာနံ ဇီဝနိမိတ္တံ နာမ။ နနု စေတ္ထ အတ္တနော ဣစ္ဆာဝသေန ကရောတီတိအာဒီသု ဣစ္ဆာနာမ တဏှာ တဆန္ဒော တ။ တဒုဘယမ္ပိ စိတ္တသမ္ပယုတ္တံ။ ကရဏဉ္စ နာမ ကာယိကကိရိယာဘူတာနံ စိတ္တဇရူပကလာပာနံ ပဝတ္တိဝိသေသော။ ဧဝဉ္စသတိ တေသံ စိတ္တဝသေန ပဝတ္တတ္တာ အတ္တနော ဣစ္ဆာဝသေန ကရောတီတိ ဣဒံ အဘိဓမ္မဝိရုဒ္ဓံ န ဟောတီတိ။ န န ဟောတိ။ အတ္တနောတိ စ ကရောတီတိ စ ဝုတ္တတ္တာ။ န ဟိ အတ္တာနာမ အတ္ထိ, ယော အတ္တနောတိ ဝုစ္စေယျ။ န စ ကတ္တာနာမ အတ္ထိ, ယော ကရောတီတိ ဝုစ္စေယျ။ ဣဓ ပန တသ္မိံ သမယေ ပဝတ္တံ ခန္ဓပဉ္စကမေဝ အတ္တာတိ စ ကတ္တာတိ စ ဂဟေတွာ အတ္တနောတိ စ ကရောတီတိ စ ဝုတ္တံ။ “အဝသ္သယော ဟောတီ”တိ ပတိဋ္ဌာ ဟောတိ။ “ဝိဓမိတွာ”တိ ဉာဏေန အန္တရဓာပေတွာ။ သဘာဝတော ဝိဇ္ဇမာနာနိ န ဟောန္တီတိ ဒဿနဉာဏေန ဝိနိစ္ဆယံ ပါပေတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဘာဝဒဿနံ နာမ သောကဒုက္ခာဒီနံ အဘာဝဒဿနံ။

“တံ တံ ဃနဝိနိဗ္ဘုဇ္ဇနဝသေနာ”တိ သမူဟသန္တတိ ဃနာဒီနံ ဘိန္ဒန ဆိန္ဒနဝသေန။ တတ္ထ သမူဟဃနဘိန္ဒနံ အာဒိတော ဓမ္မဝဝတ္ထာနဉာဏကိစ္စံ။ တာယ အတ္တဒိဋ္ဌိ ဝိက္ခမ္ဘိတာ ဟောတိ။ ဇီဝဒိဋ္ဌိ စ နာမ သုခုမတရာ အတ္တဒိဋ္ဌိ ဧဝ ဝုစ္စတိ။ မဂ္ဂက္ခဏံ ပတွာ ဧဝ တဒုဘယံပိ သဗ္ဗသော သမုစ္ဆိန္ဒတီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ပဏိဟိတဂုဏသ္သာ”တိ ပတ္ထိတဂုဏသ္သာ။

“ပါတိမောက္ခ”န္တိ ဧတ္ထ “ပတိ”တိ ဇေဋ္ဌကော ဝုစ္စတိ။ “မုခံ”တိ မူလကာရဏံ။ ပတိ စ သော မုခဉ္စာတိ ပတိမုခံ။ ပတိမုခမေဝ ပါတိမောက္ခန္တိ ဣမမတ္ထံ ဒဿေန္တော “တံ ဟိ”တိအာဒိမာဟ။ သဗ္ဗလောကိယသီလာနိ နာမ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလာနိ။ တေသံ မဇ္ဈေ။ “ဇေဋ္ဌကတ္တာ”တိ ဇေဋ္ဌကသီလတ္တာ။ “တမေဝ”တိ ဝိနယပညတ္တိသီလမေဝ +။ “ယေသံ ဓမ္မာနံ”တိ ဥဒ္ဓစ္စ မုဋ္ဌဿစ္စာဒိ ဓမ္မာနံ။ “ဝိပ္ဖန္ဒိတာနိ နာမာ”တိ ဝိပ္ပကိဏ္ဏာနိ နာမာတိ အဓိပ္ပါယော။ တေနာဟ “လောလာနိ နာမာ”တိ။ “တဒနုဗန္ဓာ”တိ တာနိဝိပ္ဖန္ဒိတာနိ ဣန္ဒြိယာနိ အနုဂတာ။ “ဗုဒ္ဓပ္ပဋိကုဋ္ဌေဟီ”တိ ဗုဒ္ဓေန ဘဂဝတာ ပဋိက္ကောသိတေဟိ နိန္ဒိတေဟိ။ “မိစ္ဆာပယောဂေဟီ”တိ အဋ္ဌကုလဒူသနကမ္မေဟိ စေဝ ဧကဝီသတိအနေသနကမ္မေဟိ စ။ “တိဝိဓကုဟနဝတ္ထူဟီ”တိ ပစ္စယပဋိသေဝနဉ္စ, သာမန္တဇပ္ပနဉ္စ, ဣရိယာ ပထ သန္နိဿိတဉ္စာတိ ဣမေဟိ တိဝိဓေဟိ ကုဟနဝတ္ထူဟိ။ တိဝိဓေဟိ အစ္ဆရိယ ကမ္မဝိဓာနေဟီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ပရိသုဇ္ဈတီတိ ပရိသုဒ္ဓိ။ ပရိသုဒ္ဓိ ဧဝ ပါရိသုဒ္ဓိ။ “သမ္မောဟသ္သာ”တိ ဓာတုမနသိကာရာဒီသု သမ္မုယှနသ္သ။ “ဂေဓသ္သာ”တိ သမ္မောဟတ္တာယေဝ ပစ္စယေသု ဘတ္တနိက္ခိတ္တကာ ကသ္သဝိယ ဂေဓသ္သ, အဘိကင်္ခသ္သ။ “မဒသ္သာ”တိ လာဘ သက္ကာရာ ဒိမူလကသ္သ မာနမဒသ္သ။ “ပမာဒသ္သာ”တိ ကုသလေသု ဓမ္မေသု ပမာဒသ္သ မုဋ္ဌသ္သစ္စသ္သ။ တံ တံ ပယောဇန မရိယာဒော နာမ စီဝရပစ္စယေ တာဝ သီတပ္ပဋိဃာတာဒိကော ပယောဇနမရိယာဒော။ “မရိယာဒော”တိ စ ယာဝဒေဝါတိ ပဒေန ဒဿိတော သီတပ္ပဋိဃာတာဒိကော စီဝရပ္ပယောဇန ပရိစ္ဆေဒော။ သော စ စီဝရပစ္စယေ သမ္မောဟာဒိကေ သာဝဇ္ဇပက္ခေ အပတနတ္တာယ ဌပိတော။ တေန ဝုတ္တံ “သမ္မောဟသ္သ ဂေဓသ္သ မဒသ္သ ပမာဒသ္သ ပဟာနတ္ထံ”တိ။ သေနယော ပိဏ္ဍပါတပစ္စယာဒီသုပိ။ ဧတေန ပစ္စဝေက္ခဏပါဌေသု အယမတ္ထော ဒဿိတော။ ဣဓ ဘိက္ခု စီဝရံ ပဋိသေဝတိ ယာဝဒေဝ သီတသ္သ ပဋိဃာတာယ ဥဏှသ္သ ပဋိဃာတာယာတိအာဒီသု ယာဝဒေဝ သီတသ္သ ပဋိဃာတာယ ပဋိသေဝတိ။ န တတော ဥတ္တရိ သမ္မောဟတ္ထာယ ဂေဓတ္ထာယ မဒတ္ထာယ ပမာဒတ္ထာယ ပဋိသေဝ တီတိအာဒိ။ ဧဝဉ္စသတိ, ယံ စီဝရံ ပဋိသေဝန္တသ္သ သမ္မောဟဂေဓမဒပ္ပမာဒာ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တံ န သေဝိတဗ္ဗံ။ ဣတရံ သေဝိတဗ္ဗန္တိ ဒဿိတံ ဟောတီတိ။

''ပစ္စတ္တသဘာဝေ''တိ ပစ္စေကသဘာဝေ။ ''ကာရိယသင်္ခါတံ''တိ ကာတဗ္ဗံ အဘိနိပ္ဖာဒေတဗ္ဗန္တိ ကာရိယံ။ အာသန္နပ္ပဝံ။ တေနာဟ ''အဂ္ဂိသ္သုခုမောဝိယာ''တိ။ အာသန္နကာရဏံ ပဒဋ္ဌာနံ နာမ အဂ္ဂိကာရဏော ဝိယ။ ပဇ္ဇတိ ဂစ္ဆတိ ပဝတ္တတိ ဖလံ ဧတေနာတိ ပဒံ။ တိဋ္ဌတိ ဖလံ ဧတ္ထာတိ ဌာနံ။ ဉာဘယံပိ ကာရဏဿ ပရိယာယော ဧဝ။ တေန အတိသ္သယတ္ထောပိ သိဇ္ဈတီတိ အာဟ ''အာသန္နကာရဏံ''တိ။ ''သဒ္ဓိံ သညာ စိတ္တ ဝိပလ္လာသေဟိ''တိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တေဟီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တာ ပန သညာ စိတ္တ ဝိပလ္လာသာ ဝိက္ခမ္ဘိတံ သက္ကောတီတိ န ဝတ္တဗ္ဗာ။ ''သာသန ဓမ္မေ''တိ အနတ္တလက္ခဏ သုတ္တန္တာဒိကေ သုညတ ဓမ္မပ္ပဋိသံယုတ္တေ ဒေသနာဓမ္မေ။ ''ဒိဋ္ဌိ ဝိပလ္လာသော ဝိက္ခမ္ဘိတော''တိ တာဒိသံ ဓမ္မဒေသနံ သုတ္ဝာ ဒေသကေ သတ္ထရိ စ ဒေသိတေ ဓမ္မေ စ သဒ္ဓံ ပဋိလဘိတ္ဝာ သစ္စမေဝ ဘဂဝတ အာဟ, အဟံ ပန ဧတံ မမ, ဧသောဟမသ္မိ, ဧသော မေ အတ္တာ,တိ ဂဏှာမိ, မိစ္ဆာဝတာယံ မမကဟောတိ ဧဝံ ဝိက္ခမ္ဘိတော ဟောတိ။ တတော ပဋ္ဌာယ ဧသော မေ အတ္တာတိ ဝဒန္တောပိ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန န ဝဒတိ။ ဒိဋ္ဌိဝိပ္ပယုတ္တစိတ္တေန ဧဝ ဝဒတီတိ အဓိပ္ပာယော။ ကြဒမ္ပန ဒဠှဟက္ကဟ ဝိက္ခမ္ဘနမတ္တံ ဧဝ ။ န အတ္တဒဿန ဝိက္ခမ္ဘနံ။ တံ ပန ဓမ္မဝဝတ္ထာနညာဏေ သိဒ္ဓေ ဧဝ သိဇ္ဈတီတိပိ ဝဒန္တိ။ စတုန္နံ အာဟာရာနံ ဝသေန စတုဓာ နာမရူပံ ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗမေဝ။ ကသ္မာ, စတ္တာရော အာဟာရေ ပရိဂ္ဂဟေတွာ တေသ္ဝေဝ လက္ခဏတ္တယံ သမနုပဿန္တဿ အဇ္ဈေ လောကုတ္တရညာဏဒဿနပ္ပဋိလာဘကိစ္စဿ သိဒ္ဓတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ပဉ္စဓာတိအာဒီသု ဧသေနယော။ အာဒိကမ္မိကာနံ အဝိသယော, ဝိသုံ ဝိသုံ လက္ခဏ ရသာဒီဟိ ပရိဂ္ဂဟေတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ။ ပရိဂ္ဂဟဏေ သက္ကောန္တဿပိ ဝိပဿနာ ကမ္မေ ဝိသုံ ဝိသုံ ပဿိတုံ အသက္ကုဏေယျတ္တာ စ။ တထာဟိ ဝက္ခတိ ''ကလာပဝသေန သံခိပိတ္ဝာ''တိ။ ''အညဿ ကဿစီ''တိ အတ္တဇီဝါဒိကဿ။ သော ကရောတိ ကုသလာကုသလံ ကမ္မံ။ သော ပဋိသံဝေဒေတိ ဘဝန္တရံ ပတ္ဝာ တဗ္ဗိပာကံ။ သံသရတိ ဘဝတော ဘဝံ။ သန္ဓာဝတိ ကမ္မဝေဂေန ခိတ္တော။ သုဒ္ဓေ နာမေ ဧဝ တ ရူပေ ဧဝ တ ဤဟာဗျာပာရာနံ အဘာဝဒဿနတောတိ ယောဇနာ။ ပုဂ္ဂလသတ္တာနံ ကိရိယာယောတိ သညိတာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''အတ္တာတိ ပဝတ္တာ ဒိဋ္ဌိ''တိ ကာရက ဒိဋ္ဌိ။ ''တဒတ္ထာ ဘိနိဝေသဝသေနာ''တိ သတ္တော, ပုဂ္ဂလော, တိအာဒိ ဝေဟာရဿ သဗ္ဗာဝတော တဿ အတ္ထဘူတော သတ္တပုဂ္ဂလာဒိ ကောပိ သဘာဝတော အတ္ထိယေဝ။ နော နတ္ထီတိ ဧဝံ ဒဠှဂ္ဂဟံ ဟဒယေ သန္နိဓာနကရဏ ဝသေန။ ''အတိဓာဝနဥ္စာ''တိ တေဟာရ ပညတ္တိမတ္တေ အဌတွာ တံ အတိက္ကမိတ္ဝာ ပဉ္စက္ခန္ဓေ သတ္တာဒိဘာဝေန ဂဟဏဥ္စာတိ အဓိပ္ပာယော။

''ကမ္မစိတ္တောတုကာဟာရဝသေနာ''တိ ဧတ္ထ ကကာရော သန္ဓိ ဝသေန အာဂမော။ ကမ္မဝသေန စိတ္တဝသေန ဥတု ဝသေန အာဟာရဝသေနာတိ အတ္ထော။ အနုရူပာနံ ပစ္စယာနံ သာမဂ္ဂီတိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''အညထာ ပဝတ္တိယာ''တိ အညေန ပကာရေန ပဝတ္တနဿ။ ''ဟေတုသမ္ဘာရပစ္စယေဟိ''တိ ဟေတုပစ္စယ သမ္ဘာရပစ္စယေဟိ။ ဇနက ပစ္စယာ ဟေတု ပစ္စယာ နာမ။ ပရိတရပစ္စယာ သမ္ဘာရပစ္စယာ နာမ။ ''ကမ္မပ္ပဝတ္တိယာ''တိ ကမ္မပ္ပဝတ္တိတော။ ''ဝိပါကပ္ပဝတ္တိယာ''တိ ဝိပါကပ္ပဝတ္တိတော။ ကေဿ သတ္တဿ အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ သံသရန္တဿ ရူပကာယောပိ အတ္ထိ နာမကာယောပိ အတ္ထိ။ တတော အညော ကောစိသဘာဝေ နာမ နတ္ထိ။ ဒွေဝ စ ကာယာ ပဉ္စတေကာရေ သံသရန္တဿ ကေတော ပဝတ္တန္တိ။ အသညသတ္တေ သံသရန္တဿ ရူပကာယော ဧဝ ပဝတ္တတိ။ သော ဧဝ တတ္ထ ဧကောသတ္ဝာတောတိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ အရူပေ သံသရန္တဿ နာမ ကာယော ဧဝ ပဝတ္တတိ။ သော ဧဝ တတ္ထ ဧကော သတ္ဝာတောတိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ ''သင်္ချံ ဂစ္ဆတီ''တိ စ ပညတ္တိမတ္တံ ဂစ္ဆတီတိ အဓိပ္ပာယော။ တေသု စ ကာယေသု ရူပကာယေ စုတိ ပဋိသန္ဓီနံ အညမညံ အနန္တရ ပစ္စယတာ နာမ နတ္ထိ။ ကေမေကသ္မိံ ဘဝေ ကေမေကော ဟုတ္ဝာ စုတိကာလေ ဘိဇ္ဇတိ။ ရူပသန္တတိ ဆိဇ္ဇတိ။ ပဋိသန္ဓိရူပေန သဟ ပစ္စယ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ ပဗန္ဓော နပ္ပဝတ္တတိ။ နာမ ကာယေ ပန စုတိ ပဋိသန္ဓီနံ အညမညံ အနန္တရပစ္စယတာ အတ္ထိ။ စုတိကာလေပိ နာမသန္တတိ န ဆိဇ္ဇတိ။ ပဋိသန္ဓိ နာမေန သဟ ပစ္စယ ပစ္စယုပ္ပန္နတာ ပဗန္ဓော ပဝတ္တတိယေဝ။ တတ္ထ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ကုသလော ဘိက္ခု ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ညာဏေ ဌတ္ဝာ ကေသ္မိံဘဝေ ကေဿ သတ္တဿ ပဝတ္တိံ ပဿန္တော သတ္တံ နာမ န ပဿတိ။ ပုဂ္ဂလံ နာမ န ပဿတိ။ အဟန္တိပိ န ပဿတိ။ ပရောတိပိ န ပဿတိ။ အဟံ အတီတေသု ဘဝေသု အဟောသိန္တိပိ န ပဿတိ။ ကြမသ္မိံဘဝေ အသ္မီတိပိ န ပဿတိ။ အနာဂတေသု ဘဝိဿာမီတိပိ န ပဿတိ။ အထ ခော အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ သင်္ခါရာ ပဝတ္တန္တိ။ သင်္ခါရ ပစ္စယာ ဘဝန္တရေ ဝိညာဏံ ပဝတ္တတီတိအာဒိနာ နယေန နာမရူပ ဓမ္မာနံ ဟေတုဖလ ပရမ္ပရာဝသေန အဝိစ္ဆေဒပ္ပဝတ္တိမေဝ ပဿတိ။ ကေသ္မိံဘဝေ ပဝတ္တိံ ပဿန္တေ သတိ, အနမတဂ္ဂေသံသာရေ အနန္တေသု ဘဝေသု တဿ သတ္တဿ ပဝတ္တိ ဒိဋ္ဌာ ဧဝ ဟောတိ တတ္ထာပိ ဧဝမေဝ, တတ္ထာပိ ဧဝမေဝတိ။ တအာ တဿ

သောဠသဝိဓာ ကင်္ခာ ပဟီယတီတိ ဣမမတ္ထံ “ဒဿေန္တော အနမတဂ္ဂေ သံသာရေ”တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ကတမာ သောဠသဝိဓာ ကင်္ခာတိ။ အဟောသိံ နု ခေါ အဟံ အတီတမဒ္ဓါနံ။ န နု ခေါ အဟောသိံ။ ကိံ နု ခေါ အဟောသိံ။ ကထံ နု ခေါ အဟောသိံ။ ကိံ ဟုတွာ ကိံ အဟောသိံ နု ခေါ အဟံ အတီတမဒ္ဓါနန္တိ ဣမံ ပုဗ္ဗန္တေ ပဉ္စဝိဓာ ကင်္ခာ ဝုတ္တာ။ ဘဝိဿာမိ နု ခေါ အဟံ အနာဂတမဒ္ဓါနံ။ န နု ခေါ ဘဝိဿာမိ။ ကိံ နု ခေါ ဘဝိဿာမိ။ ကထံ နု ခေါ ဘဝိဿာမိ။ ကိံ ဟုတွာ ကိံ ဘဝိဿာမိ နု ခေါ အဟံ အနာဂတမဒ္ဓါနန္တိ ဣမံ အပရန္တေ ပဉ္စဝိဓာ ကင်္ခာ ဝုတ္တာ ။ အဟံ နု ခေါ သ္မိ။ နော နု ခေါ သ္မိ။ ကိန္နု ခေါ သ္မိ။ ကထံ နု ခေါ သ္မိ။ အဟံ နု ခေါ သတ္တော ကုတော အာဂတော။ သော ကုဟိံ ဂါမီ ဘဝိဿာမီတိ ဣမံ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဆဗ္ဗိဓာ ကင်္ခာ ဝုတ္တာ။ ဣမာ သောဠသဝိဓာ ကင်္ခာတိ။ တတ္ထ အဟောသိံ နု ခေါ, န နု ခေါ အဟောသိန္တိ ဣမိနာ ပဒဒွယေန အတီတကာလေ အတ္တနော အတ္ထိ နတ္ထိဘာဝေ ကင်္ခတိ။ သစေ အတ္ထိ, ကိံ နု ခေါ အဟောသိန္တိ ကင်္ခတိ။ ကေနစိ ဟေတုနာ ပစ္စယေန ဝါ အဟောသိံ။ ကေနစိ ဣဒ္ဓိမန္တေန ဝါ နိမ္မိတော အဟောသိံ။ အဟေတု အပစ္စယာ ဝါ အနိမ္မိတော ဝါ သယံဇာတော အဟောသိန္တိ အတ္ထော။ ယဒိ တေသုပကာရေသု အညတရေန အဟောသိံ။ ကထံ နု ခေါ အဟောသိံ။ အပါဒကောဝါ အဟောသိံ။ ဒွိပါဒကော ဝါ။ စတုပ္ပါဒကောဝါ။ ဗဟုပ္ပါဒကောဝါ။ ရူပီဝါ။ အရူပီဝါ။ သညီဝါ။ အသညီဝါ ဣစ္စာဒိ။ အထ တေသု အပါဒကာဒီသု အညတရော အဟံ အဟောသိံ။ ကိံ ဟုတွာ ကိံ အဟောသိံ။ ပထမဘဝေ ကိံ ဟုတွာ ဒုတိယ ဘဝါဒီသု ကိံ အဟောသိန္တိ ဣဒံ ဘဝပရမ္ပရာဝသေန ဝုတ္တံ။ သေနယော အပရန္တေပိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ “အဟံ နု ခေါ သ္မိ, နော နု ခေါ သ္မိ”တိ ယထာ ခုဒ္ဒကဝတ္ထု ဝိဘင်္ဂေ အဋ္ဌသတတဏှာဝိစရိတေသု။ သတသ္မီတိ ဟောတိ။ သီတသ္မီတိ ဟောတီတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “သတသ္မီ”တိ အဟံ သဿတော ဝါ ဘဝါမိ။ “သီတသ္မီ”တိ အဟံ ဥစ္ဆိန္နောဝါ ဘဝါမီတိ အတ္ထော။ ယထာ စ။ အတ္ထီတိ ခေါ ဧကော အန္တော။ နတ္ထီတိ ခေါ ဒုတိယော အန္တောတိ ဝုတ္တံ။ တတ္ထ “အတ္ထီ”တိ အတ္တာနာမ ဘဝါဘဝေသု နိစ္စကာလံ အတ္ထိ။ “နတ္ထီ”တိ တထာ နတ္ထိ, ဥစ္ဆိဇ္ဇတိ။ န ဟောတိ ပရမ္မရဏာတိ အတ္ထော။ တထာ ဣဓာပိ အဟံ နု ခေါ သ္မိ။ နော နု ခေါ သ္မီတိ ကင်္ခတိ။ တတ္ထ “အဟံ နု ခေါသ္မီ”တိ အယံ အဟံ နာမ ဘဝါဘဝေသု နိစ္စကာလံ အသ္မိ နု ခေါ, မမ အတ္တာနာမ သဿတော ဟုတွာ သဗ္ဗကာလံ အတ္ထိ နု ခေါတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “နော နု ခေါ သ္မီ”တိ တထာ နော အသ္မိ နု ခေါ။ မမ အတ္တာ တထာ နတ္ထိ နု ခေါတိ အတ္ထော။ ဧတ္ထ စ “ဘဝါဘဝေသူ”တိ ပဝတ္တေပိ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဝတ္တမာနံ အတ္တာနံ ဂဟေတွာ ပဝတ္တာ ပစ္စုပ္ပန္နေ သင်္ဂဟိတန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “ကိံ နု ခေါ သ္မီ”တိ အဟံ နာမ သန္တော ဇာတော ကိံ နု ခေါ အသ္မိ။ ကေနစိ ဟေတုနာ ပစ္စယေန ဝါ အသ္မိ နု ခေါ။ ကေနစိ ဣဒ္ဓိမန္တေန ဝါ နိမ္မိတော ဘဝါမိ နု ခေါ။ ဥဒါဟု အဟေတု အပစ္စယာ ဝါ ကေနစိ အနိမ္မိတော ဝါ သယံ နု ခေါ ဘဝါမိ နု ခေါတိ အတ္ထော။ “ကထံ နု ခေါ သ္မီ”တိ ဧတ္ထ ပန အပါဒါဒီဟိ အယောဇေတွာ အဟံ နု ခေါ ကိံ ကေတ္တော ဘဝါမိ။ ကေတမကေတ္တော ဝါ တသေဥ္ဒ ဥ ကေတ္တော ဝါ တိအာဒိနာ ယောဇေတဗ္ဗံ။ အာဒိ ကပ္ပကာလေ တာနိ ကေတ္တာနိ တေရဟိ သမ္ဘေဒံ ဂစ္ဆန္တိ။ တသ္မာ တေသု ကင်္ခန္တော ကင်္ခတိယေဝ။ “အဟံ ကုတော အာဂတော”တိ အဟံ အတီတေ ကုတောဘဝတော အာဂတော အသ္မိ။ “သောကုဟိံဂါမီ ဘဝိဿာမီ”တိ သော အဟံ အာယတိံ ဘဝေ ကုဟိံ ဂါမိကော ဘဝိဿာမီတိ ကင်္ခတိ။ “ကင်္ခာယ အတိက္ကမော”တိ သော ဘိက္ခု ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒေ အဝိဇ္ဇာဒိကံ အတီတဟေတု ပဉ္စကံ ပဿန္တော တသ္မိံဘဝေ သဗ္ဗံပိ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒံ ပဿတိယေဝ။ ဧဝံ ပဿန္တော န တတ္ထ အဟံ နာမ ကောစိ အတ္ထိ, ယံ ပဋိစ္စ အတီတဝိသယာ ပဉ္စဝိဓာ ကင်္ခာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဓမ္မ မတ္တမေဝ တတ္ထ အတ္ထီတိ ဣမံ အတီတေ ကင်္ခာ ဝတ္ထုဿ အဘာဝဒဿနေန ပဉ္စဝိဓာယ ကင်္ခာယ အတိက္ကမော ဟောတိ။ နနု တထာ ပဿန္တဿပိ ကထံ နု ခေါ သ္မိ, ကိံ ဟုတွာ ကိံ အဟောသိံ နု ခေါတိ အယံ ကင်္ခာ အတ္ထိယေဝ။ တထာ ပဿန္တောပိ ဟိ ဝိနာ ပုဗ္ဗေနိဝါသညာဏေန အတီတေ ဘဝေ အဟံ ဒွိပါဒကော အဟောသိန္တိဝါ စတုပ္ပါဒကော အဟောသိန္တိ ဝါ တတော စုတော အသုကဘဝေ ဥပ္ပန္နောတိ ဝါ န ဇာနာတိ န ပဿတိ။ ဝုစ္စတေ။ သာ ပန ကင်္ခာ ဓမ္မ မတ္တပ္ပဝတ္တိ ဒဿနတော ပဉ္ဉာယ အန္တရာယိက ကင်္ခာ န ဟောတိ။ ဝိစိကိစ္ဆာ ပဋိရူပိကာ ဧဝ။ သာ ဟိ အရိယာနံပိ လဗ္ဘတိ ယေဝါတိ။ တထာ အနာဂတေ ဖလပဉ္စကံ ပဿန္တော အပရန္တေ ပဉ္စဝိဓံ ကင်္ခံ အတိက္ကမတိ။ ပစ္စုပ္ပန္နေ ဖလပဉ္စကဉ္စ ဟေတုပဉ္စကဉ္စ ပဿန္တော ပစ္စုပ္ပန္နေ ကင်္ခာ ဆက္ကံ အတိက္ကမတိ။ သေသံ သဗ္ဗံ ပုဗ္ဗန္တေ ဝုတ္တနယမေဝါတိ။ အဋ္ဌဝိဓာယ ကင်္ခာယ အတိက္ကမနေ ပန ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒံ အနုလောမပဋိလောမံ ပဿန္တော ဒေသနာ ဓမ္မေ စ လောကုတ္တရ ဓမ္မေသု စ ကင်္ခံ အတိက္ကမတိ။ ဓမ္မေ ကင်္ခာတိက္ကမနေန သဟေဝ ဒေသေန္တေ သတ္ထရိ စ, ယထာနုသိဋ္ဌံ ပဋိပန္နေ သင်္ဃေ စ, တီသု သိက္ခာသု စ, ယထာဝုတ္တေ ပုဗ္ဗန္တေ စ, အပရန္တေ စ, ပုဗ္ဗန္တာ ပရန္တေသု စ, ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒေန သဟ ပဋိစ္စသမုပ္ပန္နေသု ဓမ္မေသု စ သဗ္ဗံ ကင်္ခံ အတိက္ကမတိယေဝ။ တေနာဟ “သဘာဝ ဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ”တိအာဒိ။ တတ္ထ “သဘာဝဓမ္မပ္ပဝတ္တိယာ

တာ''တိ ပစ္စယပရမ္မုခာဝသေန သဘာဝဓမ္မာနံ ပရမ္မုခုပ္ပဝတ္တိယာ စ။ ဓမ္မသု ဓမ္မတာ နာမ ဒေသနာ ဓမ္မဿ သုတကၠာ တတာဒိဘာဝေန သုန္ဒရ ဓမ္မတာ။ အနဝဇ္ဇဓမ္မတာ။ ဗုဒ္ဓသုဗုဒ္ဓတာ နာမ တံ ဓမ္မံ ဒေသေန္တဿ ဗုဒ္ဓဿ သဗ္ဗညုဗုဒ္ဓတာ။

ပရိယုဋ္ဌိတာနံ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ ဝိက္ခမ္ဘနံ နာမ ဟေဋ္ဌာ ဓမ္မဝဝတ္ထာန ဝသေန ပစ္စယပရိဂ္ဂဟဝသေန စ သိဇ္ဈတိ။ ဝိပဿနာ ကမ္မံ ပန အနုသယဘူတာနံ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ သလ္လိခနတ္ထာယ ကရီယတီတိ ဝုတ္တံ ''အနုသယ သမုဟနနတ္ထဉ္စာ''တိအာဒိ။ ''တတ္ထ ပနာ''တိ တသ္မိံ ပဋိသမ္ဘိဒာ မဂ္ဂေ ပန။ ဝိဘတ္တေသူတိ ဟဒေသေသော။ ''ယဿာ''တိ ယောဂီ ပုဂ္ဂလဿ။ ''ယံ ဒူရေ သန္တိကေတ''တိ ယံ ဒူရေ ပဝတ္တံ ရူပံ တ, သန္တိကေ ပဝတ္တံ ရူပံတတိ ဟဒေသေ သော။ ''တဒတ္ထဿ ပနာ''တိ သမ္မသိတဓမ္မုဒ္ဒာရတ္ထဿ။ ''ဉာဏေန ဒဋ္ဌုံ ဂဟေတတ''တိ ဓမ္မဝဝတ္ထာနဉာဏေန သုဋ္ဌုဝိဘူတံ ကတတတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣာအနိ ယံ ယံ ဒဋ္ဌုံ ဂဟေတဗ္ဗံ။ တံ တံ သရူပတော ဒဿေတုံ ''တတထာ''တိအာဒိမာဟ။ ပုန ဒဋ္ဌုံ ဂဟိတဿ ရူပဿ အနိစ္စလက္ခဏံ ဒဿေတုံ ''သာ စ ကိရိယာ''တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ''နသ္သန္တိ''တိ ဘိဇ္ဇန္တိ၊ အနိစ္စတံ ဂစ္ဆန္တိ။ ''ဝိတ္ထမ္ဘန ကိရိယာ''တိ ဧတ္ထ ဝိဝိဓေန ထမ္ဘနံ ဝိတ္ထမ္ဘနံ။ နာနာဒိ သာဘိမုခဝသေန ထမ္ဘနံ ဝဟနန္တိ အတ္ထော။ ''ဣမာသဉ္စာ''တိ စတုန္နံ မဟာဘူတာနဉ္စ။ ဝိသုံ ဝိသုန္တိ ဝုတ္တတ တာ တာသံ အညမညဉ္စ သဟဇာတေသု ဂဟဏံ သမ္ဘဝတီတိ ဝုတ္တံ ''အာဟာဒီနံ''တိ။ အာဟာဒီနံ သေသမဟာဘူတာနဉ္စ စာတိ အတ္ထော။ သန္တတိယာ သရီရာနိ သန္တတိ သရီရာနိ။ ''တထာ တထာ ကပ္ပေတတ''တိ ရူပဓမ္မာနံ သန္တတိ ပရိ ဝတ္တိ နာမ အဘိက္ကမန္တဿ ဇဝံ ဘဝေယ္ယ, ပဋိက္ကမန္တဿ ဇဝံ ဘဝေယ္ယ, တထာ သမိဉ္ဇန္တဿ ပသာရေ န္တဿာတိအာဒိနာ ပရိကပ္ပေတတ။ ''သေသခန္ဓေသုပိ တံ တံ သန္တတိ နာနတ္တံ''တိ ဝေဒနာက္ခန္ဓေ တာဝ ကာယေ ကာယိကသုခသန္တတိ ဒုက္ခသန္တတီနံ နာနတ္တံ။ စိတ္တေ သောမနဿ ဒေါမနဿ သန္တတီနံ။ ဥပေက္ခာ သန္တတိ ပန အဝိဘူတာ ဟောတိ။ ကပ္ပေတတ ဂဟေတဗ္ဗာ။ ယအာ စိတ္တေ သောမနဿ ဒေါမနဿာနိ န သန္ဒိဿန္တိ, တအာ ဣာအနိ ဥပေက္ခာ မေ ဝေဒနာ ပဝတ္တတီတိ တ, ယအာ တာနိ သန္ဒိဿန္တိ , တအာ သာ နိရုဇ္ဈတီတိ တ ဇဝံ တက္ကေတတ သမ္မသိတဗ္ဗာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သညာက္ခန္ဓေ ရူပသညာသဒ္ဒသညာဒီနံ ဝသေန။ သင်္ခာရက္ခန္ဓေ ရူပသဉ္စေတနာ သဒ္ဒသဉ္စေတနာဒီနံ ဝသေန, နာနာဝိတက္က ဝိစာရာဒီနံ ဝသေန, လောဘာလောဘ အေသာအေသ မောဟာမော ဟာဒီနံ ဝသေန စ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓေ စက္ခုဝိညာဏာဒီနံ, ကုသလာ ကုသလဝိညာဏာဒီနဉ္စ ဝသေန သန္တတိ နာနတ္တံ ဝေဒိ တဗ္ဗံ။ ဝိဿာသံ ကရောတီတိ ဝတတ ဝိဒတ္ထံ ဝိဝရတိ ''ဇဝံ မေ''တိအာဒိနာ။ တတ္ထ တယောဝိဿာသာ တဏှာ ဝိဿာသော, မာနဝိဿာသော, ဒိဋ္ဌိဝိဿာသော။ တတ္ထ ဇဝံ မမာတိ တဏှာဝိဿာသော။ ဧသောဟမသ္မီတိ မာနဝိဿာသော။ ဧသော မေ အတ္တာတိ ဒိဋ္ဌိဝိဿာသော။ ''ပရိဟရတိ''တိ ဘတတဘဝေသု ပရိဂ္ဂဟေတတ ဟရတိ ဝ ဟတိ။ ''ပရမဇ္ဈတ္တဘာဝေနာ''တိ ပဓာနအဇ္ဈတ္တဘာဝေန။ အဇ္ဈတ္တသာရဘာဝေနာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''ပရိဂ္ဂဟိ တော''တိ ဧသော မေ အတ္တာတိ ဒိဋ္ဌိပရိဂ္ဂဟေန ပရိဂ္ဂဟိတော။ တယော ဟိ ပရိဂ္ဂဟာ တဏှာ ပရိဂ္ဂဟော, မာနပရိ ဂ္ဂဟော, ဒိဋ္ဌိပရိဂ္ဂဟောတိ။ ဝသေ သဗ္ဗသော ဝတ္တန္တော နာမ ကေဝလံ ဝသာယတ္တဝုတ္တိကော ဧဝ သိယာ, န ပစ္စယာယတ္တဝုတ္တိကောတိ ဒဿေန္တော ''ယထာဝုတ္တေဟိ''တိအာဒိမာဟ။ တတ္ထ ''ယထာဝုတ္တေဟိ''တိ သဗ္ဗ သင်္ဂဟေ ဝုတ္တပ္ပကာရေဟိ ကမ္မာဘိသင်္ခရဏာဒီဟိ။ ''တထာပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော''တိ ဧသော မေ အတ္တာတိ ဇဝံ ပရ မဇ္ဈတ္တဘာဝေန ပရိဂ္ဂဟေတဗ္ဗော။ တထာ ဟိ ယော အတ္တနော ဝသေန ဝတ္တတိ, တသ္မိံ အတ္တနော သာမိဘာဝေ နတ္ထိ။ ယသ္မိဉ္စ သာမိဘာဝေ နတ္ထိ, တသ္မိံ ရူပာဒိကေ ဓမ္မေ အတ္တာနံ သာမိကံ ကတတ ဧသော မမ အတ္တာတိ ပရိဂ္ဂ ဟော နာမ မိစ္ဆာ ဧဝ။ တထာ ယော စ ခဏိက ဓမ္မော ဟောတိ, ခဏေ ခဏေ ဘိဇ္ဇတိ, တံ ရူပာဒိကံ ခန္ဓပဉ္စကံ အတ္တနော သာရံ ကတတ တထာ ပရိဂ္ဂဟောပိ မိစ္ဆာ ဧဝ။ တ္တေ စ ''မိစ္ဆာ တေ''တိ ပရမတ္ထ သစ္စံ ပတတ မိစ္ဆာ ဧဝ။ ဝိပလ္လာသော တေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''သုခံ ဝိဒ္ဓံသေတိ''တိ ကာယိကသုခဉ္စ စေတသိက သုခဉ္စ ဝိဒ္ဓံသေတိ။ ဝိနာသေတိ။ ''နာနာဒု က္ခံ ဇနေတိ''တိ ကာယိကဒုက္ခဉ္စ စေတသိက ဒုက္ခဉ္စ ဇနေတိ ဥပ္ပာဒေတိ။ ''ဣာဒဉ္စ ရူပံ ဒိဒိသမေဝ ဟောတိ''တိ ကထံ ဟောတိ။ မနုဿတ္တဘာဝေ ဌိတာနံ သတ္တာနံ ယထာပဝတ္တံ မနုဿ သုခံ ဝိဒ္ဓံသေတိ, ဇိဏ္ဏာဘိန္နဘာဝံ ဟာပေ တိ, နာနာဒုက္ခံ ဇနေတိ။ သယံ အပာယတ္တဘာဝံ ဂဟေတတ တေသံ နာနာအပာယ ဒုက္ခံ ဇနေတိ။ တထာ ဒေဝတ္တဘာ ဝေ သက္ကတ္တဘာဝေ ဗ္ရဟ္မတ္တဘာဝေ ဌိတာနန္တိအာဒိနာ ဝတ္တဗ္ဗံ။ တထာ မနုဿတ္တဘာဝေ ဌိတာနံ နာနာဝိပရိဏာ မ ကိစ္စေဟိ ယထာပဝတ္တံ သုခံ ဝိဒ္ဓံသေတိ, နာနာပစ္စယာဘိသင်္ခရဏကိစ္စေဟိ နာနာဒုက္ခံ ဇနေတိ။ တေန ဝုတ္တံ ''ဣာ ဒဉ္စ ရူပံ ဒိဒိသမေတ''တိ။ ''သာရေနာမ ထာမဗလဝိသေသော ဝုစ္စတိ''တိ ဧတေန ထာမဗလဝိသေသေန သမ္မန္နံ ဝတ္ထုံ ပိ သင်္ဂဏှာတိ။ ''အသာရကဋ္ဌေနာ''တိ တ္တေ သာရော ဧဝ သာရကံ, န သာရကံ အသာရကန္တိ ဣာမတ္ထံ သန္ဓာယ ''ရူပံ ပန သယံပိ ဝေရူပေ သာရော န ဟောတိ''တိ ဝုတ္တံ။ သတ္တာနံ အတ္တသာရော ဇီဝသာရော န ဟောတီတိ အတ

ထော။ နတ္ထိ သာရော ဧတေသန္တိ အသာရကနိ ကာမမတ္တံ သန္ဓာယ “န စ ဝေရူပေန သာရေန ယုတ္တံ”တိ ဝုတ္တံ။
အတ္တသာရေန ဇီဝသာရေန သံယုတ္တံ ဟောတီတိ အတ္ထော။ တတ္ထ ပုရိမော အတ္ထော ရူပံ အတ္တတော သမနုပဿတီ
တိ ဣဒံ သန္ဓာယ ဝုတ္တော။ ပစ္ဆိမော ရူပဝန္တံ ဝါ အတ္တာနံ, အတ္တနိ ဝါ ရူပံ, ရူပသ္မိံ ဝါ အတ္တာနံတိ ဣမာနိ သန္ဓာ
ယ ဝုတ္တော။ ဧတေန အသာရကဋ္ဌေနာတိ အသာရဘာဝေန, အသာရယုတ္တဘာဝေန ဝါတိ စ။ အနတ္တာတိ ဧတ္ထာပိ န
အတ္တာ အနတ္တာ, နတ္ထိ အတ္တာ ဧတေသန္တိ ဝါ အနတ္တာတိ စ ဒွိဓာ အတ္ထော သိဇ္ဈတိ။ “ယဒ္ဓဇ”တိ ယဒ္ဓ ရူ
ပံ။ “ပီဠေတီ”တိ တံ သမင်္ဂိ ပုဂ္ဂလံ ပီဠေတိ။ ဧတေန အနတ္တဘာဝေ သိဒ္ဓေ ဒုက္ခဘာဝေပိ သိဒ္ဓေါတိ ဒဿေတိ။ “တိ
ဏ္ဏံ ဝယာနံ ဝသေန အဒ္ဓာဘေဒေ ယောဇေတဗ္ဗော”တိ ပဌမဝယေ ပဝတ္တံ ရူပံ ဒုတိယဝယံ န ပာပုဏာတိ, ပဌမဝ
ယေ ဝေ နိရုဇ္ဈတီတိအာဒိနာ အဒ္ဓာပစ္စုပ္ပန္နေ အဇ္ဈတ္တဂဗဘေဒေ ယောဇေတဗ္ဗော။ “သဘာဂေကသန္တာနဝသေ
နာ”တိ သဘာဂကနံ ဓမ္မာနံ သဘာဂဋ္ဌေန ဧကီဘူတာ သန္တတိ သဘာဂေကသန္တတိ။ “သဘာဂကနံ ဓမ္မာနံ”တိ စ စိတ္တ
ဇေသုတာဝ နိရန္တရပ္ပဝတ္တေန လောဘသမ္ပယုတ္တစိတ္တေန သဟဇာတာ ရူပဓမ္မာ သဘာဂရူပဓမ္မာ နာမ။ တထာ
နာမ ဓမ္မာ စ။ ဧဝံ ဒေါသသမ္ပယုတ္တာဒီသုပိ။ ဥတုဇေသု နိရန္တရပ္ပဝတ္တေန သီတဥတုနာ သမုဋ္ဌိတာ ရူပဓမ္မာ
သဘာဂရူပ ဓမ္မာ နာမ။ တထာ ဥဏှဥတုနာ သမုဋ္ဌိတာ။ သေနယော အာဟာရဇေသုပီတိ ဧဝံ သဘာဂေကသန္တတိဝ
သေန။ “သမ္မာပုဏိတုံ”တိ ဉာဏေန သမ္မာပုဏိတုံ။ “အဒ္ဓာသန္တတိဝသေနာ”တိ ဧတ္ထ သန္တတိဝသေန သမ္မသနံ
ဝိသေသတော အဓိပ္ပေတံ။ ဝေဠု ကတ္ထ ဟေဌာ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ ပဒေ စတုန္နံ မဟာဘူတာနံ သန္တတိ ဝိဘာဂန
ယော သုဋ္ဌု ဒဿိတောတိ။ “အနိစ္စလက္ခဏ ဒဿနမေဝ ပဓာနံ”တိ ဣမသ္မိံ ဉာဏေပိ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏေပိ ဘင်္ဂဉာ
ဏေပိ အနိစ္စလက္ခဏ ဒဿနမေဝ ပဓာနံ။ ဘယဉာဏေ စ အာဒီနဝဉာဏေ စ နိဗ္ဗိဒာဉာဏေ စ ဒုက္ခလက္ခဏ ဒဿနံ ပ
ဓာနံ။ ဥပရိ စတူသု ဉာဏေသု အနတ္တလက္ခဏ ဒဿနံ ပဓာနန္တိ။ “သမုဒိတေသူ”တိ အညမညံ အဝိနာဘာဝသဟာယဘာ
ဝေန သမုပ္ပန္နေသု။ ဣဒဒ္ဓ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ ရူပသမုဒယော။ တဏှာသမုဒယာ ဥပာဒာန သမုဒယော။ အာဟာရ သမုဒ
ယာ ရူပသမုဒယောတိ ဟဋ္ဌိဝသေန ဝုတ္တံ။ အပ္ပဟီန ဝသေနာတိ ဟဋ္ဌိပဒေ ပန အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဒိဋ္ဌာနုသယာနံ အပ္ပဟီနဋ္ဌ
ဋ္ဌေန သန္တာနေ ဝိဇ္ဇမာနတာ ဝေ ပမာဏန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ “သမုဒေန္တီ”တိ ပဋိသန္ဓိတော ပဋ္ဌာယ ကေတော ဥဒေန္တိ။ ဥပရူပ
ရိ ဧန္တိ။ အာဂစ္ဆန္တီတိ အတ္ထော။ ကေဘဝဘာဝေန ဟတုဗ္ဘဝန္တီတိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ “ယာဝမရဏကာ
လာ”တိအာဒိံ။ “ပဿဝန္တီ”တိ ပဝမုမာနာ သဝန္တိ, ပဝတ္တန္တိ, သန္ဒန္တိ။ “တေသု ပနာ”တိ အဝိဇ္ဇာ တဏှာပုပာဒာန
ကမ္မေသု။ “နိရုဇ္ဈန္တီ”တိ တသ္မိံဘဝေ ဝေ နိရုဇ္ဈန္တိ။ တသ္မိံ ဘဝေ နိရောဓော နာမ ဘဝန္တရေ ပုန အနုပ္ပာဒော
ယေတတိ ဝုတ္တံ “ဘဝန္တရေ”တိအာဒိံ။ “တံ သန္တတိယံ”တိ တသ္မိံ ပစ္စုပ္ပန္န ဘဝေတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ပုန အနုပ္ပ
ဟာဒသင်္ခာတံ နိရောဓံ”တိ သန္တတိ နိရောဓော နာမ ဝုတ္တော။ န နိဗ္ဗာန နိရောဓော။ တောဟိ ပစ္စယေ သတိ, ဘဝန္တ
ရေ ဥပ္ပဇ္ဇိဿန္တိ ယေတတိ။ ဣအာနိ ယထာပဝတ္တ သန္တတီသု ပရိယာပန္နာနံ သဗ္ဗပစ္ဆိမာနံ နာမရူပာနံ ခဏိကနိ
ရောဓဝသေန အတ္ထံ ဝဒန္တော “ယထာပဝတ္တ သန္တတိယော တ ဆိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ”တိ ဝုတ္တံ။ “ဥဒယဗ္ဗယံ
သမနုပဿန္တဿ စာ”တိ ဧတ္ထ ကတမော ဥဒယော နာမ, ကတမော ဝယော နာမ, ကထဥ္စ တဒုဘယံ သမနုပဿ
သတီတိ အာဟ “ဥဒယဗ္ဗယံ ပဿန္တဿာတိ ဧတ္ထ ယထာ နာမာ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “တမော ခန္ဓော”တိ တမော
ရာသိ။ “ဝေတီ”တိ ဝိဂစ္ဆတိ။ အန္တရ ဓာယတိ ။“ဥဒယော”တိ ဥပ္ပာဒော ဧဝေ ဝမို စ။ “ဝယော”တိ ဝိဂမနံ, အန္တရဓာ
နံ။ “နာနာပယောဂဝသေနတ”တိ သမိဒ္ဓနပ္ပသာရဏာဒိ နာနာပယောဂဝသေန တ။ ဥဒယပက္ခာနံ နာနာသန္တတီနံ ဥဒယဥ္စ
စ ဥဒယတော။ ဝယပက္ခာနံ နာနာသန္တတီနံ ဝယဥ္စ ဝယတောတိ ယောဇနာ။

ဗောဇ္ဈင်္ဂ ဓမ္မေဟိ သမ္ပန္နတ္တာ အာရာဓေတိ အတ္တနော စိတ္တံတိ အာရဒ္ဓော။ တုဋ္ဌစိတ္တောတိ အတ္ထော။ ဝိ
ပဿတီတိ ဝိပဿကော။ အာရဒ္ဓော ဟုတွာ ဝိပဿကော အာရဒ္ဓဝိပဿကော။ ဒုဝိဓောဟိ ဝိပဿကော တရုဏ
ဝိပဿကော စ အာရဒ္ဓ ဝိပဿကော စ။ တတ္ထ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ သုဋ္ဌု အပဿန္တော ဒုဗ္ဗလဝိပဿကော တရု
ဏ ဝိပဿကော နာမ။ ခန္ဓာနံ ဥဒယဗ္ဗယံ သုဋ္ဌု ပဿန္တော ဝိပဿနာ ကမ္မေ အာရာဓိတ စိတ္တော ဗလဝဝိပဿ
ကော အာရဒ္ဓဝိပဿကော နာမ။ ယံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။

[က]

‘သုညာဂါရေ ပဝိဋ္ဌဿ၊ သန္တစိတ္တဿ ဘိက္ခုနော။
အမာနုသီ ရတီ ဟောတိ၊ သမ္မ ဓမ္မံ ဝိပဿတော၊တိ စ။

[၁]

'ယော စ ဝဿသတံ ဇီဝေ၊ အပဿံ ဥဒယဗ္ဗယံ။
ဧကာဟံ ဇီဝိတံ သေယျော၊ ပဿတော ဥဒယဗ္ဗယံ၊တိ စ။

အယမိဓ အဓိပ္ပေတော။ ဝိပဿနံ ဥပေစ္စ ကိလေသေန္တိ, မလီနဘာဝံ ဂမေန္တီတိ ဝိပဿနုပက္ကိလေသာ။ ပရိဗ
န္ဓန္တိ နီဝာရေန္တီတိ ပရိဗန္ဓကာတိ ဟေဋ္ဌာ ဝုတ္တမေဝ အန္တရာယိက ဓမ္မာနံ နာမံ။ "သရီရောဘာသော"တိ သကလ
သရီရဂတော နိက္ခန္တော ဩဘာသော။ "ပဉ္စဝိဓာ ပီတီ"တိ ခုဒ္ဒိကာ ပီတိ, ခဏိကာ ပီတိ, ဩက္ကန္တိကာ ပီတိ, ဥဗ္ဗေဂ
ပီတိ, ဖရဏာ ပီတီတိ။ "ဒုဝိဓာ ပဿဒ္ဓီ"တိ အတိဗလဝန္တိ ကာယပဿဒ္ဓိစေဝ စိတ္တပဿဒ္ဓိ စ။ ဝိပဿနာ ကမ္
မေ ဩကပ္ပနာကာရပ္ပဝတ္တာ သဒ္ဓါဧဝ အဓိမုစ္စနဋ္ဌေန အဓိမောက္ခော သဒ္ဓါဓိမောက္ခော။ "ဝီရိယံ"တိ တသ္မိံ က
မ္မေ အနိက္ခိတ္တဓုရံ ပဂ္ဂဟိတသီသံ ဝီရိယံ။ "သုခံ"တိ စိတ္တသုခံ။ တေနာဟ "သောမနဿံ"တိ။ "ဝိပဿနာဉာ
ဏံ"တိ ဣန္ဒဝိဿဋ္ဌဝဇိရသဒိသံ ဗလဝဝိပဿနာဉာဏံ။ "သတီ"တိ တသ္မိံ ကမ္မေ အပ္ပမုဋ္ဌာ သတိ။ "တတြမဇ္ဈတ္
တုပေက္ခာ"တိ စိတ္တဿ လီနုဒ္ဓစ္စာဒီဟိ ဝိသမန္တေဟိ ဝိမုတ္တာ တတြမဇ္ဈတ္တတာသင်္ခါတာ ဥပေက္ခာ။ "အာဝ
ဇ္ဇနုပေက္ခာ"တိ ဝသီဘာဝပတ္တာ အာဝဇ္ဇနသင်္ခါတာ ဥပေက္ခာ။ "အာလယံ"တိ တဏှာလယံ။ "ကုရုမာနာ"တိ ကရော
န္တီ။ "သုခုမာ တဏှာ"တိ ကုသလေဟိ မိဿကတ္တာ ဣဒံ အကုသလန္တိပိ ဇာနိတုံ အသက္ကုဏေယျာ သုခုမတဏ္
ဟာ။ "န ဝတမေ"တိ မမ န ဥပ္ပန္နပုဗ္ဗော ဝတာတိ ယောဇနာ။ "အဿာဒသဟိတာ"တိ ဩဘာသာဒီသု အဿာဒတဏ္
ဟာ သဟိတာ။ "အဓိမာန ဝသေနာ"တိ အဓိကတရံ မညနာဝသေန။ "တာဝဒေဝ"တိ နိကန္တိယာ ဥပ္ပတ္တိက္ခဏေယေ
ဝ။ "နိကာမနာကာရော"တိ ဣစ္ဆနာကာရော။ အဿာဒနာကာရော။ "နိကာမနဿဝတ္ထု"တိ နိကန္တိယာ ဝတ္ထု။ "အဒ္
ဓာ"တိ ဧကန္တေန။ "ဟန္ဒာ"တိ စိတ္တဝိဿဇ္ဇကရဏေ နိပါတပဒံ။ ဣဒါနေဝ နံ ဝိသောဓေမိ, န စိရံ ပဝတ္တိတုံ ဒဿ
သာမီတိ ဣမမတ္ထံ ဒီပေတိ။ "တေသွေဝတ"တိ တေသု ဩဘာသာဒီသု ဧဝ။ အဋ္ဌကထာယ န သမေတိ။ အဋ္ဌကထာယံ နိက
န္တိ ဝိက္ခမ္ဘနဿ ဝိသုံ ဝုတ္တတ္တာတိ အဓိပ္ပာယော။ ဝိပဿနာပရိဟာနော နာမ ဝိသေသန္တရပ္ပဝတ္တေန ဟာက
ဓမ္မောတိ ဒဿေတုံ "သင်္ခါရုပေက္ခာဘာဝံ ပတ္တာ"တိအာဒိမာဟ။ ဝုဋ္ဌာနကမိနီ ဝိပဿနာဘာဝပတ္တေနာတိ ဝုတ္တံ
ဟောတိ။ "ဒွေဝ ဝိပဿနာ စိတ္တာနီ"တိ ဥပစာရာနုလောမစိတ္တာနိ။ သော ဟိ ဝုဋ္ဌာနန္တိ ဝုစ္စတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ သင်္
ခါရ နိမိတ္တတော တ ဝုဋ္ဌာတိ။ နိဗ္ဗာနံ အာရဗ္ဘ ပဝတ္တိတော။ ယဒိ ဧဝံ ဂေါတြဘုပိ ဝုဋ္ဌာနံ နာမ သိယာတိ။ န သိယာ။ မ
ဂ္ဂဿ အာဝဇ္ဇနမတ္တေ ဌိတတ္တာ။ ပဋိဝေဓကိစ္စဿ စ သမ္မောဟ သမုစ္ဆေဒကိစ္စဿ အဘာဝတော။
"သယံ"တိ မဂ္ဂသင်္ခါတော သယံ။ "တံ သမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ တ"တိ တေန မဂ္ဂေန သမင်္ဂိပုဂ္ဂလံ တ။ "ဝဋ္ဋပ္ပဝတ္တတော
စာ"တိ အာယတိံ ဘဝေသု အပါယဝဋ္ဋပ္ပဝတ္တတော တ, အဋ္ဌမ ဘဝတော ပဋ္ဌာယ ကာမသုဂတိ ဝဋ္ဋပ္ပဝတ္တတော
တ။ အဝဿံ ဝုဋ္ဌာနံ ဂမေတိ သမ္ပာပေတီတိ ဝုဋ္ဌာနကမိနီတိ ဝစနတ္ထော။ "အဝဿံ ဝုဋ္ဌာနံ ဂစ္ဆန္တီ"တိ ဣဓ ဌိ
တာနံ ဝုဋ္ဌာနတော နိဝတ္တိ နာမ နတ္ထီတိ အဓိပ္ပာယော။ ဣဒဉ္စ ပစ္စေကဗုဒ္ဓါနံ ဗုဒ္ဓသာဝကာနဉ္စ ဝသေန ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ သဗ္ဗ
ညု ဗောဓိသတ္တာ ပန ပုဗ္ဗဗုဒ္ဓါနံ သာသနေ ပဗ္ဗဇိတွာ ဝိပဿနာ ကမ္မံ အာရဘန္တာ အနုလောမညာဏံ အာဟစ္စ ဌ
ပေန္တီတိ အဋ္ဌက ထာသု ဝုတ္တံ။ တတ္ထ "အာဟစ္စာ"တိ ဣဒံ သင်္ခါရုပေက္ခာဉာဏဿ မဂ္ဂကပတ္တိဒဿန
တ္ထံ ဝုတ္တန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ "အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနိယံ"တိ တတော ပုဗ္ဗဘာဂေ ကေနစိ စိတ္တေန အဂ္ဂဟိတေ နိဗ္ဗာနာ ရမ္မ
ဏေ အာဝဇ္ဇနဋ္ဌာနိယံ။ "တံ"တိ ဂေါတြဘုညာဏံ။ ဂေါတ္တံ ဘဝတိ အဘိဘဝတိ ဆိန္ဒတီတိ ဂေါတြဘု။ ဂေါတ္တံ
တ အဘိသမ္ဘုဏာတိ ပါပုဏာတီတိ ဂေါတြဘူတိ ဝစနတ္ထော။ ကထံ ပန ဂေါတြဘု စိတ္တံ ဂေါတြဘုညာဏံ ပုထုဇ္
ဇနဂေါတ္တံ ဆိန္ဒတိ, အရိယဂေါတ္တံ ပါပုဏာတီတိ ယုဇ္ဇေယျ, သောဟိ ပုဂ္ဂလော တသ္မိံခဏေ ပုထုဇ္ဇနဂေါတ္တ
ပရိယာပန္နောဧဝါတိ။ သစ္စံ။ အတ္တနိ ပန ဆိန္နတ္တာ သယံ ဆိန္ဒတိ နာမ။ နိဗ္ဗာနဿ စ အရိယဂေါစရတ္တာ တံ အာရ
မ္မဏ ကရဏဝသေန အရိယဂေါတ္တံ ပါပုဏာတိ နာမာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ပစ္စယသတ္တိဝိသေသေန အတ္တနော အနန္တရေ အရိယ
ဂေါတ္တံ ဘာဝေတိ, ပါတုဘာဝေတီတိ ဂေါတြဘူတိပိ ယုဇ္ဇတိ။ "ပရိစ္ဆိဇ္ဇာ"တိ ပရိစ္ဆိန္ဒိတွာ။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒီဟိ
သဗ္ဗဝိပ္ဖန္ဒနေဟိ မုစ္စိတွာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သမ္မောဟဿ ပဟာနမေဝ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ န တေ ဓမ္မေ အာရမ္မဏ ကရဏ
ဝသေန ဇာနန္တံ။ ကထံ တေ ဓမ္မေ အာရမ္မဏံ အကရောန္တော မဂ္ဂေ တေ ဓမ္မေ ပရိဇာနာတိ နာမာတိ။ ကိစ္စသိဒ္ဓိ ဝသေန။
သော ဟိ သမ္မောဟံ ပဇဟန္တော အာရမ္မဏံ ကရောန္တာနိပိ ဟိ ပုဗ္ဗဘာဂညာဏာနိ တပ္ပဟာနကိစ္စဿ အသာဓ
ကတ္တာ ဒုက္ခ သစ္စံ ပရိဇာနန္တာနီတိ န ဝုစ္စန္တိ။ မဂ္ဂေ ပန အာရမ္မဏံ အကရောန္တောပိ တပ္ပဟာနကိစ္စဿ သာဓ
ကတ္တာတံ သစ္စံ ပရိဇာနာတီတိ ဝုစ္စတိ။ ကသ္မာ။ တတော ပဋ္ဌာယ တဿပုဂ္ဂလဿ သဗ္ဗကာလံ တသ္မိံသစ္စေ ပရိဇာ
နန ကိစ္စဿ သိဒ္ဓတ္တာ။ ယထာဟိ ဧကော ပုရိသော စက္ခုမှဟိ ပိတ္တသေမှာဒိဒေါသေဟိ ပလိဗုဒ္ဓတ္တာ အန္ဓော

ဟောတိ။ န ကိဉ္စိ ပဿတိ။ ယထာ ပန သော ကေံ တေဇဝန္တံ အဉ္ဇနံ လဘိတွာ စက္ခုံ အဉ္ဇယန္တော သဗ္ဗရတ္တိံ နိဒ္ဒ
အာယတိ။ တဿ နိဒ္ဒါယန္တဿေဝ စက္ခုမ္ဟိ သဗ္ဗအဒေါသာ နဿန္တိ။ စက္ခု ဝိပ္ပသန္နံ ဟောတိ။ တဒ္ဓဏတော ပဋ္ဌ
ာယ သော နိဒ္ဒါယန္တောပိ ရူပါနိ ပဿတီတိ ဝုစ္စတိ။ ကသ္မာ, အန္ဓဘာဝဝိဂမေန ဒဿနကိစ္စဿ သိဒ္ဓတ္တာ။ ဧ
ဝမေဝမိဒံ ဒဋ္ဌဗ္ဗန္တိ။ ကေဒေသေန တ ပဟောဋ္ဌိမမဂ္ဂေသု, အနဝသေသေန တ အရဟတ္တမဂ္ဂေ။ “အပဏ္ဏာဝတ္တိ
ကံ”တိ ဧတ္ထ ပဏ္ဏတော အာဝတ္တနံ ပဏ္ဏာဝတ္တံ။ နတ္ထိ ပဏ္ဏာဝတ္တံ အဿာတိ အပဏ္ဏာဝတ္တိကန္တိ ဝိဂ္ဂ
ဟော။ “ပုန အနုပ္ပာဒဓမ္မတာပတ္တိဝသေန နိရောဓသင်္ခါတံ”တိ မဂ္ဂက္ခဏေ ဧဝ တာနိဝဋ္ဋာနိ ပုန အနုပ္ပာဒသဘာဝံ
အာပဇ္ဇန္တိ, နိရုဇ္ဈန္တိ။ တထာ နိရောဓသင်္ခါတံ။ “ဥပ္ပာဒနသင်္ခါတာယ ဘာဝနာယာ”တိ ဧတေန မဂ္ဂဿ ကေစိတွ
တက္ခဏိကတ္တာ ဝဍ္ဎနသင်္ခါတာယ ဘာဝနာယ ဩကာသော နတ္ထီတိ ကတွာ ဝုတ္တံ။ အရိယမဂ္ဂံ ပဋိလာဘတ္ထာယ
ပန ပဝတ္တိတာ ပုဗ္ဗဘာဂဘာဝနာပိ မဂ္ဂဘာဝနာ ဧဝ။ သာ စ အရိယမဂ္ဂံ ပတွာ မတ္ထကပတ္တာ ဟောတိ။ တသ္မာ အရိယမ
ဂ္ဂေ ဧဝ မတ္ထကပတ္တော ဘာဝနာနုတ္တရော ဟောတီတိ ဣမိနာပရိယာယေန ဝဍ္ဎန သင်္ခါတာယ ဘာဝနာယာတိပိ
ယုဇ္ဇတိယေဝ။ အတ္တနော အနန္တရေ ပဝတ္တံ အာနန္တရိကံ။ အာနန္တရိကံ ဖလံ ဒေဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ တဿ စ တ
တောပရံ ဒွေဝ တ တီဏိ တ ဖလစိတ္တာနိ ပဝတ္တန္တီတိ ဣမိနာ သမ္ဗန္ဓော။ အပနီတော အဂ္ဂိ ဧတသ္မာတိ အပနီတဂ္ဂိ
ကော။ “နိဗ္ဗာပေန္တော ဝိယာ”တိ ဧတေန ပဋိပ္ပဿမ္ဘနပ္ပဟာနကိစ္စေန မဂ္ဂါနုကူလပ္ပဝတ္တိံ ဒဿေတိ။ “တေ
သံ”တိ တေသံ စက္ခုနံ။ တံ ရူပံ တဿ ဟာကဋ္ဌံ န တာဝ ဟောတီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “တဿာ”တိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ။
“ပစ္စဝေက္ခနတရေသူ”တိ ဧတ္ထ ပသာဒစက္ခုနာ ဒိဋ္ဌေ ပဝတ္တာ အနုဗန္ဓက ဝီထိယောပိ သင်္ဂယှန္တိ။

ဥပရိမဂ္ဂေဟိ ဝဓိတဗ္ဗာ မာရေတဗ္ဗာတိ ဥပရိမဂ္ဂဝဇ္ဈာ။ “ကိလေသဝိဘာဂေသူ”တိ အသုကမဂ္ဂေန အသုကာ
ကိလေသာ ပဟီယန္တီတိ ဧဝံ ကိလေသဝိဘာဂေသု။ “ဟဋ္ဌိယံ”တိ ပဋိသမ္ဘိဒါ မဂ္ဂဟဋ္ဌိယံ။ ဝုစ္စမာနေ ပန ဝတ္တဗ္ဗန္တိ
သမ္ဗန္ဓော။ မဂ္ဂင်္ဂဗောဇ္ဈင်္ဂါဒီနံ ပစ္စဝေက္ခနံ နာမ မဂ္ဂပစ္စဝေက္ခနမေဝ။ တထာ ပဏ္ဏာ တ ပဝတ္တတီတိ သိဒ္ဓံ။
“အဝိရုဒ္ဓါ ဟောတီ”တိ ဝိသုဒ္ဓိမဂ္ဂေန အသမေန္တာပိ ပစ္စဝေက္ခနာနံ ဣစ္ဆာနုရူပသမ္ဘဝတောတိ အဓိပ္ပာယော။
“အဓိမာနနိဒ္ဒေသ အဋ္ဌကထာသူ”တိ ဝိနယေ စတုတ္ထပာရာဇိကေ အဓိမာနပဒနိဒ္ဒေသ အဋ္ဌကထာသု။ “သော”တိ အရိယ
ဘူတော ဘိက္ခု။ “နော လဒ္ဓံ န ဝင္ဒတီ”တိ အလဒ္ဓံ န ဝင္ဒတီတိ အတ္ထော။ လဒ္ဓံ နော န ဝင္ဒတီတိ တ ယောဇနာ။ စတု
ဗ္ဗိဓံ မဂ္ဂဉာဏံ ဂဟိတံ။ ဉာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ နာမာတိ ဝုတ္တတ္တာ။

“အဘိနိဝိသနံ”တိ အဇ္ဈတ္တံ ဒဋ္ဌဟတရံ ပတိဋ္ဌာနံ။ “နိခာတသိနေရုဟ ဒဿဝိယာ”တိ တဿ ပဝတ္တနံ ဝိယ။
“ကေဝလံ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိတာယ အဒိဋ္ဌတ္တာ”တိ ဧတေန ဧသော မေ အတ္တာ, န ပရဿ အတ္တာတိ ဧဝံ အ
တ္တာနံ အတ္တဿ သာမိကံ ကတွာ ဂဟဏကာရဏံ ဝဒတိ။ တတ္ထ ကေဝလသဒ္ဒေန ပရမတ္ထ သစ္စံ ပတွာ အတွ
တဿေဝ အဘာဝတော ခန္ဓပဉ္စကဿ အတ္တနောဝသာယတ္တ ဝုတ္တိတံ နိဝတ္တေတိ။ သမ္မုတိ သစ္စံ ပန ပတွာ အ
တ္တဿ ဝိဇ္ဇမာနတ္တာ မဟာဇနော အတ္တနော ခန္ဓပဉ္စကံ အတ္တနော ဝသာယတ္တ ဝုတ္တိံ မညမာနော ဧသော မေ အတွ
တာတိ ဂဏှာတိ။ “ခဏဘင်္ဂဿ စ အဒိဋ္ဌတ္တာ”တိ ဧတေန ဧသော မေ သာရဋ္ဌေန အတ္တာ။ ဧသော မမ သာရော။
ဧတံ မမ သရီရံ။ ယာဝ ဝဿသတံပိ ဝဿသဟဿမ္ပိ ဧတံ ခန္ဓပဉ္စကံ န ဘိဇ္ဇတိ, န ဝိနဿတိ။ တာဝ အဟံ န မရာ
မိ။ ယဒါ ဧတံ ဘိဇ္ဇတိ, ဝိနဿတိ။ တဒါ အဟံ မရာမိ။ အဟဉ္စ မမ ခန္ဓပဉ္စကဉ္စ အဒွယံ အနာနတ္တန္တိ ဧဝံ ဂဟဏ
ကာရဏံ ဝဒတိ။ တတ္ထ “ခဏဘင်္ဂဿာ”တိ နာမရူပဓမ္မာနံ ခဏေ ခဏေ ဘဉ္ဇနဿ ဘိဇ္ဇနဿ မရဏဿ။ ဣဒ
မ္ပနမရဏံ သမ္မုတိ သစ္စေ နတ္ထိ။ ပရမတ္ထ သစ္စေ ဧဝ အတ္ထိ။ တသ္မာ တံ အပဿန္တော မဟာဇနော အတ္တနော ခန္ဓ
ပဉ္စကံ အတ္တနောသာရံ မညမာနော ဧသော မေ အတ္တာတိ ဂဏှာတီတိ။ “တံ ဒွယံ သုဒိဋ္ဌံ ကတွာ”တိ ခန္ဓပဉ္စကဿ
သ ကေဝလံ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိတဉ္စ ခဏဘင်္ဂဉ္စ ဉာဏ စက္ခုနာ သုဋ္ဌုဒိဋ္ဌံ ကတွာ။ တတ္ထ ပဉ္စန္နံ ခန္ဓာနံ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပာဒံ သုဋ္ဌုပဿန္တော ကေဝလံ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိတဉ္စ အဝသာယတ္တ ဝုတ္တိတဉ္စ သုဋ္ဌု ပဿတိ။
ယော စ အတ္တနော ဝသာယတ္တဝုတ္တိ န ဟောတိ။ သော ပရမတ္ထသစ္စံ ပတွာ ဧသော မမ သန္တကန္တိပိ ဝတ္တုံ နာရ
ဟတိ။ ကုတော မမ အတ္တာတိ။ အပိ စ, သတ္တော နာမ သဘာဝတော နတ္ထိ။ ပညတ္တိမတ္တံ ဟောတိ။ ယော ‘အဟန္တိ
တ, မေတိ တ, မမာတိ တ, ဂယှေဟယျ။ အသန္တေ စ အတ္တသ္မိံ ကော မမ အတ္တာ နာမ ဘဝေယျာတိ။ ခဏဘင်
ဂေ ဟောတိ။ ခဏေ ခဏေ ဘိဇ္ဇတိ။ သတ္တော စ နာမ ကေသ္မိံဘဝေ အာဒိမှိ သကိံ ဧဝ ဇာယတိ။ အန္တေ သကိံ ဧဝ
မရတိ။ အန္တရာ ဝဿသတံပိ ဝဿသဟဿံပိ မရဏံ နာမ နတ္ထိ။ အညာဟိ ခဏိကဓမ္မာနံ ဂတိ။ အညာ သတ္တဿ။
ဧဝံသန္တေ ကထံ ခဏိကဓမ္မာ သတ္တဿ သာရဋ္ဌေန အတ္တာနာမ ဘဝေယျုန္တိ။ တသ္မာ တေ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေ
ဋ္ဌေန အသာရကဋ္ဌေန စ အနတ္တာ ဧဝ။ အပိစ “အဝသဝတ္တနဋ္ဌေနာ”တိ ဧတ္ထ ဝသော နာမ သတ္တသန္တာနေ ကော

ပဓာနဓမ္မော။ သစေ အတ္တာနာမ အတ္ထိ။ သော ဧဝ ပဓာနဘူတဿ ဝသဿပိ အတ္တာ ဘဝေယျ။ ဧဝံသတိ, ယော
ဝသော, သော အတ္တာ။ ယော အတ္တာ, သော ဝသောတိ ဘဝေယျ။ တထာ စ သတိ, ရူပံ အတ္တာတိ ဂဏှာဟန္တော ရူ
ပဿ ဝသဿ အတ္တာနဿ ကေတ္တံ ကတွာ ဂဏှာဟာတိ နာမ။ တထာ ဝေဒနံ အတ္တာတိ။ သညံ, သင်္ခါရေ, ဝိညာဏံ အ
တ္တာတိ ဂဏှာဟန္တေပိ။ ဧဝဉ္စသတိ, သတ္တော စ ခန္ဓပဉ္စကဿ ဝသော စ အတ္တာ စ သဗ္ဗမေတံ ကေတ္တံ ဂစ္ဆတိ, ဧ
ကော သတ္တောတိ သင်္ချံ ဂစ္ဆတိ။ န ဟိ ဣမသ္မိံ ဝသဝတ္တနဋ္ဌေ ကေဿသတ္တဿ ဒွေဝ အတ္တာ တယော
အတ္တာ ဗဟူအတ္တာတိ သက္ကာ ဘဝိတုံ။ အထ ယထာ ယထာ သတ္တဿ ဝသော ဝတ္တတိ, ဣစ္ဆာ ပဝတ္တတိ။
တထာ တထာ ခန္ဓပဉ္စကမ္ပိ နိစ္စကာလံ သတ္တဿဝသံ အနုဂစ္ဆေယျ။ ကသ္မာ, သတ္တဿ စ ခန္ဓပဉ္စကဿ စ
ဝသဿ စ နာနတ္တာဘာဝတော။ ဧဝံ အနုဂစ္ဆန္တေ သတိ။ ရူပံ မေ အတ္တာ, ဝေဒနာ မေ အတ္တာတိအာဒိဂ္ဂဟဏံ ဝ
ဋ္ဋေယျ။ သဘာဝတော အဝိရုဒ္ဓံ ဘဝေယျ။ န ပန တထာ အနုဂစ္ဆတိ။ န ဟိ ဒုဗ္ဗဏ္ဏော ဒုရူပေ ပုရိသော အတ္တနော
ရူပကာယံ အတ္တနော ဝသေနေဝ သုဝဏ္ဏံ သုရူပံ ကာတုံ သက္ကောတိ။ တထာ ဒုဿဒ္ဒေါတ သုသဒ္ဒံ, ဒုဂ္ဂန္ဓောတ သု
ဂန္ဓံ။ န စ အန္ဓောတ အနန္ဓံ။ ဗဓိရောတ အဗဓိရံ။ ရောဂီတ အရောဂံ။ ကုဋ္ဌီတ အကုဋ္ဌံ။ ဂဏ္ဍီတ အဂဏ္ဍံ။ ဇိဏ္ဏောတ
တရုဏံ။ အဇရံ တ အမရဏံ တ ကာတုံ သက္ကောတိ။ နာပိ အဟယေသု စ အပတန္တံ။ ပတိတွာ တ တတော ဝိမုတ္တံ
ကာတုံ သက္ကောတိ။ တထာ ဒေဝေ တ ဒေဝတ္တာ အစာဝေတုံ။ သက္ကောတ သက္ကတ္တာ, မာရော တ မာရတ္တာ, ဗြ
ဟ္မာ တ ဗြဟ္မတ္တာတိ။ သေနယော သေသခန္ဓေသုပိ။ တထာ ပန အဝသာနုဂမနတော ပရမတ္ထ သစ္စံ ပတွာ ခန္ဓ
ပဉ္စကေ အတ္တနော သာမိကိစ္စံ ဣဿရကိစ္စံ နာမ နတ္ထိ။ အသာမိကမေဝ တံ ဟောတိ, အနိဿရံ။ တထာ စ သတိ, အတ္
တာနံ တဿ သာမိံ ဣဿရံ ကတွာ ရူပံ မေ အတ္တာတိ ဂဟဏံ မိစ္ဆာဂဟဏံ နာမ ဟောတီတိ။ လောကေ ပန မဟာဇ
နော ဓမ္မာနံ ပဋိစ္စသမုပ္ပာဒံ န ဇာနန္တိ, န ပဿန္တိ, န ပဋိဝိဇ္ဈန္တိ။ တေသံ ပရမ္ပရ ပစ္စယဝသေန ပဝတ္တမာနေ ခန္
ဓသန္တာနေ သမ္မုတိ သစ္စဝသေန နာနာဝသဝတ္တနာကာရာ နာမ သန္တိ။ နာနာသာမိ ဣဿရာဓိပတိတေဟာရာ စ လော
ကေ သန္ဒိဿန္တိ။ တေ သမ္မုတိ သစ္စဝသေန ဥပ္ပန္နေသု တေသု သာမိဣဿရာဓိပတိ တေဟာရေသု တေဟာရမတ္
တေ အဌတွာ သဘာဝသစ္စံ မညန္တာ မိစ္ဆာဂဟဏံ ဂဏှာဟန္တိ။ ဧတ္ထ သိယာ။ န နု ဝသောနာမ ဣစ္ဆာ။ သတ္တော စ ဂ
န္တုံ ဣစ္ဆန္တော ဂစ္ဆတိ။ ဌာတုံ ဣစ္ဆန္တော တိဋ္ဌတိ။ ဧဝံသတိ။ တဿ ခန္ဓပဉ္စကံ တဿ ဝသာယတ္တ ဝုတ္တိ
ဧဝ ဟောတီတိ။ န ဟောတိ။ ကသ္မာ, ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိတ္တာ ဧဝ။ တထာဟိ ဂန္တုံ ဣစ္ဆာနာမ ဗဟိဒ္ဓါ ဓနေဟေတု
တ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ နာနာဘောဂဟေတု တ။ အညေန တ နာနာကာရဏေန။ တတ္ထ ယေသံ ဓနေ အသတိ, ယံ ယံ ဒုက္ခံ
အာဂစ္ဆေယျ ကာယိကံ တ စေတသိကံ တ။ တေသံ တံ တံ ဒုက္ခပစ္စယာ ဓနိစ္ဆာ နာမ ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဓနိစ္ဆာ ပစ္စယာ ဂန္တိ
စ္ဆာဒယော ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ။ တထာ နာနာဘောဂိစ္ဆာ နာနာကမ္မိစ္ဆာသု စာတိ။ နာနာဒုက္ခဘယုပဒ္ဒဝမူလိကာသု ဣစ္ဆာသု ဝ
တ္တဗ္ဗ မေဝ နတ္ထိ။ တထာ နာနာရမ္မဏာနံ ပလောဘန ဒုက္ခမူလိကာသု စ နာနာဝိတက္ကာနံ ဝိပ္ဖန္ဒနမူလိကာသု စ ဣစ္
ဆာသု။ ဧဝံ ဝသောပိ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိကော ဧဝ ဟောတိ။ “ဂမနံ”တိ ဂမနာကာရေန ပဝတ္တံ ခန္ဓပဉ္စကံ။ ယေနယေ
နဓနာဒိဟေတုနာ သော သော ဝသော ဥပ္ပဇ္ဇတိ။ ဂမနမ္ပိ တေန တေနေဝ ဥပ္ပဇ္ဇတိ အာဟာရုပတ္ထမ္ဘနာဒိပစ္စယေန
စ။ ဝသော ပန ဂမနဿ ပစ္စယေက ဒေသမတ္တံ ဟောတိ။ သော ဟိ တဒညပစ္စယေဟိ ဝိနာ သယံ ဥပ္ပဇ္ဇိတုံ န သက္
ကောတိ။ ကုတော ဂမနံ ဥပ္ပာဒေတုံ။ ဧဝံ ဌာနာဒီသု။ ဧဝဉ္စ သတိ, ဣဒံ ခန္ဓပဉ္စကံ ပစ္စယာယတ္တ ဝုတ္တိကန္တိစ္စေဝ ဝ
တ္တုံ အရဟတိ။ နော ဝသာယတ္တ ဝုတ္တိကန္တိ။ အပိ စ ဂန္တုံ ဣစ္ဆန္တော ဂစ္ဆတီတိ ပညတ္တိ မတ္တဘူတော သတ္
တော ဂစ္ဆတိ။ ခန္ဓပဉ္စကံ ပန ခဏိက ဓမ္မတ္တာ န ဂစ္ဆတိ။ ဥပ္ပန္နုပ္ပန္နံ တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇတိ။ သန္တတိ ဝ
သေန ဂမနာကာရ နိမိတ္တံ ပညာယတိ။ ဧဝံ အဝသဝတ္တနံ ဟောတီတိ။ ဟောတု တတ္ထ တတ္ထေဝ ဘိဇ္ဇနံ။ အဝိစ္ဆေဒ
ပ္ပဝတ္တိယာ သတိ, ဂမနံ သမ္ပဇ္ဇတိယေဝ။ ဂမနေ စ သမ္ပဇ္ဇမာနေ ခဏိကဘိဇ္ဇနေန ဒေါသော နတ္ထီတိ စေ။ အတ္ထိ။
ခဏိကမရဏဉှိ သတ္တဿ သုသာနဘူမိ နာမ ဟောတိ။ အန္တရာယေတ အာဂတေ ပက္ခလန္တေ တ သတိ, ဂစ္ဆန္
တော သတ္တော ယဒါ ကဒါစိ မရဏံ တ နိဂစ္ဆတိ မရဏ မတ္တံ တ ဒုက္ခန္တိ။ ကိလေသေ နိမိနာတိ ပဝတ္တေတီတိ နိမိ
တ္တန္တိ ဝစနတ္ထော။ “ဝိပလ္လာသနိမိတ္တံ”တိ စ ဝိပလ္လာသ ဓမ္မာနံ ဝသေန ဥပဋ္ဌိတံ ကိစ္စ နိမိတ္တံ။ တဏှာ ဧဝ
ပဏိဓိတိ သမ္ဗန္ဓော။ မဟန္တာနံ အာဒီနတနံ ရာသိ မဟာအာဒီနဝရာသိ။ ခန္ဓေသု သုညတလက္ခဏံ နာမ အတိ ဂမ္ဘီရံ
ဟောတိ။ ဉာဏဿေဝ ဝိသယဘူတံ။ သုညတ ဒဿနဿ ဒိဋ္ဌိယာ ဥဇုပ္ပဋိပက္ခတ္တာ အာဟ “သင်္ခါရေသု သုညတဒဿ
သနဝသေနာ”တိအာဒိံ။ တတ္ထ “အတ္ထ သိဒ္ဓိ နာမာ”တိ မဂ္ဂဖလပ္ပဋိလာဘသင်္ခါတဿ အတ္ထဿ သိဒ္ဓိ နာမ။ အ
တ္တာတိ အဘိနိဝေသော အတ္တာဘိနိဝေသော။ ဂဏှာတီတိ ကဟော။ ဥပါဒီယတီတိ အတ္ထော။ ဒိဋ္ဌိသင်္ခါတော က
ဟော ဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟော။ အတ္တာဘိနိဝေသော စ သော ဒိဋ္ဌိဂ္ဂဟော စာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ တဿ ပဋိပက္ခံ အနတ္တာနုပဿ
နာဉာဏံ။ အနု အနု ဘဝနံ အာနုဘာဝတော။ ပရမ္ပရတော ဝဓုနန္တိ အတ္ထော။ “တထာ သမနုပဿိတွာ”တိ သုညတာ

ကာရေန သမနုပဿိတွာ။ ဝိမုစ္စန္တဿ အရိယပုဂ္ဂလဿ။ "အနိစ္စလက္ခဏံ နာမ နာတိ ဂမ္ဘီရံ ဟောတိ။ သဒ္ဓါယပိ ဝိသယဘူတံ။ ဥန္နတိလက္ခဏော စ အဟံ မာနော ခန္ဓေသု နိစ္စဓုဝဝိပလ္လာသမူလကော သဒ္ဓါယ စ ပဋိပက္ခောတိ အာဟ "အနိစ္စဒဿနဝသေနာ"တိအာဒိံ။ "နိမိတ္တာဘိနိဝေသဘူတဿာ"တိ နိစ္စဓုဝနိမိတ္တာဘိနိဝေသဘူတဿ။ "မာနဂ္ဂဟဿာ"တိ မာနသင်္ခါတဿ ဂဟဿ။ "သဒ္ဓါယ ပီ"တိပိသဒ္ဒေန ဉာဏံ သမ္ပိဏ္ဍေတိ။ ဒုက္ခလက္ခဏံ နာမ ဘယသံဝေဂဇနကံ ဟောတိ။ အာရမ္မဏေသု တဏှာဟာလောလဿ တဏှာဝိပ္ပန္နဿ ပဋိပက္ခံ။ ဝိသေသတော သမာဓိဿ အနုရူပန္တိ အာဟ "ဒုက္ခဒဿန ဝသေနာ"တိအာဒိံ။ "တိက္ခံ ဓမ္မာနံ"တိ ပညိန္ဒြိယ သဒ္ဓိန္ဒြိယ သမာဓိန္ဒြိယ သင်္ခါတာနံ တိက္ခံ ကန္ဒြိယ ဓမ္မာနံ။ "ဝိပဿနာ ဂမနဝသေနေ တ"တိ ဝုဋ္ဌာနကမိနိ ဝိပဿနာ သင်္ခါတဿ အာဂမန ကာရဏဿ ဝသေနေဝ။

ဣဒါနိ ပုဗ္ဗေ ယံ ဝုတ္တံ 'သတ္တအရိယ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂဿ ပစ္စယဘာဝပတ္တိယာ စာ'တိ။ တတ္ထ သတ္တ အရိယပုဂ္ဂလဝိဘာဂံ ဒဿေတုံ "တတ္ထာ"တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ ဓမ္မာနုသာရီ နာမာတိ ဧတ္ထ "ဓမ္မော"တိ ပညာ ဝုစ္စတိ 'သစ္စံ, ဓမ္မော, ဓိတိ, စာဂေါ,'တိ ဧတ္ထ ဝိယ။ တိက္ခတရံ ဓမ္မံ အနုဿရတီတိ ဓမ္မာနုသာရီ။ ပညာဗလာနုသာရေန အာဒိမဂ္ဂံ လဘတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အထဝါ။ "ဓမ္မော"တိ နိဿတ္တနိဇ္ဇီဝဋ္ဌေန သင်္ခါရ ဓမ္မော ဝုစ္စတိ။ သုညတဒဿနဋ္ဌ စ နာမ ဝိသေသတော သုဒ္ဓဓမ္မ ဒဿနံ နာမ။ ဣတိ သုဒ္ဓဓမ္မံ အနုဿရတိ, ဉာဏဂတိယာ အနုဂစ္ဆတီတိ ဓမ္မာနုသာရီ။ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တောတိ ဧတ္ထ ဒိဋ္ဌိနာမ ဒဿနညာဏံ ဝုစ္စတိ။ အာဒိတော ပဋ္ဌာယ ပရိသုဒ္ဓ ဒဿနသမ္ပန္နတ္တာ ဒိဋ္ဌိဗလေနေဝ သုခေန တံ တံ မဂ္ဂဖလံ ပတ္တောတိ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော။ တေနေဝ ဒဿန ပညာဗလေန ကိလေသဗန္ဓနတော ဝိမုတ္တောတိ ပညာဝိမုတ္တော။ သင်္ခါရ ဓမ္မာနံ ခဏိက ဓမ္မဘာဝေ သုဋ္ဌု သဒ္ဒဟနံ အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ သဒ္ဓါ နာမ။ တတ္ထ "အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ"တိ ဉာဏသမ္ပယုတ္တပ္ပသာဒေါ။ "ဉာဏံ"တိ စ သင်္ခါရ ဓမ္မာနံ ခဏိကဘာဝနိမိတ္တာနံ ဒဿနညာဏံ။ တာဒိသေ ဟိ ဉာဏေ သတိ, တတ္ထ အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ နာမ ဇာယတိ, နော အညထာတိ။ သဒ္ဓံ အနုဿရတီတိ သဒ္ဓါနုသာရီ။ သဒ္ဓါဗလေနေဝ အာဒိမဂ္ဂံ ပါပုဏာတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ သဒ္ဓါဗလေန ဝိမုတ္တောတိ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော။ "ကာယသက္ခိ နာမာ"တိ ဧတ္ထ သက္ခံတိ သန္ဒိဋ္ဌံ။ ယံ သာဓကေန္တိပိ ဝုစ္စတိ။ အတ္တနော ကာယေ ဧဝ လဒ္ဓံ သက္ခံ ယဿာတိ ကာယသက္ခီ။ ဒုက္ခာနု ပဿီ ပုဂ္ဂလော ဟိ သံဝေဂ ဗဟုလော ဟောတိ။ သံဝေဂေ စ ပဓာန ဝီရိယဿ ပဒဋ္ဌာနံ။ သံဝိဂ္ဂေါ ယောနိသော ပဒဟတီတိ ဟိ ဝုတ္တံ။ တသ္မာ သော သံဝေဂဝသေန ဘာဝနံ အနုယုဉ္ဇန္တော ယံ ယံ ပုရိသထာမေန ပတ္တဗ္ဗံ ဟောတိ။ တံ တံ ပါပုဏာတိ။ ပါပုဏန္တော စ အတ္တနော ကာယေ ဧဝ သက္ခံ လဘတိ။ သန္ဒိဋ္ဌံ ဈာနသုခံ တ မဂ္ဂဖလသုခံ တ လဘတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ "ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တော"တိ အရူပဇ္ဈာနေဟိ ရူပကာယတော အရဟတ္တမဂ္ဂဖလေဟိ နာမကာယတောတိ ဧဝံ ဥဘောဟိ ကာယဘာဂေဟိ ဝိမုတ္တော။ ဧတ္ထ စ တယော အရိယပုဂ္ဂလာ ပညာဓိကော စ သဒ္ဓါဓိကော စ ဝီရိယာဓိကော စ။ တတ္ထ ဓမ္မာနုသာရီ စ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တော စ ပညာဝိမုတ္တော စ ပညာဓိကော နာမ။ သဒ္ဓါနုသာရီ စ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော စ သဒ္ဓါဓိကော နာမ။ ကာယသက္ခီ စ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တော စ ဝီရိယာဓိကော နာမာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အယဉ္စ ပုဂ္ဂလဝိဘာဂနယော ပဋိသမ္ဘိဒါမဂ္ဂနယေန ဝုတ္တော။ အဘိဓမ္မေ ပန ပုဂ္ဂလ ပညတ္တိယံ သဒ္ဓါဝိမုတ္တော စ ကာယသက္ခီ စ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ သေက္ခေသု ဧဝ ဝုတ္တာ။ အရဟတ္တံ ပတ္တာ ပန ဧတေ ဒွေပိ ပညာဝိမုတ္တာ ဧတေတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဧတ္ထ သိယာ, သင်္ခါရ ဓမ္မာနံ ခဏိက ဓမ္မဘာဝေ သုဋ္ဌု သဒ္ဒဟနံ အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ သဒ္ဓါ နာမာတိ ဝုတ္တံ။ ကိံ ပန တာဒိသေန သဒ္ဓါမတ္တေန သောတာပတ္တိ မဂ္ဂံ ပါပုဏာတီတိ။ ဧတ္ထ အမှေဟိ ဝတ္တဗ္ဗံ နတ္ထိ။ ဘဂဝတာ ဧဝ ဝုတ္တံ။ ယထာဟ မဟာဝဂ္ဂေ ဩက္ကန္တိ သံယုတ္တေ စက္ခုံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ, ယော ဧဝံ သဒ္ဒဟတိ, ဧဝံ အဓိမုစ္စတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ သဒ္ဓါနုသာရီ။ ဩက္ကန္တော အရိယဘူမိံ။ အတိက္ကန္တော ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ။ သော ယေနကမ္မေန အပါယံ ဒုဂ္ဂတိံ ဝိနိပါတံ ဥပ္ပဇ္ဇေယျ။ န တံ ကမ္မံ ကရောတီတိ။ သောတံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ။ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝီတိအာဒိနာ ဒွါဒသာယတနာနိ ဝိတ္ထာရေတဗ္ဗာနိ။ တတ္ထ "ဝိပရိဏာမီ"တိ ဝိပရိဏာမော ယဿ အတ္ထီတိ ဝိပရိဏာမီ။ ဝိပရိဏာမောတိ စ ခဏေ ခဏေ ဇီရဏတာ ဘိဇ္ဇနတာ ဝုစ္စတိ။ "အညထာဘာဝီ"တိ တဿေဝ ဝေဝစနံ။ "ဧဝံ အဓိမုစ္စတီ"တိ ဧတေန ဉာဏသမ္ပယုတ္တသဒ္ဓံ ဒီပေတိ။ သာ ဧဝ သောတာပတ္တိယင်္ဂေသု ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတော, ဓမ္မေ, သံဃေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေန သမန္နာဂတောတိ ဝုတ္တာ။ တတ္ထ ဉာဏသမ္ပယုတ္တသဒ္ဓါ နာမ စက္ခာဒီနံ အနိစ္စနိမိတ္တ ဒဿန ညာဏေန သမ္ပယုတ္တာ ဩကပ္ပနသဒ္ဓါ။ အနိစ္စနိမိတ္တဉ္စ နာမ ရူပံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိပဒေ ဝုတ္တနယေန စက္ခာဒီနိဿယာနံ မဟာဘူတာနံ သန္တတိ ပရိဝတ္တနာဒိကံ ဝုစ္စတိ။ တဉ္စဟိ ပဿန္တော စက္ခာဒီနံ အနိစ္စဘာဝေ သဒ္ဒဟတိ, အဓိမုစ္စတိ။ တာနိပိ ခဏေ ခဏေ ကေန္တေန ဘိဇ္ဇတိ ယေတတိ သဒ္ဓါဓိမောက္ခံ သဒ္ဓါဝိနိစ္ဆယံ ပဋိလဘတီတိ

အတ္ထော။ “ဗုဒ္ဓေ အဝေစ္စပ္ပသာဒေနာ”တိ ဧတ္ထ ပန အရဟတာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓတာဒီနံ ဗုဒ္ဓဂုဏာဒီနံ ဒဿနညာဏေန သမ္ပယုတ္တော ပသာဒေါ အဝေစ္စပ္ပသာဒေါ နာမ။ အရိယဘူမိ နာမ ဒိဋ္ဌာနုသယ ဝိစိကိစ္ဆာနုသယေဟိ ပရိသုဒ္ဓါ အဝတ္ထာဘူမိ ဝုစ္စတိ။ တေဟိ သဟိတာ အဝတ္ထာဘူမိ ပုထုဇ္ဇနဘူမိ နာမ။ ကထံ ပန တဿ ပုဂ္ဂလဿ ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ အတိက္ကန္တတာ အရိယဘူမိံ ဩက္ကန္တတာ စ ဝိညာယတီတိ အာဟ “သော ယေနာ”တိအာဒိံ။ ယော အတ္တနော ဇီဝိတဟေတုပိ ကိဉ္စိ ကမ္မပထပတ္တံ အပာယကမိ ကမ္မံ န ကရောတိ။ သော ဧကန္တေန ပုထုဇ္ဇနဘူမိံ အတိက္ကန္တော, အရိယဘူမိံ ဩက္ကန္တောတိ ဝိညာယတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဣဒံ သဒ္ဓါနုသာရိသုတ္တံ။ အပရံပိ ဝုတ္တံ စက္ခုံ ဘိက္ခဝေ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ။ ယဿ ဧဝံ မတ္တသော နိဇ္ဈာနံ ခမတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ ဓမ္မာနုသာရီ တိအာဒိ။ တတ္ထ “မတ္တသော နိဇ္ဈာနံ ခမတီ”တိ သဒ္ဓါနုသာရီဝိယ သဒ္ဒဟနမတ္တေ အဋ္ဌတွာ စက္ခာဒီနံ တာဒိသံ အနိစ္စတံ သမနုပဿန္တော ထောကံ ထောကံ ဒဿနံ လဘတိယေဝ။ ဧဝံသတိ, စက္ခာဒီနိ တဿ ပုဂ္ဂလဿ နိဇ္ဈာနံ ဩလောကနံ မတ္တသော ခမန္တိ နာမ။ ဣဒံ ဓမ္မာနုသာရိသုတ္တံ။ အပရံပိ ဝုတ္တံ စက္ခုံ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စံ ဝိပရိဏာမိ အညထာဘာဝိ။ ယော ဧဝံ ပဇာနာတိ ပဿတိ။ အယံ ဝုစ္စတိ သောတာပန္နော တိအာဒိ။ တတ္ထ “ပဇာနာတိ ပဿတီ”တိ ဓမ္မာနုသာရီဝိယ မတ္တသော နိဇ္ဈာနက္ခမမတ္တေ အဋ္ဌတွာ ပညာယ ပဇာနာတိ, ဉာဏစက္ခုနော ပစ္စက္ခတော ပဿတီတိ အတ္ထော။ ဣဒံ ဒိဋ္ဌိပတ္တာဒီနံ သုတ္တံ။

“ယထာ သကံ ဖလံ”တိ ဧတ္ထ သဿ အတ္တနော ဣဒံ သကံ။ ယံ ယံ သကံ ယထာသကန္တိ အတ္ထံ ဒဿေတိ သောတာပန္နဿာတိအာဒိနာ။ ဖလသမာပတ္တိ ဝီထိယံ ပန အနုလောမဇဝနာနိ ဧဝ ဖလာနံ အာသန္နကာရဏာနိ, န မဂ္ဂဇဝနာနီတိ အာဟ “န မဂ္ဂါဂမနဝသေနာ”တိ။ “သော”တိ မဂ္ဂေါ။ သန္တော သံဝိဇ္ဇမာနော သဗ္ဘာတော။ “အဿာ”တိ မဂ္ဂဿ။

အနိစ္စာနုပဿနာ ကိစ္စတော အနိမိတ္တာ ဟောတိ။ သဘာဝတော သနိမိတ္တာဝ။ နိစ္စနိမိတ္တသဟိတာဝ။ ယတော သာ ဧသောဟမသ္မီတိဂ္ဂဟဏံ လဘတိ။ ဣဒံပိ ဝိပဿနာဉာဏံ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ သမနုပဿိတဗ္ဗာ စ ဟောတီတိ။ တတ္ထ စ အဘိဓမ္မံ ပတွာ သဘာဝပ္ပဓာနံ ဟောတိ, န ကိစ္စပ္ပဓာနံ။ တသ္မာ အဘိဓမ္မ နယေန ဝိပဿနာ အတ္တနော နိမိတ္တ နာမံ မဂ္ဂဿ အတုံ န သက္ကောတိ။ အယံ အဋ္ဌကထာယ အဓိပ္ပာယော။ ကိလေသ ဓမ္မာ နာမ ယဿ ဥပ္ပဇ္ဇန္တိ, တံ ပုဂ္ဂလံ ပလိဗုန္ဓန္တိ။ သမ္ဗာဓံ ကရောန္တိ။ တသ္မာ ပလိဗောဓကရာနာမ။ တံ ပုဂ္ဂလံ နိစ္စနိမိတ္တ သုဘနိမိတ္တ သုခနိမိတ္တ အတ္တနိမိတ္တာနိ ကပေဟန္တိ။ တသ္မာ နိမိတ္တကရာနာမ။ တံ ပုဂ္ဂလံ အာရမ္မဏေသု ဘုသံ နိဟိတံ နိဝိဋ္ဌံ ကရောန္တိ။ တသ္မာ ပဏိဓိကရာနာမ။ တေ စ မဂ္ဂဖလာနိ အာရမ္မဏံ န ကရောန္တိ။ မဂ္ဂဖလေဟိ စ သမ္ပယောဂံ န ဂစ္ဆန္တိ။ ဧဝံ အာရမ္မဏကရဏာ ဒိဝသေန မဂ္ဂဖလေသု တေသံ အဘာဝတော။ အဘာဝတ္တာဝေ စ တာနိ မဂ္ဂဖလာနိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ တီဏိနာမာနိ လဘန္တီတိ ဒဿေတုံ “အာရမ္မဏ ကရဏဝသေနတ”တိအာဒိ ဝုတ္တံ။ “အတ္တနော သဘာဝေနာ”တိ အတ္တနော ဓမ္မတာယ။

“အတ္တဒိဋ္ဌိယာ ဥပ္ပန္နာယ ဥပ္ပဇ္ဇန္တီ”တိ ဣဒံ တာသံ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ အတ္တဒိဋ္ဌိယာ အဝိနာဘာဝံ ဒီပေတိ။ န ပန အတ္တဒိဋ္ဌိယာ တာဟိ အဝိနာဘာဝန္တိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ ဝိပစ္စန္တီတိ အပာယေသု ဝိပစ္စန္တိ။ အပာယပဋိသန္ဓိံ ဇနေန္တိ။ ဒိဋ္ဌသစ္စာနန္တု အရိယပုဂ္ဂလာနံ။ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာသမ္ပယုတ္တာ အကုသလဓမ္မာ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဂ္ဂဟဏေန ဂဟိတာတိ အာဟ “ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ ဝိပ္ပယုတ္တာ”တိ။ “အကုသလဓမ္မာစေ တ”တိ ပစ္စုပ္ပန္နဘူတာ ဒသာကုသလကမ္မပထ ဓမ္မာ စေဝ။ “သတ္တဟိ ဘဝေဟီ”တိ ကိရိယာပဝတ္တေ ကရဏဝစနံ။ ယထာ သတ္တဟိ မာသေဟိ ဝိဟာရံ နိဋ္ဌာပေတီတိ။ ကိရိယာပဝတ္တေ တိစ ကိရိယာယသီဃတရံ နိဋ္ဌာပနံ ဝုစ္စတိ။ “သတ္တက္ခတ္တုံ”တိ သတ္တတရာ။ တီဏိ သံယောဇနာနိနာမ ‘သက္ကာယဒိဋ္ဌိ, ဝိစိကိစ္ဆာ, သီလဗ္ဗတပရာမာသသံယောဇနာနိ,။ “အဝိနိပာတ ဓမ္မော”တိ ဝိရူပံ ဟုတွာ ပတနံ ဝိနိပာတော။ အပာယနိပာတောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ဓမ္မော”တိ သဘာဝေါ။ နတ္ထိ ဝိနိပာတော ဓမ္မော ယဿာတိ ဝိဂ္ဂဟော။ “နိယတော”တိ သုဂတိဘဝေသု နိယတ ဂတိကော။ သမ္မာ ဗုဇ္ဈတီတိ သမ္ဗောဓိ။ မဂ္ဂညာဏံ။ “ပရာယနံ”တိ ပရဘာဂေ ဂန္တဗ္ဗဋ္ဌာနံ ဝုစ္စတိ။ သမ္ဗောဓိသင်္ခါတံ ပရာယနံ အဿာတိ သမ္ဗောဓိပရာယနော။ “အနိယမတ္ထော”တိ တသဒ္ဒတ္ထောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ တ သဒ္ဒတ္ထေသု စ အနိယမတ္ထော။ န ဝိကပ္ပတ္ထော။ ဝိကပ္ပတ္ထေဟိ သတိ ဒွေဝ ဧဝ သတ္တက္ခတ္တုပရမာ လဗ္ဘန္တိ။ မိဿကဘဝတေန လဗ္ဘတိ။ အနိယမတ္ထေ တယောပိ လဗ္ဘန္တိ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန သမုစ္စယတ္ထဿ ဂဟိတတ္တာ ဧကော မိဿကဘဝတေ ဧဝ လဗ္ဘတိ။ နနု စ သဒ္ဒေါ နာမ သမုစ္စယတ္ထေ ဟာကဒ္ဓော, န အနိယမတ္ထော။ တသ္မာ သမုစ္စယတ္ထောဝ ဣဓ ယုတ္တောတိ စေ။ န ယုတ္တော။ ကသ္မာ။ ဒွိန္နံ အသင်္ဂဟိတတ္

တာ။ အဋ္ဌကထာယံ ပန သမုစ္စယတ္ထံ ဂဟေတွာ တေ ဒွေ ပုဂ္ဂလာ ဣမသ္မိံ ဟဋ္ဌေ အသင်္ဂဟိတာတိ ဝုတ္တံ။ ယဒိ
တေ ဣမသ္မိံ ဟဋ္ဌေ အသင်္ဂဟိတာ။ ကတ္ထတေ သင်္ဂဟိတာ ဘဝေယျုံ။ န ဟိ ကောစိ သတ္တက္ခတ္တုပရမော နာမ
ဣဓ အသင်္ဂဟိတောတိ ယုတ္တောတိ။ “အဿာ”တိ တဿဟဋ္ဌိဟဋ္ဌဿ။ “တ္ထေ စ ယသ္မာ။ လ။ ပရမော နာမ ဝု
တ္တော”တိ ဣဒံ ဥပရိ ‘ယေ ကာမဘဝေ ယေတ’တိအာဒိနာ ‘ယေဒိဋ္ဌ ဓမ္မေ တ’တိအာဒိနာ စ ယောဇေတဗ္ဗံ။ သော စ သု
က္ခဝိပဿကော တ ပရိဟီနဇ္ဈာနော တ ဒဋ္ဌဗ္ဗောတိ သမ္ဗန္ဓော။ “ဟဋ္ဌိယံ”တိ ပုဂ္ဂလပညတ္တိ ဟဋ္ဌိယံ။ “ဣဓ နိဋ္ဌ
ဌာ”တိ ဣမသ္မိံ ကာမလောကေ အာသဝက္ခယံ ပတွာ ခန္ဓပရိနိဗ္ဗာနပတ္တိ ဝသေန နိဋ္ဌာ။ နိဋ္ဌာနံ ပရိယောသာနန္တိ
အတ္ထော။ ကုလတော ကုလံ ဂစ္ဆတီတိ ကောလံကောလော။ ဘဝတော ဘဝံ ဂစ္ဆတီတိ အတ္ထော။ ဧကမေဝ ပဋိသန္ဓိသ
င်္ခာတံ ဘဝဗီဇံ အဿ အတ္ထီတိ ဧကဗီဇီ။ ယော စ ဒိဋ္ဌေဝ ဓမ္မေ အရဟာ။ တဿ စ ဣဓ နိဋ္ဌာတိ ယောဇနာ။ ဧကေန
ပန တိဏ္ဏံ သောတာပန္နာနံ ဝိသေသော ကတောတိ။ သတ္တက္ခတ္တုပရမော တာဝ ဧကဝလံ ပဌမမဂ္ဂ သမ္ပယုတ္
တေဟိ ဣန္ဒြိယေဟိ ကတော။ ဣတရေ ဒွေ ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယ ပဝတ္တိတေဟိ ဝိပဿနိန္ဒြိယေဟိ ကတောတိ။ တတ္
ထ သတ္တက္ခတ္တုပရမော သဗ္ဗမုဒုကော ဟောတိ။ တတော ကောလံကောလော တိက္ခော။ သော ပန ဆ ဘဝိကော, ပဉ္စ
ဘဝိကော, စတုဘဝိကော, တိဘဝိကော, ဒွိဘဝိကောတိ ပဉ္စဝိဓော။ တတ္ထ ပဉ္စဘဝိကော တိက္ခော။ သေသာ အနုက္ကမေ
န တိက္ခတရာတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ဧကဗီဇီ ပန ဧကဘဝိကော သဗ္ဗတိက္ခော။ တတ္ထ သတ္တက္ခတ္တုပရမော ဧကဝလေန
ပဌမမဂ္ဂါနုဘာဝေန သိဒ္ဓတ္တာ သဗ္ဗမုဒုကော ဟောတိ။ ဣတရေ ဒွေဝပကတိယာ သတ္တက္ခတ္တုပရမဘာဝေ ဌတွာ
ဥပရိမဂ္ဂတ္ထာယ ဝိပဿနာ ကမ္မံ ပဋ္ဌပေန္တိ။ တဒါ တေသံ ဣန္ဒြိယာနိ ပုန ဝိသေသ ပတ္တာနိ ဟောန္တိ, တိက္ခာနိ။
တသ္မာ တေ သတ္တက္ခတ္တုပရမတော တိက္ခာနာမ ဟောန္တီတိ။ “သတ္တတရတော ဩရံ တ”တိ ဣဒံ ကောလံကော
လ ဧကဗီဇိနော သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ “ဥပရိ တိဏ္ဏံ မဂ္ဂါနံ ဝိပဿနာ နိယာမေတီ”တိ ဣဒံ ဥပရိမေ ဒွေသောတာပန္နေ
သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သတ္တက္ခတ္တုပရမောပန ပဌမမဂ္ဂေနေဝ နိယမိတောတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ တထာဟိ သောယေဝ သင်္ဂဟ
ဟဋ္ဌေ သရူပတော အာဂတော သောတာပတ္တိ မဂ္ဂံ ဘာဝေတွာ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာပဟာနေန ပဟီနာပါယဂမနော သတ္တက္
ခတ္တု ပရမော သောတာပန္နော နာမ ဟောတီတိ။ ဣတရေ ပန ဒွေ ဟဋ္ဌိယံ သောတာပန္န ပုဂ္ဂလဝိဘာဂဋ္ဌာနေသွေဝ
အာဂတာတိ။ “ယေ ပနာ”တိ ယေ သောတာပန္န ပုဂ္ဂလာပန။ ကထာယံ “ဣတောသတ္တာ”တိ ဣမသ္မိံ မနုဿလောကေ
သတ္တ သံသရာနိ။ “တတောသတ္တာ”တိ တသ္မိံ ဒေဝလောကေ သတ္တာတိ အတ္ထော။ အင်္ဂုတ္တရဟဋ္ဌေ “တေနစိတ္
တပ္ပသာဒေနာ”တိ မဟာသဟဿိလောကဓာတုံ သရေန ဝိညာပေတုံ သမတ္ထဿ သတ္ထုဂုဏေ စိတ္တပ္ပသာဒေ
ဇာယတိ။ တေန စိတ္တပ္ပသာဒေန။ “တေန ပရိယာယေနာ”တိ သစေ သော ဒေဝေသု ဧဝ သံသရတိ။ သတ္တက္ခတ္တုံ
ဩပပါတိက ပဋိသန္ဓိယော ဂဏှိတွာ တတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ။ ယဒိ မနုဿေသု ဧဝ သံသရတိ။ သတ္တဂဗ္ဘ
သေယျက ပဋိသန္ဓိယော ဂဏှိတွာ ဧတ္ထေဝ ပရိနိဗ္ဗာယိဿတိ။ ဧဝံ ဒေသနာ တရေန စုဒ္ဒသ ကတွာ ဒေသိတေန
ပရိယာယေနာတိ အတ္ထော။ “တံ ဝီမံသိတဗ္ဗံ”တိ ဝဒန္တေန ဋီကာစရိယေန သယံ စုဒ္ဒသပဋိသန္ဓိယောဝ ဣစ္ဆတီတိ ဒီ
ပေတိ။ ဣအနိ တံ စုဒ္ဒသပဋိသန္ဓိတဒံ ပဋိက္ခိပန္တော “ဝိဘင်္ဂေ ပနာ”တိအာဒိမာဟ။ “ဝိဘင်္ဂေ”တိ အဘိဓမ္မေ ဉာဏ
ဝိဘင်္ဂေ။ နတ္ထိ ဌာနမဿာတိ အဋ္ဌာနံ။ “ဌာနံ”တိ မူလကာရဏံ။ နတ္ထိ အဝကာသော အဿာတိ အနဝကာသော။ “အဝ
ကာသော”တိ ပစ္စယကာရဏံ။ “ယံ”တိ ကိရိယာပရာမသနံ။ ယံ နိဗ္ဗတ္တေယျ, တံ နိဗ္ဗတ္တနံ အဋ္ဌာနံ။ သော နိဗ္ဗတ္
တန ဓမ္မော အနဝကာသောတိ ယောဇနာ။ “အဘိသင်္ခါရ ဝိညာဏဿာ”တိ သတ္တဘဝတော ဥဒ္ဓံ ကာမဘဝေ ပဋိသန္ဓိဇန
ကဿ ကုသလာ ကုသလကမ္မ ဝိညာဏဿ။ “နိရောဓေနာ”တိ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဉာဏေ ဧဝ နိရောဓနေန။ နိရုဇ္ဈန္
တီတိ သမ္ဗန္ဓော။ “နာမဉ္စ ရူပဉ္စာ”တိ ယေ နာမ ရူပဓမ္မာ ဥပ္ပဇ္ဇေယျုံ။ ဧတေ နာမ ရူပဓမ္မာ ဧတ္ထ ဧတသ္မိံ အဘိ
သင်္ခါရ ဝိညာဏ နိရောဓက္ခဏေ နိရုဇ္ဈန္တီတိ ယောဇနာ။ “ယထာဝုတ္တနယေနေဝ”တိ တေန ပရိယာယေနာတိ ဝုတ္
တပ္ပကာရနယေနေဝ။ “တဒေကဋ္ဌမောဟဿာ”တိ တေန ရာဂေန တေန ဒောသေန ဧကသ္မိံ စိတ္တေ ဧကတော ဌိတ
ဿ မောဟဿ။ န ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာ သမ္ပယုတ္တဿ မောဟဿ။ တဿ ပဌမမဂ္ဂေ ဧဝ ပဟီနတ္တာ။ နာပိ ဥဒ္ဓစ္စစိ
တ္တသမ္ပယုတ္တဿ မောဟဿ။ တဿ စတုတ္ထမဂ္ဂေ ဧဝ ပဟာတဗ္ဗတ္တာ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာ ရာဂဒောသမောဟာ။
“ဓမ္မိကေသူ”တိ ဓမ္မေန သမေန ဥပ္ပန္နေသု။ “ယတော”တိ ယံကာရဏာ။ ဗလဝန္တကာရဏာတိ အတ္ထော။ “တေ
သံ”တိ သောတာပန္နာနံ။ “သလ္လိခန ဝသေနာ”တိ ဗဟလပက္ခံ ထူလဘာဂံ သုဋ္ဌုလိခနဝသေန။ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိ နာမ ပု
ဗ္ဗေ ယထာပဝတ္တံ ကာလံ အဓိစ္စ အတိက္ကမ္မ ဥပ္ပတ္တိ ။ ဥပ္ပဇ္ဇန္တာနမ္ပိ ရာဂဒောသမောဟာနံ။ “တေသံ ပီ”တိ သ
ကဒါဂါမီနမ္ပိ။ “မေထုနဝတ္ထု သမာယောဂေ ဣစ္ဆိတော”တိ ဇာယမ္ပတီနံ မေထုနကမ္မသမာယောဂေ နာမ သကဒါဂါမိ
နံ အတ္ထီတိ ဣစ္ဆိတော။ ထေရောဟိ အဓိစ္စုပ္ပတ္တိမတ္တံ ဣစ္ဆတိ။ ပရိယုဋ္ဌာနမန္ဒတံ န ဣစ္ဆတိ။ သကဒါဂါမိနံ
ပုတ္တဓီတရောပိ သန္ဒိဿန္တီတိ ဝဒတိ။ “မဟာအဋ္ဌကထာယံ ပဋိက္ခိတ္တော”တိ ထေရဿ မနောရထမတ္တံတိ ဝ

တွာ ပဋိက္ခိတ္တော။ ဣဒံ သဗ္ဗံ အဋ္ဌသာလိနိယံ ဝုတ္တံ။ “ဆက္ကနိပာတေ”တိ အင်္ဂုတ္တရေ ဆက္ကနိပာတေ။ “မိ
ကသာဋ္ဌဝတ္ထုမှိ”တိ မိကသာဋ္ဌနာမိကာယ ဥပာသိကာယ ဝတ္ထုမှိ။ ကေစိ ဣမံ ဝတ္ထုံ ဒိသွာ မဟာအဋ္ဌကထာဝါဒံ
န ရောစေန္တိ။ မဟာသိဝတ္ထေရဝါဒံ ရောစေန္တိ။ “အဗြဟ္မစာရိနော”တိ မေထုန ဓမ္မာ အပ္ပဋိဝိရတဿ။ “သကဒါ
ဂါမိတ္တံ ဗျာကတံ”တိ တသ္မိံ ကာလင်္ကတေ သော ဗြာဟ္မဏော ဣဓ သကဒါဂါမိဘာဝံ ပတွာ တုသိတကာယံ ဥပ
ပန္နောတိ ဧဝံ တဿ ယံ သကဒါဂါမိတ္တံ ဘဂဝတာ ဗျာကတံ။ “အဓိဂမဝသေနာ”တိ သကဒါဂါမိဘာဝံ ပဋိလာဘဝ
သေန။ န ပန အဗြဟ္မစာရိနော သတော အဓိဂမဝသေနာတိ အဓိပ္ပာယော။ မရဏာသန္နကာလေပိ ဟိ သိက္ခာပဒါဓိဋ္ဌာနေ
န သဟ ဥပရိမဂ္ဂဖလာဓိဂမနံ နာမ တိက္ခပညဿ အရိယသာဝကဿ န ဒုက္ကရန္တိ။ ဧတေန ကေသဉ္စိ ထေရဝါဒ
ရောစနံ ပဋိက္ခိတ္တံ ဟောတိ။ “သကိံဒေဝ ဣမံ လောကံ အာဂန္တွာ”တိ ဧတေန ဣတော ပရလောကံ ဂမနဿ စ တ
တော ပုန ဣဓာဂမနဿ စ သိဒ္ဓတ္တာ အယံ ပုဂ္ဂလော သုဒ္ဓေန မဂ္ဂနိယာမေန ကာမဘဝေ ဒွိက္ခတ္တုံ ပရမောနာမ
ဟောတီတိ သိဒ္ဓေါ။ ကထံ။ ဣဓ ပတွာ တတ္ထ နိဗ္ဗတ္တိတွာ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ, တတ္ထ ပတွာ ဣဓ နိဗ္ဗတ္တိတွာ
တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ။ သေသာပန စတ္တာရော ဝိပဿနာနိယာမေန သိဒ္ဓါ ဟောန္တီတိ ဝိညာယတိ။ ကတမေ စတ္တာ
ရော။ ဣဓ ပတွာ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီ။ တတ္ထ ပတွာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ။ ဣဓ ပတွာ တတ္ထ ပရိနိဗ္ဗာယီ။ တတ္ထ ပ
တွာ ဣဓ ပရိနိဗ္ဗာယီတိ။ တေသု စ တီသု သောတာပန္နေသု ဧကောသတ္တက္ခတ္တုံ ပရမော ဧဝ မဂ္ဂနိယာမေန သိဒ္
ဓော။ သေသာ ပန ဒွေဝ သောတာပန္နာ ဝိပဿနာနိယာမေန သိဒ္ဓါ။ ဆ သကဒါဂါမီသု ဒွေဝ ဧဝ မဂ္ဂနိယာမေန သိဒ္ဓါ။
သေသာ ပန စတ္တာရော ဝိပဿနာနိယာမေန သိဒ္ဓါ။ တတ္ထ မဂ္ဂသိဒ္ဓေသု သောတာပန္န သကဒါဂါမီသု သင်္ကရော
နတ္ထိ။ ဝိပဿနာသိဒ္ဓေသု ပန သင်္ကရော အတ္ထိ။ အတ္ထတော အဝိရုဒ္ဓေ သတိ, ဝေါဟာရမတ္တေန သင်္ကရေ ဒေါ
သော နတ္ထီတိ ဒဋ္ဌဗ္ဗံ။ အာဂန္တွာတိ ဟဋ္ဌဝသေန အာဂမနတောတိ ဝုတ္တံ။ အာဂန္တွာတိ ပန ဟဋ္ဌော ယုတ္တော။
အာဂမနသီလော အာဂမန ဓမ္မော ဟုတွာ သကဒါဂါမီ နာမာတိ အတ္ထော။ အနာဂန္တွာ ဣတ္ထတ္တန္တိ ဧတ္ထာပိ ဧ
သေဝနယော။ အရဟတော ဘာဝေါ အရဟတ္တံ။ အရဟတ္တ မဂ္ဂံ။ ဒက္ခိဏာယ ဝိပတ္တိကရာနာမ အပ္ပဖလ အပ္ပာနိ
သံသကရာ။ သမ္ပတ္တိကရာ နာမ မဟပ္ဖလ မဟာနိသံသကရာ။ သီလက္ခန္ဓာဒိဂုဏာ နာမ သီလက္ခန္ဓ သမာဓိက္ခန္ဓ ပညာက္
ခန္ဓ ဝိမုတ္တိက္ခန္ဓ ဝိမုတ္တိဉာဏ ဒဿနက္ခန္ဓဂုဏာ။ “ဒက္ခိဏေယျေသူ”တိ ဒက္ခိဏာရဟ ပုဂ္ဂလေသု။ “ဓုရံ”တိ
ပဓာနသီသဋ္ဌာနိယံ ဝုစ္စတိ။ သဒ္ဓါ ဧဝ ဓုရံ အဿာတိ သဒ္ဓါဓုရော။ ဧဝံ ပညာဓုရော။ ကသ္မာ ပနေတ္ထ ဝီရိယဓုရော န
ဂဟိတောတိ။ ဟဋ္ဌိယံ သဒ္ဓါဝါဟီ မဂ္ဂံ ဘာဝေတိ, ပညာဝါဟီ မဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ ဝုတ္တံ။ န ပန ဝုတ္တံ ဝီရိယဝါဟီ မဂ္ဂံ
ဘာဝေတီတိ။ တသ္မာ န ဂဟိတောတိ။ ကသ္မာ ပန ဝီရိယဝါဟီ မဂ္ဂံ ဘာဝေတီတိ န ဝုတ္တန္တိ။ ဝုစ္စတေ။ မဂ္ဂံ ဘာဝေန္
တဿ နာမ အာဒိမှိ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ ပဟာနာယ ကမ္မံ မဟန္တံ ဟောတိ။ ကသ္မာ, အဟယမူလကတ္တာ။ တတ္ထ သဒ္ဓါ
စ ဝိစိကိစ္ဆာ စ ဒွေဝ ဥဇုပ္ပဋိပက္ခာ ဟောန္တိ။ ယသ္မိံ အာရမ္မဏေ သဒ္ဓါ နိဝိသတိ, တသ္မိံ ဝိစိကိစ္ဆာ နတ္ထိ။ ယသ္မိံ
ဝိစိကိစ္ဆာ နိဝိသတိ, တသ္မိံ သဒ္ဓါ နတ္ထိ။ တထာ ပညာဒိဋ္ဌိယော စ ဥဇုပ္ပဋိပက္ခာ။ ယတ္ထ ပညာ, န တတ္ထ ဒိဋ္ဌိ။ ယတ္
ထ ဒိဋ္ဌိ, န တတ္ထ ပညာတိ။ အပိ စ သဒ္ဓါ အတ္တနော ဝိသယေ ဒိဋ္ဌိံ ဝိဓမေတိယေဝ။ ပညာယ ဝိစိကိစ္ဆာဝိဓမနေ ဝတ္တဗ္ဗ
မေဝ နတ္ထိ။ တသ္မာ အာရဒ္ဓ ဝိပဿကော အနိစ္စာဒီသု အဝေစ္စပ္ပသာဒမတ္တေနပိ ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာယော ပဇဟိတွာ သဒ္
ဓာနုသာရိဘာဝဉ္စ သုဋ္ဌုတရံ ပသီဒိတွာ သဒ္ဓါဝိမုတ္တဘာဝဉ္စ ပါပုဏာတိ။ ပညာယ အနိစ္စာဒီနိ နိဇ္ဈာနက္ခမံ ကတွာ ဓ
မ္မာနုသာရိဘာဝဉ္စ သုဋ္ဌုတရံ ပဿိတွာ ဒိဋ္ဌိပ္ပတ္တပညာ ဝိမုတ္တဘာဝဉ္စ ပါပုဏာတိ။ ဝီရိယံ ပန ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာနံ
ပဋိပက္ခမတ္တမ္ပိ န ဟောတိ။ အထ ခေါ တာသံ သဟာယောပိ ဟောတိ, ဓုရဘူတဉ္စ။ ပဂ္ဂဟလက္ခဏဉှိ ဝီရိယံ။ တံ သ
ဒ္ဓံပိ ပဂ္ဂဏှာတိ, ပညံပိ ပဂ္ဂဏှာတိ, ဒိဋ္ဌိံပိ ပဂ္ဂဏှာတိ, ဝိစိကိစ္ဆမ္ပိ ပဂ္ဂဏှာတိယေဝ။ ကုတော ပန အတ္တ
နော သဘာဝေန ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာယော ပဇဟိတုံ သက္ခိဿတိ။ တသ္မာ ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဝီရိယဝါဟီတိ စ ဝီရိယဓုရောတိ စ
န ဝုတ္တောတိ။ ကာယသက္ခိမှိ ပန သဒ္ဓါ စ ပညာ စ သမဗလာ ဟောန္တိ။ ဝီရိယဉ္စ သယံ သမ္ပဓာနဋ္ဌာနေ ဌတွာ
တဒုဘယံ ဥပဗြူဟေတိ။ သော စ ပုဂ္ဂလော တဒုဘယဗလေန ဒိဋ္ဌိဝိစိကိစ္ဆာဒယော ပဇဟိတွာ ကာယသက္ခိဘာဝံ ပါပု
ဏာတိ။ အဋ္ဌဝိမောက္ခေ တ ဥပ္ပာဒေတွာ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တဘာဝံ ပါပုဏာတိ။ ဣမေသု ပန ဒွီသု ပုဂ္ဂလေသု ဝီရိ
ယဿ ထာမော သုဋ္ဌု ပါကဋော။ တသ္မာ ဣမေ ဒွေဝ ဝီရိယာဓိကာတွေဝ ဝတ္တဗ္ဗာ။ န ဝီရိယဓုရောတိ။ စတုပ္ပဋိပဒါ
နာမ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။ ဒုက္ခာပဋိပဒါ ခိပ္ပာဘိညာ။ သုခါပဋိပဒါ ဒန္ဓာဘိညာ။ သုခါပဋိပဒါ ခိပ္ပာဘိညာ။ တိဝိ
ဓဝိမောက္ခော နာမ သုညတော ဝိမောက္ခော။ အနိမိတ္တော ဝိမောက္ခော။ အပ္ပဏိဟိတော ဝိမောက္ခော။ “တယော အန္
တရာ ပရိနိဗ္ဗာယိနော”တိ တေ အာယုကပ္ပဿ ပရိယန္တံ အပတွာ အန္တရာ ဧဝ ကိလေသပရိနိဗ္ဗာနပတ္တာ အန္တ
ရာပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ။ သော တိဝိဓော။ အာယုကပ္ပဿ ပဌမဘာဂေ ပရိနိဗ္ဗာယီ, ဒုတိယဘာဂေ, တတိယဘာဂေတိ။
ဣမေ တယော အန္တရာ ပရိနိဗ္ဗာယိနော နာမ။ ဥပဟစ္စပရိနိဗ္ဗာယီ နာမ အာယုကပ္ပ ပရိယန္တေ ပရိနိဗ္ဗာယီ။ ဥဒ္ဓံ မု

ဓော ဝဋ္ဋသောတော တေသ္မာတိ ဥဒ္ဒိသောတော။ အကနိဋ္ဌံ အဝသ္သံ ဂမိဿတီတိ အကနိဋ္ဌဂာမီ။ ဝိပဿနာ ကမ္မံ သသင်္ခာရံ သပ္ပယောဂံ ကတွာ ပရိနိဗ္ဗာယီ သသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ။ သင်္ခါရရဟိတေန သုခေန ဝိပဿနာ ကမ္မေန ပရိနိဗ္ဗာယီ အသင်္ခါရ ပရိနိဗ္ဗာယီ။ ''ဒွတဒသ သောတာပန္နာ''တိ ကေဗိဇိကာ တယော။ တေ ဝေ စတူဟိ ပဋိပဒါဟိ ဂုဏိတာ ဒွတဒသ။ ဒွတဒသ သကဒါဂါမိနော ပုဗ္ဗေ ဝုတ္တနယာ ဝေ။

ကေစ္စာနံ ဝေ အနာဂါမိ အရဟန္တာနံ ဝေ။ ''အဋ္ဌဝိမောက္ခာသိတသ္မာ''တိ အဓိဂြဲသိတသ္မာ။ မမေဝိဒတ္တိ နိဋ္ဌာနံ ကတွာ တ ဌပိတသ္မာ။ ဂိလိတွာ တ ဌပိတသ္မာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ဗဟာလေန ထူလေန ကာမရာဂေန ဝိမုတ္တာ ဗဟာလရာဂဝိမုတ္တာ။ အာရုပ္ပေသု စ တသ္သော အရူပသမာပတ္တိယော ဝေ အတ္ထိ။ န စတသ္သော ရူပသမာပတ္တိယော။ တသ္မာ တ တ္ထ အနုပုဗ္ဗနိရောဓော န လဗ္ဘတိ။ ''အာဒိတော ပဉ္စာယာ''တိ အဋ္ဌသု သမာပတ္တီသု ပဌမဇ္ဈာန သမာပတ္တိအာဒိ။ တတော ပဉ္စာယ။ အနုပုဗ္ဗနိရောဓော နာမ ပဌမဇ္ဈာနေ ပဋိဃသညာနာနတ္တသညာနံ နိရောဓော။ ပဋိဃသညာ နာမ ပဉ္စ ဝိညာဏသညာ။ နာနတ္တသညာ နာမ ကသိဏ နိမိတ္တတော အညေသု နာနာရမ္မဏေသု ပဝတ္တမနောဝိညာဏ သညာ။ ဒု တိယဇ္ဈာနေ ဝိတက္က ဝိစာရာနံ နိရောဓောတိအာဒိနာ အနုပုဗ္ဗ နိရောဓော။ ''တတော ပဉ္စမဇ္ဈာနံ''တိ ပဉ္စကနယေန ဝုတ္တံ။ အဋ္ဌသမာပတ္တိ ဝစနံ ပန စတုက္ကနယေန ဝုတ္တံ။ တဒုဘယံပိ ပုဂ္ဂလာနုရူပံ လဗ္ဘတိယေဝ။ ယုဂနန္ဓံ နာမ ဒွဝန္ဒဗန္ဓံ နံ, သမထဝိပဿနာနံ ယုဂနန္ဓတ္တိ ဝိဂ္ဂဟော။ ''သမာပဇ္ဇန ဝုဋ္ဌာန ဝိပဿနာဝသေနာ''တိ တွေ ဝသိဘာဝပတ္တံ သမာပဇ္ဇနဉ္စ ဝုဋ္ဌာနဉ္စ ဂဟေတဗ္ဗံ။ အတ္တနော သရီရာ ဗဒ္ဓေသု ပရိက္ခာရေသု သမာပတ္တိဗလေနေဝ အန္တရာယာ ဘာဝတော ဝိသုံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗ ကိစ္စံ နတ္ထီတိ ဝုတ္တံ ''အတ္တနော သရီရာဗဒ္ဓေ ပရိက္ခာရေ ဌပေတွာ''တိ။ ''နာနာဗဒ္ဓာ နီ''တိ နာနာဌာနေဟိ အာဗဒ္ဓါနိ။ နာနာဌာနေသု ဌပိတာနီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ''ပရိဿယေနာ''တိ အန္တရာယေန။ မာဝိန ဿန္တူတိ တ နာနာဗဒ္ဓ အဝိကောပနံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ တအ ဝုဋ္ဌဟာမီတိတ သင်္ဃပ္ပတိမာနနံ အဓိဋ္ဌာတဗ္ဗံ။ ဧဝံ သ တ္ထုပက္ကောသနံပိ။ ''အဒ္ဓါနပရိစ္ဆေဒေ''တိ အတ္တနော ဇီဝိတကာလဿ ဥပပရိက္ခဏံ။ မရဏဉှိ နာမ သမာပတ္တိဗလေနပိ ပဋိဗာဟိတုံ န သက္ကာ ဟောတိ။ အန္တော သမာပတ္တိယဉ္စ မရဏေ သတိ သဗ္ဗဟုမ္မစာရီသု ကတ္တဗ္ဗဝ တ္တံ န ကရေယျ။ တေဉှိ ဝတ္တံ ယံ အရိယသာဝကာနံ မရဏာသန္နေ သဗ္ဗဟုမ္မစာရီနံ တ ဥပဋ္ဌာကာနံ တ အပ္ပမာဒ ကထာနု သာသနိကမ္မံ။ သမာပတ္တိယံ တ အညတိတ္ထိယာနံ ဂရဟာ ဝိဝဇ္ဇနတ္ထံ။ ဧဝဉှိ တေ ဂရဟေယျုံ။ ကေတ မသာဝကာနံ နိရောဓသမာပတ္တိ နာမ ဧကံ မရဏမုခံ။ ယံ သမာပဇ္ဇန္တော အသုကော ဘိက္ခု မရဏံ ဂစ္ဆတိ။ အနရိယ က မ္မံ ဟေတန္တိ။

''ယဒတ္ထံ''တိ ပဋိပတ္တိ ရသဿာဒတ္ထံ။ ''တဒတ္တေ''တိ တသ္မိံ အတ္ထေ။ နိရာမိသ သုခံ နာမ အာမိသရဟိ တ သုခံ။ ဒုဝိဓဉှိ သုခံ သာမိသသုခဉ္စ နိရာမိသသုခဉ္စ။ တတ္ထ ယေ လောကေ ဣဋ္ဌ ကန္တ မနာပိယာ ပဉ္စကာမဂုဏာ နာမ အတ္ထိ။ တေ ကိလေသေဟိ အာမသိတဗ္ဗတ္တာ အာမိသာ နာမ။ ယဉ္စသုခံ တေ အာမိသေ ပဋိစ္စ ဥပ္ပဇ္ဇတိ, တံ သာမိသသုခံ နာမ။ ယံ လောကေ ဒိဗ္ဗံ သုခံ မာနုသကံ သုခန္တိ မမာယန္တိ။ ယဉ္စ အနုဘဝန္တံ မဟာဇနံ သဗ္ဗာနိ အပာယ ဘယ ဝဋ္ဋဘယာနိ သမ္ပရိတရေန္တိ။ ဈာနသုခ မဂ္ဂသုခ ဖလသုခ နိဗ္ဗာနသုခံ ပန နိရာမိသသုခံ နာမ။ ယံ နေက္ခမ္မသုခန္တိ စ ပဝိဝေကသုခန္တိ စ ဥပသမသုခန္တိ စ သမ္ဗောဓိသုခန္တိ စ ဝိမုတ္တိသုခန္တိ စ အရိယသုခန္တိ စ အနဝဇ္ဇသုခန္တိ စ ဝုစ္စတိ။ ယဉ္စ အနုဘဝန္တံ အရိယဇနံ သဗ္ဗာနိ အပာယဘယ ဝဋ္ဋဘယာနိ သမ္ပရိဝဇ္ဇန္တိ။ ''အဿာဒိတဗ္ဗဋ္ဌေ နာ''တိ ကိလေသပလိဗောဓေဟိ ဝိမုတ္တတ္တာ ဝိပုလ ဂမ္ဘီရ သန္တ ပဏီတရသတ္တာ စ အဟောသုခံ အဟောသုခန္တိ ဥဒာဟရန္တေနပိ အဿာဒိတဗ္ဗဋ္ဌေနာတိ။

ကမ္မဋ္ဌာနသင်္ဂဟာနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

နိဂမကထာသု။

၂၆၂. စရိတဗ္ဗန္တိ စာရိတ္တံ။ ဒသကုသလကမ္မပထဓမ္မဇာတံ။ ''ကုလာစာရေနာ''တိ ကုလပရမ္ပရတော အာဂတေန အာစာရေန။ ''ဉာတိ မိတ္တ ဓန ဘောဂသမ္ပတ္တိယာ''တိ ဟေတုအတ္ထေ ကရဏဝစနံ။ ''ဝိသာလေ''တိ ဝိပုလေ။ ''တေ နာ''တိ တဿုပဒဿ ဝိဘတ္တန္တ ဒဿနံ။ ''သဒ္ဓါယာ''တိ ရတနတ္တယေ အဝေစ္စပ္ပသာဒသဒ္ဓါဝသေန။ ''အ ဘိဝုမှာနံ''တိ ဟာနဘာဂိယ ဌိတိဘာဂိယဘာဝံ အတိက္ကမ္မဝိသေသဘာဂိယ နိဗ္ဗေဓဘာဂိယ ဘာဝပတ္တိဝသေန အတိ သယ ဝုမှာနံ။ ''ပရိသုဒ္ဓါနုဘာ''တိ အတ္တုက္ကံသန ပရဝမ္ဘနာဒိ ဒေသေဟိ ပရိသုဒ္ဓါနုဘ။ နံ နံ ဇနံ ဟတိရက္ခ

တီတိ နမ္ဗော။ ဒိဋ္ဌဒိဋ္ဌေသု မေတ္တာဝိဟာရီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ အာဝ္ဟာတဗ္ဗောတိ အဝ္ဟယော။ နာမံ။ နမ္ဗော ဣတိ အဝ္ဟယော အဿာတိ နမ္ဗဝ္ဟယောတိ ဝစနတ္ထော။ “ပဏိဓာယာ”တိ ပတ္ထေတွာတိ အတ္ထံ နိဝတ္တေတိ “ဘုသံ နိဓာယာ”တိအာဒိနာ။ “ဥပဟာအယ ပဋိစ္စာ”တိ တဿ ပဒဿ ပရိယာယဒဿနမေတံ။ “အတ္တနော မန္ဒဗုဒ္ဓိနံ”တိ ပစ္စက္ခေ ဓရမာနာနန္တိ အဓိပ္ပာယော။ တေနာဟ “ပစ္ဆိမ ဇနာနံ တ”တိ။ အနုကမ္ပနံ အနုကမ္ပော။ ကထံ နု ခေါ ဣမေ ဇနာ အဘိဓမ္မတ္ထေသု သုခေန အာဇာနေယျုန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တော စိတ္တဗ္ယာဟရော။ အတ္ထတော အနုဒယသင်္ခါတာ ကရုဏာယေဝ။ တေနာဟ “အနုဒယံ ကာရုညံ”တိ။ “ပတ္ထိတံ”တိ တ သာဓုဝတဿ ယံ ထေရော ဧဝရူပံ ပကရဏံ ကရေယျာတိ ဧဝံ စိရကာလံ ပတ္ထိတံ အာသီသိတန္တိ အတ္ထော။ “ခုဒ္ဒသိက္ခာဋ္ဌိကာယံ”တိ ဟေရာဏဋ္ဌိကံ သန္ဓာယ ဝုတ္တံ။ သောမဝိဟာရောတေ္ဝဝ ပညာယိတ္ထ တသ္မိံ ဒီပေတိ အဓိပ္ပာယော။ ကထာယံ “အထာ”တိ တသ္မိံကာလေ။ “တေ္တထာ”တိ တေသ္မိံ နဂရေ။ “သဒ္ဒေ”တိ ကသ္မာ ရာဇာ ဧဝရူပံ မင်္ဂလဟတ္ထိံ ဗ္ရာဟ္မဏာနံ အအာသိ။ နေတံ ပတိရူပံ ယံ ရညာ ကတန္တိ ဧဝံ ပဝတ္တော အမနာပသဒ္ဒေ။ “ဘေရတေ”တိ ဘီရုတာဇနကော ဘယာနကော။ “သိဝိနံ”တိ သိဝိရဋ္ဌတသီနံ။ “ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ”တိ ရဋ္ဌံ ဝဍ္ဎေတီတိ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနော။ ဟတ္ထိနာဂေ။ သော ဟိ လက္ခဏသမ္ပန္နော အာဇာနိယော ဟောတိ။ ယသ္မိံ ရဋ္ဌေ တံ အဘိမင်္ဂလံ ကရောန္တိ, တသ္မိံ ရဋ္ဌေ ဒေဝေါ သမ္မာ ဝဿတိ, နာနာဘယုပဒ္ဒဝ တသ္မိံ နုပ္ပဇ္ဇန္တီတိ လောကသမ္မတော မင်္ဂလဟတ္ထီ ဟောတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သိဝိနံ ရဋ္ဌဝဍ္ဎနေ”တိ။ “ဝိတ္ထိဏ္ဏော”တိ ဝိတ္ထာရိတော။ အတိဝိတ္ထာရောတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ခနီယန္တိ မဟာဇနေဟိ ဒဠှံ ပတ္ထီယန္တီတိ ခညာ။ မဟိဒ္ဓိကာ။ အဓိဝသန္တိ တွောတိ အဓိတသော။ ခညာနံ အဓိတသောတိ သမာသော။ အဇ္ဈာဝသိံသု တွောတိ အဇ္ဈာဝုတ္ထံ။ ကိတ္တိဂုဏဝသေန ဥဒေန္တိ ဥဂ္ဂစ္ဆန္တီတိ ဥဒိတာ။ ဥဒိတာနံပိ ဥဒိတောတိ ဝိဂ္ဂဟော။ တေနာဟ “နဘာမဇ္ဈေ”တိအာဒိံ။ သာရဇ္ဇဇနံ သာရဒအော။ ဝိဂတော သာရဒအော ယဿာတိ ဝိသာရဒအော။ ဝိသာရဒဿ ဘာဝေါ ဝေသာရဇ္ဇံ။ ပရိယတ္တိယံ ဝေသာရဇ္ဇံ ပရိယတ္တိဝေသာရဇ္ဇံ။ တေပိဋကပရိယတ္တိယံ ဝေယျတ္တိယညာဏံ။ တံ အာဒိ ဧတိဿာ ပညာယာတိ ပရိယတ္တိဝေသာရဇ္ဇာဒိ ပညာ။ ဟာပတော လဇ္ဇနသီလာတိ လဇ္ဇိနောတိ အာဟ “ဟာပဂရဟိနော”တိ။ ဟာပံ ဓမ္မံ ဂရဟန္တိအာဒိနဝံ ကထယန္တိ သီလေနာတိ ဟာပဂရဟိနော။ “အနုသ္သရန္တု”တိ ပုနပ္ပုနံ သရန္တု။ ဝိသေသေန ဘဝန္တိ ဝေပုလ္လံ ဂစ္ဆန္တီတိ ဝိဘတ။ ပုညာနိ စ တာနိ ဝိဘတစာတိ ပုညဝိဘတ။ ဝိပုလပုညာနီတိ ဒဿေတုံ “ဝိပုလာနံ”တိအာဒိမာဟ။ အနုတ္တရိယ ဓမ္မာ နာမ ဒဿနာနုတ္တရိယ သဝနာနုတ္တရိယာဒယော။ လောကေ ဗဟူသု ဒဿနေသု ဣတော ဥတ္တရံ အညံ ဒဿနံ နာမ နတ္ထီတိ ဒဿနာနုတ္တရိယံ။ ရတနတ္တယဒဿနံ။ စတုသစ္စဒဿနဉ္စ။ ရတနတ္တယဂုဏကထာသဝနံ, ခန္ဓာယတန ဓာတု သစ္စပဋိစ္စသမုပ္ပာဒကထာသဝနဉ္စ သဝနာနုတ္တရိယံ နာမ။ တေသု ရတနတ္တယာဒီသု သဒ္ဓာ ပဋိလာဘော လာဘာနုတ္တရိယံ နာမ။ တေသမေဝ ပုနပ္ပုနံ သရဏံ အနုဿတာနုတ္တရိယံ နာမ။ ရတနတ္တယေ စတူဟိ ပစ္စယေဟိ တ ဝတ္တပ္ပဋိဝတ္တကရဏေန တ ပရိစရဏံ ပာရိစရိယာနုတ္တရိယံ နာမ။ ဗုဒ္ဓပညတ္တာသု တီသု သိက္ခာသု သမာအယ သိက္ခနံ သိက္ခာနုတ္တရိယံ နာမ။ တာဒိသေ ပညာဝအတဂုဏသောဘာဒိကေ ဂုဏေ အဝဿံ ဘဇန္တိ ဟပုဏန္တီတိ တာဒိသဂုဏဘာဂိနော။ “ဘဝိဿာမာ”တိ ဘဝိတုံ ဥဿာဟံ ကရိဿာမာတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။

ဒီပနိယာ နိဂမကထာသု။

“ဗသ္ဟုသုညစမ္မေကမ္ဟိ”တိ ဧတ္ထ “ဗသ္ဟု”တိ အဋ္ဌသင္ချာယ သင်္ကေတ ဝစနံ။ “စမ္မံ”တိ ဒ္ဝိသင္ခ္ယာယ။ ကေဠု ဒုကဠု သုညဠု အဋ္ဌစာတိ ဂဏနက္ကမော။ သဟဿ ဒ္ဝိသတ အဋ္ဌသင်္ခါတေ သာကေတိ အတ္ထော။ သေနယော ပရတော “နဝပဉ္စ စမ္မေကမ္ဟိ”တိ ပဒေပိ။ ကထာဝဏ္ဏနာသု။ နဂရတိ န စဝတီတိ နဂရံ။ ထာဝရိယန္တိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ “ရဋ္ဌေတီ”တိ ရမေတိ။ ခေမသုဘိက္ခတာဒိဂုဏေဟိ အနာဂတေ ဇနေ ဂမာပေတိ, အာဂတေ အညတ္ထ ဂန္တုံ န ဒေတီတိ ဝုတ္တံ ဟောတိ။ ရောဟိတမိက နာမ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏမိကာ။ “သာကေ”တိ သာကနာမေန ရညာ ပုန သင်္ခတတ္တာ ဣမံ ကလိယုဂံ သာကန္တိ ဝုစ္စတိ။ ယံ တေရဟိ သာက္ကရာဇန္တိပိ တေဟာရန္တိ။ သာကရာဇာ စ နာမ ဥတ္တရာပထေသု ဧကော ဂန္ဓာရရာဇာ။ ယံ ဇေဋ္ဌကံ ကတ္ဝတ ဘိန္နလဒ္ဓိကာ ဝဇ္ဇိဘိက္ခူ ဣမံ ဓမ္မ ဝိနယံ မဟာသင်္ဂီတိကံ နာမ သင်္ဂဟံ အာရောပေန္တိ။ သော စ ဓမ္မဝိနယသင်္ဂဟော ဥတ္တရာပထေသု ဝတ္တတိ။ ဝေသာလိယံ ယသတ္ထေရ သင်္ဂဟော ပန ဒက္ခိဏာပထေသူတိ။ စတ္တာရိယုကနိ နာမ လောကေ ပညပေန္တိ သတ္ယုဂံ, ဒ္ဝတပရယုဂံ, တေတ္ရယုဂံ, ကလိယုဂန္တိ။ ယုဂန္တိ စ အာယုပရိမာဏံ ဝုစ္စတိ။ ဣဒါနိပန ကလိယုဂံ ဝတ္တတိ။ တေန ဝုတ္တံ “သာကေတိ ကလိယုဂေ”တိ။ ဟာပယုဂေတိ အတ္ထော။ “လ တီ”တိ သာလိက္ခေတ္တာနံ သောဓနဋ္ဌာနတ္တာ ဧဝံ မ္ရမ္မဒေသတေဟာရေန လဒ္ဓနာမံ အရညံ။ တံ ပန မုံရ္ဝတနဂရဿ သေန္နေ ပဉ္စဓနုသတိကေ ပဒေသေ ဇာတံ။ “ဝိသ္သုတေ”တိ ဝိသေသေန ကိတ္တိတေ။ သာရဉ္စ အသာရဉ္စ ဝိဝေစေန္တိ ဝိစာရေတွ္ဝတ ဇာနန္တိသီလေနာတိ သာရာသာရ ဝိဝေကိနောတိ ဝစနတ္ထောတိ။

ဣတိ ပရမတ္ထဒီပနိယာ အနုဒီပနာ နိဋ္ဌိတာ။

၁. ပရမတ္ထဒီပနီ နာမ, ယေန ထေရေန သာ ကတာ။

တေနေဝ သာ ကတာ ဟောတိ, အယံ တဿာနု ဒီပနီ။

၂. အဋ္ဌသတ္တဒ္ဒဝယေကမှိ, သာကေ သာ ဇေဋ္ဌမာသကေ။

ကာဠေ နဝမိယံ ဒိတ, မဇ္ဈန္ဟိကေ နိဋ္ဌံ ဂတာ။

အနုဒီပနီ နိဋ္ဌိတာ။